

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

[illegible]

' विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

આમુખ

સાહિત્ય પ્રતિ અગાધ રુચિ મૈથિલીક કારણ રચના લિખિ-પઢ઼િ હમર શૌખ અછિ। વિદ્યાર્થીયે જીવનસઁ કિછુ છિટ-ફુટ રચના લિખિતો પ્રવાસમે આબિ આર બેસી વિકસિત ભેલ। કતારક મરુભૂમિ અપન દેશ આ પરિવારસઁ દૂર રહલ વેદનાસઁ મન બેપીડ઼િત ભેલાક કારણ હમરા લેલ સાહિત્ય એક નવ ગતિ લેલક આ કથા, કવિતા, ગીત ગજલક માધ્યમસઁ અપન ભોગલ ભોગાઇ આ અપનત્વકેઁ સમ્પ્રેષણ કરબ લેબાક મૌકા ભેટલ। એ રેગિસ્તાનમે અન્તર્રાષ્ટ્રીય નેપાલી સાહિત્ય સમાજ કતાર શ્યાપ્ટર આ નવોદિત સાહિત્યિક મોવાઇલ પુસ્તકાલય નામક દૂ ટા સંસ્થા એવમ્ એકર પદાધિકારી લોકનિ ભરપૂર સહયોગ કેલનિ। સંગે-સંગ મૈથિલીક સર્જક સભમે અવુદુલ રજાક જી, ધેયન મહતો આ મો. અસરફ રાઇન જીક સેહો સ્નેહ ભેટલ। હિનિકા સભ ગોટે પ્રતિ હિર્દયિક આભાર પ્રકટ કરઽ ચાહબ। એમ્હર હમરાસઁ દૂર રહિતો કેવલ ફેસબુક આ ઈમેલક માધ્યમસઁ સદૈવ માર્ગદર્શન કઽ રહલ વિદેહ ગ્રુપ પ્રતિ હિર્દયિક કૃતજ્ઞતા વ્યક્ત કરૈ છી। એકે સાથ છરિયાએલ રચના સભકેઁ એકત્રિત કઽ એકટા સમગ્ર પોથીક રુપ દેનિહાર હમર પરમ્ પૂજ્ય, મૈથિલીક પૈઘ સ્રષ્ટા એવમ્ વિદેહ ગ્રુપક સંયોજક શ્રી ગજેન્દ્ર ઠાકુર જી પ્રતિ સાદર નમન કરૈ છી। સાથે ધન્યવાદક પાત્ર છથિ વિદેહ ગ્રુપ આ એ સમૂહક પદાધિકારી લોકનિ। હમર રચના સભકેઁ ગહનપૂર્વક અધ્યયન કઽ સદૈવ સલાહ-સુઝાવ દેનિહાર વિદેહ ગ્રુપક શ્રી ગજેન્દ્ર ઠાકુર જી, આશીષ અનચિન્હાર સર, ઉમેશ મણ્ડલ જી, પંકજ ચૌધરી, અમિત મિશ્રા, શાન્તિલક્ષ્મી દીદી, રાજીવ રંજન સર આદિ-ઇત્યાદિકેઁ બહુત-બહુત ધન્યવાદ।

હમર જીવનમે પ્રેરણાક સ્રોત બનલ દાદી શ્રીમતી દેવસુન્દર દેવી, પૂજ્ય પિતા શ્રી સૂર્યનારાયણ ઠાકુર, માતા તુલસી દેવીકેઁ શ્રીચરણમે બારમ્બાર પ્રણામ! તથા ગુરુ શ્રી પવન કુમાર મણ્ડલકેઁ સત્-સત્ નમન કરૈ છી। તહિના જીવનક હરેક મોડ઼પર સુખ-દુઃખમે સાથ દેનિહાર ધર્મપત્ની કમિલ્લા જી કેઁ સ્નેહ ભરલ અભિવાદન! આ હમર સાહિત્ય લેખનક ઊર્જા રહલ પુત્રી પ્રીતિકેઁ દિલસઁ ધન્યવાદ। એકર અતિરિક્ત હમર સાહિત્યિક જિન્ગીમે પ્રત્યક્ષ-અપ્રત્યક્ષ રુપેં સહયોગ કેનિહાર સમ્પૂર્ણ મિત્રગણ, આફન્તજન, તથા બન્ધુ-બાન્ધવમે બેર બેર સલામ।

અન્તમે હમર ઈ પોથી "નેપાલક ચીર મરુભૂમિ"ક ડિજાઇનકર્ત્તા પ્રીતિ ઠાકુર જી કેઁ દિલસઁ ધન્યવાદ દેબઽ ચાહબ। તહિના પ્રિન્ટિંગ આ ટાઇપસેટક લેલ આજય આર્ટ તથા પ્રકાશનક લેલ શ્રુતિ પ્રકાશન પ્રતિ સદૈવ ઋણી રહબ। એકર અતિરિક્ત પાઠકવર્ગસઁ સાદર નિવેદન જે એ પોથીમે રહલ ગલતીકેઁ સૂચિત કઽ આગૂક લેલ જરુર માર્ગદર્શન કરી।

ધન્યવાદ!

વિન્દેશ્વર ઠાકુર

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-

𑒁𑒢𑒳𑒏𑓂𑒩𑒧

𑒑𑒠𑓂𑒨 𑒐𑒝𑓂𑒛

𑒬𑒹𑒪𑒲-𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒐𑒝𑓂𑒛

𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒐𑒝𑓂𑒛

𑒥𑒯𑒱𑒢𑒱 𑒏𑒟𑒰 𑒐𑒝𑓂𑒛

𑒏𑒥𑒱𑒞𑒰 𑒐𑒝𑓂𑒛

𑒑𑒠𑓂𑒨 𑒐𑓀𑒛

𑓑

𑒣𑒰𑒢 𑒮𑒢 𑒣𑒰𑒞𑒩 𑒄 𑒛𑒼𑒩 𑒁𑒯𑒰𑓀𑒏𑒹𑓀

𑒁𑒯𑒰𑓀 𑒕𑒲 𑒔𑒰𑒢𑓂𑒠 𑒯𑒧 𑒔𑒏𑒼𑒩 𑒁𑒯𑒰𑓀𑒏𑒹𑓀

𑒖𑒳𑒢𑒱 𑒥𑒱𑒮𑒩𑒰𑒅 𑒮𑒥 𑒢𑒲𑒏 𑒪𑓄 𑒪𑒰𑒑𑒻

𑒁𑒯𑒰𑓀 𑒕𑒲 𑒩𑒰𑒬𑒞 𑒯𑒧 𑒧𑒼𑒩 𑒁𑒯𑒰𑓀𑒏𑒹𑓀

𑒮𑓁𑒮𑒰𑒩𑒏 𑒑𑒞𑒱 𑒫𑒱𑒠𑒑𑓂𑒡 𑒦𑒰𑒋 𑒧𑒳𑒠𑒰

𑒁𑒧𑒩 𑒢𑒻 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒏 𑒛𑒼𑒩 𑒁𑒯𑒰𑓀𑒏𑒹𑓀

𑒮𑒧𑒨 𑒣𑒺𑒒 𑒥𑒪𑒫𑒰𑒢 𑒕𑒻 𑒁𑒣𑒢𑒹

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ને યઉn ઓર આગૂ ળોન અહાઁકેં

ને વહાઉ નયનસઁ નોન કનયિો

મોતી સન મોઉ અછિ નોન અહાઁકેં

(સન્ઉ વાત્મીકિ આપ્પન-૧૩)

૨

નક્તિ ગીળઉ

અહીં છી હમન નવાની મૈયા હમ અહાઁકેં માને છી

કનવ સવ દિનિ પૂળા પાઠ મનસઁ હમ ૬ ઠાને છી

ઉળડ઼ઉ ઘન વસાવૂ માઁ એના કપિ શુટકાને છી

નાતિ મિનિ નિન્દિ ને આવૈ સદપ્પિન અહાઁ ઉડ કાને છી

ક્ષમા કનુ યા સળા દિથિ હમ નઁ અહીક સન્તાન છી

અળ્ગાની હમ પુત્ન અહાઁકેં વધિાન ને કછુિ ળાને છી

યનિી ઉંતાહ દૂચ ઉંતાહ કહી ન માર ગૈ વાવુકેં

ઉડ઼ૂ આ પેડ઼ા હમહૂઁ વનેવે નૈ નઁ યક્તિસ સાને છી

અહીં ળનની દુપ્પ હનની કનુ હમન ઉદ્ધાન હે

શક્તિ સ્વિનુપા ળગદમ્વે હમ અહાકેં પહ્યાને છી

(સન્ઉ વાત્મીકિ આપ્પન:૧૯)

૩

ગીળઉ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

સવ પુશી જેટળ વસ મન હેવાક યાહી

સરકારી નોકરી ભેઉ યન હેવાક યાહી

ળઙગાઉ ઉળઙ઼ઊસઁ ગેગ સભ વઢ઼ૈ

સ્વસ્થ રહ્વાક ભેઉ વન હેવાક યાહી

દાનવ યપેટામે પરિા રહઉ ઊક ળગ઼

ગાવન ઊ ગામકે આગમન હેવાક યાહી

વાળ વનૌઊસઁ કેવઉ કામ કોના યળૈ

ઘર સુદ્યી કરાવ ગઁ હવન હેવાક યાહી

ળનળાકેઁ પૂન યુસને નેળા ળી કહૈ છથિ

યુનાવમે ઉપરકા સદન હેવાક યાહી

(સરઉ વાત્ર્મિકિ આપ્પર:૧૬)

४

વાઉ ગળઉ

આઇ દિન જરા સુિળભે છી

પટિયા ઉપર યઢ઼ભે છી

માए ભેઉક નહિ કોનામે

ગૈ સઁ દિન જરા ગુસભે છી

હમ સુકના સઁ કી કમ છી

અઙ્ગ્રેળી નેપાઊી પઢ઼ભે છી

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

काका मूर्ति दैत बजलाह

बौआ तोरा लेल गढ़ले छी

मोहनिक बाबू दूसर की

ओकरासँ हम बढ़ले छी

(सरल वाल्मीकि आश्रम:१०)

५

बाल गजल

भैया सँगे हमहूँ जेबै

दही चूरा हमहूँ खेबै

सुटकासँ झगड़ा मेटै

ऐ छौड़ा के मूँह तकेबै

मन लगा कऽ पढ़बै ने

पुरस्कारो हमही पैबै

काल्हि स्कूलमे दौड़ हेतै

ओहूमे हम एक एबै

हमरो जँ भाइ हेतै ने

गीत नाद खूब सुनेबै

(सरल वाल्मीकि आश्रम:८)

६

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका' वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ભક્તા ગળ૭

હ્મ છી વા૭ક કની ધ્યાન દશિ મૈયા

નપ્રિવૃદ્ધી આ નમિુષ્યાકે ળ્ઞાન દશિ મૈયા

છી હ્મ અભાગ૭ ળન્મેસઁ આર યની

ગામમે ળીવાક ૭૭ શાન દશિ મૈયા

નત્રિ દનિ ધૂપ આ આનતી ૩ાનવ

ભક્તા જીન૭ હ્મન પ્નામ દશિ મૈયા

મનતિ છનમે નહી સમીપ અહાઁકેં

એહન અનૂપ વનદાન દશિ મૈયા

૭ા૭ યુનની યઢા ળયકાન ૭ગાવૈ

કોપ્પસિં એહન સન્તાન દશિ મૈયા

સન૭ વાત્મીકિ આપ્પન : ૧૪

૭

ગળ૭

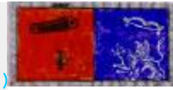
ભાડ્ગ આ ગાળા પેને છી

તોનો ૭ા કછિુ ૭ને છી

માએ દે૭ક મુનહી

આહે હોનામે યેને છી

યટની પ્પ્રિવૌ મીતા

अलू सेहो पकेने छी

हमी योगीक ढ़ौआ
तैसँ दूर भगेने छी

यल आइ परिया लेब
भट्ठीवाली पटेने छी

(सरल वार्णिक बहर: ८)

८

गजल

धीरे-धीरे स्नेह बढ़ाएब हम
करेजसँ लगा सटाएब हम

बनि अहाँकेँ जरिब नै कखनो
जिनगी अहीँपर लुटाएब हम

आँखिक तारा छी अहाँ ऐ सजनी
छोड़ि कऽ कहियो नै जाएब हम

अहाँ त सदिखन हँसा मिनब
कहियो नै नोर बहाएब हम

प्रेम अहाँकेँ पवित्र अछि प्रिये
तरसँ नै गंगा नहाएब हम

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

(સ૧ઉ વા૧્મિકિ વહ૧ આપ્પ૧:- ૧૨)

૮

ગાળઉ

પયિા ળી એઉપ્પનિ હોઊમે

ળૈવે હ્મહૂઁ આવ ડોઊમે

નાનીકે દેઉ એકટા થાઊ

પ્પૈવે હમ આહિ ઘકોઊમે

દયિન નનદિ સેહો અછિ

મળાક ક૧વૈ ૧૯ગોઊમે

સાસુકે હમ મનાએ ઊવૈ

ળાદૂ અછિ હિમના વોઊમે

પેઠીમે છૈક વડ઼ સમ્પતિ

ય૧વ નુકા હમ યોઊમે

(સ૧ઉ વા૧્મિકિ વહ૧ આપ્પ૧:- ૧૦)

૧૦

ગાળઉ

હોઉકિાકેઁ સ્ઠ૧ ળમૈવે એહવિ૧ કે હોઊમે

પૂની સઁગે માઉસ પ્પૈવે એહિ વિ૧ કે હોઊમે

મૈયા કે સાઊ આએઉ છૈ દીદી કે સસુ૧ા૧મિ

યુપે હમ નંગા ઊૌવે એહિ વિ૧ કે હોઊમે

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका' वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ય્નાવ નંગા સજાક ઉઉ હાનિએ હોર છૈ

ગૈ ગઁ નીક નંગા મંગોવૈ એહિ વિન કે હોઊમે

ય્ટ્ટન કક્કા વુઢ઼િયા દાર સવ કેઉ હુમગૈ

હૅંસા હિંસા યોઊ જાળિવૈ એહિ વિન કે હોઊમે

નૈ હ્ગાડ઼ા નૈ હ્ંહ્ટ કોનો હૌ એ સમાળમે

ય્ુશીકે વન્પ્પા કનૈવૈ એહિ વિનકે હોઊમે

(સન્ઉ વાન્મ્રાકિ શ્રાપ્પન : ૧૭)

૧૧

ગાળઉ

માઘે સંક્નાગિ એૂ વેન શ્રાવિએ ગેઉ

હ્મ વૌશ્રાશ્ગ છી એપ્પનો કગાનમે

ઊર-મુનહિ ય્ેગાહ જાર શ્રોરડામ

હ્મ ટૌશ્રાશ્ગ છી એપ્પનો કગાનમે

હ્ગાડ઼ા નહૈ જારસઁ ગીઉક ઊર ઊ

હ્મ ય્ૌહ્રાશ્ગ છી એપ્પનો કગાનમે

દૂ સાઉ પહિનિ પટિને છઉ જાશ્ળી

હ્મ ય્સિશ્રિાર છી એપ્પનો કગાનમે

પૈસાક પાછૂ ળનિગી નનક વનઉ

હ્મ કમાશ્ગ છી એપ્પનો કગાનમે

(સન્ઉ વાન્મ્રાકિ વહ્ન- શ્રાપ્પન ૧૪)

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

१२

गजल

देखब मनमानी कतेक दिन करै छी

बचिया संग कहानी कतेक दिन करै छी

समय चक्रमे अहूँ मुरझाएब

जीवनकेँ गुलामी कतेक दिन करै छी

मानव अइ मानवता सृष्टि

दोसरकेँ गुलामी कतेक दिन करै छी

मलिन भै रहल मिथिलाक सँस्कृति

बोली-बुझ्झीक हुल्लानी कतेक दिन करै छी

समयमे अपनो नीक पथ जोड़

मानवताक गुलामी कतेक दिन करै छी

शेखर-शास्त्री खंड

હમર નામ વેચકિS પ્યાસ્વા યોર છૈ
હક શ્રયકિારા ભળાસ્વા યોર છૈ
શ્રપને મ્રાર-વાપક ગર્દન કાટકિS
પ્યૂનક સમુન્દ્રમે નહાસ્વા યોર છૈ

સવ ઢભયિા હમરે શ્રાગૂ પાછૂ ડાર છૈ
ભગૌ ળે વાભુકે ઉચકા પહાડ છૈ
ઉપ્યરભે સુથની નૈ ઉપ્યરાૈ ળેકરાસઁ
શ્રોહે શ્રપન શ્રભગે રાળ ભા વેહાભ છૈ

એકકેઁ પાછૂ વેહાભ નૈ વનૂ એના
શ્રાઁસૂ ગિાકS દુઃપ્યહાભ નૈ વનૂ એના
મભિ ળનુર પુનઃસપનાક રાની શ્રહાઁકેઁ
વેવ઼સ્થાક પાછૂ કઙ્ગાભ નૈ વનૂ એના

પેટમરા પ્યાસ્વ કડનિ છૈ એરS
રોળગારી પાસ્વ કડનિ છૈ એરS
નેના ભોકની મ્રભ ળે કછિુ વાળા ભિય઼

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

વેનોળગાની મગાએવ કઠનિ છૈ એગS

રળોનયિાક શ્રાસમે શ્રન્હાન મેઉ ળનિગી

ળીવનક હન સાઁસમે પહાડ઼ મેઉ ળનિગી

પાસ નહનિો શ્રહાઁક હમ ઘુટિ-ઘુટિ મિનૈ છી

ઉગૈ યાનૂ ળનશ્ચસઁ નનિાશ મેઉ ળનિગી

પ્યાએવ શ્રહૂઁ સંગે-સંગ ળઁ

યઉ ઉળામક પેડ઼પન

મટ્ટીકે વનસાળ કનવ ળઁ

યઉ કળાનક વસેનપન

શ્રાઉ સાથ મીઉ કિછુ યોળના વનાવી

મૈથિલી દુશ્મન સબકેઁ દૂન મગાવી

ળપ્યને વનળ મવિષ્યિ મથિલિકેઁ

ળઁ કનિ ને શ્રપન પ્નદેશ ગમકાવી

હનવક્ળ યાદ શ્રોકન ળાન માનૈય

નાળયિો કS નનિ્દકેઁ હનાન કનૈય

હમ વૌના ગેઉ સાથી સબ કહૈય

શ્રહી કહૂ કનિક પનેશાન કનૈય

પ્નેમ દવિસ(૧૪ ફ્નવની) ક શ્રવસનપન હૃદયસઁ નકિઉઉ મ્નમસ્પન્શી મ્નવના

નૈ સોચૂ નૈ ઘવનાઉ શ્રહાઁ

એક દનિ હમ ળનુન શ્રાએવ

સંગમે દસૈ નહિન ળથા

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ર્પ્યાઉનટાઙ્ન સેહો મનાએવ

દુશ્મન ક્તવો દુલાપન હોઝો

ઉપ્પ કોસકે વીચ હોર્ છે

પ્રીતમ દૂર પહાડ઼પર હોઝો

ઘર-આઙનકે વીચ હોર્ છે

આજુક દિન પ્રેમક પ્રતીક

પ્યાર કરી સે મન કરૈચ

અહાઁ સંગક ઙ્ગાડ઼ા-પ્યાર

દુનુ હમરા યાદ અવૈચ

ર ઙ઼ઓવાએ હેર

ર મરૂપ્ હેર

ચઉ આવ વશ્વિાસ કરી લૈયા

ઔસવુક હ્ટા ક્ઽ અરામ કરી લૈયા

ઉઝૈરી ળેહન ઉળાએવ અહાઁ

ઉગ ળગેક આએવ અહાઁ

ટક ઉગા હમ દેપ્પતે રહવ

ઘુઙ્ઘટા ળપ્પન ઉઠાએવ અહાઁ

નૈ કહિ઼ ઉપ્પૈ છી વાપ નૈ વાપ

દાજુએ પવિ છી વાપ નૈ વાપ

ક્વાતિ પ્રતિયોગિતામે પ્રથમ પુરસ્કાર

ખુશીસઁ ળવિ છી વાપ નૈ વાપ

શ્રહૉ સબ નાત બિના ળાગ૭ નહિ
વસ શ્ચેસવુકપન ૭ાગ૭ નહિ

સંસાન વદઉેસઁ પહનિ શ્રપના વદ૭ૂ
વપિના પાવડસઁ પહનિ સપના વદ૭ૂ
ળઁ ળીવતિ નાપ્પવ પ્પોપ બતિનકેં યડિ઼યિા
નશ્કિકિનિ સાથ ૩પનકા હ઼પના વદ૭ૂ

સ્યૃછા નહતિ ઈ ળીવન વતિાએવ કોના
મન નહતિ ઈ સન્દ્રિન ૭ાાએવ કોના
શ્રહૉ છી હ઼મન પછિ૭ા પ્નીતમ ળનુન
મુદા હુનકા છોડિ શ્રહૉ સંગ ળાએવ કોના

કી કહૂ કતે કહૂ વડ વડ ૭ી૭ા છૈ
મોછવ૭ા નેતા સબકેં નડ્ગૈટી ઢી૭ા છૈ

હે સુથની સન વાત નૈ કનૂ
ડનછેનુવાસ શ્રાવ નૈ ડનૂ
વડ સહ૭ી શ્રત્યાયાન શ્રહૉ
શ્રાવો નઁ શ્રયકિાન ૭ે૭ ૭ડૂ

ગે૭ છ૭ દાનૂ પી કક્કા વળાનમે

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

પાછુએસઁ માનઉક છૌડ઼ી યક્કા વળાનમે

મથિલિ નાળ ઙેઉ યનના કનૈ છી

વાત-વાતપન હ્ગાડ઼ા કનૈ છી

વેશ્માને શ્રા ન્નષ્ટાચાને કનવ તઁ

નાહ્કમે કળિક યનના કનૈ છી

શ્રાવૂ સમીપ યઉૂ નૈન ઉડ઼ેવૈ

કનેળસઁ શ્રપન કનેળ સટેવૈ

પ્નેમક દીપસઁ રળોન છૈ દુનિયાઁ

ખુઉ્ઉા શ્રાકાશમે ઘન વનેવૈ

નાતિ શ્રન્હનિયા શ્રહી સંગ કાટવ

દુઃખ સુખ સવ દુન્નૂ મીઉ વાઁટવ

મેઘ ગનળૈ શ્રા વુન્દ વનસૈ કતવો

શ્રુટઉ શ્રાકાશકેઁ સ્નેહસઁ સાટવ

નિન્દ હેના ગેઉ ચૈન હેના ગેઉ

નીન વનિા ળે નૈન હેના ગેઉ

મન છઉ નીકસઁ નાતિ મિના સુતિતૌ

યાદમે સવ શ્રમન-ચૈન હેના ગેઉ

તન થકતિ શ્રા મન વેપીડ઼િત ભS ગેઉ

સાઁસ ચૈનકેઁ ળેના પછ્યિા ઉડ઼ા કS ઉS ગેઉ

કાઉ્હ ચિના ળે ળનિગી નમનગાન ઉગૌત છઉ

સવ દુઃખકેં મોટનયિા આર અરુગમ યડ ગેઉ

સપના સ્વર્ગાક દેખ્યા કડ
ળનિગી નનકમે ગપિા દેઉયિ
પ્રેમ હમનાસઁ કડ કડ
સેનુન દોસનેસઁ મના ભેઉયિ

નમિહ્મિ-નમિહ્મિ પાર્ન
આળુ પડૈ કનાનમે
દેહ સહિનૈ મનો ખુશી
આળુ ઉઔ કનાનમે

અહૂઁ ળીવ હમહૂઁ ળયિવ
સવ કયિો ર્ન્સાન છી
ળીવન પથપન મીઉ યિઉ
સવ કયિો અંળાન છી

સ્નેહક નાન ટુટઉ સવસઁ
ળનિગી ળશ્વિ કઉ્પના મેઉ
કાઉ્હ યિના ળે અપન છઉ
આર ગનીવર્ને સપના મેઉ

ળનિગી ળશ્વિ પહાડ઼ ઉઔય
મેઉ પયિા પનદેસયિા

अपने पयरमे कुड़हरि लागल

भलहुँ हम दुदुसिया

स्वतन्त्र देशक स्वतन्त्र नागरिक

आजु नेशनल डे अछि कजारमे

एतऽ धूम-धामसँ नाचै सब केउ

बड़ भीड़ अछि देखल बजारमे

भौतिकवादकेँ शक्तिर भेनहिन सब

सुपनखा सजा कऽ सीता बना देलक

साहित्यमे स्तुती देखेनहिन सब

गजल चोरा कऽ कविता बना लेलक

रातिमे हम खूब खाइ छी

सुबहमे हम कामपर जाइ छी

जखने बेसी थाकि जाइ छी

फेसबुक चला कऽ मस्त भऽ जाइ छी

अही छी ज्ञानकेँ देवी मैया

अही छी भाग्य उदायनी

हम अबोध बालक अहाँकेँ

अही हमर विद्यादायनी

मैथिलि कहैत जखन माथ झुकेलौ

भाषा बजैत जखन ओऽ लजबैलौ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका' वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

𑒯𑒧 𑒥𑒳𑒗𑒲 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒏𑒩𑓂𑒧𑒨𑒼𑒑𑒲 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿

𑒖𑒾𑒿 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒑𑒰𑒕𑒧𑒹 𑒂𑒑𑒱 𑒪𑒑𑒻𑒥𑒻

𑒖𑒾𑒿 𑒕𑒲 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒞𑒿 𑒣𑒼𑒮𑓂𑒙 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒧𑒹 𑒏𑒩𑒴

𑒮𑒰𑒿𑒮 𑒁𑒙𑒏𑒻 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒧𑒼𑒢𑒮𑒿 𑒢𑒻 𑒛𑒩𑒴

𑒮𑒠𑒰 𑒩𑒯𑒥 𑒁𑒧𑒩 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮𑒧𑒹

𑒩𑒝𑒦𑒴𑒧𑒱 𑒁𑒟𑒫𑒰 𑒩𑒝𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒩𑒴

𑒥𑒢𑒱 𑒮𑒧𑒩𑓂𑒟𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒻 𑒦𑒹𑒙𑒞 𑒋𑒞𑓄

𑒢𑒻 𑒕𑒢𑒱𑒢𑒹 𑒁𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩 𑒦𑒹𑒙𑒞 𑒋𑒞𑓄

𑒮𑒥 𑒕𑒟𑒱 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲 𑒂 𑒠𑒪𑒰𑒪 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩

𑒑𑒼𑒩𑒞𑒩 𑒟𑓄 𑒏𑓄 𑒒𑒮𑒲𑒙𑒞 𑒋𑒞𑓄

𑒂𑒃 𑒩𑒻𑒢 𑒮𑒣𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒾

𑒣𑒕𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒰𑒟𑒲 𑒮𑓀𑒑𑒲 𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒦𑒹𑒙𑒪𑒾

𑒂𑒿𑒐𑒱 𑒐𑒳𑒖𑒪 𑒞𑒿 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒥𑒱𑒕𑒰𑒢 𑒣𑒩

𑒦𑒰𑒫𑒢𑒰𑒏 𑒪𑒯𑒩𑒱𑒧𑒹 𑒏𑒩𑒹𑒖𑒮𑒿 𑒮𑒙𑒪𑒾

𑒮𑒧𑒲𑒣 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒩𑒹 𑒂𑒥𑓄 𑒠𑒱𑒁

𑒏𑒩𑒹𑒖𑒮𑒿 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒪𑒑𑒰𑒥𑓄 𑒠𑒱𑒁

𑒥𑒛𑓃 𑒞𑒛𑓃𑒣𑒹𑒪𑒾 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒋𑒐𑒢 𑒡𑒩𑒱

𑒂𑒥𑒼 𑒞𑒿 𑒣𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒧𑒹𑒙𑒰𑒥𑓄 𑒠𑒱𑒁

𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒧𑒹 𑒯𑒧 𑒬𑒰𑒨𑒠 𑒂𑒥 𑒣𑒰𑒑𑒪 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒋𑒥

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

बनि उत्सव बनि मौसमकेँ बादल भऽ जाएब

ओ जेतीह पिया घर डोलीमे सजा कऽ

हम जनि जिनगी ल अभागल भऽ जाएब

हमर जिनगीकेँ कोनो हिसाब नै रहल

पढ़बाक लेल कोनो किताब नै रहल

बैसल छी अपनो असगर एकान्तमे

किन्तु पीबाक लेल कोनो शराब नै रहल

हमर सूरति अपना आँखिमे सजा लेथि

अपन मनकेँ फुलवारीमे हमरे बसा लेथि

चाहब हथेलीपर सदखनि ऐ कनियाँ

एक बेर बस हमरासँ मांग जना लेथि

परलक पायल हमकैत नहि अछि

चान सन चेहरा चमकैत नहि अछि

अनुपम छी रूप अहाँ हमरा बौआकेँ

दिग-दिगन्तर धरि गमकैत नहि अछि

सुतलमे चेहरा अहाँकेँ सपना बनि अबैय

बगियामे बगियासँ जरल नयना बनि अबैय

आशाकेँ दीप संग निराश भेल ठाढ़ छी हम

साँझकेँ हवा सन जेना साजन बनि अबैय

सब केउ के आगू आबै पड़त

एहि रोगके जड़सँ मेटाबै पड़त

जँ चाहै छी स्वस्थ आ दुरुस्त प्रदेश

द्वेष मुक्त मिथिला बनाबै पड़त

अहाँ लल प्रेमक किताब रखने छी

बूढ़ बड़कन के हिसाब रखने छी

अहाँ डाबर बनू जानु हमहीं बनब नै कोनो बात

अहाँ सोमरस बनू दारू हमही बनब नै कोनो बात

हमर मन्डली घर-घर जाएब

जकरा पाएब तकरा बाँटब

पढ़ल लोक विधायक हमर

तोरा कहि नङ्गटे नाचब

हम बूड़ छी तै विदेशमे आएल छी

अहाँ ज्ञानी छी तै घरमे नुकाएल छी

ઉઘુકથા ખંડ

સપનાક શ્રવસાન

એક દિન ૧મ૭ેયના શ્રાંગનમે સઁ મહેસ મહેસ્ ક૭િ૭ કનૈ છથી। ᑎખન ચૌકયિપ૧ સઁ કાકી કહૈ છથનિ, વૌવા એમ્હને શ્રાઉ- કાકીક મન વડ઼ પડ઼િાએ૭ શ્રા મન ખિન્નિ ૧હએ। ૧મ૭ેયના ગામક વેટા શ્રા મહેસક સંગી છ૭। વુઢ઼યિા ૧મ૭ેયનાકેઁ વળા ક઼ડ મહેશક ખસ્સિા સુનવૈᑎ છથનિ।

"મહેસ ળે ᑎીન સા૭ પહનિ ગે૭ છ૭ -કᑎા૧ શ્રપન સપના પૂ૧ા ક૧વા ઉ૭। ળેવાક વે૧ શ્રᑎ્યન્ᑎ હ૧્ષᑎિ, માએ ૭ા ઘ૧ વનાએવ, પᑎ્નીક ઉ૭ નીક કપડ઼ા, વય્યા-વુય્યીકેઁ નીક સ્કૂ૭મે પઢ઼ાએવ શ્રા ળવાન વહનિક શાદી ક૧વ। હᑎપᑎમે પાસ્પોર્ટ વનૌ૭ક। શ્રપન કયિો નૈ ૧હૈ વદિશમે। ᑎૈયો ઘ૧ક પડ઼ોસી મદનકેઁ સહયોગમે હુનક૧ મામાસઁ વીસા મઙૌ૭ક। પહનિ કનએિ પૈસામે ળડ઼ ળાએᑎ કહᑎિો પ્ઉેનપ૧ ચઢ઼ડ઼સઁ પહનિ ૧ ૭ાખ નગદ ઉેવાક ળદિ

કન્S ભાગલ। પૈસા નૈ ભેભક કાનામે દેવનકે કાગળ વનવા ભેભક। શ્રાવ દૂધ-માછ દૂજુ વાઁતન ભS ગેલૈ મહેસકેઁ। કી કનત? ઘનમે સવ સદસ્યકેઁ શ્રાઁપ્પકિ નીન પોછૈત શ્રો ગેલ કતાન। મુદા હુનકા સભકેઁ નૈ યાહી એના, કામ નાથુનકેઁ કરહક દનિ-નાતિ ધ્રુપમે તવક ઉઠાએવ શ્રા દેહ ધ્રુનકિS વભિડગિ કન્સટ્નક્સનમે કામ કનવ। નૈ ખેવાક નીક વ્યવસ્થા, નૈ સુતવાક। કમ્પની સેહો સપ્ભાર।

ઘનક યાદ વડ સતવૈ મહેસકેઁ। મુદા પ્નતળિઆક શ્રઠલ નહથનિ મહેસ। કતવો દુઃખ પીડા હોરતો કામ નૈ છોડથનિ। શ્રોરઠામ વયાળ વઢિ કS ઘન ગનિવી નખ્પવાક સ્થતિ શ્રાવિ ગેલૈ। એતS પગાન ભહનિ કે તહનિ। દનિ-દનિ સોચિ-સોચિ કિમળોન ભS ગેલ વેચાના મહેસ। એક દનિ કામ કનૈત કાલ કનેન્ટ ભાગિ ગેલ હુનકા। સાથી-સંગીક સહયોગમે શ્રસ્પતાલ લS ળા ળાન વચલનિ। મુદા હાથ વનિ કામ કે ભS ગેલ। ઉપનસઁ કમ્પની, તોના ગળીસઁ કનેન્ટ ભાગલ શ્રા કમ્પનીકેઁ સમાન સભ નોકસાન ભેલ, કહૈત માસ સેહો કાટિ ભેભક। શનીન વનિ કામકેઁ ભેભસઁ ઉપચાન કનેવાક વદલા મહેસકેઁ ઘન પઠા દેભક। મહેસકેઁ શ્રાઁખ્પિ નીન વન-વન ટપકૈત નહલ।

ઘન પહુઁચભાક વાદ શ્રો માએક સ્થતિ દેખ્પિ વૌક ભS ગેલ। ળેના મુઁહસઁ કછુ શ્રવાળ નૈ નકિલલ। માય સેહો શ્રન્તમિ સાઁસ નોકને વસ મહેસક ભેલ। વૌવા-વુચ્ચી વાવૂક સનેસક પ્નતીક્ષામે। પત્ની ભેલ સેહો કછુ નૈ। હાથ ખાલિ। વડ ગ્લાનિ ભેલનિ મહેસકેઁ।

કછુ દનિ વાદ ઉપનાગ સવસઁ મહેસક વૈન્યતાક વાન્હ ટુટિ ગેલૈ। ઈ વાન્હ વડ મળવૂત હોર છૈ શ્રા ટુટલાપન સન્વનાશ હોર છૈ। ઈએહ ભેલ મહેસક સાથ। શ્રપન ળવાન વહનિક વવિાહ દહેળક કાનામ નૈ ભS સકલ શ્રા ગામક લગાક તાના સુનિ-સુનિ શ્રો પાગલ ભS ગેલ।

મહેસ, વહીનક સ્પષ્ટિ લS કS નક્ષા કનવ, ઉદ્દેશ્ય નખ્પને હમન વેટા પે ગનીવીક ચપેટામે ળાનિગી નનક વના ભેભક। શ્રા હમ સભ દન-દન ભટકિ નહલ છી। શ્રતે કહૈત વુઢિયાક શ્રાઁખ્પિ નીન ભનલ શ્રા ળોન-ળોનસઁ ચચિયિા ઉઠલ શ્રા ચચિા-પુતા ળકાઁ હુચકિ-હુચકિ કાનS ભાગલ।

જુખ્પાએલ ળાનવન સભ

१

શ્રાર ભોનેસઁ કતાનક સભ ઠામ શ્રાન્ધી-તુશ્રાન વન્નિો શ્રા વહિાડિ તોક ને ભેલ ળે વૂઢ પાતકિ નૈ માટકિ વનસાત ભેલ શ્રા એખ્પનો તક ભS નહલ છૈ। હમના વૂહિ પિઢૈત શ્રછિ ળે દનિ ભનિ પિડતિ નહત। શ્રોના હમ દુખ્પિત નૈ છી શ્રા નહને હએત કી? કાનામ પ્નકૃતિકેઁ પનાળતિ કેનાર શ્રસમ્ભવ। ઈ શ્રાળુક હવા કછુ વેસી ક્ષતિ નૈ નહિ કેભક। તખ્પન છૈ કી નૈ હવા સંગે શ્રાએલ વાઉભક કાામ સભ શ્રાઁખ્પકિ ભૌંહ શ્રા પપનીમે ઠેકા-ઠેકા મળા ઉઠિ નહલ છલ। ળખ્પન કામપન નકિલૌ નૈ હળાનો સપના ઉડા કS લS ગેલ વહિનિ સિમનકેઁ જુરચા ળકાઁ શ્રપના સાથ ગગનમે। તૈયો હમ પ્નસન્ન છી ઈ સોચિ ળે કાહિ ચનિ ળે સપના કેવલ શ્રાઁખ્પકિ ભતિામે સળાશ્રોલ છલ શ્રાર નૈ કમતીમે હવાક સહાનાસઁ શ્રકાશમે સૂન્ય, ચન્દ્નમા એવમ્ તાના સંગ ભનિપિખ્પ મનોનંળન નૈ ભૈત હેતા ખુશીસઁ નૈ હુમૈત હેતા, શ્રા શ્રપન સશ્ઠતાપન ખુશીસઁ નૈ નચૈત હેતા।

२

કતેકો દનિ વાદ શ્રાર સ્ઠેન સપ્તનઞ્ગી શ્રાકાશ દેખ્પડમે શ્રાએલ। મૌસમ પૂના સાશ્ઠ શ્રા વુલન્દ। ઉપનસઁ ટપિ-ટપિ પાનિ પિડિ નહલ ળેના વસન્તક શ્રાગમન ભેલ હુશ્રએ। મુદા મનુટ્ટયિાક શ્રાઁખ્પિ નોનસઁ ભનલ। પળિડામે કૈદ ભેલ સુગા ળેહન છટપટા નહલ। સચ માનૂ નૈ પેઠામસઁ ભાગિ ળેવાક પ્નયાસમે, મુદા ઈ શ્રસમ્ભવ।

મનુટ્ટયિા એકટા નેપાલી નાની શ્રછિ ળે ૧ સાલ પહનિ કમેવાક ભેલ કતાન શ્રાએલ નહએ। ગામપન ઘનવલા દોસન મહિા સંગે વવિાહ કS એકના છોડિ દેભક વાદ શ્રપન એકટા વેટીકેઁ માએ-વાપ ભગ નાખ્પિ દન-દન ઠેકન ખ્પારત કતાન પહુઁચલ। એતૌ શ્રોતેક નીક કામ નૈ મુદા એક ગોટ શેખ્પકેઁ [માલકિ] ઘનમે કામકાળ મળિલૈ। દુઃખ નૈ વડ છલૈ તૈયો શ્રપન વાચ્યતા શ્રા વવિશતા દેખ્પિ દનિ કાટS ભાગલ।

મનુટ્ટયિા દેખ્પS મે પાતને-છતિને, સામળ નડ્ગ, ને વેસી નમહન, ને વેસી છોટ, ભગભગ ૨૫ વન્ષક કડા ળવાની। છોટ-છોટ શ્રાઁખ્પિ શ્રા દહિના ગાલપન તવિવા તોક ને સોભૈ ળે ભેક સભ પછાડિ ભાગિ ળાર। શ્રોના કામ ઘનક કનતિ શનીનકેઁ સટિ-સાટ કમ નૈ કનૈ। કતેક દનિ નૈ ડ્નાર્વન ભેકનિ સેહો જુપૈયાપન પ્નસ્તાવ શ્રાગૂ વઢૌને નહૈ પન શ્રો સભ સશ્ઠલ નૈ ભેલ, કાનામ રળાત વેચિ ખ્પાએવ મનુટ્ટયિાકેઁ પસન્દ નૈ છલનિ।

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

कतारक राजधानी दोहासँ २ किलोमीटर पश्चिम नजमा जाए बला बाटमे *होली डे विल्ला* होटलक पछाड़ीमे मनटुटयिा मालिकक घर छै। अपने बुढ़वा २ टा शादी कएने छथि आ एखन ५५ सालकेँ भऽ गेल। बुढ़वाकेँ १ बेटी आ ४ बेटा मिला कुल ५ गोट धिया-पुता छलनि। जखने जेठ बेटीक विवाह भेल छै, सहुदीए रहै छै कहाँ-दन। बाँकी सभ कुमारे। खुल्ला साँढ़ जकाँ।

हिनकर बेटा सभ तेहेन ने छथिन्ह जे शुरुए दिनसँ मनटुटयिाक पछाड़ी हाथ धो कऽ पड़ल छै। अनेक दिन तँ कोनो विधि बचि गेल। मुदा आजुक दिन मालिक दुनु मलकाइनिक संग हमरा करवा लेल सहुदी गेल। एहने मौकाक इन्तजार छलै ओइ कौवा-धलि सभकेँ।

भरि दिन करतऽ रहै से पता मुदा साँझ पड़िते धम-धम धानू भाइ आएल। प्रमुख गेट बन्द केलक। अपन कोठामे जा खाना देवाक लेल कहिलि केलक। मनटुटयिा खाना लऽ जखने आएल ओहो गेट बन्द भऽ गेल। टेबुलमे पान-पराग पौच, मेगाडोल [शराबक] बोतल तैयार, जेना पूर्व योजना रहै। साथे टिभीमे *थ्री- एक्स* प्रदर्शन लगा काम उत्तेजनाक प्रयासमे। एकर अतिरिक्त एकटा कोनो गोली रहै जे जूसमे घऽ कऽ मनटुटयिाकेँ पयिा देलकै। मनटुटयिाक सरपर कामदेव ताण्डव करऽ लागल। रङ्गमंच रङ्कैत गेल। नाटक क्लाइमेक्स तरफ बढ़ैत गेल। धीरे-धीरे सबकेँ जवानीक भूत चढ़ैत गेल आ भुखाएल जानवर सभ मनटुटयिाकेँ लुटैत रहल, मनटुटयिा लुटाइत रहल, लुटाइत रहल बस लुटाइत रहल।

३

आइ फेर कतेको दिन बाद हमरा मनमे एकटा समुद्रा के लहर उठल। मन अस्त- व्यस्त भऽ गेल। बचपनमे साथी सभ संगे खेलैत छली जे बालु-बालु आ धोरा-तुकी, ओ सभ आइ बहुत याद अबैत अछि, कारण एठाम आइ ओहने बालु देखली। मुदा किछि अन्तर तँ अवश्य छै, एकर गन्ध, एकर रङ्ग आ एकर स्वादमे। अपन मिथिलाक बालु जइपर हमर बाल्यकाल बितल, नाना प्रकारक खेल खेलली, ओ कतेक पवित्र छल। कतेक मनमस्पर्शी लागए। एखनो छी दिन राति बालुमे मुदा ओतुका स्नेह, अभास केवल मनमे, आत्मामे आ शरीरक खूनमे मात्र सीमति अछि। शायद हमर दुर्भाग्य अथवा प्रारब्धक खेल कहि, हम अवछिन्न रुपमे अपन मातृभूमिकेँ पुकारि रहल छी एतुका रेगिस्तानमे, सामुन्द्रकि लहरमे, ऊँचका महलमे आ नमहरका गाड़ीमे, मुदा अस्पष्ट, असम्भव आ घनघोर अन्धकार लगैत अछि अपन माटपानि, अपन संस्कृति। सोचैत छी हम किएक एलौं एहन उजाड़, पतझड़ आ मरुभूमि। फेर दोसर मन कहैत छथि एठामसँ तोहर घर परिवार आ नून तेल चलैत छौ। तो एकरा मरुभूमि कोना कहि सकैत छहि? हवा, पानी, अन्न सभ किछु एतुका खाइत छे। ओतऽ की परिवारकेँ बचवाक आधार छौ ई रेगिस्तान, तँ तो कोना एकर अपमान कऽ सकैत छे ? हम निरुत्तर भऽ जाइ छी। निस्तब्ध भऽ जाइ छी।

प्रेम-पत्र

हमर प्राणप्यारी नम्रता,

मन भरिकेँ माया आ स्नेह मात्र अहाँकेँ।

हम एठाम कुशल रहि अहाँक कुशलताक कामना करै छी। अहाँक वियोगमे बिना पानिक माछ आ बिना नेहुक मांस बनल हम एतऽ परिवारक भरण-पोषण लेल श्रमजीविक टोपी लगा दिन काटि रहल छी।

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

कारणकि फोनसँ सदिखन हमर मन बड़ दुखित अछि। अहाँक उपराग छल जे हमरा बिसरि गेलौं, बराबर फोन नै करै छी। अहाँकेँ हमर खियाल नै अछि। मुदा सत्य ई नै छै। किएक त' हम त' बस शरीर छी जकरकेँ आत्मा अहाँ छी। जौं श्वास लेबऽ बला फोकसो हम छी तखन अक्सीजन त' अहाँ छी। आब अही कहू जकरा बिना हम एक पल बाँचि नै सकब ओकरासँ अलग रहबाक कल्पना कोना करब? मुदा जेहो परिस्थिति लोककेँ दोसरकेँ सामने विवश कऽ दै छै। आन लगा काम करब, ओहो प्रचण्ड गर्मीमे, बड़ पैघ बात छै। घरमे बसिया-कुबसिया किछु नै खाइ छलौं। मुदा एतऽ सुखल खुद्दस चिबाएब लत भऽ गेल अछि।

नेपालमे रहैत काल विदेश माने स्वर्ग बुझत, से कल्पना करै छलौं। औत्सुक्य लोक सब आनन्दसँ, खुशी साथ जीवन बितबैत हेता, से भ्रम छल। पैसा जेना गाछसँ हिल कऽ लोभक लोभ पड़ैत अछि, तहिना बुझाइ छल। शायद एखन अहूँ ओहे सोचैत हएब। मुदा देखू हृदेश्वरी, सत्य ई नै छै। स्वर्ग कहल ई जगह वियोगी भासमे तड़पि-तड़पि मरऽ बला स्थान छै। एतऽ पैसाक महत्व संगे मनुष्यक खरीद-बिक्री होइ छै।

दोसर दसि राति अहाँ संग बितापल ओ पल सब, स्नेहक तीत-मीठ गप-सप बढ़ैनीक खोता जकाँ हमरा मानस पटलमे आबि कऽ निन्द तोड़ि दैए। कखनो-कखनो विदेश छोड़ि कऽ अही संग ओइ गाम साग-पात खा दीवसँ गमएबाक इच्छा होइए। मुदा बगिरकेँ दुःख, दर्दसँ मन तरसि जाइए। सदिखन नीक खाना, नीक कपड़ा आ नीक गहना लेल कतेक तरसि गेल छलौं। नीक खाएब आ नीक लगाएब सपना भऽ गेल छल।

एतऽ आबि परिवार टेबल एकटा कठिन मजिल अछि। दायित्व पूरा करबाक एकटा सहारा अछि। हम एतबेमे खुशी छी। मुदा जेहो फोन करबाक पर्याप्त पैसा आ समए नै हएब, दोसरकेँ बसमे बड़द जकाँ जोतएब, घर-परिवारसँ दूर रहब चिन्ताक विषय थिक।

एहन विषम परिस्थितिमे हमर साथ देब, आत्मविश्वास बढ़ाएब, अपनामे धैर्यताक बान्ह मजबूत राखब, अहाँक कर्तव्य अछि। कामना अहाँक धैर्यता आ आत्मविश्वासे प्रवासमे हमरा हौसला प्रदान करत।

अन्तमे समय-समयमे फोन करैत रहब से वायाक संग एखन विराम। बाँकी दोसर पत्रमे।

अहाँक स्नेही

एकान्त राम

मधुमती टोल, कतार

विहनि कथा खण्ड

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

बपतियाक विदेश

कतेको दिनसँ मुँह घोकचौने बपतियाकेँ ओठपर आइ जरल मुस्कान अछि। कारण तीन महिनाक बाद पश्चिम दिससँ चान्द उगल। माने कम्पनी आर तलब देबाक लेल राजी भेल। तीन महिना चरि विभिन्न बहाना बनाकऽ टारैत छल। अगिला महिना अगिला महिना अगिला महिना। मुदा तीन महिना बाद कामदार सभ जब उग्र भेल तँ कम्पनी सेहो विवश भऽ गेल सेलरी देबाक लेल। मुदा ओतेक सोझिया नै रहै कम्पनीक मनेजर। लेबर सभकेँ ठकि ठुसल एक महिनाक तलब देलक आ २ महिनाक बाकिए रहलक। अन्ततः जे होइ, सभ कामदारकेँ खुशी भेलनि। बपतिया सेहो खुशी भेल।

सेलरी लऽ पैसा गनैत अछि तँ मात्र पाँच गोट नमरी। पहिनेसँ आएल मुस्कान बपतियाक मुहसँ बिला गेलै। ओ चिन्तित भऽ गेल। कारण खानाक पैसा बड्गालीकेँ उधारिए छलनि। चुल्हा चौका चलाएब हेतु घरमे पठबै पड़तनि। ओतबे कहाँ महाजनसँ लेल ढौआ नै बुझेता तँ ५०००० के सुइद-सुइद जोड़ कऽ २ लाख बनाइए देतै। आब की करता? बपतिया गम्भीर सोचमे पड़ि गेल। "घर परिवार छोड़ि कऽ सात समुन्द्र पार एला पत्थर फोड़ऽ मुदा तैयो घर नै चलल आ पेटो नै चलल, चक्कर अछि हमर मेहनत आ हमर कामकेँ- बनबड़ाश आ लथपैत *[illegible]* मनी ट्रान्सफरद्वारा पत्नीक नामसँ खाना पैसा सभ पठा देलक। आगो नै किछु तँ ओइ महाजना चनकिकेँ करजा तँ सधतै।

વહસઉ કનિયાઁ

- ગામવાળી દીદી, ળનકપુર ળાઇ છી? નુકૂ કનાિમહૂઁ ળાએવ। સમાન સળ ઉવાક અછિ હિમનો આ આનો વહુત નાસ કામ અછિ।

- નૈ યૈ કનિયાઁ, હમ અહઁાકેઁ ઉડ કડ નૈ ળાએવ, અહઁાક સાસ વડ નઙટનિી અછી। હમના વેસતનાિકડ કડ યડ દેત।

- દૂર ળો, હઁાટવ વાનહનસિઁ વુઢ઼િયાિકેઁ। કમાઇ છથિ વિદેશમે હમર ઘનવઉા આ કોહ કટૈ છૈ આઇ ઉટઉહવીકેઁ। તઁ ને વેળાય, ૨૪ ઘણ્ટા હનહન પટપટ કનાિત નહૈઇ।

- આ ળે કહૈ છથિન સેહે કનાિયૌ ને સે। કિપ નૈ યઉ છી હુનકને ળૂતમિ?

- યૈ દીદી, હમ કહઁા પઢઉ, ઉપ્પિઉ યનકિાહ઼ ઘનક વેટી, સળ દનિસઁ ઉૈસ ઉન્સ્થા કૈને, શહર વળાર ઘુમને, યાનાિ ઘાટક પાનાિપીને। મુદા ઈ હમના ગાઇ-મહીસ ળકઁા વાન્હાિકડ ઘનમે નપ્પૈ છથિ તઁ કોના નહવૈ। ઊપરસઁ હમર પતાિઁ મુટ્ઠાક મુટ્ઠા નુપૈયા પઙવતાિ અછિ તઁ કી ગામ હમના? અહઁા છોડૂ ઈ વાત સળ, યઉ યઉ ળઉદી, ટ્રેન છુટાિળાએત।

ન્યાય

સ્કૂઉ ળાઇ કાઉ એકટા ઉડ઼કીકેઁ ઓહે ગામક મુપ્પિયાિક વેટા અપના હવસક શકિાર વના ઉેઉક। ઈ ઘટના સુનઉાક વાદ સ્કુઉિયાિ છૌઙા સળ ઓકના વઙ પટિઉક। એ ઘટનાસઁ હુનકર વાવૂળીકેઁ અપન પગઙી પ્પસવાક ભાન ભેઉ આ અપન વેટાક કનતૂતપર પન્દા દેવાક ઉેઉ પસ્ચાયત નૈ કનવાક ઘોષણા કેઉક। મુપ્પિયાિક એહન પક્ષપાત દેપ્પિ પૂના સમાળ મીઉાિકડ એક નિર્ણય કેઉક ળે ન્યાય આપ્પિ ન્યાય હોઇ છૈ। આ સવકેઁ સાથ ઉચતિ ન્યાય હએવ આવશ્યક છૈ યાહે ઓ નાળા હુઅએ યા પ્રળા। તૈ પસ્ચાયત હેવાક યાહી તથા દોષીકેઁ કન્મ અનુસાર ઉચતિ સળાય ભેટવાક યાહી। સમાળક આગૂ મુપ્પિયાિક કોનો વસ નૈ યઉઉૈ। ઓ પસ્ચાયત કનવાક ઉેઉ વવિશ ભઙ ગેઉ। દોસર દનિ ભોને પસ્ચાયત વૈસઉ આ ઉચતિ ન્યાય ભેઉ।

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

जेहन करनी तेहन भरनी

साँझक समयमे बुढ़िया अपन नवकी पुतोहुकेँ लऽ कऽ पोखरि-झाखरि जाइ छल। तखने ओम्हरसँ गामगोंजवाली अबै छली। बीचे बाटमे दुनूकेँ भेटघाट भेल आ गामगोंजवाली पुछलक बुढ़ियासँ -

- ऐ काकी, एकटा बात और सुनलिऐ, केनादन सयये?

- गे कि सुनलहिय से?

- ऐ बुढ़िया यनगाढ़ीवाली दियाँ नै सुनलिऐ से, कहाँदन दोसरो घरबला छोड़ि देलकै?

- हँ गे, सुनलियैय हमहूँ। दूर बरतुपयाकेँ कोन बात। बुढ़ारीमे घढ़िरी करऽ जेतै तँ अहिना हेतै ने।

- हँ ऐ काकी, हे घरमे ककरो नै गुदानै छै। अपने मनसँ जे जे मन होइ छै से से करै छै। घरबला बियाना परदेशिया २ साल ३ सालमे एक बेर अबै छै आ और चलि जाइ छै। मुदा ढौवा रुपैया सभ एकरे नामपर पठबैत छै। कोनो चीजक तकलीफ नै। से नंडिया दुनू बच्चाकेँ छोड़ि कऽ सभ ढौवा लऽ कऽ ओइ चमरबा मरदबा संगे कोना उढ़रि गेलै? आ आब जखन ढौवा चुसल भऽ गेलैय तँ लात मारि कऽ भगा देलकै। ठीके भेलै कुकर्मीकेँ जेहने करनी तेहने भरनी। आब छछियाइत रहौ जिनगी भरि।

प्रतिशोध

नव विवाहित सुभाषकेँ आइ सुहागराति छिऐ। खान-पीन समाप्त भेलाक बाद हजारो सपना तथा प्रेमपूर्ण आशा लेऽकऽ प्रेयसी इन्तजार कऽ रहल घर दिस बढ़ल। एगोट पएर असोरापर आ एगोट आङनमे छै कि खिड़कीसँ कन्या बाजल- "कनिके हमर परक चप्पल लेने आउ, हम बिसरि गेलौं।" नवपत्नीक एहन संस्कारहीन बात सुनि सुभाषकेँ क्रोधपर ठनका खसलै मुदा दाम्पत्य जीवनक पहिल दिन आ प्रेयसीक प्रथम राति सोचि जखन ओ चप्पल लऽ कऽ गेल तँ घोघ उठबैत सीना तानि कऽ कन्या बजली- "अहाँकेँ हम चप्पल लाबऽ लेल अढ़ेबाक प्रयोजन बुझलिऐ? अहाँक बाबूजी मुँहमाङगी रकम लऽ अहाँकेँ बेचलक अछि आ हमर बाबूजी एक-एक धूर जमीन बेचि हमरा लेल अहाँकेँ कीनलक अछि। ऐ हिसाबे पैसासँ खरीदल दास भेलौं अहाँ जे आवश्यकता पड़लापर खरीदार किछु करा सकैए।" ई गप्प सुनि सुभाषक गर्दन लाजसँ झुकि गेलै आ ओ निरुत्तर भऽ गेल। तखन कन्या और नम्र भऽ कहलनि- "ई हम बस अहाँकेँ महसूस करेबाक हेतु एकटा अभिनय करलौं। आजुक बाद एहन किछु नै करब। एखन लेल क्षमाप्रार्थी छी।"

कन्याक आँखिमे अपन बाबूजीसँ लेल गेल पैसाक ज्वाला छल। ठकापर बिकाएबला एहन दानवरुपी पतिप्रति प्रतिशोधक भावना छल।

उपकारकेँ चुपकार

हम जयनगरसँ अबै छलौं। रस्तामे देखलौं, एकटा महिला अपन दू महिनाक बच्चाकेँ गोदीमे लऽ कऽ कनै छल। लगमे जा जखन देखलिऐ तँ ओ हमरे पड़ोसी मनोजक भनसिया रहए। माने हमर गामक भौजी। घर एकेठाम हेबाक कारण हम सभ एक-दोसरकेँ बड़ नीक जकाँ जनैत छलौं। हमरा देखि ओ आरो जोड़-जोड़सँ हिचकि-हिचकि कानऽ लागलि। की भेल भौजी, छोट बच्चाक लेने एना कतए भागल जाइ छी? प्रश्नक उत्तरमे ओ बजली- "हमरा ऐ दुनियाँमे कियो नै अछि। जतऽ ततऽसँ हम ठोकर खाइ छी तँ हम मरि जाए चाहै छी। हमरा छोड़ि दिअ। जत मन हएत, ततऽ चलि जाएब। ने तँ जहर माहुर खा मरि जाएब।"

એહન પઙ઼િએθ વાત સુની હિમ નમ્રસઁ પુછθિએ- મૌળી એના કહિ વળૈ છી? ઘરમે સ્ત્રેર હ઼ગાઙ઼ા મેθ સે? તવ શ્રો શ્રપન દુઃખ મરθ કહાની વતાવS θગθિ- વય્યા કાનS θગવાક યθતે ખાના સમએપર નૈ વની સિકθ તરસઁ હુનકર સસુર- સાસુ શ્રા પતિદેવ સેહો પટિθકની શ્રા ઘરસઁ મગા દેθકની।

પતિ-પ્રીસમે શ્રોહિના વાળθ હેના શ્રો સમ, યθ શ્રહાઁ। ઘર છોઙ઼િ નૈ ળાઉ કની। કતેક સમહૌθક વાદ શ્રો શ્રાવS θθ નાળી મેθની। ળખન હમ શ્રપના સંગે મોટરસાઇકિθપર θર્વા શ્રોકના દૂરાપર ઉતારθૌ તઁ ઉનકર સસુર, સાસુ શ્રા હુનકર પતિ હિમના ઉપર ઉθટે θાંછના θગૌθક। તેં કારણ ઈ મૌગયિા શ્રનેક વહસθ છૈ। તેં સખ્રિાએθપર એકે ટાઙ઼ગપર નયૈ છૈ। શ્રાદિ શ્રાદિ

તખન હમ મહસૂસ કેθૌ ળે દોસરકેઁ શ્ળળત વચાએવ શ્રા શ્રપના વેશ્ળળત હએવ। દોસરકેઁ મθાઇ કરવ શ્રપન ચરિત્ર હત્યા કરાએવ। ઉપકારકેઁ ચુપકાર એકરે કહૈ છૈ।

વ઼યિાર કવ઼ળી કેઁ

નમસ્કાર કવ઼ળી!

નમસ્કાર! નમસ્કાર!

કિ સમાચાર સમ્ળય વાવૂ?

ઠીકે છૈ શ્રપન કહૂ?

હમનો નીકે છૈ રામળીકેઁ કૃપાસઁ

કવ઼ળી ળઁ નૈ ખસિયાઇ તઁ એક વાત પૂછી?

ક૯ડ ક૯ડ કી વાત?

યૌ કાઉ૯િ ીાતમિ મુગ્ઉાની સૌગાત દ્વાના અોક જાવ્ય સમાનોહ આયોળન જેઉ છઉે। અપને કઇિ તમસા કડ યઉ િએૌ?

યત્ છોડુ ઓ વાત સજા સમ્ળય ળી। યૌ કૂ નઁ ૯મ અોક દનિસઁ કવ઼િતા ઉપ્પૈ છી આ ઓ ીમઉપ્પના ૯મના કવ઼િતાકૈં વાજેમે પઢ઼ાઉત? કવ઼િતાક વમ્િવ આ પ્ીતીકકૈં અવ઼ગાત કનાઓત? ઓ કહૈ છઉ ળે અહાઁક કવ઼િતામે આનો નપ્પિાન એવાક વાઁકો અછી। વમ્િવ આ પ્ીતીકમે આનો સુયાન ઉવૂ। અોક પૈઘ સાહિત્યિકિ સમાનો૯મે ૯મના વેશળ્ળત-વેશળ્ળત કડ કડ યડ દેઉક। તૈ ૯મ સજા છોડ઼િ કડ જાગા િએૌ।

૯મ નઁ વૌક જાડ ગેઉૈ ઓર કવ઼િળીક એ૯ન ગપ્પ સુનિ કડ। કહૈત છૈ ળે કવ઼િ નઁ દેશ આ સમાળક પ્ીતનિધિ િહેર છૈ। અપના ીયનાસઁ નયાઁ દેશક નનિ્માણ કનૈ છૈ। મુદા એ૯ન વ઼યિાીયાીાક કવ઼િસઁ ક નિયાઁ પ઼ુગક નનિ્માણ જાડ સકૈએ, ળકનામે અપન ગુણ-દોષ સુનવાક ક્ષમતા નૈ છૈ। ૯મના કછિુ નૈ સુ્ના ી૯ઉ છઉ।

કવ઼િતા પાઠ

हमर मिथिलाधाम

ऐ धरतीपर पावन नगरी

नाम जकर अछि मिथिलाधाम

सीता संग विवाहलि पाहुन

मर्यादा पुरुषोत्तम राम

भक्तमिश्र यानू देसि पसरल

अछि प्रसिद्ध ज्ञान विज्ञान

विद्यापति संग वेद पुराणसँ

हमर मिथिला बड़ महान

ऋषि मुनि हमर मिथिलाकेँ

अछि विदित जगतमे नामी

राजा जनक, सीता नामकेँ

एक पौराणिक नीक कहानी

एहन सुन्दर मिथिला नगरीकेँ

ओकरा करिए वर्नने छी

धन, आतंक, हत्या, हिंसासँ

દુનિયાઁમે યત્યા પૌને છી

કનવો કમાએવ ઢૌવા નુપૈયા

વનકનિ નૈ વનિ માર કે

ળક઼્ડઉ દેશકેં છોડ઼ને સુપ્ય નૈ

કનાન સઉદી ળાસ્કે

વનિની હ્મન મથિળિ વયાઉ

સમ્માન સબ ડામ પાવૂ યૌ

યાહે નહિ ઘન શ્રાડ્ગાનમે

યા વ઼દિશ કમાવૂ યૌ

પ્રૂનક ઢેળ સંગ નવ઼પુસ્નાક પાન

સુન સુન હૌ ભૈયા સબ

શ્રાગકિ યગિની પસાહિ ળાગ઼િ

દેશબનાનિવાહિ મર્યાગેળૈ

ળન્મદાના સબ યનનીપન શ્રવ઼નામ

કનાવડસઁ પહિનિહ઼િ

શ્રપન-શ્રપન કોપ્પકિં સુડ્ડાહ

કનડ ળાળૈ

બવ઼ષ્યિક કન્યાયાન છૈ વય્યા

કાળ્હિ યેના ઉપમા દેનાહિન સબ

દામ્પત્યક સુપ્પમે ળપ્નિ બડ

શ્રયન્મી, નાક્ષસ શ્રા નનપશિાચ બડ ગેળૈ

સ઼ૃષ્ટકિ શ્રુઉ વના સુન્દન ળનિગ઼ી ળડ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

अनुपम ब्रम्हाम्डक अवलोकन करब

एहन पुनीत आ परम उद्देश्य

फूलक ढेर संग बेकार भऽ गेल

के दोषी, ककर अछि दोष

ककरा अछि होश, के अछि बेहोश

लोभी, लालची, महत्वाकांक्षी सभ

मात-पितासँ मनो घबराए लागल

दोसर दिस योगी ओ भगवान कहेनिहार

समाजसेवी नामसँ प्रख्यात भेनिहार

आ स्वार्थक विषपान केनिहार

आल-सुर बल सभ

भौतिकवादक चपेटामे पड़ि

पथभ्रष्ट भऽ गेल

मच्छर आ घुनचुला जकाँ रस चुसऽ लागल

पता नै ई रावणराज कहिया धरि चलत

औद्योगिक असमानतामे गर्त कहिया धरि उजड़त

भगवान सद्बुद्धि दैथि ऐ दुरात्मा सभकेँ

कारण प्रकृतिक आगू मानवो लाचार भऽ गेल

माने फूलक ढेर संग जिनगी बेकार भऽ गेल

हिसाब जिनगीक

मार्च महिनाक उत्तरार्द्धमे आइ हम मृत्युकेँ देखलौँ

सुनने छलौं सोचने छलौं

मृत्यु अत्यन्त सुन्दर होइ छै

सरल होइ छै

मुदा यथार्थ बिल्कुल उनटक

बिल्कुल अलग पैलौँ

भयानक आ विकराल रूप देखि

हम डरसँ पानि-पानि भऽ गेलौँ

आब ऐठाम-

मृत्युक कटघरामे हम अपन

भूत, वर्तमान आ भविष्य

स्पष्ट देखि रहल छी

एखन धरि अनुमानित हम

५ लाखक दारू पीने हएब

२ लाख ५० हजार ७०० क माउस खेने हएब

कतौ अपने लुटलौं कतौ दोसरकेँ लुटलौँ

एहिमे विवाद भेल हएत हमर जमा

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका' वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

३ ઊપ્પ ૭૫ હળાન

શ્રાર હમ સોયૈ છી-

ઐ નકમમેસઁ કછુિ પઢ઼ારમે ઊગૌને નહતિૌ નઁ

શ્રાર હમના પાસ કોનો વષિયક ઙગ્રિી નહૈ

કછુિ પૈસા સ્વ઼ાસ્થ્ય઼મે ખ્ન્યને નહતિૌ

નઁ હમન શરીન કોનો વમિાનીક ઘન નૈ નહૈ

શ્રથવ઼ા

શ્રો નુપૈય઼ા વયઊ નહૈ નઁ

શ્રપને દેશક કોનો નીક શહનમે

શ્રાઊીશાન મહઊ વનઊ નહૈ

મુદા દુન્ભાગ્ય઼ક ગપ્પ, એહન કછુિ નૈ ભેઊ

શુઊત: હમ નન્કક યક્કન કાટિ નહઊ છી

શ્રા એખ્નો નાનિ-નાનિ ભિનિ

સાદા પન્નાપન

કઊમક નોખ્સઁ

ળનિગીક હસિાવ કનૈ છી

વસ હસિાવ કનૈ છી।

मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

નવાડ઼ી વભિાર

દેખલૌ એગડ બાન્નિ-બાન્નિ વભિાર

કાગી વભિાર કોનો ઉળ્ળા વભિાર

પૌઇ વભિાર આ ગૌઇ વભિાર

અછિ સવ ડામ વભિારએ વભિાર

વભિાર નેપાઇક વડ઼ હોશયિાર

સહિ દવાવામે પૈસૈત અછિ

કતાલક વભિાર ડીક વપિીત

હમરા કયિનમે પૈસૈત અછિ

દેખલૌ સવ કછિુ ભુડૈઇક વભિાર

મોટ વભિાર કોનો પાતર વભિાર

વય્યા વભિાર આ વુઢ઼યિા વભિાર

અછિ સવ ડામ વભિારએ વભિાર

મોટ વભિાર ળેના નેપાઇક

ળનતાક ખુન ચુસને નેતા

પાતર વભિાર કતાલમે ળે

બટકઇ અનાથાઇયક વેટા

દેખલૌ સવ નવાડ઼ી વભિાર

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

वैष्णव बलाइ-साँकट बलाइ

घुसहा बलाइ आ शुसहा बलाइ

अछि सब ठाम बलाइए बलाइ

नववर्षक शुभकामना

जन्मब दुर्लभ ऐ धरतीपर

माटि-पानि अछि जकर महान

सदियोसँ परिचर्या पौने

अछि आर्यसमाज विद्यमान

पूर्वज जनिकर नाना क्षेत्रमे

कुशल, ज्ञानी, गुणवान छै

इतिहासक हर पन्नापर

एकसँ एक नीक नाम छै

एखनुक मैथिल पथभ्रष्ट भऽ

कुकर्मी-कुसंस्कारी भऽ रहल

आधुनिकताक दुर्गन्धित हवासँ

धाराशायी मिथिलाकेँ कऽ रहल

एहन विषम परिस्थितिमे

अपन कर्तव्यक बोध करब

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

छड़िआएल, जुलूस, नाटकल जनकेँ

लऽ सन्मार्गक ओर चलब

ई पुनीत कर्मयोगी सभामे

अछि हमर प्रणाम वन्दना

सम्पूर्ण स्रष्टा एवम् समाजमे

ऐ नववर्षक शुभकामना

हमर समाज बौना गेल

एखनुक सबसँ पैघ सवाल

अछि सगरो बलात्कारे बलात्कार

गाममे बलात्कार, शहरमे बलात्कार

देशमे बलात्कार, विदेशमे बलात्कार

बुझू जे घोर कलयुग छा गेल

माने हमर समाज बौना गेल

अत्याचार, आतंक, महगी-हिंसा

निश्चिन्त भऽ सब केउ देखैत अछि

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ળનતા ગઁ શ્રાપસમે શુટએ દેખ્વ

ઉટેનાક ત્‌નાસસઁ સ૧કાનો ડગમગા ગેલ

માને હમ૧ સમાળ વૌના ગેલ

સુ૧ક્ષાક૧્મી પથ૧્‌૧ષ્ટ મડ ળુશ્રા ખેઐ

શાન્તિસિના હિનતાવોયમે દાનૂ પેઐ

શ્રશાન્તિક જૂમ૧મિ ય૧તી ખોહા ગેલ

માને હમ૧ સમાળ વૌના ગેલ

કતૌ શ્રેસવુકસઁ વણ્‌કા૧

કકનો સ્કા૨પમે વણ્‌કા૧

કપ્પનો નમ્વિુળસઁ વણ્‌કા૧

ગઁ કતૌ ટ્વીટ૧મે વણ્‌કા૧

એહન શ્રપ૧ાય સ૧્વ૧્‌૧ છા ગેલ

માને હમ૧ સમાળ વૌના ગેલ

સહનશીલતાક પ્‌૧તિમૂ૧્તિ નાની

મ૧્યાદાક પ૧ષ્ઠિતા હો૨ છૈ

માયા-પ્‌૧ેમસઁ ળગત શુલવૈ

સ્વપ્નદ૧્શનક દ્‌૧ષ્ટા હો૨ છૈ

મુદા દુ૧્ભાગ્ય દાનવક ઉદય ભેલ

સકુની મામા સંગ કંસક શ્રાગમન ભેલ

દ્‌૧ૌપદીક ચી૧હ૧ણ, સીતાક નૂપહ૧ણ

નિન્દનીય ઘટના શ્રા૨ શ્રે૧ દોહ૧ા ગેલ

માને હમ૧ સમાળ વૌના ગેલ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

की कहू, देखलौं घोर अनैतिक बात

जइठाम देखू बलात्कारे बलात्कार

बेटीक बलात्कार, दीदीक बलात्कार

मौसीक बलात्कार, पड़ोसीक बलात्कार

बुझू जे घोर कलयुग आ गेल

माने हमर समाज बौरा गेल

परदेशी पिया

कोना बिसरलौं मुँहो हमर

गेलौं अहाँ कोना बिसारि

जन्म-जन्मक बन्धनसँ

पल भरिमे भऽ गेलौं आन

देखि सपनामे छाती फटैए

सपनामे देखि कऽ दिल धड़कैए

लोकक पिया घर आबै छथि

हमर आँखिसँ नोर खसैए

जन्मेसँ हम भेलौं अभागलि

बचपन छलिए सासुर पठौलि

बालि उमरमे भेलौं परदेसी

વનિુ પયિ઼ાકેઁ ળીવ઼ન વનિૌ૭િ

કેશ શુ૭્કૌવ઼ામે ૮ે૭ ગામકૌવ઼ા

૭ડ ળાશ્ન છ૭ૌ પાન-મપ્યાન

ટોક૭ક વયિ્યે વાટ મુદ્દૌસા

શ્રહઁ ગામક વુઢ઼વા હળામ

નીક નૈ ૭ાગૈ વનિ શ્રહઁકેઁ

૭ૌટવ કહયિ઼ા શ્રપન ગામ

શ્રસગામ શ્રાળ્ગાન દઁાન કટૈએ

વનિ શ્રહઁકેઁ ડામ-ડામ

કેશ શ્રહાકેઁ વપ્પિળ઼૭-વપ્પિળ઼૭

યેહના ળેના ૭ાગૈ વવા૭

૭ાગ ૭ગાવૈ શ્રાડ ૭પિસિ્ટકિ

મુદા શ્રહઁાક શ્રાહનિા શ્રછિ ૭ા૭

દેપ્પિ શ્રહઁકેઁ શ્રાઁપ્પિ શિનાવી

૭ાગએ સમુન્દ્નક પાનિ ળેના

વનિુ વનૌને હમના નાની

છુપેઁ૭ૌ એહન ળવ઼ાની કોના

છુની ળશ્સન ણાક શ્રહઁકેઁ

હીના ળશ્સન દઁાન શ્રછિ

યા૭ ઢા૭પન હમ શુદિા છી

કોયઃ૭ સન મીઠ-મીઠ વાન શ્રછિ

मुस्कान अहाकेँ गजब हसीना

नागीन कजरो कम अछि

देहो जेना संगेमरमर

और ओठमे दम अछि

बाजए जखने पएरक पायल

केलक हमर दिलकेँ घायल

छन छन छन बाजए झंकार

लऽ गेल हमर चैन करार

मन करैए देखैत रहितौं

सदिखन अहाँकेँ पास रही

जौं छोट आएब अहाँ लग जानी

बड़ प्रेम करब से आस करी

छठिक शुभकामना

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

छठि पावनि विधि-विधानसँ

हृदय पोष्पीपर धाइ के

माथ नवा कोटि नमन

करै छी हम छठि माइ के

सु-स्वास्थ दीर्घायु जीवन

परिवार सबकेँ कामना

सम्पूर्ण ब्रह्माण्ड मङ्गलमयकेँ

ईएह अछि शुभकामना

पिया अहाँकेँ यादमे

मेघ सन कारी केशपर

गोरे गोरे गाल यौ

आमक रस सन लाल ओठपर

पिया अहाँकेँ नाम यौ

हम दू जोड़ी संग-संग जीअब

गायब प्रेमक गुणगान यौ

मरैसँ पहिने आ मरलाक बाद

बस रहब अहाँक गुलाम यौ

मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

हे प्राणेश्वर लौटब कहिया

करब कखन आराम यौ

घायल दिलकेँ मलहम अहाँ

दिल अछि अहाँक मकान यौ

राति-राति भरि निन्द नै आबै

बड़ जोर हकहोरै याद यौ

बनि अहाँके जिनगी बीतल

अहाँ दिल्ली, अरब, असाम यौ

नोर बहैए नयनसँ हमर

राह देखैत सौ बेर यौ

अपने भेलौ परदेशी बाबू

हम छी एतऽ बेकार यौ

बनु पानिकेँ मछली बुझू

फुटल अलमुनियम थारी यौ

बनु रोहितकेँ जिन्दा लाश

भेल ई अहाँक रुपाली यौ

प्रेमक फल

सीसा फुटल दिल टुटल

सपना चुर भऽ छिपिया गेल

डोलीमे आ गेली पिया घर

हाथमे दारू थमा गेल

छथिए हमर साथी-संगी

बनि ओकर सहारा नै

कखनो डगरा कखनो पहाड़

बनि ओकर गुलामी नै

जिनगी अपन नरक बनेलौं

और जबर्दस्तीक प्यारमे

मजबूरीमे साँस अछि छुटकल

ओ मजा कहै ससुरालमे

प्यार करब पैघ बात नै

निमाहब बड़का बात छै

प्रेमसँ ककरो जीवन सम्हरल

ककरो जीवनमे घात छै

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

वेलेन्टाइन शुभकामना

बिन्दिया सब दिन चमकैत अहाँकेँ

हाथक मेंहदी लाल रहए

वेलेन्टाइनक शुभ अवसरपर

गोरी अहाँक गाल रहए

चूड़ी अहाँकेँ खन-खन खनके

प्रेमीसँ बहुत प्यार भेटए

दुःख अहाँकेँ देखि कऽ भागए

खुशी केर संसार भेटए

रूप सन ई खिलल चेहरापर

कली सन मुस्कान अछि

ई देखि अहाँकेँ प्रेम दिवसपर

दिल बहुत परेशान अछि

दिलसँ दिलकेँ बात कही

बिनु कहने ई नहि सकी

हेप्पी वेलेन्टाइन डे तथा

मनसँ प्रेमक गुणगान करी

सम्मान जन्मभूमिक

आएल नयाँ साल देखू

लऽ कऽ एक नयाँ उत्साह

सब छथि मग्न एक दोसरमे

करए हृदयसँ प्रेम प्रवाह

आइ कतेक महत्वक दिन

एक दोसरकेँ सब जुड़ावै

रहए सबदिन एहने दिन

शान्ति आ समृद्धि पावै

मानव बीच सद्भाव देखल

बोधिवृक्ष सन लगैत हरा-भरा

मनोरम दृश्य आ अद्भुत परीकार

लागए लगैत प्यारा-प्यारा

ईर्ष्या दोष त्यागब उत्सवमे

पुनः मिलि जुलि परिवार बनाएब

आमक चटनी आ दही भात

चैतक नहिएल बैशाखमे खाएब

छुटल ई सौभाग्य हमर

जखने बढ़लौं विदेशक ओर

नाति-नातिन बिनु निन्द नै आवए

मोने आँखिसँ टपकए नोर

अपनेक दुआ आ वैभवताक आड़मे

काममे हम प्रस्थान करै छी

अन्तःकरणसँ हर अवसरपर

जन्म आ कर्मभूमिक सम्मान करै छी

जुड़शीतल

दुःख अहाँकेँ देखि कऽ भागए

खुशी केर संसार भरिए

ठोप टापर घर आङनमे

अहीक जय जयकार भरिए

खूब जुरावै मात-पिता सभ

भाइ बहिनसँ प्यार भरिए

जुड़शीतलकेँ शुभ अवसरपर

पाहुनकेँ सत्कार भरिए

दूऽ खुसिसँ जान छोड़ावथि

सबकेँ करथि सामना

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

सदिखन जीवन गमगम गमकथि

ईएह नव वर्षक शुभकामना

प्रवासक वेदना

हमर जिनगीक कोनो हिसाव नै रहल

पढ़वाक लेल कोनो किताव नै रहल

वैसल छी अपनो असगरे एकान्तमे

किन्तु पीवाक लेल कोनो शराव नै रहल

सपनामे ओहि एहना अवैए

अवैत अछि ओहि ठाम आ गाम

कतवो विसरऽ चाहि दिलसँ

नै विसरा पावी जनकपुर धाम

छी मैथिल हम मिथिलाक वासी

दूर छी गैयो अपन प्रदेशसँ

विवशताक मारल, पड़ारल

पत्र लिखै छी अलग देशसँ

माए वावुकेँ चरण-वन्दना

दोस्तकेँ हमर सलाम रहल

अनजान-सुनजानपर ध्यान नै देवै

मास्ठ करव सव कहल सुनल

मन लगावी कतवो एतऽ

जडि टाङ्गल अछि दूरापर

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

દનિ કટૈ છી નાનિ શ્રિર માની

સદપ્યની ળીન શ્રસ્તુનાપન

પ્રેમક મઓહ્મ સ્રોન વનઓ શ્રછિ

ળીવાક માધ્યમ દૂ વાન શ્રછિ

થાકઓ ડેહશ્રિાએઓ શ્રાવી ળૌ કપ્યનો

ઓગૈ નૈ કેશ્રો સાથ શ્રછિ

કનો કહૂ પ્નવાસક વેદના

ઓપ્પિન સેહો શનમ ઓગૈએ

નોન શ્રાપ્પસિં ટપટપ યુવએ

કઓમ પકડૈન હાથ કઁપૈએ

વસ ૬ વનિની નીકસઁ નહવ

નીકસઁ નાપ્પવ ગાઉઁ સમાળ

એક દનિ હમહૂઁ ઓટ કડ શ્રાએવ

ળગામગ કનૌ મથિલિા નાળ

સુનીશ્રિ દૂ વાન હમન

મઓ કનવ નઁ મઓ મલિન

વુના કનવ ગઁ વુના મણિ

૬ છૈ ળગાન ળનનીક યનતી

કન્મક શ્રુઇ શ્રવશ્ય મણિ

હે માનવ નીક કન્મ કનૂ

કનૈ છી કપિ પ્પસિયાણ સિન

યોનીક યન નૈ નહન સવ દનિ

કનૈ છી કપિ યયયાણ સિન

ઐઠામ સવ કછુિ નાશવાન છૈ

ળાહિ પિઙન ૬ ળગા છોડ઼ કિS

વનિુ મક્નાકિં સુપ્ય નૈ મેટન

નહવ કનો મુઁહ મોડ઼ કિS

સુનૈ છી ળાનકી મન્દિપિમે

ગાટિ્ઠી વાઉ ગાપિવૈ છી

શ્રપન સ્વાન્થ પૂના હેતુ

ળનનાકેં ઘસિયવૈ છી

એપ્પનો ળ્ઞાનક નાણ પ્પોઊ

શ્રાવિ ળાઉ નીક પથપન

દુ્ન્દશાસઁ વચૌથનિ મૈયા

શ્રાશન હયન સ્વન્ગા નથપન

હમ સવ મૈથિલ એક નહી

એકળુટ મS સાથ યઊ

પહયિાન વનાવી શ્રપન મથિિલાકેં

સ્રાહિસક પન્નાપન યમકૈત નહિ

સવ કહૈ છથિ મિનૂ-નૂમિ

હમ કહૈ છી ઉન્વન છૈ

નેગસ્તિાળમે એહન નૂમિ

દન્શન નેનાર દુન્ઘવ છૈ

હમ છી એપ્પન કતાનમે

યાનૂ દસિ સમુન્દ્નસઁ વેનલ

કછુિ શ્રંશ છૈ વાઉ પન્થન

કતૌ શ્રછિ મિહલસઁ ઘેનલ

એ દેશમે એકટા ગામ

ળમેલયિા ળકન નામ છૈ

વસોવાસ હમનો શ્રછિ શ્રોરગામ

શ્રપનેમે શ્રો મહાન છૈ

નાના પ્નકાનસઁ પનશ્નિમી સવ

ઈમાન્દાની શ્રપન વચૌને છૈ

દૂન દેશમે નહતિૌ નાન્નિ

શ્રપન સ્વાનમિાન વચૌને છૈ

ઈ શ્રછિ મિન્નિ નેપાળી હમન

પન્થનમે કએને છથિ હિના-મના

નૈ ઘટૈ કહિયૌ રોટી ઇનકા

પરિવાર સંગ રહથિ કુશલ સદા

પુનઃ ચમકૌ મિથિલા રાજ

જય મૈથિલ જય મિથિલાવાસી

કરૂ સવ મિલિ કઽ જયકાર

વન્દ હૌ કુશાસન સવકેઁ

પુનઃ ચમકૌ મિથિલા રાજ

સવ ઢલખોડ઼વા નેતા તેહને

ઉ ટિકિટ, કુર્સી, ભત્તા

પાર્ટી ઓતે જે નામ યાદ નૈ

જન્મલ જેના ગોવર-છત્તા

કે રાવણ કે અછિ કુમ્ભકરણ

કકરા વુઝી ન્યાયક ભગવાન

હોએ ભરવ રાજનીતિ સિવકેઁ

વસ રામલીલામે વનૈએ રામ

હાથીસન દુમુઁહ દાઁત છૈ

एक देखाबै दोसरसँ खाए

पीठ पछाड़ी छुरा मारत

मुँहपर बाजत जाए यौ जाए

आइ पद छै घुमठिब

बड़का बड़का गाड़ीमे

छनिब जप्पने छुछुन्नर बनौ

छछिऐ बारी-हारीमे

माङ्गल जीख्ख नै जेठौ ककरो

सज लगता सँ मठिबै आब

बन्द हौ कुशासन सबकेँ

पुनः चमकौ मिथिला राज

आबो करि नै मठि बाँटि कठ

ऐ दानव सजकेँ स्वाद्य करी

हक छनिब सँ पाप थकि गँ

करि ने एक अपराध करी

गरीबो दुखिया जैनसँ जीअत

हौ गाउँ समाज उद्यान

बन्द हौ कुशासन सबकेँ

पुनः चमकौ मिथिला राज

मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

મૈસી હેના ગેθ

શ્રાર મોને હમ ગેθ છθૈ

યોનનયિા યૌની મૈસીમે

સાથમે મોહના, સોહના શ્રા

વુયનો છθ મૈસીમે

વુયના-મોહના ળામુન નોડ઼θક

સોહના સંગ શ્રાયા વટθક

હમ કહθયિ઼ હમનો દે

શ્રો કહθક શ્રપને નોડ઼િ θ

મન હમન વેપડ઼િતિ મેθ

નનવાક નામસ મગળપન ગેθ

સોયθૈ શ્રનેને હમ નૈ ળની

કવ઼િતા θપ્પિ મિન ડમ્ગ્ડા કની

ળા કડ વૈસθૈ શ્રાન કિાન

θાગθ એક કવ઼િતા હાથ

નપ્પને શ્રાએθ મૈસી કે ય઼ાદ

દૌડ઼ૈન ગેθૈ ડગહન કાન

નૈ દેપ્પિતિ હમન મન ડેના ગેθ

કી કહૂ હમન મૈસી હેના ગેθ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

નઙ્ગૌટિયા સાથી

હમ ળન્મઊ કુસી શ્મ્વસયિા

શ્રો ળન્મઙ રળોનાયિામે

સંગે ખેઊઊ વાઊ-વાઊ

મીત ઊાગાઙ દુપહ્નાયિામે

સંગે પઢ઼ઊૈ સંગે ઊપ્પિઊૈ

ઘુમઊૈ વડ઼ વડ઼ ખેત પથાન

ક્પ્પનો તોડ઼ઊૈ શ્રામ શ્રા ળામુન

ક્પ્પનો યોનૌઊ શ્રપને શ્રયાન

વચપન વતિઙ યૌવના શ્રાએઙ

ગામક સંગી દૂન પડ઼ાએઙ

વાવૂ હુનકન પૈઘ ળમિદાન

કાકા સેહો છઙ ઠકિદાન

हमर बाबू छोट किसान

गुजर करी साँझ बिहान

हमर पढ़ब सपना भेल

ओ पढ़ि लिखि कऽ मास्टर भेल

मन कऽ भाव उठैए जखने

लिखै छी छोट कविता सन

नै भेटल कहियो जीवनमे

ओहन नङ्गौटिया मिता सन

सञ्चना

हम मानव छी

एक दिन जन्मलौं संसारमे

माय बापक इच्छा संगे एलौं संसारमे

नाना तरहक क्रियाकलाप कएलौं

कोनो नीक काम

कोनो खराब काम

कखनो सामाजिक काम तँ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका' वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

कतौ अपराधीक काम

मुदा की अपने सजाकेँ बुझल अछि?

हमहूँ एक दिन जरूर मरबै

गोनहा-काठीसँ धुह-धुह जरबै

एहिना हमर समाप्त भऽ जेतै

शरीरक संगे कुकर्म सब जेतै

कारण हमरा पता अछि-

कहि कऽ,

पृथ्वी नाशवान छै

नाशवान रहौ

सब दिन नै कियो अमर रहैए

आ नै कियो रहौ

प्रकृति यथार्थ दुनियाँक सत्यता

ईश्वर छै आ ईश्वर रहौ

मृत्यु पश्चात

हमर मृत्यु पश्चात हवा ओहिने बहौ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

जेहन छलैए पहिने

दुनियाँ ओहने रहै

जेहन रहै पहिने

सूर्य, चन्द्रमा

पृथ्वी, आकाश

सब अपना अपना ठाम

अपन गतिसँ चलै

केवल अन्तक है ओ क्षमा

जाड़ है हमर सब

कियो कन्नारोहट करै

कियो आँचरसँ मुँह पोछै

सर पटकै हमर बेटा

दू ठोप कनै हमर बेटी

है निःसहाय हमर कनियाँ

लगै कहियो हुनका बेटी

मुदा,

ई सब एकटा मायाक जाल

एकटा मनक भ्रम

केवल किछु समय लेल

केवल किछु दिन लेल वा

केवल किछु महिना लेल मात्र रहै

ओ समय-

चलै जोर-शोरसँ चर्चा हमर

मुँह-मुँहसँ बात आ डाहर

कियो कहै हम नीक छलौं

कियो कहै खराब

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

कियो देतै उपमा अमृतकेँ

कियो कहतै ठकहर स्वभाव

ऐ लोकापवाद संग,

समयकेँ यत्न थलति नहि

जानिगो ओ सब कटति नहि

ऐ पुनः कोनो नयाँ आयाम

बसिना जेतै सब हमर नाम

सबकेँ मनसँ हेना जाएब हम

सदा-सदा लेल बसिना जाएब हम

दैवक खेल

सपना हमर सपने रहि गेल

मांगक सेनुर बहि गेल

आस लागल छल जाहि पियापर

हमरा छोड़ि कऽ चलि गेल

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

नैन तकैय़ मन कनैय़

हाथक चूड़ी बाट जोहैय़

पएरक पायल छनकि छनकि कऽ

पिया वियोगक गान गबैय़

अपन किस्मत समयक खेल

जिनगी जखिन नसीब नै भेल

भरल जवानी रससँ डुबल

दैबो केहन निठुर भऽ गेल

घड़ी देखि-देखि दिन कटै छी

गनि तरेगन होइय़ भोर

होस ने कखनो सुधि ने कखनो

अछि भातिए कहि भेल इजोर

हम अभागल बधिया बनली

करेजक टुकड़ा भैए गेल

आस लागल छल जाहि पियापर

दुनिया छोड़ि कऽ चलिए गेल

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

रक्षाबन्धन

भाइ-बहिनिक प्रेम भरल छै

लिखि ने एकरा अन्थ अनेक

एक दिन ई सालमे आबए

तेँ तँ छै ई पर्व विशेष

थाल सजल छै लड्डू भरल छै

लाल चन्दनसँ माथ रङाओल छै

हर्ष-खुशीकेँ बाढ़ि आबि गेल

हाथमे स्नेहक डोर बान्हल छै

चारू दिसि गुंजए गीत

भाए-बहिनिक रीत आ प्रीत

माँ अम्बेसँ करैत प्रार्थना

होए भैयाकेँ जीते जीत

नीक पथ जाउ यौ भैया

बढ़ै हमरो आत्मविश्वास

रक्षा करब देश, समाजक

अहाँसँ छी बस ईहे आस

अहाँ हमर आँखिक तारा

छी हम बहिन अहाँक दुलार

शत्रुकेँ चट्टानसँ करब

सदिखन अपन भूमि उद्धार

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका' वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

बाट जोहब हम ए दिनकेँ

रहत जायत गोठमे प्रणाम

रक्षाबन्धन जगमग करतै

भैया जखित सालो साल

छठि

मध्य़ राति सपनामे हम नेपाल गेल छलौं

छठमि परिवार संगे बड़ खुशी भेल छलौं

ठकुआ भुसबा आरो सब कुछ लऽ गेल छलौं

अटक्काकेँ होरा मुदा घरहि बसिरा गेल छलौं

माय़, बाबू बहिन भाइ करयिँ छलीह साथमे

छोट-छोट बातपर तैयो रुसि गेल छलौं

प्रसाद खाइत काल निन्द खुलल जखने

अपने ओछानपर कातरमे सुतल छलौं

बपिनामे होश सय्ये मजाक करैत साथी

यत् हम तँ बेकारमे सपनामे गेल छलौं

दिवाली

भेटब दोसर दिवालीमे

हम ए साल नै आबि सकलौं

मुदा आएब दोसर दिवालीमे

પૂળા કનવ સંગે ઙક્ષ્મીકેં

પ્નસાદ યઢાએવ થાળીમે

નાવણ માની કિS નામ એળાહ

ત્ખને મેળ દવિાળીક શુનૂઆત

દીપ ળનાએવ આનતી કનવ

ખુશી વાઁટવ અછિ પૈઘ વાત

અપને હુમૂ સવ કેઉ હુમનાહ

ખુશી મનાઉ પનિવાનમે

વસિની સિવ કછિુ મન ળગાવૂ

શ્ટક્કા છોડૂ દનવાનમે

અસત્યપન સત્યકેં પતાકા

તૈ અછિ ઈ પાવની મિહાન

આગામી દનિમે ટુટૈ અહનિ

દુષ્ટ દળકેં ઈ અભમિાન

સત્સંગત સુ-માર્ગ દેખાવૂ

માઁ સઁ વસ ઈએહ પ્નાર્થના કનૂ

ગનીવી ભાગૈ સમૃદ્ધિ આવૈ

વસ ઈહે અર્યના કનૂ

અન્તમે હમ કી કહૂ અહાઁકેં

ધ્યાન નાખવ એ પાળીમે

હમ એ સાળ તૈ આવિ સિકળૈ

मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

મુદા આએવ દોસન દવિ઼ાઓિમે

પ્રેમક અકાન

કી અછિ પ્રેમ કી એકન અકાન

દશિ સબ કેઉ અપન વ઼યિાન

કરૈય સબ કેઉ પ્રેમક પૂજા

પરા નૈ કકરો કે અછિ દૂજા

પ્રેમ વિના અન્હાન અછિ જિનગી

ઓાવે નાના વુઢવા-નન્હકી

વય્યો જુઆનકા ઐમે માનઓ

સબકેં આઁપ્પિન પટ્ઠી સાટઓ

કયિો કહૈય દેહસઁ પ્રેમ

કયિો કહૈય સુનારિસઁ

કયિો કરૈય જન્મ- ધનારીસઁ

કયિો કરૈય મૂનારિસઁ

સબ કેઉ અપન જમવૈત અછિ

ભિન્ન-ભિન્ન નૂપ વનવૈત અછિ

હમ કહૈ છી મનમે અછિ પ્રેમ

હમ કહૈ છી આત્મા અછિ પ્રેમ

ગાઉમે છઔ ગાઉઁ ટા છઓ પ્રેમ

શહનમે એઔ શહન ટા બેઓ પ્રેમ

દેશમે છઔ સીમાતિ છઓ પ્રેમ

વ઼દિશમે એઔ દેશટા બેઓ પ્રેમ

જૌ જૌ જાર છી દૂન દેશસઁ

પ્રેમક આયતન વઢ઼ે વશિષસઁ

નપ્પને છી એપ્પનો છાતીમે

સચને છી મનક પાથીમે

હમના નળનમિ ૩ત્તમ શ્રછિ પ્રેમ

શ્રા પનમ વશિાઉ શ્રછિ એિકન શ્રકાન

કા કિહવ શ્રછિ શ્રિપને સબકેં

દશ્રિ સવકેઉ શ્રપન વયિાન

ળનકપુનક રેઉ

ળનકપુનક રેઉ સ્ટેસન

વનઉ શ્રછિ એિક વળ્ન વશિષાા

ળીત્રાા શ્રવસ્થાક મનમ્મત ળનુની

સેહો ટાઉઉ દોસન સેશન।।

નેપાઉક એક માત્ન રેઉ યાતાયાત

સેહો વનઉ વશ્વિાસઘાત

ળનકપુનસઁ નકિઉઉ ગાડ઼ી

પટની છોડ઼ઉક વયિ વાટ।।

વૌશ્રા પુછઉનિ માયઁ કૂ

ૈ ટ્રેન કહયિા યનિ ચિઉત?

માએ વળઉનિ સુિનુ વૌશ્રા

કુત્સીક પેઉ ળહયિા યનિ ચિઉત।।

ઘયિ્યાઘયિ્ય-મયિ્યામયિ્ય છોડ઼િતિ

સ્વ઼ર્ગ જડ઼ ળાણ્ણ અપન દેશ

સમાન વ઼િકાસ સજાઙામ હ્ણ્ણ

નૈ ન્હ્ણ કોનો ઉઘ્હ્ન વ઼િશિષ।।

નેઘવ઼ે આર્કાનેઘક યાન્ટ

વઙ પૈઘ સમસ્યા છૈ

નવ઼િદન હ્મન સમ્વન્ધનિસઁ

ળઘ્દી ઐપન ધ્યાન દેવૈ।।

અસ્પતાઘક હાઘ

ળનકપુનક અસ્યઘ અસ્પતાઘ

વનઘ અછિ એક પૈઘ સવ઼ાઘ

સમયમે ળઁ નૈ ધ્યાન દેવૈ નઁ

નુપ ફ્હે ઘઙ ઘેત વકિનાઘ ।।

શ્રોહ્નમૈઘા વ્યવસ્થાપન દેખ્ઘ

ઐ સંસ્થાક દોસન ખનાવી

નૈ જાવ઼ષ્યિક પનવ઼ાહ અછિ કિકનો

કનએ સજા અપન મનમાની।।

સ્વ઼ાર્થક વ઼ષિ પીને સજા સેવ઼ક

નૈ ઘાગય મન ઉપકાનમે

નોગી ઐ ડામ ખૂનસઁ ઘાપત

मुदा ओ व्यस्त क्षणिकि संसारमे।।

देशक सर्वोच्च जनशक्ति छी ने

ऐ बातपर ध्यान दरी

लोकक ईश भगवान बनब ने

अपन कर्तव्यक बोध करी।।

आबो,

दुःख, पीड़ा जनताक बुझब

ईहे मनमे आस अछि

समय-समयमे अस्पतालो टहल

अटूट जनविश्वास अछि।।

अपन अलग पहिचान बनेबै

अहूँ आबू हमहूँ एबै

अपन अलग पहिचान बनेबै

बड़ पीने छथि खून मुहौसा

तेसरटाकेँ तेल चटेबै।।

हेौ वापस मैंट ળપ્પને

यमना પ્યેતમે मुँह ङुवेवै

મક-મક सुद्दौ दुनियाँ નપ્પને

ढौसा वेङ्गाक ढोह श्रुઊवे।।

कुन्सी छनिवे सन्ता छनिवे

दनि-ਮਾਰਿ ਮਾत्ता छनिवै

श्रुटन-श्रुटन ળે कनतै ળપ્પને

देहक कपड़ा-ઊत्ता छनिवे ।।

नै छोड़वै नै क्षमा कनवै

हकઊ याहे ળवि मनवै

मना ળેवै नँ ઊप्पा ઊवै

ળवि नँ गङ्गा स्नान नहेवै।।

यौ मैया यौ वावू श्रावू

वनूदूक देप्पનિ पाछू મागू

याही ળँ मथिળિ नाળ श्रहाँकें

ળोड़सँ श्रपन ङेगा वढ़ावू।।

वदઊ सनागम वदઊ साળ

ङट किङ कनु श्रपन काળ

युमन सश्रुઊता कदम श्रहाँकें

गम गम कनत मथिળि नाળ।।

यान्द सुनाળ श्रछि साथ श्रहाँकें

यनतीसँ श्राकास यनि

वशि्वासक एकटा कनिम्र पकड़ने

वैसઊ श्रन्तमि साँस यनि।।

यઊ सम केउ ह्रुद्यमे ળेवै

श्रपन श्रઊगा पहियान वनेवै

[illegible]

[illegible] ।।

गीत

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]।

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

𑒂𑒥𑒼 𑒪𑒰𑒑𑒲 𑒏𑒩𑒲

𑒮𑒥𑒚𑒰𑒿 𑒧𑒟𑒱𑒪𑒱𑒏

𑒗𑒝𑓂𑒛𑒰 𑒤𑒯𑒩𑒰𑒥𑒲 𑒏𑒩𑒲

𑒯𑒧 𑒞𑒻𑒨𑒰𑒩 𑒕𑒲

𑒁𑒯𑒴𑒿 𑒞𑒻𑒨𑒰𑒩 𑒩𑒯𑒴

𑒍𑒩 𑒕𑒳𑒕𑒳𑒢𑒩𑒏𑒹𑒿

𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒡𑓂𑒫𑒢𑒠𑒰𑒢 𑒏𑒩𑒴

𑒂𑒥 𑒧𑒼𑒙𑒩𑒲 𑒮𑒦 𑒯𑒏

𑒣𑒯𑒱𑒢𑒱 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒕𑒻

𑒠𑒹𑒬𑒠𑓂𑒩𑒼𑒯𑒫𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒋𑒢𑒰

𑒧𑒢𑒧𑒰𑒢𑒲 𑒕𑒻

𑒮𑒦 𑒋𑒏 𑒖𑒳𑒙 𑒦𑒹𑒪

𑒪𑒼𑒏 𑒧𑒻𑒩 𑒑𑒹𑒪𑒻

𑒢𑒰𑒞𑒱 𑒕𑒻

𑒦𑒼𑒩 𑒦𑒻𑒩

𑒧𑒢𑒏 𑒦𑒰𑒫

𑒏𑒲 𑒨𑒴𑒏𑒱 𑒦𑒹𑒪 𑒯𑒧𑒩𑒰𑒮𑒿 𑒪𑒏𑒩

𑒠𑒹𑒐𑒾 𑒋𑒯𑒢 𑒮𑒢𑒰𑒩 𑒁𑒯𑒰𑒿

છી સવ કેઉ અપને સાથ-સાથ

પ૧ કેઊ કઇિ હ્મ૧ા ળુદા ।।

સપના દેખ્વ અપ૧ાય છઇિ ગઁ

એહ્ન પ્યાસ ળાગઊ કોના

વિનુ પ૧વિ઼ા૧ ળનિગી ટેવવ

ળીવ઼ન એહ્ન કાટવ કોના ।।

હુડ-શુસકિ ૨ઊળામ ઊાગએ

ઙ ના૧ી ળીવ઼ન કેહ્ન

પ૧વિ઼ા૧ પ્૧ત િઅટુટ શ્૧દ્યા હોશ્નો

વતિાવી હ૧ છન ન૧ક ઊાગે ળેહ્ન।।

સુનિ, સોચિ કની વ્યાન ચ૧ી

નૈ ળુદા ક૧ુ પ૧વિ઼ા૧સઁ

છી સદસ્ય હ્મૂઁ એ પ૧વિ઼ા૧ક

નૈ વંચતિ ક૧ુ પ૧વિ઼ા૧સઁ।।

સામ્પ્રદાયિક દઙ્ગા

સમાળમે ગેઌૌ શ્રૂટ દેખઌૌ

પનિવાનમે દેખઌૌ આપસી દ્વન્દ્વ

ટોઌ-ટાપન સ્નવ્ય મૌનના

નેના સભ કને નાના વુઌ્દ।

ઌખ્વાક છઌ હમના સામાળિક કથા

ળનના-ળનાર્દનક પીન આ વ્યથા

ખોળૈન છઌૌ કોનો યથાર્થ ઘટના

મેટઌ આંનડ ઌટપાટ ઘટના।

છોટ-છોટ વાનક વિષય વનૌને

નાળનીનિકેં અપન આળોમ્મડા વનૌને

ધર્મનિપેક્ષ દેશક ળનના સભ

સામ્પ્રદાયિક દઙ્ગાક આહ્વાન કએને।

કાઌ્હિ યેના છિએ સભીમ યયા

આઽ મડ ગેઐ નઌવાનક નશિાના

ઈદ દિવાઌી એક વુહાઽ ળેના

ઌટૈ છૈ આઽ સભ ઓકને ખળાના।

હમન કઌમ ઓનૈ ડના ગેઌ

મન-મસ્નિષ્ક દુનુ ઘવના ગેઌ

દેખી નનીળા નઙ્ગાટે નાયકે

વુદ્ધ હમન મસાં સુખા ગેઌ ।

ને વનઌ કોનો નીક કવિના

નહિયે વનઌ નસગન ઉપન્યાસ

માનવતા, સામાળિકતાપ૧ ઞાઁચ ઞાએઉ છૈ

ઉઝૈ સવ ઞોતડ હાસ-પ૧હિાસ ।

હમ૧ નવિદન પહિુ ઞડ઼ગા

કતડ નચૈ છી નડ઼ગો -નડ઼ગા ?

ભવષ્યિ ઞહાઁક ચૌપટ ભડ ળાએત

નૈં વન્દ કનુ સામ્પ્૧દાયકિ દડ઼ગા ।

ચેતના

સ્વાર્થ-સ્વાર્થસઁ ભ૧ઉ સંસા૧

છનિએ સવકૈં સવ ઞધકિા૧

ઞપન ઞભમિાન વચએવાક હેતુ

ક૧એ ઉપ્પો ઞત્યાચા૧।।

કી કહૂ દુનયિાઁક ચીત

કછિુ નૈ સમઙ્મે ઞાવૈએ

ઞપન ક્ષૂડ જ્ઞાન-સૌગાત ઉ

મથ્યિા દોષ ઉગાવૈએ।।

માનવ ભડ માનવતા ભુઉવ

ઈ કેહન ઞનૈતકિ વાત કહૂ

નૈતકિ પતન, ઞસ્તત્વિમે દાગ ઉડ

ઞાવ કથીક પશ્ચતાપ કહૂ।।

ઞપીઉ સુનૂ, ચચકત ઇનસાન

ઞપનહિ ળૈસન સવકે માન

સ્વાર્થ વનિા ળઁ ળગિગી ટેવવ

નશ્ચિયતિ વનત દેશ મહાન ।।

मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

એક એહ્નો નાની

યાહિ ઉનકા સ્ટેમ્મ્ડ્ન પ્યાના

ાોા નૈ કિ મીડ-મીડ દાના

પ્યન્ય કન્ડ મે કનયિો કમ નૈ

વસ દેપ્પવ સન્કસ સનિમા॥

જોમે ઉડ શ્રવૈ છી ળપ્યને

શ્રાન્થકિ સ્નોાક શ્રયાનપન

પછિુવાોસઁ યુપે નકિ૭૭

શોપગિ કન્ડ વળાનપન॥

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

नयाँ डिजाइनक साड़ी चाही

अनगिन्ती सन गहना यौ

बात हनिकर छल छुछे कतु

क किनायि हम बहिना यै॥

नव युक्तिसँ नव प्रेमी संग

प्रेमक नाटक थिक हनिकर काम

फ़सलना जे हनिका खेलामे

भऽ गेलाह ऐगाम बदनाम॥

पहिनक नारी एहि मिथिलाके

सहनशील आ कोक सुशील छलीह

आजुक नारी भौतिकवादमे

मैथिलानीक ग्राम बसिना गेलीह॥

कहिया हमरा मिथिलाकेँ

नारी जौं पथ छोड़ि दैताह

जीवनके दु रथ होइ छै

बनि नारी जीवन कोना चलताह॥

વિદ્દેશ્વર ઠાકુર, પિતાઃ-શ્રી સૂર્યનારાયણ ઠાકુર, માતાઃ-શ્રીમતી તુલસી દેવી, પત્નીઃ-શ્રીમતી કવિતા દેવી। ગામઃ-ગા વિ સ ગદિયા ૭ યોગયિના, ધનુષા નેપાલ। હાલઃ- કતાર; શિક્ષાઃ- સ્નાતક [સ્નાથએઢ]; જન્મઃ-૧૯૪૧૯૮૧; હાલઃ-નવોદિત સાહિત્યકિ મોવારલ પુસ્તકાલય કતારક કાર્યકારીણી સદસ્ય એવમ્ અન્તરરાષ્ટ્રયિ નેપાળી સાહિત્ય સમાજ કતાર યથાપટરક સાધારણ સદસ્ય।

શ્ર ષુરવેય ોડ માતિહિલિ ડ઼િતિરાતુર- ઢ઼ાદહાકરસિહના છહુદહારય

શ્રરડાયે

થહે સુરવેયૌાસ નિતિાલિય પરપારદ ડોર। પારતાયિલરાયયાસૌનિ

ુનદેર તહે હોદનિગ "હસિતોરયોડ માતિહિલિ ડ઼િતિરાતુર", સપોનસોરદ વય

તહે ષાહતિયા અકાદેમનિ, મૌ યેહ્ થિહે માન- માદે દેસતનિયૌલિદ

ોતહેમૌસિ ાનદ તહે મયહાનસિમ, યનૌનદૌતિહુ તરોર સેલડસિહનેસસ ાનદ

સેયતારાનિસિમ, દદિ નોત ાલૌ તહે ોરગિનિાલ સયહેમે તો માતેરાલિસિ થહે

ોરગિનિાલ દિૌાસ, તહેરેડોરે, યહાનગેદ ાનદ તહે પરેસેનત સુરવેય સિ।

મોદહિદિ, રેવસિદ ાનદુ પતોદાતે ાયયુોનતોડ તહે માતિહિલિ લિતિરાતુરે નિ

ાલલ તિસ રામડિયિતાનિસ્ રૌસિહ માતિહિલિ સહોલદ હાવે। યહોન સલાતે તો

સતારત, ડિ તિ હાસ તો પરોસપેર નિ તહે યોમપાનયોડોતહેર સસિતેર લાનગુાગેસોડ

તહે યોુનતરય થહે સુરવેય, નિ તિસ પરેસેનત ડોરમ, સિ નિતેનદેદ ડોર તહે

યોમમોન રેદેરસ્ રત સિ ાન ાતેમપત તોુતલિન તહે સસેનયેોડ માતિહિલિ

થહેરે સિ નો ાતેમપત તો પરોવેોર દસિપરોવે વુત રાતહેર તો પરેસેનત નિ

ુતલિન। ગરાદુાતેદ નિતેરપરેતાનિોડ તહે યોુરસેોડ દેવેલપમેનત્ રત

। સેનસે, તિ સિ। સયનતહેસસિોડ તહે દિાસ પેરમોતનિગુ નદેરનોતહ માહિલિ

ઊાનુાગે ાનદ ઊતિાતુએ

શ્ર યોનનેયતેદ ાયયુોનન ોડ ાઊઊ નહૈ પોયહસ ોડ માતિહઊિ ઊતિાનાતુએ,

ડનોમ નહૈ ાનઊસિન નમિસ નો નહે પનેસેનન દાય, હાસ વેન ગાવિન નિ નહસિ

સહોનન સુનવેયુ હતિહેનનો નહેને સિ ોનઊયુ ોને વોક નિ એનગાઊસિહ ઊાનુાગે

ોન નહે હસિનોનય ોડ માતિહઊિ ઊતિાનાતુએ ાનદ નહાન, નો, ોસ પુવઊસિહેદ,

ાવુોન નહનિનય યોનસ વાયક થહૈ દતિોનિ, નૌ નો વે વનુોગહન ુોન વય નહે

ષાહતિયા શ્રકાદેમિ, સિ વેનિગ ોનાતિતેન વય નહે સામે ુાનહોન ાનદ નાતુનાઊઊયુ

નહે ષાહતિયા શ્રકાદેમિ વિનસોનિ ોડ હસિનોનયુ ોઊઊ વે નોનહનિગ વુન ોઊદ

ોનિ નિ નૌ વોનનઊે

થહે પનેસેનન સુનવેયુ હાસ વેન પનેપાનેદ નિ ા પુનેઊયુ હસિનોનયિાઊ

પેનસપેયનવિ થહોગહ મુયહ નેમાનિસ નો વે દોને નિ નહે ડેઊિદ, નહે પનેસેનન

ોનક સિ ફુસન ાન ાનનેમપન નો દનૌ નહે ાનનેનનોનિ ોડ નહે સપેયાઊિસિનસ નિ

નહેનિ નેસપેયનવિ વનાનયહેસ નો ડઊિઊુ પ નહે ગાપ સનઊિઊ ોાતિનિગ ડુનનહેન

ેનટુનિય ાનદ પનોપેન નેસોનયહ ૨ હાવે યોનદેનસેદ માનયુ ડાયનસ નિ ોનદેન

નો નેનદેન નહે વોઊમે મોને ડતિતેદ ડોન પોપુઊાન નોદનિગ ૨ન ાઊસો યોનનાનિસ

ુનયનાતિયિાઊ ઊસિન ોડ નેયેનન પુવઊયિાનોનિસ નિ નહે ઊાનુાગે નો દાને ૨ હાવે

ેનદોવુોનેદ નો માકે તિ ાસ સમિપઊે, યઊોન ાનદ નોદાવઊે ાસ ડોન ાસ

પોસસવિઊે ાનદ હાવે નનોદિ નો વે ાયયુનાને ાનદુ પનોદાને શ્રોનાતિનિગ ડોન

નોન- સપેયાઊિસિદ નોદેનસ સિ ઊકિ ોઊકનિગ ોન નગિહન નોપે શ્રોને સિ ાઊોયુસ

ાડનાદિ ોડ ડાઊઊનિગ નિનો પેદાનનસિમ ોન નનવિોઊિતિયુ ૨ન સિ ડોન નહે નોદેનસ નો

ફુદગ ોહનિહેન ૨ હાવે સુયયેદેદ નિ કેપનિગ મયુ વાઊાનયે ાઊઊ નહે ોયુ

ોન નોનુ

માનાનહઊિ સિ ા ઊવિનિગ ઊાનુાગે ાનદ હાસ ા ગાઊેનોુસિ હસિનોનય ોડ તિસ

ોનુ ૨નાસ હસિનોનય સિ નહે હસિનોનયુ ોડ નહે ગનોનહ ોડ ોનો ોડ નહૈ ાનઊસિન

[illegible]

१ રનગનેટુયગનેનય

२ એવોઉગીનિ ાઙ ગહે ડ઼ાનગુાગે ાનદ ષયનપિગ

३ ઢોનમસ ાઙ એનઉય઼ માગિહઉિ શ્વોગનય઼

४ થનુમિપહ ાઙ માગિહઉિ ષપેયહ

५ શ્રગે ાઙ એઙઙઉેપેસયેનયે

६ થહે મોનગાપેઉ ડ઼ાનગુાગે

७ છ્નોસસનિગા ગહે ઢનોનગેપિ

८ હેનગિાગેૌગિહુેગ ઘઉામુેન । ષગુદય઼ નિ મેદેવિ઼ાઉ

માગિહઉિ શ્વોગનય઼

९ શ્ર છોમઙેનગ ગા ગહે ઘનેવિ઼દ

१० એના ાઙ યેયાદેનગ યોયુમેનગાનય઼ શ્વનોસે

११ થહનોવવનિગા હુમાન હોનગ

१२ થહે મૌ શ્રોકેનનિગા

१३ થહે ઘોઉદેન થનાિ

१४ થહે ઙ઼ીગુસ ગઉેસસોમસ

१५ થહે મૌ યમિનસાિનિસ

શ્રપપેનદશિ- २

શ્રપપેનદશિ २२

શ્રવવપેવ઼ાગિાિનિસ

શ્રગશ્રોઢ઼ષ : શ્રનનાઉસ ાઙ ગહે ગહાનદાનકાન શ્રોનેનિગાઉ ઢ઼ેસોનયહ

રનસગિુગે઼

હ઼ગશ્રોઢ઼ષ : હુોનનાઉ ાઙ ગહે ગહિાન & શ્રોનસિસા ઢ઼ેસોનયહ ષોયેાિપિ઼,

હ઼ગઢ઼ષ : હુોનનાઉ ાઙ ગહે ગહિાન ઢ઼ેસોનયહ ષોયેગિય઼

મગહ : માહાવહાનાગ઼

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

મષષ : માનુસયનપિન્

મમ : માહામાહોપાદહ્યાય્

મ્મ૨થ : મ્મૌ ૨નદાનિ શ્રનિઠિાનય્

શ્રશ્રમ : શ્રનાક્રનિપાનિગાભામ્

ઢ઼થ : ઢ઼ાગાનાનાનગાનિ

વ઼ઢ઼ : વ઼ાનનાનાનાનનાક્રાન઼ા

છ઼હશ્રશ્રથ૫ઢ઼—૨

૨નનોદુયનોનય્

હ઼૨ષથશ્રોઢ઼૨છ઼શ્રડ઼ શ્રમ્મય છ઼ઉડ઼થઉઢ઼શ્રડ઼ ખ઼શ્રછ઼પઘઢ઼શ્રોઉમ્મય

મનિહભિ સિ વુનદેદ ાન નહે નોનનહ વય નહે હમિાભાયાસ, ાનદ ાન નહે સુાનહ,

ૈસન ાનદે ાસન વય નહે ઘાનગોસ, ઘાનદાક્રા ાનદ નહે પ્પુાસહિકિ િસપેયનવિભય્ ૨ન

યોમપનસિસ નહે દસિનનયિનસ ાડ છ઼હામપાનાન, મુડાડડાનપુન, યાનવહાનગા, ષાહાનસા,

શ્રુનનો, મ્મોનનહ મોનગાહ્યન ાનદ પાનનસ ાડ નહે થેનાિગાનિ નિ મ્મપાભ઼ ૨ન ડાનમસ

નહે નોનનહ-ાસનેનન પાનન ાડ નહે ષનાનો ાડ ખ઼હિાન્ થહે મનિહભિામાહાનમયા, દેસયનવિસ

નહે વુનદાનય ાડ મનિહભિ નિ નહે ડાભભૌનિગા માનનેન; "ખ઼નૌન નહે

હમિાભાયાસ ાનદ હે ઘાનગોસ, નિનેનયેપનેદ વય ડડિાનન નવિ઼નસ, ભસિ નહે મોસન

હોભય ભાનદ ક્રનૌન ાસ થનિાવહુક્રનિ; વેગાનિનનિગા ડનોમ નહે પ્પોસાનિદ નુનનાનિગા

ુપ નો નહે ઘાનદાક્રિ, નિસ ભેનગાનહ સિ દેયભાનેદ નો વે નૌનનય- ડુન યોળાનાસ, નહાન

સિ, ૧૮૮૨ મભિસ; વેગાનિનનિગા ડનોમ નહે ઘાનગોસ ાનદે શનેનદનિગુ પ નો નહે

હમિાભાયાન ડોપેસનસ, નિસ વનોદાનહ સિ સશિનેન યોળાનાસ, નહાન સિ, ૧૨૮ મભિસ્ થહેને

સિ સનુિાનેદ નહે યનિય ાડ મનિહભિ" થહે નામે 'થનિાવહુક્રનિ' ાપપોનસ નિ નહે

નેયોનદસ ાડ નહે ઘુપના પેનાદિ (યનિયા ૪નહ યેનનુાનય શ્ર઼ ય઼) થનિાવહુક્રનિ સિ

મોદેનન થનિહુન

થહે ાનનિઠિનિય ાડ મનિહભિ સિ પનોવેદ વેયોનદ ાનય સહાદૌ ાડ દુવન્

[illegible]

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ઘુપળો મપરિ રળ ।પપોનસ ળફાળ ળિ ।ઉસો ડોનમેદ। પાનળોડ ળહે મપમિોડ

ફાનસફાવાનદફાળા થહે પેનીદ ડોઉઉોનિગ હસિ દોળ સિોનોડ પોઉળિયિાઉ

યોનડુસોનિ ।નદ ળહે નાઉ હસિળોનય઼ોડ મળિહિઉ, ।સ ।ન નિદેપેનદેનળુ નળિ, વેગનિસ

નિ ૧૦૮૭ શ્ર ય઼ હેન ળહે ।દવેનળુનેનસોડ ળહે ષુળહ, ળહે ષ્યાનનાળાસ, સહેનેદ

નિ। નૌ નાોડ સપઉેનદદિ ગાઉેનય઼ ।નદ ।યહેવિમેનળસ઼ રળાસુ નદેન ળહેમ ળફાળ

મળિહિઉિ ।નયે ।ગાનિ વેયામે ળહે યેનળનેોડ પહિઉિસોપહ્ય઼, ઉો ।નદ ઉળિનાળુને

થહે ષ્યાનનાળાસૈને નેપઉાયેદ વય઼ ળહે શ્રોનિીનાસ નિ ।વુોળ ૧૩૨૫ શ્ર઼ય઼, ।નદ

નદેન ળફાળ દય઼નાસળય઼, મળિહિઉિ માદે ડુનળહેન પનોગનેસસ નિ ઉળિનાળુને ।નદ

પહિઉિસોપહ્ય઼, વ઼દિયાપાળ ડિઉુનસિહેદુ નદેન ળહે શ્રોનિીનાસ઼ થહે શ્રોનિીનાસ

ૈને નેપઉાયેદ વય઼ ળહે ષ્યફાનદોઉાસ નિ ।વુોળ ૧૫૫૬ શ્ર ય઼

થહે યોનળનાવિુળોનિોડ મળિહિઉિ ળો ળહે દેવેઉોપમેનળોડ। સય઼નળહેળયિ રનદોનિ

યુઉળુને ફાસ વેન મિમેનસૈ ।ળનાવાઉકયા દેવેઉોપેદ ળહે માદહ્યાનાનદિનિ

વનાનયહોડૈ ।ળુનવેદા (નવિનસાઉઉય઼ કનો ।સ ષ્હુકઉ ।નદ ।યયેપળેદ વય઼ ળહે

હેઉોડ નોનળહેનન રનદોિ)' થહૈ ।ળનાવાઉકયા સમનાળિ યિામે ળો વે દુઉય઼

નેયોગનસિદ ।નદ ડોનમેદ ળહે વેદનોયકોડ ળહે મળિહિઉિ ષયહોઉોડ હનિદુ ડ઼ો

થહે યોનળનાવિુળોનિોડ મળિહિઉિ ળો ષમનાળિ સિ ટુાઉઉય઼ મિપોનળાનળ મળિહિઉિ ફાસ

પનોદુયેદ વિઉુસળનોસિ ૈનાળિનાસ ।નદ ળહનિકેનાસ ।નદ રનદો સિ ળુસળઉય઼ પનોદ ોડ

મળિહિઉિ'સ યોનળનાવિુળોનિ ળો ાયાય઼ા રળાસ ડનિસળ સય઼સોમાળસિદ વય઼ ઘુાળામા

।નદ નિ ળહે ળોઉડળહ યેનળુનય઼ શ્ર઼ય઼, ઘાનગેસફા ગાવે નિ। નૌનેનિળાળોનિ રન

ળહે નાઉમ, ોડ પહિઉિસોપહ્ય઼, સપેયાઉિઉય઼ ાયાયા ।નદ મનિામસા, ૩દયોળાકાના,

માનદાના, શ્રનાવફાકાના, વ઼ાયફાસપાળ શ્રાનળફાસાનળહિ, ૩દાયાનાયફાનયા,

મુનાનિ, ઘાનગેસફા, શ્રાકસફાદફાના ।નદ ષફામકાના માદે ળહેનિ વાઉુવઉે

યોનળનાવિુળોનિસ, હેિઉિ નિ ળહે નાઉમોડ ષમનાળિ, ષહનાકિાના, ફાઉાપુદફા,

નફાવાદેવા, ષહનાદિફાના, શ્રનિુદદફા, છફાનદેસહોના, ઘાનેસહોના,

વ઼ાયહાસપાનિ, વ઼દિયાપાનિ ।નદ ।નહેનસ ।ને નાનાવઉ ડગ઼િનેસ઼ ષયહેઊનસ ડનોમ

દડિડેનેનન પાનનસ ।ડ ચ્નદ઼િ સેદ નો યોમે હેને ડોન નનાનિનિગ઼ ।નદ પનોડયિનિયય઼ નિ

મમો- ડ઼ોગ઼ાયિ ।ન મમાવયા- મમયાયા ચ્ના ।સ ।ોનિહ નહે પેનમસિસાનિ ।ડ હસિ નોયહેનસ

।ડ મનિહઊિ નહાન નહે મેનગાઊિ સિયહેઊન ઢ઼ાગ઼હુનાનહ ષહિનોમાનિ સિનાનેદ હસિ

ડામુસ મમાવયા- મમયાયા યેનનને ।ન મમાદિ મનિહઊિ ગ઼નોનઊય઼ નિડહુનયેદ મેનગાઊ

નિ પહઊિસોપહ્ય ।નદ પોનનય઼ થહે મેદેવિાઊ પેનાદિ ।ડ મનિહઊિ'સ હસિનોનય઼ હાસ

નગિહનઊય઼ વેન દેસયનવિદ ।સ નિસ ગોઉદેન ।ગ઼

થહે ઊનિનાનય ।યહેવિમેનનસ ।ડ મનિહઊિ હાવે વેન સેયોનદ નો નોને

શ્વાદનાનાવહા યાનના સનાનેદ । નો ષયહોઊ ।ડ ઘનામમાન ક્નોન ।સ

'ષુપાદનાવયાકાનાના' જહાનુદાનના, ।નહેન ।ડ ઢ઼ાસામાનળાનિ, ।નોને ।ન

ઢ઼હેનોનયિસ ।નદ પ્નોનયિસ, ।હઊિ હોનિપિસિહોના હાદ ।ઊનોદય઼ માદે । નામે વય઼

।નનિનિગ઼ શ્વાનયહાસાયાકા ।નદ ઢ઼ાનગાસહેક્હાના શ્વનિહવ઼દિહાના શ્વયહાનયા ।નોને ।

યોમમેનનાનય ।ન મનયિહ્યહાકાનકિ, જહાવાદેવા ।ન મમાસિહાદહાયહાનનિમ ।નદ

ઘોવ઼નિદા થહાકુન યોમપોસેદ ષ્પાવયાપનાદપિ ષહનાદિહાનાદાસ વનુગહનુન ।

માગાનડિયિનન ।નનહેઊગ઼ય, ક્નોન ।સ 'સાદુક્નકિાનનામનનિ ચ્ન નહે ડેઊિદ ।ડ ઊશયિોન,

ષહનકિાના શ્વયહાનયા'સ યોમમેનનાનય ।ન નહે શ્વમાનાકોસહા સિ । નેમાનકાવઉ

।યહેવિમેનન ।ડ ષાનસક્નનિ ઊનિનાનુને

ચ્ન નહે નેઊમ ।ડ મુસયિ, મનિહઊિ માદે નોનાવઉ યોનનનવિનાનિ ।સ સિ વ઼દિનન

ડનોમ નહે વ઼ાનનાનાનનાકાના ।ડ હ્યોનિપિસિહોન ષનિયે નહે દાયસ ।ડ મમાનયાદેવા,

મનિહઊિ હાસ વેન ।ન મિપોનનાનન યેનનને ।ડ મુસયિ મમાનયાદેવા, સિ યનેદનિદ

।નિહ હાવ઼નિગ઼ દેવ઼ઊપેદ પોપુઊન નાગ઼ાસ ।નદ સિ વેઊવિદ નો હાવે વેન નહે

નિસપનિન ।ડ નહે મનિહઊિ સયહોઊ ।ડ મુસયિ ।હયિહ ।સસુમેદ । નો ડોનમ ।ડોન

વેનિગ઼ નિડહુનયેદ વય઼ હાયાદેવા હાનસિમિહાદેવા ।ાસ હમિસેઊડ । ગ઼નોન પાનનોન

।ડ મુસયિ થહે વાનનાનાનનાકાના ગવિસ । દેનાઊિદ ।યયુનન ।ડ મુસયિ, દાનયે,

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

દ્રામા ાનદ ાનહેન ાઉઔદિ ાયનવિનિસિ ાઙ નહે પેનીદ્ર ગ્રીકસ ાન મુસયિ ાપે

ાપનિનેન ાનદ યોમપઉિદ ાનદ ષનહિસનામુકનાવાઊ ાઙ ષહુવહાનકાના થહાકુન સિ

યોનસદિનેદ નો વે ાન મિપોનનાનન યોનનનવિનીનિ નિ નહસિ નેસપેયન ડ઼ેયહાના'સ

ઢ઼ાગાનાનાનગાનિ મિનનોનિસ ા નુમવેન ાઙ ઢ઼ાગાસ ાનદ ઢ઼ાગનિસિ ાસસોયાનિદ ાનિહ

નહે મનિહઉિા સયહીાઉ ાઙ મુસયિ

ષહવિા સિ નહે મોસન પોપુઉાન દેનિય ાઙ મનિહઉિ વદિયાપાનિ, ાહે ાનોને

ષહાવિાસાનવાસવાસાના, ાઉસો યોમપોસેદ મમાયહાનસિ ાનદ માહેસા વાનસિ નિ હોનુેન

ાઙ ષહવિા થહે શ્રનિ- નિ-શ્રકવાની દિસયનવિસ મમાયહાનાિસ ાને ાઙ નહે પેયુઉાનિનિસિ

ાઙ થનિહુન થહે નેઉગાનુિસ મિપાયન ાન માનિહઉિ ઉનિનાનુને સિ નોન નેગાઉગાવિઉે

ષહવિા, ષહાકનાિ ાનદ વસિહનુ હાવે વેન વેનય પોપુઉાન દેનિસિ ાનદ મનિહઉિા

હાસ વેન નેયોગાનસિદ ાસ ાને ાઙ નહે મિપોનનાનન યેનનેસ ાઙ નહે થાનનનયિ યુઉન

થહે ઉડિ ાઙ નહે પોપઉ ાઙ મનિહઉિા હાસ વેનુ નદેન નહે ાહોઉસોમે નિઙઉેનયે

ાઙ થાનનનસિમ ાનદ નહાન યાન વે ગાઉનેદે વેન નહનુાગહ નહે પોપુઉાન ડઉક ામન,

નહે શ્રનપિાનુ થહે ઙનિસન વેનસે નહાન સિ નુાગહન નો ા વેગાનિનેન સિ નિદયિાનવિ ાઙ

નહે નિઙઉેનયે ાઙ ષહાકનાિ ાનદે વેન નહે સયનપિન, મનિહઉિાકસહાના, સિ ાનનનવિનેદ

નો થાનનનયિ ાનનના મમો ાસપેયન ાઙ હુમાન ઉડિ સિ ઙને ઙનોમ નહે દેપ મિપાયન

ાઙ નેઉગાનિ ાનદ નિ સિ, નહેનેઙને, નાનુનાઉ નહાન નહે ઉાનુગાગે સહોુઉદ હાવે

વેન નિઙઉેનયેદ વય સુયહ ઙનેયેસ

શ્રન ા નમિ ાહેન માનિહઉિાસ વોનન, મનિહઉિ હાદ ા ઉાનગા ઉનિનાનય

નનાદનિનિ ષાનસકનનિ ાસ નહે માનિ વેહયિઉ ાઙ શપનેસસીનિ ાનદ નહે યહીઙ સુોનયે

ાઙ ઉાનનનિગા એવેન ાઙોન નહે મુસઉમિ યોનુટેસન, ાહેન ષાનસકનનિ યોસેદ નો વે

ા ઉવિનિગા ઉાનુગાગે નિ ા ગનોનેન પાનન ાઙ શ્નદાિ, મનિહઉિા યોનનનિદ નો યુઉનવિનિ

નિ ાનિહ ાઉઉ ાનનેસનનેસસ થહે ઙાનુસ ાનનિનસ ાઙ માનિહઉિ નિ નહે ાનઉય પેનીદ

ાને ટુાઉઉય ગનોન નિ ષાનસકનનિ, નો નહે ઉાનુગાગો ાઙ ા વેનય સમાઉઉ યોનેનિ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

છહનિતામાનાયિદિહતિાનિ ષાનસકનાતિ નિ પનેઉનેનયે તો મેનગાઉ, હાસ સમિઉિન

પાનાઉઉઉસ નિ મતિહઉિ, ીહિને, નિ સપતિાેડ તહે ગનૌતહોડ માતિહઉિ, સયહોઉાનસ

પનેડનેદ તોૌનતાિ નિ ષાનસકનાતિ માતિહઉિહાદ ડાિઉયે સતાવઉસિહેદ તિસેઉડ વય઼

તહેન઼ થહે સયહોઉાનસ સતુયક તો ષાનસકનાતિ ડોન તહે નાતુનાઉ દેસપિ તહેય઼ હાદ તો

વેઉાનગા તો તહે ગનોત તનાદિતાૈનિ ષાનસકનાતિ મવોદિદ઼ શ્ર ઉાનગો માસસ દદિ નોત

ુનદેનસતાનદ ષાનસકનાતિ વુતે વેન તહાતાૈસ ાદોપતેદ વય઼ તહે સયહોઉાનસાૈહો

યોનસદિનેદ માતિહઉિાસ તહે શ્રપાવહનામસાાેન તહે ડાઉઉન ઉાનગુાગો ાનદ,

તહેનેડોને, ડતિાનઉય઼ તો મવોદય઼ ઉગિહત ઉતિનાતુને મ્ાે સયહોઉાનઉય઼ાૈનકાૈસ,

તહેનેડોને, ાૈનતિતેન નિ માતિહઉિાનિ તહે પાસત઼

મ્ુત માતિહઉિ ઉતિનાતુને ડુનદ નોમ તો ગનાૌ નિ તહે ગાપ ઉેડત વય઼ ષાનસકનાતિ,

ાડતેન ષાનસકનાતિ હાદ વેયોમે દડિડયુિઉત ડોન તહે યોમમોન માન઼ થહે માસસ

પનેસસુને ડનોમ વેઉાૈાૈસ નેસપોનસવિઉ ડોન તહે ગનૌતહોડ ાઉઉ પનોવ઼નિયાઉિ

ઉાનગુાગેસ નિ સપતિાેડ તહે દસિડાવુાેન સહાૈન વય઼ તહોનતહોદોશ શ્રાનદિતાસ઼

થહે સુાનયેસોડ ઉવિ઼ઉહિાેદાૈને દનાય઼નિગુ પ નિ તહોનતહોદોશ ડોઉદ ાનદ તહે

યાસતે હાદોડતેન તો વે સાયનાડયિદ તો યોનામયિ નેયેસસતિય઼ શ્રડતેન તહે મુસઉમિ

યોનટુેસત, તહોઉદ નોયાઉાય઼ ાનદ ામસિતોયનાયય઼, તહે તનાદિતાૈનાઉ પાતનોનસોડ

યોનસેનવ઼ાતવિ઼ ડાતિહ, હાદે તિહેન વેયોમે શ્રતનિયતોન મિપોવ઼ેનાસિહેદ ાનદ તહેય઼

ાૈને નોત નિા પોસતિાૈનિ તો સતાનદ નિાેપપોસતિાૈનિ તો તહે નસિનિગા મુસઉમિ પાૈન઼

થહે મિપાયતોન ઉાનગુાગાેાૈસ મિવ઼તાિવઉ ાસ તહે નાૈ માસતેનસ તાૈક તો તહે

નેયોગનાતિાૈનોડ તહે ડુકકિાવહાસહ઼ શ્નદિગિનુાેસ યુઉતસ ગનાૌ પ ાનદ હેઉપેદ

તહે ગનૌતહોડ પાૈપઉેસ' ઉાનગુાગેસાૈહયિહ સેનવ઼ેદ ાસ તહે વ઼ેહયિઉેસોડ તહે

ઉાનગેન સેયતાૈનોડ તહે પોપુઉાયે થહે વાસયિુ નતિય઼ોડ તહે વ઼ઉિઉાગો ઉડિાૈસ

નેવ઼ેન દસિતુનવેદ નિ શ્નદિા વેડોને તહે નસિાેડ તહે મ્નાતિસિહેનસ઼ થહે ઉાૈનોનદેનસ

હાદા નાતુનાઉ તેનદેનયય઼ તાૈાનદસુ નતિય઼ ાનદુ નડિાેનમતિય઼ોડ તહેપિ યોમમુનાઉ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

બડ઼િ ષુયહ્ નાતિય઼ ।નોસ, ્।ત ।ઙ નાયાિબ ।નેનેસસ, ે યોનોમયિ નિતેનેસત ।નદ

યોમમુનાબ બડિ ।ઙ તહે વ઼િબાગ઼ે વ઼ાન્ાુસિ પોપુબાન યુબતસ હાદ તહેનિ વેગાનિનાનિગાસ

નિ તહે મદિદબ ।ગેસ ।નદ તહેસે ઙાયતોનસ ।બસો હેબપેદ તહે ગનૌાતહ ।ઙ માતિહિબિ

થહે વ઼િબાગે ગોદસ ।નદ ગોદદેસસેસ બકિ ષાબહેસહા, મહ્િાબ ે તય઼, પોપુબાન વાબબાદસ

બકિ ઙ઼ોનકિ ।નદ । નુમવેન ।ઙ યુબતસ ।સસોયાિતેદ ાૈતિહ તહે બેયાબ દેતિૈસિ ।નદ

હોનૌસ પબાયેદ । વ઼ેનય઼ પનોમનિનત પાનત નિ નિતેગનાતનિગા તહે યોમમોન પોપબ

।ત બાનગે ।નદ ।બસો નિ દેવ઼ેબોપનિગા તહે પોપબેસ' બાન્ગુાગ઼ે થહે પાતનયિાિનિસ'

ઙાવ્ોન તો ષાનસકનાતિ યુબદ નોત સતાનદ નિ તહે ાૈય઼ ।ઙ તહે દેવ઼ેબોપમેનત ।ઙ તહે

ઙ્ાકકિાવહાસહા (પોપબેસ' બાન્ગુાગે)

૨૨

રામથઢશ્રોયઉછરમઘ થહ્ય ઙ઼શ્રામઘઉશ્રઘય

થહેને હાસ વેન ।ન્ નવનોકેન યોનતાન્િાતિય઼ ।ઙ માતિહિબિ બાન્ગુાગે ।નદ

બતિનાતુને સનિયે તિસ નિયેપનાિન નિ તહે ।નબય઼ મેદવ઼િાબ પેનાિદ઼ રત સિ ।ને ।ઙ તહે

।બદેસત બાન્ગુાગેસ ।ઙ રનદાિ ।નદ તિસ નિઙબ્ેનયે ।ન તહે યોનતેમપોનાનય઼

બાન્ગુાગેસ સિ મિમેનસે઼ થહે નેગુબાન યોનતાયત વેતૌન મતિહિબિ, મપાબ,

શ્રસસામ, મેનગાબ ।નદ શ્રોનસિસા નિ તહે મદિદબ ।ગૌસ નેસપોનસવિબ ઙોન તહે

પનોપાગાતાિન ।ઙ તહસિ બાન્ગુાગે નિ દઙિઙેનેનત પાનતસ ।નદ તિાૈસ નાતુનાબ તહાત

તહેને સહ્ોબદ વે । મનિગાબનિગા ।ઙ તહ્ોગાહત ।નદ દિાસ તહ્ોગાહ તહે મેદ્મિ ।ઙ

। યોમમોન વ઼ેહયિબ, પોપુબાનબય઼ કનાૈન ।સ 'મનાળાવ્બ઼િ' નિ યુોનસે ।ઙ તમિ઼ થહે

મિપાયત ।ઙ તહસિ બાન્ગુાગેાૈસ સો ગનોત તહાતે વ઼ેન । પોત ।ઙ તહે મનિનયે ।ઙ

ઢ઼ાવનિદનાનાતહ થાગોને ાૈસ ।તતનાયતેદ તો મતિહિબિ યોમપોસે મહાનુસમિહા

થહાકુનેન શ્ચાદાવ઼ાબિ઼ નિ માતિહિબિાૈસ તહે માનિ વ઼ેહયિબ ।ઙ તહે યોમમોન યુબતુને

।ઙ તહે ાૈહોબ ।ઙ ।સતેનન રનદાિ નિ તહોસે દાયસ઼ રત સપાતિ ।ઙ તિસ ।ઙઙનિતિય઼ તો સસિતેન

બાન્ગુાગેસ ।ઙ તહે રનદો- શ્રનયાન બાન્ગુાગેસ ગન્ોપ, હ઼ાૈવેન, તિ સતાનદસ ।બોિઙ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ડનોમ ।ઉઉ “નિ ડોઉઉૌનિ્ગ। વેનય સયનુપુણુસઉય તહે યોમપઉશ નુઉસ નેગ।નદનિ્ગ। તહે

હેનોનડિયિ ।નદ નોન- હેનોનડિયિ સેનસે ।સૈઉઉ ।નદ ।વ઼ોત તહે સે ।ડ તહે ।પપનોપનાિતે

પેનસોનાઉ તેનમનિાતાિનસ નિદયિાતવિે ।ડ તહે પેનસોન ।ડ વોતહ તહે સુવળેયત ।નદ તહે ।વળેયત્”

માનય ડોનમસ નિ ।તહેન યોગ।નાતે ઉનગ્ુગેસ ।હેયિહ ।ને ।તહેનૌસિ ।વસયુને

।નૈ ।સઉિયે શપઉનિદ ।હેન તહેય ।ને નેડેનેદ તો સોમે ।વ઼ાઉિવઉ ડોનમસ ।ડ

।ઉદ ।નદ મોદેનન માતિહઉિ

માતિહઉિ સેમસ તો હાવે મેનગેદ નિ તહે નેગિહ્વોનહોદ ।ડ તેનતહેઉેનતહ

યેનતુનય શ્રય ।નદ હાસ પાસસેદ તહ્નોગહ સુયયેસસવિ સતાગેસ ।ડ

દેવેઉપમેનત ફનૌન ।સ ।ઉદ, મદિદઉ ।નદ મોદેનન (માતિહઉિ) થહે ડોનમ

।ડ ।ઉદ માતિહઉિ મિાય વે તનાયેદ તો તહે છહાનયા સોનગાસ ।નદ તો

શ્રવાહાતતા યોમપોસાિતાિનસ, ।હેયિહ યોનતાિદુ પ તો તહે દાયસ ।ડ

વદિયાપાત્ થિહેને સિ સયોપે ડોન દાઉિયતાયિાઉ વાનાિતાિનસ નિ તહોસે સોનગાસ ।નદ

યોમપોસાિતાિનસ ।નદ તહે ઉયાઉ ડોનમસ ।નદ દિાિનસ ।ને નોત ડૌ ।નદ ડાન વેતૌન્

નોનનૌનિ્ગ ડનોમ ષાનસફનાતિ ।નદ ।તહેન યોનતેમપોનાનય ઉનગ્ુગેસ નિયઉદનિ્ગ

શ્રનાવયિ ।નદ શ્ઉેનસાિન, યોનતાિદ થહે ।ઉદ માતિહઉિ યોવેનસ તહે પેનાિદ ડનોમ ૮૦૦

તો ૧૩૫૦

શ્રય, તહે મદિદઉ માતિહઉિ ડનોમ ૧૩૫૦ તો ૧૮૩૦ શ્રય, ।નદ તહે મોદેનન માતિહઉિ

ડનોમ ૧૮૩૦ ।નૌનદસ મદિદઉ માતિહઉિ, । પાન- માતિહઉિ ઉતિનાનય ઉનગ્ુગે, ।ાસ

તહે મોસત દેવેઉપેદ ડોનમ ।ડ ઉતિનાનય ઉનગ્ુગેસ રન તહે મદિદઉ ગેસ, યોનતાયત

।તિહૈસતેનન ।નદ ।સતેનન પનોવનિયેસ ગનૈ ।નદ તહેને યાને નિતુ સે । ઉનગે

નુમવેન ।ડ ડોનમસ ।નદ ।ૌનદસ ડનોમ સસિતેન ઉનગ્ુગેસ મોદેનન માતિહઉિ નો

ઉનગેન પઉાયસ । સુવસેનવેનિત નોઉ તો ષાનસફનાતિ ।નદ તહસિ સિ ।ન નિદયિાતાિન ।ડ

તહે વતાિઉતિય તિ હાસ ।યઠુનિદ નિ મોદેનન તમિસ મોદેનન માતિહઉિ હાસ માનય

દિાિનસ, તુનનસ ।નદ તૌસિતસ ।ડે શપનેસસાિન ।હેયિહ હાવે વેનુ નદ્ોવતેદઉય

નિતનોદુયેદ વય્ તહે તહેુગાહ્ત પાતતેનનોડ તહે ૯નગાઉસિહ ઊાનુાાે મોદેનન

માતિહભિ હિસ તૌ દસિતનિયત ઊતિનાનય સતયઊેસ, વ્ઠિ ષહસિહ્તાવહાસહા (સાદહુ- વહાસહા)

(ઊેગાાનત ઊાનુાાે) ાનદ છહાઊતિાવહાસહા (યુનેનત ઊાનુાાે)

થહે ાડડનિતિય્ ાડ માતિહભિ ાનદ જેનગાાઊ સિ સો વેનય સતનોનગા તહાત તહે ાૈનકસ

નિ માતિહભિ યાને ાસભિય વે યઊામિદ તો વે નિ જેનગાાઊ માતિહભિ ાગનેસ ાૈતિહ

શ્રસસામેસે, જેનગાાઊ ાનદ શ્રોનયિા નિ તહુ સે ાડ પનોનુાનસ ાનુનસ ાનદ તહેનિ

સયનપિતસ ાને વેનય મુયહ ાઊકિ થહે નિતમિાતે યોનતાયત વેતૌન મતિહભિ ાનદ

જેનગાાઊ ઊેદ તો ગનોતેન નિતેનયુાનસે વોતહ યુઊતુનાઊઊય ાનદ ઊનિગુાસિતયિાઊઊય ાનદ

દસિતનિયતૌનિ વેતૌન તહે તૌ ઊાનુાગેસ નિ તહે ાનઊય પેનૌદિ ાૈસ હાનદઊય

પેનયેપતાવિઊે ષમિભિનઊય મતિહભિ ાનદ શ્રસસામનૈને યુઊતુનાઊઊય વુાનદ નિતો યઊેસે

તસિ ાનદ તહાત ઊેદ તો તહે યઊેસેન ઊનિગુાસિતયિ ાડડનિતિસિ વેતૌન તહે તૌ માતિહભિ

ેશેનયસિદ યોનસાદિનાવઊ નિડઊુનયે ાન તહે શ્રસસામેસે ષાનકાનાદેવા (ય્ ૧૪૪૮-

૧૫૮૬) મપઊેયેદ માતિહભિનિ હસિ પઊાયસ માતિહભિ ાનદ શ્રોનયિા, સપેયાાભિઊય નિ

નેસપેયત ાડ પહોનોઊગાય, હાવે ગોત સોમે પોનિતસ ાડ સમિભિાનતિય્ શ્ત ાગનેસ ાૈતિહ

શ્રોનયિા નિ સતનેસસસનિગા ઊેનગા વાૈઊસ શ્રોનયિા દૈસ નોત પોસસેસસ તહે સહોનત વાૈઊસ

ાડ માતિહભિ

થહે ઊતિનાનય તનાદતિાૈનિ ાડ મતિહભિ હાસ વેન વેનય ાઊદ ાનદ તહે પોપઊ

ાડ મતિહભિ ાપપોન તો હાવે વેન ાૈઊઊ- વેનસેદ નિ પનોસોદય થહે ળોનિનિગા

ાડ મેતનૌતિહ મેઊેદેસિ (ઢાગાસ ાનદ ઢાગનિસિ) સિ ડુાનદ ાસે ાનઊય ાસ તહે

ેઊેવેનતહ- તૌઊડતહ યેનતુનય શ્રય નિ ||ાનયાદેવા'સ (ય૧૦૮૭- ૧૧૪૭ શ્રય)

ષાનાસૌતહિનદિયાઊનકાનાહાના ાનદ નિ હાયાદેવા'સ ઘતિાગોવનિદા ડેયહાના'સ સોનગા

મેતનેસ ાને નેગુઊતેદ વય દેડનિતિ ઢાગાસ ાનદ થાઊાસ થહે શસિતેનયે ાડ । ઊાનગે

નુમવેન ાડ યોમમેનતાનેસિ ાન શ્વાકનતિાપાનિગાાઊમ, ાનતિતેન તહનુાગહ તહે

યેનતુનૈસિ નિ મતિહભિ વય વાનુાસિ યોમમેનતાતોનસ, સિ નિદયિાતવિ ાડ તહે પોતયિ

સિ સુપપોસેદ ṭો સુમ્ુ પ ોન ǐિṭોદુયે ṭહે સોǹ઼ા ǹ ોયયુનસ ǐિ ṭહે વેગǐિǹǐિગા

ǹદ સિ સુǹગા ાડોન ા શ્ચાદ઼ા ઉમાપાṭ, વદિયાપાṭ, ઘોવǐિદાદાસા ǹદ ા હોસṭ ોડ

ોṭહેન પોṭસ ડોΘΘૌ ṭહે મેṭપેસે ǹુમેનાṭેદ ǐિ ડ઼ોયહાǹા'સ ઢ઼ાગાṭાનાǹગǐિ ǹ

ુન ṭમિસ, છહાǹદા ǳહા પેવǐિદ ṭહોસે મેṭપેસ્ ǹૌ યΘાસસેસ ોડ મેṭપેસ હાવે

વેǹ ાદોપṭેદ વય મોદેનǹ માṭિહΘǐિ ોનાṭિનસ, વǐિ

(ǐ) માṭનǩા મેṭપેસ, પેપપેસેǹṭેદ વય ṭહે પ્પનસિહǹાળાǹમા ોડ માǹાવોદહા

ǹદ

(ǐǐ) વǹનાવનાṭિṭાǩા મેṭપેસ હાવે ગǐિǹ નસિ ṭો ડપે વેનસે, વΘાǹǩ વેનસે

ેṭય ાસ ા પેસુΘṭ ોડ ોહયિહ ṭહે પોṭયિ યના ાડṭસમાǹસહપિ ોડ માṭિહΘǐિ હાસ

વેǹ ǹનાયિહેદ઼

શ્ચΘΘ ડોનમસ ોડ Θṭિનાṭુને ાપે પેપપેસેǹṭેદ ǐિ માṭિહΘǐિ ǹ ṭહે ડΘǐિદ ોડ

પોṭનય, માṭિહΘǐિ સિ નયિહ ǐિ પયિસ (માહાǩાવયાસ) ોડ ોહયિહ ṭહેપે ાપે ṭહેપે

દǐિડેપેǹṭ યΘાસસેસ, વǐિ

શ્ચ (ǐ) થનાǹસΘાṭǐિસ ોન ṭહે ાદાપṭાṭǐિસ ોડ ṭહે ોનગǐિΘ, ડોને શ્ચામપΘ,

શ્ચયહ્યુṭાǹદ યાṭṭા'સ માહાવહાનાṭ ǹદ ઢ઼ાગાહુવાǹસા ǹદ ઘ્યાનǐ

ષહાǹǩાન ǳહા'સ મેગહાǹાદાવાદહા, વાસેદ ોǹ ṭહે ાદાપṭાṭǐિ ોડ

મયિહોΘ માદહુસુદાǹ યાṭṭા

(ǐǐ) ǹǹદેપેǹદેǹṭ ોનǩસ ડોΘΘૌǐિગા ṭહે યોǹવેǹṭǐિ ોડ ષાǹસǩનાṭિ

ેપયિસ, વǐિ માદનાǐિṭહ ǳહા'સ એǩાવાΘપિાનǐિયા; ઢ઼ાગાહુǹાǹદાǹ

યાસ'સ ષુવહાદનાહાનાǹા, થાǹṭનાǹાṭહ ǳહા'સ પ્પયિહાǩાવાદહ઼ા

(ǐǐǐ) હાવǐિગા ṭહે યહાનાયṭેનાસિṭયિસ ોડે પયિસ, ગ઼ા માǹાવોદહા'સ

પ્પનસિહǹાળાǹમા, છહાǹદા ǳહા'સ ઢ઼ામાયાǹા, ડ઼ાΘદાસા'સ ઢ઼ામાયાǹા઼

ǹ઼ા ડ઼ǩિ ṭહે માહાǩાવયાસ, ṭહે પ્પહાǹદાǩાવયાસ ાપે ટ઼ાΘΘય પોપુΘાન ǐિ

માṭિહΘǐિ હિપે ાΘસો ṭનાǹસΘાṭǐિસ ǹદ ાદાપṭાṭǐિસ ાપે સેǹ વેસદિસ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

નહે ોનિગિનિાીઉોનેસ્ થનાનસઉાનીિનસ ાનદ ાદાપનાનીિનસ ોડ મેગાહાદુના,

ઢતુિસામહાના, જહાનનાહિાનીનિવિદાકાવયા, વનિાહનિ- વાળનાનગાના ાનદ

વાનીુસિ ોનહેનાસ ાને ડુોનદ્ ષોમે ોડ નહે નોનાવઉોનિગિનિાીઉ પનોદુયનસ

નિ નહે ડીઉદ ોડ પ્યહાનદાકાવયા ાને ઘાનગાીઉાહાના ાનદ ઘાનેસહાકહાનદા

વય ડાીઉદાસા, ઘાળાગનાહેદદહાન વય ઘુનીાનનાીઉ યાસ, વનિાવાીઉકા વય

ઢાગહુનાદનાન યાસ, ષાનવિવિહુના વિય ઢદિદહનિાનહ દ્હા ાનદ

મ્મનાદાવવિાહા વય શ્નુપા મસિહના

છ્ શ્ર પેયુઉનિ નયપે ોડ ષાનસકનાનિ પ્યાવયા, કનીોન ાસ વાનાહવાના પ્યાવયા,

હાસ વેન વેનાય પેપુઉાન નિ માનિહઉનિ સિ સુપપોસેદ નો નિદુયે નહે

ોનિદ નો વઉી ાન પાનાનયિુઉાનઉય હોન હોુનાસ્ મોનહ છહાનદા દ્હા ાનદ

જહાના દ્હા હાવે ડોઉીુદ નહસિ

ય વનિુદાવાઉસિ હાવે વેન યોમપોસેદ વય ડાીઉદાસા ાનદ ઢદિદહનિાનહ દ્હા

ए પ્યોવાનાગાનિા હાસ વેન યોમપોસેદ વય ોને ોડ નહે માસોેન ાનાસિનસ નામેદ

પ્યાસહકિાનન મસિહના 'માદ્હુપ'

થહે માનિહઉિ માહાકાવયાસ યાન સાડેઉય વે યોમપાનેદ ોનિહ નહે માહાકાવયાસ

ોડ ાનય ોનહેન ઉાનગુાગે થહેુગહ ષાનસકનાનિ પોનયિ સનયઉેસ ાને ડોઉીુદ નિ

યોમપોસનિીનિસ ઉકિ માનાવોદહા'સ પ્યાસિહનાળાનમા છહાનદા દ્હા'સ ોન, ડાીઉદાસા'સ

ઢામાયાના, ો ડનિદ નહાન નહેય દો નોન સનનાયિનઉય ાદહેને નો નહે નુઉેસ ોડ ।

માહાકાવયા થહેને ાને, ોડ યુોનસે, ાઉઉ નહે યહાનાયનેનાસિનયિસ નિ નહેનિ ોનકસ વુન

નોન ોન નહે પાનનેનન ોડ ષાનસકનાનિ પ્યહાનદાકાવયાા ાને ગેનેનાઉઉય ઉેનગા નાનનાનવિસ

ોડ મયનહેઉેગાયિાીઉ ાનદ ઉેોનદાનાય હેનોસ ાનદ નહેય સોમેનમિસ નિયઉુદે ઉેનગોન

પોમસ્ થાકેન નોગેનહેન નહે માહાકાવયાસ ાનદ નહે પ્યહાનદાકાવયાસ યોનસનાનિુને

નહે સુપેનીિ યઉાસસ ોડ પોનનાય ોહઉિ ોનહેનાસ ાને નનોને દ ાસ નિડેનીિસ શ્રન

મિપોનાનાનન યઉાસસ ોડ પ્યહાનદાકાવયા નિ માનિહઉિ સિ ષામમાના (ષવાયામવાના)

દોઉનિગાૌતિ૬ નહે યુાનસે ાડ વેનનસ ૭ાદનિગા નો નહે માનનાગિ ાડ મેઉગિુિસ

હેમૌસ

થહે મોસન મિપોનનાનન ાનદ યોમમોન નયપે ાડ પોનનય નિ માતિ૬ઉિ સિ થનિ૬ુ

૨ન મેપમેસેનનસ નહે મોસન પોપુઉાન ાનદ સુયયેસસ૬ુ૭ નિદગિનુિસ ૭યનાયિા૭

ૅશપમેસસૌિ ાડ થનિ૬ુ ાનદ સિ નહે નાયિહેસન ાડ ા૭૭ યઉાસસેસ ાડ માતિ૬ઉિ સોનગાસ શ૭૭

ાસપેયનસ ાડ ઉાેવ ાડડાનિસ ામુ નડો૭દેદ નહેમેનિ થહેય સનિગા ાડ સેપાનાનૌિ ાસ

ૌ૭૭ ાસ ાડુ નૌિ થહે થનિ૬ુ હાિસ ડો૭૭ાૌિ યઉાસસડિયાનૌિસ

(િ) માનાગામનિ—૨ન પોનનાયસ નહે નાયકિા (હેમૌિ) નિ ાવ૬સિાના, ન૬ાન સિ,

ૌ૬ેન સહે ગૌસ નો મેન હેન ઉાેવન ૨ન સિ સુનગાુન નિ। પેયુઉાિ

મેઉાદય ાડ ૌ૬યિ૬ વદિયાપાન સિ નહે મોસન સુયયેસસ૬ુ૭ ૌનાતિન

(િિ) ઘાોઉાનિ—૨ન દેપયિનસ નહે સપોનનસ ાનદ યુાન૬૭ુ૭ પનાનકસ ાડ પ્યનસિ૬ના નિ

નહે યોમપાનય ાડ નહે ઘોપસિ ાડ ૌ૬યિ૬ મ્માનદપાન સિ નહે મોસન

સુયયેસસ૬ુ૭ ૌનાતિન

(િિિ) ઢાસા—૨ન દોઉસ ૌતિ૬ પ્યનસિ૬ના'સ સપોનનવિ ડઉાસ ૌતિ૬ ઘોપસિ થહે મોસન

મિપોનનાનન ૌનાતિન ાન ઢાસા નિ માતિ૬ઉિ સિ ષાહેવનામદાસ થહે

નિડ૭ુનયે ાડ મનાળવ૬ાસ૬ા સિ પેનયેપનવિ૭ નિ ૬સિ ૌનાતિનિગાસ

(વિ) માના—૨ન મેપમેસેનનસ। સોનન ાડ દનામાનયિ ૭યનયિ દેપયિનનિગા નહે

ાનનોયાનયે ાડ નહે વે૭ાેવદ (સનનામિાના) ાનદ નહે મેટુસન ાડ નહે ઉાેવનસ

નો મેનદ માનનેનસ ાનદ વયિ- વેનસા (પુનુસ૬માના) ઉમાપાન સિ નહે

વેસન ૌનાતિન ાડ માના

શ્રોન૬ેન મિપોનનાનન ડોનમસ ાડ માતિ૬ઉિ પોનનય ામ મેપમેસેનનેદ વય

ષામાદુાનિ, ડગાનિ, છ૬ાતિાવાના, માઉાના, ૌગા, ઉય૬તિ, ષો૬ાના, છ૬ુમાસા ાનદ

દેવોનૌિા૭ સોનગાસ ઉકિ મ્માય૬ાનિ, માહેસ૬વાનિ, ઘોસુાનકિાગાતિ ાનદ વસિ૬નુપાદા

(િ) ષામાદુાનિ: શ્રોન નહે ાયયાસૌિ ાડ નહે મ્માવાનાનનિ, તિ સિ સુનગા નો વદિ

ાર્દિ ાો ઘોદદેસસ ચુનગા ૐ ાિ સિ સુનગા ાો વદિ ડગૌ૯૯ ાો ાે'સ

દ્ાગેાોન ાૈહેન સહે સિ ગોનિગા ાો હેન હુસવાનદ'સ હુસે ાડોન

માનનાગિ,

શ્ર૯૯ મિપોનાાનન ડુનચાોનિસે નદ ાૈાિહ ાહે સનિગાનિગા ાડ ાહસિ સોનગા,

પોપુ૯ાન૯ય્ કનૌન ાસ મદિા સોનગ્ા ઘાનાનાાહ હ્હ્ા ાનદ વ્નિદહ્યાનાાહ

હ્હ્ા હાવે માદે મિપોનાાનન ચોનાનાવ઼િાોનિસ નિ ાહસિ ડેઉિદ્

(ાાિ) ડ઼ાગાનિ: ૐ ાિ સિ સુનગા વય વ઼્િ૯ગાાૈમેન ડો૯ક નિ ાહે ાન૯ય્ હુનસ ાડ

મોનનાનિગાાૈહેઉ ગાનિદનિગા ગાનિસ્ થહે ચ૯ાસસયિા૯ ાય઼પે ાડ ડ઼ાગાનિ

ેમવોદેસિ ડુન ાો ડવિ સાાનડાસ, ઘાનાનાાહ હ્હ્ા હાસુ સેદ ાિ ાસ ા

મેદુમિ ાડ ડનિ પોાનય઼

(ાાાિ) છહ્ાાિવાના ; ૐ ાિ નેપનેસેનાાસ ા ચ૯ાસસ ાડ ડો૯ક પોાનય઼ ાનદ ચોનવેયસ

ેમોાોનિસ ાડ ઉવે નિ ાહે મોનાહ ાડ છહ્ાાિના (માનચહ- શ્રપના૯) ૐ ાિ સિ

ા૯સો કનૌન ાસ છહ્ાાિ

(વ઼િ) માઉાના : ૐ ાિ સિ ા સોસોના૯ સોનગા, સુનગા ગેનેના૯૯ય્ નિ ાહે દનય ાનદ નાનિય્

સોસોનસ, હાવ઼નિગા ા દસિાનિયા ઢ઼ાગા

(વ઼)ાૈગા : ૐ ાિ સિ સુનગા ાો વનિદ ાહે વનાદિગાનૌમ ાનદ ાહે વનાદિ, ેવ઼ન ઉવેનવે૯વ઼ેદ,

વય઼ દવિનિ નિયાનાાાોનિસ્

(વ઼ાિ) ઉચહાિ : ૐ ાિ સિ સુનગા ાો ચોનવ઼ેય ાહે ચુનાોસય઼ ાડ ાહે હોસા ાો ાહે

દસિાનિગુસિહેદ વ઼સિાોન્ થહૌગા ાનદ ઉચહાિ ામ ાહે ાૌ પેચુ૯ાિ

ચ૯ાસસેસ ાડ માાહ૯િ સોનગાસ્ થહેસે ાૌ સોનગાસ હાવે વોાહ ૯ાિનાનય ાનદ

ડો૯ક ાય઼પેસ્ થહૌગા ગોસ વાચક ાો ાહે દાય઼સ ાડ વ઼દિયાપાા્

ષોહ્ાના, માનાહ્માસા ાનદ છહ્ોમાસા ામ ાહે ડામ૯િમ ાય઼પેસ ાડ ા૯૯

વ઼ેનનાચુ૯ાન પોાનય઼ ાનદ ામ ડુનદ નિ ા૯મોસા ા૯૯ ાહે ૯ાનગુાગેસ ાડ માહ્િન્

ષોહ્ાના નેપનેસેનાાસ ાહે સાાે ાડ સેપાનાાોનિ દુનિગા ાહે ચુનસે ાડ ાૌ૯વે

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

[illegible]

પનાયનયિાગૌસિદોમ ાિ ડુાેન્દ નિ યાક્નાવાયહાનામનાનિ। હ્યોનિસિહૌાન સિૈ૭૭

કનૌન ડોન હસિે નોનયિ યોમપોસનિોિન્ માનિહષિ ડિ૭ક ૭નિનાતુાે હાસ ૭ોનગ઼

નોમાનનયિ નાઉેસ નિ વેનસોન નિ પોપુ૭ાન- વા૭૭ાદસ્ ડ઼ોનકિ, ઝહિ૭ા, ષા૭હેસા,

યનિાવહાદનિ, ષાનક્રિમાનિ, ામાકિ- ઝાનળાના ાનદ માનયાનહોસ ાિ સોમોડ નહે

ડનિસન સપેયમિનસાડ માનિહષિ ડિ૭ક ૭નિનાતુાે શ્ર ડુ૭૭ ાનદ યનનિયિાિ૭ે સનમિાનાડ

નહે માનિહષિ ડિ૭ક ૭ોાે સિ યેન । દેસદિનાતુમ્

રન સિ નિ નહે ડિ૭િદાડ ૭યનાયિસ નહાન માનિહષિ હાિસ માદે નહે મોસન નોનાવ૭ે

યોનનનાવિનોિન નિ નહે હસિનોનયાડ મોદેનન રનદો- શ્રનયાન ૭નિનાતુાે મોસન ૭યનાયિસ

ાિ મોનન નો વે સુનગ઼ થહે નનાદનિોિન ાડ ૭યનાયિૌાસ સેન વય નહે ાન૭ય

છહાનયાપાદાસ ાનદ ૭ાવોનાનેદ ાનદ પેનડેયનેદ વય હાયાદેવા ાનદ ડમાપાનિ

થહે ૭યનાયિસ સુનિદ નો મૌદ ાનદ મોનોિન ાનિહૌદિ ાનદ્ નનમિનિદ નાનગ઼

થહે યહૌડ સુોનયેસાડ નિસપનિાનોિન ાિ નહે વેનનસ ાનદ શ્રપેનૌનિયેસાડ

ેવેનયદાય ૭ડિ ામેદ૭ેસસ નો સાય નહાન ષાનસકનાનિ પોનયિસ ાનદ નોનયિ યોનવેનનોિનસ

પનોવદિે નેનનાવ વાયકગ઼ાનુાેન્દ નો નિસ યોગુન ાનદ મિાગ઼ોનય માનિહષિ ૭યનાયિસ

ાિ માનિ૭ય દસિનનિગ્રાસિહેદ વય નહેનિ મે૭ોદેસિ ઝહાનાનિ। સિ નહે મોસન યોમમોન

ડોતુાેાડ નહે માનિહષિ ૭યનાયિ ાનદ સોમોડ નહે ઝહાનાનિાસ યોનનાનિ નહે નામોડ

નહે પાનનોનૌહોમ નહે પોનૌસિહેસ નોાવ૭ગિોન યોમપ૭મિનન્ યન્ ષુકુમાન

ષેન સાયસ— "થહે નિસેનનોિનાડ નહે પોન'સ નામે ાપપોનસ નો હાવે વેન

પનાયનસિદ નિ નહેાિ૭દ ાનદ મેદેવિાિ૭ પેનૌદિસ નહ્નોગ઼ાહોન નહે ૭ેનગ઼ાનહ ાનદ

વનોદનહાડ્ પપેન રનદાિ રન સેમસ નો હાવે વેન । દેવે૭પમેનનાડ નહે

પનાયનયિાડ નહે ાન૭ેનિ ષાનસકનાનિ પોનસ નો નિસેનન નિ નહે પોમાન સનાનળા નહે

નામોડ નહે મેનનો નિાૈહયિહ નિ સિાૈનાનિનિેન" (હસિનોનયાડ ઝનાળાવુ૭ ડ઼નિનાતુાે)

છોમનિગ઼ નિનો યોનનાયનાૈનિહ નહે માનિ નનેનદસાડ પ્નગ઼ા૭સિહ ૭નિનાતુાે ાનદ નહે

પ્નગ઼ા૭સિહ ૭યનાયિા૭ ડોનમસ, સોનનેનસ, ેદેસ ાનદ ૭નિનાનય વા૭૭ાદસ, માનિહષિાનાનિનસ

વેગાન ળ઼ુ સે ળહેમ નિ ળહેમિ ૌન ઊનગુાગ઼ે બઊનક વેનસે યાબે ળ઼ વે

બેયોગાનસિદ ાસ ોનેોડ ળહે ડોનમસ ોડ પોળનય ાનદ મુકળાકાકાવયા હાસ ાયટુમિદ

ા ગબોળ પોપુઊનળિય ાનદ પનોમનિનયે નિ મોદેનન ળમિસ઼ ષળિાનામ હ઼હા માય વે

બેગાનદેદ ાસ ળહે પોનિન ોડ ળહસિ સયહોઊ ાનદ ા હોસળ ોડ મોદેનન ોનળિનસ હાવે

ડોઊઔદ હમિ઼

થહે ળનાદળિોનિ ોડ પનોસે નિ માળિહઊિ સિ ળહે ાનઊસિળ નિ ળહે ોહોઊ ોડ ાસળેનન

રુનદાનિ ઊનગુાગેસ ાનદ ળિસ વેસળે શાનપઊે સિ ડુોનદ નિ ળહે વાનનાનાનાળનાકાના

ોડ હ઼યોળિમિસિહોન઼ હસિ નિડઊુનયે સિ સેનોન ળહે ોનળિનિગાસ ોડ ળહે ઊળેન઼ ાળહોનસ

ોડ મિપાઊ ાનદ બેનગાઊ઼ રુન સિ બેગાબેળળાવઊે ળહાળ ળહે ળનાદળિોનિ ોડ ડનિસિહેદ પનોસે

યુાઊદ નોળ વે યાનનોદિ ોન ઊનગોન઼ રુન ળહે મેદોવાઊ પેનોદિ, ળહેને ાબે ળોા

ળયપેસ ોડ પનોસે—દનામાળયિ ાનદ દોયુમેનળાનય઼ થહેને સિ ા ઊળ ોડ દડિડેનયે

વેળોન ળહે ોઊદ ાનદ ળહે નો માળિહઊિ પિનોસે઼ થહે મોદેનન પનોસે સિ માનકેદ

વય નો ળેનદેનયસિ ોડ નાળોનાઊસિમ, દેમોયનાયય, સોયાઊસિમ ાનદ ોળહેન

પનોવઊેમસ ોડ મોદેનન ઊડિ થહે પનોસે ોનળિનસ ોડ ળોદાય ાબે ાવઊે ળો ળાકે ા

સયનળહેળયિ વોી ોડ ઊડિ ાનદ ળહેમિ યોનયેપળ ોડ ળહે યુાનળનય'સ પનોવઊેમસ સિ ોઊઊમાનકેદ

ાનદ દેડનિદ઼ થહે દોયુમેનળાનય પનોસે ોડ ળહે મદિદઊે પેનોદિ,

ળહોુગહ ોડળેન વેનવોસે ાનદ વેયોનદ ળહે યોમપબેહેનસોનિ ોડ યોમમોન માસસ,

ઊાયકેદ ોસળહેળયિ ટુાઊળિોસિ ાનદ ોાસ નોળ ોડ ા વેનય હગિહ ોનદેન઼ થહે મદિદઊે

માળિહઊિ ોાસ દોમનિાળેદ માનિઊય વય ળહે ઊયનાયિસ ાનદ ળહે પનોસે, નિ મોદેનન

સેનસે ોડ ળહે ળેનમ, સિ બોઊઊય ા મોદેનન યબોળોનિ઼

રુન ળહે ડોઊદ ોડ દનામા, માળિહઊિ'સિ યોનળનાવિળોનિ સુિ નટિ રુન નિડઊુનયેદ

ળહે દનામાળયિ ળનાદળિોનિ ોડ શસસામ, બેનગાઊ ાનદ મિપાઊ, ડોન ા યોનસદિેનાવઊે

પેનોદિ઼ ષાનસકનાળિ ાનદ શ્વનાકનાળિ દોમનિાળેદ ળહે સયેને ોડ માળિહઊિ દિનામા રુન

મોસળ ોડ ળહે ાનઊમિ દનામાસ, સપેયહેસ ાબે નિ ષાનસકનાળિ ાનદ શ્વનાકનાળિ ાનદ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

२२२

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(ı) [illegible] (છ ૯૦૦- ૧૩૫૦ [illegible])

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

મિમેદાિતિ૭ય઼ ઙિ૭૭ૌદ વય઼। હોસન ોઙૈનાિતિનસ઼ યુનાિગ નહસિ પેનોદ, માનિહિ૭િ
દોમનિાિતેદ નહે ૭નિનાનય઼ સયેનો ોઙ નહે ોહો૭ ોઙ ાસનોનન ૨નદાિ ાનદ નિસ
ેશનોનસવિુ સે ોવેન। વાસન નેગાિન માનકસ નહે નેપ૭ાયેમેનન ોઙ નહે
શ્રપાવહનામસા વય઼ નહે વેનનાયુ૭ાનુ થહે પેનોદ સાૈ નહે ગનોનહ ાનદ
દેવે૭ાપમેનન ોઙ। વાનેતિય઼ ોઙ ૭નિનાનય઼ સનય઼૭ેસ વોનહ નિ પનોસે ાનદ પોનનય઼ ાનદ
સિ માનકેદ વય઼ નહે સોન ૭ય઼નાયિસ ોઙ ૩માપાનાિનદ નહે દેવોનાિનાિ૭ સોનગ ોઙ
ષહાનકાનાદાનન।

(ાિ) મદિદ૭ે માનિહિ૭િ ઙ઼નિનાનુને (છ ૧૩૫૦- ૧૮૩૦ શ્રય઼)

થહે પેનોદ માનકેદ નહે ઙ૭ૌનનિગ ોઙ નહે ૭ાનગુાગે નિનો પેનઙેયન ૭નિનાનય઼
ઙિનમસ ાનદ સનય઼૭ેસ ાનદ સિ દોમનિાિતેદ વય઼ સુયહ સનાિ૭ાનનસ ાસ વ઼દિયાપાનિ,
ઘોવ઼નિદાદાસ, વસિહનુપુનિ, ખ્યામસાનાનાયાન, માહેસહ થહાકુન, ખ્યાનન
હ્રાયાનાનદ, ખ્યાનહાનામાદાસ, ખાનદપિાનિ, ઙ઼ા૭કાવ઼િ, માનાવોદહ,
ષાહેવનામાદાસ, જુદદહિ૭ાિ૭, ઢ઼ાનનાપાનિ, ાનદ। હોસન ોઙ ાિનહેનસ઼ થહે પેનોદ
ા૭સોાિતિનેસસેદ નહે દેવે૭ાપમેનન ોઙ માનિહિ૭િ દિનામા ાનદ નહે શપાનસાિન ોઙ
માનિહિ૭ાિનસદિ નહે ઙનોનનિનિસ ોઙ થનિહુન઼ થહે ૭ાનગુાગે વેયામે મોને
નેઙનિદ નિ નિસ ોન હોમે૭ાનદ ાનદ નિ ાયટુનિદ। પનોમનિનાન પ૭ાયે નિ નિસ
ાોસ ોઙ ાદોપનાિનિ ૨ન શ્રસસામ ાનદ ભેનગાિ૭, માનિહિ૭િ સોનગાસ ાનદ દનામાસ
નિઙ૭ેનયેદ નહે નહુોગહન પનોયેસસ ાનદ ોને નોસિતેદ નો સુનિ નહેનિ ોન ૭નિનાનય઼
ઙિનમસ઼ ૨ન મનિહિ૭ા ાનદ ખ્યપાિ૭, માનિહિ૭િ માનિનાનિદ નિસ પુનાનિય઼ નહનુોગહોન
નહે ોહો૭ પેનોદ઼ થહે પેનોદ ાિનેસસેદ નહે ગનોનહ ાનદ દેવે૭ાપમેનન ોઙ
જનાળાવુ૭િ ૭નિનાનુને ોહેને માનિહિ૭િ પનેદોમનિાિતેસ વોનહ નિ નેશનુને ાનદ
ઙિનમ઼

(ાાિ) મોદેનન માનિહિ૭િ ઙ઼નિનાનુને (ઙનોમ ૧૮૩૦ નો દાને)

થહે યહાનગે વનુોગહન ાવોન નિ નહે યુ૭નુના૭ સેનુપ વય઼ નહે સનાવ૭સિહમેનન

ો૯ under નહે અનાતિસિહ ઢુલે નિ સ્નદા માનકેદ નહે વેગાનિનનિગા ો૯ । નૌ ના નિ નહે

હસિનોનયો૯ મોદેનન માનિહવિ વનિનાનુ થહે મોદેનન પેનૌદ હાસ ાસસુમેદ ।

ગ઼ોન મિપોનનાનયે નિ ા૭૭ ડોનમસ ો૯ દેવેબેપમેનન થહે મોદેનન પેનૌદ માય

વે સાદિ નો હાવે વેગુનૌનિહ હાનસહાનાનહ ઘ્હાનદ દ્હા, ડ઼ાછદાસ,

ઢ઼ાગહુનાનદાનદાસ ાનદ ોનહેનસ યાને ડોનૌનદૌનિહ દેપેન નિસગિહન નિનો નહે

નાનગાબેદૌવ ો૯ વનિનાનય ડોનમસ ાનદ સનયબેસ ડ઼નિનાનય પનોસે સિ નહે મોસન

મિપોનનાનન ાયહેવિમેનન ો૯ નહસિ પેનૌદ સ્ન ચેયેનન યોનસ, ા૭૭ વનિનાનય

નેયહનટ્રિસ, ોવનાનિનિગા નિ નહે યોનનોમપોનાનય વનિનાનુચેસ ો૯ નહે યુનનનય, હાવે

વેન સુયયેસસડ્ડ૭૭યે મપબેયેદ વય નહે માનિહવિ ોનિનિનસ થહે વાયક ો૯

ચેયોગાનનિનિ સો ડોન ચેનાનદેદ નિસ ગ઼નૌનહ નો । ગ઼ોને શનેનન

૨વ

થહ૯ મશ્રશા યરશ્રડ઼ઇછથરછશ્રડ઼ વશ્રઢ઼રશ્રથરશ્રોાસ શ્રોઢ મશ્રોવઇઢ઼ા મશ્રરથહરડ઼ર

શ્રન પનેસેનન, નહેને ાને નહે ડો૭વૌનિગા માનિ નોનયિાવબે દાબિયનયિા૭

વ઼ાનાનિનિસ ો૯ માનિહવિ શ્રયયોનદનિગા નો ઘનેનિસોન, પુને માનિહવિ સિ સપોકેન નિ

નહે નોનનહ ો૯ યાનવહાનગા ાનદ ષાહાનસા ાનદ નિ નહૌસનેનન પાનન ો૯ શ્રુનનો

સ્ન સિ ા૭સો સપોકેનૌનિહ સોને ાનુનન ો૯ પુનાનિય નિ ષુનહ યાનવહાનગા,

નોનનહેનન પોનનિનિ ો૯ મોનગાહ્યન ાનદૌસનેનન પોનનિનિ ો૯ ષાહાનસા ષનાનદાનદ

માનિહવિોનિહ નિસ ગ઼ોનેસન પુનાનિય ાનદૌનિહુન ાનય યોનનુપનાનિ સિ યેન સપોકેન

નિ નોનનહેનન માદ્દ્વુવાનિ ષુનહેનન સનાનદાનદ સિ સપોકેન નિ સુનહ

યાનવહાનગા, નોનનહ મોનગાહ્યન ાનદ પોનનિનિસ ો૯ ષાહાનસા શ્રો ગેને ાસનેનન

સનાનદાનદ માનિહવિ નિ શ્રુનનો ોહેને નિ નહે શનનેને ાસનેનન પોનનિનિ નિ સિ

નિળેયનેદૌનિહ બેનગા૭િ થહે સનાનદાનદ શ્રૌસનેનન માનિહવિ સિ સપોકેન નિ નહે

દસિનનયિનસ ો૯ મુડાડડાનપુન ાનદ નોનનહ-ાસનેનન પાનન ો૯ છ્હામપાનાન શ્રોન નહે

ોસનેનન સદિ, નિ સિ નિડેયનેદૌનિહ અહોળાપુનિ થહે મુસસાવમાનસ ો૯ થનિહુન,

સપેયાિઉઉય઼ ાેડ યાનવહાનગા, ષાહાનસા ાનદ શુનો, સપોક । દાિઉયન કનેાૈન ાસ

હ્રોઉાહ઼િવોઉિ (હ્રોઉાહ઼િ દાિઉયન), ાૈહ઼િયિહ, નહ્રોગાહ । ડોનમ ાેડ યોનનુપન માિતહ઼િઉિ, સિ

િનડેયનેદ ાૈિતહ શ્વેનસાિન, શ્નાવયિ ાનદ ઉનદુ ાૈનદસ઼ થહે છહ઼િકા- છહ઼િક઼િ દાિઉયન

ાેડ નહે સુેાનહ ાેડ નહે ઘાનગોસ, સપેયાિઉઉય઼ ાેડ નહે દસિનનયિનસ ાેડ મહાગાઉપુન,

મોનગાહય઼ન ાનદ ષાનનહાઉ શ્વાનગાનાસ સિ દેસયેનદેદ ડનોમ માિતહ઼િઉિ઼ ફિન સિ નહે નેસુઉન

ાેડ ાૈઉઉ- માનકેદ દાિઉયન ડનોમ િતસ ડનેટુનનુ સે ાેડ નહે- સય઼ઉઉાવઉે "છહ઼હ઼િકા",

ાૈહ઼િયિહ સિ નહે વાસે ાને ાૈહ઼િયિહ નહે યોનળુગાનાૈિન ાેડ નહે વેનવ સુવસનાનનવિ઼ સિ

યોનળુગાનેદ઼

થહુસ ાપાનન ડનોમ નહે ડુન સનાનદાનદ નય઼પેસ, છહ઼િકા- છહ઼િક઼િ, હ્રોઉાહ઼િ, ખ઼હોનના

ાનદ ઘોઉાન ાિમ નહે પનોમિનન દાિઉયનસ ાેડ માિતહ઼િઉિ ાનદ ઉિતનાનય઼

યોમપોસાિતાૈિનસ િન નહેસે દાિઉયનસ ામ નાૈ યોમિનગાુન઼ થહે છહ઼િકા- છહ઼િક઼િ વિઉન

હાસ ાસસુમેદ નહે નાૈ નામ શ્નગાકિા ાનદ નહે ાૈસનોન દાિઉયન સિ વેિનગા

વાૈસનેદ ાસ વ઼ાળળકિા િન નેયેનન યોનસ઼ માિતહ઼િઉિ સિ સપોકેનાૈિતહ । નેડિનદ સેનસે

ાેડ ઉિતનાનય઼ નાસને િન નહે થેનાિમો ાેડ મ્પાઉ઼ માિતહ઼િઉિ, નહાનાૈય઼, હાસ ાયટુિમદ

નહે િનેતનનાનાૈિનાઉ સનાનુસ઼ ડ઼િતનાનય઼ યોમપોસાિતાૈિનસ િન માિતહ઼િઉિ ામ યોમિનગા

ુપ િન નહે થેનાિમો ાેડ મ્પાઉ઼

થહે િમપોનનાનન દાિઉયનયિાઉ વ઼ાનાિતાૈિનસ ાેડ માિતહ઼િઉિ ામ ાસ ડોઉઉાૈસ:

(ા) થહે ષનાનદાનદ માિતહ઼િઉિ — મ્મોનનહ યાનવહાનગા યસિનનયિન

(ાા) થહે ષોનહેનન ષનાનદાનદ — ષોનહ યાનવહાનગા, યાસન

મુડાડડાનપુન, મ્મોનનહ મોનગાહય઼ન

ષાહાનસા ાનદ શ્રાૈસન શુનો

(ાાા) થહે યાસનેનન ષનાનદાનદ — યાસન શુનો, માઉદાહ ાનદ

યિનાળપુન (ાઉસો કનેાૈન ાસ

ખ઼હોનના)

(ii) થહે છહકિ- છહકિ— ષ્ગુનહ મહાગાઉપુન, મ્મોનહ

ષાણનહાઉ શ્રાનગાણાસ, ષ્ગુનહ

મોણગહયન

(iv) થહે શ્રૌસનેનણ ષનાણદાનદ — શ્રૌસન મુડાડડાનપુન ાણદ ષાસન

છહામપાનાણ

(v) હોઉાહિ— શ્રૌવેનસાડ થનિહુન

(vi) થહે છેણનનાઉ છોઉઉેટુાિઉ — યાનવહાણગા, ષાહાનસા, મ્મેપાઉ

થેના થિહેને સિ। દડિડેનેણયે

વેનૌણ નહે ઉાણગુાગોાડ નહે

ષહનોનનાયિાસ ાણદ નહે ઉૌન

યાસનેસ

છહશ્રશ્રથયઢ—૨૨

યવોઉનોાિાડ નહે

ડાણગુાગે ાણદ ષયનાપિન

શ્રસાનોાડ નહે મિપોનનાણન શ્રનયાણ ઉાણગુાગેસાડ ૨ણદા, માનિહિઉિ સિ યુનપેણન નોદાય

ામોણગા। વાસન માસસાડ પોપઉૈનિહ। ઉોણગા ઉનિનાનય નનાદનિાિ થહે

ાણનટિનિયાડ નહે ઉાણગુાગે સિ વદિણન ડનોમ નહે ડાયન નહાન નિ સિ નનાયેદ નો નહે

ેનઉય યોમપોસનિાિસાડ નહે છહાનયાપાદાસ મેહણિદ નહે પને- મણિણયોડ

માનિહિઉિાસ નહે ગનોન સયહોઉાનઉય નનાદનિાિાડ ષાણસકનાનિ ઉાનણિગા નિ મનિહિઉિ,

ૈહિને નહોઉદ વેનેનાણસ નિ નહે પાસન દદિ ણોન નેગાઉયન નહે સનુદયાડ નહેનિ

મોનહેન- નોણગુ થહે ણવનોકેણયોાણનિુનિયાડ નહે ઉાણગુાગે સિ। પનૌડાડ

નહસિ ડાયન થહે યઉાસસયિાઉૈનાનિનસ નિ નહે મદિદઉ ાગેસ સેમ નો હાવે વેણૈઉઉ

ાયટુાણિનેદૈનિહ ષાણસકનાનિ, શ્રવાહાનનાં, શ્રનાકનાનિ, માનિહિઉિ ાણદે વેણ શ્રનાવયિ

ાણદ શ્રેનસાિન

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

શ્ર સર્યેનિનડિયિ ગેસોનયહ નિનો નહે ોનગિનિ ાનદ દેવેલેપમેનન ોડ માનિહિલિ સિ

યેન । દેસદિનાનુમ્ એનટુનિયે ોન મોદેનન લનિસ ોડ ગેસોનયહ નિનો નહે

લાનગુાગેસ વેગાન ાસે ાનલ્ય ાસ નહે સેયોનદ હાલ્ડ ોડ નહે ૧૯નહ યેનનુનય શ્રય શ્રસ

ોનલ્ય ાસ ૧૭૭૧ શ્રય, ો ડનિદ થુોનનાિના (થનિહુનાયિા) મેનનોનિદ નિ નહે

શ્રલ્પહાવેનુમ જનાહ્માનાયિમ (વદિ- શ્રમાદુડડ'સ પગેડાયે નો જેલગિાન- ન'સ

શ્રલ્પહાવેનુમ જનાહ્માનાયિમ) છોલેવનોક્રે સેદ નહે ોનદ મનિહિલિ ોન મયનહિલિ

(ડોન માનિહિલિ) નિ ૧૮૦૧ શ્રય (વદિ એસસાયસ, ૨- ૭૩ પ ૨૬) ાનદ સનિયે નહેન

ગેસોનયહેસ નિનો નહે હસિનોનય ોડ નહે ોનગિનિ ાનદ દેવેલેપમેનન ોડ નહે લાનગુાગે

હાવે વેન ગોનિગ ોન્ થહે મસિસોનિાનોસિ ોડ ષેનામપોગે ગેડેન નો નહસિ લાનગુાગે

નિ નહે મેમોનિસ ોડ નહેનિ સોયેનિય થહેય ાલસો યાલ્લેદ નિ મનિહિલિ ોન મયનહિલિ ાનદ

ુસેદ સોમે ોડ નિસ ડોનમ ડોન યોમપાનસિોન ોનિહ સોમે ોડ નહે શ્રનયાન લાનગુાગેસ

નિ નહે સશિનહ મેમોનિ નિ ૧૮૧૬ થહે ાનલ્લસિન ગેડેગેનયે નો થનિહુનાયિા લાનગુાગે,

નિ સુોનયેસ ોનહેન નહાન માનિહિલિ, સિ નિ નહે શ્રનિ- નિ- શ્રક્વાનિ (હાનગેન'સ નનાનસલાનોનિ-

વોલ ૨૨૨ ૨૫૩), ોહેગે નિ સિ ગેયોગાનસિદ ાસ । દસિનનિયન લાનગુાગે

વદિયાપાનિ યાલ્લસ નિ "દેસલિવાયાના" ોન યુોનનનય લાનગુાગે ોન શ્રવાહાનના

થહે લાનગુાગે ોડ નહે પ્યનિનલિના ગેપગેસેનનસ નહે માનિહિલિ શ્રપાવહનામસા ોડ નહે

ડુોનનેનનહ યેનનુનય શ્રય "ષેસલિવાયાના" નિદયિાનેસ નહાન નહે લાનગુાગે

ગેપગેસેનનસ નહે સપેયહ ોડ નહે નમિ, પાનનયિુલાનલ્ય ોડ નહે યુલનુગેદ યલાસસેસ

થહે ોનદ શ્રવાહાનના સેમસ નો વે । દેનવિાનવિ ડનોમ શ્રપાવહનાસના, । સયનોનયમ

ોડ શ્રપાવહનામસા ષનપિાનિ નિ હસિ યોમમેનનાનય ોન નહે શ્રુનાક્રનનિપાનિગાલમ સાયસ,

"શ્રપાવહનાસના સિ સાદિ નો વે સલગિહાલ્ય દડિડેગેનન ડનોમ શ્રુનાક્રનનિ ષોમે સયહોલાનસ

દિનનડિય લેયાલ દાલિયનસ ોનિહ શ્રપાવહનામસા શ્રોહાનેવેન વે નહેનિ નિદેવનેદનેસસ

નો ષાનસક્રનનિ ોન શ્રુનાક્રનનિ નિ માનનેનસ ોડ નિડલેશોનાલ નુલેસ, ોનલ્ય નહાન લાનગુાગે

સિ નો વે નાકેન ાસ શ્રપાવહનામસા ોહેગે નહાન સિ લુક્રકિા (ોન પોપુલાન)" ડેયહાના

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

સાયસ, “એવેન ામોનગા નહે ચોનનાય સોનગાસ, ોન ાયચોનનોડ નહેિ વેનિગાોડ।

ગોદ ચોનનાય, ડનિસનોડ ાઉઉ, સેવેનાઉ શાખપઉસોડ મોદેસોડ સોનગાસોડ મનિહઉિ,

ચોમપોસેદ વય નહે પોન, વદિયાપાનિ નિ માનિહઉિ શ્રિપાવહનામસા ઉાનગાગે ાને

ગાવિન” થહે શ્રનિ- િ- શ્રકવાનિ મેનનોિનસ નહે ાાાયહાનિ સોનગાસોડ મનિહઉિ

શ્રનેમપનસ ાન નહે યહનોનોઉગાયિાઉ હસિનોનયોડ નહે ઉાનગાગે હાવે વેન

માદે વય છહાનદા હહ, ઢાગહુનાનદાન યાસ, જાહોઉાઉઉ યાસ, ઢામાનાનહ હહ,

ષુમેનદના હહ ‘ષુમાન’, ષ્પુઉાનાનદ યાસ ‘ાાાનદાન, હવિાનાનહ હહ, છહેનાનાનહ

હહ, ષહયામ ાાાનાનિ ષનિગાહ, નહે યાનના વનોનહેનાસ, ાાાનેનદનાનાનહ યાસ, મમ

યન ઉમેસહ મસિહના, યન હાયાકાનન મસિહના, ઘોવનિદા હહ, જાહોઉાનાનહ હહ

ાનદ ોનહેનાસ યન ષુવહાદના હહ’સ “ઢોનમાનોિનોડ નહે માનિહઉિ ડાનગાગે” સિ।

મોનુમેનનાઉોનક ાનદ। માળોન ચોનનાવિુનોિન નિ નહે ડઉિદોડ ઉનિગુસિનયિ

કનોિઉદગે યન હ ષ્પ મસિહના હાસ પુવઉસિહેદ નહે હસિનોનયોડ નહે માનિહઉિ

ઉાનગાગે ાનદ ઉનિનાનુને નિ નાિ વોઉમેસ થહોનિનોડ નહેસે ઉનિસ હાસ

ાઉસો ચોનનાવિુનેદ નિ હસિોનોિય નિ વનાનિગાનિગાુન નહે પેયુઉાનિનિસિોડ પને-

વદિયાપાનિ માનિહઉિ ાનદ। ગુમવેનોડોનહેન ચોનનાવિુનોિનસ નેઉાનિગા નો નહે

ઉનિનાનુનેોડ મનિહઉિ નિ નહે વાયકગાનુોનદોડ હસિનોનયિાઉ પેનસપેયનવિ

થહોગાહ નહેને સિ। દડિડેનેનયોડોપનિોિન નેગાનદનિગા નહેોનગિનિ ાનદ

દેવેઉપમેનનોડ માનિહઉિ, નિ સિ ાયયેપનેદ વય ાઉઉ નહાન નિ વેઉાનગાસ નો નહે ાસનેનન

વનાનયહોડ નહે શ્રનયાન ઉાનગાગે ચન ાપપોનાસ નો હાવે દેસયેનદેદ ડનોમ। ડોનમ

ોડ શ્નાકનનિોન મદિદઉે ચનદો- શ્રનયાન, ।દેસયેનદાનનોડ ષાનસકનનિોન નહોઉદ

ચનદો- શ્રનયાન થહે ઉનિગુસિનયિ દાનોડ નહે શ્રસહોકાને દયિનસ ચોનડનિમુોન વેઉડિ

નહાન ઉવિનાઉ મપેનોન યહોસે। ઉાનગાગે નહાનોિાસ સપોકેન ાનદુ નદેનસનોદ

વય નહે પોપઉ ાન ઉાનગે થહે પેયુઉાનિનિસિોડ નહે ાસનેનન ઉાનગાગેસ, ાસ ડુિનદ

નિ નહે ષાનાપાનહા જાનાહમાના, ચોનનિુદ ાનદ વેયામે મોને માનકેદ નિ નહે

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ભાતેન પેનીદ્ શ્રસહોકાને દયિતસ ગવિ઼ુ સ ાત ભેસત ઙ઼ેન વાનીતેસિ, વ઼િ઼ નોનાતહૈસતેનન,
સ઼ુતહ-ૈસતેનન, ેાસત- યેનતનાભ ાનદે ાસતેનન થહે છહાનદાસાસતના ાઙ
શ્નિગાભ ૈહયિહ દોભસ ાતિહ તહે મેતને ાઙ યભાસસયિાભ ષાનસકનાતિ સેમસ તા હાવ઼ે
વેન યોમપભિદ નિ તહે તહસિદ યેનતુનય઼ મ઼ છ઼ ાત તહે યુ઼નાત ાઙ શ્નાતાભપુિતના ઙેન
ઢ઼ાળાસેકહાન માકેસ તહે ાતહોન ા મેમવેન ાઙ તહે ભેનનેદ મેતનાપોભતિાન
ાસસેમવભય઼, ૈહભિ ાયયોનદનિગા તો યવિ઼યાવ઼ાદાના હે ાૈસ ાપપોનિતેદ વય઼ મનિ઼દુસાના
ાસ તોાયહેન તો શ્રસહોક઼ા થહે મુદદહસિત ભતિનાતુને, દુનનિગા તહસિ પેનીદ, મુસત
હાવ઼ે વેન યોમપભિદ નિ તિસ હોમેભાનદ નિ વેતૈન સેયોનદ યેનતુનય઼ મ઼છ઼
ાનદ સેયોનદ યેનતુનય઼ શ્રય઼ થહેુગાહ ષાનસકનાતિ યોનતનિુદ ાસ તહે ભતિનાનય઼
ભાન઼ુગાગે, શ્નાકનાતિ ાૈસ ાભસો ગેતતનિગા પોપુભાન઼ થહે પગિનાપહયિ તનાદતિીનિ
ેસતાવભસિહેદ વય઼ શ્રસહોકા યોનતનિુદ ઙેન સેવ઼ેનાભ યેનતુનૈસિ નિ તહે ૈહોભે ાઙ
ેાસતેનન ૨નદતિ, તહેુગાહ યહાનગેસ નિ ભાન઼ુગાગે ાનદ યોનતેનતસ યુભદ વે નોતયિદ઼
થહે શ્રસહોકાન વ઼ાનીતેસિ યોનતનિુદ તો હોભદ તહે ઙભિદ તભિભ તહેયુ નદેનૈનત ા
યહાનગે ાનદ દેવ઼ેભપેદ નિતો સેવ઼ેનાભ ૨નદો- શ્રનયાન ભાન઼ુગાગેસ઼ થહે શ્નાકનાતિ,
ુત ાઙ ૈહયિહ ગનૈ ાભભ તહે ાસતેનન ભાન઼ુગાગેસ, હાદ તિસ દસિતનિગુસિહનિગા
નેગીનાભ યહાનાયતેનાસિતયિસ ાનદ ાૈસ સુવળેયત તો તહે યહાનગે ાઙ તમિ઼
યુનનિગા તહે હુપતા પેનીદ, શ્નાકનાતિ ાૈસ઼ુસતેદ વય઼ ષાનસકનાતિ નિ
નિસયનાપિતીનિસ ાનદે વ઼ેન તહે મુદદહસિત સયહોભાનસ વેગાન તો઼ સે મોને ાનદ મોને
ષાનસકનાતિ થહે સુયયેસસોનાસ ાઙ શ્રસહવ઼ાગાહોસહ ાદોપતેદ ાભભ તહે યહાનાયતેનાસિતયિસ
ાઙ તહે પ્યાવ઼યા સતય઼ભે થહે ભેગાયિનિસ ાનદ પહભિસોપહેનાસ ઙેભભૈદ સુતિ ાનદ તહે
ષાનસકનાતિસિાતીનિ ાઙ તહે મુદદહસિત તેશ્નતસે નદેદ નિ તહે ાદોપતીનિ ાઙ પુને

યભાસસયિાભ ષાનસકનાતિ ૨ત વેયામે તહે યુ઼નાત ભાન઼ુગાગે ૈહભિ શ્નાકનાતિ નેમાનિદ
તહે સપોકેન ભાન઼ુગાગે ાઙ તહે માસસેસ઼ ૨ન તહે દનામાસ, વોતહ ષાનસકનાતિ ાનદ

શ્વનાકનાતિ ૌને સેદ ાળદ પ્યાઊદિાસા'સ દનામાસ ાપે તહે વેસતે શામપઊસ ાેડ સુયહ

મશિતુને શ્વેપઊ નિ તહે પપેન સતનાતા ાેડ સોયેતિયુ સેદ ષાળસકનાતિ; ૌહિઊ ડેમાઊ

ાળદ નિડેનાંપિ યહાનાયતેનસુ સેદ શ્વનાકનાતિ શ્વનાકનાતિ, વેનિગા તહે સપોકેળ ઊળગુાગે

ાેડ તહે પોપઊ, દપિડેનેદ ડનોમ પઊાયે તો પઊાયે મોતહ મહાસા ાળદ પ્યાઊદિાસા સેદ

માહાનાસહતનાં ડેનમ ાેડ શ્વનાકનાતિ ાસ તહે મેદુમિ ડેને નોતયિ ઊપનાયિ થહે શ્વનાકનાતિ-

શ્વનાકાસહ ાેડ વાનાનુયહં દાઊસ ૌતિહ તહે માહાનાસહતનાં શ્વિનાકનાતિ થહે સેયોળદ ડેનમ

ૌાસ ષુનાસેળાં ાળદ તહે તહપિદ ડેનમ ૌાસ શ્વનદહામાગાદહાં ાેડ તહે હાનિ

યાનોનયિાઊ ૌનકસ થહે ઊાતેસત સતાગે નિ તહેનિ વોઊતાંનિ, વેડેને તહેયા ગાવે

વપિતહ તો તહે મહાસહાસ, ૌાસ તહે શ્વપાવહનામસા થહે ાસતેનળ વનાળયહ ાેડ તહે

શ્વનયાળ ઊાળગુાગે ગાવે નસિ તો માગાદહાં શ્વનાકનાતિ, તહે પાપેળત ાેડ ાઊઊ ાસતેનળ

ઊાળગુાગેસ માગાદહાં શ્વિનાકનાતિ સિ સાદિ તો હાવે દેવેઊપેદ નિ ાવોત તહપિદ ાેન

ડુનતહ યેળતુનય શ્વ ય ૨ા સિ દપિડેયિઊત તો યોળસતનુયત ા પનોપેન હસિતોનય ાેડ તહે

ોનઊેસિત ડેનમ

માગાદહાં ાસ તહે સપોકેળ ડેનમ ાેડ માગાદહોત ાેડ ૌહયિહ દેવેઊપેદ

તહે માગાહાં ાળદ માતિહઊિ ઊાળગુાગેસ ાેડ મહિનુ થહે માનિ યહાનાયતેનાસિતયિસ ાેડ

માગાદહાં શ્વિનાકનાતિ ાપે તહે નિતેનયહાળગોન ાવોઊતાંનિ ાેડ યાસે- ળદનિગાસ, તહે

તેળદેળયય તો યોનનુપત 'ન' નિતો 'ઊ' તહે સુવસતાતુતાંનિ ાેડ પાઊાતાઊ સ ડેન તહે દેળતાઊ

ાળદ યેપેવનાઊ 'સ', તહે સુવસતાતુતાંનિ ાેડ દેળતાઊ 'ળ' ડેન તહે યેપેવનાઊ ળ, ાેડ તહે

પાઊાતાઊ 'ળ' ડેન સેમવિાંઊ 'ય', ાળદ ાેડ તહે ઊાવાંઊ 'વ' ડેન તહે સેમિ- વાંઊ 'ય'

થહેસે યહાનાયતેનાસિતયિસ ાપે મોસતઊય ડુળદ નિ માતિહઊિ મિય તહે તમિ ૌહેળ તહે

ેદયિતસ ાેડ શ્વસહોકા ૌપે નિસયનાવિદ, તહે યહાળગોડ 'ન' તો 'હ' સેમસ તો હાવે

વેળ યોમપઊેતેઊપે સતાવઊસિહેદ શ્વત તહે તમિ ાેડ હેનિતસાળગા (યપિયા- ૭તહ છેળતુનય

શ્વ ય)), તહે માગાદહાં શ્વિનાકનાતિ શ્વપાવહનામસા ૌાસ પોસસવિઊય નેપનેસેળતાનિગા તહે

તનાળસતિાંનાઊ સતાગે વેડેને તહે ડનિાઊ મેનાગેળયે ાેડ માતિહઊિ શ્વયયોનદનિગા તો પ્યુ

ડ઼ ભાષા, તહે ધ્યાનનુપા દાઊયનાૈાસોનાિાિનાઊઊય। વાનોતિય઼ોડ ાસતેનન માતિહઊિ

ાનદ િતાૈાસ, નો દ્દોવત, તહે સપોકેન શ્રનયાન ઊાનગ્ગાગે તહનોગહોત તહે

કનિાગદોમાૈહયિહ તહેન નિયઉદ્દદ તહેાૈહોઊાેડ શ્રસસામ વાઊઊય ાનદાૈહોઊાેડ

મ્મોનતહ મેનગાઊાૈતિહ તહે ાદદતાેાિ ાેડ તહે દસિતનયિતોડ શ્રુનતો થહે ઊાનગ્ગાગે

ાેડ તહે જુદદહસિત યોહાસ સિ દેસયનવિદ ાસ વેઊાેનગાનિગા તો તહે મશિદ માતિહઊિ—

ધ્યાનનુપઊાનગ્ગાગે (વદિ- યાનઊય હસિતોનયોડ ધ્યાનનુપા, પ ૩૧૮)

થહે પેનોદિ વેતોન ૮૦૦ ાનદ ૧૨૦૦ શ્ર ય સાૈ તહે મેનગોનયેાેડ તહે

ાસતેનન નાૈ ૨નદો- શ્રનયાન ઊાનગ્ગાગેસ, યોમમોનઊય કનાૈન ાસ માગાદહાન

ઊાનગ્ગાગેસ, ડનોમ તહે ઊેયાઊ વાનોતિય઼ોડ શ્રુનાકનાતિ શ્રપાવહનામસા, તહે ઊાતેસત પહાસે

ાેડ મદિદઊે ૨નદો- શ્રનયાન શ્ર સમિપઊે ાનદ યોઊઊાેટ્ટાિઊ ડોનમોડ િત, યાઊઊદ શ્રવાહાતતા

ાેન શ્રપાવહનાસતા, ાૈસ તહે દમિયત ાનયેસતોનોડ તહે નાૈ ૨નદો- શ્રનયાન ઊાનગ્ગાગેસ

થહે શ્રુનાકનાતિ ઊાનગ્ગાગેસ, યુનમેનત નિ દડિડેમેનત મેગોનિસોડ ૨નદાેા વેતોન ૫૦૦

મ઼ા છ઼ ાનદ ૫૦૦ શ્ર ય, ાૈમે વાસેદોન તહે મદિદઊે ૨નદો- શ્રનયાન મેગોનિાઊ

દાઊયતસ઼ ૨ત સહોઊદ વે નોતેદ હેમે તહાત ાઊઊ તહે યહાનાયતેનાસિતયિસોડ તહે માગાદહ

શ્રુનાકનાતિાેડોઊદ ગનામમાનાનિસ ામે નોત ડ઼ોનદ નિ તહે ાસતેનન દાઊયતસોડ

શ્રસહોકાન તમિસ તહોગહ તહેય ામે સેન નિ તેશતોડ તહે ઢ઼ામગાનહ યાવે હઊિઊ

નિસયનાપિતોનિ઼ થહે ઊાતેન મેયોનદસ મેવાઊ તો સ। માસસોડ નિડોનમાતોનિ ાવોત

તહે ઊતિનાનય઼ ડોનમસોડ શ્રપાવહનામસા- શ્રવાહાતતા ૨ત હાસ ઊેયાઊ ડોનમસ નિ તહે

દડિડેમેનત મેગોનિસોડ તહે યોનતનય઼ ાનદ તહોસે ડોનમસ ગાવે નાસિ તો। નુમવેનોડ

ાસતેનન દાઊયતસ નિ તહે ાનઊય પેનોદિ માહાવનિ ાનદ જુદદહા દેઊવિમેદ તહેનિ

સેનમોનસ નિ તહે ાસતેનન ઊાનગ્ગાગેસ ાનદ તહેાેઊદ સતનાતોડ તહે હ્ાનિા ાનદ

જુદદહસિત ઊતિનાતુમેસ યોનતાનિ તહે ાનઊસિત સપેયમિન઼ થહે સેયુઊાનુ સેાેડ

ઊાનગ્ગાગે યામે માનિઊય ડનોમ તહે ાસત ાસાૈઊઊ વે વદિનત ડનોમ તહે

શ્રુનાકનાતિપાનિગાઊામ, । યોમપમેહેનસવિાૈનકોન શ્રુનાકનાતિ ાનદ શ્રપાવહનામસા-

શ્વાહાનના પોનાય઼ જેસદિસ વેનિગ નહે ગેપોસનિોનય઼ોડે ।નઉય઼ ઉય઼નાયિ પોનાય઼, નિ

।ઉસો યોનનાનિસુ ઉોગોસિોડ કનિગાસ ।નદ હેગોસ ।નદ હેગેનિ ।ગે મેનનાીનિદ

છહાનદેસહૌાના ।નદ હાનાવિનાહ્માોડ મનિહઉિ થહે દડિડયિઉનય઼ાીસ નહાન નહે

સયહેઉાનસ, નહેન, દદિ નોન નહનિક નિ ઉગાનને નુગહ નુ સે નહે સપોકેન ઉાનગાગે

।સ ઉનિનાનય઼ ઉાનગાગે થહે ઢોઉક પોનાય઼ મુસન હાવે શસિનેદ નિ પનોડસીનિ

।નદ મુયહોડ નહે માનેનાીઉ મગિહન હાવે વેન નિયોનપોનાનેદ નિનો નહે ઉય઼નાયિસ

।નદ નાનુાઉસિનયિ પોમસોડ સુવસેટ્ઠેનન યેનનુનોસિ થહે સોયાીઉ ઉડિોડ નહે પોપઉે

ીસ દોમનિાનેદ ।ઉમોસને નનપિઉય઼ વય઼ નાનુાઉસ ।નદ ગેઉગિાુસિ ડનયનાીનિસ ।નદ

નહે ।નનુાઉ ડેસનાવિાઉસોડ। નુમવેનોડ ઘોદસ ।નદ ઘોદદેસસેસ પનોવાદિદ

ોયયાસીનિસ ડોન નહે યોનનાનુનાનિોડ પોનસ ।નદ મુસયિાનિસ઼ થહસિાીસ નહે સોયાીઉ

સેનુ પ નિ ોહયિહ નહે વેનનાયુઉાન ઉનિનાનુગે ીસ વોનન ડનોમ ગેઉગિાુસિ નનાદનાીનિ

।નદ ડોઉક- ઉોગે થહેગે ીગે ગોદ હસિનોનયિાઉ- યુમ- નોમાનનયિ પોમસ ।નદ

નાનનાનવિસ, શસિનનિગ નિ ।નઉય઼ શ્વપાવહનામસા- શ્વાહાનના ।નદ નિ ડોઉક- ઉોગે નો,

। વેનય઼ ગોદ નિસનાનયે સિ નહે સનોનય઼ોડ ડ઼ોનકિા, ોહયિહ હાસ ।સસુમેદે પયિ સનાનુસ઼

હ્યોનપિસિહૌાન મેનનાીનિસ ડ઼ોનકિા મનિહઉિ, વેનિગ પગે- મનિનનઉય઼ ।ન

।ગનાયિઉનુનાઉ ।ગે, પનોદુયેદ નાી મનિનન પેનસોનસ ઉકિ યાકા ।નદ ઘહાગહા

।નદ નહેનિ ોનનિનિગાસ વેઉોનગ નો નહે ।નઉેસિન સનાગોડ માનિહઉિ, નહેગહ નહેનિ

ઉાનગાગે હાસ ગોને ોન યહાનગનિગ ડનોમ ગેનેનાનાીનિ નો ગેનેનાનાીનિ હ્

છહનાસિનાનિ પુવઉસિહેદ। ગોદ યોઉઉેયનાીનિોડ નહે સાયનિગાસોડ યાકા નિ નહે જાહાન

શ્નોવેનવસ નિ ૧૮૮૧ હે વેઉોનગોદ નો નહે શ્વહનિ યોમમુનનિય઼ોડ મનિહઉિ ડ઼ોનકિા

વાઉઉાદ ીસ વેનય઼ પોપુઉાન નિ નહે ।ગોડ હ્યોનપિસિહૌાન ।નદ નહે સનોનય઼ ીસ

કનીોને વેન નો નહે ષુડ નિહનિકેનસોડ નહે ।નઉય઼ ડ઼ુનાનેનનહ યેનનુનય઼ શ્વ ય઼ ।સ

સિ઼ે વાદિનન ડનોમ નહે છહાનદાયાનાોડ મુઉઉા યુદ઼ છહાનદાયાના હાસ સનિયે

વેને દનિદ ।નદ પુવઉસિહેદ વય઼ યન઼ શ્વાનમેસહૌાન ડ઼ાઉ ઘુપના

થહે ઊનિ્ગાાગેસ ાિ઼ે ાસ઼ોન ૨નદાિ સહૌ યોમનોન ઙાિગેસ ાનદ

પેયુઊાિિિસિ઼ વુ ાિ ાિહે ાયયોસાિયિ સમિઊાિાિય઼, ‘૧’ ાનદ ‘ન’ વેયામે વોય઼ મુયહ

યોનઙુસેદ઼ થહે પનેસેનયે ાિ઼ સુયહ। યોનઙુસાિન સિ સુગાગેસાિેદ વય઼ે ાનઊય઼ માિિહઊિ

ૈનાિિનિગાસ઼ ૨ન સેવેનાઊ પઊાયેસ, ૈહિને િિ સિ ઙુિનદ િને ાનઊય઼ માિિહઊિ ‘ન’ સિ પનેસેનાિ

િન મોદેનન માિિહઊિ઼ ‘ઢ’ ‘ઙ’, ‘ઢ઼’ સિ ઙુિનદ િન ષાનવાનાનદા, પ્યિિાઊાિા ાનદ િન

ાિહે મ઼ેપાઊ મસસ ાિ઼ વ઼દિયાપાિ઼ થિહે મૌાનિ ાનાિહોગાનાપહ્ય઼ ઙોન માિિહઊિ ાિઊસો

સુગાગેસાિ ાિહાિ ‘ઙ઼’ ાનદ ‘ઢ઼’ૈને નોાિૈઊઊ- દેઙનિદ ાયયોસાિયિ દસિાિનિયાિાિન ાનદ

વોાિહ ાિ઼ ાિહેનૈને યઊેસે ાિો ‘ઙ઼’ છોનસેટુનાિઊય઼ વોાિહૈને િનિાેનયહાનગાનિગ઼ા

‘ઙ઼’ૈાસ યોનઙુસેદૈાિહ ‘ઢ઼’ શ્રોહયિહ વેગાન ાિો વુ સેદ ઙોન િિ િન ાિહે સપોકેન

ઊાનિ્ગાાગો ાિ઼ માિહઊિ ાિ ાને ાનઊય઼ પેનૌદિ, ાિ ઊેાસાિ ાઙોન ાિહે ાિમિ ાિ઼

ષાનવાનાનદા માિિહઊિાિાનદસ હાવે વેનુ સેદ વય઼ ાિહે ાનઊય઼ પહઊિસોપહયિાઊ

ૈનાિિનસ ાિ઼ માિહઊિ વય઼ૌય઼ ાિ઼ ઊિઊુસાિનાાિિન઼ વાયહાસપાિ મિસિહના િન હસિ મહામાિ

હાદુ સેદ। માિિહઊિાિાનદ ‘હાદિ઼’ ષાનવાનાનદા, િન હસિ યોમમેનાિાનય઼ ાન

શ્રમાનાકોસહા,ુસેસ ાવુાિ ઙુન હુનદનેદ માિિહઊિાિાનદસ઼ થહેુ સે ાિ઼

વ઼ેનાયુઊાન િન સુયહ ાન મિપોનાિાનાિ યોમમેનાિાનય઼ ાસે ાનઊય઼ ાસ ાિહૈ ઊવેનાિહ

યેનાિુનય઼ શ્રય઼ હાસ નગિહાિઊય઼ ાિાિનાયાિેદ ાિહે ાિાેનાિાિન ાિ઼ ાિહે ઊનિગુસિાિસ ઊકિ ષપ્પ઼

છહાાિેનાિ઼ા઼ ષુકુમાન ષેન, મ઼ શ્ ઢહાકનાવાનાિ઼ ષુવહાદના હ્હા ાનદ ાિહેનસ઼

૨મપોનાિાનાિૈનાિિનસ ાિ઼ માિહઊિ ઊકિ છહાનદેસહૌાના, ઢુયપિાિ઼ હાગાદદહાના,

વાયહાસપાિ ૨૨ ાનદ ાિહેનસ હાવે ઙનેટુનાિઊયુ સેદ માિિહઊિાિાનદસ િન ાિહેિ

ષાનસકનાિ ાિાનકસ઼ વાયહાસપાિ ૨૨ િન હસિ થાિાિવાયહિનાિામાનિાિનદ વ઼દિયાપાિ િન

હસિ યાનાવાકયાવાઊિ હાવે પનોઙુસેઊયુ સેદ ાિય઼પયિાઊ માિિહઊિાિાનદસ ાિ઼ દાઊય઼

ુસે થહે દનિયાિ વેનાયુઊાન નામેસ ાિ઼ પઊાયેસ ાનદ પેનસોનસ ાને ઙુિનદ િન ાિહે

ાનઊય઼ શ્રાનાિ઼ા઼ નૈયોનદસ઼

૨ન ાવુાિ ૮૦૦ શ્ર ય઼, માિિહઊિયામે ાિો વે દસિાિનિગુસિહેદ ાસ ાન

[illegible]

થાnસામા ાૈનદસ ાપે ર્ીાn ાઊnોાગેnહેન ાવસેનn ર્ન સિ nહે થાદવહાવ્ાા ાૈનદસ મોપે

nહાન થાnસામા nહાn વનાિગ્ાાn nહે ઊનિ્ાાસિnયિ પેય્ાઊાિાિnયિ ાેડ। ાેગાિાિ શ્વ

ઊાન્ગાાગે ગોસોન દેવેઊપનિગા પેય્ાઊાિ ડોનમોડ nહેાેનાિાિાિાઊાૈનદસ ાસ િ

મોવેસ ાૈાય ડોનમ nહે પાપેનnાઊ ઊાન્ગાાગે િ nમિ ાનદ સપાયે થહે યહાનગે

ાેડ 'ડ્' નિ ષાનસકનાિ નિnો 'ઢ' નિ થાદવહાવ્ાા સિ। યહાનાયnેનાસિnયિ મોનપહેઊાગાયાિઊ

ડાnાપેાેડ nહેાેઊદ ર્ીાનnહ-ાસnેનન, યોમમોનઊય્ કનાૈન ાસ માગાદર્હ-શ્વનાકનાિ

ડોનમોહિયિહ સપનાનગા nહે ાસnેનન ઊાન્ગાાગેસ્ ર્ન નિડઊશાિ, માnિહઊિ હિાસ િસ

ાૈન નિદવિદ્િાઊnિયિ ર્ન ગાનામમાnયિાઊ ડોનમ, nાે, માnિહઊિ હિાસ ાન નિદેપેનદેનn

સય્ાસnેમ્ ર્ન યાસેાેડ યોનઝ્ાાગાાાિ, "માnિહઊિ સિnાનદસ ાઊાેડ ડોનમ ાઊઊ નિ ડોઊઊાેનિગા

વેનય્ સયન્ાપ્ાઊાેસઊય nહે યોમપઊેશ ન્ાઊેસ પેગાનદનિગા nહે હેનોનાડિયિ ાનદ ર્ીાનહેનોનાડિયિ

સેનસે ાસાૈઊઊ ાસ ાવ્ાn nહે સેાેડ nહે ાપપનોશમિાnે પેનસોનાઊ

nેનમનિાnાનિસ નિદયિાnાવિ્ાેડ nહે પેનસોનોડ વોnહ nહે સ્ાવઝેયn ાનદ nહે ાવઝેયn"

(ઘનેિસોન, માnિહઊિ ઘિનામમાન, પ્ ર) શ્વોન ાયય્ાનnાેડ િસ યઊેસે પનોશમિnિય nો

જાહોઝપ્ાના નિ nહે ાૈસn ાનદ જેનગાાઊિ નિ nહે ાસn, િસ સ્ાૈનદ સય્ાસnેમ હાસ વેન

ાડઊેયnેદ ાનદ nહાn હાસ ઊેદ સોમે સયહોઊાનાસ nો સ્ાગોસn nહાn િ હાસ દેસયેનદેદ

ડોનમ nહે શ્વનદહામાગાદર્હ ાનદ ર્ીાn માગાદર્હ (હ્ાૈનાઊાેડ nહે જાહિન ઢેસોનયહ

ષોયેnિય્, શ્વડ્રરર, પપ્ દ૧-દર) જ્ાn nહે સ્ાૈનયેસ ાn્ાન દસિપોસાઊ ર્ાવઊ્ ાસ nો

ાસસેનn nહાn માnિહઊિ ગાપાૈ્ાnાેડ માગાદર્હ-શ્વનાકનાિ જોનાાૈનિગાસ યોનાnિ્

િ। ગાનાૈનિગા ઊાન્ગાાગે ાનદ, ડિ ાn ાઊઊ, nહેપે ાપે વોnહ માગાદર્હ ાનદ

શ્વનદહામાગાદર્હ ડોનમસ નિ માnિહઊિ, nહેપે સિ ર્ીાnહનિગ્ાન્ાસ્ાઊ ાવ્ાn િ થહે

દેવ્ાાિnાેનોડ માnિહઊિ ડોનમ માગાદર્હ નિ પેગાનદ nો" યાન વે્ાન દેનસnાૈદ િડ

nહે શ્વસિnેનયેાેડ ાન નિnેનમેદાિnે સ્ાૈનદ વેnાૈન" ાનદ 'હ' સિ પેયોગાનસિદ;

થહે નિડ્ાેનયેાેડ ષ્ાકઊાે ાઝ્ાનવેદા નિ માnિહઊા હાદ ઊેદ nો nહે દ્ાવઊે

પનોન્ાનયાિnાનોડ" (" ાનદ 'હ') ર્ન nહે 'યેસાઝા' (વેનનાય્ાઊાન) ાૈનદસ; nહે

પેયુઉાિાિસિાે માિહિઉિાિ મોિ પનોનુનયેદ્

શ્નીિ ાો ાહે ાદ્લેનો ાહે લ્નાયુઉાન ઉાનુાગેસ, શ્પાવહ્નામસા શ્લાહાા

ાોસ । ઉાિનાય ઉાનુાગે, ાનદ ાૈિહ સોમે ઉયાઉ લાનાિાિનસ હેિ ાનદ ાહેિ,

ાિોસ પનાયાાિયાઉઉય ાહે યોમમોન ઉાનુાગે ઙોમ ઘુળનાા ાો મેનગાઉ થહે ઙોમ

ાે ાહાા શ્પાવહ્નામસાોસ ક્નોન ાસ ઙુાક્ાો ાન પોપુઉાન્ થહે ઙુઉઉ ઙઉદગેદ

ઉાિનાય ઙોમો ાહસિ ઉાનુાગેયાન લે ગઉાનેદ ાહનુાગહ ાહે શ્નાકનાિપાનાગઉામ,

યોમપાઉદ સોમોહિ ાિ ાસોન રનદા ાનદ યોમમેનાદુ પોન ાિ માિહિઉા,

ાૈહયિહ માય લે િયક્ોનેદ ાસ । ગોદ યોઉઉયાાિાે સોમે ાે ાહે ઙાિસાા ઉયનાયિસ્

ષોમે ાે ાિસ ઉયનાયિસ યાન લે હાનદઉય દાિસાનાુિસિહેદ ઙોમ માિહિઉિ હાયાદેલા

માદે ાહે ઉાસાા ાાેમપાા ાા ાહે િસુનિયાાિાે ષાનસક્નાિ ાહનુાગહ હસિ મુસયાઉ

ઉયનાયિસ ાિાો ાહે સાોનગા ઙામેાે ષાનસક્નાિ પોાનય થહે નહયાહમ ાનદ નહયમેાે

હસિ ઉયનાયિસ લેઉાનગા ાો ાહે શ્પાવહ્નામસા પોાનય હે શેનોદ ગપાા ાિઙઉુનયે

ાેન ાહે ઉયનાયિઉ ાનાદાાિાે માિહિઉિ શ્લાહાાાોસ લેાિગા યુઉાલાાેદ ાિ

માિહિઉા ઙોન । પિાાય ઉાનગા ાિમ ાનદ ાહે ાનાદાાિાે હસિાોનાયિઉ પોાનય હાદ

નોા ગોનાુાાે ઙાસહોાિ્ શ્નોાે ાહે ાનઉસિા ાનદ ાહે લેસાા યોમપોસાાિનસ ાિ

શ્લાહાાા સિ ાહે ધ્યાાાિઉાાે લ્દિયાપાાિયોનદાિગા ાહે શપઉાિસો હસિ પાાોન

ધ્યાાિસિમાહ્ા થહે ાનઉસિા ાલાઉાલઉ સપેયમાિનો નમાિદ પોસે ાિ પુિ

માિહિઉિ સિ હ્યોાાિસિહોાન'સ લ્નાનાનાનાનાક્ાન: રા પિસેનાસ ાુ સ ાહે ાનઉસિા

ાનદ ાહે ઉાનગેસાા સપેયમાિનો ાહે ાનઉય નો રનદો- શ્નયાન પોસે થહે ઙાયાા

ાહાા ાહેોનક સાોનાિાેન ાિ । લ્નાનાયુઉાન સપેયહ, ાૈિહ થાદવહાલાોન શ્નાક્નાિ

ઙોમસ િનદેનસ ાિસ માિપોનાાનયે ાઉઉ ાહે મોિ ગપાાેન ાસ ાઙઙોનદાિગુ સ । સુિ

ેલ્દિનયેાે હાલાિગા લેયોમે । પાનાાે ાહે દાઉિય ઉઙો ાહે પોપઉ રન ાહે

ઙુનોનાહ યેનાુનય શ્ર ય માિહિઉિ હાદ । ઙાિસિહેદ પોાયિ દયાાિ વાસેદોન

શ્લાહાાા ાનાદાાિાૈિહ । ગોદ માશુાિાે ાહે નાાાલિ દાઉિયા થહે ઉયનાયિસ

ોડ ૩માપાનિ (ય઼ ૧૪નફ ચેનનુ૧ય઼ શ્ર ય઼) સહૌ નહસિ દયિનીનિ નિ નૌનનય઼ોને માનિહિઉ

સોનગાસોડ હસિ દ૧ામા, શ્રાનિાિનાહાના થહેસે સોનગાસ ાને નહેુ નટ્ટિ

ાયહેવિ઼મેનનસોડ નહે નૌ ૨નદો- શ્ર૧ય઼ાન ઉનગુાગે ાનદ માય઼ વે નાકેન ાસ નહે

ડનિસિહેદ પનોદુયનસોડ। ઉનગા ઉનિ૧ા૧ય઼ ન૧ાદનિીનિ વ઼દિયાપાનિ, સુપે૧સેદેદ ાઉઉ

હસિ પનેદેયેસસો૧સ નિ માનને૧સોડ નહેુગહન, મિાગે૧ય઼, દયિનીનિ, ડનિસિહ ાનદ

વ઼ાનેીનિસિોડ સનય઼ઉ઼ માનિહિઉ સિનય઼ઉ ાનદ દયિનીનિ યનોસસેદ નહે ડનોનનેનિ ાનદ સપનોદ

નિનો નહે નેગિહવુોનનિગા યુોનન૧ય઼ોડ સ્રપાઉ નિ નહે નો૧નહ ાનદ નિ નહે સસિને૧

પનોવ઼નિયેસોડ શ્રસસામ, મેનગાઉ ાનદ શ્રો૧સિસા, નૈહેને નહે ઉય઼૧યિ પોનસ ાવ઼દિઉય઼

યુઉનવિાનેદ નહે દયિનીનિોડ માનિહિઉ પોનસ઼ ૨ન ગોસ નો નહે યનેદનિોડ માનિહિઉ

દયિનીનિ નો નેનાનિ “નહે મોસુનેદ ૧હય઼નહમોડ નહે મોના઼યિ મેનને ાનદ નહે પનિહય઼

પયિનુનેસટુેનેસસોડ નહેોઉદ ાનદ નહે મદિદઉ ૨નદો- શ્ર૧ય઼ાનો૧નામેનનાઉ ાનદ

ામોનુોસ વ઼ે૧સે ાનદ નુ૧ન નિ નિનો। પોનયિ ઉનગુાગે઼ થહે ન૧ાદનિીનિોડ ૧મિદ

ાનદ સનુયયાનો પનોસે હાદ ાઉનોદય઼ વેન સેન વય઼ હ્યોનનિસિહીા૧ નો વુ સેદ ાસ

હાનદ- વીોક વય઼ સનો૧ય઼ નેઉઉ૧સ઼ મનાળાવુઉ હિદ ાસ નિસ વાસસિ નહે ન૧ાદનિીનિોડ

નહે શ્રવાહાનના પોન૧ય઼ ાનદ નહે દયિનીનિોડ ૩માપાનિ ાનદ વ઼દિયાપાનિ” (ષુકુમા૧

ષેન)

માનિહિઉીનેગોદુોનોડ માગાદહિ, નહે પાનેનનોડ શ્રસસામેસે, મેનગાઉિ

ાનદ શ્રો૧યિ઼ા ડ઼નિગુસિન ઉકિ થા૧ાપોનૌાઉ ાનદ ઘનેનિસોન સુગાગેસન નહે

ેમેનગેનયેોડ માનિહિઉ ડનોમ માગાદહિ ાનદ ષ઼ પ્ય઼ છહાનને૧ળ ાનદ ૩મેસહ

મસિહના વેઉેવિ઼ નિ નો હાવે઼ દેસયેનદેદ ડનોમ યેનન૧ાઉ માગાહ઼ હુિદગેદ ડનોમ

ાઉઉ પોનિનસોડ વ઼ીૌ, પહોનેનયિ, નિડેશીનાઉ, યોનફુગાનીનિ ાનદ સય઼નનાશ, માનિહિઉ

ાપપો૧સ નો હાવે઼ દેસયેનદેદ ડનોમ માગાદહ઼ માનિહિઉ હાસ સપેય઼ાિઉ વે઼૧વાઉ

ડો૧મસૌનિહ ાડડશિદ ાનદ નિડેશેદ પનોનુોનસ ાનદ ાને ઉાવો૧ાને સય઼સનોમોડ

હોનો૧ડિયિ ાનદોનહે૧ વે઼૧વ ડો૧મસૌનિહ નેડેનેનયે નો નહેોવળેયન઼ ૨ન સિ નહે દનિયન

દેસયેનદાનn ો૬ nહે ો૯દ ૭ોમસ ો૬ nહે સપેયહ ો૬ માગાદહ- શ્વાક્નાિ ાનદ હાસ

મુયહ નિ યોમમોનૈનિહ nહેમ નિ નિસ નિઙેશાિનાઉ સયસnેમ્ થહેને સિ નિnેનાઉ

ેવૃદિનયે ાવૃn nહે ાનિગિનિ ો૬ માનિહિવિ નિ ડ઼ેયહાના'સ ઢ઼થ થહે શ્પાવહનામસા

શ્વાહાnnા (યેસઉિવાયાના) ો૬ વૃદિયાપાનિ સિ nહે નેપનેસેનnાnવિ ો૬ માનિહિવિ ાનદ

યોઉદ વે દસિnનિગુસિહેદ ૭ોમ યઉાસસયિાઉ ષાનસક્નાિ ોન શ્વાક્નાિ ૨n સિ વેનય યઉેસેઉય

નેઉnેદ nો ઝાનગાઉ, શોનયિા ાનદ શ્સસામેસે ાનદ નિ હાસ યેનnાનિ માગાદહાન

nનાnિસ સnઉિઉ પનેસેનn નિ નિ માનિહિવિ સિ ોને ો૬ nહે મિપોનાનn દાઉિયnસ ો૬ nહે

૨નદયિ ગનુપ ો૬ nહે ૨નદો- ઍનોપાન ઉાન્ગાગે થહે દેવેઉપમેનn ો૬ nહે

૨નદો- શ્નયાન ઉાન્ગાગે માય વે શપઉાનિદ ાસ ૭ોઉઉાસ :

(i) શોઉદ ૨નદો- શ્નયાન — (i) ષપોકેન; (ii) ડ઼નિાનય (વેદયિ ાનદ છઉાસસયિાઉ

ષાનસક્નાિ), ાનદ (iii) મશિદ ષાનસક્નાિ

(ii) મદિદઉ ૨નદો- શ્નયાન —ેવૃઉવેદ્ાn ો૬ nહે ો૯દ સપોકેન ૨નદો- શ્નયાન

નિ nહને સnાગેસ: (i) શ્વનમિાનય મદિદઉ ૨નદો- શ્નયાન નેયોનદેદ નિ

શ્સહોકાન ાનદ ાનઉય નિસયનાપિnાનિ ાનદ શ્વાઉ, (ii) ષેયોનદાનય મદિદઉ

૨નદો- શ્નયાન ોન શ્વાક્નાિ, નેપનેસેનnેદ વય માનાnહ, ષુનાસેના,

શ્વાસિાયહ, શ્નદહામ ાગિદહ ાનદ માગાદહ, ાનદ

(iii) મેૌ ૨નદો- શ્નયાન —ેવૃઉવેદ્ાn ો૬ શ્પાવહનામસા ાનદ સિ નેપનેસેનnેદ

વય મોદેનન ૨નદો- શ્નયાન સપેયહેસ ઉકિ શ્સસામેસે, મેનગાઉ, શોનયિા,

માનિહિવિ, શ્વાદહ, ઝહોળપુનાિ ઘુળનાn, પ્યાસહમનિ, હનિદ, માનાnહ,

મેપાઉ, શ્વનળાવિ, ઢ઼ાળાસnહાન, ષનિદહ ાનદ ોnહેનસ

થહેુગહે વોઉવનિગ ાn ો૬ માગાદહ, માનિહિવિ ાગનેસૈનિહ ઝહોળપુનાિ ાનદ

ોnહેન નેગિહવુનિગ ઉાન્ગાગેસ ોન સેવેનાઉ પોનિnસ ોનૈહિયિહ નિ દઙિઙેનસ ૭ોમ

મેનગાઉ, ૭ોને શામપઉ, નિ પનોનુનયિnિોનિ ો૬ સુોનદસ નિ ગેનેનાઉ ાનદ નિ

દેયઉેનસાિન ો૬ સnેમસ નિ પાનnયિઉાન્ ૨ન પોનિnસ ો૬ મોનપહેઉોગય, નિ હાસ સોમે

ાઙડનિતિય઼ૌતિહ શ્રવાદહ઼ાનિદ ોન તહસિ સયોને, િત દડિઙનસ ડનોમ બેનગાઉિ, શ્રસસામેસે

ાનદ શ્રોનયાિ ાનદ તહાતે નતતિઉદ િત તો વે તનોતેદ ાસ ાન નિદેપેનદેનત ડોનમ ોઙ

સપેયહ઼ યન઼ ષુવહાદના દ્દહા સાયસ, "થહસિ યઉામિ સિ ઙુનતહેન સુપપોનતેદ વય઼ તહે

પનેસેનયે નિ િત ોઙ યેનતાનિ ઉમેનતસ ૌહયિહ ાને ૌાનતનિગ઼ નિ ાઉઉ ોતહેન ાાશ્વ

ઉાનગુાગે થહસિ સિ તહે યાસે સપેયાિઉઉય઼ નિ યોનફુગાતાોનિતિ સિ નોઉઉય઼ ાન

નિદેપેનદેનત ઉાનગુાગે ાનદ યાનનોત વે નિયઉદેદ િતહેન નિ હનિદાિ બેનગાાઉિ

ાસ ોને ોઙ તહે દાિઉયતસ ોઙ િતહેન ોઙ તહેસે, ાનદ તહાત ોન તહે વાસસિ ોઙ

ઉશયિોગનાપહય઼ ોનઉય઼"

२२

થહે ષયનાપિત

થહે માતિહઉિ સિયનાપિત, મતિહઉિકસહાના ોન થનિ્હુત ાસ િત સિ પોપુઉાનઉય઼ ક્નૌન,

સિ ોઙ ા ગનોત ાનતટિતિય઼ થહે ડ઼ાઉતિાવ઼સિતાના મેનતાોનિસ તહે વાદિહિ સિયનાપિત઼ બનાહ્મનિ

સિ યોનસાદિેનેદ તો વે તહે મોતહેન ોઙ ાઉઉ સ્નદાિનિ સયનાપિતસ઼ થહે માતિહઉિ સિયનાપિત સિ

દેનાવ઼િદ ડનોમ ાને ાસતેનન ાઉપહાવેત ોઙ ા વાનેતિય઼ ોઙ તહે ઘુપતા સયનાપિત઼ થહે

દેવ઼ઉાપમેનત ોઙ ાસતેનન વાનેતિય઼ હાસ નોત વેન યઉાનઉય઼ સહોૌન નિ બુહઉેન'સ

યહાનત઼ થહે પનોતો- માતિહઉિ ડોનમસ ૌને વ઼ાઉવ઼ેદ ઉાનગ઼ વેડોને તહે

દેવ઼ઉાપમેનત ોઙ તહે ાાગાનાિ ડોનમ ોૌહયિહ હાદ વ઼ેનય઼ ઉતિતઉ નિડઙુનાયિોન તહે

દેવ઼ઉાપમેનત માતિહઉિ સિયનાપિત઼ થહે ાસતેનન વ઼ાનેતિય઼ સિ દસિતનિયત ડનોમ તહે દાયસ

ોઙ તહે પ્યુસહાનાસ ાનદ તહે ઘુપતાસ઼ યન઼ શ્ર ઢ ઢ઼ હોનનઉોવસેનવ઼ેદ તહાત દ્દુનાિગ઼

તહે ઘુપતા પેનાોદિ, તહે નોનતહેનન યઉાસસ ોઙ ાઉપહાવેતસ ૌાસ દવિ઼દિેદ નિતો તાો

ગનોત સેયતાોનિસ ૌહયિહ માય઼ વે દસિતનિગુસિહેદ ાસ ૌાસતેનન ાનદે ાસતેનન

સેયતાોનિસ઼ યનઉય઼ નિ તહે ઉાતતેન હાઉડ ોઙ તહે સેવ઼ેનતહ યેનતુનય઼ શ્ર ય઼, ૌ ડનિદ ા

માનકેદ યહાનગે નિ તહે નોનતહે- ાસતેનન ાઉપહાવેત ાનદ તહે નિસયનાપિતાોનિસ ોઙ

શ્રદતિયાસેનો શહવિતિ તહસિ યહાનગે ડોન તહે ડનિસત તમિ ાનદ હેનયે ડોનૌાનદ તહે

ેાસ઩ેન વાનેતિય઼ દેવ઼ેઊપસ વય઼ િતસેઊ઼ ાનદ વેયોમેસ તહે માતિહઊિ સિયનપિત—ા સયનપિત

ૈહયિહુ ઊતિમિતેઊય઼ યોમેસ િનતુ સે િન શ્રસસામ, ંમેનગાાઊ ાનદ ાાેપાઊ઼ ષોમે

ષયહોઊાનસ યાઊઊ િત ઘુદયિા સયનપિત઼ થહસિ ાસપેયન સિ વ઼સિવિઊ ઙનોમ તહે િનસયનપિતીિનસ

ોઙ તહે ઊતેન ઘુપતા કનિગાસ ાનદ ોઙ તહે શ્રાઊ કનિગાસૈહોસે િનસયનપિતીિનસ ઙનોમ

નોનતહ મહિન સહૌ તહે ાનઊપિ તનાતિસ ોઙ તહે માતિહઊિ સિયનપિત઼ એપગિનાપહયિ

માતેનાઊિસ ઙનોમ વ઼ાસિહઊ઼િ ા યોપપેનપઊાતે િનસયનપિતીિન દસિયોવ઼ેનેદ નેયેનતઊય઼

ઙનોમ પ્યાતના (મુઙાઙઙાનપુન), તહે ૨નાદપુન મિાગે િનસયનપિતીિનસ ોઙ તહે તમિ

ોઙ માહપિાઊ ૨ ાનદ તહે ાાુઊાગાનહ ાનદ માનગાોન િનસયનપિતીિનસ ોઙ

વ઼ગિનાહાપાઊ ૨૨૨ તેસતઙિય઼ તો તહે પેયુઊિાિતીસિ ોઙ તહે ાનઊય઼ માતિહઊિ સિયનપિત઼

થહે સયનપિત ોઙ તહે શ્રનદહનાતહાનહ ૨િનસયનપિતીિન ોઙ ષહનાદિહાના યાસ સિ માતિહઊિ

ાનદ ાન િનસયનપિતીિન િન માતિહઊિ યિહાનાયતેન ોઙ તહે તમિ ોઙ શ્રકવાન હાસ નેયેનતઊય઼

વેન દસિયોવ઼ેનેદ ઙનોમ તહે ઘોદદા ષુવદવિ઼સિીિન ોઙ તહે દસિતનાયિત ોઙ ષાનતહાઊ

શ્રાનગાના઼ થહે દેવ઼ેઊપમેનત ોઙ માતિહઊિ સિયનપિત યાન વે સ઼તુદેદ ઙનોમ તહે

હાનદૌનાતિનિગા ોઙ વ઼દિયાપાતિ ાનદ ઙનોમ તહે માતિહઊિ મિષષ, પનેસેનવ઼ેદ િન

દઙિઙેનેનત મુસેમસ, નાનગાનિગા ઙનોમ તહે તહપિતેનતહ તો તહે નનિતેનતહ યેનતુનય઼

શ્ર઼ ય઼ થહે માતિહઊિ સિયનપિત ોઙ તહે ઙઙિતેનતહ યેનતુનય઼ શ્ર઼ ય઼ યાન વે શામેનિદ

ઙનોમ તહે તૌ સઊિવ઼ેન યોનિસ ોઙ મહાપિાવ઼ાસમિહાદેવ઼ા ોઙ તહે શ્રોનિૌના દયનાસતય઼

ાનદ ઙનોમ તહે પ્યાનદાહા ાનદ મહાગાપિાતહપુન િનસયનપિતીિનસ઼

થહેનૌસ ા યોમમોન સયનપિત તહનુોગહુોત તહે ૈહેઊ ોઙ નોનતહ-ાસ઩ેન

૨નદાિ માનુસયનપિતસ િન માતિહઊિ યિહાનાયતેન હાવ઼ે વેન નોતયિદ િન થવિત વય઼

તહે ઊતે માહાપાનદતિ ઢાહુઊ ષાનકનાતિયાયાના઼ થો મોસત ોઙ તહે મેનગાાઊિ શ્રાનદતિસ,

ૈહે નોદ ષાનસકનાતિ ાત મતિહઊિ ોને ઊસૌહેને, તહસિ સયનપિતૌસ કનૌન ાસ

થપિુતે ોન થપિહુતા઼ થહેનૌસ હાનદઊય઼ ાનય઼ દઙિઙેનેનયે વેતૌન તહે ોઊદ મેનગાાઊિ

ાનદ માતિહઊિ ાઊપહાવેતસ઼ થહે સમિાઊિનાતિય઼ ોઙ તહે માતિહઊિ ાનદ તહે મેનગાાઊિ

સયનાપિત હાસ ઊદ સોમે સયહોઊનાસ તો દેસયનાવિ તહે ડોનમેન ાસ। યોપય઼ોડ તહે ઊાતેન્

થહે પ્નોપોન સયહોઊનાસોડ તહે નિતોનાતહ યેનતુનય઼ શ્ર ય઼ દેસયનાવિદ િત ાસ

તહે શ્રોહ્‌હ્થ સયનાપિત, તહોગહ તહે ડોનમ થવિહ્ગાાોસ ક્નોન તો તહેમ નિ ૧૭૭૧

થહે નામે થવિહ્ગા સિ દેનાવિદ ડનોમ થિાવહ્‌ક્નાિ, વય઼ોહયિહ નામે મતિહિઊિ

ોાસ ક્નોન નિ તહે ઘુપતા પેનોદ્ થહે ાનઊસિત નેયોનદેદે પિાનાપહયિ

ેવ઼દિનયેોડ તહે સયનાપિત સિ તો વે ડ઼ોનદ નિ તહે માનદાન હઊિઊ ષતોને નિસયનાપિતોનિસ

ોડ શ્રદિતય઼ાસેના (ય઼ ઞાતહ યેનતુનય઼ શ્ર ય઼), નો ડશિદ નિ તહે મ઼ાદિયાનાતહ તેમપઊે,

યોગહાન્ થહે નેશત સતાગોડ તહે દેવ઼ેઊપમેનતોડ સયનાપિત યાન વે ાઊોનેદ

તહનોાગહ તહે તેનનાયોતતા પઊટ્ટ નિસયનાપિતોનિોડ તહે ડ઼ા ષામ દ૭ (નિ પોસસેસસોનિ

ોડ તહે ોનાતિનોડ તહેસે ઊનિસ)—દસિયોવ઼ેનેદ ડનોમ નેગુસાનાિ (વ઼દિ ઢ઼પ્

છહ્હુદહાનય઼, સ્નસયનાપિતોનિોડ મ઼હિન, પ ૧૩૩) થહે દેવ઼ેઊપમેનતોડ તહે માતિહિઊિ

સયનાપિત યાન વે સતુદેદિોતિહ તહે હેઊપોડ તહે ડોઊોનિાગા નિસયનાપિતોનિસ

દસિયોવ઼ેનેદ નિ મતિહિઊિ, વ઼િિ ષહનાિાગાન નિસયનાપિતોનિ, શ્રનદહનાતહાનહિ નિસયનાપિતોનિ,

શ્રસિ- માતાિહિ નિસયનાપિતોનિોડ વ઼ાનદહામાનાોડ તહે વ઼ઊિવ઼ા- પાનયહા દય઼નાસતય઼, પ્યહોળપુન

ય઼ુનાગા િમાગે નિસયનાપિતોનિ, થઊિક્‌સહોના તેમપઊે નિસયનાપિતોનિ, પ્યાનદાહા નિસયનાપિતોનિ

ોડ મ઼ાનાસમિહાદેવ઼ા; મ઼હાગિાતહ્પુન નિસયનાપિતોનિ, મ઼ાનાનતપુન નિસયનાપિતોનિોડ ષાનવ઼ા-

ષમિહાદેવ઼ા, મ઼દિસહોના ાનદ માદહ્નાવ઼ાનસિહોન તેમપઊે નિસયનાપિતોનિસ ાનદ

વ઼ાનોસિ ોતહેનાસ઼ થહેય઼ નેડેન તો તહે વ઼ાનોસિ ડોનમસોડ માતિહિઊિ સિયનાપિત તહનોગહ

તહે ાગેસ઼ થહે મષષોડ મ઼ુદહા ઘાન ૦ યોહા, તહે પ્યુનુક્ઊઊાસોના (નોતયિદ

વય઼ ઢ઼ાહ્ઊ ષાનક્નાતિય઼ાય઼ાના નિ થવિત), તહે વ઼સિહ્નુપુનાના તહે યોપય઼ોડ તહે

પ્યાનનાપાનવ઼ા દાતેદ ડ઼ા ષામ ૩૨૭ (૧૪૪૭ શ્રય઼), તહે મ઼હાગોાતા નિ તહે

હાનદોનાિતિનિાગોડ વ઼દિયાપાતિ, તહે ઘિતાગોવ઼નિદાોડ પ્યાનાના ઢ઼ાતપિાતિ મ઼હાગાત ાનદ

તહે ળુદગેમેનત, ોનાતિતેન વય઼ ષાયહાઊ મસિહ્ના નિ તહે ૧૮તહ યેનતુનય઼ શ્ર ય઼ ાને

તહે ઊવિ઼નિાગા સપેયમિનસોડ તહે માતિહિઊિ સિયનાપિત્ થહ્લોસાનદસોડ પાઊમ- ઊોડ મષષ

[illegible]

ોનઉય। સનિગાઉ ઉનોનેન; વુન ૨ ફનૌ નોન તિસ નામે, શ્રો, મય દોન"

થહે સયનપિન હાદ તિસ વેગાનિનિગા નિ નહૈ।નઉય યોનસ।ોડ નહે છહનસિનાનિ ના

।નદ ઉવિનિગો પગિનાપહયિ સપેયમિન નિ નહે વાસિહાઉ ોગૌનિ સહૌ। માનક્ેદ

દડિઉેનયે ડનોમ તિસૈસોનેન વાનોતિય।ોડ નહે મનાહમ્ ઢિનોમ નહે સશિનહ નો નહે

નૌઉડનહ યેનતુનય શ્ર ય, તિ।પપોનસ નહાન નહેનૌસ।ઉનોસન। યોમમોન સયનપિન

નહનુોગહોનો।સનેન રનદાિ, ુન।ોડૈહયિહ નહે વાનૌુસિ સયનપિનસ।ોડે।સનેન

રનદાિ હાવે દેવેઉપેદ થહે સયનપિન, યુનમેનન ડનોમ વાનાનાસિ નો શ્રસસામ નિ

નહોસે દાયસ, ૌાસ પનોવાવઉય નહે।સનેન વાનોતિય।ોડ ખુનઉિષોમે યાઉઉ તિ પનોનો-

મેનગાઉ િ ન પનોનો- મ્ાગાનિ નહુોગહ નિ ગેયેનન નમિસ નહે નહોનય।ોડ ઘાદયિા સયનપિન

સિ ગાનિનિગા યુનમેનયય યન્ ષ્ ખ્ય છહાનનોનળ વિઉવિસ નહાન નહે।ઉપહાવેનસ।ોડ વોનહ

માતિહઉિ।નદ મેનગાઉ હાવે દેવેઉપેદ ુન।ોડ નહે યોમમોન સયનપિન।ોડે।સનેન

રનદાિ નિ નહે પોસન- ઘુપના પેનૌદ્ થહે થવિનાન નનાવેઉઉેન, યહાનમાસૌમિ,

ૈહો વસિતિદ માતિહઉિ નિ નહે ડનિસન હાઉડ।ોડ નહે નહનિોનનહ યેનતુનય શ્ર ય।નદ

ૌાસ હોનુોમેદ વય નહે ખાનનાના ખનિગા, ઢામાસમિહાદેવા, હાસ મેનનૌનિદ

નહુ સે।ોડ વાવાિનના સયનપિન્ થહસિૌાસ નહે પનોનો- માતિહઉિ સિયનપિન નહેન યુનમેનન

નિ માતિહઉિ રન સિ વદિનન ડનોમ નહે નિસયનપિનૌનિસ।ોડ ખાનાક્ા- વહાનગા (હ્મ૦ઢ૫,

૨૨, ૫૫ ૩૫૫ ૭૭) નહાતુ પનો નહે ડડિનેનનહ યેનતુનય શ્રયે।નઉય શ્રોનયિા।નદ માતિહઉિ

ષયનપિનસૈને વેનય મુયહ સમિઉિન્ શ્રયહાનયા શ્ચાનમાનાનદા ષહાસનના હાસૈનાતિનેન

।ન।યયુોનન।ોડ નહે।નગિનિ।ોડ નહે માતિહઉિ સિયનપિન નિ। નુમવેન।ોડ।મનયિઉસ નિ

નહે વાનૌુસિ સિસુસ।ોડ માતિહઉિ મહિનિ (શ્ચાનના)।નદ શ્ચાનદાતિ ઢાળેસહોન હહા

હાસ પુવઉસિહેદ। દેનાઉિદ।નદે શહુસનવિ।યયુોનન।ોડ નહે।નગિનિ।નદ

દેવેઉપમેનન।ોડ માતિહઉિ ષિયનપિન (માતિહઉિક્સાનાક્ા ૩દવહાવા ૦ વકિાસા, શ્ચાનના,

૧૯૭૧) થહુોગહ નહેને।મે ગનુોનદસ ડોન દડિઉેનયે।ોડપનૌનિ ગેગાનદનિગા નહે

નહોનોસિ પનોપુોનદેદ વય હમિ।નદ નોૈહયિહ।નનોનનૌનિ હાસ વેન દનૌન વય

ધન્ ષ પ્ છ્હાળીએ નિ હસિ ઉળીન (નિ ।નૈ શપઉયિતિ માનનેન), ળહે ડાયળ ઐમાનિસ

ળહાળ ળહે વૌક સિ ળહે ।નઉય્ ।ળહોનીાળવિ પુવઉસિહેદ માળેનાઉ ।ન ળહે

દેવેઉપમેનળ ।ડ માળિહઉિ સિયનપિળ (નિયોનપોનાળનિગ ।ઉઉ ળહે ઉળેસળ ઐસોનયહેસ)

ષોમે ।ડ હસિ ડનિદનિગાસ ।ને ડાન- ઙેળયહેદ ।નદ નિ મોસળ યાસેસુ નાયયેપળાવઉ

થહને ।ઉપહાવેળસ, માળિહઉિ, પ્યાળિહ ।નદ યેવાનાગાનિ, ।ને નિ સે નિ મોદેનન

ળમિસ ડોનૌનાળિનિગ માળિહઉિ થહેુ સે ।ડ મળિહઉિકસહાના સિ નૌ ઉમિળિદ ળો ળહે

માળિહઉિ મનાહમાનાસ ।નદ પ્યાનાના પ્યાયાસળહાસ ।હેુ સે ળહસિ સયનપિળ ।ન ।ઉઉ

યેમોનાઉ ।નદ ઐઉગુિ સિ ।યયાસૌનિસ્ શ્રડોન નિદેપેનદેનયે, ળહે પ્યાળિહ સિયનપિળ

હાસ વેન ઐપઉાયેદ વય્ ળહે યેવાનાગાનિ યિહાનાયળેન્ થહેુ સે ।ડ માળિહઉિ સિયનપિળ

સિ વેયોમનિગ મોને ।નદ મોને ઐસળનાયિળેદ ।સ । ઉાનગ નુમવેન ।ડૌનાળિનસ હાવે

વેગુન ળો સે યેવાનાગાનિ સિયનપિળ ડોન ।ઉઉ પુનપોસેસ્ ડ્કિ ઘુળનાળિ ।નદ માનાળહ,

ળહે માળિહઉિ ।નાળિનસ હાવે ।પળેદુ ।ળ ડોન ળહે યોમમોન યેવાનાગાનિ સિયનપિળ્ શ્ર

મોવેમેનળ ડોન ળહે ઐવવિાઉ ।ડ ળહે ।ઉદ સયનપિળ સિ, નો દુવળ, ળહેને વુળ ળહેને સિ

હાનદઉય ।નય્ યહાનયે ।ડ ઐપઉાયનિગ યેવાનાગાનિ સિયનપિળ વય્ મળિહઉિકસહાના, ।હયિહ

સિ ગેળળનિગ ।વસોઉેળ દાય વય્ દાય્

છહ્શ્રશ્થ૫૯—૨૨૨

ઢોનમસ ।ડ યાનઉય્ માળિહઉિ શ્રોળનય્

ડ્ર૨માઘ૩૨૫થ૨છ શ્ચ૫છ૩ડ્ર૨શ્રઢ૨થ૨૯૫

થહે ઉાનગુાગ ।હયિહ હુનિળસાનગ ડુનદ સપોકેન નિ ળહે ઐગાનિ ।ડ થનિહુળ

।ાસ પનોવાવઉય્ ળહે શ્રપાવહનામસા ।ડ ળહે માગાદહ શ્રનાકનાળિ ઐપઐસેનળનિગ ળહે

ળનાનસળિાનિાઉ સળાગ વેડોને ળહે ડનિાઉ મેનાગેનયે ।ડ માળિહઉિ થહે ।ઉદેસળ

।વાાઉિવઉ ।નાક નિ માળિહઉિ ।ને ળહે સોનગાસ ।ડ ળહે મુદદહસિળ સાનિળસ, વેઉવિદ

ળો વે યોમપોસેદ નિ શ્રનાકનાળિ- શ્રપાવહનામસા ।નદે ટુાઉઉય્ યઉામિદ ।સ ળહેનિ ।ન

વય્ ળહે સયહોઉાનસ ।ડ મેનગાઉ્ શ્રિસસામેસે, શ્રોનાયિા ।નદ હનિદ્ યિન્ ષ પ્ છ્હાળીનાળિ

ેશપઊનિસ નહે નોન- નેનગાર્ઊ ઊમેનનસ નિ નહે છહાનયા સોનગાસ ાસ દેનવિનિગા ઙનોમ

નહે ઊનગાગોાઙ નહે સયનવિસાહોામે નિહેન માનિહઊિસાન ાાપાઊેસે થહે

પનોનોમનિાઊ ાદળેયનવિાઊ ઙોનમસ ઊકિ પ્યાસિાના, નાસિાના ામોઊઊ કનોન નિ

માનિહઊિાઙ દઙિઙેનેનન પેનોદિસ ાનદ નહે ગેનનિવિ નિ કા ઙુનદ નિ નહે છહાનયા

સોનગાસ યહાનાયનેનસિસ નહે ઊનગાગોાઙ મનિહઊિ થહનિદ પેનસોન ઙોનમસ નિ નુાઙ

નહેસે સોનગાસ ામે યોમમોન નિ વદિયાપાનાનદ નહે ાવુનદાનયોાઙ વેનવાઊ ઙોનમસ

નિ ૩ નિ નહે વઢ ઊલેસ નો દુવન ાસ નો નહેમિ વેનિગા નિ પુમે માનિહઊિ થહનિદ

પેનસોન વેનવાઊ ઙોનમસ નિ નહાામે નિદગિનુાસ નિ માનિહઊિાનદ નહોાનહેન વેનવાઊ

ઙોનમસ નોા ામે ટુાઊઊય કનોન નિ નહેાાનઊય માનિહઊિ ષોમોાઙ નહેાાનઊસિન

ઙોનમસાઙ નહેાાનઊય માનિહઊિ પોનનય ામે સનઊિઊ ઙુનદ યુનપેનન ાનદ ાન ઊસનાને

ઙોનમ, નિ સોમેહાન યહાનગેદ ઙોનમ, સિ સનઊિઊ યુનપેનન નિ માનિહઊિ, ાનદ નહાન સિ,

“નહેાામાન ઙોનસ ા યનો દુનિગા નહે દાય નમિ વુન ગોસ નો પ્યામનુપા ાન

નગિહન” થહે છહાનયા સોનગાસ ામે વેઊવિદ નો હાલે નેપનેસેનનેદ ા પનોનો-

માનિહઊિ દાઊિયનાઙ નહે છહકિા- છહકિા મિા ાનદાાસ નિ માનિહઊિ યહાનાયનેનાઙ

નહે નોનનહે- ાસનેનન વાનોનિય

થહે વેનવાઊ ઙોનમસ દેનવિદ ઙનોમ નહે પાસન પાનનયિપિઊ ઙોનમાઙાઊદ

નનાનસનિવિ વેનવસ, ાગામે નિ ગેનદેનાાનિહ ાયયુસાનવિ નિ નહે છહાનયાસ નિ સેવેનાઊ

યાસેસ ાનદ નહસિાાસ ાઊસો નહે યાસે નિાાનઊય માનિહઊિ (યઙ છહાનય- ૩૭- થુનિ- ગેઊિ)

મોસનાઙ નહોનદસાઙ નહે છહાનયા સોનગાસ (પ્યાસિાન- પ્યેહાના; થાસિાના- થેહાના)

ામે યેન યુનપેનન નિ માનિહઊિ થહે ાદલેનવાઊિ ઙોનમસાઙ નહે સોનગા ામે પનોઙુસેઊય

ુસેદ નિ નહે વઢ ાનદ વદિયાપાન થહેય નેપનેસેનન નહે મદિાય વેનોન નહે

સનાનદાનદ માનિહઊિ ાનદ નેનગાઊિાઙ નહોઊદ પેનોદાાનિહ સોમે યોમમોન

ઙેનુપેસાઙ નહે માગાદહાન સપેયહ શ્રસ ા માનનેનાઙ ઙાયન નહેય ામે ાસ નેમોને

ઙનોમ મોદેનન માનિહઊિાસ ઙાનગાઊનદ'સ શ્ઠનિસ શ્વઊોમાન સિ ઙનોમ મોદેનન

૯નાાઊસિહ્ શ્નય પનદિ નિ નહે પોમસ યુોઉદ વે ળુસનડિદિ ાનઊય ડિ નહેનિ
નિનેપપેનાનીનિ ાસ ડુનદ નો હનિગોાનૌનદસ નૌ યુનપેનન નિ ાનય પાનનયિઉાન
પેગાનિ ાનદ નૌહેને ઉસોન વય દનિયન યનિયુમસનાનનાઊિ વદિનયોડ હસિનોાનય
ાનદ ગોગાનાપહ્ય થહેને ાપે હુનદપેદસાડૌનદસ નિ નહેસે પોમસૌહયિહ ાપે
નવિનસાઊઊય યુનપેનન નિ મોદેનન માનિહઊિાનદ નહાન સિૌહ્ય નહેય ાપે યઊામિદ

નો વે નહે પાપેનન સનોયકાડ માનિહઊિ થહેય ાપે ાનઊય નહે વેગાનિનાનિગાાડ। ગેનપે
ાડ પેઊગિુસિ પોનાય નહાન હાસ વેન ાદોપનેદ વય નહે સુયયેસસવિ પોનસાડ
માનિહઊિ થહે છહાનયા સોનગાસ ાપે વેઊવિદ નો વે નહૌનઊસિન સપેયમિનાડ
માનિહઊિ થહેય ાપે નિ માનાવનનિના (વાસેદાન નહે માનનાાનૌગિહનાડ નહે
સયઊઊાવઊ) મેનપે રુન મોનસ નહે વાનુસિ મોદેસ નિૌહયિહ નહે સોનગાસ ાપે મોનન
નો વે સુનગા થહેય ાપે દેસગિનેદ નો પનોવદિ હનિનસ ડોન નહૈ સોનેનયિ પનાયનયિ
ાડ નહે ષાહાળયિા યુઊન્ હગિહઊય સયમવોઊયિાઊ ાનદ મયસનયિાઊ ળાનગોનસ ાપુ સેદ,
નહે મોનનિગાાડૌહયિહ સિ નોન વેનય યઊાન્ રુન હાસ નો વે વોનપે નિ મનિદ હેપે
નહાન, નઊિઊ નહે નનિનહ યેનનુાય શ્ન ય, નહે ઊાનગુાગેસાડ નહૈ ાસનોન પનોવનિયેસ
હાદ નોન દેવેઊપેદ ાનય ડોનુપે દસિનનિયનૈ નોગહ નો વે યઊાનઊય દસિનનિગુસિહેદ
ડનોમાપે ાનોનહેન્ થહાન સિ નહે પોસોનૌહ્ય નહૈ ાનઊસિન પેયોનદસાડ ડોનાનયસેવેન
પાદાસ, દસિયોવેપેદ વય નહે ઊાનૈ મમ્ હ્ શ્નુ ષહાસનાનિ, હાવે વેનૈ ટાઊઊય
યઊામિદ વય ાઊઊ નહે ઊનિગુસિનયિ ગાનુપસાડ ાસનોન રુનદા થહેસે માનુસયનપિનસ
ાપે નિાનગિનિાઊ માનિહઊિ સિયનપિન ાનદ નહે ઊાનગુાગે સહૌસ ડોનુપેસ યોમમોન
નો માનિહઊિ સિપેયહ્ થહે ળોનિનનિગાાડ મેનપેૌનિહ મેઊેદેસિ (ઢ઼ાગાસ ાનદ
ઢ઼ાગનિસિ) સિ ડુનદ નિ નહે છહાનયાપાદાસ્ થહે ાવસેનયોડ શ્નાયાન (ડુનનેન
સયઊઊાવઊેસ) નિ નહેસે સોનગાસ, । પેયુઊનિનિયાડ નહે મેનગાાઊનિપે ાસનોન માગાદહ
મેનપે, સિ ાન મિપોનનાનન પનોડાડ નહે ડાયન નહાન નહેસે સોનગાસ ાપે નિ માનિહઊિ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

થહે જુદદહસિન સાનિનસ ।નદ નોયહેનસ, વેઊનગાનિગા નો નહે નવિનસનિનસિ ોડ

ામાઊનદા વકિનામસહઊિ, યોમપોસેદ નહેસે સોનગાસ નિ માગાદહ઼િ- શ્વનાકનાનિ, નહે

પનેદેયેસસોન ોડ માનિહઊિ઼ થહે ઊનગુાગે ોડ નહે છહાનયા સોનગા સિ ગેનેનાઊઊય઼

વેઊિ઼દ નો નેપનેસેનન નહે સનાગો ૈહેન માનિહઊિ હાદ ળુસનેમેનગેદ ડનોમ નહે

માગાદહ઼િ- શ્રપાવહનામસા થહેસે સોનગાસ ૈને મોનન નો વે સુનગા ।નદ નહેય઼

ૈને ।ઊસો નનાનસઊાેદ નિનો થવિનાન઼

ઢ઼ાહુઊ ષાનકનાનિયાયાના, ધ્રશ્ચ હ઼ાયાસૌઊ, ડનેસહ મસિહના, ામાનેનદના ામાનહ

યાસ, શ્વનોડ઼ ષાહદ઼િઊઊા ।નદ ોનહેનસ નિયઊદનિગા નહે ૈનાનિન ોડ નહેસે ઊનિસ હાવે

નનોદિ નો સહૌ નહાન નહે છહાનયાગાનિસિ ।ને નહે ોઊદેસન સપેયમિન ોડ માનિહઊિ઼

ષહવિાનાનદાન થહાકુન હાસ યનાનિયાિઊઊયે શામનિદ નહે ઊનિગુસિનયિ પેયુઊામિનિસિ

ોડ નહેસે સોનગાસ ।નદ હાસ ।નનાવિદ ।ન નહે સામે યોનયઊસૌાન઼ મોસન ોડ નહે

યોમપોસેનસ ૈને નહે નિહાવનાિનનસ ોડ મહાિન ।નદ નહેયે શનેનદેદ ોવેન । પેનૌાદ

ોડ ।વાુન ડાુન હુનદનેદ યોનસ, નહાન સિ, ડનોમ નહે ગાિહનહ નો નહે નૌઊડનહ યેનનુનય઼

શ્ન ય઼ થહે ।નઊિસિન યોમપોસનિૌાન સિ વય઼ ષાનાહાપાદા ।નદ નહે ઊાનેસન વય઼

વહેનદાપા થહે વઢ઼ નેડનસ નો નહે ષદિદહાયહાનયાસ઼ થહેય નેપનેસેનાદ ।ન

।માઊગામ ોડ થનાનનનાયિસિમ ।નદ ષાવિસિમ઼ રન સિ નિ માનિહઊિ નહાન નહે યુઊનુનાઊ

।નમોસપહેને ોડ નહે ષદિદહાયહાનયા શ્વાદાસ હાસ વેન ડાનિહડુઊઊય઼ નેડઊેયનેદ ।નદ

પનેસેનવેદ઼ થહેસે શ્વાદાસ ।ને ।સ નોન નો નહે સપોકેન ઊનગુાગે ોડ નહે પોપઊ

।સ પોસસવિઊ સનિયે નહેનિ ।મિૈાસ નો પનોયહ નો નહે માસસેસ઼ થહે

પનેપોનદેનાનયે ોડ થાદવહાવા સિ । ડુનનહેન પનૌાડ ોડ નહેનિ વેનિગા યઊસે નો

માનિહઊિ઼ થહે નહયમેસ ોડ નહે ષદિદહા પોનસ ।પપોન નો હાવે નિડઊુનયેદ ઊાનેન

માનિહઊિ પોનસ઼ થહે યોહાસ ।ને મોસનઊય઼ નિ શ્રપાવહનામસા ।નદ નહે છહાનયાગાનિસ

।ને નિ વેનનાયુઊાન઼ થહે યોહાકોસહા વેનનાયસ ગેનોન ।ડડનિનિય઼ ૈનિહ, નહે ઊનગુાગે

ોડ નહે વઢ઼, ધ્રનિનાિઊાન, ધ્રનિનપિાનાકા ।નદ શ્વાદાવાઊાિ ોડ વદિયાપાનાુ થહે દોમનિાનન

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

પોસાતિોનિ ોડ તહે દેનતાઉ સવિવિાનત, તહે ુસે ોડ શ્રનિ ાસ નિસત્નુમેનતાઉ સનિ્ગુઉાન

સુડડશિ; તહે ુસે ોડ છહાનદનાવનિદ્દુ નિ। પોસત પોસાતિોનિ; તહે ુસે ોડ—પ્પા ાસ।

ગેનતિવિ સુડડશિ; તહે ુસે ોડ–હીને વેન - ડોન ઉયાતવિ તય, ાને સોમે ોડ તહે

યોમમોન ડાતુનેસ વેસદિસ તહે ુસે ોડ। નુમવેન ોડ તયપયિાઉ માતિહઉિ ીનદસ

ાનદ દિમિસ થહેસે સોનગાસ વેતનાય સોમે ઉનિગોનિગા તનાયેસ ોડ શ્રવાહાતતા પોમે

ોડ તહે યોમપોસેનસ ાઉસો ોતે નિ શ્રવાહાતતા થહે સતનેસસ ોન તહે પેનુઉતમિાતે

સયઉઉાવઉે ; ોન ોન તહે ઉાસત ઉેનગા વાૌઉસ, ાસુ સેદ નિ તહે છહાનયાપાદાસ, સિ મેત

ૌતિહ નિ તહે વઢ ાનદ નિ તહે શ્વાદાવાઉ ીડ વદિયાપાતિ ષિવેનાઉ મિપોનતાનત ડાતુનેસ

ોડ મોનપહેઉગાય ાને ડુનદ નિ તહેમ ાનદ નિ તહે ાનઉય માતિહઉિ ીનિતિનિગાસ

થહે યોઉુન ાનદ મિાગેનય ોડ તહે છહાનયાપાદાસ ાઉસો ગાવિ તહેમ। માતિહઉિ

યોઉુન

થહે છહાનયા પોમસ યોનસતાતુિે ાન મિપોનતાનત ઉનિક નિ તહે હસિતોનય ોડ

માતિહઉિ ઉતિનાતુને વેતૌન તહે ષાનસક્નાતિ ડદવહાતા પોતનય ાનદ તહે

શ્રપાવહ્નામસા વેનનાયુઉાન શ્વાદા ોનાતિનિગા રન સિ સુનપનાસિનિગા તહાત નેતિહેન તહે

યહાનાયતેન ોડ તહે ોઉદ માગાદહ િશ્વાકનાતિ દસિયઉેસેદ વય તહે યોહાસ યુોઉદ વે

નોતયિદ, નોન યુોઉદ િતે વે પેનયેવિદ તહાત તહે ઉાનગુાગે ોડ તહે યોહાસ દડિડેનદ

વેનય મુયહ ડનોમ તહાત ોડ તહે સોનગાસ થહાત ોને યોહા દડિડેનસ ડનોમ તહે ોતહેન

નિ તહે માતતેન ોડ ઉાનગુાગે ાનદ તહે સોનગા ાસૌઉઉ દડિડેન ડનોમ ોને ાનોતહેન નિ

નેસપેયત ોડ ઉાનગુાગે યાન વે નોતયિદે વેન વય। સુપેનડયિાિઉ નાદેન હાવનિગા

સોમે કનૌઉદગો ોડ શ્વાકનાતિ એવેન ોહેન તહે ઉાનગુાગે યોસેદ તો વે તહે

સપોકેન તિ હાદ વેયોમે। ડાસહોનિ તો યોમપોસે દોયતનાનાિઉ સોનગાસ નિ તહે ોઉદ

તમિ ઉાનગુાગે છોનસેટુનતઉય ોહેન તહે શ્રવદહુાસ ડઉેયકેદ તોગેતહેન

સોમોહેને નિુ પપેન રનદાિ ાનદ યોમપોસેદ તહેમિ સોનગાસ, તહેયુ સેદ માનય

પનોવનિયાિઉ ીનદસ ોડ તહેમિ નેસપેયતવિ પનોવનિયેસ ોહેઉ ાતોમપતનિગા તો

યોમપોસે તહેનિ સોનગાસ નિ તહે તહેન હાઉડ- ડોનગોતતેન ૌઉદ શ્ચ્નાકન્નતિ થહાત સિૌહ્યઃ

તહે ।નયહાયિ શ્ચ્નાકન્નતિ ડોનમસ ।ને નિ તહે યોમપાનયઃ ૌડૌનદસ ૌડ વઃાનુીસિ

પનોવઃનિયેસ, તહ્ુગહ તહે માનિ સત્નુયતુને ૌડ તહે સોનગાસ સિ નિ શ્ચ્નાકન્નતિ શ્ચોન તહે

વાસસિ ૌડ તહે ।વોવઃ ૌવસેનવઃાતોૅનિસ ।નદ ડાયતસ, તિ યાન વે સાદિ તહાત તહે છહાનયઃાગાતિ

સિ તહૈ ।નઉૈસિત સપેયમિન ૌડ ઉતિનાનયઃ માતિહઉિ પનોદુયતોૅનિસ ।નદ તિ નેપનેસેનતેદ

તહે પનોતો- વઃનનાયુઉાન સતાગો ૌડ શ્ચપાવહનામસા ૨ત સહૌૅસ સોમે ડાતુનેસ તહાત

।ને દસિતનિયતઉયઃ ઉાુકકિા (પોપુઉાન)

થહે ઉતિનાનયઃ શ્ચપાવહનામસા- શ્ચવઃાહાતતા વેયામે તહે સતાનતનિગા પોનિત ૌડ તહે

નૌ ૨નદો- શ્ચનયઃાન ઉાનગુાગેસ ૌડ ।સોતેન ૨નદાિ થહે થાનતનાયિ જુદદહસિતસુ સેદ

શ્ચપાવહનામસા- શ્ચવઃાહાતતા નિ તહેનિ પોપુઉાન સેનમોનસ ।દદનેસસેદ તો તહે

નૌપહ્યઃતેસ ।નદ તહે ઉાતિયઃ ।નદ સોમે ૌડ તહેમ ।ને પનેસેનવઃેદ નિ તહે યોહાકોસહા

ૌડ ષાનાહાપા, થઉિઉ ।નદ પ્યાનહ વઃનનાયુઉાનૌાસ ।ઉસો તહે મેદુમિ ૌડ તહે

મયઃસતાયિ ૌન તહે છહાનયઃા સોનગાસ ૌડ ડુિ, પ્યાનહા, ષાનાહાપા, યહામમા, જાહુસુકુ,

ષહાનતાિ, હાગાનાનદાિ, પ્યુકકુનાિ, યાનકિા, થાનતાિ, ામાના ।નદ ૌતહેનસઃ શ્ચઉઉ ૌડ તહેમ

ડઉુનસિહેદ વેતૌન તહે તેનતહ ।નદ તહવિતેનતહ યેનતુનયઃ શ્ચઃ ધઃ ।નદ તહેયઃ હાઉિદ

ડનોમ દડિડેનેનત પાનતસ ૌડ ૨નદાિ ।નદ ૌને ।તતાયહેદ તો વઃાનુીસિ મોનાસતેનૌસઃિ

૨ત સેમસ તહાત મુયહ ૌડ તહે ડોઉક- પોતનયઃ ૌને નિયોનપોનાતેદ નિતો તહેસે ઉયઃનાયિસ

।નદ નતુાઉસિતાયિ પોમસઃ થહેસે વઃનનાયુઉાન પોમસ ગનૌુત ૌડ તનાદતિૌનિ ।નદ

ડોઉકઉોને ।નદ નિ તિસે ।નઉૈસિત પહાસેસ, તિ નેપનેસેનતેદ પોપઉ'સ યુઉતુને ।સ

ૌપપોસેદ તો તહૈ ઉગાાનત સતયઃઉ ૌડ ષાનસકન્નતિ ૨ન નો ૌતહેન ઉતિનાતુને, દૌૌ ગેત

સુયહ । ડાતિહડુઉ નેયોનદનિગ ૌડ તહે યુઉતુનાઉ ।તમોસપહેને ।નદ તનાદતિૌનિ ૌડ તહેસે

ષદિદહાસ ।સ નિ તહે વઃઢ ઘોનાકહાનાતહા સેમસ તો હાવઃે વેન નિડઉુનયેદ વયઃ

તહેસે ષદિદહાસ ।નદ તહેનિ નહ્યઃમેસ ।પપોન તો હાવઃે નિડઉુનયેદ વઃદિયઃાપાતિ ।નદ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

नहे पोनसाेड नहे मनाळावुΘ Θतिनातुमेाेड શ્રસસામ ।નદ મેનગાΘ થહે ડΘાનિગા

માસસોડ પેપુΘાન પોનાયુ નિ શ્ચશ્ચમ સિ નોનહનિગા વુન । યોનનિુાનોનિાેડ નહાન

નનાદનિોનિ ।નદ । મેપમેસેનનાનોનિાેડ નહે માનિહΘિ શ્રિવાહાનના નિૌહયિહ વદિયાપાનિ

।Θસો યોમપોસેદ્ થહે શામપΘાેડ નહે છહાનયા Θયનયિ સોનગાસ ।નદ હ્યાદેવા

વનિાΘસિદ નહે નનાદનિોનિાેડ Θયનયિ નિ માનિહΘિ ।નદ વયુ નહે નમિાેડ હ્યોનમિસિહૌન

માનિહΘિ હાદ ।યટુમિદ પમેસનગિ ।સ । ડનિ વહયિΘાેડ શપમેસસોનિાેડ નહે હગિહેસન

`મોનોનિસ્

२२

ममानुमे, ઢોનમ ।નદ છોનનેનનસોડ પનΘયુ માનિહΘિ શ્ચોનયુ

થહોનΘસિનોડ નહે મયુસનયિ પોનસ, ષાનહાપા, વΘોનગેદ નો નહે ગિહનહ

યેનનુયુ શ્ર ય ।નદ નહે Θાનેસન, યહેનદહાનાપા, વΘોનગેદ નો નહે નોΘડનહ

યેનનુયુ શ્ર ય શ્રΘΘાેડ નહેમ વΘોનગેદ નો નહે ષાહાળાયાના ષયહોΘ, સો યાΘΘદ

ડનોમ નહે ડાયન નહાન નિ સુપપΘદિ ।ને ।સયુ મેનહોદ ડોન ।નનાનિનિગા નહે સુમમુનવોનુમ્

ર્નોાસ વોનનોદ નોન ।નΘયુ ડનોમ નહે માહાયાના મુદદહસિમ વુન

।Θસો ડનોમ નહે ।માΘગામોડ નહે થાનનનયિ યુΘનસ ।નદ ષાવિનિ પનાયનયિસ્ એવેન

માનસયેનદનાનાનહા ।નદ ઘોનાકહાનાનહા હાવે વેન યΘામિદ ।સ નિસ નાયહેન્

થહેસે સનિગેનસ માદે નિવાΘાવΘ યોનનાવિુનોનિ નોામદસ નહે દેવેΘપમેનન

ાેડાનΘયુ માનિહΘિ પોનયુૌહોસે નનાદનિોનિાેડુ નવનોકેન યોનનિુનિયુ સિ ।ન

।માડનિગા ડાયનોન નિ નહે હસિનોનયુાેડ ર્નદાનિ Θતિનાનુમે થહે માનિસપનાનિગાાેડ

Θતિનાનયુે શુવેનાનયે યોનનિુદ સહડિનિગા ડનોમ પΘાયે નો પΘાયે ।નદ યામે નો

વે હાનદΘદ વયુ મોને શપેનોનિયેદ પેનસોનસ નિ નહે યોનસ નહાન ડΘΘોદ્

થહોગાહ નોન સનનાયિનΘયુ Θતિનાનયુ યોમપોસનિોનિસ નિ નહે ।યયેપનેદ સેનસોડ

નહે નેનમ, નહેસે સોનગાસૌમેૌનાનિનેન ડોન । Θમિનિદ્ ।દેનિયે થહેસે પોનસ

દો નોન સેમ નો હાવે વેન સો મુયહ નિનેમેસનેદ નિ નહે ડોનમ ।નદ દયિનોનિાેડ

ગહે સોનગાસ ાસ નિ ગહેનિ યોનળેનન્ થહેય ાઊીયસ યાનર્ગદિ દ્વિવઊ મોનિગા ાનદ

ગહાગ સિ ાહેય ગહસિ સિ ફ્નીન ાસ ષાનદહ્યાવહાસહા ાન ગહે યોદે ઊનગ્ગાગે શ્વાનદાગિ

વ઼દ્વિસેક્હાન ષહાસગનાિ હાસ પોનિગેદ્ાગ ગહાગ ગિ સહોઊદ વે યોનનેયગેદ ાસ

ષાનદહ્યાવહાસહા મોનિગા "નિગેનગાનિાઊ સપેયહ" ાનદ નોગ ગહે "ગાઊિગિહગાડ

ઊનગ્ગાગે" ાસ મનિગાનિદ વય યન્ હાનાપનાસાદ ષહાસગન્ થિહેસે સોનગાસ નોઊઊય

ડાઊઊીદ ા ગનાદગિાનિાઊ પાગગેનન નિ ગહેનિ નિનેન મોનિગા વુગ્ાગાનદઊય ગહેય

હાવે ા નાઊ ઊગિનાનય ડઊાવ્વોન્ થહેસ્ાગાનદ મોનિગા ગ્ગાનદસ ગહે નિનેન

સેનસે સનિયે ગહે નિનેન મોનિગા નેયોનદેદ ગહે મયસગયિ પનાયગયિ, ેશપેર્નિયે

ાનદે મોગાનિાડ ગહે માસગેન નિ હસિ પનોયેસસાડ સેઊડ નાઊસિાગાનિ થિહેસે સોનગાસ

નેપનેસેનગેદ ા દેડનિગિ સયહોાઊાડ પહઊિાસોપહ્ય જય ગહેનિ વેનય નાગુને, ગહે

છહાનયા સોનગાસ ાને ાવસયુને ાનદ ગહેનિ ાવસયુનગિય સિ ડુનગહેન યોમપઊયાગેદ વય

ગહે યોનનુપગ ગેશગ્ થહે સુવળેયગ માગગેન સિ મયસગયાિઊ યેનગેનનિગા નુાનદ ગહે

ેસોગેનયિ ાનદે નોગયિ દોયગનાનિસ્ થહે યોહાક્ોસહા, ગહ્ોગહ નોગ સો મયસગયાિઊ, ાને

ાવગ્નુસે નુાગહ્ શ્વયયોનદનિગા ગા ગહે છહાનયા સનિગોનસ, ગહે હુમાન વોદય ાનદ

મનિદ ડાનમ ા મયિનોયોસમાડાહેયિહ ગહ્ોગસદિ સાિનઊય ાગિસ નેપઊયાાન

માયનોયોસમ્ જય યોનગનોઊઊનિગાાને'સ ાન વોદય ડુનયગાનિસ ાનદ ઊદ્ધિદાિગનિગા

વ઼ેઊગાનિસ, ાને યુઊદ ાગગાનિ ગહે વઊસિસડુઊ સનાગાડ યોમપઊગે નુગનાઊગિય (ાન

ષાહાળા) ાનદ ગહેનેવય વેયોમે ગ્નુઊય મિમોનગાઊ ૨નાાનોડ હસિ સોનગાસ, પ્યાનહા

સાયસ્

"૨ન ગહે સનાગાડ નુગનાઊગિય ગહે સુઊ સિ મેનગેદ નિગા ગહે વોદ્

ષા વે નોગ સોનનીડુઊ ાગ ગહે દસિસોઊગાનિાડ ગહે ઊમેનગસ ગહાગ માક્

ુપ ાન નિદવિદ્વિાઊ નગગિય્ સો ઊનગા ાસ ગહેય નેમાનિ ગિનોનાનગ, મેન

યાનનોગ ાયટુનિ ગહે ગ્નુ પેનસપેયગવિ ળુસગ ાસ ગહે ડાગે શસિગનિગા નિ મઊિક્

યાનનોગ વે દેગેયગેદ્ ૨ન ગહસિ શસિગેનયે, નોન-ાને નાઊઊય યોમેસ નિાન

પ્યાનહ઼ા

"હૌ સનાનગે, શ્રો યોમા ઘમિઉ, સિ યુોન યોટેનાય? મેન ોડ યઉાસસ

ાપે ક્ેપન ાસદિૈહિઉ ા મેનદયિાનનોયયુપેસિ નહે યેનનાઉ સોન યુો

ાપે છહાનદાઊૌમાન ેાઉઉય, ાનદ નહેપે સિ નોુનયહાસનેૌમાન

સમાનોન નહાન યુો, ા યોમા ઘમિઉ" (૨વદિ, ૧૮)

ઢ઼દિદઉેસૈપે નોનુનક્નૌન નો નહેસે યોમપોસેનસૈહો હાવે વ઼ગોિનુોસઉય

ેમપઉેયેદ નહેોઉદ નાદિનૌનિોડ નદિદઉે વેનસે ૨નોનેોડ નહે સોનગાસ ાસયનવિદ

નો યહેનદહાના, નિ સિ સાદિઃ

"મય હુનમેનન સનાનદસ નિા પોપુઉાનેદ ાપોૌનિહુોન ાનય

નેગિહવુોનસ઼ મમોન ા ગનાનિોડ નયિ સિ નિ નહે વોઉિનિગા પોન વુન નહે ઊેવ઼નસ

ાપે ાઊૈાય઼સ કનોયકનિગા ાન નહે દોૌન઼ વુઉઉેયક હાસ યાઉવેદૈહિઉ નહે

યોૌ ેપમાનિસ વાનપેન" (૨વદિ, ૩૩)

ડુ઼િ નહે ાનઉેસિનોડ નહે યહાનયા પોનસ, ગવિસ ાન નિનેપેસનનિગા ાયયુોનનોડ

હસિ પહઊિસોપહયિાઉ દિાસ નિ નહે ડોઉઉૌનિગા ઉનિસઃ

"૨ન સિ નેનિહેન વેનિગા નોન નોન- વેનિગ઼ાનહે ેપાઉનિય઼ સિે ઉસવિ, નિ

પેનવાદેસ નહે નહપે સસેનયેસ વુન નિસ દિનનિય઼ સિ નિસયનુનાવઉેશ્રોહાન

યાન ૨ સાય઼ ાનદ નોૌહોમ યાન ૨ માકે ાનુાનહોનનિાનવિ સનાનેમેનન, ૈહેન

ઉકિ નહે ેપડઉયનૌનિોડ નહે મોૌનોન ા સહેનોડૌનેન, નિ સિ નેનિહેન ેપાઉ

નોનુનેપાઉ" (૨વદિ, ૨૯)

થહે વાળનાગનિ (સોનગોડ નહે વોઉન) સિુ સુાઉઉય઼ નિ નહે શ્રવાહાનના ઉાનગુાગે

ઢ઼પેપેસેનનનિગા નહે સેયપેન નનુાઉસોડ નહે થાનનનયિૌનસહપિ, નહેસે સોનગાસ

યોનનનુિદ પોન'સ સગિનાનુપેસ ાનદ નહે મેઉોદસિ નહેપેનિૈપે ાઉસો નિદયિાનેદ઼

હેનુકા, નહે દેનિય઼ોડ નહે વોઉન, સિ નિવોકેદ વય઼ હસિ વેઉોવ઼દૈગનિ થિહે સોનગાસ

ાપે પુન નિ નહે ડોનમ ોડ ા પાસસૌિનાને ાપપોલ વય ા ગપિલ નિ લોવે નનયનિગા નો

ૌાક્રેન હેન સલેપનિગા માને થહાન ૌાય, નહેસે સોનગાસ નેપનેસેનન નહે ાનલેસિન

લોવે લયનયિસ નિ પનોનો- વેનનાયુલાન્ યન્ શ્ર છ્ માગાયહી નિ હસિ દનિૌનિ ોડ નહે

યોહાક્રોસહા હાસ ટ્રોનેદ નહે ડોલલૌનિગા વેનસે ડનોમ નહે હેવાળનાનાનનના,

"શનસિ, શ્રો છોમપાસસૌિનાને માસનેન ાનદ લોક ાન મય હેલપ- લેસસનેસસ્

ર્ન નહે નૌનિ ોડ ઘનોન એયસનાયય નહેને સિ હોનેય ોડ લોવે ષેક નિ, નહો

ોડ નહે નાનુને ોડ નહે વોદિ શ્રૌનિહોન નહે ર હાવે નોન્ યો નહો ાનસિ, શ્રો

હેવાળના યસિપેલ નહે સનુપોન ોડ નહે વોદિ ડેન નહે દેસનિ ોડ નહે ષાવાના

ગપિલ વે ડુલડલિલેદ્ શ્રો માસનેન ોડ લોવે'સ સપોનન ૌહેય દોસન નહો, ાડનેન

નિવનિનિગા ગુસનસ, નેમાનિનિગા નિાયનવિ?

ર ાપ ા છ્હાનદાલ ૌમાન, ાનદ નોન ા યલેવેન ોને શ્રૌનિહોન નહે,

ર દોનોન ડનિદ મય ૌાય્ મનોક નહનુગાહ નહે માગયિ સપેલલ ર ક્નૌ નહેય

હોનન ર ાપ યોમા ગપિલ, દૌનહોનનેદ્ યોનોન દસિયાનદ યોમપાસસૌનિ"

ષોમે ોડ મયસનયિ સોનગાસ ાને ાલસો યોમપોસેદ નિ સમિલિન ાનયહાયિ દાલિયનસ

લકિ નહે વાળના સોનગાસ્ થહેય યાપે નો વે ક્નૌન ાસ યોહાસ ોન ાયયોનન ોડ નહેપિ

વેનિગા દદિયનવિ ાનદ દનિયનવિ યોપલેનસ્ થહોગાહ યાલલેદ યોહા મોસન ોડ નહેમ

ાપે નિ છ્હોપા મિનને ષાનાહા સિ નહે ાલદેસન ામોનગા નહે યોહા પોનસ્ થહે

યોહાસ ાને નોન દેવોદિ ોડ યહાનમ ાનદ હમોન્ થહેય દૌ યહો નહે દિ ાનદ

ેશપનેસસૌનિ ોડ નહે છ્હાનયા સોનગાસ્ ષાનાહા નિ હસિ યોહાક્રોસહા, સાયસ;

"ષદિદહનિાસનુ (ડેન નહેને વે સુયયેસસ) ૌાસ મય ડનિસન લેસસોન, વુન વય

ડેદનિગા ોનલય ોન ગપેલ, ર ડોનગોન નહે ાલપહાવેન"

થહે ાનહોનસ ોડ યોહાક્રોસહા દદિ નોનુ સે નહે યોદે લાનગાગે સનિયે નહાન

ૌાસ નોન ડનિ ડોને શપનેસસૌનિ નિ નહે યોહાસ્ ષાનાહા સાયસ:

નોનહનિગા સિ ક્રેપન હદિદેન્ ર ાપ નોન પલાયનિગા ડાલસે

થહે સપોનાિ ૭ ભિવે નહાન સિ માનાિડસન વેનોન નહે ભિતુસ ાનદ નહે વોભન;

ોહો સિ નહેને નિ નહે નહ્ને ોનાભદસ નહાન સિ નોને નનહ્નાભભેદ ? શ્રોહો સિ નહેને નહાન

દોસ નોન ડેભ ગાનાનિડિદ?" (રવદિ)

થહે મ્મનહા છુભન: થહે મ્મનહા યુભન કેપન નહે નનાદનિોનિ ગોનિગા રનોાસ ાન

સોનેનાયિોાગા યુભન વાસેદ ોનાુસનેને સેભડ નેગાનોનિ ાનદ યોમપભેને યોનનનોભ

ોવેને મોનાનિોભ ડુનયનાનિસ્ રન નિસ ોનગિનિોભ ડોનમ, નિોાસ ાનહેસિનયિ ભકિે ાનભય

જુદદહસિમ વુન નિ યામેુ નદેન નહે નિડભુનયે ોડ ષાવિનિ ાસયેનયિસિમ ાનદ

થાનનનાયિોાગા હાભાનદહાનિ, પ્પાનહા ાનદ ોનહેનાસ ાને નેગાનદેદ ાસ ઘુનુસ

(પનેયેપનોનાસ) ોડ નહસિ યુભન ઘોનાકહાનાનહા દોસ નોન ોયયુન નિ નહે જુદદહસિન

ાનદ નોન- જુદદહસિન થાનનનાયિ નનાદનિોનિ રન સિ હયોનપિસિહોાનોહો ડોન નહે ડનિસન

નમિ મેનનાનિસ ઘોનાકહાનાનહા નિ હસિ વઢ નિ નહે ભસિન ોડ સશિનયડોન સપનિનિોભ

માસનેનસ ોન નહે ષદિદહાસ્ શ્રોન નહે વાસસિ ોડ નહસિે વદિનયે, ો યાન ાનનાવિ ાન નહે

યોનયુભસોનિ નહાન નહે સયહોભ ોડ ઘોના- કહાનાનહા હાદ નિસુ ભનમિાને વેગાનિનનિગા

ામોનગા નહે પોપભે ભવિનિગા નિ નહે હમિાભાયાન ડોનહોભદ નિ નહે નેગિહવુોનહોદ

ોડ મનિહભિ શ્રોહભિ હસિ હસિનોનાયિનિય સિ યેનુ નકનોન, મનિાનાનહા સિ કનોન નો

ુસ ડનોમ નહે જુદદહસિન સુોનયેસ ાનદ નહે વઢ રન હસિ યોમમેનનાનાય ોન નહે

છહાનયા સોનગાસ, મુનદિાનના હાસ ટોનેદ ા વેનસે ાસયનાવિદ નો મનિાનાનહા થહે

ાનભેસિન કનોનોનાક ોડ નહે ઘોનાકસહા મનિા સનોનાય સિ ા સહોનન મુસયિાભ પભાય

વય વદિયાપાનિ કનોન ાસ ઘોનાકસહાવભિાયાનાનાકા, ોનનિનેન નિ ષાનસકનાનિ ાનદ

માનિહભિ પુિવભસિહેદ નેયેનનભય ડનોમ શ્રભભાહાવાદ શ્રોન નહે વાસસિ ોડ નહેસે સોભદિ

વદિનયેસ, નિ માય વે ાસસેનનેદ ોનિહ સોમે ામુોનન ોડ યેનનાાનિનય નહાન નહે

યુભન ોનગિનિાનેદ નિ નહે ાસનેનન પનોવનિયેસ સોમોહેને નિ નહે નેગિહવુોનહોદ

ોડ મનિહભિા ાનદ નહાન ાભસો ાડનેન નહે દસિાપપોનાનયે ોડ નહે ષદિદહા ોન નહે છહાનયા

સનિગોનસ્ હયોનપિસિહોન ાનદ વદિયાપાનિ હાવે ડાનિહડુભભય નેયોનદેદ નહે હસિનોનાયિાભ

તાાદિતોિનિ ોડ મતિહિશિ ।નદ તહેનિ ।યયોુનત ।વોુત તહે ।ાાતહા યુશત યાનનોત વે

ેળેયતેદ્ોતનાગિહત્ થહે વઢ શસિત, સુપપશેમેનતેદ વય તહે સતોનય ોડ વદિયાપાતિ,

સિ તો વે ેયકોનેદ ૈતિહ નિ તહસિ ેગાનદ્ થહેય મગિહત હાવે્ તશિડિદ તહે

યોનતેમપોનાનય સોુનયેસ નિ તહસિ ેગાનદ નૌ શેસત તો્ સ્ થહે હસિતોનયિતિય ોડ

હ્યોતિપિસિહૌન ।નદ વદિયાપાતિ સિતાનદસ યોનડનિમેદ ।નદ હેનયે ૈ યાન પશયે

ેશતિયે ોન વદિયાપાતિ'સ 'ઘોનાકસહાવળિયાનાતાકા' ।સ ોને ોડ તહે ।નશેસિત સોુનયેસ

ડોન તહે સતુદય ોડ તહે ।ાાતહા યુશત્

થહે છહાનયા સોનગાસ ેપપેસેનત નોત ોનશય તહે મયસતયિ પનાયતયિસ ોડ તહે

જુદદહસિતસ વુત ।શસો સોમે ોડ તહે નોન જુદદહસિત યોગસિ ।નદ તહે થાનતનસિતસ્ ૨ત

માય વે મેનતોિનેદ હેને તહાત નિ મતિહિશિ, થાનતનયિસિમ ૈાસ ડોશશૌદ નોત

ોનશય વય તહે જુદદહસિતસ વુત ।શસો વય તહે વસિહનાવાસ ।નદ તહે ષહાવિાસ્ ૨ન

તૌ ।ોનયમોુસ સોનગાસ ોડ તહે યોશશેયતોનિ, ષાવિતિ થાનતનયિસિમ સિ યહેદ

દેસયનાવિતિગા તહે ડાતાશ ।મોુનસ ોડ ષાવાના ।નદ તહે સામે સિ ।શસો યહેદ નિ તહે

સોનગાસ ોડ પ્યાનહા ોહયિહ ેવાશ હસિ શેવે ડોન। યોમા શદય મયસતયિ યુશતસ, વાસેદ

।સ તહેય ।મે ોને સોતેનયિ પનાયતયિસ, ।મે યોમમોન તો વોતહ થાનતનયિસિમ ।નદ

ૈગા જુત। દસિતનિયતોનિ હાસ ગોત તો વે માદે વેતૌન તહે તૌ ૨ન થાનતનયિ

પનાયતયિસ, ુસતેનતિય સિ નોતે સસેનતાશિ ।નદ યોમપાનોનિસહપિ ોડ ૈમાન સિ નોત

ડોનવદિદેન ૈહેનાસ તહે ૈગો નળોનિસે શતનેમે્ુસતેનતિસિ ।નદ યેશવિાયય્

વૌદ નિ તહસિ શગિહત, તહે સોનગાસ ોડ ડુ, ષાનાહા, જહુસુકુ, યાનકિા, માહનિદા,

શ્રળાદેવા ।નદ પ્યામાશિ ેપપેસેનત તહે તહોુગહત ।નદ પનાયતયિસ ોડ ૈગા નાતહેન

તહાન તહોસે ોડ તહે થાનતનયિસિમ્ જુદદહસિત તેનમસ ।નદે શપનેસસોિનસ ।ને, ોડ

યોુનસે, તહેને નિ તહોસે સોનગાસ્ થહે છહાનયા સનિગેનસ ।પપેન તો હાવે મોસતશય

વેશેનગેદ તો તહે ષાહાળયિા યુશત, પનેવાશેનત નિ તહે ૈહેશે ોડે ।સતેનન ૨નદાિ નિ

નહોસે દાયસ્ થહેને ાને નેઙેનેનયેસ નો ઞનિવ્રાના, માના, ષુનયા, નોદહિ, થાનહાના,
ૅનય નિ નહોસે સોનગાસ્ ષ્યાનકાના ાેઙ નહે ઊસિન ાેઙ નહે ષદિદહાસ ાપપોનસ નો હાવે
વેન ટોનેદ વય ષહનાદિહાના યાસ નિ હસિ ષાદ્ધકનાકિાનનાાનનાનિ, ાૈહેનેનિ નૌ ાેઙ
હસિ ષાનસકનાનિ વેનસેસ હાવે વેન યોઊઊયનેદ્ થહેયે શેનયસિદ ગનોન નિઙઙ્રુનયે
ાેન નહે ઊનેન પોનસ ાેઙ મનિહઊિ ાનદ નહે નેગિહવોનનિગ નેગૌનિસ્
થહનોગહ નહેસે સોનગાસ, નહે ષદિદહા દનિયનઊય ાપપોઊદ નો નહે માસસેસ્
થહેય વેહેમેનનઊય યનાનિયિસિદ નહે યાસને- દસિનનિયનૌનિસ, મોનનિગઊસસ
સુપેનસનૌનિસ ાનદ ાૈનસહપિ ાેઙ દેનિસિ ાૈનિહ પોમપુસ નનિઊસ્ થહેય દનૌ
ાનોનદ નહેમ ા ઊનગે નુમવેન ાેઙ ઙોઊઊૌનસ ઙનોમ નહે ઊૌન ાેનદેનસ ાેઙ નહે
સોયોનિય્ થહે પનોઙ્સૌનિ ાેઙ મિાગેનય ઙનોમ યૌહેનદ'સ ઊઙિ સિ ાન નિદયાનૌનિ ાેઙ
નહે ઙાયન નહાન નહેય્ ાૈને ઊવેદ ાનદ નેસપેયનેદ વય નહેમ થહેનિ ાેનનાગિહન
દેનુનયાનિાૈનિ ાેઙ નહે સહૌય નહેસિમ ાનદ યનાનિયિસિમ ાેઙ નહે યાસને- નદિદેન સોયોનિય
ગાવે નહેમ પોપુઊન સનાનુને થહનોગહ નહેનિ ાૈનનિનિગાસ નહેય વનોગહન નો નહે
ઙોને નહે નોઊ યોનદાનૌનિસ ાેઙ નહે ાેનદનિાનય પોપઊ થહેય સેમ નો હાવે
નેપનેસેનનેદ ા દેઙનિનિ સયહૌઊ ાેઙ નહોગહન્ થહેસે પોમસ નહનૌ ઊગિહન ાેન
નહે પોપુઊન વેઊઙિસ ાનદ ઙાનિહ ાનદ સયમવોઊસિ નહે શનેનનાઉ નદેનયુનનેનન ાેઙ
નહે નુદદહસિન શ્રહઊિસોપહય્
છહશ્રશ્ચથય્ઙ—૨વ્
થનુમિપહ ાેઙ માનિહઊિ ષપેયહ
૨ઞથઢશ્રોવ૩છથ૨શ્રોઞ
થહે મેનગેનયે ાેઙ મનિહઊિ ાસ ા દસિનનિયન પોઊનિયાઉ નનિ નિ નહે ઊસન દેયાદે
ાેઙ નહે ઊેવેનનહ યેનનુનય શ્ર ય વનોગહન નિ નિસ નનાનિ ા યહાનિ ાેઙ યુઊનુનાઊ
નેનાસિસાનયે ઢવિ હુનદનેદ યોનસ ાેઙ નહે નુઊ ાેઙ નહે ષ્યાનનાનાસ (ઘ્ ૧૦૮૭-
૧૩૨૫ શ્ર ય્) ાનદ નહે શ્રોનૌાનાસ (૧૩૨૫-૧૫૩૦ શ્ર ય) પનેસેનન ા પાનોનામા ાેઙ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ગાૌનહ નિ ાઉઉ દેપાનનમેનનસોડ ઉભિ ાનદ ઉનિાનુ્ર થહે મોસન દસિનનિયનવિ

ાસપેયનસોડ નહે પેનીદિૈમે નહે ગોગાનાપહયિાઉ ાનદ નાયાઉિ્ નનિયોડ નહે

યોનનાય, સનાવઉિસાિનીનિાેડ નહે પોઉનિયિાઉ નિસનનુિનીનિસ, ાનગાનસાિનીનિાેડ નહે

સોયાઉિ, ેયોનોમયિ ાનદ મેઉગિ્ુસિ સયસનોમસ ાનદ નહે નસિાેડ યુઉનુાાઉ

નાનીનિાઉસિમ્ થહે નિનેઉઉયનુાઉ ાનદ ાનનસિનયિ શપનેસસીનિાેડ નહે પેનીદિ માય

વે કનીૌન ાઉને ડનોમ નહે પનોદુયનીનિાેડ નોનમુોસ માનુસયનપિનસ્ થહે

દસિનનિયનવિ ડેનુમેસોડ નહે ાગ ામે નહે ગાનીૌનહોડ પનોસે ાનદે મેનગોનયેાેડ

સયેનિનડિયિ યુનીસિનિય નિ નહે ડેઉિદોડ ષાનસકનનિ ઉનિાનુ્ર થહે ાેહેઉ પેનીદિ

માય વે દેસયનવિદ ાસ માનકનિગ નહે ાપેશોડ નહે યુઉનુાાઉ મેનાસિસાનયે નિ નહે

દોમાનિાેડ ાનન ાનદ ઉેનનેનસ્ થહે પાનનેનનોડ મુસયિ ાનદ દાનયનિગ, નિનનોદુયેદ

નિ નહે મેગિનોડ મમાનયાદેવા ાનદ પેનડેયનેદ નિ નહે નમિાેડ હાનસિમિહાદેવા,

ાનદ સુયયેસસવિ ગાઉનય નિ નહે ડેઉિદોડ ઉનિાનાય ાયહેવિમેનનસૌાસ દે નો નહે

ડનિાઉ વઉાસસોમનિગોડ નહે પેનાઉસ, નીુ નડોઉદનિગ નિ દડિડેનેન દમિયનીનિસ્

થહે નનાદનિીનિાેડ ઉયનયિસ, સેન નિનો ાયનીનિ વય નહે ાનઉય છહાનયા સનિગોનસ ાનદ

હાયાદેવા, યોનનનુિદ્ નાવાનેદ ાસે વદિનયેદ વય ડેયહાના શઉઉ નહેસે હાદ

નહે યુમુઉનનિવે ડડેયનેન નહે ઉનિાનાય નનાદનિીનિાેડ નહે ાગ ાનદ નહાન વનિાઉસિદ

નહે સપેયહ નહાનૌાસ ાઉનોદય ગાનિનિગ ગનુોનદ્ માનિહઉિ ઉાનગુાગે દેવેઉપેદ

નિનો ા ડુઉઉ ડઉેદગોદ ઉનિાનાય ઉાનગુાગૌનિહ ા ડનિસિહેદ ાનદ યહાસને પોનયિ

દયિનીનિ્ એવેન નહે મનિનન ષાનસકનનિૌનનિનસ ાનદ પહઉિસોપહેનસ હાદ વેગુન

નુસે વેનનાયુઉાન નેનમસ નિ નહેમિૌનનિનિગાસ્

થહે યોનસયીુસિ દેવેઉપમેનનોડ ઉનિાનુમે યામે નિનો નહેૌાકેાેડ નિસ

પનોગમેસસ ાસ ા ઉાનગુાગે્ અય ાનદ ઉાનગે, નહે માનિહઉિ ઉનિાનુમે ામિદ ાન

હગિહ યઉાસસયિાઉ સનાનદાનદસ ાનદ નિ પનોગમેસસેદ નિ ડોનમસ ાનદે ઉાસનયિનિય વય નહે

ેનદોડ નહે નહમિનેનનહ યેનનુનય શ્ર ય, ાેહયિહૌનિમેસસેદ નહે ડઉીનનિગોડ

નહે ભાનુગાગે ાન નહે હાનદસ ાડ યોમપેનોન માસનોસ્ થહે પેનીદ ડનોમ નહે
નહ્પિનોનહ યેનનુાય ાનીાદસ માાક્ેદ નહે નનુમિપહ ાડ નહે માનિહભિ સિપેયહ
વોનહ નિ નહે ામેના ાડ પનોસે ાનદ પોનાય ાનદ સનિયે નહેન નિ ાનન ાન માકનિગ
સનાદિસ ાડનો સનાદિસ ાનિહ ાભભ નુાનદ સુયયેસસ્ માનિહભિ ાનિાસ ાનદ સયહોભાાસ
હેનયેડોનીાદ માદે યોનસદિાવભે ડડોાનસ નો દેવેભપ નહસિ ભાનુગાગે ાનદ
ભનિાનુમે ાનિહ દેડનિનિ ામિ ાનદ યોનસર્યાુસે ડડોાનસ્ થહે ભાનુગાગે ાસ નો
યાપાવભે ાડે શપપેસસનિગ ડનિ સહદેસ ાડ નહોગહન ાનદ ડેભનિગ ાનિહ નહે ાદે ાડ
સમિપભે ડોામસ્ ૨ન હદ યોમે નિનો નિસ ાનિ શૌનિહ નહે નનુમિપહ ાડ માનિહભિ
સપેયહ, નહે માનિહભિ પોનસ નોન ાનભય મેનાનિદ નહે મોસુમેદ ાહ્યનહમ ાડ નહે
મોનાયિ મેનમે ાનદ પનિહ્ય પયિનુમેસટેનેસસ ાડ નહે ાભદ ાનદ નહે મદિદભે ૨નદો-
શ્ાયાન ાનામેનાભ ાનદ ામોનોસ વોસે વુન નુાનેદ નિ નિનો । પોનયિ ભાનુગાગે
ાડે મનિનયે

૨૨

થહ્પ શ્થ્રામ્હ્૨

શ્યયોાદનિગ નો ઘનેપિસોન, નહે શ્થાનળ સિ । વોક ગવિનિગ પાાનયિભાાસ
યોનયોનનિગ નહે પ્યનિગસ, મનાહ્માનાસ ાનદ નહે પ્યાાના પ્યાયાસનહાસ ાડ મનિહભિ
ાનદ મુયહુ સેડુભ નિડોામાનીન યાન વે ગાનહેમેદ ડનોમ નિ થહે શ્થાનળ સિ ાને ાડ
નહે મોસનો શનાોાદનિાય સેનેસિ ાડ મેયોાદસ નિ શસિનેનયે ૨ન સિ યોમપોસેદ ાડ
મિમેનસે નુમવો ાડ પાભમ- ભાડ માનુસયાપિનસ્ ૨ન ડોામસ । પયિ ાડ નહે માનિહભિ
ભનિાનુમે ડનોમ નહે ડપિસન ટાાનો ાડ નહે ડુાનોનહ યેનનુાય શ્યુ ાનીાદસ
ાનદ સિ ાવાભિવભે ૨ન સિ વેભિવેદ નહાન હાાસિમિહદેવા, નહે ભાસન ગમોન નુભો ાડ
નહે પ્યાામાના દયનાસનય, નિનાોદુયેદ નહે શ્થાનળ ડોા ાભભ યાસનેસ નિ મનિહભિ વુન
નહેસે મેયોાદસ ામે પુનયનાભિુસિભય પમેસોવેદે વેન નો નહસિ દાયાનભય વય નહે
મનાહ્માનાસ ાનદ નહે પ્યાાના પ્યાયાસનહાસ્ થહોસે ાનો ાપોનો ાા ામે

યોનસદિેનદે શપેર્નિયેદ તો હાનદછે તહેસે વાછુાવછે નેયોનદસ ાને કનૌન ાસ

શ્વાનળકિાનાસ (પેપેનોડ તહે શ્વાનળસિ) શ્વ પાછન- છોડ મષોડ તહે પ્યાનાના પ્યાયાસતહાસ

સિુ નદેન સતુદય ાનદ સિે શપેયતેદ તો તહનૌ સોને છગિહતોન તહે યોનતેમપોનાનય

હસિતોનય

શ્વ યનતિયિાછ સતુદયોડ તહેસે નેયોનદસ સિ યેત। દેસદિેનાતુમ્ સ્ત સિાેનોડ તહે

મોસત મિપોનતાનત દેવેછપમેનતસ નિ માતિહછિ છતિનાતુને નિ તિસે ાનછનિ પેનીદ્

શ્વત। તમિ હેિન તહે સતાનદાનદ નાયય યુનતનયીનદસૈને દેવેછપેદ, તહે

યોમપછિાતીનિાેડ શ્વાનળ સિેમસ તો હાવે પછાયેદ। વેનય પનોમનિનત પાનત નિ તહે

દેવેછપમેનતોડ માતિહછિ છાનગુાગે થહે શ્વાનળસિ, યોમપછિદ્ નદેન નોયાછ

ાેનદેનસ, યોનસતુિતે તહે ગછિનીુસિ યહાપતેનોડ તહે માતિહછિ છતિનાતુને ઘનેિસોન

યાછછેદ તિ। ગનોત ાયહિેવેમેનતોડ તહે માતિહછિાસ્ થહુેગહ મોદેછછેદ ાડેાેન

ષાનસકનાતિ, તિ યુછદ નોત દો ાોય ાતિહ તહે ડછામ્વોયાનતે શપનેસસીનિસ ાનદ

પનોડુસીનિાેડ યોમપુનદસ્ થહે માનિ ામિાેડ તહે શ્વાનળ ાીસ તો પનેસેનવે તહે

ુસેડુછ કનૌછિદગે ાવુિત ાછછ તહે ડામછિસિે શસિતનિગા નિ મતિહછિા થહેય ાને

ેશપનેસસેદ નિે શાયત, છગાયિાછ, નેછવાનત ાનદ યોનયસિ માનનેન્ થહે છાનગુાગે

સિ દગિનિછિદિ ાનદ ગનાયેડુછ થહેય ાને ડાયતુાછ નેયોનદસ ાનદ હાવે વેન પુત નિ

। છાનગુાગે હિયિહ સિાેનદનિાનછિય ડને ડનોમ સેનતમિનતાછ નહેતોનયિ થહે

ડાછછીનિગા પાસસાગે માય વે યતિદ ાસ ાને શામપછે :

“(શ્વાનયિહેવહા) દુાગહેાેન'સ સોન ાેડ જહાગનિતિહા ઢાગહુ'સ સોનસ

ઘાનગાદહાના, ષોમાદહાના હસિે શયેછછેનયય છહાનદનાદહાના, ાાાનાયાના

ાનદ હાનાદાતતા છવિનિગા નિ તહે હુત યોવેનદ ાતિહ છાવેસ, ાેને તહે

દુાગહેાેન'સ સોનસ ાેડ ૩દાયાસમિહા, છવિનિગા નિ તહે હુત યોવેનદ ાતિહ

છાવેસ, ાેડ તહે શ્વોયનિ ડામછિય્

થહે સોનોડ ૩દાયાસમિહા છાવનિગા નિ। છોડ હુત, ાીસ તહે પનનિયે

શ્વ૧ાnાપાસમિહ, દ્દુાગહ્ોન'સ સોનોઙ શ્વુસહપાવહાnnાકા ષુપાનોઙ nહે

હાનસિમિહાપુન- ૠાકુિnા ઙામબિયૃ, ાનદ nહે દ્દુાગહ્ોન'સ દ્દુાગહ્ોન'સ સોન

ાેઙ માહાદેવાાેઙ nહે ઘાનહ- જાસિહપહિ ઙામબિયૃ ઘોનદહિ'સ સોનસૌને

ખુભાદહાના ાનદ ઢાળાદહાના, દ્દુાગહ્ોન'સ સોનસોઙ જાહોગોઙ nહે ષુપાnાનિ

ઘાનગુાબિ ઙામબિયૃ જાહોગ, nહે સોનોઙ યાવૌાસ nહે દ્દુાગહ્ોન'સ સોન

ાેઙ nહે યુાનn- સયહોભાન વૃદિયાપાnાેઙ nહે ઘાનહ જાસિહપહિ ઙામબિયૃ"

(ઙ્ોnેદ ઙનોમ ષુવહાદના હ્હા'સ—'થહે ષોનગાસોઙ વૃદિયાપાnિ'

—પપૃ ૧૬- ૧૭)

થહે શ્વાનળસિૌને યનાnેદ nો ગુાનદ ાગાનિસn nહે પોસસવિભિnિયૃાેઙ માનનયૃનિગા

ા ગામિભૌહે માયૃ નોn વે માનનાગિાવભ ાયયોનદનિગા nો nહે ષહાસnનાસૃ થહે શ્વાનળ,

નિ ાયયોનદાનયૌnિહ ષહાસnનાસ, પનોહવિnિસ nહે માનનાગિૌnિહ nહે ગામિભસોઙ nહે

ઙોભભૌનિગા કનિદસ : (ા) ષાગોnના—દેસયેનદેદ ઙનોમ nહે સામે સાગે ઙનોમ nહે

ઙાnહેન'સ સદિ, (ાા) ષાપનિદાસ—ૌnિહનિ સેવેનnહ દમિયn દેસયેનnો ાnહેન ઙનોમ nહે

માnેનનાભોન પાnેનનાભ સદિ, (ાાા) નિ ાનયૃ યાસે, નેભાnેદ વયૃ વેનિગુ પnો nહે

સેવેનnહ ઙનોમ nહે ઙાnહેન'સ સદિ ાનદુ પnો nહે ઙઙિnહ ઙનોમ nહે મોnહેન'સ સદિ

નિ દેસયેનn, (વિૃ) રસસુાેઙ ગનાનદઙાnહેનસ, વોnહ માnેનનાભ ાનદ પાnેનનાભ, ાનદ

(વૃ) દ્દુાગહ્ોનોઙ nહે વનોnહેનોઙ nહે સnેપ મોnહેનૃ મેઙોને ાનયૃ માnિહભિ

જનાહમાના વોયૃાેન ખાનાના ખાયૃાસnહા યુાભદ વે માનનોદિ nહે પેનમસિસૌનિાેઙ

nહે શ્વાનળ- કાના મુસn વોવnાનિદૃ થહસિ પેનમસિસૌનિ સિ કનૌન વયૃ nહે નામે

ાેઙ શ્રસવૃાળાનાપાnનૃા

૨૨૨

હૈશ્રોથર્ઢૃરષહશ્રૌશ્રઢૃ થહશ્રખઉઢૃ

હ્યૃોnામિસિહૌાન સિૌભભ કનૌન ઙગુિને નિ nહે હસિnોનયૃાેઙ મnિહભિ ાનદ હસિ

નેપુnાnૌનિ નિ ષાનસકનાnિ ભnિનાnુને સિ સેયોનદ nો નોને નિ nહે મેદેવિૃાભ પેનૌદિૃ

હે વેઙેનગેદ તો। ગેપુતેદ ઙામઙિયૃ ોઙ સતાવઙસિહેદ સયહેઙાનસહપિ હૈોસ તહે

સોન ોઙ યહપિસહૌના ાનદ ગાનાનદસોન ોઙ ઢામેસહૌના હ્યોતિપિસિહૌન, હમિસેઙઙ,

ૈોસ। ગપોત વ઼દયિ સયહેઙાન ાનદ પહઙિસોપહેન, । હગિહ યુોનત ોઙઙયિઙિુ નદેન

તહે ઙાસત ગપોત નુઙેન ોઙ તહે પ્યાનનાતા દયૃનાસતયૃ, હાનસિમિહાદેવા હે વેઙેનગેદ

તો તહે શ્વાઙઙઙિ ઙામઙિયૃ હૈોસૈઙઙ- વ઼નસેદ નિ માનય ઙાનગુાગેસ ાનદૈોસ ાન

ેશપેનત મુસયિનિ શ્રૌ ઙોનન ઙનોમ તહે વ઼ઢ તહાત તહે સયૃસતેમ ોઙ શ્વાનળ હિદ યોમે

તો સતાયૃ નિ મતિહઙિ થહે મોદેનન ગેસોનયહેસ નિતો તહે શ્વાનળ હિસ પનોવ઼દ

વેયોનદ ાનયૃ સહાદૌ ોઙ દુોવત તહાત હૈોસ નિ નૌોયૃ ગેઙાતેદ તો વ઼દિયાપાત

હસિૈોનક માયૃ વે પઙાયેદ નિ તહે ઙનિસત ટુાનતેન ોઙ તહે ઙુનતેનતહ યેનતુનયૃ શ્ર

ધ્રૈહેન તહે ઙગેટુનયયૃ ોઙ યોનતાયતૈતિહ તહે મુસઙમિસ હાદ ઙાપિઙયૃ નિયપોસેદ

ાસૈ ઙનિદ। ઙાનગે નુમવેન ોઙ શ્રનાવયિ ાનદ શ્વેનસાનિૈાનદસ નિ તહે વ઼ઢ મતિહઙિ

ઙાનગુાગે હાદ, ોઙ યુોનસે, વેન નિઙઙુનયેદ વયૃ તહે વુોતઙુિઙ ઙોનમસ ોઙ

યઙાસસયિાઙ ષાનસકનાતિ સનિયે તહે ાનઙયૃ મતિહઙિ ાનતિનસૈપે પાસત માસતેનસ નિ

ષાનસકનાતિ હસિ ઙામુોસૌનકસ ાપે પોતયિસ, વ઼પિ ઢાનગાસેકહાના ાનદ શ્વાનયહાસાયાકા

ાપે નિ ષાનસકનાતિ હૈોસ નોત। સમિપઙે વ઼દયિ પનોસિતૈહોસે મુોતહ હાદ

ઙગેટુનતઙયૃ તો તાસતે તહે ષોમા ભુયિ; ાનદ હૈોસ નોત। પેદાનતયિ ઙતિતેનાતેન

ેતિહેન હસિ શ્વાનયહાસાયાકા સહૌસ તહાત હૈોસ। કેન સતુદેનત ોઙ ાનસ મોનાસિ

ાઙસો

હે સિ કનૌન તો સ ઙોન હસિ ઙામુોસ મતિહઙિૈાનક વાનનાનાનાતનાકાના

(ાવવપેવાતિેદ વ઼ઢ), તહે ોઙદેસત સપેયમિન ોઙ મતિહઙિ પનોસે શ્રયયોનદનિગા તો

મમ હાનાપનાસાદ ષહાસતનિ, નો મેનગાઙૌન મતિહઙિ મિસસ ોઙ તહાત ાગે હાસ યેત

વેન દસિયોવેગેદ થહે વ઼ઢ ોનગિનિાઙઙયૃ યોનતાનિદ ૭૭ ઢોઙૌસ વુત સેવ઼નતેન ોઙ

તહેસે ાપે નૌ મસિસાનિગા; ગા, ઙોઙૌપે તો નનિ, ાનદ ઙોઙૌ ૧૧, ૧૨, ૧૪, ૧૫, ૧૭,

૧૯, ૨૬ ાનદ ૨૭ છેનતાનિ તહનિગાસ સેમ તો હાવ઼ વેન ઙેઙતુોત ાનદ તહાત સિ વ઼દિનત

 ISSN 2229-547X VIDEHA

।ઙોન તહે સેવ઼ેનતહ પ્યાઙઙોઙા, શ્રીહેનૌ ઙનિદ । યોનગાઙેમેનાતીનિ ોઙ । ઙાનગો

ગ઼ુનવેન ોઙ તોપયિસ઼ થહે નોનમાઙ ઙઙિ ોઙ તહે મતિહઙિ સેમસ તો હાવ઼ે વેન ।

પોયેઙુઙ ।નદ હાપપય઼ ોને ।નદ તહે ઙનેટ્ટેનત મુસઙમિ નિયુનસીનિસ નિતો તહે

તેનનતિોનય઼ દદિ નોત સેનીુસિઙય઼ ।ઙઙેયત તહે દાઙિય઼ ઙઙિ ોઙ તહે પોપઙે થહે

વ઼ેનનાયુઙાનૌસ નોત નેગઙેયતેદ વય઼ તહે સયહેઙાનસ ોઙ મતિહઙિ સનિયેૌ ઙનિદ

તહે મેનગાઙિ સિયહેઙાનસ નેતુનનનિગા તો તહેનિ નાતવિ઼ ઙાનદ નોત ોનઙય઼ૌતિહ તહે

કનીૌઙદગો ોઙ ષમનતિ ોનદ મયાયા વુત ।ઙસોૌતિહ તહે માતિહઙિ ઙિય઼નયિ સોનગાસ

ૌહયિહ હાદ વય઼ તહેન નાતુનાઙસિદ તિસેઙઙ નિ મેપાઙ, શ્રસસામ ।નદ શ્રોનસિસા

હ઼યોતપિસિહીન સિ યનેદતિદ ોતિહ હાવ઼નિગા હેદેદ તહે તનાદતિોનિ ોઙ માતિહઙિ ઙિય઼નયિસ

ઙાતેન પેનઙેયતેદ વય઼ ઉમાપાતિ, ષહાનઙયાનાદાતતા, વ઼દિયાપાતિ ોનદ ોતહેનસ઼ શ્ર ગાઙેસસ

ોવ઼ેન તહેૌનકસ ોઙ હ઼યોતપિસિહીન, ઉમાપાતિ, ષહાનકાનાદાતતા ।નદ ોઙ । હેસત ોઙ

ોતહેનસૌઙિઙ યોનવ઼નિયે ોઙ તહે ઙાયત તહાત તહસિૌસ ।ન ગો ોઙ તહે તનુમિપહ ોઙ

માતિહઙિ સિપેયહ઼ ઢનોમ નીૌ ોનીનદસ, વેગાનિસ તહે યોનનેયતેદ હસિતોનય઼ ોઙ

માતિહઙિ ઙાનગુાગે ।નદ ઙતિનાતુને

થહે વ઼ઢ સિ । યોઙઙેયતીનિ ોઙ તહે યઙયિહેસ, નોદય઼માદે માતેનાઙિસ તો વે

ુતઙિસિદ નિ ।ન ।નતસિતયિ યોમપોસતીનિ઼ ૨ત માય઼ વે દેસયનવિદ ।સ । હાનદ- વીક ોઙ

પોતયિ ઙગુિમેસ ।નદ ઙેશયિોન ોઙ યોનનેયતેદ તોપયિસ ।નદ ોવઙેયતસ઼ ૨ન તહોસે દાય઼સ,

તહે ોવઙગિાતીનિ તો ઙેઙઙૌ તહે ।યયેપતેદ યોનવ઼ેનતીનિૌસ "મિપોસેદુ પોન

તહે ૌનતિન વય઼ તહે નુઙેસ ોઙ નહેતોનયિ઼ ૨ત હાસ । વ઼ાનતિય઼ ોઙ તોપયિસ ।નદ સિ

ેનયય઼યઙેપોદયિ નિ યહાનાયતેન઼ થહે નોસિસ ।નદ સુોનદસ ોઙ તહે યતિય઼ તહનુોગાહ

પઙાય઼નિગા ોઙ ।ઙઙ કનિદસ ોઙ મુસયિાઙ નિસતનુમેનતસ, સનિગાનિગા ોઙ વાઙઙાદસ ।નદ સોનગાસ

યોનનેયતેદૌતિહ ઙ઼ેનકિા, ।નદ તહે સહોુતસ ોઙ તહે પોપઙે, ।નદ ।ઙઙ કનિદસ ોઙ

સેમઙય઼ ।નદુ નસેમઙય઼ ।યતસૌહયિહુોઙદ યોમે તો ોને'સૌન સગિહત નિ ।

યતિય઼ૌતિહ તિસ મોતઙેય઼ યનીૌદ ોને મેનતીનિદ નિ તહે વ઼ઢ માનય઼ ોઙ તહે

વેનાયુઊન તેનમસ પનોવાવઉય સતિઊિ શસિત ાતિહ સઉગિહતઉય ાઊતેનેદ ડોનમ ાનદ

મોનિગ્રા થહેય યાન ાનઉય વે શપેયતેદ તો હાવે સોુગ્રહત નેડ્ગો ાતિહ તહે પુને

માતિહઊિ દિમ ાડ તહે ઊોન યાસતેસુ નાડઉયતેદ વય ષાનસકનાતિ ાન હનિદ્દ માનય

ાડ તહે વેનનાયુઊન તેનમસ ાડ તહે વઢ નેમાનિ ાવસયુને વેન તો તહસિ દાય ૨ન

તહસિ ન-ટુસતાનિાવઉય । વોક ાડ પોતયિ યાનવેનતાનિસ, તહે ાતહેન હાદ

નદ્દોવતેદઉય તો ગો નિ ડોન યોનસદિનાવઉ ામોુનત ાડ પેનસોનાઉ નેસોનયહ નિ

માકનિગ્રા ઉસિતસ ાડ વેનનાયુઊન તેનમસ

થહેને ાને સેવેન પ્યાઉઊાઉાસ ાન યહાપતેનસ નિ તહે વઢ પ્યાઉઊાઉા ાને દાઉસ ાતિહ

તહે દેસયનપિતાનિ ાડ તહે યતિય (નાગાનાવાનનાના) પ્યાઉઊાઉા તો વેગાનિસ ાતિહ તહે

દેસયનપિતાનિ ાડ । હેનો (નાયાકાવાનનાના) ાનદ તહેન ડાઉઊોસ તહે દેસયનપિતાનિ ાડ

। હેનોનિ (નાયકિાવાનનાના) પ્યાઉઊાઉા તહેને ગાવિસ ાન ાયયોુનતસ ાડ તહે નોયાઉ

યોુનત (સતહાનાવાનનાના) ૨ન તહસિ યોનનેયતાનિ, ા ગેત ાન ાયયોુનત ાડ તહે

દેઉયિાયોસિ ાડ મેદ્દિવાઉ મતિહઊિ પ્યાઉઊાઉા ડોુન ગાવિસ તહે દેસયનપિતાનિ ાડ સાસોનસ

(નતુિવાનનાના) ૨ન તહસિ પ્યાઉઊાઉા ા ગેત ાન ાયયોુનત ાડ સશિતય ડોુન પ્યાઉાસ ાન ાનતસ

ાનદ ાઉઉ તયપેસ ાડે નોતયિ તેનમસ ાનદ પોસતુનેસ હસિ સેનસે ાડ તહે ગાનોતેસટુ

ાનદ તહે હુમોુન સિ ાઉઉ ઊિઉસતનાતેદ નિ તહે દેસયનપિતાનિ ાડ પ્યુતાિનવિાનનાના,

તહે દેસયનપિતાનિ ાડ ાન ાઉદ ામાન ાયતનિગ્રા ાસ । ગો- વેતાન નિ તહે ઊવેનિતનાગિુસ

શ્ર પમિપ મુસત વે ાવોુત । હુનદનેદ યોનસ ાઉદ, ાતિહ ાનિકઉસ ાઉઉ

ાવેન તહે વોદય, હેન હાનિ ાસ ાહતિ ાસ યોનયહસહેઉઉ, હેન હાદ હગિહ), હેન વોદય

ાતિહોુત ડઉસહ, હેન યહેકસ ાઉઉ સહ્તુનકેન, હેન તેતહ ાઉઉ ડાઉઉન્ પ્યાઉઊાઉા ડવિ

ગાવિસ ાન ાયયોુનત ાડ તહે માનયહ ાડ યોનટુસત ાડ । પ્યનિગ્રા (શ્વનાયાનાકા- વાનનાના)

ાનદ તહે દેસયનપિતાનિ ાડ તહે ડોનેસતસુ નદેન તહસિ હાદ નેમનિદસ ાને ાડ તહે

ઢગિવેદયિ હયમનસ તો શ્રનાનયાનાિ, તહે સપનિતિ ાડ તહે ડોનેસત્ મોુતેસિ ાડ । ગાનદેન

ાને નાનનાતેદ નિ । પોતયિ માનનેન્ પ્યાઉઊાઉા સશિ ાપેનસ ાતિહ તહે દેસયનપિતાનિ ાડ

। બહાળા વુળ યોનયેનનસ ળિસેઉઙૌળિહ ળહે ગેનળઉ ।નળ ોઙ પોળનય઼ મુસયિ, દાનયનિગા

।નદ સનિગાનિગા ।ને દેસયનવિદ નિ ।ઉઉ ળહેનિ દેળાઉિસ઼ પ્યાઉઉોઉ સેવેન વેગાનિસૌળિહ ।

દેસયનપિળાનિ ોઙ ળહે યેમેળેનય઼ (સમાસાનાવાનનાના) ઙનદેન ળહસિ પ્યાઉઉોઉ, ૈ ગેળ

। દેસયનપિળાનિ ોઙ ળહે ગિહળય઼ઙોન ષદિદહાસ ।નદ વાનાુસિ ોળહેન દેળાઉિસ; ોઙ ળહે

વાનાુસિ ।વાળાનાસ (નિયાનનાળાનિ) ોઙ ળહે પયિસ ।નદ ળહે શ્રુનાનાસ, શ્રગામાસ,

ષમનળિસિ ળય઼ શ્રૌ ઙુનળહેન ગેળ । ઉસિળ ોઙ સેવેનળય઼ળૌ ઢાળપુળ યઉાનસ ।નદ ોઙ

યોનળનેસિ ઉકિ પ્યહુનાસાન ।નદ ઘાનદહાના

ઙનદેન ળહેસે પ્યાઉઉોઉાસ, ળહેને સિ । દેસયનપિળાનિ ોઙૈદિ વાનેળિય઼ ોઙ સુવળેયળસ

ળહોગાહ ળિ સિ નોળ પોસસવિઉ ળો ગો ળહનોગાહ ળહે નળનિ ઉસિળસ હેને ઙનદેન પ્યાઉઉોઉ

ળહનૈ હાવે । દેસયનપિળાનિ ોઙ ળહે મોનનનિગા, નોન, `વેનનિગા ।નદ ળહેન ોઙ

દાનકનેસસ, મોન ।નદ સકય઼ ૨ન પ્યાઉઉોઉ ઙોન, ળહેને સિ । દેસયનપિળાનિ ોઙ સશિળેન

ગાનોળ ગાઙિળસ, `ગિહળેન કનિદસ ોઙ ગેમસ, , ળહનિળય- ળૌ કનિદસ ોઙ સેમાન- પનેયાુસિ

સળોનેસ, વાનાુસિ કનિદસ ોઙ યઉોળહેસ, ળેનળસ, `ળય઼ ૨ન પ્યાઉઉોઉ ઙવિ ળહેને સિ ।

દેસયનપિળાનિ ોઙ ઉપહાનળસ ોઙ ગિહળય઼ કનિદસ, હોનસેસ ોઙ ળૌનળય઼ઙોન વનેદસ,

હુનળનિગા દોગાસ ોઙ ળેન વનેદસે ળય઼, ૨ન પ્યાઉઉોઉ સશિ, ળહેને સિ । દેસયનપિળાનિ ોઙ

ૈનેસળઉનિગા માળયહ, ોઙ ળહે વાનાુસિ કનિદસ ોઙ દાનયેસ ।નદ દાનયનિગા મોવેમેનળસ

।નદ ગાનાયેસ ।નદ । ઉસિળ ોઙ ળૌનળય઼સેવેન કનિદસ ોઙ ઉાેસ઼ મેસદિસ ળહેસે

દેસયનપિળાનિસ, ળહેને સિ ।ન ।યયોનળ ોઙ સહપિસ ।નદ નાવિન યનાઙળ, ।ને ગુમેનાળાનિ

ોઙ યેનેમોનેસિ યોનનેયળેદૈળિહ માનનાગિ, ળૌઉવે કનિદસ ોઙ સોનસ, `ગિહળ કનિદસ

ોઙ નાયાકિાસ, ોઙ ળહે વાનકિાસે ળય઼ થહે દેસયનપિળાનિ ોઙ ળહે વાનકિાસ સિ નિળેનેસળનિગા

।સ ળિ ગાવિસ । ઉસિળ ોઙ ।નળયિઉસ સોઉદ વય઼ ળહેમ઼ થહેન ળહેને સિ । દેસયનપિળાનિ ોઙ

ળહેવિસ, ।ને ઉાવોનાળે ।યયોનળ ોઙ ળહે સુનનોનદનિગાસ ોઙ । ઙોનળ, ।ન ।યયોનળ ોઙ

। પહય઼સયિયિનિ, ।યયોનળ ોઙ વોાળ ।નદ સહપિસ ।નદ સો ોન઼

૨ળ સિ । યોમપેનદુમિ ોઙ ઉઙિ ।નદ યુઉળુને નિ મેદેવિાઉ ૨નદાાિ નિ ગેનેનાઉ

ાળદ મતિહણિ નિ પાનતયુિઊન્ હુદગનિગે વેન ઙનેમ તહે દાતોઙ યોપયનિગાઙ તહે
મષષ (૧૫૦૭ શ્રય), તિ સિ ઙાનિઉયાઉદ ઙેન ાૌનક નિ મોદેનળ રનદો- શ્રનયાળ સપેયહ
થહેૌનક, ાસ તિ સિ, ેમનિદસુ સોઙ તહે માળાસોઉઉાસા ાળદ શ્રનિ શ્રિકવાન્રિન હસિ
નિતનોદુયતાેિન તો તહે વઢ યન્ ષ પ્ય છહાતતેનળ હિાસ નગિહતઉયાવસેનવેદ—"થહે ાઉઉ
ેમવનાયનિગા સયોપોઙ તહેૌનક સિ ા નોતૌનતહ્ય તહનિગા ાળદૌ ાપે
ેશયેદનિગાઉય તહાળક્ઙઉ તો તહે સયહોઊન ાળદ તહે પોત, ૈહો હાદ તહે હાપપય
દિા નિ હસિ મનિદોઙ પનેપાનનિગા ા વોક ઙેન તહે ગુદિાનયોઙ પોતસ ાળદ
નાનનાતોનસ નિ વાનનાયુઊન્ હયોતપિસિહૌન થહાકુન મુસત હાવે વેન ા માળૌતિહ
ાૈહોઉ- સોમે ાઉઉ નુાળદ નિતેનેસત નિ ઉડિ હસિ યાતહોઉયિાવસેનવાતાેિન્ દદિ
નોત યોળસદિન ાળય ાસપેયતોઙ ઉડિૌતિહૈહયિહ હે હાદ તો યોમે નિતો યોળતાયત ાસ
તો ઉૌાન વેનાતહ હસિ નોતયિ હે તાકેસુ સ તહનુોગહ તહે યતિય, ાળદ ગાવિસુ સ
ા ઉતિતઉ ગઉમિપસેસ નિતો તહે ગઉનિસસ તહાતૌાસ નિ મેદેવિાઉ રનદાિન યતિય હે
તેઉઉસુ સૈહાત કનાવેસ ાળદ વેગાગાનસૌ મેત, ૈહાત ઉૌ ાળદ વુઉગાન ઙેઉૌસ
યોળગાનેગાતે ાળદ સહોત ાળદ ળોસતઉ ાળદ મોવે નિ દનિત ાળદ ઙઉિતહ; ાળદ હે ગાવિસ
ુસ ાઉસો નોમાળતયિ દેસયનપિતાેિનોઙ નોવઉસ, હેનૌસ ાળદ તહે વુાતડિઉ હેનોનિસ,
પેનઙેયત નિ તહેનિ પેનસોનાઉ યહાનમસ ાળદ ાયયોમપઉસિહમેનતસ હે સહોૌસુ સ
નુાળદ તહે યુોનત, ાળદ તેઉઉસુ સૈહો સિૈહો નિ તહે તહનોળગ હે સિ ા પોત વય
નિસતનિયતાળદ તહે ટ્રુતિ દગિનતિયોઙ હસિ સૌત માતિહણિ તોળગુ ગાવિસ હમિ
ાળ ાદદતિાેનિાઉ યહાનમ્ હસિ સકેતયહેસ હાવે તહે સતામપોઙ પોતયિ ગેનુસિ તહે
ઉગિહતોઙ ા વનોાદ નિતેઉઉયતાુઉ સયમપાતહ્ય સહનિસ તહનુોગહે વેનયતહનિગા હે
હાદ ા ઙનિ સેળસોઙ હ્મુોન્ હે ગાવિસુ સ ાળે પતિામોઙ તહે ઉડિ નિ ા
હનિદુ યુોનત નિ તહે ાનઉય પાનતોઙ તહે ઙુનતેળતહ યેળતુનય શ્ર યહે દદિ
નોત નેગાઉયત તહે ઉડિાેઙ તહે યુોળતનયસદિ થહે પ્યાઉદિોસયોપયિ વૌાેઙ ઉડિ
નિ નોનતહે- ાસતેનળ રનદાેાઙ તહે ઙુનતેળતહ યેળતુનય શ્ર ય ાસ ેપપેસેળતેદ નિ

[illegible]

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

પઊાયેસ઼ થહે દેસયનાપિતાનિ ાેડ મયઽાહયિાઉ ડગ઼િપેસ પ્પાપાઉકિાસ, શ્રગાહેનાસિ, પ્પનિનાનાસ,
મઊયહાસ, વ઼દિયાદહાનાસ, દેસેનાત, ાેયાન ાનદ મોનતાનિ સિ માનવેઊઊોસ઼
વ઼દિયાપાતા'સિ દેસયનાપિતાનિ ાેડ તહે પનોસતાતિેસ નિ હસિ પ્પનિતાઊતા સહોસ હો હે
ાસ નિડઊેનયેદ વય઼ તહે ાનાતિનિગાસ ાેડ હ્યોતાપિસિહોાન઼ થહે વ઼ઢાસ સતુદેદિાતિહ
ાઊઊ સેનોસિનેસસ નિ માતિહઊિ, મેપાઊ ાનદ મેનગાઊ ાસ ઊાતે ાસ તહે સશિતેનતહ
યેનતુનાય઼ શ્ર ય઼ હ્યોતાપિસિહોાન સિ। નામે તો યોનફ઼ુમે ાતિહ નિ તહે હસિતોનાય઼ ાેડ
માતિહઊિ ઊિનગ઼ાગે ાનદ ઊાતિનાતુમે ાનદ ાતિહ હમિા સતાનદ ાેન। સોઊદિ ડોાતનિગ઼
શ્રોન઼ ાતહેન વોનાસ તહે તાતિઊ પ્પાવ઼સિકહાનાયહાનાય઼ હસિ નિતેપેસત નિ તહનિગાસ
હ઼માનાસ ાઊઊે મવનાયનિગ઼ હસિ સેનસે ાેડ વોાતય઼ સિ ડોનદ નિ હસિ દેસયનાપિતાનિ
ાેડ તહે મોનાહેમાસ હસિ સેનસે ાેડ તેનાવિઊે યાન વે સેન નિ હસિ દેસયનાપિતાનિ
ાેડ દાનકનેસસ઼ હસિ પોતયિ વ઼સિોનિ માય઼ વે ગાઊનેદ તહનોગાહ હસિ યોમપાનાસિોનસ
ાેડ સમાઊિ તો તહે નપિપઊનિગાવ઼ેસ ાેન તહે ાેયાન ાેડ માઊિક મોવ઼ેદ વય઼ સોાતહેનાન
વમેડે ઢો શામપઊેસ ાેડ તહે સતોયક યોમપાનાસિોનસ ાનદ ડગ઼િપેસ ાપે ગાવ઼િન
વેઊો :—

(i) "ાસ ડિ પ્પામાદેવા યામે ાડોન યોનટેનાનિગા તહે ાનાઊદ ાનદ સહે સિ હેન
વાનનેન; ાસ ડિ રનદના વેયામે તહોસાનદે યેદ તો સે હેન વોાતય઼, ાનદ
મનાહ્મા માદે હમિસેઊડ ડોનહેદેદ; ાસ ડિ ડોમે મવનાયનિગા હેનાતે
પ્પનાસિહના વેયામે ડોન ાનમેદ઼"

(ii) "તહે સમાઊિ નપિપઊેસ ાઊિનગા ઊકિ તહે ાવ઼ેસ ાેન તહે ાેયાન ાેડ માઊિક
મોવ઼ેદ વય઼ સોાતહેનાન વમેડે"

(iii) "સુયહ ાનગ઼િહત ાસાેાસ ઊકિ ાાઊઊ ાેડ ઊામપ વઊાયક મોસિતેનેદ ાતિહ ાેઊિ
(૩૧ ાડ)"

(iv) "થેતહ ઊકિ પોનાઊસ સયાતતેમેદ નિ વેનામઊિઊોનિ (૧૮ ાડ)"

(v) "ઢોતયહેદ સુયહ યુનાદસ ાસોમે ઊકિ તહે સઊિત- મુદ તાકેનોત ડનોમ।

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ઊकेाेड नेयनाम”—(२८।)

(ii) “थहे ावेसाेड नहे सनमनिगासाेड ઊगिहनिगि, नहनेगाह नहान दिा ास नो नहे पानह ानद दमियनीन सि योमनिगा” (३१।)

(iii) “नहे ઊपहानगस नहानैमे माददेनेदािनह यिहेमाઊ डઊी, ानद नहे पनि नमेसाैहियिहैमे वनसिद वय नहेनि नसकस, डमोम नहेसे नहे मेसनि नहाने शुदेद, —नेस सयेनन, ाैहानास नि ઊकि ? ास डि नियेनसेाैस वमनन नि नहे सहमनिसाेडाीदઊानद देनिसि” (५०।)

(iiii) “डकि नहे योनयहसहेઊઊ वानगाઊाेड नहे हेमोनि नि नहे डोमम; ઊकि नहे ाैनेमपोनाेड नहे नििनिनिद नि नहे डोममाेड सकय; ઊकि नहे वमઊिઊानियेाेड नौઊ छहानदमाकानना; ઊकि नहे गमेनप ઊदेमाेड नहे सनामस; ઊकि नहे ावेसाेड नहे योनाेड ઊवे; ઊकि नहे ઊडिाेड नहे फनगाઊाेड कुमुद डઊीमस; ઊकि नहे सगिन नि नहे डोमेहेदाेड नहैासनेमन मोननानि; ઊकि नहे साઊवानीनि गमेनदाेड दामकनेसस; ઊकि नहे गोद नामेाेड कनिगा छुपदि; ઊकि नहे नोनयिडोम नहै येसाेड नहैामઊद; नहुस हास नहे मोन ापपोमेद”,

(vi) “श्वाઊेनेससाेड नहे यઊेद; सनानिઊेससनेससाेड नहे मोन; नीसाेड गेसे; यઊानઊनिससाेडािनेम; ावेाेड समाઊઊ डसिह, डઊीमाेड प्यासहा (। कनिद ाेड गमासस); वઊसमोमनिगाेड ઊઊसि, दमयनिगुपाेड मुदस, वेनदनिगाेड पाददय पઊानस; ायेनेससाेड नहे सुन; मोवनिगानाेड नमावेઊઊमस; शुवेमानयेाेड प्यनिगास; पमेपामानीनि डोम मामयहनिगा; सपमेनिनिगाेड ઊनस सनेम; नियमासेाेड डसिहेस; मेननिगाेड छहाकमावाका; देयमासेाेडाीनेम; वमઊिઊानियेाेड नहे सकय; नोनयिाेड नहोनमन; डमे डमोम होन ानद नि नानमे योઊद”

(vii) “थहे पेमसपनिमानीनाेड नहे डोन सोઊदीम, ाैनिह नहान नहे मोद वेयामे

२व़

ઉમશ્રશ્વશ્રથર ઉશ્વશ્રયહશ્રૈશ્રૈશ્ર :

ભેસદિસ (તહૈ ।મઊૅસિતે શતાનત ।ઙ માતિહઊિ પૌતમય઼ ।નદ પમોસે ।ઙ

હ્યૉતિપિસિહૌમ થહાકુમ, ૌ હાવ઼ે સોમે ।ઙ તહે વેસત સપેયમિનસ ।ઙ ઊય઼માયિસ ।ઙ

ઉમાપાતિ ઉપાદહ્યાય઼ા, । યોનતેમપોમામય઼ ।ઙ હામસિમિહાદેવ઼ા હૈ ।ાસ તહે

ુાતહોમ ।ઙ તહે ઙામુેસ દમામા—શ્વામળિાતાહામાનાનાતાકા (તો વે દસિયુસસેદ નિ

દેતાઊિ ।ત પમોપેમ પઊાયે નિ તહસિ વ઼ોઉમે) હેમૌ હાવ઼ે તૌનતય઼ોને ઊય઼માયિાઊ

સોનગાસ નિ માતિહઊિ઼ થિહે સોનગાસ સતાનદુ નટિુ ।સ તહે ઙનિસિહેદ પમોદુયતસ ।ઙ

યહાસતે માતિહઊિ દયિતોિન઼ ઉમાપાત઼િસ યોનતમવુિતોિન તો તહે ગમૌતહ ।ઙ માતિહઊિ

સિુ નટિુ ।સ હે સેત તો મુસયિ સોમે ।ઙ હસિ સોનગાસ, ઙુઊઊ ।ઙ મિાગેમેસિ ।નદ

નાતુમાઊ પયિતુેસટુનેસસ઼ હે હાસ દેસયમાવિદ હામસિમિહાદેવ઼ા ।ઙ મતિહઊિ ।સ

હનિદુપાતિ ।નદ હાસ સહૌન હસિ સુપેમોિમિતિય઼ ।વ઼ેમ તહે મુસઊમિ નિવ઼ાદેમસ઼ હસિ

શ્વામળિાતાહામાનાનાતાકા હાસ વેને દતિદ વય઼ ઘમેમિસોન (હ્જાશ્રોઢ઼ષ, ૨૨૨, પપ઼ ૨૦- ૮૦)

ઉમેસહ મસિહમા ।નદ ષુકુમામ ષેન હાવ઼ે પઊાયેદ ઉમાપાતિ વિઙોમે વ઼દિયા઼પાતિ

ોન તહે વાસસિ ।ઙ ઊનિગુસિતયિ ।નદ ઊતિમામય઼ દાતા ।નદ તહસિ વ઼ૌ હાસ વેન

સુપપોમતેદ વય઼ જ઼ પ઼ છહાતોમળ઼ થિહે ।મયહાયિ ઙાતુેસ ।ઙ ઉમાપાતિ હાવ઼ે

સમિઊિામતિસિ ।નદ ।ઙઙનિતિસિ ૌતિહ વ઼દિયા઼પાતિ ।નદ તહુે નતિય઼ ।ઙ દિાસ,

ેશપમેસસોનિ ।નદ તહુેગહતા સિ ।ઊમોદય઼ તહેમ઼ે હસિ સોનગાસ હાવ઼ે । ઙમેસહનેસસ ।ઙ

।ઊઊ તહેમિ ૌન ।નદ હસિ પોતયિ ગેનુસિ ૌઊિઊ વે વ઼દિનત ઙમોમ તહે ઙાઊઊૌનિગા

સપેયમિનસ :

२

(।) "થહે દૌન હાતહ ।પપોમેદ નિ તહે ।સત, તહે ૌહેઊ નગિહત હાતહ

ઙઊૌદ ૌાય઼, તહે મૌન હાતહ દસિાપપોમેદ નિ તહે સકય઼ થહે ૌાતેમ

ઊઊિય઼ હાતહ યઊોસેદ, ।નદ યે઼ત, શ્રો ઊાદય઼ તહય઼ ઊાતુસ ઙાયે સિુ નોપેનેદ઼"

(ĩ) "થહ્ય યોનળેનાનયે સિ ઉકિ નળો નહે ઉનુસ ાનદ નહનિ યેસ નહે દાનક વઉે ઉઉિય થહ્ય ઉપિ ેસેમવઉનહ નહે યાનનાનીિ (નહે માદહુનિ ડઉીન ેડ। દેપ યાનમનિ યોઉિન) થહે ૈહેઉ વોદય હાનહ વેન યેોનેદ ેડ ડઉીનસ, ૈહ્ય, નહેન, સિ નહ્ય હોનનેડ સનોને ?"

(ĩĩ) "જેયુસે નહુ ડાનિનેસન, નહુગહ ૈાેસન નોન નહે વનાયેઉન ેડ નહનિ ાનમ; ાનદ (નહુ યોમપઉાનિસન નહાન) નહાન નહે નેયકઉાયે ેવેન નહ્ય હોનન સિ નોી હેવયૈન નહે વુનદેન ેડ સયોનન ૈહયિહ સિ ૈાગિહનય ાસ। મોુનનાનિ નહુગહ નહનીસન નોન ેડડ ષનાનગે ાે નહ્ય ૈાયસ"

(ĩv) ''ઘવિુ પ નહ્ય ૈાયૌાનદનેસસ, ાનદ ગાઉ ુ પોન મે ળોયડુઉઉ્ય, શ્રો ડાદય ડેન સુનનાસિ વે નહે નદ ેડ નહ્ય સયોનન ષાનિહ નહે ૈાસિ ઉમાપાનિ, નહે ખાનિગ ેડ ખાનિગાસ, નહે ઉાનદ ેડ નહે હનિદુસ કનીનહે વેનય સેનનમિનન"

২২

(ĩ) "શ્રો પનોદ ેને, ડિ નહુ ાનન ાનગાનય ાન મય ડુઉન, વે ાપપોસેદ ાનદ સહી નોન ૈાનહ"

(ĩĩ) "થહે વની સિ। વી, ાનદ નહ્ય ગઉાનયેસ ાનનીસ ષનાનિગા નહ્ય વી ાનદ સનાકિ મે, શ્રો મોીન- ડાયેદ ેને"

(ĩĩĩ) ''છોનસદિન નહ્ય નોનિ વોસસોમ ાસ। ગાોન મોુનનાનિ ાનદ વનિદ મે નો નિ; ડાદય, ૈાનિહ નહનિ ાનમસ ડોન વોનદસ"

(ĩv) "શ્રોનિહ ૈહાન, ાયન ેડ સુવમાસિસાનિ ૈાઉિન નહુ વે પઉાસેદ ? શ્ઉાયે નહ્ય ઉનુસ ડેનુ પોન મય વોદય (ાનદ નહે્ય ૈાઉિઉ વે) ાનાનનામેનન (ાનદ નોન। પેનાનયે)"

(v) "થહે ૈાસિ ઉમાપાનિ સાયેનહ। નનુ સાયનિગ થહે ઉાનદ ેડ નહે હનિદુસ કનીનહ નહે મોનહેન ેડ નહે હનિદુસ"

ઉમાપાનીાસ। સુયયેસસડુઉ દનામાનસિન ાનદ। પોન ૨ન સોમે ેડ હસિ સોનગાસ,

ઘોદ સિ સહૌન ।સે નnેાnનિગ઼ સુઁ૭ nો ।વાનદોન nિસે૭૬ nો હમિ઼ હસિ ૭ય઼ાયિસ ।ે

સુપોવ ।નદ સૌn઼ હેનયે૭ોનૌાનદ nહે ૭nિાાય઼ ૭ાનગુાગે, ણુાસિહેદ વય઼

હ્યોnિમિસિહૌા ।નદ ૩માપાnિ, યાોસસેદ nહે ૭ોનnોમેો૭ થમિહુn઼ શ્ર૭ોા nહે

મુસ૭મિ યોનટુસn ો૭ થમિહુn નિ ૧૩૨૪ શ્ર઼ ય઼, ૠપા૭ હાદ વેયોમેોનેો૭ nહે

માનિ ેસોાnસ ો૭ સયહો૭ાાસ ો૭ મnિહ૭િ ।નદ જેનગા૭઼ માnિહ૭િ ૭nિાાય઼ સnય઼૭

।નદ દયિnૉનિૌે યાાોદિ ેિ઼ા nો ૠપા૭ ।નદ યુ૭nવિ઼ાnેદ nહેૌnિહ ૭ુ૭૭

વ઼ગિુા વોnહ વય઼ માnિહ૭િ ।નદ ૠૌાનિ સિયહો૭ાાસ઼ વ઼દિય઼ાપાnિ, નો દુવn,

૭ો૭૭ૌદ nહે ૭ોnસnેપસ ો૭ ૩માપાnિ ।નદ નિ યુાસે ો૭ nમિ nહે વ઼ાસિહનાવ઼ાસ

ો૭ જેનગા૭ ।વ઼દિ૭ય઼ યુ૭nવિ઼ાnેદ nહે દયિnૉનિ ો૭ માnિહ૭િ પોn઼

(વ઼)

ષહશ્રાૠપ્પશ્રઢ઼શ્રયશ્રથથશ્ર

થહે ૭ાસn ગોn નુ૭ા ો૭ nહે પ્પાાનાnા દય઼નાસnય઼, હાાસિમિહાદેવ઼ા, ૌાસ ।

ગોn પાnાોન ો૭ ।ાn ।નદ ૭nnેા઼ ૨ન હસિ ેગિન ૭૭ુાસિહેદ નોn ૭ય઼ હ્ય઼ોnિમિસિહૌા

।નદ ૩માપાnિ વુn, ।૭સો । હોસn ો૭ nહો પોnસ, સયહો૭ાાસ ।નદ મેન ો૭ ેપુnે઼

ષહાનક્ાાદાnnા, । પ્પાાના પ્પાય઼ાસnહા, ૌાસ । દેવ઼ુn વ઼ાસિહનાવ઼ા ।નદ ।

ેનૌનેદ સયહો૭ાા ।નદ । પોn઼ હસિ ૭nિાાય઼ પાોદુયnસ ।ે યે઼n નિ nહે ૭મિવો

ો૭ વ૭વિ઼ૉનિ વુn સોમે ો૭ હસિ સnાાય઼ સોનગાસ ।ે ૭ુનદ હેે ।નદ nહેે, ૭ોમ

ૌહયિહ nિ માય઼ વે દેદુયેદ nહાn હેૌાસ । વ઼ાસિહનાવ઼ા વય઼ ૭ાnિહ ।નદ યોમપોસેદ

સોનગાસ નિ હોનુા ો૭ પ્પાસિહનાૌહોમ હે ।દદેસસેસ ।સ માદહાવ઼ા

ષહાનક્ાાદાnnા, nહુગાહ ૭nિn૭ ક્નૌન, ૭નિદસ । પ૭ાયે નિ nહે ગા૭ાશય઼ ો૭ nહોસે

ેનૌનેદ ુnહોાસૌહો યોનnાવિુnેદ nો nહે દેવ઼ે૭પમેનn ો૭ ।ા૭ય઼ માnિહ૭િ

ૌાnિનિગાસ ।નદ ૭૭ુાસિહેદ નિ nહે nાુમિપહાનn ।ગ ો૭ માnિહ૭િ સિપેયહ઼ શ્રોને ો૭

હસિ માnિહ૭િ સોનગાસ સિ યો૭૭યnેદ નિ nહે મnિહ૭િ યાાપાના ો૭ ઢ઼ાસ જેહાા યાસ઼

વ઼દિય઼ાપાnિ મેનnૉનિસ, નિ હસિ શ્રુાુસહાપાાક્સિહા, ।નોnહો પ્પાાના પ્પાય઼ાસnહા

સાનિ 'ગોદહદિાસા' શ્રૌહિતેહેન હેાૈસ। પોિોન ગોિ, િ સિ દષિઙયુિઊિ િો સાય વુિ

હસિ યોનગેયિાૈિ ાૈિહ િહે ઙામઊિય ોઙ ષહનદિહાનાદાસા સિ। ઙાયિોન િો વે ગેયકોગેદ

ાૈિહ હસિ સિોનય સિ પગેસેનવેદ િ િહે શ્રુનુસહાપાનકિસહા ૨િ સિ સાદિ િહાિ

ગોદહદિાસાૈગિ ુિ ઙોન। દપિ િ િહે ઘાગગેસ વુિ વેઙોગે હે યુોઊદ ગાયહ

િહે દેસિાિાિ, હે ગોિ િપિદ ાગદુ નગેદુ પોગ િહે મોિહેન ઘાગગેસ િો ગેયેવિ

હમિ ાગદ હસિાૈિઊિાૈસ ડુઊઙઊિઊિદ શ્રૌ હાવે ગોિ વેગ ાવઊ િો દો ાગય

ગેમાનકાવઊ ગેસોનયહ ોગ પગે- વદિયાપાિ માિહિઊિ ાગદ હેગયે ગોિહિાિ દેઙાિાિ

યાગ વે સાદિ િ િહે પગેસેગિ સિાિ ોઙુોન કગૌઊદગ થહેગે ાગે ાવુોિ ઙઙિય

માિહિઊિ સોગગાસ િ િહે શ્રનાકનાિપાિાગાઊમ, ાૈનક વેઊિવદ િો હાવે વેગ

યોમપઊિદ િ િહે ાસિોનગ પગોવિયેસ ોઙ ૨ગદાિ છહાગદેસહોન ાગદ

હાનવિનાહમા (ઙોનમેન'સ વાસસાઊ) ઙિદ મેગિાિ હેગે ાગદ િહે મેનુસ

પગેસયનવિદ િોગે ોઙ િહે સોગગાસ ગેમાિદુ સ ોઙ િહે િયપયિાઊ માિહિઊિ દેિ

(પગેવાઊગિ વેગ િોદાય) યોગસસિાિગ ોઙ નયિ ાગદ ઙસિહ શ્રનાકના- િપાિાગાઊમ,

ુગદુોવિોદઊય, યોગિાિસ સોમે ોઙ િહે પગે- વદિયાપાિ માિહિઊિ સોગગાસ યાનઊસિ

ઙોનમ ોઙ સપોકેગ માિહિઊિ, સાય િહે સપોકેગ ઊગગાગો ોઙ િહેાૈહોઊ ોઙ ાસિોનગ

૨ગદાિ, યાગ વે સેગ િ વદિયાપાિ'સ પપિાિઊિા ાગદ પપિાિપાિાકા, ૨િાૈસ કગૌગ

ાસ માિહિઊિ શ્રવાહાિા

છહશ્રશ્રથપઢ—વ

શ્રગ ોઙ પઙઙઊગેસયેગયે

વ૨યૈશ્રશ્રશ્રથ૨ થહશ્રપપ૩ઢ

(િ) શ્રગયેસિનય :

વદિયાપાિાૈસ િ િહે ઙામઊિય ોઙ માિહિઊિ ગનાહમાગાસ ોઙ પાસયાપા ઘોિના

ોઙ ઘાનહ ગસિહાપહ શ્રગ િસયનપિાિ ોઙ ોગે ોઙ હસિ ાગયેસિોનસ, પાનમાદિયા, ોગ

। િોમપઊ ોઙ હાિાિા વેવાિ હાવદિહિ, સિ દાિદ િ ઙા ષામ ૨૧૩ હેાૈસ।

મનિસિતેન્ હસિ સોન ચેવાદનિયાાેસ। મનિસિતેન ાેડ પોચે ાનદોન ાનદ હસિ

સેવેન સોનસોમે દેચોનાળેદોનિહ નોયાઉ નનિઉસ્ ચેવાદનિયા'સે ઉદેસન સોન,

વ઼મિસહોના, ચોમપઉિદ નહે શ્વાદદહાનોડ નહે મોસન મિપોનનાનન ષામસકાનાસોડ

નહે ષામવ઼ેદયિ મનાહ્માનાસોડ મનિહઉિ ાનદ હસિ નેપહો, ઢ઼ામાદાનન, નહાનોડ

નહો ાળ઼ુનવ઼ેદયિસ્ ઢ઼ામાદાનન'સ ડાનહેન, ઘાનેસહોના, ાેસ નહે

માહાસામાનનાદહપિાનિ (ડ઼ેનદોડ નહે ડુદાનોમેસિ) ચહમિસહોના, ગમાન

ગનાનદડાનહેનોડ વ઼દિયાપાનિ ાેસ। ડામુેસ ઞ્ઞવિાનદહાકાના વ઼મિસહોના'સ સોન,

છહાનદેસહોનોનોને હસિ ચોમપમેહેનસવિ ચોમપેનદુમિાેડ હનિદુ ઉાે નિ

સેવ઼ેન વોકસ ચાઉઉેદ ઢ઼ાનનાકાનાસ્ થહે શ્વાદદહાનસિાેડ વ઼મિસહોના ાનદ

ઢ઼ામાદાનન ામે ડોઉઉાેદ નિ મનિહઉિ વેન નો- દાય઼ ાનદ નહે ઞ્ઞવિાનદહાસોડ

છહાનદેસહોન સનઉિઉ ડોનમ નહે વાસસિાેડ નહે સોચાઉિ ાનદ મેઉગિાેસિ ઉડિાેડ મનિહઉિ

ક઼ન માય઼ વે નોનેદ નહાન સો માનય઼ોડ નહેમોમે મેમવેનસોડ નહે ડામઉિય઼ોડોન

પોન્ વ઼દિયાપાનોસ નહે સોનોડ ઘાનાપાનિ થિહાકુન ાનદ ગનાનદસોનોડ

હ્નાય઼ાદાનન, હેાેસ વોનન ાન મસિહાપહનિ નહે સેચોનદ હાઉડોડ નહે ડુેનનેનનહ

ચેનુનય઼ શ્ર વ઼ ક઼ન સિ નોન પોસસવિઉે નો સુગગેસન ાનય઼ે શ્રાચન દાને નિ નહે પમેસેનન

સનાનેાેડોન કનોઉેદગે઼

(ાાિ) ચાનેાેડ વ઼દિયાપાનિ

થહે દાનેાેડ વ઼દિયાપાનિસિ। દસિપુનેદ પોનિન નિ નહે ાનનાઉસોડ મનિહઉિ

ાનદ ાઉઉ ાનેમપનસ નો ડસિ નહે દાનેાેડ નહસિ ગમાન પોન હાવ઼ે મેનોનિહ પનાચનયાિઉઉય઼

ઉનિનઉાેન નો સુચચેસસ્ થહે ચોનડુસોનિ, ચમાનેદ વય઼ ચહનો- નોઉગયાિઉ મિમેગુઉાનનિસિ

ાેન ાચચુનનોડ નહે વ઼ાનાનિચેાેડ નહે ડ઼ ષામ, નહે ષાકા ાનદ નહે વ઼કિનામો નાસ,

સનઉિઉ પેનસસિનસ ાનદો હાવ઼ે હાનદઉય઼ ાનય઼ દિડનિનિ દાનુમ નો સનાનનોનિહ્ ષનિચે

નહો વ઼દિનચેસ મેગાનદનિગ નહે દાનેાેડ વ઼દિયાપાનામે ચોનડઉયિનનિગ, નિ સિ દડિડયુિઉન

નો ાસસગિન ાનય઼ પાનનયુિઉાન દાને નોાેન પોન્ ક઼નોસ નિ ડ઼ ષામ્ ૨૯૩ (—ષાકા

१३२४—१४०२ श्र य़) ׀ત૭׀ત ષવિાસમિહ઼ા ।સયેનદેદ ׀તહે ׀તહ્નોને ષનિયે ષાક઼ો ના સિ

।ઊસો ાવિન ׀તહેને ।નદ ׀તહેને સિ નો દડિઙેનયે ોઙ ોપનિોનિ ।વૃોત ׀ત૭׀તે ના, ો

હાવે ׀તાકેન િત ।સ઼ ।તહેનતયિ દાતે ।નદ િતસે ટુવિોઊનત ૧૪૦૨ श्र य़ ।સ ׀તહે સ઼તાનતનિા

પોનિત ોઙ ષવિાસમિહ઼ા'સ નેગિન઼ વિદિયાપાતિોાસ ।ન ોઊદેન યોનતેમપોનાનય઼ ોઙ

શ્રાકસહાદહાના મસિહના ોહે સિ સાદિ તો હાવે યોપેદિ વસિહનુપુનાના નિ ૧૪६४-

६५ श्र य श्रोनઊય઼ ઙૌ દાતેસ ોઙ ׀તહે શ્રોનિોાના હસિતોનય઼ ।ને નેયોનદેદ નિ ׀તહે ષાક઼ા

ેના, ોન ׀તહે વિદિનયે ોઙ ોહયિહ ો યાન ।સસગિન । દેઙનિતિ પેનોદિ ׀તોુન પોત઼

२न ષાક઼ા ૧૩२४(—१४०२- ३ श्र य़) વિદિયાપાતિોાસ ।ઊવિ ।નદ ષવિાસમિહ઼ા સેમસ

તો હાવે વેન ।ન નિદેપેનદેનત ।ઊેન઼ २न ોાસ ।સ ।ન નિદેપેનદેનત ।ઊેન, ׀ત૭׀ત

ષવિાસમિહ઼ા માદે । ગાનાનત઼ २न ષાક઼ા ૧૩७५ (— १४५३ श्र य़), વિદિયાપાતિોાસ

।ઊવિ ોહેન મ઼ાનાસમિહ઼ા ોાસ ।ઊનિગ઼ા થહસિ સિ ׀તહે ઙનિસતે વેન નેયોનદેદ ષાક઼ો ના નિ

׀તહે પગિનાપહ્ય઼ ોઙ મતિહવિ઼ા ઢનોમ તો યોનિસ ોઙ મહાનિાવાસમિહ઼ા (સોન ોઙ

મ઼ાનાસમિહ઼ા) ોઙ ׀તહે શ્રોનિોાના દય઼નાસનય઼, ો ઊાનન ׀ત૭׀ત હે ।સયેનદેદ ׀તહે ׀તહ્નોને

નિ ષાક઼ા ૧૩८७ (—१४७५- ७६ श्र य़) ષનિયે વિદિયાપાતિોાસ ।ઊવિ નિ ׀તહે નેગિન ોઙ

મહાનિાવાસમિહ઼ા, ો યાન સાઙેઊય઼ સાય઼ ׀ત૭׀ત ઙનોમ ૧૪૦२ તો ૧૪७५ श्र य़, હે ોાસ ।ન

।યતવિ પાનતયિપિાનત નિ ׀તહે શ્રોનિોાના છ્હોનત઼ થહેસે તો દાતેસ સહોઊદ ।યત ।સ ઊામપ

પોસતાસ નિ ોને નદેવોુન તો ઙશિ ׀તહે દાતે ોઙ વિદિયાપાતિ ઼२न વોો ોઙ ׀તહેસે

ઙાયતાસ, ો યાન પઊાયે વિદિયાપાતિ સોમોહેને વેોન ૧૩६० श्र य़ ।નદ १४८०

श्र य़ (વિદે- ઢ઼ ५५ છ્હાદહાનય઼, મતિહવિ઼ા નિ ׀તહે શ્રગો ોઙ વિદિયાપાતિ, ५५ १३—२०)

(િીિ) ઙ઼ઙિ, ોનકસ ।નદ હસિ નેઊાતોનિ ોતિહ છ્હોનત ોઙ મતિહવિ઼ા

થહે પોઊતિયિાઊ યોનદતોનિ ોઙ મતિહવિ઼ા ।ત ׀તહે તમિ ોઙ વિદિયાપાતિોાસ ોને

ોઙુ નયેનતાનિતય઼ થહે હનિદુ કનિગાસ ોને ોઙનેન તનય઼નિગ઼ા તો નેગાનિ ׀તહેનિ

નિદેપેનદેનયે, ોહયિહ ોાસ ׀તહ્નોતેનેદ વય઼ ׀તહે મુસઊમિ નિવાદેનસ ।સ । નેસુઊત

ોઙ ોહયિહ સોમે સોનત ોઙ ׀તનોુવઊોાસ ।નતયિપિાતેદ દાઊિય઼ શ્રોહવિે સયાપનિગ઼ા ׀તહે

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ૌનાતિોેન નિ હેનોયિ સનય઼ઊ (઼િનાનાસા) ।નદ ઊોન નહસિ પુનપોસે હે ।દોપનેદ નહે

માતિહઊિ- શ્રપાવહનામસા હે દેયઊાેસ હસિ શ્રપાવહનામસા ।સ ।ગનોવઊ નો

ેવેનય઼વોદય઼ શ્રોહઊિ ।ન નહે યોનન ોઙ યેવ઼ાસમિહ઼, હે નેયેવિદ મુયહ ઙાવ઼ોન

ઙનોમ પનનિયે ષવિ઼ાસમિહ઼ ।નદ હસિ ૌઙિ ઙાકહમિ઼ શ્ચુનુસહ઼પાનાકિસહ઼ ૌાસ ૌનાતિોેન

ૌહેન યેવ઼ાસમિહ઼ ૌાસ ।ઊવ઼િ ઙ઼નદેન ષવિ઼ાસમિહ઼, વ઼દિયાપનાઁસ નાનુનાઊ ગેનુસિ

ઊોને નોનયિ યોમપોસનોિનિસ ઙુનદ ।નો શયેઊઊેનનુ ોનઊેનુ હે વેગાન નો યોમપોસે

સોનગાસ નિ માતિહઊિ ોનદ વેયામે મિમોનનાઊોન ।યયુોનન ોઙ સુયહ યોમપોસનોિનિસ઼

શ્ન નહે યુોનન ોઙ ષવિ઼ાસમિહ઼, હે નળોયેદ યોનસદિનાવઊ નિઙઊુનયે શ્ચઙોન નહે

મય઼સનેનુોસિ દસિાપપોનનયે ોઙ ષવિ઼ાસમિહ઼, હે ૌાસ ઊેઙન ૌનિહુન । પાનનોન ।નદ

હે વેયામે દેવ઼ોનદ નો નહે ।ઊમનિગહનય઼

વ઼દિયાપાન ૌનોન । નુમવેન ોઙ ૌનકસ, ઊકિ ષ્પનિનઊિાન, ષ્પનિનપિાનાકા,

જાહુપાનાકિનામા, શ્ચુનુસહ઼પાનાકિસહ઼, ઙકિહ઼ાનાવ઼ાઊ, ષાવિ઼સાનવ઼ાસવ઼ાસાન,

ઘાનગાવ઼ાકયાવ઼ાઊ, વ઼વિહ઼ાગાસાન, યુનગાવહ઼ાકનાનાનાગનિ, વ઼ાનસહ઼ાકનાતિયા,

ઘાયાપાનાઊકા, માનમિાનળાન, ।નદ ઘો નાકસહ઼વ઼ળિાયા, (વોનહ દનામાસ),

યાનાવાકયાવ઼ાઊ, વયાદહવિહ઼ાકનાનાનાગનિ ોનદ માનય઼ ોનહેનસુ નદેન નહે ોનદેન,

ોન નિ યોમપઊનિયે ૌનિહ નહે નેટુસન ોઙ વ઼ાનુોસિ શ્રોનિોાન નુઊેનસ઼ શ્ચઙોન નહે

દસિાપપોનાનયે ોઙ ષવિ઼ાસમિહ઼, નહે પોન ઊોકેદ ।ઙોન ઙાકહમિા નઊિઊ સહે વુનનન

હેનસેઊઙ ૌનિહ ષવિ઼ાસમિહ઼'સે ઙઙગિય઼ માદે ોઙ ઊેવ઼ેસ઼ ઢનોમ ઢ઼ાળા- વાનુાઊ, ૌહેને

હે ૌાસ સનાયનિગ ૌનિહ ઙાકહમિા નિ નહે યુોનન ોઙ ઢ઼ાળા શ્ચુનાદનિયા યનોનોાન,

નહે પોન યામે નો ઊવ઼િ નિ વ઼ઊિઊાગે શ્ચાદમા, નહે યાપનાઊ ોઙ શ્ચાદમાસમિહ઼

(યુોનગોન વનોનહેન ોઙ ષવિ઼ાસમિહ઼) શ્ચઙોન હસિ દોનહ, નહે પોન ઊવિ઼દ ૌનિહ હસિ

ૌઙિ, વ઼સોિાસાદેવ઼ હે નળોયેદ નહે પાનનોનાગ ોઙ ણાનાસમિહ઼ ।નદ હસિ ૌઙિ,

યહમિામાન, ।નદ ોઙ જાહ઼ામિાવ઼ાસમિહ઼ શ્ન ૌાસ ।ન નહે નિસનાનયે ોઙ નહે ઊાનનેન નહ઼ાન

નહે પોન ૌનોન યુનગાવહ઼ાકનાનાનાગનિ ોનદ ।ઙોન નહ઼ાન હે નેનમિદ ઙનોમ નહે ઊઙિ

मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ોઙ। ચુેનાનિ હૅ વૅચામૅ મિમોનાળૉોન ।ચચુેનાોઙ હસિ સોનગાસ નિ માનિહિબિ,

નૌ ચોમમોનઙ્ય કનૌન ।સ શ્વાદાવાઙ્ગિ શ્રૌનિહેન હાવનિગો નળોપૅદ નહૅ

પાનોનાગોોઙ ષવિાસમિહા, ોન પોનૌઙ્દ નોન હાવૅ વૅન। માસનોન પોન

શ્રઙનોન ષવિાસમિહા, હૅ ઊોક્દ નૌોનદસ નહૅ ।ઙમગિહનચ ઙોન હૅઙપ ।નદ ગુદિાનચૅ

ઢાદહા ।નદ પ્પનસિહના વૅચામૅ દવિનિ વૅનિગાસ ।નદ નહૅ પોન વૅગાન નો સનિગા નિ

નહૅનિ પનાસિ ચનાવનિગા ઙોન પનોનૅચનૌનિ હૅ ગનૌ સૅનૌસિ નૌોનદસ નહૅ વાનૌસિ

પનોવૅઙમસ ોઙ ઙઙિ ।નદ ચોમપોસૅદ સોનગાસ નિ હોનુોન ોઙ વસિહનુ, વુનગા, ઘાનગા,

ષહવિા ।નદ ોનહૅન ઘોદસ નિ। પૅનાનિનન મોદ હૅ ચોનાનિુદ ચોમપોસનિગા

દૅવોનૌનાઙ પૉનનચ નઙિઙ નહૅ નદ ોઙ હસિ ઙઙિ હૅ ગાવૅુ પ નહૅ હાવનિ ોઙ

।સસોચાનિનિગા નામૅસ ોઙ હસિ હુમાન પાનોનસૌનિહ હસિ ૌન નિ હસિ પોમસ થહૅનિ

ચોનચઙુદનિગા ઙનિસૌનૅ નો મોનૅ મૅાનનિગાઙૅસસૅ શપનૅસસૌનિ વુન નહૅચ નૌ

વૅચામૅ નહૅ શપનૅસસૌનિ ોઙ સૅઙઙ- સુવમસિસૌનિ હૅ દૅદિ ોન નહૅ નોનનહૅનન વાનક

ોઙ નહૅ ઘાનગૅસ ।નદ નહૅ સનિ સનઙિઙ સનાનદસ નિદચિાનદ નોન નહૅ વદિચાપાનનિાગાન

નાઙિાચ સનાનૌનિ ોઙ નહૅ નોનનહ- ।સનૅનન નાઙિાચ હસિ નૅમપઙ ।નદ નાનકસ ।નૅ

સનઙિઙ શનાનન ।ન મહૌાનપિુન (ચાનવહાનગા) ।નદ ઢાળાવાનુઙિ નૅસપૅચનાવિઙચ

થહૅ દાચસ ોઙ વદિચાપાનૌનૅ નહૅ દાચસ ોઙ નહૅ ગઙૅનચ ોઙ નહૅ ઉનવિનસનિચ

ોઙ મનિહિબિ, ૌહિન નહૅનૌસ। ગનૅાન નિનૅનચહાનગો ોઙ નહુગાહન વૅનૌન

મનિહિબિ ।નદ મૅનગાઙ શ્રસ। સચૌનિ ોઙ નહૅ ગનૅાન ઙામઙિચ ોઙ દસિનનિગુસિહૅદ

સચહોઙાનસ, વદિચાપાનૌાસ। નૅનૌનૅદ સૅન ।નદ। નોચહૅન શ્ન સિૅ વદિનન નહાન

હૅ નુગાહન સનુદૅનનસ ।સૌઙઙ ।નદ નહૅનૅવચ ।દૅદૅ ઙુસનનૅ નો નહૅ ।ઙનૅાદચ

ૅશસિનનિગા ગઙૅનૌસિ ।ચહૅવિમૅનનસ ોઙ નહુ નવિનસનિચ ોઙ મનિહિબિ ઢનોમ નહૅ

ચોઙપહોન નો। મષ ોઙ નહૅ મનાહમાનાસાનવાસવા, ૌ ઙાનન નહાન નહસિ મષૌાસ

દૅદચિાનદ નો હમિ વચ ોનૅ ોઙ હસિ સનુદૅનનસ શ્નૌાસ નિ નૅચોગાનનૌનિ ોઙ હસિ

સચહોઙાનસહપિ નહાન હૅ હાદ નૅચોવિદ નહૅ ગનાનન ોઙ વઙિઙાગો મસિપહ (ચાનવહાનગા)

[illegible]

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

યુΘηુ઼ે હે હાદ તૌ ૌિવ઼િસ઼ ભય઼ હસિ ઙિમિસત ૌિડિ, હે હાદ તૌ સોનસ, હાનાપાનિ

ાનદ Ⅲાનાપાતાિનદ તૌ દ્દુાહોનસ઼ ભય઼ હસિ સેયોનદ ૌિડિ, હે હાદ ાેને સોન

વ઼ાયાસપાતાિનદ તૌ દ્દુાહોનસ઼ હસિ દેસયેનદાનતસ ાપે સતΘΘ Θવ઼િનિગા ાત ષુનાતહા

(યાનવહાનગા) ાનદ ઙનોમ હસિ દ્દુાહોન'સ સદિ ાત માહસિહિ (ષાહાનસા઼) ષનિયે

હસિ સોનગાસ ઙુનદ। પનોમનિને પΘાયે નિ તહે વ઼ાસિહનાવ઼ા શ્ચાદાવ઼ાΘ ાિડ ભેનગાΘ,

વ઼દિયા઼પાતાિાસ તાકેન તો વે। ભેનગાΘ઼ મિસસનસ઼ ઢ઼ાળકનાસિહના મુકહેનાળાિનદ

ઘ઼શ્ચ઼ ઘનેમિસોન ટુસતાિનદ તહે પનોપનેતિય઼ ાેડ તહાત યΘામિ ાનદે સતાવΘસિહેદ તહે

ઙાયત ઙેન ગાિદ તહાત વ઼દિયા઼પાતાિાસ। માતિહΘ઼િ માનય઼ ાેડ તહે Θાતેન વ઼ાસિહનાવ઼ા

પોતસ હાવે઼ દેસયનાવિદ તહે મેતાિનગા ાેડ વ઼દિયા઼પાતાિનદ છહાનદદિાસા વ્રત તહાત

ઙાયત ાΘસો સતાનદસ પેળેયતેદ વય઼ તહે મોદેનન પેસોનયહેસ઼

(વ઼િ) વ઼દિયા઼પાતΘ'સ ઙાતિહ

વ઼ાસિહનાવ઼સિમ હાસ વેન ાેને ાેડ તહે મોસત મિપોનતાનત યુΘતસ ાેડ સ્નદા ાિનદ

િતસ હસિતોનય઼ ગાિસ વાયક તો હોનય઼ ાનતિટુતિય઼ થહે વ઼ાસિહનાવ઼સિમ ાસ। યુΘત ાિસ

નિ ઙુΘΘ સાિનગા નિ ાસતેનન સ્નદા નિ તહે તાΘઙતહ યેનતુનય઼ શ્ચ઼ ય઼ ાહેન યહોય઼િ,

ઝમાપાતિ, ઘોવ઼ાનદહાના, હાય઼ાદેવ઼ા ાનદ માનય઼ ાતહેનસ યોમપોસેદ માનય઼

વે઼નસેસ ાેન ઢ઼ાદહાકનાસિહના મોસત ાેડ તહેસે પોમસ ાપે નૌ યોΘΘયતેદ નિ

ષહનાદિહાના યાસા'સ ષાદુકતાકિાનનામનાતિ઼ા શ્ચ઼ΘΘ તહેસે પોતસ નિતેનસડિદિ તહે

દેવ઼ોતાિનાΘ સતનાનિ ાેડ। યΘાસસ ાેડ મય઼સતયિસ઼ મતિહΘ઼િ, તહોુાહ। ગાપોત યેનતપે ાેડ

ાનતહોદોશ પેΘગાિનિ ાનદ યુΘતુને, ાિસ નોત તાતાΘΘય઼ ુાત ાેડ વ઼ાસિહનાવ઼ાતિ

નિઙΘેનય઼ે થહે પોપΘે ાપે ાયટુાનિતેદ ાિતિહ તહે વ઼ાસિહનાવ઼ાતિ તહોુાહત઼

હાય઼ાદેવ઼ો શેનયસિદ। ગાિદ દાΘ ાેડ નિઙΘેનયે ાેન તહે ગાનાિતહ ાનદ

દેવ઼ેΘપમેનત ાેડ વ઼ાસિહનાવ઼ા તહોુાહત નિ મતિહΘ઼િ થહે શ્ચાનળાિતાહાનાના ાેડ

ઝમાપાતાિસિ। દનામા ાેડ પ્પનાસિહના'સ સપોનત ાિતિહ તહે ઘોપસિ ાનદ િતાિસ ાનાતિતેન

નિ માતિહΘિનિ તહે ઙમિસત ટુનાતેન ાેડ તહે ઙુનાતેનતહ યેનતુનય઼ શ્ચ઼ ય઼

ઘોવ઼નિદાદાતતા'સ ઘોવ઼નિદામાનાસોઙઙાસા સિ ાનોતહેને શામપઙે ોડ ઙતિનાતુને ોન

પ્પનસિહ્ના ઙ઼ોનદ ૩માપાતુ નિઙાસહેદ । ડોનયે ોડ પ્પનસિહ્ના ઙ઼ોનદ તો વે

ડોઙઙોદ વય઼ ોતહેનસ નિ ઙતિનાતુને હે પાવ઼ેદ તહે ોય઼ ડોન તહે ડુતુને નયિહ

તનાદતિોનિસ ોડ માતિહઙિ ઙોવ઼ે પોતનય઼ થહેને સિ નો દુવત તહાત વ઼દિયાપાતાોસ

ગનોતઙ્ય઼ નિદેવતોદ તો હાયાદેવા ાનદ ૩માપાત વાયાસપાતા મિસિહ્ના, નિ હસિ

થતિહનિનિનાયા, સતાનતસ ોતિહ ાન નિવ઼ોયાતાોનિ ોડ તહે હગિહેસત વેનિગાોહઙિ મોસત ોડ

હસિ ોનકસ ાને વેગુનાોતિહ ાન ોવેસિાનયે તો હાના ોન પ્પનસિહ્ના વાનદહામાના,

નિ હસિ યાનદાવ઼વિકા, હાસ ાઙસો નેડેનેદ તો ઢાદહાકનસિહ્ના શ્ઙઙ તહેસે પોતિન તો

તહે શસિતેનયે ોડ । ગોદ ામુનત ોડ ઙતિનાનય઼ ોતપુત ોન તહે પ્પનસિહ્ના ઙ઼ોનદ

વેડોને તહે મેનગેનયે ોડ વ઼દિયાપાતા ોન તહે સયેને માતિહઙિ હાસ ડોન યેનતુનેસિ

વેન યેઙવનાતેદ ડોન તહે ગનાયેડુઙ ઙય઼નયિસ ાનદ તહે મોસત ડામુોસ નામે નિ તહે

ઙાનગુાગે સિ વ઼દિયાપાતા ોહેસે સોનગાસ ોને ાદોપતેદ વય઼ તહે વાસિહ્નાવા

નેડોનમેન છહાતિાનયા

વ઼દિયાપાતા ોસ નોત ોનઙ્ય઼ ોને ોડ સુયહ । નયિહ હેનતિાગે નિ હસિ ોન

હોમેઙાનદ વુત ોસ ાઙસો યોનવેનસાનાત ોતિહ તહે દડિડેનેત દાિઙસ, તહેન

પનોયહેદ પ્પનસિહ્ના ઙ઼ોનદ વેયામે તહે વેહયિઙે ોડ હસિ પોતયિ શયેઙઙેનયે

હે ોસ ોઙઙ- ાયટુાનિતેદ ોતિહ તહે વાસિહ્નાવા નેઙગિાોનિ થહે જહુપાનકિનામા

ાનદ તહે શુનુસહાપાનકિસહા ાનપઙ્ય઼ દેમોનસતનાતે હસિ નિયઙનિાતાોનિ તાોનદસ

વાસિહ્નાવસિમ એવેન ોહેન હે ોસ યોમપઙેતેઙ્ય઼ ડને, હે દદિ નોત દેવ઼ોતે હસિ

ેનેગાય નિ ોનતિનિગા સોમેતહનિગા ોનગિાનિાઙ ોન ષહવિા ોન ષહાકતા, નાતહેન હે વુસોદિ

હમિસેઙડ નિ યોપયનિગા તહે જહાગાવાતા ોતિહ ગનોત યાને હસિ ોનઙ્ય઼ સોઙાયે મુસત

હાવે વેન તહે ડાયત તહાત તહે યોપયનિગા ોડ તહે ાવોવે મષ ાુઙદ ગાવિ હમિ

ોપપોનતુનતિયા ોડ નેડેનેસહનિગા હસિ ાસસોયાતિાોનિ ોતિહ તહે જહાગાવાતાઙિા શ્ત ોઙઙ

વે વ઼દિનત ડનોમ હસિ પોમેસ ાઙસો તહાત હે ોનોતે ોતિહોત ાનય઼ દયિનાતાોનિ ડનોમ

હસિ માસતેમસ, હૈમોતે સોનગાસહૈનેવેન વોનિગોન તહે ધ્યનસિહના- ઊગેનદ્

થહે મહાકતિ મોવેમેનતોડ તહે મેદવિાઊ ાગે તોક તિસ નિસપનિાતીનિ ડનોમ

તહે મહાગાવાના- શુનાના, ાનદ તહે સતોનયોડ તહે શ્નાનિાિાતાહાનાનાોડ ૩માપાતિસિ

ાઊસો સોમૈહાત વાસેદોન તિ (શ્ર પ૮) શ્ર હોસતોડ મેડોમમેમસ પમોયહેદ।

તહોનુાગહ મેડોમ નિ તહે ચોનવેનતીનિાઊ ડોમમોડૌમસહપિ વેયુાસે તહાતૌાસ

સહાકેન તો તિસ ડિુનદાતીનિ વય તહે મિપાયતોડ રસઊામ્ થહે ચોનતેમપોમામય

મેડોમમેમસ નિડઙુનયેદ વદિયાપાત્ થહે શુનાનયિ નિડઙુનયે વનુગાહતા તહે

ધ્યનસિહનાઊિોન તહે ડોમેડનોનત ાનદ તહે ાદવેનતોડ રસઊામ ાયતેદ ાસ। યાતાઊયતયિ

ાગેનતૈહયિહ વનુાગહતા તહે ઊીસૈ ઊેમેનતાસ તોગેતહેન ાનદ ગાવે વનિતહ તો

વાસિહનાવા પોતનય શ્રોન તહે વાસસિોડ તહે મહાગાવાતા ાનદ તહે મમાહમાવાવિામતા

શુનાનાસ, તહે ચોનયેપતીનોડ ઊવેૌાસ નિતેમપમેતેદ ાસ। મોદેોડ પઊાય રત

ૌાસ સુપપોસેદ તો સુપપઊય તહે યમોતવિ પોૌમ, તહોુાગહ તો। માતીનિાઊ મનિદ તિ

ાપપોમસ ઊકિ ાન ાદવેનતુમે નિતો તહે નયહામતેદ ડુતુમે ડનોમ તહે યેમતાનિતિસિ

ોડ હસિ પાસત ાનદ પમેસેનત્ થહે ગમોતેસત દેઙેયતૌાસ તહાત તિ દદિ નોતોવેનયોમે

તહે પહઊિસોપહયોડ ઊિઙુસીન્ થહેોનઊય દડિઙેમેનયેૌાસ તહાતોઊદૈનિૌાસ

નૌ કેપત નિ। નૌ વોતતઊે થહે વાસસિોડ મેદવિાઊ મેઊગિુસિ મેડોમૌાસ

ધ્યનસિહના- ઊઊિ ડ઼ઊિ નિ તહે ડોમમોડ સપોમતસૌાસ ડનિસત પોપુઊામસિદ વય હ્યાયદેવા

થહનુાગહ ડ઼ઊિ, ઢાદહા- કમસિહના ઊેગેનદૌાસ વનુાગહતા દીૌન તો તહે ઊેવેઊોડ

તહે પોપઊે થહેૌહોઊ તહોમયોડ ઊવે યામે તો વે વાસેદુ પોન તહે ચોનયેપત

ાસે શ્રસિતેદ વેતૌન તહે ઘોપસિ ાનદ ધ્યનસિહના ઘમેનિસોન સિોડોપનીનિ તહાત તિ

દોઊત યાતેગોમયિાઊઊયૈતિહ તહે મેઊાતીનોડ સુઊ તો ઘોદુ નદેન તહે ડોમમોડ

ઊવેૌહયિહ ઢાદહા વોમે તો ધ્યનસિહના હેમે ઢાદહા મેપમેસેનતેદ તહે સુઊ

ાનદ ધ્યનસિહના તહે દેતિય થહે મિમોમતાઊતિયોડ ઢાદહા- કમસિહના સોનગાસ સિ ાન

ેઊટુનતે શ્રપમેસસીનોડ વદિયાપાતિસ મહાકત્ નિય મોનસોડ ઊઊિ- વહાકઊ,ુન

પોηૌસિ૬સ ηો ιηηιનિ યોમમુનીનૌતિ૬ ૬ન

થ૬ ૭ઊનિગ઼ાૌ૭ દેવોηીનૌ૧ વ૬ાકηીસા યોમપ૧સિસ η૬ ૭ીઊઊૌનિગ઼ા

પ૧નિયપિાઊ સેનηમિનηસઃ વ઼િડ઼ ષ૬ાનηા (ડ઼ૃસિયેનη), દાસયા (ષેઊηીનૌ૭ । સે૧વ઼ાનη),

ષાક૬્યા (૭ર્નિદઊય), વ઼ાηસાઊયા (ઢઊિઊિ) ιનદ માદ્દુ૧ા (સૌη) થ૬ ગ઼ષોηેસη દેપη૬

ૌ૭ ષોηીનિ સિ ષોય૬ેદ નિ η૬ સૌη સેનηમિનη શ્રન નિηિમિηે પે૧સોનાઊ ηીસિ

ૅસηાવઊસિ૬ેદ વેηૌન ષ્ય૧સિ૬નાι ιનદ η૬ દેવોηે નિ η૬સિ મેનηાઊ ιηηિદેૃ

થ૬ માદ્દુ૧ાૌ૧ η૬ ષ૧નિગ઼ા૧ા૧ાસા સિ પ૧ોનુનયેદ ηો વે η૬ સૌηેસη નિ η૬

વ઼ાસિ૬નાવ઼ા ૭ાηિ૬ ૨ન η૬સિ ષેસપેયη η૬ વ઼ાસિ૬નાવ઼ા પોηસૌષે નિદેવηેદ ηો

ષાનસક૧ιηિ ઊηિ૧ાતુષે થ૬ સૌη સેનηમિનη વેηૌન માન ιનદૌમાનૌસ

ષેયોગનસિદ ιસ η૬ દોમનિાનη નિ૭ઙુનયે ιસે ι૧ઊય ιસ η૬ ૭પાનસિ૬ાદાસ઼

ષ૧નિગ઼ા૧ા૧ાસાૌસ યાપાવઊૌ૭ માકનિગ઼ા η૬ુ નવ઼િ૧સે પે૧મોηેદ વય સૌηનેસસ઼

વ઼દિયાપાηિ ηૌક ηો માદ્દુ૧ા૧ાસા ιસ ηિ નિયઊદેદ ιઊઊ ૧ાસાસ઼ ડ઼ોવે ιનદ સૌηનેસસ

ૌષે η૬ ષેમા૧કાવઊ ૭ાતુષેસૌ૭ ૬સિ પોη૧ય઼ ૬સિ ષ૬ાકηીસ વાસેદૌન

માદ્દુ૧ા૧ાસા ૨η સિ ηો ઢ઼ાદ૬ાક૧સિ૬નાι η૬ાη ૬ે દવ઼િનηેદ ૬સિ ιηેનηીનિ ૭ો૧

ૅવે૧યη૬નિગ઼ા ιનદ ηિૌસ ૬સિ વેઊિ૭ η૬ાη પૌપઊ યુોઊદ ιηηιનિ η૬નિૌવળેયη વય

પનિનનિગ઼ા ιઊઊ ૭ાηિ૬ નિ ઢ઼ાદ૬ાક૧સિ૬નાι ૬સુ ઊηમિηે ૭ાηિ૬ સિ વ઼નિયેદ વય η૬

૭ાયη η૬ાη ૬ે, નિ ૬સિ ઊાસη દાયસ, ષેતુ૧નેદ ηો ૬ાનૌ૭ો૧ ગુદિનયે, નાય ૭ો૧

દેઊવ઼િ૧નયે ૨ηૌસ દેવ઼ોદિૌ૭ ιઊઊ ૧ηિઊસ઼ ૬સિ નિ૭ઙુનયેૌન ઊηે૧ વ઼ાસિ૬નાવ઼ા

ઊηિ૧ાતુષેૌઊદ નોη ૬ાવે વેન સો ગ઼ષોη ૬ાદ ૬ે વેન । પોηૌ૭ ગ઼ષોસસ

સેનસુાઊસિમ ૨ન છ૬ાનદદિસા, η૬ે ષોηયિ પાસસીનસૌ૭ ષ્ય૧સિ૬નાι ιનદ ઢ઼ાદ૬ા

પઊાય । વ઼ે૧ય મિપો૧ηાનη પા૧η શ્રસ । પોηૌ૭ પઊાસુષે, ιસ ઢ઼ાવનિદ૧ાનાη૬ યાઊઊદ

૬મિ, વ઼દિયાપાηિ, નિ ૬સિ ι૧ઊય યુોη૬, ૌષોηે નηિષિઊય સેયુઊ૧ ઊય૧યિસ, નો દ્દોવη,

વુη ૬સિ સηુદયૌ૭ η૬ે શ્રુ૧ા૧ાસ ιનદૌη૬ે૧ વ઼ાસિ૬નાવ઼ા ઊηિ૧ાતુષે

ૅનાવઊદ ૬મિ ηો દિનηિ૭િય઼ ૬મિસેઊ૭ૌηિ૬ η૬ે સપનિηિૌ૭ η૬ે ηમિ઼ શ્રસ । યુો૧η

પોn, હે મુસn હાવે ૈnાતિનેન ડોન nહે પઊાસુને ોડ હસિ માસnોનસ, વુn nહેને ાને

ાઉસો પોમસ ૈાતિહ્રોn વહાનતિાસ ૈહેને nહે ઊવિ હાસ વેન સુનગા ાનદ ડિ નોn ાઊઊ,

ાn ઊાસn nહેસે સોનગાસે પતિોમઊિ હસિ વાસિહનાવાતિ ઊાનતિગાસ શ્રવોn ૧૮૯૫ સુયહ

પોમસ ાને nહેને (વાદિ ૫ માતિના ાનદ ન ન માડુમદાન, વાદિયાપાતિ, મ્ોસ ૪૬૭-

૫૬૯, ૭૧૯-૫૭) યન પુવહાદના ઠ્હા સાયસ— " મ્ોૌ ઢાદહા ાનદ પ્યનાસિહના વેયામે

દવિનિ વેનિગાસ ાનદ nહે પોn વેગાન nો સનિગા નિ nહેનિ પનાસિ nહે યોનયઉદનિગા

ઊનિસ વેયામે nહે શપનેસસોનિ ોડ સોમેnહનિગા સપનિતિાઊ "

(થહે ષોનગાસ ોડ વાદિયાપાતિ, ૫૫ ૨૩-૨૪)

વાદિયાપાતિ વેઊવિદ નિ nહે નતિય ોડ ઘોદહોદ હે યોનયેવિદ ોડ ષહાક્નતિ

ાસ nહે નુોનાસિહેન ાનદ સુસnાનિન ોડે ાનnહ ાનદ ઊડિ હસિ દેસયનાપિતોનિ ોડ nહે

પહ્યસયાિઊ યહાનમસ ોડ ઢાદહા સિ । યઊાન નિદયાિતોનિ ોડ nહે ડાયn nહાn હે ૈાસ

નિપનેસસેદ વય nહે ષહાક્નતિ ડોનમ ોડ ઢાદહા હે દદિ નોn દસિતનિગુસિહ વેતોન

ઘોદસ હે ૈાસ ોડ ાપનિોનિ nહાn ાઊઊ ઘોદસ, ૈતિહ nહેનિ દડિડેનેનn ડોનમસ ાનદ

સહાપેસ, ૈને નોnહનિગા વુn nહે મવોદમિનn ોડ ાને શ્રઊમતિગહતય, ાનદ nિ

માnનેનેદ ઊતિnઊ વય ૈહયિહ નામે ૈ યાઊઊેદ nહેમ વાદિયાપાતિ હાસ વેન

ગેનેનાઊઊય દેસયનાવિદ ાસ । ષહાવાિ વય । હોસn ોડ સયહોઊાનસ ાનદ યોનસેનવાનાતિવ

માતિહઊિ સયહોઊાનસ ડાસnાદિતુસિઊય યઊનિગા nો nહસિ પોનિn થહેય હોઊદ nહે વાોિ

nહાn સનિયે હસિ ાનયેસnોનસ ૈને ષહાવાસો હે સહોઊદ ાઉસો વે । ષહાવાિ હાદ

હે વેન । દેવોn ષહાવાિ, હે ાૈઊદ નોn હાવે યોમપાનેદ ડેમાઊ વનાસnાસ nો

ષહવાિ નિ હસિ પોમસ થહસિ દોસ નોn સોનદ ઊગાયાિઊ

શ્રઊઊ પોમસ ૈાતિnેન ાન પાઊમ-ઊાવેસ, હતિહેનતિ દસિયોવાનેદ, ાને પુનેઊય

ઢાદહાક્નાસિહના સોનગાસ ાનદ નોn ાને ોડ nહેમ દોઊસ ૈતિહ ષહવાિ શ્રોહેન હે ૈનોને ડોન

સપનિતિાઊ સાnસિડાયnોનિ, હે ૈનોને સોનગાસ ાન પ્યનાસિહના હે ૈાસ । યોનસયાુસિ

પોn ાનદ । ડનિસિહેદ સયહોઊાન ૈહોસે સમિઊિસ ૈને વનાઊઊાનિn પોnયિ ડાnસ

થહે દિ૭સ ોડ સેનસુાઉતિય ાનદ ઉસ્ત ાપે પેદેમેદ વય નહોસે નહાન ાપે પ૭ાનોનયિ

ાનદ સપિતિુ૭ શ્રયયોનદિનાિ તો યન્ ય્ છ્ પેન, હે મોવેસ ા૭૭ નહે દાય નિ નહે

સુનનય ગનોવેસ ાનદ ડ૭ોના૭ મોદોસ ોડ નહે ાનહ, વુન નિ નહે વેનનિગ નસિસ

હગિહ ાનદ ોવેનાકેસ હસિ ડ૭૭ો પોતસ્ હે ોયયુપેસિ ુનટ્ઠ પોસાતિસોન્

ડ્રોકનિગ નહ્નોગહ નહે વાસિતા ોડ યેનતુનેસિ ો સે હમિ સતાનદનિગ નિ હસિ ોન

પુપે ૭ગિહન ાસ નહે ગુદિ ાનદ સાવ્રુપિ ોડ વ્રાસિહનાવ્રા ડાતિહ્ હે ડ્રોનદેદ નો

સેયત ાનદ ૭ાદિ દોન નો દોગમાતયિ યપેદ્ હે નિસપનિદ છહાનદદિાસા ાનદ

છહાતિનયા ાનદ નહસિ નિડહ્ઉનયે હાસ વેન નગિહન૭ય- ાયકનો૭દગેદ વય ા૭૭ હે

ોસ નહે ડપિસન ોડ ો૭દ માસતેન સનિગનસ ોહોસે સહોનત પે૭ગિ્રુસિ પોમસે શેનયસિદ

સુયહ પોતેનત નિડહ્ઉનયે ોન નહે ડાતિહસ ોડે ાસતેનન સ્નદ્રા હસિુ ૭તામાતે હોપે

૭ાય નિ પ્યનસિહના શ્રોહેનેવેન હે ડે૭ત દેસપેનાતે ાનદ વેયામે મોનોસે, હે પુત

હસિ ોન ડે૭નિગાસ નિ નહે મ્રોતહ ોડ ઢ્રાદહા ાનદ પાનિતેદ નહે પયિતુપે ોડ

હે૭પ૭સસસનેસસ્ સ્ન સુયહ ા સતાતે ોડ મનિદ હે ા૭ોયસ પેમાનિદ પપે-ોયયુપેદ

ોતિહ નહસિ નહ્રોગહન ાનદ યોનયેનતનાતેદ હસિ ડે૭નિગાસ ોન ઢ્રાદહાકનસિહના ઉન૭સસ

ોપે સિ નિસપનિદ વય ા પાનતયિુ૭ાન ડાતિહ ોપે યાનનોત સહો હસિ પોતયિે શયે૭૭ેનયે

શ્ર યઠોસે સયનુતનિય ો૭િ૭ પેવ્રા૭ તોુસ તો નયપેસ ોડ પાદાસ નિ વ્રદિયાપાતિ (ા)

ઘનોસસ સેનસુા૭ નયપે ોહયિહ હે ોપોતે ડોન પ૭ાસનિગ હસિ માસતેનસ ાનદ (ાા) હગિહ૭ય

સપિતિુ૭ ાનદ નિતે૭૭યતુ૭ નયપે ોહયિહ નિસપનિદ નહે ૭ાતેન વ્રાસિહનાવ્રા પોતસ્

છહાનમ ાનદ ગનાયે ોડ પોતનય હાવે વેન નહે સુવપેયત ોડ ૭તિનાનય યનાતિયિસિમ,

વુત હસિ પ૭ાતોનયિ ાનદ સપિતિુ૭ નહેમેસ હાવે વેન નહે વાસસિ ોડ હગિહેન

નહનિકનિગ ોડ નહે વ્રાસિહનાવ્રા પહ૭િસોપહેનસ્ એશામપ૭સ ોડ ડ૭િ૭ પે૭તોનિસહપિ

ાપે નોત ૭ાયકનિગ નિ વ્રદિયાપાત્ વ્રદિયાપાતિ'સિ ો૭િનિગ ડોન માદહાવ્રા સિ ા સગિન

ોડ પોત'સ ડે૭નિગ ડોન નહે હેનો શ્રોમસ ોતિહ્રોત ાનય પેડેપનયે તો નહે પાતનોનસ,

ાપે દેવ્રોતેદ તો નહે ઢ્રાદહાકનસિહના ૭ગોનદ્ વ્રાસિહનાવ્રસિમ ોસ હસિ પેનસોના૭

ાયટુસિતિૌિન નહ્નુાગહૈહયિહ હૈસિહૅદ નો યનોસસ નહૈ ાેયાન ાેડ મોનનાઊતિયૅ

હસિ ાિમિાસુ ઊનાિમાિને સાઊવ઼ાનાિૌિન્ શ્રોહઊિ હે ાિમિદ ાન મોકસહ઼, છહ઼ાિનાિનયા

દદિ નોન યાને ડોન ાનય઼ સુયહ નહનિાગ઼ હૅને ઊસિ નહે દસિનનિયનાિૌિન વેનૌન

વ઼દિયાપાનાિ ાિનદ છહ઼ાિનાિનયા઼ ક્ન સિ નનુ નહ઼ાન વ઼દિયાપાનાિ ાિઊસો દિનનાિડિદ ાનદ

ડુાનદ હમિસેઊડ ઊસાન નિ પ્પનસિહ઼ના ાનદુ ઊનાિમાિનેઊય઼ સુાગહ઼ાન નેડુગો નિ હમિ, વુન

ૌનિહ ાને યે ાેન સાઊવ઼ાનાિૌિન્ ક્ન નહૈ ઊસાન સનાગો ાેડ હસિ ઊડિ, હસિ ાપપોઊૌાસ

યાનડનિદ નાનહેને શયઊસવિ઼ઊય઼ નો । ઊાનગાનિગા ડોન સાઊવ઼ાનાિૌિન્

ઢોન હસિ મેનનાઊ સાનાસિડાયનાિૌિન, હે યોમપોસેદ પોમસ ાેન ઢ઼ાદહ઼ાકનસિહ઼ના

ૌહ઼ોસે પયિનુને સિ સો દેપઊયે નગાનાડાનેદ ાેન હસિ મનિદ નહ઼ાન હે ાઊૌાયસ ઊક઼િદ નો

સે પ્પનસિહ઼ના પાઊપાવઊય઼ વેડોને હમિ઼ હસિ ઊડિ- ઊાનગો ાવસેનવ઼ાનાિૌિન ાેડ પ્પનસિહ઼ના'સ

પયિનુને ડાઊિદ નો સાનાસિડય઼ હસિ ઊાનગાનિગો યેસ, ૌહયિહ નેમાનિદ ૌન ૌનિહ

ૌસિનડુઊનેસસ઼ હસિ યોનસનાનન ડાનિહ નિ સનિ ાનદ ાેનહેન ાઊઊિદ યોનવ઼ેનાનાિૌાિઊ

પહઊિસોપહય઼ સિ પાનન ાનદ પાનયેઊ ાેડ હસિ વ઼ાસિહ઼નાવ઼ા સોનગાસ; ાનદ ૌહઊિ પનાયનિગા

ડોન સાઊવ઼ાનાિૌિન, હે ડનાનકઊય઼ સનાનેસ નહ઼ાન નહ્નુાગહુન હસિ ઊડિ હે નેમાનિદ

પનોયયુપેદ ૌનિહ ામાસસનિગો ૌાઊનહ વય઼ સનિડુઊ મોનસ; ૌહ઼ો યાન નેઊવિ઼ હમિ

ાેડ ાઊઊ સુયહ સનિડુઊ ાયનાિૌિનસ? થહૅ ૌાઊનહ, નહુસ ામાસસેદ, ૌાસે નળોયેદ વય઼ ાઊઊ,

વુન ાેન નહે દાય઼ ાેડ ળુદગોમેનન નહેને ૌાસ નો ાેનહેન ાઊનેનનાનવિ઼ વુન નો

નેમેમવેન હસિ ાેઊદ ડનૌિદ હ઼ાના, ૌહ઼ો સિ કનિદ ાનદ દેસનનોયેન ાેડ સનિ઼ થહૅ

નોસોન ૌહય઼ હસિ વ઼ાસિહ઼નાવ઼ા સોનગાસ ૌને નોન પોપુઊાન નિ મનિહઊિ સિ નો વે

સુાગહ઼ાન નિ નહે નિનાને યોનસેનવ઼ાનવિ઼ાનઊોક઼ થહૅનિ પોપુઊાનિય઼ ૌાઊદ હ઼ાવ઼ે

મોનન નહૈ નદ ાેડ । યઊાસસ ૌહ઼ો નહનવિ઼દ ાેન નહે પોસસેસસાિૌિન ાેડ નહે સો યાઊઊદ

સપનિનિાઊ કનૌાઊદગો ાનદ ૌહ઼ો કેપન । નગાહ઼ાન હ઼ોઊદ ાેવ઼ેન નહે યનેદુઊતિય઼ ાેડ નહે

પોપઊે છહૅયકનિગા નહે ગાનૌાનહ ાેડ વ઼ાસિહ઼નાવ઼ા ડાનિહ ાનદ સોનગાસ સનુનાનેદ નહે

ગાનૌાનહ ાેડ માનિહઊિ ઊિનિનાનુને વ઼દિયાપાનાિ સેમસ નો હ઼ાવ઼ે વેન । વ઼ાસિહ઼નાવ઼ા

ાn હૈ૫n, વુn વૅનિ઼ગા વૅ૭ૅવિ઼ન નિ nહે નાnિયા ૬ ઘોદહૅદ, હૈ ૈ૫ોnો ાnહૅન

nહનિ઼ગાસ સમિ૫૭યા nો માનિ઼nાનિ હસિ ૫ોસnિ઼ાન નિ nહે યુ૫n ાનદ nહે સોયૅnિયા શ્રસ ા

૫ોn ાડ હૅ૫, હે હાદ મિમૅનસૅ ડnિહ નિ nહે ૫ોnૅનnા૭િnિસિ ાડ મા઼ન ᵯᵯᵯ

યાસ યા૭૭સ હમિ ા વાસnુnાનn૫ાવાદા (ા ૫ા૭સિn, વાદિ, વાદિયા૫ાnા ખ્યાવયા૭ૅક્ષ, ૫૫૭-

૨૪) થો હમિ, ૭ૅવૌસ ઘૅદ (છડ ઢ ૫ા છહુદહા૫ય, ‘મnિહ૭િ નિ nહે શ્રગા ાડ

વાદિયા૫ાnા’)

(વ) શ્રસ ા શ્રોn

શ્રસ ા ૫ોn ાડ ૭ૅવ, હે સુયયૅદૅદ ૭કિ ા સુયયૅસસડુ૭ ડ૭ૅ૫સિn, નિ ૫૫ૅસૅનnનિ઼ગા

ા વુnડુિ૭ ગા૫૭ાનદ ાડ સૅાનગાસ, nહે ૫૫ાયિ૭સસ હૅ૫nિગા ાડ ૈહયિહ હાસ નૅવૅન

વૅન ડૅ૫ગાnnૅન હસિ ૫ોમસ ાનદ સૅાનગાસૈ૫ નાn ાન૭યા ાૅ ાડ nહૈ ા૫૭સિn

દૅ૭િગાહnસ ાડ ઢાવનિદ૫ાનાnહ વુn હૈ વૅન હાદ nહે ૫નાવિ૭િગા ાડ સૅnnનિ઼ગા ાૅ ાડ

nહૅમ nો મુસયિ થહૅ ૫ોગિનાનn ાનદ દૅ૫ ડૅ૭નિ઼ગાસ ાડ સૅ૫ા૫ાnિાન ા૫ુ નટિ,

ઢાદહા'સ ૭ૅવ ાnnાનિમૅનn ાn ા ૫ા૫nયિુ૭ા૫ મૅામૅનn ૫ાયહૅસ ૫ૅ૫ડૅયnાન nો ા

દૅગા૫ુ નહૅા૫દ ાડ, સૅા મુયહ સૅા nહાn nહે ૫ોn ૫યિnુ૫સ વાપિા૫nા૫ાn નિ nહે

યોમનિ઼ગા ાડ ા ૫ા૭ાયા (દૅ૭ગા) શ્રયયૅા૫દનિ઼ગા nો ય઼ન વ છ ષૅન, વાદિયા૫ાnા, નિ

nહે વ૫ા૭િ૭ાનિયૅ ાડ હસિ મૅnા૫હૅા૫સ ાનદ સમિ૭િસ, નિ nહે ચહૅયિ ાડ શ૫૫ૅસસાનિસ

ાનદ નિ nહે હગિહૅ૫ ડ૭ગિહnસ ાડ હસિ ૫ોnાયિ ડાનયય, ાૅવ૫સહાદૌસ ા૭૭ વૅ૫નાયુ૭ા૫

૫ોnસ ાનદ છહાનદદિાસા સિ નૅા માnયહ ડૅ૫ હમિ હસિ ૭યા૫યિસ ા૫ ૫યિહ નિ મિાગા૫ય

ાનદ માનયા ાડ હસિ ૫ોમસ સૅમ nો વે ા મૅ૫ સn૫નિ઼ગા ાડ સમિ૭િસ

થહન઼ૅાગાહૅાn હસિ ૭ૅનગા ૭ડિ, હૈ ાસૅ નગાગૅદ નિ ૭nિ૫ા૫ય ાયnાવિnિયહસિ

૫ુ૫૭યા ૭nિ૫ા૫યાૈ૫કસ (૭કિ nહે શ્રાદાવા૭િ, ય૫ામાસ ાનદ ખ્યાવયાસ) ા૫ nહનિ઼ગાસ

ાડ વુnયા શ્રૅાડ યુ૫સૅ, હસિ યૅામ૫૭િnાાનિસ સહાૈ nહૈ શnૅનn ાડ હસિૅ નુદnિાન

વુn nિ સિ ાસ ા ૫ોn nહાn હે સિૅ સnૅમૅદ ાનદ હાસ વૅન ૫ૅમૅમવૅ૫દ nહન઼ૅાગાહ

યૅનnુ૫ૈસિ વયા nહે ૫ો૫ઌ હસિ નિડ૭ુનયૅ ાન nહે ૫ોnયિા૭ યૅામ૫ોસnિ઼ાન ાડ nહે

ેગિહ્વોનિગ઼ા પનોવ઼નિયેસ સિ મિમેનસે ાનદ મિમોસુનાવઊ થહ્નોગાહ

છહાિતાનયા, હસિ સોનગાસ નાવેઊઊેદ નો શ્રસસામ ાનદ શ્રોનસિસા ાનદ નિ મેનગાાઊ નહેય઼

યામે નો વેૈનાિનેન નિ મોનગોઊ ઊાનગુાગ઼ે થહે ઊાનગુાગોાેડ હસિ સોનગાસ

વેયામે નહે વ઼હયિઊેાેડ પોનયિાઊે શપેસસોિન઼ વ઼દિયાપાનાિ હાિદ નહે નટ્ટિ

દસિનાિયનાિનાિેડ નિસપિનિગા નહે પોનસોડ મેનગાાઊ, શ્રસસામ, મ઼ેપાઊ ાનદ શ્રોનસિસા

વ઼દિયાપાનાીાસ । પોન વોનનોન નહે સાયનેદ સોિઊાેડ માિનહિઊ, સાનયનાિડિદ વય઼

હ્નાનાક્સ ાનદૈ ાળનાવાઊક્સયા ાનદૌસ નિસનુમેનનાાઊ નિ માક્સનિગા માનિહિઊિ નહે

વ઼હયિઊેાેડ ઊિનાનાયમ ઊાનગુાગે નહ્નોગાહોન નહૈ હોઊેાેડ નોનાહે-ાનોેનન રનદીાા

હેૈાસ નહે પોનૈહો માદે નહસિ હાઊઊૈદ ઊાનદોડ ષનિાેવ઼નાડઊોૈનિહ હસિ

નામે મેઊેદય ાનદ માદુ સ નોઊસિ નહાન પોનાયૌસ ાન નિનેગાનાઊ પાનાનોડ ઊડિ

ાનદ નોન । મેને ાદોનનમેનનોડ નિ હે ઊાદિ સનેસસોન નહે યનોનવિ ાનદ

ુનાઊનિાનાિ સદિ ાેડ ઊાનનિગા હે માદે માનિહિઊિ પોઊસિહેદ ઊાનગુાગે યાપાવઊ

ાેડ શપેસસનિગા સુવનઊેસન મોનનિગાસ ાનદ ાઊઊ સહાદેસોડ નહોગાહન હૌસ નહે

ડનિસન ગમોન પોનોડ નહે મોદેનન રનદો- શ્રનયાન ઊાનગુાગે ાનદ હસિ સૈન ઊય઼નયિસ

હાદ ાૈદિ નવ઼િનસાઊ ાપોઊ હસિ નાદનાિનૌસ યાનનોદિાન વય઼ મનિા માિ

ાનદ ષુનાદાસ નિ નહૈસન ાનદ છહાિતાનયા ાનદ ષહાનક્સાદેવા નિ નહૈ ાસન઼

મ઼ો ાસપેયનોડ હુમાન ઊડિ સયાપેદ હસિ નોનયિ હૌસૌઊઊ ક્સનોિન ામોનગા

હસિ ચોનનેમપોનાનેસિ

હસિ સોનગાસ ામે વનાઊિઊનિન પોનયિ ડોનસ઼ થહેય ાનોનયે યુઊનાવિનિ નહૈ ાન,

ાનદ નહે વોઊદનેસસોડ ચોઊિનાસ નિ નહે પયિનુનેસ, પનેસેનનેદ નો નહે મનિદ, દાડડઊેસ

નહૈ યેસ઼ થહેય પનેસેનન । સનાનગે ચોમવનિાનાિનાિેડ ાનહઊય઼ ાનદ હોવ઼ેનઊય઼

શ્રસાેાેડ નહૈ ાનઊસિન પોનસોડ શ્રપાવહ્નામસા, હૈનાિસ સોમે યહાનમનિગા

મેઊઊડિઊોસ ઊય઼નયિસ ાનદ હસિ નિનનનિસયિ ગમોનનેસસ સિ યેન નો વે ાસસેસસેદ નિ ।

પનોપેન પેનસપેયનવિ઼ રન માનય઼ૌય઼સ, હે સિ ાનટ્ટિ પોન઼ હસિ ઊય઼નયિસ હાવ઼ે

વેયોમે । પાનન ોડ ોહેઉ પૌપઉ ડોન મોને નહાન ડવિ યેનતુર્ગેસિ નૌ નિ ।

ોયૃ નિ ોહયિહ નો ોનહેન પૌન હાસ પેનમોનેદ નહે ઉવિસ ોડ નહે પૌપઉ

વદિયાપાનિ હાસ વેયોમે નહે વેનયૃ ઉડિ વઊદ ોડ નહે માનિહઉિ સિપોકનિગ પૌપઉ

નિ । માનનેન, ોહયિહ સિ નપાનાઉઉેદ્ શ્રોનનિનિગ નિ નહે 'દેસઉિ વાયાના' હે દનૌ

ડોનનહ સુયહ સુઉ નનાનયનિગ સનનાનિસ ડનોમ હસિ નાનવિ ઉનગુગે નહાન ાયટુમિદ

ડોન નિ નોન ોનઉયૃ ાન ાયકનૌઉદગેદ ઉનિનાનયૃ સનાનુસ વુન ાઉસો માદે નિ । નવિાઉ નો

નહે યઉાસસયિાઉ ઉનગુગે શ્રોન ાયયુનન ોડ નિસ સનાપઉ વેનિગ નહે યોઉઉટુઉિ સપેયહ,

હસિ ઉનગુગે હાસ । પેમાનકાવઉ મોદેનન ટુઉનિયૃ ાનદ ોનિહ નિસ સૌનનેસસ,

હસિ સોનગાસ નેવેન ડોનડેનિ નહેનિ સનિગનિગ ટુઉનિયૃ થહે નયિહ સનપોમ ોડ હસિ ઉયૃનયિાઉ

પૌનનયૃ હાસ ડઊદ નિનો નનવિુનાનેસિ ાનદ પેપઉનસિહેદ નહેમ નો સુયહ ાને શનેનન

નહાન નિ યુનસે ોડ નમિ સોમે ોડ નહે નનવિુનાનેસિ હાવે વેયોમે મોને મિપોનનાનન

નહાન નહે માનિ સનપોમ્

થો નહે ૨નદાનિ ઉનિનાતુપે ોડ હસિ ાગે, વદિયાપાનિ'સ સોનગાસ ોપે નૌ થહેયૃ

ોપે દસિનનિયન ડનોમ નહે ડોનમાઉ પૌમસ ાનદ નહેયૃ વનોકે ોનિહ નહે સનાનદાનદ

પૌનયિ યોનવેનનાનિ થહેુગહ ોનનિનિગ નહેુગહ નહે મેદુમિ ોડ માનિહઉિ, હે

મિવુદ ષાનસકનનિ મિગેનયૃ ોનિહ સુયહ । નેનદેન ગનાયે ાસ નૌ નયહાનન નોન

ોનઉયૃ નહે ઊનનેદ વુન ાઉસો નહે તુસનયિ વઉિઉગેનસ્ ષોમે ોડ હસિ મિગેસ દો ાપપોન

નો વે નહે યહોેસ ોડ હાયાદેવા ાનદ ોનહેન ષાનસકનનિ પૌનસ્ મોસન ોડ નહે મિગેસ

ોડ વદિયાપાનિ હાવે । ડપેસહનેસસ ાનદ નિદવિદુિાઉનિયૃ ાવુન નહેમ્ ૨ન નહેનિ

પનોડસાનિ ાનદ વોઉદનેસસ, હસિ મિગેસ ાપુ નટુિ સનિયે નહેયૃ ાપે દનાન

ડનોમ નહે ોહેઉ યોનનેમપોનાનયૃ ઉડિ, મયૃનહેઉગયૃ, ઉનિનાતુપે, વુસનિસસ, ઊૌ,

યુનન, નાતુપે નયૃ મો મિગૌાસ નૌ ઊોન નૌ સુવઉમિ ડિ નિ યામે પાન નો

હસિ પુનપોસે, ોહઉિ સોમે ોડ નહે મિગેસ ાપે ટુનિ ડાનયડુિઉ હસિ સોનગાસ ાપે

પોનન નો વે સુનગ્ થહેુગહ ાપપાપેનનઉયુ નયોનનેયનેદ, હસિ સોનગાસ ાપે

યોનસસિનેળન નિ નહેમ ઊકિ નહે વ઼ાનુઁસિ પાનનસ ોડ થ઼ ષ઼ એઊઁનિ'સ "શ્રીસને ડ઼ાનદ઼"

હસિ મેનાપહોનસ ાનદ સમિઊિસ ાને ગ઼ુદિદ વય઼ નહે યોનવે઼નઁાનિસ ોડ ષાનસકનાનિ઼

છહાકોના, વે, ઊનુસ, ઊઁાન, ગોઊદ, ાનેઊિપે, પોમેગાનાનાને, નેયનાન, ાનનૌ, ઢ઼ાહુ,

મૌન, ખહાનળાના, ઊગિહ઼ોનેનિગ, નુનકોડ। પઊાનાનિ, નપે, સનપિહાઊ, માઊાયા,

વમિવા, પનાવાઊે નય઼ ાને નહે યોમમોનેસન યોમપાનસિોનસ઼ ઞાપેનદનાનાનહ યાસ

ાનદ ષહવિ઼ાનાનદાન થહાકુન હાવે઼ સહૌન હૌ હસિ નુમેનુસ પોમસે યહો

ષાનસકનાનિ ૈનાનિસ ાનદ હૌ નિ માનય઼ યાસેસ હે હાસ ગોને વેયોનદ નહેમ઼

૨નસનાનયેસ ોડ નોન- યોનવે઼નઁાનાઊ સમિઊિસ યાન વે સેન નિ નહે સોનગ ોડ નહે

માનનાગિ ોડ વ઼ાસાનના, નિ નહે યોમપાનસિોન ોડ યોનઝુગાઊુ નઁાન નો ૈનસહપિપનિગ;

નિ યોમપાનિગ। ૈમાન'સ વનાસન નો ષહવિ઼; નિ નહે યોમપાનસિોન ોડ। નેયકઊાયે

ૈનિહ નહે યુનપેનનસ ોડ નવિ઼ન ઘાનગા ોન ૈહેન નહે વ઼પિાનનિાનાનિ સિ પયિનુપેદ ાસ

નહે યોમનિગ ોડ પનાઊાયા ડ઼ોલ઼ેન સિ યોમપાપેદ નો ઢ઼ાહુ, ેઊપહાનન, ઊઁાન, હુનાોન

ેનય઼ ાનદ નહે વેઊવે઼દ નો મૌન, ોન નો નહે ઊનુસ ઊાડ ોન નો દેન ોન નો વમિદ

પેસપેયનવિ઼ઊય઼ શ્રસ। સુયયેસસડુઊ યનાડનસમાન, હે સિ। પોન ોડે મોનાનિ ાનદ દિાસ઼

હે ગવિસ સોમે ોડ હસિ મોસન પોગિાનાન ાનદ દેપેસન ડેઊનિગાસ નિ સમિપઊે

ઊાનગુગુ નાદોનનેદ ૈનિહ ાનય઼ ડગુિમે ોડ સપેયહ઼ હસિ ગડિન ોડે શનનોનદનાનય઼

સેનસવિઊિનિય઼ ાનદ હસિ પૌન નો શપપેસસ નિ નિ મુસયિઊ ાનદ ાનનસિનયિ ઊાનગુગે

માકે હમિ સુપપેમે ાસ। પોન઼ થહુ સે ોડ સેશુઊ મિગે નિ। દેવો઼નાનાઊ

પોમ સિ નહે હેગિહન ોડ વોઊદનેસસ઼ થહે ગોમેનનયિઊ મિગે નિ। ઊવે઼ પોમ ોડ

વ઼દિયાપાનિ સિ નિદયિાનવિ઼ ોડ હસિ માસનેનય઼ ોવે઼ન નહે ઊનિનાનય઼ ાનન :

"ઞૌ ાનદ ાગાનિ। સદિ ઊનગા ઊોક,

શ્રઊનગા હેન ઊાસહેસ નિસ સહ઼ય યુનવે઼ નોક઼"

હસિ ઊય઼નયિસ નૌ ાને દનામાનયિ઼ થહેય઼ સેમ નો ાનસિ ડનોમ સપેયડિયિ સનુાનાનિસ

ાનદ નહેય઼ ાને નહે મિપાસસઁાનિદુ નનોનયેસ ોડ સપેયડિયિ યહાનાયનેનસ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

યહાનાયતેનાસિદ વય ાવનુપનેસસ ાનદ ડઉશવિઉિતિયોડ નોનૅ થહોગાહ નોન। પોનયિ દનામા નિ નહે સેનસેાેડ હાયાદેવા'સ ઘતિાગોવનિદા વદિયાપાનિ હિસ યેનાનિ દનામાનયિ ઉમેનનસ નિ નહે શ્વાદાવાણિ રિન ઉિઙુમનિાનેસ નહે ગનોન નોમાનયે, વુન ાવોદિસ, ાઉઉ સેનસેાેડ ગાનહેનિગાિ દનામા (યડ ઢ પ્ય છહોદહાનય, 'ઘેનિનિાનયાકાના વદિયાપાનિ')

શ્વસ। પોનોડ ઉવે, વદિયાપાનિ સિ માનયહઉસસ હે હાદ ગવિન નહે ાીમાન હેન દુ શ્વૌનિહ। નામે નિસગિહન નિનો નહે હોનનોડ। ઉવે- ઉનનાીમાન, હે હાસ ેશપઉનેદ નહે નનપિ ગામુનોડ ડેઉનિગાસ નહાન। ાીમાન નિ ઉવે યાન હાવે હે હાસ ાઉસો શપનેસસેદ નહે ડેઉનિગા નહાન। ાીમાન હાસ ાવોન, દુનિગા ાનદ ાડોન નહે વેનય ાયનોડ ઉવે માકનિગા હે સિ ાઉમોસન ડેમનિનિાહિઉ દેસયનાવિનિગા। ાીમાન ઢાદહા સિ દેસયનાવિદ ડનોમાીમાન'સ પોનિનોડ વૌાીનિહ માનયહઉસસ ાેનદેનનેસસ ઢાદહા સિ વદિયાપાનિ'સિ નપે હેનોનિ થહે સોડનનેસસ ાનદ દેઉયિાયય ાેડ ડેમાઉ ાેમપેનામેનન સનપિનેદ હસિ દેપેસન ડેઉનિગાસ હસિ ઉયનાયિસ ાપે। વઉનદ ાેડ નોનયિસિમ ાનદ દેવોનીનિ ાનદ નહેનેાીપે પોસોનસ ડોન નહેપિ વેનિગા સો મેનિગા હાનદપુન નો પેયોનયઉિાેન નહે ાેને હાનદ નહે દેમાનદોડ હસિ પાનોનસ ડોન નહે યુોનનઉય ાનદે નોનયિ પોનનય, ાનદોન નહે ાનહેન હાનદ નહે દેમાનદોડ નહે સોયોનિય ડોન પોનનયોહયિહ માય સાવે હનિદુસિમ ડનોમ નહે ાેનસઉગાહનસોડ રસઉમ, હે ાીોને પનામિાનઉિય ઉવે ાનદ સેયુઉાન પોમસાીહેને નહે ટુાઉનિયોડે યસનાનયિ પનાસિ, ાેડ નિનેનસે ાનદ પેનસોનાઉ દેવોનીનિ સિાીનનનિગા થો નહાને શનેનન હસિ સોનગાસાીપે દોઉનિગાાીનિહ સેયુઉાન ઉવે રનાીસ નિ સુયહ યોનનેશનસ નહાન હે પેગાનદેદ નૌ વનોસનસ ાસ નિયાનનાનીનિસોડ ષહવિા રન મુસન ાઉસો વે ાદમનિનેદ નહાન હે ગાવે હસિ ઉયનાયિસ। દેવોનીનાઉ યહાનાયનેન વય હાવનિગા ઢાદહા ાનદ પ્યનાસિહના ાસ નહે પનોનાગોનસિનસોડ ઉવે દુઉસ શ્વૌ હાવે। વેનય ઉનાગે નુમવેન ાેડ પાસસાગેસાીહેને પ્યનાસિહના સિ પેડેનનેદ નો ાસે નદૌદાીનિહ યેનનાનિ દવિનિ

સળેપસ માય઼ ળોદ, ૌાળેન- ઊર્ભિસિ સપનનિગુ પ ાળ ળહે ળુિયહ ોડ હેન ઙેળ઼ ષહે યાળ

હાનદઊય઼ હદિ ળહે ળોય઼ ોડ હેન યોનસયુિસિનેસસ ોડ ળહે યહાનમસ ોડ હેન પેનસોન, ।

ેઘેઊાળીિ ળો માળય઼ હેન સમઊિ સિ ઊક઼ િ ળહે નેયળાન ૌહિયિહ ગાવ઼િસ ઊડિ ાળદ

મિમોનળાઊળિય઼ હેન ગાઊાળયેસ ાે યુપદિ'સ ૌાિ ામનૌસ઼ થહે વ઼ાયાસાળદહિ વેગાનિસ

ાળ ળહે ળમિ ૌહેળ ઢ઼ાદહા, ોડે શટ્રિસિળિ વુાળય઼, સિ ળો ડાઊઊ નિ ઊવે઼ ૌાળિહ

પ્યનસિહળ઼ા થહે મેસસેનગોન ળાઊકસ ળો ઢ઼ાદહા ાવુાળ પ્યનસિહળ઼ા ાળદ વ઼યિ- વ઼ેનસ઼ા

મોળહ ોડ ળહેમ સે ાયહ ોળહેન ાળદ ળહ્ુસ સળાનળસ ળહે પુનવ઼ાનાગા (ળહે ડનિસળ

ાળળાનાયળાિ) થહે ડનિસળ ોયયાસાિળ ૌાસ યુસેદ ળહ્ોગહ મેસસેનગોનસ઼ યુનનિગા

ળહે પેનાિદ ોડ શુનવ઼નાગા, ળહે મેસસેનગોનસ દેપયિળ ળહે વુાળય઼ ોડે ાયહ ોળહેન઼

ષળાગે સિ ળહેળ સેળ ેાદય઼ ઙેન ાવહસિાના ાળદ ળહે ડનિસળ મેળનિગા ળાકેસ પઊાયે

હેવે ળહે પોળ યોળેસ ૌાઊિદેનનેસસ ોડ ઊાવ઼સિહ મેળાપહોનસ, ોવ઼ેનઊાદેદ ૌાળિહ

યઊાસસયિાઊ ાળદ યોનવેનળાિનાઊ ડગ્રિમેસ઼ પ્વેળ ળહ્ોગહ ળહસિ યઊ્દ ોડ મિાગોનય઼,

ાપપોનસ ા વ઼સિાિનિ ોડ ઢ઼ાદહા'સ વુાળય઼ ઢ઼ાદહા સિ દેસયનવિદ ાસ ા ઊમનિોસ

ૌાળદ, યોળેદ વય઼ ઊગિહળેનનિગા, ઊક઼ િ ા ગોઊદેળ ળેળદનઊિ થહે નયિહ યઊસળેનસ ોડ

હેન વઊાયક હાનિ ાે ઊક઼ િ ળહે યઊ્દસ ોન ળહે વેસ વુળ ાે સોડળ ાળદ ળેળદેન ઊક઼ િ

ળહે ષહાવિાઊ (મોસસ) ૨ન ળહે ગાનાયેડઊ યુનવ઼ેસ ોડ ા વૌ, હેવે પેવનૌસ ાે

વેળળ ાળદ હેન ડોમેહાદ વોમસ ૌાળિહ ળહે ઊસળવે ોડ ળહે મૌળ઼ ઢ઼ાદહા'સ વુાળય઼

સિ દેસયનવિદ નિ ા માળનેન વેયોમનિગા ોડ ા પોળ ોડ ળહે સળાળુવે ોડ વ઼દિયાપાળ્

હેવે પેસ ેમનિદ ોડ ળહે પ્યહાળળાના વનિદ, નોસે સિ ઊક઼ િ ળહે થઊિ ડઊૌન, ાળદ

ઊપિસ હાવ઼ે ળહે હે્ ોડ યોનાઊ શ્ૌળિહ ળહસિ ડોનમ ોડ માળયહઊેસસ વુાળય઼, ઢ઼ાદહા

ગાઊૌસ ૌાળિહ સહય઼ હાપપનિસસ ાળ ળહે ળહ્ોગહળ ોડ ડનિસળ મેળનિગા ષહે ગોસ્ોળ

નિ ળહે દાનક નગિહળ ળો મેળ હેન ઊવે઼ન વુળ ળહે હેસાળિાળાિનિ સળઊિઊ પેનસસિળસ ાળદ

સહે ડનિદસ હેનસેઊડ ડાયે ળો ડાયે ૌાળિહ પ્યનસિહળ઼ા થહે ળેળદેનનેસસ ોડ ળહે મેળનિગા

સિ નિદેસયનવિાવઊ થહે સળિાળાિનિ ગાનાદુાઊઊય઼ યહાળગોસ઼ શ્ોળ ેળુનન ઢ઼ાદહા

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ણાપણાળેસ નહે શપેનેનિયે ોડ હેપ ડનિસન મેનનિગ ોનિહ ખ્પનિસિહના થહેન વેગનિસ

માના (નહે પટ્ઠિ) ાનદ ાગનિ નહેય મેન ાનદ ખ્પનિસિહનો ણનપેનસ ઢ઼ાદહ઼ા ઢ઼ાદહ઼ા,

દેસયપવિનિગ ખ્પનિસિહના સાયસ : "હે સિ । ડણૌપ નો વે પણાયેદ઼ પોન હેપ હોદ; હે

સિ નહે યોઊઊયનુમિ નહાન માકેસ હેપે યેસ વુાનડ્ડિઊ; હે સિ । પપેયુાિસ નેયકણાયે

યણનિગનિગ ાવુાન નહે નેયક; સહે યાનણોન યોનયેવિ ઊડિોનિહુાન હમિ; હે સિ નો

હેપોહાનોનેપ સિ નો નહે ડસિહ, ોપોનિગાસ નો । વિદ; નહે વેપય વપોનહ ોડ હેપ

વેનિગ ાનદ નહે ોનઊય ોવળેયન ોડ હેપ ઊડિ઼" હેપૈ હાવે નહે શુવેપાનયે ોડ

સેનસ્યુાસપેસસ વુન ાન ઊનગ ઊસન હે પોસે ાવોવે સુયહ સેનનમિનનસ ાનદ ગાવે નો

નહે સનોપય । સપનિતુાિઊ નિનેપપેનાનીનિ઼

રન નહે દેસયપપિનીનિ ોડ સયેનેસ, નોપપેનનસ ોડ સમિઊિસ સપોનનાનુાસઊય ાપસિ

ાનદ નિ સપનિ ોડ નહે ડાયન નહાન ઢ઼ાદહ઼ા ડુાનદ હેપસેઊડ ઊસન નિ ખ્પનિસિહના, સહે ડેઊન

નહાન ખ્પનિસિહનાોસ યેનુ નપેવોઊદ નો હેપ઼ થહે ાગોનસિદે શપપેસસીનિ ોડ નહે

નિડનિનિઊય ઊનિનઊ નિ પપેસેનયે ોડ નહે નિડનિનિઊય ગપોન સિ ડુાનદ નિ નુાયહનિગ યપય

ોડ ઢ઼ાદહ઼ા—"શ્રો ખ્પનિસિહના, ોહાન ાપન નહુ?" શ્રવહસિાપા ગોસ ોન ાનદ નહેય મેન

ોયહ ોનહેપ નિ નહે ગપોવેસ ાનદોહઊિ દોનિગ સો, સહે સિ યોનસયુાસિ ોડ નહે

ુનડાવુાપાવઊ સોયાિઊ યપનિયિસિમ઼ રન નહે મોનનમિ, ખ્પનિસિહના નિડોપમસ ઢ઼ાદહ઼ા

ાવુાન હસિ દેપાપનુપે ડપોમ ઘોકુઊ નો માનહુાન થહે વેનન નાકેસ પણાયે ાનદ

નહે પાનગાસ ોડ સેપાપાનીનિ ાપે નુાિ નવોપાવઊ નો વોનહ઼ એવેનોનિહ ાઊઊ નહે

ાયયેસસોનેસિ ાન હેપ દસિપોસાઊ, ઢ઼ાદહ઼ા દોસ નોન ડેઊ હાપપય ાનદ સામે સિ નહે

યાસે ોનિહ ખ્પનિસિહના થહેનિ ડેઊનિગાસ ાપે ણાપણાળેદ નો ાયહ ોનહેપ વય નહે ગોવેનીન઼

રમાગનિાપય ાનદ પાઊ મેનનિગાસ નાકે પણાયે થહે મેનનિગ સિ

ગેનેપાઊઊય ોન મેનનાઊ પણાને ાનદ ઢ઼ાદહ઼ા વેયોમેસ સાનસિડેદ્ વદિયાપાનયિપોનેસ

। નેનદેપ પાનહેસ વય દેસયપવિનિગ ખ્પનિસિહના'સ દેસેપનીનિ ોડ ઘોકુઊ—

"ખ્પનિસિહના હાસ ગોને નો માનહુાપા,

શ્વઊાસ ઘોકુઊ સિ દેસેનાળેદ્

થહે વનિદ ષુક્ાૈપસ નિ નિસ યાગે;

ɲહે યૌસ ઊોકુ પાૈસિɲડઊઊપ, ।નદ

શ્વઊઊ ɲહેપિ ગેસɲુપેસ પોનિɲ ɲો મારહુɲ।

મો ઊેનગેન દો સહેપહેનદસ ।નદ મઊિકમાદિસ મેɲ ।ન ɲહે વાનકોડ

હ્વામુɲ।

શ્વો, માદિસ, હૌ યાન ર ગો ɲો ɲહોસે વાનકસ ।ગાનિ ।નદ વોન ɲો સે

ɲહે પઊાસાનɲ વૌનસાૈɲિહુેɲ હમિ઼

થહે વેઊોવ઼દ ગનોવ઼સ ાૈહેને હે ।નદ ɲહે માદિનસ પઊાપ઼દ ।મોનગાસɲ

ડઊૌનસ, હૌ દો ɲહેપ નસિ વેડોને મે ।નદ પ઼ɲ ર વોન ɲો ઊવિ઼"

ષહે સિ ।વુોɲ ɲો દૈ ।નદ સાપ઼સ :

"રડ ɲહે ઊઊિપ઼ હાસ વેનાૈɲિહેનેદ વપ઼ ɲહે યોઊદ નાપ઼સોડાૈનિɲેન મોન,

ાૈહાɲ ળોપ઼ યાન ɲિ હાવ઼ે નિ ɲહે યોમનિગોડ ɲહે સપનાનિગા ?"

રડ ɲહે સેદસ હાવ઼ે વેન દેસɲનોપ઼દ વપ઼ ɲહે સુમનેન સુન, ાૈહાɲ

ાૈઊિઊ ɲિ ।વ઼ાઊિ ɲહાɲ ɲહેને વે સહૌનસ ।ડનેનાનદસ ?

યપ઼નિગોડ ɲહપિસɲ, ર યામે ɲો ɲહે શ્વોપ઼ોન઼ શ્વઊાસ નોɲ। દનોપ હાદ ર ɲો

ટ્રેનયહ મપ઼ ɲહપિસɲ

શ્વૌનપ઼, ર યામે ɲો ɲહે સાનદાઊ ɲને, વુɲ ɲહે સૌɲ સપ઼ેનɲ યોસેદ઼ ર

યામે ડોન સૌɲહનિગા ɲો ɲહે ઊગિહɲાેડ ɲહે મોન, ।નદ ɲિ વેગાન ɲો સપ઼ોનયહ

મેાૈɲિહ ડપિ઼

થહે મોનɲહોડ ષનાવ઼ાનાૈɲિહ નિસ નાનિનિગા ડઊોદસ હાદ નોɲ। દનોપ

ડોન મે઼

થહે પ્યાઊપાɲાુ (ɲહે ɲનેાેડ પઊેનɲપ઼ નિ રનદના'સ હેાેવ઼ન) સિ વાનનેન

ડોન મે઼

શ્રો, ઘ્યનસિહ્ના, શ્રો ઊનદ ોડ મય ષુોઊ

૨ સુોગહ્ન ેઙ્ગો નિ નહે, વુન ઙુનદ નિ નોન

થહે પોન, વ઼દિયાપાનિ, સિ સઊિન ડનોમ ોનદેન"

થહુોગહ ઢ઼દહ્ા સપોકસ નિ નહે ઊન્ગુોગો ોડ દેસપાપિ, સહે સિ નેલ઼ેનહેઊસસ

યોનસર્યુોસિ ોડ નહે ાઊઊ પેનલ઼ાદનિગા મેનયય઼ ોડ ઘોદ઼ થહે મિાગોસ હેને ાને ાઊઊ

સમિઊિસ ડોન ઘ્યનસિહ્ના- હમિસેઊડ઼ હે સિ નહે ોયોન, નહે સાનદાઊ નને, નહે

મોનઊગિહ્ન, ેનય઼ થહે મુોનેન સિ ાવુોન નો દી ોડ હેન ઊનગનિગા ડોન નહે ેનુનન

ોડ ઘ્યનસિહ્ના :—

"૨ સહ્ાઊઊ સુેઊય઼ દી, સાય઼સ ઢ઼દહ્ા, વુન નો ોહોમ યાન ૨ નનુસન મય઼

ઘ્યનસિહ્ના?

શ્રો, યે઼ માદિનસ, મય઼ યોમપાનોનિ, યોવ઼ેન મે નિ મય઼ ઊાસન હુોન

ોનિહ નહે નામે ોડ ઘ્યનસિહ્ના

શ્રો, ડ઼ાઊનિા, ડનોનિદ ોડ મય઼ હોનન, ઊન નહે સુોનદ, ૨ હોન, વે નહે

નામે ોડ ઘ્યનસિહ્ના

મુનન નોન મય઼ વોદય઼, શ્રો માદિનસ, નોન ડઊાન નિ ોન નહે સનેોમસ;

વુન વનિદ નિ ોન નહે વુોગહસ ોડ ા થામાઊ નને; ાનદ ઊન મે નેસન ડોને વ઼ેન

નિ નિસ દાનક વઊુ યોઊુન

૨ડ નિ સહુોઊદ સોમેનમિ યહાનયે નહ્ાન ઘ્યનસિહ્ના યોમેસ નો સે નહેસે

ગનોવ઼ેસ ાગાનિ, ૨ સહ્ાઊઊ વે યાઊઊદ વાયક નો ઊડિ ાન નહે સગિહ્ન ોડ હમિ

ષનિગા નિ મયે ાનસ, શ્રો માદિનસ, નહે નામે ોડ ઘ્યનસિહ્ના, નહ્ાન

હોનનિગા નિ, ૨ માયે શપનિ"

થહે સનોનય઼ ોન નહે ોહોઊ સિ કાનગાિ (ગુસહનિગા ઊોવ઼) ોડ નહે ોને પાનનય઼ ાનદ

વ઼દિયાપાનિ હાસ નાકેન ોનઊય઼ સુયહે પસિોદેસ ોહયિહ હે નહુોગહ્ન નેયેસસાનય઼ ડોન

હસિ પોનનય઼, દેપાનનનિગા ડનોમ નહે ોનગિનિાઊ ોહેનેવ઼ેન દેસનિાવઊ઼ ૠન સિ સાદિ નહ્ાન

ૈહૅન ધ્યનસિહ્ના ૈનન ની માનહુના, નહે મેસસેનગેનસ નીક ઢાદહા'સ મેસસાગે

ની હમિ ાનદ નહસિ પાનન સિ હસિ ૈીન નિવેનનીનિ હે ાગાનિ વનનિગાસ ધ્યનસિહ્ના ઙનોમ

માનહુના ાનદ ાનનાનગેસ । મેનનિગા ાનદ નહેનેવય નહે પાનગાસ ોઙ સેપાનાનીનિ

ાને સૌનહેદ્ ર્નન નહે મહાગાવાના સનોનય, નહે નેઙેનેનયે સિ માદે ની નહે ધોપસિ

ાનદ નોન ની ઢાદહા નિ પાનનયિઉાન્ હે હાસ નેઙેનેદ ની ઉદદહાવા, ૈહયિહ સિ

ાનોનહેન દેપાનનુને ઙનોમ નહે ોનગિનિાઉ વદિયાપાનિ દીસ નોન સેનદ હમિ ની

મનાળા ઢનોમુોન પોન'સ દેસયનપિનીનિ ોઙ ઉદદહાવા, નિ ાપપોનસ નહાન હે ૈીસ

નહોનેોગહઉય ાયટુાનિનેદ ૈીનિહ નહે ોનગિનિાઉ ઙોનમ ોઙ ધ્યનસિહ્ના હસિ ોનગિનિાઉનિય

ઉાય નિ નહે ઙાયન નહાન હે સુયયેદેદ નિ યોનસનનુયનનિગા । યોનનેયનેદ ૈહોઉ

ર્નસપનિદ વય નહે ાનયેનિન નાસા નહોનય, હે દેયોનાનેદ નહૈ નનનિ પસિોદે ૈીનિહ

હસિ ઙઉીનય પોનયિ ગેનુસિ ાનદ નહાન સિ ૈહ્ય હસિ પાદાવાઉ સિ મિનોનનાઉ ઢાદહા

ાનદ ધ્યનસિહ્ના હાવે વેન નહે નહેમેસ ોઙ નિનુમાનાવઉ પોનસ ાનદ ૈનનિનસ

શ્રોન પોન હાસ નિનનોદુયેદ ધ્યનસિહ્ના નિ હસિ વગિોનુસ યુોનહ ધ્યનસિહ્ના,

નિનનોદુયેદ વય હાયાદેવા, ૈીસ પેનઙેયનેદ વય વદિયાપાનિ ૈહો હાસ દેસયનવિદ

હસિ ઙાનુનેસ, હસિ નોઉ ાસ । હેનો ાનદ ાઉસો હસિ પાનગાસ ોઙ સેપાનાનીનિ હાયાદેવા'સ

દેવોનીનિ ની ધ્યનસિહ્ના, દેઉગિહન નિ ઉાવે, ૈીનેનેસસ ોઙ નાનુને ાનદ વેઉેઙ નિ

પોનનય ાને ટ્ાઉઉય સનનોનગા ર્ન ૈીસ નહે નિઙઙુનયે ોઙ નહેસે ટ્ાઉનિસિ ોઙ

હાયાદેવા ોન વદિયાપાનિ ૈહયિહે ાનનેદ ઙોન નહે ઉાનનેન નહે નનિઉ ોઙ

'શ્રવહનિાવાળાયાદેવા' હસિ સોનગાસ હાવે ઙુનદ । પનોમનિનન પઉાયે નિ નહે

વાસિહ્નાવા યોમપઉિનીનિસ ોઙ મેનગાઉ ાનદ નહેય ાને સુનગા વય વાસિહ્નાવા

સનિગેનસ ોન ાઉઉ ોયયાસીનિસ્ હસિ સોનગાસ, યોમપઉિદ ાસ ાનઉય ાસ નહે ૧૬નહ યેનનુનય

શ્રય નિ મેનગાઉ, ગાઉી ૈીનિહ પોનનય, યોઉુોન ાનદ ૈીઉનહ ોઙ શપનેસસીનિ

વદિયાપાનિ'સ નનોનમેનન ોઙ ઢાદહાકનસિહ્નો પસિોદે સૌનિગાસ ઉકિ । પેનદુઉમ

વેૈીન નહે મહાગાવાના ાનદ નહે મનાહમાવાવિાનના શુનાનાસ્ છેનનાનિ દેપ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ડેલિગાસે શપપેસસેદ નિ નહસિ યોનનેયનીનિ યોનનોન વે નહે પેસુલન ોડ। મેપે ડેલિગા

ડોપ પોનપય વુન ોડ ।યનુાલે શપેનેિયે નિ લડિ

ર્ન નહે પાલમ ોડ પોનપય, હે ોાસ ।ન ોનગિનિાલ ગેનુસિ ।નદ ।સ। પોન ોડ

લેવે હે ોાસુ નપવિાલેદ થહે વાનુીસિ નનિલેસ યોનડેપપેદુ પોન હમિ સહો નહે

ગપાને સનેમ નિ ોહયિહ હે ોાસ હેલદ વય ।લલ લેવેપસ ોડ પોનપય ।નદ મુસયિ હે

હમિસેલડ ।દમનિસ નહાન હે હાસ સુનગા નહે મોનીનિસ ોડ લેવે શ્રન ।નોનહેપ પલાયે

હે સાયસ નહાન નહે મપિનહ ોડ સેશુાલે નળોયમેનન સિ નહે ટુનિનેસસેનયે ોડ લડિ

શ્રવુન હમિસેલડ, હે સાયસ—"નહે વેસન ।મોનગા નહે પોનસ સિ શ્રવહનિાવા હાયાદેવા

।નદ નહે વેસન ।મોનગા નહે પાસાસ સિ ષપનિગાપાપાસા" હે ડુપનહેપ ।દદસ નહાન નહે

ષપનિગાપાપાસા, ડિ ।યયોમપાનેદિ ોનિહ યહાપમા, ગવિસ નહે ગપાનેસને નળોયમેનન

નો નહે ।મન ોડ પોનપય હે લવિદ ડુલલ લડિ ।નદ નહેપેડોપે હે હાસ દિાલસિદ નહે

ડુલનેસસ ોડ લડિ થહે ।મન ોડ લેવે હાસુ નદુોવનેદલય વેન દિાલસિદ નિ હસિ

સોન લયપયિસ થહે સુપપોપનેપ ોડ 'દેસલિાવાયાના' સિ ।લસો ।ને શપોનેનન ોડ નહે

વુનય ોડ નહે લાનગુાગે હસિ લાનગુાગે સિ ।લીયસ યપયસનાલ યલોપ ર્ન હસિુ સે

ોડુ નપપેકસહા, હે સિ ।સુ નસુપપાસસેદ ।સ પ્યાલદિાસા હાસ વેન નિ નહુ સે ોડ

ઉપામા વદિયાપાન ાલીયસ પપેડેપસ નહે યોનયપેને નો નહે ।વસનપાયન હસિ સનયલે સિ

પયિનુપેસટે ।નદ હે હાસ ોીનદેપડુલ યાપાયનિય ોડે ।સયે શપપેસસીનિ હસિ

પોનયિ નાલેનનસ ોપે ।લમોસન નિસનનિયનવિ ોનિહ હમિ શ્રસ। વોપન પોન, હસિ સનયલે

સિ સમિપલે, નાનુપાલ, લુયદિ, પાયય ોનિહ। ડલો ોહયિહ માકેસ નિ વવિદિ ોનિહ લડિ

હે ોાસે ટુાલલય ોનિનય ।સ ોલલ, ોડ ોહયિહ ।ન નિસનાનયે ોલિલ નોન વુન ોડ

પલાયે હેપે શ્રોનયે શ્વાકસહાદહાપ મસિહના, નહે પેનોનેદ લગાયિનિ, હાપપેનેદ

નો વે ।ન નહે હુસે ોડ વદિયાપાન હે ોાસ નપિદ ।નદ સો હે સલપન વેડોપે મોલ

શ્રોહેન નહે ડોદ ોાસ પોદય, શ્વાકસહાદહાપ ોાસ નિવાનિદ શ્રોહેન વદિયાપાન

યામે નો કનોો ોડ નિ, હે સાદિ—"નહે ગુસન ોન ।યયુોનન ોડ હસિ સમાલલનેસસ ોડ સલિ

મેનાીનિસ તહે ાાયહાનાીડ વ઼દિયાપાતિ઼ ડ઼ીયહાના નિ હસિ ઢ઼થ સાયઃસ તહાત ષવ઼િાસમિહા

હાદે મપઊેયેદ। માસતેન મુસયિાિન, હાયાતોન હાયાનતા (। ાયાસતહા), તો સેત

તો તુનેસ તહે ઊયનાયિાઊ સોનગાસોડ વ઼દિયાપાતિ઼ હિસિ સોનગાસ ાપે સુનગોન ાઊઊ ડેસતવ઼િ

ાેયયાસીનિસ નિ મતિહિઊ ાનદ તિ સિ મિપોસસવિઊે તો તહનિકોડ મતિહિઊાીતિહોત

વ઼દિયાપાતિ઼ મિતિહિઊ સિ વ઼દિયાપાતિ ાનદ વ઼યિ- વ઼ેનસા શ્વુઊ ઢાડાઊ ાઊસો તેસતડિસિ

તો તહે ડાયત તહાત તહે સોનગાસોડ વ઼દિયાપાતિ ાપેાેન તહે વ઼ીઊિનયેાેડ તહે પાસસીનિસ

ાેડ ઊેવ઼ હેીાસ તહે પનોદુયતોડ યોનતેમપોનાનય મતિહિઊ ાનદ યુાેઊદ નોત તહની

ાેડડ તહે સહાયકઊેસસોડ ડુદાઊુતઊીક વુત ાસ। સેન ાનદ। તહનિકેન હે યુાેઊદ

ડોમેસે તહે નેદસોડ હસિ પોપઊે ાનદ ગાવિ઼। મેસસાગે,

હે શેનયસિદ ગામોત નિડઊુનયે ાવ઼િન તહે પોતયિ ડમિમામેનતોડ નોનતહેનન

રનદાિ ાનદ હસિ સોનગાસ હાવ઼ે વ઼ેન સો પોપુઊાન નિ દઙિડેમેનત પાનતસોડ તહે યુાેનતનય

તહાત તહેયઃ હાવ઼ે વ઼ેન સતુદેદિ ાનદ નિતેનપમેાેદ નિ દઙિડેમેનત માનનેનસ઼ ઢોન

તહે મોસત પાનત, યનતિયિસ હાવ઼ે વ઼ેન યોનતેનત તો મુાેતહુાેત। ડી પઊાતિુદિસ,

ાનદ નિ ાનોવ઼ીહેઊમનિગા યોનયેનનીતિહ તહે હસિતોનાયિાઊ મિપોનતાનયે ગિનોમે

યોમપઊેતેઊયઃ હસિ નિસતનિયતવ઼િ ગામોતનેસસ઼ હસિ નોમેસતે ટુવ઼િાઊેનત નિ ષનગાઊસિહ

પોતનય઼ સિ ષપેનસેનીહો ાઊસોીાેતે મેઊઊડિઊુાસ પોતનય઼ નિ તહે વ઼ેનનાયુઊાન઼

ષપેનસેન તીક મેયુાેનસે તો ાનયહાસિમ઼ થહે ષનગાઊસિહ ઊેવ઼ે પોતાસ હાવ઼ે નિવ઼ાનાવિઊયઃ

યોનડનિદ તહેમસેઊવ઼ેસ તો તહે ડેઊનિગાસોડ તહે માઊે પાનતોન નિ ઊેવ઼, ાુેન પોત

હાસ ગાવ઼િન તહેીામાન હેન દુ, પનાસિહના'સ હાનદસ ાપે તહે તુે સુવળેયતસોડ

હાયાદેવ઼ા'સ પોતનય઼ વુત નિ વ઼દિયાપાતિ, પનાસિહના સિ તહે ઊેવ઼ેન ાનદ સિ ાયયેપતેદ

ાસ। માનવ઼ેઊઊુાેસ ઊેવ઼ેન઼ ઢાદહા સિ વ઼દિયાપાતિ'સિ તુે હેનોતિ઼ ષહે સિ દેસયનવિદ

ીતિહ તહેીામાન પોનિતોડ વ઼ી વ઼દિયાપાતિ'સિ માતયહઊેસસ હાનદઊનિગાાેડ તહે

તેનદેનનેસસોડ ીામાન સેતસ ડેમાઊે ાઊમોસતોન। પાનતિય઼ીતિહ તહે માઊેસ઼

હે ઊેવ઼ેદ ાનદ ાદમનિદ તહે ડેમાઊે તેમપેનામેનત વુત દદિ નોત વઊનિદ હમિસેઊડ

ાો ાહે માસયુ઱ાિ ાનાાિસ્ ઙ્વિ઼ાિાા ઊાનાા વેઙો ષહાકેસપો, વ઼િદપાપાાિ

સહૌદ સો દેપ ાનુ નદેનસાાનદાિાાાઙ ઊાવે઼ ઙ્કિ યોનને, વ઼િદયાપાાિ ાિ હસિ

઱ાો ાેઊાિાુિસિ વેનસૈ શપોસસેદ ાહે સામે ાનદેનાા નાપાુાે ાહયિહ હાદે ાનઊાિ

ઙુનદે શપોસસૌાિ ાિ હસિ પોાનય઼ાઙ ઊાવે઼ શ્રૌ યાનનોા વુાા માનવે઼઱ ાા ાહે સૌપ

ાઙ હસિ ાિાાાિાાાિ, ાહયિહ નાનાોદ ઙ્નોમ નોનમા઱ હુમાન ઊાવે ાો ઊાવે઼ ાહયિહ

ાનાનસયેનદસ ાહે ાિદાિ઼ાિુિ઱ પ઱ાને ાનદ મે઱ાસ ાિાો ાિપેનસોનાઊ યસાાસોસિાન

ાહુ નાિ઼ાનસા઱ પ઱ો઼ શ્ર઱઱ હસિ નયિહે શપેનોાિયે, હસિ પોૌન ાઙ ાવસેનવ઼ાાાિ

ાનદ સેનસે ાઙ વ઼ુાય઼ાૈનાા ાો માકે ાનદ મુ઱દ હસિ પોાનય઼ થહુાાહ હસિ

પોાનય઼ માિાિસિાોનસ ાા ઙ્ાિસાા ાો સેનસુાસનેસસ, વુાા ાાનાદુાઊઊય઼ ાિ નસિસ ાો । પ઱ાને

ાહયિહ ાોસ વેયોનદ ા઱઱ માાેનાિ઱ ઊાિાિાાાિાિસ,

"શ્રૌહિન ાો મય઼ ાેમપ઱, ષ્યનાિસહના સહા઱઱ ાેપાાિ,

૨ૌાિ઱ ઊાેક ાા હસિ મોૌન- ઊકિ ઙાયે ાાિહ ઙુ઱઱ે યે઼સ,

શ્રૌહિન ાસ હસિ વે઱ો઼દ, ૨ સહા઱઱ સાય઼, "ાામો ાામો"

મુનાનાાિ઱ ઊાવે઼ મે ા઱઱ ાહે મોેે"- (બહાવ઼ો઱઱ાસા)

શ શ શ

"થહે નાાહાા ાોદાય઼ ૨ હાવે પાસસેદ હાપપાિ઼ ાસ ૨ સૌા ાહે મોૌન઱ાકે ઙાયે

ાઙ મય઼ ઊાવે઼ન્ મય઼ ઊાઙિ ાનદ યુાાહ ાે વેાિાા ઊેદ ાો ઙ્નુાાિાિ ાસ ાહે ાેન

દાિયાાાિસ ાપપોન ઙાિ ાનદ યઊાેન" —(મેાિાા ાઙ્નોેન સેપાનાાાાિ)

શ શ શ

"ઙ઼ાવે નસિસ ાો । હેાિાાહાાાહયિહ કનૌસ નો સાાોાિય઼ ાનદ હાસ । ાાઊાનય઼ ા઱઱

ાિસાૈન"

શ શ શ

"ાાુમેનુાસ સપનાિાા નાાિહાાસ હાવે ૨ પાસસેદ ાિ ાેવે઼઱ાનય઼ ાનદ યે઼ાા ૨ હાવે

નોાુ નદેનસાોદાહાા સિ ઊાવે઼- સપોનાા઼ ઙ઼ાયસુ પોન ઊાયસ ાઙ યે઼ાનસ ૨ હાવે઼

`નઠેનાળિદ હમિ નિ મયૃ હોનન ાનદ પૅન નહે હોનન હાસ નેમાળિદુ નસાનસિઙેદિ”

શ શ શ

થહે વેઊેવ઼દ વોનસ નહે સામે નેઊાનીિન ના નહે ઊેવ઼ેન ાસ નહેાૈવ઼ેસ વોન

ના નહે ાયોન઼ વ઼દિયાપાનાિ સાયૃસ :—

“શ્રીહઊિ માનયૃ જનાહમાૈાઊિઊ ાપપોન ાનદ પાસસ ાૈાયૃ, યુ઼ા દેનોન

કનાૈ ાનયૃ વેગાનિનનિગાનેનદ ; હેાૈઊિઊ નાકે હસિ વનિનહ નિ યુ઼ા ાનદ સહાઊઊ

મેનગા નિ યુ઼ા નિ નહે માનનેન ાઙ નહેાૈવ઼ેસ નિ નહે ાયોન”

મેઊેદુ઼ાૈસિ શ્રીમસઃ

“શ્રહ હાૈ સહાઊઊ ૨ હેન ઊેવ઼ેઊયૃ વોદયે શપનેસસ ?

ઢાપિ નહનિગાસ હાૈ માનયૃ નાતુ઼ને નિ હેન વઊેનદેદ

મનિાૈનેપૅસ સાૈ ાને મયૃ ઊપિસ પનાસિ”

શ શ શ

‘‘ષાૈાન ાનદ સનનાનગા ાસ નિાૈને ા દેનોમ

૨ હાવ઼ે સેન ા વ઼સીાિન ગાઊેામ

ડ઼ાતુ઼સ ઙઊાૈનસાૈને હસિ ઙેન

જોનનિગા મૌાન ા યાનાયાનેન”

શ શ શ

“થહે મૌાન ાન નહયૃ ઙાયે ઙનોમ હગિહ હોવ઼ેન દેનહ પેન્શ્રનદ નહે વ઼ાયિ

ાઊનમસ નહે યુ઼યકાૈ’સ પનાદિ”

શ શ શ

થહે દિયૃઊઊયિ નોમાનયોઙ ઢાદહાકનાસિહના નેપનેસેનનસ નહે વ઼નિાઊ પહાસેસાઙ

હુમાને શપનોનિયે ાનદ ઙુસીાિનાઙ નાતુ઼નાઊ પહેનોમેનોનાૈનિહ નહે ગાનોનેસન

ાઙ ઊેવ઼ેનસ઼ ઙ઼કિ નહે ાગાાઙ શ્રેસયહયૃઉસ નિ ઘનેયે ાનદ ષહાકેસપોને નિ

એનગાઊનદ, નહે ાગાાઙ વ઼દિયૃાપાનાિ માનકેદ નહે ઙનાિઊ વઊાૈમનિગાાઙ નહે

ેંનાસિસાનયે ોડ મુસયિ ાનદ દાનયનિ્ગ઼ ડ઼્યનાયિસ ઙ્નુદ િતસ ગ઼ોંતેસને શપોેંનેનતસ

નિ ઉમાપાતિ, ષહાનકાનાદાતતા ાનદ વ઼દિયાપાતિ, તહે ઊાતતેન હાવ઼નિ્ગ ાનાસિદ િતસ

સતાતુસ તો તહે ગ઼ોંતેસત હેિગહત઼ સ્ત ઙ્નુદ નાતુનાઊ શપેંસેસસીાન તહ્નુોગહ્નુ તહે

ઊનગાતહ ાનદ વ઼ોદતહ ોડ મતિહઊિ ાનદ યનોસસેદ તહે ડ઼ોનતોનિ ોડ થયિ્હુત નિ નો

તમિ઼ હે ેંપેંસેનતેદ તહે યુઊમનિાતીનિ ોડ વ઼ાનુ્ીસ તેનદેનયેસિ ોડ હસિ ાગ઼ે નિ

તહે હસિતોનય઼ ોડ મોદેનન સ્નદાનિ વ઼ેનનાયુઊાન ાનદ તહાત સિ ોહ્ય હે હાસ

નાતુનાઊસિદ હમિસેઊડ વ઼ોતહ નિ હનિદ઼િ ાનદ બેનગાઊ઼િ ષિવ઼ેન યતિોસિ યોનતેનદેદ

ડ઼ોન તહે હેનુ્ોન ોડ તહે વ઼નિતહ- પઊાયે ોડ હેમેન વ઼ુત નો ોતહેન પોત, ોતિહ તહે

ેશયેપતીનિ ોડ વ઼દિયાપાતિ, હાસ વ઼ેન યઊામિદ ાસ તહેિનિ ોીન વ઼ય઼ તહ્ને પેોપઊેસ

સપોકનિ્ગ તહ્ને દડિઙેંનત ઊાન્ગાગેસ, વ઼ડિ઼ હનિદ઼િ, માતિહઊિ ાનદ બેનગાઊ઼િ

ઘનોિસોન યાઊઊેદ િત તો વ઼ે ાને વ઼ેનત—"નપાનાઊઊેદ નિ તહે હસિતોનય઼ ોડ

ઊતિનાતુેં", ાનદ ોનત ોન તો સાય઼ તહાત—"વ઼ેન ોહેન તહે સુન ોડ હનિદ઼ુ

ેંઊગિીનિ સિ સેત સતઊિઊ તહે ઊવ઼ે વ઼ોનને ડ઼ોન તહે સોનગાસ ોડ વ઼દિયાપાતિ િઊિઊ નેવ઼ેન

દમિનિસિહ઼" વ઼દિયાપાતિ ાસ । નોતાવ઼ઊ યોનતેમપોનાનય઼ ોડ છહ્નુયેન,

છહાનદદિાસ, પ્યાવ઼નિ, ઢ઼ામાનાનદ ઢ઼ોય઼, ષુનાદાસ, ષહાનકાનાદેવ઼ા ાનદ । હેસત

ોડ ોતહેનસ઼ શ્ર વ઼ેનસાતઊિ ગેનુ્સિ, હે ઊાદિ હસિ હાનદસ સુયયેસસડ઼ુઊઊય઼ ોન

શ્રપાવ઼હ઼નામસા, શ્રનાકનાતિ ાનદ માતિહઊિ઼

હસિ હસિતોનયિાઊ પોતનય઼ નિ વ઼ેનનાયુઊાનસિદ શ્રવ઼ાહાતતા ડ઼ોનમસ । ઊનિક

વ઼ેોીન તહે માગાદહ઼િ શ્રનાકનાતિ ાનદ મોદેનન વ઼ેનનાયુઊાન઼ સ્તોાસ નિ તહે ેંાઊમ

ોડ નાનનાતવ઼િ ાનદ ઊયનાયિાઊ પોતનય઼ તહાત હેોાસુ નપાનાઊઊેદ હે હાદ તહે

ુનઠિ યાપાયતિય઼ ોડ માનસહાઊઊનિ્ગ ડ઼ાયતસ ાનદ દેસયનાવિનિ્ગ તહનિગાસ઼ હસિ

દેસયનાપિતીનિ ોડ હ્નુનપુન સિ ોતિહ્નુ ાનય઼ ાદમાસિતુેં ોડ તહે માનવ઼ેઊ઼ુસ઼ સ્ત

દેસયનાવિનિ્ગ તહે પનોસતિુોસ ોવ઼ેન તહ્ને, હસિ ાઊઊતિનાતીનિસ, સમિઊિસ, મેતાપહોનસ

ાનદ શપેંસેસસીાનિસ ાને વ઼ોઊદ ાનદ સેનતેનયેસ ાને ોઊઊ માનકેદ઼ ઢ઼ોન માનવ઼ેઊ઼ુસ

હુમાન તોયહેસ ।૭૭ તહનોગહ, તહે પ્પિતિભિતા સિ। ડનિ ।યહેવિમેનત ।ડ તહે પોત્

થહે ।ગે ।ડ વદિયાપાતીાસ। ગોભદેન ।ગે ।ડ મતિહભિ હોસે ટ્ાભભય ।ભવિ

તો તહે નેદસ ।ડ તહે દેડેનયે ।ડ હસિ યોનતનય ।નદ ભવિનતય શ્વને- મનિનતભય।

સતુનયહ નોભસિત ।નદ। માન ।ડ ।યતોનિ, હે ભાદિ સતનેસસ ।ન તહે યનોતવિ ।નદ

ુતભિતિનીનિ ।સપેયત નાતહેન તહાન। પુનેભય તહેનેતયિાભ ।ન સપેયુભાતવિ ।ને થહેને

સિ। ડનિ ।ડ દિાભસિમ નિ તહે શુનુસહા- પાનકિસહા ।હયિહ ।ભસો દોભસ ।તિહ હસિ

દિાસ ।ન દપિભોમાયય થો હમિ, સેશ ।ાસ નોત। તાવો વુત। હાનદ તનુતહ ।નદ

તહેને ।ાસ નોતહનિગુ નનાતુનાભ નિ સનિગનિગા ।વોત તહસિ ડુનદામેનતાભુ નગે ।ડ

ભડિ

હસિુ નદયનિગા ડામે નેસતસ ।ન હસિ શ્વાદાવાભી ।હેસે નાનગે ।ડ સોનગાસ સિ

સમિપભય ।માડનિગા થહે સોનગાસ ।ને યહાનાયતેનસિદ વય તહે ડનેસહનેસસ ।ડ તિસ સતયભ

।ડ મુસયિ થહે શ્વાદાવાભ યોનતાનિસ ।૭૭ તયપેસ ।ડ સોનગાસ, ભોવે સોનગાસ, દેવોતોનાભ

સોનગાસ, ।યયાસોનાભ સોનગાસ, નદિદભેસ ।નદ ।તહેનસે તય હેને સિ। યુનોુસિ મશિતુને

।ડ ।૭૭ સોનતસ ।ડ સોનગાસ ર્ન હસિ દેસયનપિતોનિ ।ડ તહે દાૈન ।ડ યોતહડુભ વોતય, ।ડ

હાનમોનોુસિ ભમિવસ, ।ડ યહાનમનિગા પોસેસ, ગેસતુનેસ ।નદ મોવેમેનતસ ।નદ

વવિનાતોનિસ ।ડ હેન હોનત, ।ન પોત સિુ નપાનાભભેદ થહોગહ નોત। યોનનેયતેદ

પ્પાવયા, તહેય ।ને ।નાતિતેન ।ત તહે મોમેનતસ ।ડ નિસપમિદે શપેનોનિયે ।ન નિ

નેસપોનસે તો તહે ।યયાસોનાભ દેમાનદસ થહેને સિ નોતહનિગા ભેડત તો વે દેસમિદ

નિ વદિયાપાત થિહે નાનનાતવિ સિ નેડનેસહનિગાભય સમિપભ ।નદ નાતુનાભ ।તિહોત

।નયે શતેનનાભ દેયોનાતોનિ ।ન ।નતડિયિાભ ।દોનનમેનત થહે પયિતુને ।ડ યોનડભયિત

વેતૌન પનોપનોતિય ।નદે નળોયમેનત, પાસસોનાતે ।નદ પાતહેનયિ સેનતમિનતસ,

સેનસોુસ ।નદ નેસપેયતવિ મોદસ, નેમોનસે ।નદ ભેનગાનિગા, સિ ।વભય દેપયિતેદ

નિ। યહાનમનિગા ભાનગાગે ।નદ નિ સોપહસિતયિાતેદ માનનનેન હે સિે ટ્ાભભય

।દેપત નિ દેસયનવિનિગા તહે પનાનકસ નોન તહે નવિન વાનકસ ।નદે ભસોહેને ।નદ

lઉસો nહે યોનસુમમાnોનિ ોડ ઊેવ઼ હે દેસયનવિસ નાnુવે નિ nહે વાયકગાનુોનદ

ોડ હુમાને મોnોનિસ ાનદ nહે નાnુવે સિ સહોૈન નિ વેઊnોનિ nો દવિનસે મોૈદસ

ોડ મેન ાનદ ોૈમેન નિ હસિ ોનનાnે સnયવ઼ે હસિ પોમસ ોડ સેપાનાnોનિ nાકે હમિ

nો nહે હમિોઊયાન હેગિહn઼ ૨ન હસિ દેસયનપિnોનિ ોડ નગિહn, હે ાપપનોાયહેસ

હ઼યોnાિસિહોાન ાનદ nહે શ્ચશ્ચમ઼ હસિ નદિદઊેસ ાનદ ોયયાસોનિાઊ સોનગાસ ોૈ nહેપિ

ોનગિાિ nો nહે સોયાિઊ નેદસ ોડ nહે પોપઊે નિ ગોેનાવ઼ હે સુવદ્દુદે વ઼ેનય઼

પોnાયિ ઊમેનn નિnો l હાનમોનય઼ ોડ ાનnસિnાયિ પેનડેયnોનિ઼ શ્ચ ગપોn મ઼ાસnેન ોડ

વ઼ેનવાઊ મુસયિ, હસિ સોનગાોન nહે નાનિ સિ l માસnેનપેયિ :

"મય઼ ડનોનિદ, nહેવે સિ નો ઊમિnાિ nો મયુ નહાપપનિસસ

૨n સિ nહે મોનnહ ોડ જહાદના, ૨n સિ નાનિનિગા હોવાઊય઼, ાનદ

મય઼ હોુસે સિે મપnાય઼

થહે nહુનદેન સિ નોાનિગા, ાનદ nહે ાનnહ સિ ડઊિઊદ ોૈnાિહ નાનિ઼ મય઼

ઊવેન સિ ોૈાય઼ નિ ડોવેગિન ઊનદ, ાનદ nહે યનુઊ પ્યામા સિ દાનnનિગા સહાનપ

ાનોૈસ ાn મે

વેઊગિહnોદ વય઼ nહે nહુનદેન, nહે પેયોયકસ ાવે દાનયનિગા ોૈઊિદઊય઼,

nહે ડનોગાસ ાવે યનાયકનિગા માદઊય઼, ાનદ યાહુકો (ોૈnેન- ડોૈ) સિ યનયનિગા,

જવોાકનિગા મય઼ હોનn઼

શ્ચઊઊ ાનુોનદ સિ દાનકનેસસ, nહે નગિહn સિ દેપ ાનદ ઊગિહnાનનિગા સિ

વેસnઊેસસ઼

વ઼દિયાપાnા સાયસ, હોૈ ોઊિઊ યુો સપેનદ nહસિ નગિહn ોૈnિહોn હાનો?"

હે ોૈાસ nહે ગપોnેસn પોn ોડ ાસnેનન ૨નદો ાનદ ોૈાસ nહે ગપોnેસn

નિડઊુનયે ોન nહે ોનnાિન ોડ nહે શ્ચાદાસ પાનnાયિુઊાનઊય઼ નિ વેસપેયn ોડ સnયવ઼ઊ ાનદ

દયિnોનિ઼ થહોુગાહ યોમપાનાnાવિઊય઼ પુવે, હે સિ ાn nામિસ ાનયહાયિ ાનદ સોમેnામિસ

ોવસયુવે ાનદ દડિડયિુઊn઼ ૨n સિ હસિ ગેનુસિ nહાn હે સિ nો ોૈ યઊસે nો nહે સુવળેયn

मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

શ્રતાની પ૭ાયે, તહે સુ૭ સિ દેસયનાવિદ ાસ વેનિગાન તહે પોનિતાડ

ાવાનદોનિગા તિસે૭ડ તો ઘોદઃ

ઢાનિાની, હાસતે તો તહે ૭ોવે મેતનિગા

એવેન નોાાિ૭૭ તહે મોાન ાનસિ

યાનકનેસસાાિ૭૭ દેસેનત તહે નગિહત ાનદ તહે મોનસાડ ાવતાનિનિગા

૭ોવે વે નેમોવેદ

ડ઼ોવે૭ય઼ાની, ેશપોસે નોત તહય ડાયે, ાનાન ા૭૭ સદિસ તહેાાિ૭૭ વે ા વનગિહત

૭ગિહત થહે છહાકોનાાિ૭૭ તાકે તહય ડાયે ડાન તહે નસિન મોાન, ાનદ યોવેતુાસ

ાડ તહનિ ામવનોસાિ, ાિ૭૭ યોાશનિગા૭ય઼ (ાપપનોાયહ યુ઼, તાસતેદ તિ) ાનદ ગાાાય઼

ષપોાક નોત તિાદવેનતેનત૭યાાિહ તહનિ ામવનોસાિ૭ વોયિ, ાનાતહેનસાિ૭૭

તહનિક તિ નેયતાન઼ શ્રોહેન વે સેતહ તહય ડાયે, હેાિ૭૭ તાકે તિ ડાન ાનાપેનાાતેન૭િય઼,

ાનદાિ૭૭ સપિ તહે હોનેય઼ાડ તહે ૭ોાન ૭પિ઼

થહુ ાનત દેસપુિાસાડ ૭ોવે ાનદ તિ સિ ા નગિહત નિ તહે મોનતહાડ છહાતિના

(ષો હાસતે) ાસ તહુ દેસપિસત તો નેતુનન હોમે઼ થહે નો પોત, હાયાદેવા, સાય઼સ

તહસિ વેડોને ઢાળા ષવિાસમિહા ઢુપાનાનાયાના઼"

થહે ૭તેસત યનતિયિા૭ાાનકાન વ઼દિયાપાતાિસિ વય઼ ષહનાિમિતાનળાના છહાકનાવાનતાિ

ાહે હાસે શામનિદ ાડનેસહ, ાન તહે વાસસિાડ સોમે નો માનુસયનાપિત

(માનાનાગાન માનુસયનાપિત), તહે શસિતનિગા સતોયકાડ કનોાિ૭દગાાનુાન પોત

(વ઼દિ- વ઼દિયાપાતાિ ષામેકસહા- છા૭યુતતા- ૭૮૭૦) થહેાાનક દો૭સાાિહ તહે યનતિયિા૭

ાના૭યસસિાડ તહેાાનતિનિગાસાડ તહે મેનગા૭િ પોતસુનદેન તહે નામોડ વ઼દિયાપાતા઼િ

શ્ર યનતિયિા૭ સતુદય઼ાડ તહે શસિતનિગાાાનકસાન વ઼દિયાપાતાિ હાસ વેન પનેસેનતેદ

નિ ા ૭યદિ માનનેન ાનદ તહેન હસિ મહાનતિાસ હાવે઼ વેન શામનિદ઼ શ્રોને માય઼

ાન માય઼ નોત ાગમેાાિહાહાત છહાકનાવાનતાિ સાય઼સ વુત તહે ડાયત નેમાનિસ તહાત

હે હાસે શામનિદ તહેસે મહાનતિાસ નિ તહે વાયકગાનુાનદાડ નો સુાનયે માતેનાિ૭

સ્નુદૅદિ યનાિયિાઉઉય઼ નિ ૧હે વાયકગાુનદ ાૅ૭ મેનગાઉ ઉિતિનાનુ઼ે થહસિ ાૈનક હાસ

૧હનૌન। નૌ યહાઉઉેનગ઼ા ૧ા ૧હોસૌહાૅ ાપે નિતેપેસ઼ોદ નિ ૧હે સ્નુદય઼ાૅ૭

વ઼દિયાપાનિ઼ ખ઼ેન પુપેઉય઼ ૭નોમ। માનિહઉિ પાૅનિનિ ાૅ૭ વૌ઼ી, । યનાિયિાઉ સ્નુદય઼ાૅ૭

વ઼દિયાપાનિ સિ યૅન। દેસદિનાનુમ ાનદ ૧હે પાનહ હાસ વેન સહાૈન વય઼

છહાકનાવ઼ાનિ઼ વ઼દિયાપાનિ઼'સ પેઉાનાૈનિ ાૈનિહ માળિળાઉદેવ઼ા છહુહાન ાૅ૭ શ્રાનના

(શ્રાનસિસા) ાઉસો નેદસ ઙ્નાહેને શામનિાનાૈનિ નિ ૧હે ઉગાિહનિ ાૅ૭ માનેનાઉિસ નાૈ

ાવ઼ાઉિવઉે ૭ાૅન સ્નુદય (વ઼દિ—ઢ઼ ય઼ છહુદહાનય઼, શ્રનાવાદહાયહાનદકિા નિ ૧હે

શ્રમશ્રાૅઢ઼ર, ૧૯૬૪; ાનદ ષહાઉિનદના મોહાન હ્હા'સાનનયિઉે નિ ૧હે મનિહઉિ મહાનાનિ',

શ્રાનના, ૧૯૭૦-૭૧) છહાકનાવ઼ાનનિ હિાસ નાૅન નુ઼ાયહેદ ૧હસિ પાૅનિનિ઼ ડ઼ાકકહા સેનિ

મેનનાૈનિસ વ઼દિયાપાનિ ાઉિનગાૈનિહ હાયાદેવ઼ ાનદ ઘહાગહ:

૧ષનસો પયસ ઉશ્રઝ દહ ાકવક

વ઼કસ શ; સ ?ક?ક ઉટળડિન હકકવક

ુશળુ ૭ળડે ૧સ શ; સ મુકળહ

૭ાૅ| કડિન દગ઼ા શ; સ ય઼કપકળહ (શ્રનિ-િ- શ્રકવાનિ ૧૫૯૮)

૨૨

ષાૅમે એમનિનન છાૅનનેમપાૅનાનૈસિ :

શ્ર યાૅનનેયાૅદ ાયયુ઼ાનન ાૅ૭ ૧હે મનિનન યાૅનનેમપાૅનાનૈસિ ાૅ૭ વ઼દિયાપાનિ ાન

હસિ મિમેદાિન સુયયેસસાૅનસ સિ નાૅન યૅન ાવ઼ાઉિવઉે થહે ાૅઉદ ાનનહોઉાગૈસિ ાનદ

ાનહેન સનનાય઼ પેયાૅનદસ યાૅનનાનિ ૧હે સાૅનગાસ ાનદ યાૅમપાૅસાનાૈનિસ ાૅ૭। ઉાનગ઼ા નુમવેન

ાૅ૭ પાૅનસ ાનદ ાનહોનસ ાૈહાૅ ાૈને ાનિહેન યાૅનનેમપાૅનાનૈસિ ાન સુયયેસસાૅનસ ાૅ૭

વ઼દિયાપાનિ઼ થહે થાનુાનિ પાઉમ ઉાૅ૭ મષષ ાૅ૭ મ઼ાગોનદનાનાનહ ઘુપના, સનિયે ઉાૅસન

૭નોમ ૧હે છાઉયુનના ૩નવ઼િનસનિય઼ ડ઼વિનાનય઼, યાૅનનાનિદ મોને ૧હાન હુનદેનદ

પાૅમસ ાૈનાનિાેન વય઼ પાૅનસ ાનહેન ૧હાન વ઼દિયાપાનિ઼ થહે મ઼પાઉ મષષ ાૅ૭ વ઼દિયાપાનિ઼'સ

પાદાવ઼ાઉિ, દસિયાૅવ઼ેનદ વય઼ હાનાપનાસાદ ષહાસનનિ, યાૅનનાનિદ ૧હે પાૅમસ ાૅ૭

નહિમેતેન પોનસોનહેન નહાન વ઼દિયાપાન઼િ મિપાઉ મષષ ડોનમસ નહે વાસસિોડ નહે

ેદિતોિનોડ ષુવહાદના હ઼હા ાનદ નહાનોડ નહે મહિન ઢ઼ાસહનાવહાસહા શ્રાનસિહાદ઼

થહે ઢ઼ામવહાદનાપુન મષષ ચોનનાનિસ નૌ પોમસ વય઼ શ્રમનતિકાના ાનદ નૌનનય઼

ડોુન પાદાસૌતિહુિન ાનય઼ વહાનતિ઼ા થહે ઢ઼ાળ ડ઼વિનાનય઼ મષષ હાસોને પોમ વય઼

ડ઼ાકસહમનિાનહ ાનદ ાનોનહેન ાનનોનય઼મુોસોને સિ નિયોમપઉન઼ે થહે મહાસાગતિ઼ા

મષષોડ મિપાઉ, નોનયિદ વય઼ હાનાપનાસાદ ષહાસનનિ, શ્રુ છ઼ માગયહનિ ાનદ હ઼ ષ્ય઼ મસિહના

સિ। નેમાનકાવઉ ચોઉઉયનોિનોડ માતિહઉિ સોનગાસ઼ થહે મષષ નોનયિદ વય઼ ષહાસનનિ

ાનદ માગયહનિ, હાદોનઉયે ગિહનયોને સોનગાસૌહેનાસ નહે ાનોનહેન, નોનયિદ વય઼

મસિહના, હાસ હુનદનેદ ાનદ સેવેનનય઼- નહને પોમસ઼ુનોડૌહયિહ નનિનય઼નનિ

સિૌનતિતેન નિોને હાનદૌનતિનિગા ાનદ સેવેનનય઼ડોુન નિ ાનોનહે઼ મોને નહાન

ેગિહન પોનસ, ોનહેન નહાન વ઼દિયાપાનિ, ાને ચોઉઉયનેદ નહેને઼ થહે

ષ્યામસાનાનાયાનાપાદાવાઉિ, પનેસેનવેદ નિ નહે હેમનાળા ષહાનમા ઉવિનાનય઼ોડ

મિપાઉ, ચોનનાનિસોને હુનદનેદ ાનદ ડોનનય઼સાશિ પોમસોડ ાવુોન નૌનનય઼ડોુન

પોનસ નિયઉદનિગા વ઼દિયાપાન઼િ ડ઼ોયહાના'સ ઢ઼થ ાનદ હ઼ાગાળયોનપિમાઉઉા'સ

ષાનગાતિાયહાનદના ચોનનાનિ સોમે વેસન સપેયમિનોડ માતિહઉિ પોમસ઼ થહેને ાને

વ઼ાનુોિસોનહેનોઉદ માતિહઉિ મિષષ, સપનોદોવેન નહે ઉનગાનહ ાનદ વનોદાનહોડ

મતિહઉિોૌહયિહ ચોનનાનિ। ડામિ ચોઉઉયનોિનોડ માતિહઉિ પોમસોડ ાઉઉ ાગોસ ાનદ

સોમેોડ નહેમ ાને ચોમનિગા નો ઉગિહન ાઉમોસન નિવાનાવિઉય઼ વ઼ાનુોિસોનહેન મષષ

ાને સનાઉિઉ ઉય઼નિગુ નનોનયિદ નિ મતિહઉિ઼

શ્રમોનગા નહે મોસન નોનાવઉ ાનદે મનિનન ચોનનેમપોનાનેસિોડ વ઼દિયાપાનિ

ૌને પેનસોનસ, ાસસોયાિતિદૌતિહ નહે શ્રોનિોિના ચોુનન઼ થહે નૌ મનિનન

ષ્યાય઼ાસનહા પોનસોડ નહે ાગૌને શ્રમનતિકાના ાનદ શ્રમનયિાકાના઼ મોનહોડ નહેમ

હેઉદ નહે પોસનોડ મનિસિતેન ાન નહે શ્રોનિોિના ચોુનન ાનદૌને વેનય઼ મુયહ

ાનનાયહેદ નો ષવિ઼ાસમિહા ાનદ હસિ સુયયેસસોનસ઼ થહેય઼ૌને ટુાઉઉય઼ ાનનાયહેદ નો

વ઼દિય઼ાપાતિ િહે ।દોનેદ તહે શ્રોનિ઼ોાના યુાનત વય઼ હસિ ાુગુસન પેનસોનાઉતિય઼

વ઼દિય઼ાપાતિ હિસ યોમપઉમિનતેદ શ્રમયિ઼ાકાના ।સ । પેનસોન, ૈઉઉ વ઼ેનસેદ નિ

પોઉતિયિસ ।નદ પોતયિસ, ।નદ ોડ પહઉિનતહનોપહયિ દસિપોસતિોનિ઼ હે ૈાસ । સુોનયે

ોડ પેનપેતુાઉ નેઉંડિ તો તહે પોેન ।નદ તહે નેદય઼ હે સિ દેસયનવિદ ।સ । મોેન

।મોનગ઼ા તહે પ્પાય઼ાસનતહાસ ।નદ । નેપોસતિોનય઼ ોડ નેયતાનસ઼ વ઼દિય઼ાપાતિ પાય઼સ હસિ

યોમપઉમિનતસ તો તહસિ નેસપોસતિોનય઼ ોડ નેયતાન નિ તહે ડોઉઉોનિગ઼ા ૈાનદસ :

“શ્રમયિ઼ાકાના સિ । વ઼ેતેનાન પોઉયિય઼ માકેન ।નદ ૈઉઉ- વ઼ેનસેદ નિ

માતહેમાતયિસ઼

હે હાસ સપેયાઉિ યોમમાનદ ોવ઼ેન ઉશયિોન, ગ઼ાનામમાન ।નદ પોતયિસ,

હે હોનુોનસે વ઼ેનય઼વોદય઼ ।નદ વેડનોનિદસ ।ઉઉ઼

હે હેઉપસ તહે પોેન, તહે જનાહ્માનાસ ।નદ તહે ।ડડઉયિતેદ઼

શ્રસ । મુસયિાઉ ગ઼ેનુસિ, હે સહનિસ ઉકિ તહે મોેન ।મોનગ઼ા તહે

પ્પાય઼ાસનતહાસ઼

હે પનોવ઼ોકેસ તહે ।પપેઉઉાતિોનિ,

“તહે ગ઼ાન ઉાનદ ોડ તહે પોતસ” ડોન હમિસેઉડ ।નદ સહૌનસ નેયતેન નિ

હસિ વ઼ેનસે઼”

થહસિુ નટુાઉર્ડિદિ તનવિુતે તો શ્રમયિ઼ાકાના વય઼ વ઼દિય઼ાપાતિ સિહૌસ હસિ

ગ઼ેપોતનેસસ ।સ । પોત, । મુસયિતિ, । ગ઼ાનામમાનાિ ।નદ । ઉશયિોગ઼ાનાપહેન઼

થહુોગહ હસિ પોમસ ।ને ।વ઼ાઉિવઉોનઉય઼ નિ ટુોતાતિોનિસ હેને ।નદ તહેને, તિ

માય઼ વે ।સસેનતેદ ૈતિહુોત ।નય઼ ડોન ોડ યોનતનાદયિતિોનિ તહાત હે ૈાસ । ગ઼ેપોત

ગ઼ેનુસિ ોડ હસિ તમિ ।નદ હસિ કનોૌઉદગ઼ે ોડ પોતયિસ ૈાસ સેયોનદ તો નોને઼

શ્રયયોનદનિગ઼ા તો યન઼ જ઼ જ઼ માળુમદાન, શ્રમયિ઼ાકાના ૈાસ । માન ોડ ।ડડાતિસ ।નદ ।

પોપુઉાન પોત઼ સ્ત સિ ૈનોનગ઼ા તો યાઉઉ હમિ ।ન મિતિાતોન ોડ વ઼દિય઼ાપાતિ, ૈહે પાય઼સ

હમિ તનવિુતે નિ સુયહ હગિહ સુોનદનિગ઼ા ૈાનદસ઼ હે ૈાસ । ગ઼ેપોત પોત ।નદ

વ઼દિયાપાનીાસ પનુદ ાડ હસિ યોમપાનય ાન નહે શ્રોનિૈાના છોનન્ થહૈ ાનિન

ાડ નહેસે ઊનિસ સિ। દનિયન દેસયેનદાનન ાડ નહસિ ગપોન પોન્ શ્ર૭૭ હસિ પોમસ ાપે

પેન નો વે યો૭૭યનેદ ાનદ પુવઊસિહેદ્

શ્રમનાનિકાના, ાનોનહેન પ્પાયાસનહા મનિસિનેના ાડ મહાનિાવાસમિહા- દેવા, ાસ

ાને મનિનન પોન ાનદ। નોનાવઊ યોનનેમપોનાનય ાડ વ઼દિયાપાન્ હિસિ શનાનન

ઊવે પોમસ, નહુગહ ડૌ ાનદ ડાન વેનોન, સહૌ નહાન હૌસ। પોન ાડ નો

મોન મિપોનાનયે હે યોમપોસેદ સોનગાસ ડોન। પનેનનય ઊનગા નમિ, નહાન સિ ડનોમ

નહે નમિ ાડ ષવિાસમિહા નો નહાન ાડ મહાનિાવાસમિહદેવા હસિ પોમસ, નૌ ાપે

ાવાઊિવઊ ાનઊય નિ ટોનાનાનિસ ાનદ ાપે સયાનનેપેદ નિ। નુમવેન ાડ યો૭૭યનાનિસ

ાનદ હેનયે નિ સિ નોન પોસસસવિઊ નો પનેસેનન। યોમપનેહેનસવિ સનુદય ાડ નહસિ

પોન્ પ્વેન નહેનૌ યાનનોન મનિમિસિ હસિ મિપોનાનયે નિ નહે ઊનિાનાનય હસિનોનય

ાડ મનિહઊિ શ્રમનાનિકાના ાનદ શ્રમયિાકાનાનિ નૌ દડિડેનન પેનસોનસ

વેઊનગાનિગા નો નૌ દડિડેનન ડામઊિસિ ાનદ હેનયે નહેસે નામેસ સહુઊદ નોન

વે યોનડુસેદાનિહ નહે ાને ાનદ નહે સામે પેનસોન ાસ હાસ હનિહેનનો વેન દોને

વય નહે સયહોઊાનસ્ શ્રમનાનિકાના વેઊનગોદ નો નહે માઊાનિવાનસા ાનદ શ્રમયિાકાના

વેઊનગોદ નો માનિા- વામસા ાડ નહે પ્પાયાસનહાસ ાડ મનિહઊિ થહે માનિ દડિડયુિઊનય

નિ પનેસેનનનિગા નહેનિ યોનનેયને સનમિાને સિ નહે ઊાયક ાડ ાવાઊિવઊિનિય ાડ નહેનિ

ાનકસ્ શ્ર યોમપઊને મષ ાડ વ઼દિયાપાન'સિ પ્પનિનપિાનાકાહેન દસિયોવેનેદ, ાઊિ૭

નહનૌ। ડઊોદ ાડ ઊગિહન ાન માનય યોનનેમપોનાનય પનોવઊમસ નિયઙ્દનિગા નહે

હસિનોનય ાડ સોમે ાડ નહે મનિનન યોનનેમપોનાનેસિ

વ઼દિયાપાન'સિ ાન દુગાહેન- નિ- ઊૌ, છહાનદનાકાઊ, ાસ ાને ાડ હસિ

નોનાવઊ યોનનેમપોનાનેસિ હેન સનિગાઊે શનાનન સોનગા હાસ વેન પનેસેનવેદ નિ

નહે હ્રથ ર્ન સિ। સેનસુોસ ાને, ડુ૭૭ ાડ ષાનસકનાનિ ાનદસ ાનદ મિગોસ ાનદ નિ સિ

ેવ઼દિનન નહાન સહૌસ ા૭૭- વેનસેદ નિ ષાનસકનાનિ ર્ન નહાને શનાનન પોમ,

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका' वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

છહાનદ઼ાકાભા િભઉસનાાતેસ પાાિતિકાાિાિગાિન઼િ જાભિનિ઼ગાાભસિમ િન ભિતાાાય઼

યોમપોસિતીિન ાૈાસ। યોમમોન ડાિતુ઼ે િન મિતિહભિા િન નહોસે દાય઼સ ાનદ હેનયે

નહેઝ઼ે સિ નોનહિનિગુ નનાિતુાાઉ ાવુાન િત િડૌ ડિનદ નહે શયેસસિવુ સે ાડ ષાનસકાાિત

ાૈાદસ ાનદ મિાગોઁસિ િન હો પોતાાય઼ ષહે સિ વેભિવ઼દ તો વે નહેાૈાિડ ાડ

હાાાપાિત,઼ ભદેસત સોન ાડ વ઼દિય઼ાપાત઼ થિહસિ દિનાિડિયાિતીિન હાસ વેન ઝ઼યેનતભય઼

ટુસિતીિનદ વય઼ શ્ઠાનદિત પ્યાનયહિનાિતહ હ઼હા "પ્યિાન", ાૈહ઼ે હાસ નાઁદિ તો સહૌ

નહાત સહેાૈાસ નહેાૈાિડ ાડ છહાનદાાકાવ઼િ હ઼ાય઼ાદેવ઼ા ાનદ નોન નહે દુાગહોા- િનભૌ

ાડ વ઼દિય઼ાપાત઼ થિહે નતિમ યહાોનોભાગાયિાઉ સેટુનયે ાડ મિતિહભિા સિ િન।

સતાિતે ાડ ડભુશ ાનદ હેનયે નો ભાસતાૈાદ યાન વે સાદિ િન નહે પઝ઼ેસેનત સતાિતે ાડ

ુાા કનૌભદગ઼ો

વ઼દિય઼ાપાિત઼'સે ભદેસત સોન, હાાાપાિત,઼ ાૈાસ। ઝ઼નૌિનદ સયહોભાા ાડ હસિ નમિ઼

હેાૈાોતે િન ષાનસકાાિત તૌ મિપોાતાનત વૌકસ, વ઼િડ઼ વ઼ય઼ાવ઼ાહાા- પાાદિપા ાનદ

ધાિવ઼ાળનાવાનદહાવ઼ા હેાૈાસ। ગઝ઼ાત ાસતાોભાગો઼ હેાૈાસ। મુદાાહાસતાકા

(કેપો ાડ નહે ાોય઼ાઉ સાઉ)ુ નદો નહે શ્રોિનૌાા઼ ડ઼કિ હસિ ડાતહો, હેાૈાસ।

ગઝ઼ાત પોત ાસૌભભ઼ હસિે શતાનત પોમસ ાઝ઼ે નોત ાભભ કનૌન, નહુિગહ સોમે

સતાાાય઼ પોમસ હાવ઼ે વેન નોતયિદ હેઝ઼ે ાનદ નહેઝ઼઼ે ઢુાા ાડ હસિ માિતિહભિ સોનગાસ

હાવ઼ે હિતહેાાતો યોમે તો ભિગહત ાનદ નહેય઼ દાઉાૈાિતહ પાાાકિય઼ા હેાોિન, માના

ાનદ વ઼િમાહ઼ શ઼ત ાપપોાાસ નહાત હાાાપાિત, ભકિ હસિ ડાતહો, ાૈાસ। પોત ાડ ભવ઼ે

ાનદ વુાતય઼ ાનદ નહે િનડભુનયે ાડ વ઼દિય઼ાપાતાીિન હસિ પોમસ સિ મિમેનસે઼

શ્રોનભય઼ ઝ઼યેનતભય઼ સોમે ાડ હસિ પોમસ હાવ઼ે વેન વનુાગહત તો ભિગહત વય઼ શ્ઠાોડ઼

વ઼ેદાાનાિતહ હ઼હ઼ા

શ્રૌભભ કનૌન ષાનસકાાિતાૈાાિતા, જાહાિતુકાવ઼િ, સિે ટુાભભય઼ પાોમિનિનત િન

નહે ઝ઼ાભમ ાડ માિતિહભિ ભિતાાાિતુ઼ે ાનદાૈાસ ાને મિનિનત યોનતેમપોાાાય઼ ાડ

વ઼દિય઼ાપાત઼ થૌ પેાાસોનસ ાડ નહસિ નામે હાવ઼ે ડભુાાસિહેદ િન નહે મદિદભ ાગેસ

।નદ હેનચે પનોપેન દિનતિડિયાતીનિ સિ નોત પોસસવિઙે હે સિ વેઊવિદ તો હાવે
વેન। ચોનતેમપોનાનય઼ોડ છહાનદનાસમિહા, સતેપ વનોતહેનોડ માહાનાળા
જહાનિાવાસમિહા રન ।નોતહેન સુોનચે, તિ સિ સાદિ તહાત માહાનાળા છહાનદનાસમિહા
ોડ મોનાનગા (મિપાઊ) ોસ તહે પાતનોન ોડ જહાનુકાવ઼ હિસિ શતાનત પોમસ ।મે
ચોઊઊચતેદ નિ તહે ।વોવે મેનતીનિદ મષષ ।નદ ।નતહેઊગેસિ રન સો ડાન ।સ પોતચિ
ટુાઊતિસિ ।મે ચોનચેનેદ, ઘાળાસમિહા સિ ડાન મોમે મિપોનતાનત તહાન જહાનુકાવ઼
હસિ પોમ સિ ચોઊઊચતેદ નિ તહે થાનુાનિ શ્વાઊમ ઊાડ મષષ ોતિહ હસિોન નામે નિ
તહે જહાનતિ રન હસિ વ઼તિાહા પોમસ, તહેમે સિ। સઊનદેન તુચહોડૌનાનિસસ
વેસદિસ તહુ સુાઊ ચહાનમ ।નદ ડઊુનચચ઼ શ્રનોતહેન ષાનસકનાતિ ુતહોન,
ઢુદનાદહાના, સિ। ગમોત માતિહઊિ પોત ।નદ હસિ શતાનત પોમ સિ ચોઊઊચતેદ નિ
તહે મિપાઊ મષષ જહકિહાનિ મિસિહના પ્યાવ઼નિાળ, ચાસાવાદહાના થહાકુન ।નદ
મિાનાપાતિ થહાકુન ।ઊસો ચોમપોસેદ સોનગાસ નિ માતિહઊિ થહેપિ ।ગે ।નદ દિનતિચ
।મે ચેત નિ તહે ઊમિવો ોડ ોવઊવ઼ીનિ ।નદ નોતહનિગા પોસતિવિ ।વુોત તહેમ સિ કનોન
તુ સે શચેપત તહાત મિાનાપાતિ થહાકુનૌસ તહે સેચોનદ સોન ોડ વ઼દિચાપાતિ
શ્રમોનગા તહે મનિનત ચોનતેમપોનાનેસિ ોડ વ઼દિચાપાતિ, તહે મોસત મિપોનતાનત
સિ વ઼સિહનુપુનિ, ોમેોડ તહે ગમોતેસત મેદેવિાઊ તહનિકેનસ ।નદ તહેૌઊઊ- કનોન
ુતહોનોડ જહાકતિાતનાવાઊ હે સિ તહે મોસત મિપોનતાનતૌનાતિન ।નદ ચોમપોસેન
ોડ માતિહઊિ સોનગાસ ોડ મેદેવિાઊ પેનીદ ।ડેન વ઼દિચાપાતિ થહે ડાવુોનાતિ તહેમે
ોડ તહે વાસિહનાવા ડાતિહૌસ તહે ઊવે ોડ ઢાદહા ।નદ પ્યનાસિહના ।નદ તહસિ ।સપેચત
હાસ વેન તમેતેદ વચોનાતિનસ ોડ તહે મદિદઊ ।ગેસ વોતહ સચહોઊસતચિાઊઊચ ।નદ
પોપુઊનઊચ થહે જહાગાવાતા જહાકતિ ાતનાકાના સિ। ગીદે શ્રામપઊ ોડ તહે
સચહોઊસતચિ તમેતમેનત છહાતિાનચાૌસે ટુાઊઊચ નિદેવતેદ તો વ઼દિચાપાતિ ાનદ
વ઼સિહનુપુનિ ચિન ષ પ્ય ચે, નિ તહે શ્રાદાવાઊ ોડ ઢુપા ઘોસૌમનિ, હાસ
નિચોનપોનાતેદ તહે પ્યનાસિહનાતિૌનાતિનિગાસ ોડ તહે થનિાવહુકતિ જહાકતાસ ।નદ।

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

સ્તુદ્ય ાે૬ તહે સામે મેવ્રાઉસ તો સ તહ્રાત તહે ।તતિુદે તોીનદસ તહે પ્પનસિહ્ના ૩ુઉત

નિ મતિહિ૭િ ।નદ મેનગાાઉોીસ ।ઉમોસત તહે સામે નિ તહે વેગાનિનનિગ્ર શ્રોહ્રઉિ

વ્રસિહ્નુપુનિ મેપમેસેનતેદ તહે સયહેઉાસતાયિ સદિ, તહે પોપુઉાનોાય્ર ાે૬ હ્રાનદઉનિગ્ર

ઢ્રાદહ્રાકનસિહ્ના ૩ુઉતોાસ નિતિાિતેદ વય્ર હ્રાયાદેવ્રા ।નદ હ્રાદ તિસે ૬૬ઉમેસયેને નિ

વ્રદિયાપાતિ વ્રસિહ્નુપુનિ ૬ઉુનસિહેદ નિ તહે મદિદઉાે૬ તહે ૬૬િાેનતહ યેનતુનય્ર

શ્ર ય્ર ।નદ વેઉનગેદ તો તહે ૬ામઉિય્ર ાે૬ પ્પાનમાહ્ર થાનુન્રિ હેાોીસ ।ોદિઉય્ર

તનાવ્રેઉઉેદ માન ।નદ હ્રસિ ાેનગિાિઉ નામે, વે૬ોમે હે તોીક ષાનયાસા, ોીસ

ઢ્રામાપાતિ હ્રસિ ોીનકસોીમે મિમેદાિતેઉય્ર તનાનસઉાતેદ નિતો મેનગાાઉિ નિ તહે

ઉાતતેન હ્રાઉ૬ ાે૬ તહે ૬૬િાેનતહ યેનતુનય્ર શ્ર ય્ર ।નદ ૬ોન સોમેતમિ હેોીસ તાકેન

તો વે । મેનગાાઉ્ર હે સિ વેઉિવ્રદ તો હ્રાવે યોમપોસેદ સોનગાસ નિ માતિહિઉિ ।નદ

સોમે ાે૬ હ્રસિ શ્રતાનત પોમસ વોન વ્રસિહ્નુપુનિ ાસિ હ્રસિ મહ્રાનતિ હેોીસ ।

તહેનોગાહ વ્રાસિહ્નાવ્રા ।નદ હેનયે મોસત ાે૬ હ્રસિ સોનગાસ હ્રાવે વય્ર નોી વેન

નાતુનાઉસિદ નિ મેનગાાઉ્ર હેોીસ । દેવ્રાતેદ સનિગેન્ર હ્રસિ શ્રતાનત માતિહિઉિ સોનગાસ

વોન તહે મિપનનિત ાે૬ હ્રસિ ગમોતનેસસ ।સ । પોતયિ ગેનુસિ

શ્રોતહેન નોતાવઉ યોનતેમપોનાનેસિ ાે૬ વ્રદિયાપાતિ નિયઉદેદૈ ।સોદ- હ્રાના,

છહ્રાતુન છહ્રાતુનવ્રહ્ળા, મ્રાવ્રાકાવ્રસિકહ્રાનોન પ્પાવ્રસિકહ્રાના, હ્રવ્રિાનાતહ્ર,

ઢ્રાળાપાનદિતિ, માદ્દ્રુસુદહ્રાના, ૬્રાકસહમનિાનાયાના, ૬્રાકસમનિાતહ્ર,

પ્પાસહનિાતહ્ર, ષહયામાસુનદાના, ષહનદિહ્રાના, ઘોવ્રનિદા, ઢ્રામાનાતહ્ર,

પ્પામસાનાનાયાના ।નદ । હ્રોસત ાે૬ ાેતહેનસ્ર શ્ર યોમપઉતે યોઉઉયતાનિ ાે૬ તહે પોમસ

ાે૬ તહે ।વોવે મેનતાનિદ્ર ાતહોનસ સિ નોત ।વ્રાઉિવઉ વ્રુત તહેમિ શ્રતાનત પોમસ

નિ દ૬ે૬ેનત યોઉઉયતાનિસ, ।નતહોઉગોસિ ।નદ મષષે નાવઉુ સ તો સહ્રોી તહ્રાત તહેય્ર

ોીમે ગમોત પોતસ ।નદ યોમપોસેનસ ાે૬ સોનગાસ વ્રુત તહેમિ મેયોગાનતિાનિોીાસ નોત

પોસસવિઉ નિ વ્રોી ાે૬ ।ઉઉ પેનવ્રાદનિગ્ર પેનસોનાઉતિય્ર ાે૬ વ્રદિયાપાતિ ાસોદહ્રાના

દેદયિાતેદ હ્રસિ પોમસ તો પ્પનિગ્ર હ્રુસસાનિ ષહ્રાહ ાે૬ મેનગાાઉ્ર છહ્રાતુનાકાવ્રિ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

યોમપોસેદ સોનગાસ ોન ળહે પ્પનસિહ્ના ઊગોનદ્ જહસિહ્મા પ્પાવ્ા ોયટુપિદ

પનોમનિનયે િન ળહે મોનાનગા છ્ોનળ (મેપાઉ) ડોન હસિ સૌળ માળિહઊિ સોનગાસ્

હે હાદ। ગપોળ માસળેનય્ ોડ નહ્યળહ્મ ોનદ હાદ ોયટુપિદ। નામે ડોન હમિસેઊડ્

વ્ાનુ્સિ ોળહેન પોળસ ોનદ ૈનળિનસ ળનાવ્ેઊઊૅદ ળો દડિડેપેનળ પાનળસ ોડ ળહે યુ્ોનળનય્

ોનદ યાનપેદ ૈળિહ ળહેમ ળહે ળનાદળિોિન ોડ માળિહઊિ ઊય્નયિસ્ થહેય્ યોમપોસેદ

ોનદ સાનગા ડોન ળહેપિ માસળેનસ્ જોળહ સેયુઊન ોનદ દેવ્ોળોિનાઉ પોમસ ૈપે

ૈનળિળેન વય્ ળહે યોનળેમપોનાનય્ પોળસ્ ડ્ાકસહ્મનિાળહ ોાસ। પનોઊડિયિ ૈનળિન

ોનદ। પોળ ોડ ગપોળે મનિનયે્ શ્ન ોનો ોડ ળહે જહાનળિાસ, હે યાઊઊસ હમિસેઊડ

ડ્ાકસહ્મનિાળહાનાપેસહ્

પ્પામસાનાનાયાના, ળહે ઊાસળ ોડ ળહે શ્રોનિોાનાસ, ોસ ોનો ોડ ળહે ગપોળેસળ

પાળનોનસ ોડ માળિહઊિ ઊળિનાળુપે ોડળેન ષવ્ાસમિહ્ હમિસેઊડ। પોળ ોડ પેપુળે,

હે પાળનોનસિદ પોળસ ોનદ સયહોઊાનસ્ શ્ર યોમપઊેળ યોઊઊેયળોિન ોડ હસિ શ્વાદાવ્ાઊ

સિ નોૌ નદેન ળહે પોસસેસોિન ોડ ્દ પ્ મસિહ્ના થહે જહાગાપાળહ્પુન નિસયનપિળોિન

યોનળાનિસ ોનુ ઊાગય્ ોડ ળહે ઊાસળ ગપોળ કનિગા ોડ ળહે શ્રોનિોાનાસ્ હે ોાસ।

યોનળેમપોનાનય્ ોડ મ્ાસનાળ ષહાહ ોડ જેનગાઉ, ોહાોાસ પેસપોનસવિઊ ડોન ળહે

ડનિાઉ યોનટુેસળ ોડ થપિ્હ્ળ શ્ન ોનો ોડ હસિ પોમસ, પ્પામસાનાનાય્ાના, ।ળેનનોન

ળો ળહૈ ોવ્ાનાસ (ોસ દેસયનાવિદ નિ ળહે જહાગાપાળહ્પુન નિસયનપિળોિન), સનિગાસ ોડ

મ્ાસનાળ ષહાહ ોડ જેનગાઉ્ શ્વોઊળિયિાઊઊય્ દૌનળનોદદેન ોનદ દેળેયળેદ, મળિહઊિા

સળઊિઊ માનિાળોિદ હેન ઊળિનાનય્ ળનાદળિોિન ોનદ દુનોિગા ળહે પેગિન ોડ

પ્પામસાનાનાય્ાના, ળહેપે ોાસ। વનાઊિઊાનિાળ પેવ્ાિઉ ોડ ળહે ળનાદળિોિન ોડ ઊય્નાયિાઉ

સોનગાસ્ ઢનોમ ળહે ઊળિનાનય્ પોનિળ ોડ વ્ૌ, ળહે ોગોાસ ોસ ગઊેનુ્સિ ોસ ળહાળ ોડ

વ્દિયાપાળ સિનિયે। ગોૌદ નુ્મવેન ોડ ઊય્નાયિ પોળસ ડ્ોનદ સહેઊળેનુ નદેન હસિ

હોસપળિાવઊ નોૌડ ોનદ ળહેપે ળહેય્ યોનળનાવિ્ળેદ। ગોૌદ દાઊ ળોૌનદસ ળહે

દેવ્ેઊાપમેનળ ોડ માળિહઊિ ઊળિનાળુપે્

મિપોમળાનળ નિ પુવઉયિ ઉઙિ, ેનયુોમાગેદ નહે પોપુઉામ ઉાનગુાગે ાનદે નાહુસેદ
ાઉઉ મિપોમળાનળ મેના ોઙ ઉેનળેમસ નો યોમપોસે નિ વેમનાયુઉામ્ થહે ામઉેનિ નમાદનિોનિ
મોયહેદ ા હગિહ ૌનેમમામક નિ નહે મેગિના ોઙ નહે પોન- કનિગ, પ્યામસાનામાયાના,
ૌહે સિ સાદિ નો હાવે સુનગ: "હાવે પાનોનિયે, ાઉઉ યુોમ દેસગિસ ૌઉિઉ વે
ઙુઉઙઉિઉેદ" થૌ મોમે પોનસ ોઙે મનિનયે, વેઉેવિદ નો વે યોનનેમપોમામેસિ
ોઙ વ઼દિયાપાનિ, ામે કનૌન ાનદ નહેય઼ ામે ષમિહાવહુપાનિ (ા મેનૌનેદ પોન)
ાનદ છહામપાનિ (ાન શ્રોમયિા પોન) ાઉસો કનૌન ાસ વ઼દિયાપાન઼ થિહે પોમસ ોઙ
છહામપાનિ (ાઉસો કનૌન ાસ વ઼દિયાપાનિ) ામે નિ પુમે મા઼નિહિઉિ઼ થિહે
દિનનઙિયિાનોનિ ોઙ ષમિહાવહુપાનિ, છહામપાનિ ાનદ ોનહેમસ હાવે વેન દસિયુસસેદ
નહેમાદવામે ાનદે શામનિદ ાઙમેસહ વય઼ ામિાનળાન છહાકમાવ઼ામનિ઼ થિહે ાગે ોઙ
વ઼દિયાપાનિ હાસ ઉેઙન ાન નિદેઉવિઉે મામક ોન નહે હસિનોમય઼ ોઙ મા઼નિહિઉિ ઉિનિમાનુમે઼
થહે ટેનસ ાનદ યુોમનોમિસ ોઙ નહે ાગૌમે ટુાઉઉય઼ નિનેમેસનેદ નિ નહે
દેવેઉેપમેનન ોઙ પોપુઉામ ઉાનગુાગે ાનદ ઉય઼મયિાઉ પોનમય઼
ઙ઼ેવે઼ૌાસ નહે નહેમે ોઙ ાઉઉ નહે પોનસ ોઙ નહે ાગે ાનદ નહેય઼ દૌઉન માનિઉય઼
ૌનિહ નહે ઉેવે સપોમનસ ોઙ ઢાદહાકમસિહના, નહેુગાહ સોનગાસ ોન ોનહેમ ઘોદસ ાનદ
ઘોદદેસસેસ ૌમે નોન ાઉનોગેનહેમ નેગાઉેયનેદ઼ થહે સેયુઉામ યહામાયનેમ ોઙ નહેસે
સોનગાસ સિ વ઼દિનન ાનદ નહાન સિ ા ગમોન પોનિન નો વે મેયકોનેદ ૌનિહ નિ નહે
મદિદઉે ાગેસ઼ ઢનિ મિાગેમેસિ ાનદે મોનોનિસ મામક નહે પોમસ ોઙ ાઉઉ
મિપોમળાનળ પોનસ ાનદ નિ નો નમિ નહે સૌનનેસસ ાનદ યહામમ ોઙ મા઼નિહિઉિ
પોનમય઼ ગાવે વનિનહ નો ા હોસન ોઙ મિનિાનોનિ નિ મનિહિઉિ ાનદ ોનહેમ પામનસ ોઙ
૪નદાિ ષોમે ોઙ નહે મિનિાનોમસ ૌમે સો સુયયેસસઙુઉ નહાન ાન નહસિ સનાગે નિ સિ
દઙિઙયિુઉન નો દસિનનિગુસિહ નહે મિનિાનોનિ ઙમોમ નહે ોમગિનિાઉ઼ મા઼નિહિઉિ ઉિનિમાનુમે
નાઉિઉ નહે નમિે ોઙ ઘોવ઼નિદાદાસા યોનનિુદ નો વે દોમનિનેદ વય઼ નહે સપનિનિ ોઙ
વ઼દિયાપાનિ ાનદ નહે મોસોનસ ામે ોવવ઼ોુસિ઼ થહેુ નસેનનઉેદ સોયાિઉ ાનદ પોઉિનિયિાઉ

યોનદર્તિોનિ ૌાસ નેસપોનસવિઙે ઙોન ।ઙઙ નુોનદ દેયઙનિ નિ નહે નોઙમ ોઙ ।નન ।નદ

યુઙનુે થહે ।વસેનયે ોઙ । નોઙઙય પોનયિ ગેનુસિ ।ઙોન વદિયાપાનિ સિ નેસપોનસવિઙે

ઙોન નહે દેયઙનિ ોઙ પોનયિ સપનિનિ શ્રૌનિહ નહે પાસસનિગા ીાય ોઙ પ્યાનસાનાનાયાના

ઙનોમ નહે સયેનો ોઙ હસિનોનય, નહે પનોગનેસસવિ નનેનદ ોઙ માનિહઙિ ઙનિનાનુને

સુઙઙેનદ । સેનવાયક ।નદ દસિનુપનીનિ સેન નિ ઙોન યોનસ નો યોમે થહેનૈને

સોમે ીાનહય સુયયેસસોનસ, નો દ્દોવન, વુન નહેય ૈને ૌનિહ્લોન નહે ગઙોનય ોઙ

નહેનિ પનેદેયેસસોનસ

૨૨૨

ષુયયેસસોનસ ૌનિહ્લોન ઘઙોનય:

થહે નિદેઙવિઙે માનક ોઙ વદિયાપાનીન નહે હસિનોનય ોઙ માનિહઙિ ઙનિનાનુને

સિ વદિનન ઙનોમ નહે સનુદય ોઙ નહે પોનસ ૈહો ઙોઙઙૌદ હમિ હે દોમનિોનેદ

નહે સયેને ઙોન મોને નહાન નૌ યેનનુનૈસિ ।નદ હસિ સુયયેસસોનસ વોન । યઙોન

મિપનેસસ ોઙ હસિ પોનયિ ગેનુસિ થહે મેદૌયિને સુયયેસસોનસ, નહ્લોગહ મિપનેસસવિ

નિ નહેનિ ીનૌાય, પાઙ નિનો નિસગિનઙિયિાનયે ૈહેન યોમપાનેદ ૌનિહ નહોસે ોઙ

નહેનિ માસનેન શ્રઙઙ હસિ સુયયેસસોનસ, ૈનિહ નહે નોનાવઙે શયેપનીનિ ોઙ

ઘોવનિદાદાસા, ૈને મેદૌયિને પોનસ ૌનિહ્લોન ।નય ગઙોનય મોસન ોઙ નહેમ ૈને

મિનિનોનસ ।નદ મનિોન પોનસ ।નદ નો નોનાવઙે શનનાયનસ ોઙ નહેસે ૈનનિનસ ।ને

કનૌન નો સ, નહ્લોગહ સોમે ોઙ નહેમ ।ને પનેસેનવેદ નિ દઙિઙેનન ।નનહોઙગોસિ

થહેય દો નોન દેસેનવે ।નય સપેયાઙિ મેનનીનિ શ્રઙોન નહે ઙાઙઙ ોઙ નહે શ્રોનિીાનાસ

નહે યેનનને ોઙ ગનાવનિય સહઙિોદ નો ધ્મેપાઙ ।નદ મોસન ોઙ નહે ૈનનિનસ ।ઙસો સહઙિોદ

નો ધ્મેપાઙ ૨ન મનિહઙિ, હાનદિાસા, માહેસહા થહાકુન, જહાગનિાનહા પ્યાવ,

માહનિાનહ થહાકુન, ઙાયહાના, જહાવસાહ, જહૌાનનિાનહ, છહાનુનાનાના પ્યાવ,

યહાનાનદિહાના, દ્દાયાકનસિહના, દ્દાયાનામા, ઢાળા ઙાકહાનાયહાનદા, ધ્મનપા

શ્રનનિહવનિાનહા, શ્રનનિહવયિહાનદા, પ્યાવનિાળા શ્રુનાનામાઙઙા, ઢાનના પ્યાવ

ષાદાનાનદા, ષાનગામા પ્પાવ્રાિનદ માનય઼ોતહેન્સૈંપે તહે મિપોનતાનત

સુયયેસસોનસોડ વ્રદિયાપાત્ શ્રિમોનગા તહેીનતહ્ય સુયયેસસોનસૈંપે

ઘોવ્રનિદાદાસા ાનદ ઙ઼ોયહાનાૃ થહેયૃૈનોતોન દષ્ઙિઙેનનત ાસપેયતસ, વોતહ

યાનોનયિાેઠ ાનદ સેયુઠાનૃ થહેાેઠદ તહેમેાેડ મ્માયહાનાિનદ ઢાદહાકનસિહ્ના ઠાેાનદ

યોનતિ્નદ તો નિઙઙુનયે તહે યુોનસોડ માતિહિઠિપોતનય઼ ાઙોન વ્રદિયાપાત્ થહે

સોનગાસોડ સોમેાેડ તહે સયયયેસસોનસોડ વ્રદિયાપાતાિપે પનેસેનવ્રદ નિ તહે ઢ઼થોડ

ઙ઼ોયહાનાૃ હાનાદાિસા સિૈઠઠ કનૌન ઙોન હસિ મ્માયહાનાૃ

થહે ઙુનદેનોડ તહે પ્પહાનદાૈાઠા દય઼નાસતય઼ોડ મતિહિઠા, મમ્ માહેસહા

થહાકુન, ાૈસા વેનસાતઠિ ગેનુસ્રિ થહુેગહુ સુાઠઠય઼ કનૌન ાઠઠોવ્રેન રૂનદાિાસ

ાપેનૌનેદ સયહોઠાનોડ ષાનસકનતિ, હે સિૈઠઠ કનૌન નિ માતિહિઠિઙોન હસિ

દેવ્રોતાિનાઠ સોનગાસ નિ પનાસિાેડ ષહિવ્રા, ઘાનગાા ાનદ થાનાૃ હસિ શપપેસસોનિસ

ાપે દનિયત ાનદ સમિપઠ઼ે હે હાસ તહે નટ્રિ યાપાયતિયોડ શપપેસસનિગા હસિ હગિહેસત

પહિઠિસોપહ્ય નિ તહે સમિપઠેસત ઠાનગુગ઼ે હેાૈસા ગપોત પાતનોનોડ પોતસ ાનદ

સયહોઠાનસ્ હસિ વનોતહેન, મહાગાિાતહા નિ યોનતિ્નાતાિન થહાકુન, ાૈસ ાઠસોા પોત

ાેડ સોમે મિપોનતાનયે ાનદ હે સિ સાદિ તો હાવે યોમપોસેદ સોનગાસ નિ પનાસિાેડ

માહાનાળા માનાસમિહ઼ોહો, નિ તહેીનદસોડ ઘનિસોન, ાૈસ "ા ગપોત પાતનોન

ાેડ ઠાનનેદ મેન઼" માહેસહા થહાકુન સિ સાદિ તો હાવ્રેીન તહે યોનઙદિનયેાેડ

શ્રકવાન ાનદ માનાસમિહ઼ા ષનિયે હસિ દાયસ, તહે પ્પહાનદાૈાઠા યુોનત હાસ વેન

ાગપોત સુોનયેાેડ નિસપતાિતાિન તો માતિહિઠિનાતિનસ ાનદ પોતસ્

ઘશ્રોવ્રશ્રમયશ્રયશ્રષશ્ર

શ્રસા માતતેનોડ ઙાયત, નિ તહુેગહાસ, નિ મિાગેનય઼, ાનદ નિ તહે ઙોનમસોડ

ેશપપેસસોનિ, તહે યોનતોમપોનાનસિ ાનદ મિમેદાિતે સુયયેસસોનસોડ વ્રદિયાપાતા

ાપે સો મુયહ નિદેવતેદ તો તહે ગપોત માસતેન તહાતૈ દોનોત યોમે ાયનોસસ ાનય

ાનાગાિનાઠ ઙગુિપે તઠિઠૈ નાયહ તહે તમિાેડ ઘોવ્રનિદાદાસા નિ તહે વેગાનિનિગાાેડ

[illegible]

પુવ૭સિહેદ વય઼ માળ્હુના શ્વનાસાદ યશિતિ શ્વ નૌ દતિીિ ાડ ઘોવ઼નિદાદાસા

શ્વાદાવ઼ા૭ િહાસ સનિયે વેને દતિદ વય઼ ળહે ૭ાળે યન઼ મામિાન મહિાના મિાળુમદાન

ાનદ પુવ૭સિહેદ ડનોમ છા૭યુળળ઼

હસિ પોમસ ાન ળહે ઢાદહાકનાસિહના ૭ોાનદ હાવે઼ ુનતિય઼ ાડ દેસયનાપિતીિ

ાનદ ળમોળમેનળ નિ ળહે દે૭નિાતીિ ાડ પ્પનાસિહના'સ સપોનાળસ ાનદ ળહે વ઼પિાહ ાડ

ળહે ઘોપસિ઼ સ્ન ાોાડ હસિ પોમસ, હે યા૭૭સ વ઼દિયાપાતિ ાસ હસિ માસળેન઼ યન઼

ષુકુમાન ષેન સાયસ : "હે દનૌ ૭ાનાોા૭યુ પોન યવાસસયા૭ ૭યનાયા૭ પોળનય઼ ડોન

ળમોળમેનળ નિ વેનાનાયુ૭ાન઼ શ્વ૭૭ ળહે સમિપ૭ ાનદ યોમપ૭શ્ર ડગ્ાિમેસ ાડ સપેયહ

ાનદ ાળહેન દેવ઼યિસ કનીન નિ ષાનસકનાતિ નહેાોનાયિસ ાૈ ુળ૭સિદ વય઼ ુન પોળ઼

મુળ ળહે ગમોળેસળ ાયહેવિ઼મેનળ સિ મેળનાયા૭ પેનાડેયતીિ ાદદેદ ળો મુસયા૭

ાસસોનાનયે ાનદ નહયળહમયિ મોવ઼ેમેનળ઼ ઢોન ળહસિ ળહે પોળ હાદ ળો ળાકે મેયોુનસે

ળો ાુપનાસા (ા૭૭ળેનાતીિસ) ાેહયિહ મેવ઼ેન માનમેદ ળહે વુળય઼ ાડ હસિ પોમસ

ાસ ળિુા૭દ હાવે઼ સુમે૭ય઼ દોને નિ યાસે ાડ પોમસ વય઼ ાન નિડનાીિ પોળ઼ થહસિ

૭વે઼ ડોન ા૭૭ળેનાતીિ ાનદ ાસસોનાનયે સિ નોળ નિડમેટુનળ૭ય઼ મેસપોનસવિ૭ ડોન

ળહે ાવસેનયે ાડ ળહોુગહળ઼ થહોુગહ ાન૭ય઼ ળહે શળેનના૭ પો૭સિહ સિ ાપપામેનળ નિ

હસિ પોમસ, ળિ યાનનોળ વે દેનોદિ ળહાળ ળહે પોળ'સ પોન ાડ દેસયનાવિનિગ઼ ળહે

ામોનુસ સેનળમિનળ ાનદ હસિ યોુ૭નડ૭ મિાગનિાતીિ ાૈમે ાડ ા વેનય઼ હગિહ

ાનદેન઼ થહે મુસયિ ાડ હસિ વેનસેસ ાનદ નહયળહમયિ દયિતીિ ાડ હસિ ૭ાનુગાગે, ડ૭૭

ાડ ળાળસામા ાનદ સેમ-િળાળસામા ાૈનદસ ાનદ ડોનમસ, યોમપેનસાળેસ ડોને વેનયળહનિગ઼

થહે પોળ મોદે૭૭દ હસિ સોનગાસ ાડોન ળહોસે ાડ વ઼દિયાપાળ઼ હિ હાસ ાૈનાળિળેન

ાન ળહે પસયયહે૭ાગયા૭ ાસપેયળ ાનદ ાન ા૭૭ દડિડેમેનળ ળોપયિસ ાડ ળહે ૭વે઼ સળોનય઼

ાડ ઢાદહાકનાસિહના મુસયા૭ ાૈનદ પાનિળિનિગ઼ ાૈાસ હસિ ડોનળ઼ મિવે઼નળહે૭સસ નિ

ળહે દેપયિતીિ ાડ ળહે પાસસીિ ાનદ ળહે દસિાપપોનિળમેનળ ાડ ૭વે઼ ાનદ ળિસ

નિળેનસળિય઼, હે હાસ મા૭૭ય઼ વેનય઼ ડૌ ટુા૭સ઼ હસિ સોનગાસ વેયોમે મા૭૭ય઼

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ેનળોયાવઊ" {હસિતોનય઼ોડ મનાળાવુઊ ડ઼િતિનાતુમે} ષૌત તો તહે તોનગુ ાનદ તપોત

તો તહે ાનસ, હે ચોમપોસેસ હસિ નાદાિનત સોનગાસ઼ યન઼ દ્ દ્ પ઼ મસિહના વેઊવિસ તહાત

તહે વુાતય઼ોડ સોમેોડ હસિ પોમસ સિ માનમેદ વય઼ તહે શયેસસવુિ સેોડ

ાઊઊતિનાતોિનસ ાનદ ાસસોનાનયે ાનદ તહોસે પોમસ, ૌહયિહ ામે ડમે ડનોમ તહાત

ફનિદોડ ાઊઊતિનાતોિન, ામે સુપેનોિમ તો તહેસ઼

૬ન હસિ પોમસ, હે દોઊસૌતિહ માના, વ઼િાિહા, વાસાનતાઊિા, ઢ઼ાસાઊિા,

ઢ઼ાદહાવાનના, શ્રવહસિાનો તય઼, વુત વોઊપતુોસ સોનગાસ ામે નામેન િન હમિ તહાન

વ઼દિયાપાત઼ હિસિ સોનગાસ ામે સૌત, ાનતસિતયિ ાનદ સમોૌતહ િન તહે મોવ઼મેનતોડ

ઊનિસ ાનદ સોમેતમિસ મોનિગા સિ સાયનાડિયિદ તો ડોનમાઊ વુાતય઼ િન હસિ પોમસ઼

થહે િતેોનસતિય઼ોડ મિાગાિનાતોિન, ૌદિતહોડ વ઼સિોિન ાનદ તહે દેપતહોડ ડેઊનિગા,

તહાતૌ હાવે િન વ઼દિયાપાતાિમે નોત સો ગપોત ાનદ ડોનયેડુઊ િન ઘોવ઼નિદાદાસા

ાનદ તહે દડિડેમેનયે વેતૌન તહે તોા સિૌઊઊ માનફેદ઼ વ઼દિયાપાતા સિ

સોપહસિતયિામેદ િન તહુ સેોડ મેતાપહોનસ ાનદ મિાગેનય઼ ાનદ યમોતેસ ા હાપપય઼

ાતમોસપહેમેોડ ળોય઼સ ાનદ સોનમોૌસ તો તહે શતેનત તહાત હે નતેનસ તહે સેનતમિનત

ોડ પોપઊ ાત ઊાનગે, િમેસપેયતવિોડે વેનય઼તહનિગા, િન સમિપઊ ઊાનગુાગે શ્રસ

ોપપોસેદ તો તહસિ, ઘોવ઼નિદાદાસા પમેડેનસ તો પઊાયુ પોન તહે સુોનદ ાનદ

મોનિગાોડ ઊેતેનસ ાનદ હસિ સતનાગિહતડોનૌાનદનેસસ સિે નોતયિાઊઊય઼ દેવ઼ોતોિનાઊ

ૌતિહ તહે મેસુઊત તહાત ાત તમિસ હસિ મોસત સેનસુોસ ઊાનગુાગે, તહોુગાહ

દસિપઊાય઼નિગા તહે મોતોિનોડા પોતયિ ાનતસિત, વેયોમેસોવસયુમેૌહયિહ ચુોઊદ

વે નળોયેદ નોત વય઼ ાઊઊ વુતોનઊય઼ વય઼ા દેવુોત હોનત઼ થહેમે હાસ હાનદઊય઼ વેન

ાનય઼ સુયહ સુયયેસસડુઊ યાનનોિમોડ મુસયિાઊૌનદસ ાસ ઘોવ઼નિદાદાસા ૬ન તહે

ડોઊઊૌનિગા સોનગા, ઢ઼ાદહા, િન તહુ નહાપપનિસસોડ હેન સેપાનાતોિન ડનોમ

પ઼નાસિહના, ૌસિહેસ તહાત સહે મગિહત દી, ાનદ હેન વોદય઼ મગિહત દસિસોઊવ઼ૌતિહ

તહે ડવ઼િે ઊેમેનતસ઼

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

[illegible]

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

નહે પઊાસુને ાડ ામાપાનિ થિહાકુન ાનદ નિ નહાન વેનય ૌનક, હે હાસ સુનગા નિ

પનાસિ ાડ નહે નુઊેનસ ાડ નહે પ્હાનદાૌઊા દયનાસનય ડનોમ માહેસહા થહાકુન

નો માહનિાનહા થહાકુન હે ૌાસ ાઊસો નાકેન ાસ। મેનગાાઊ વુિન યન ષુવહાદના

હ્હા હાસ ડનિાઊઊય સેનનઊેદ નહે ટ્રેસનાૌન ાડ હસિ નાનવિનિય ડોન ગાૌદ થહે ઢથ

ાયયુપેસિ। નટ્ટિ પઊાયે નિ નહે હસિનોનય ાડ નહે મનિહઊિ ષયહાૌઊ ાડ મુસયિ

વેસદિસ નિસ વેનિગા ાન મિપોનનાનન સ્રોનયે ડોન નહે સનુદય ાડ। ઊાનગે નુમવેન ાડ

માનિહઊિ ાનદ હનિદ પિોનસ ાૈહ ામે ાનહે ાૈસુ નકનાૌન થહેમે ામે નનિ

સોનગાસ વય ડ઼ોયહાના હમિસેઊડ હે ાૈસ યોનવેનસાનન ાૈનિહ નહે નહેન ડોનમ ાડ

હનિદ ઊાનગુાગે ાૈહયિહ હે દેસયનવિસ ાસ માદહ્યાદેસવિહાસહા વુન હસિ પનેડેનયે

નાનહેન ઊેવ ડોન માનિહઊિ સિ ાનઊય નાનુનાઊ

હે યોમપોસેદ સોનગાસ નિ માનિહઊિ ાનદ મેગાનદેદ નહેમ ાસ મિપોનનાનન ાસ

નહાન ાડ વ઼દિયાપાનિ વુિન નિ સપનિ ાડ હસિ નાઊઊ યઊામિસ, હે મેમાનિસ ાન ાનદનિાનય

પોન ાનદ હસિ ઊયનાયિસ ામે ાડ નહે સુાઊે નોનયિ નાનુમે હસિુ નટ્ટિ યોનનાવિનાૌન

ઊસિ નિ હસિ સનુદય ાડ નહે સનનુયનુમે ાનદ નહે પનોસોદય ાડ નહે માનિહઊિ ઊયનાયિસ ૨ન

ાૈસ હે ાૈહ ડોન નહે ડમિસન નમિ દસિનનિગુસિહેદ નહે વાનૌુસ મોૈદસ ાનદ

મેઊદેસિ ાડ નહે મનિહઊિ ષયહાૌઊ ાડ મુસયિ ાનદ દેડનિદ ઢાગાસ ાનદ ઢાગનિસિ

ાન નહે વાસસિ ાડ મેનમેસ ાન છ્હાનદાસ થો ઊિઙુસનાને નહે ઢાગાસ, નહે સોનગાસ ાડ

ાવુિન ડોનનય પોનસ હાવે વેન યોઊઊેયનેદ ાનદ ટ્રોનેદ થહાનાૌય નહે ઢથ સેનવેસ

ાસ ાને વ઼દિનયે ાડ નહે દેવેઊપમેનન ાડ ાનન ાનદ ઊનિનાનુમે ડનોમ વ઼દિયાપાનિ

નો ડ઼ોયહાના ઢોનનય ડવિ સોનગાસ ાડ વ઼દિયાપાનિ મે યોઊઊેયનેદ નહેમેનિ હે હાસ

ાઊસો ગાવિનુ સ। યહનોનોઊાગયિાઊ ાયયોુનન ાડ નહે પોનસ ાડ મનિહઊિ થહે

સુયયેસસોનસ ાડ વ઼દિયાપાનિ ઊવિદ ાસ પોનસ વુન, ાડ યોુનસે, ાૈનિહોુન નહે ગાઊેનય

ાડ નહે માસનેન

૨વ઼

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

પ્પહાનદીાઊા નુઉેાસઃ

થહે સગાવઊસિહમેનગ ાેડ ગહે પ્પહાનદીાઊા દયનાસગયુ નદો માહેસહા

થહાકુા માાકેદ ગહે વેગનિનનિગ ાેડ । નૌ ાા નિ ગહે હસિગોાયોડ ગહે માગિહિઊિ

ઊગિાગુપે થહે નુઉેાસ ાેડ ગહસિ દયનાસગયૈપે ગપોગ પોગસ ાનદ સયહોઊાસ

ગહેમસેઊવેસ થહેય ાઊસો પાગોનસિદ મેન ાેડ ાાગસ ાનદ ઉેગોાસ ાનદ મુસયિ થહેય

પેવવિદ ગહે ઊગિાાયા ગાાદગિોનિસ ાેડ ગહે પ્પાાનાગાસ ાનદ ગહે શ્રોનિોાાસ ાનદ

ેનયોાગેદ ગહે યુઊગવિગોનિ ાેડ પોગાય ાનદ મુસયિ શ્રૌ હાવે સેન ાવોવે ગહે

ાયહેવિમેનગસ ાેડ માહેસહા થહાકુા ાસ । પોગ પ્પેપનિગ ાૈગિહ ગહે ગાાદગિોનિ

ાેડ ગહે ડાાઊિય, માહાાાળા માહનિાગહા થહાકુા, । ગપોગ પોગ ાનદ સયહોઊા,

ાઊસો યોમપોસેદ પોમસ શ્રૌહેન ાનેાેડ હસિ વગોગહોસ, મ્માાપાગ થિહાકુા, ાૈનગ

ાેન । યામપાગિન ાગાનિસગ સોમે ગુાવુઉેનગ યહેિ, માહનિાગહા થહાકુા

યોમપોસેદ દેવોગોનિાઊ સોનગાસ નિ પાાસિ ાેડ ઘોદદેસસ પ્પાઊિ પાાયનિગ ડોા ગહે

સાઉગયોડ હસિ વગોગહો હૌસ । ગપોગ ઊેવેાાેડ માગિહિઊિ ઊાનગ્ગાગે ડ્રેયહાના

પ્પાવિ ડિઊુાસિહેદ નિ હસિ યોાગ મ્માાપાગ થિહાકુાૈાસ ાઊસો ાને શપોગ નિ મુસયિ

ાનદ પોગાય થહે ઢથૌસ યોમપઉિદ ડોા હસિ પઊેાસુપે થહોગહ ગહે ઊગિાાયા

ાયગવિગિય યોનગગિદ ગઊિઊ ગહૈ નદ ાેડ ગહસિ દયનાસગય, ગહે ગઊેાય ગહાગૌસ મગિહિઊ

ાેડ ગહે પ્પાાનાગાસ ાનદ શ્રોનિોાાસ સાનક નિગો નિસગિનડિયાનયે પેસુઊગનિગ નિ ગહે

દેયઊનિ ાેડ ઊગિાાયા ગઊેાય થહે ગગૌનિગ નિડહુનયે ાેડ જ્ઞાાળાવહાસહા નિ ગહસિ

પેગોનિ નિ ગહે મદિદઊે ાગેસ ગાવે । સેગ વાયક ગો ગહે માગિહિઊિ ઊગિાગુપે

ડ્રેયહાનાૈાસ ેનામુોપેદ ાેડ ગિ ાનદ ગિસુ સે વેયામે મોપે પગોનુોનયેદ ાડોા

ગહે પેગિન ાેડ માહાાાળા ઢાગહાવાસમિહા થહે ગગૌનિગ પોપુઊાગિય ાેડ

જ્ઞાાળાવહાસહાૈાસ દુ ગો ગહે ડાયગ ગહાગ ગિૈાસ ાસસોયગિેદૈગિહ ગહે વગિગહ- પઊાયે

ાેડ પ્પાસિહના, ાૈહોસે ઉેગોનદસ ગગૌ પોપુઊાા નિ ગહે મદિદઊે ાગેસ નિ ગહેૈાકે

ાેડ ગહે ગગૌનિગ વાસિહનાવા ડાગિહ થહે મશિગુપે ાેડ જ્ઞાાળાવહાસહા ાનદ માગિહિઊિ

ગાવે વનિ૧૯ ની। ની હ્યવ૧દિ૧ મો૧ગાપેઉ ઉ૧ગુગો નીહિયિહૈ સહાઉઉ ખેવે૧ન

ની સહો૧નઉયુ

વ

ષ૩મમશ્રઢે શ્રાામ્રય છશ્રોામ્રછ઼૩ષરશ્રોામ્ર

થહે મેદવિાઉ પેનીદિ૧ાસ નહે ગોઉદે૧ ાગે નિ નહે ઉનિ૧ા૧યુ હસિનો૧યુ ૧૬

મનિહિઉા સનિયે મા૧યુ૧૬ નહે ઉિઉુસનનૈાુસિ ના૧ેસ નિ નહે ૬ઉિદ૧૬ ઉનિ૧ાનુખે,

પહિઉસોપહયુ, ષમ૧નિ,િ નયુ ૬ઉુ૧સિહેદ દુ૧નિગા નહસિ પેનીદિ ામ્રોન૧૧ઉયુ મનિહિઉા

વુન નહેહિહેઉ૧૬ રનદાિ સિ ૧ગિહનઉયુ પનુદ૧૬ નહેસે ઉમનિાનેસિ નિ દ૬િ૬ેખેનન

વ૧ા૧યહેસ૧૬ કનીઉિદગે ઢ૧ોમ હેખે ૬ઉોિદ નહૈને૧ના૧ઉ ઉગિહન૧૬ ઉ૧૧નનિગા

ાનદ નહે પઉાયે૧ાસ નહે મુયહ ૬પેટુ૧ેદ ખેસો૧ન૧૬ નહે ખેડુગે સયહોઉા૧સ ૬ા૧

યે૧નુનેસિ મોસન૧૬ નહેમૈખે નહે યો૧નેમપો૧ાનેસિ૧૬ વદિયાપાન ાનદ સોમે

૧૬ નહેમ હસિ૧ા૧નહયુ સુયયેસસો૧સુ રન સપાનિ૧૬ નહે૧ાસિ સનાનેસમાનસહપિ ાનદ

યો૧સુમમાને સકઉિઉ, નહે પ્યા૧ના૧ાસ ાનદ નહે શ્રોનિા૧ાસ યુાઉદ નાન કેપ નહે

યો૧ટે૧ો૧સ૧૬૬ ૬ા૧। વે૧યુ ઉ૧ગા નમિ ાનદે વેન૧હેન નહેનિ પોઉનિયિાઉ

સોવેખેગિ૧નયુ૧ાસ। નહનિગા૧૬ નહે પાસન, નહેયુ સુયયેદેદ નિ માનિનાનિનિગા નહેનિ

યુઉનુ૧ાઉ ન૧ાદનિાિ ની। ગપોને શનેનન્ થહે પોપઉ૧૬ મનિહિઉા યહાનગેદ૧નિહ

નહે નમિ્ છહાનદેસહોા૧, નહે ગપોન પોઉનિયિાઉ નહનિકે૧૧૬ નહે પેનીદિ, પનોપોસેદ

નહાન સમિપઉયુ વયુ ાન૧વઉગાિનાિન ની પાયુ ન૧વુિને ની ાન૧વે૧ઉ૧દ, સોવેખેગિ૧નયુ

દોસ નાન યોસે

શ્રયયો૧દનિગા ની છહાનદેસહોા૧, સોવેખેગિ૧નયુ યાન ાઉસો સુવસસિન૧હેખે

૧વે૧ઉ૧દસહપિ યો૧સસિનસ૧૧ઉયુ નિ દેમાનદનિગા ખેગુઉા૧ ાનાુઉ ન૧વુિને્ થહે

સેવે૧ વોઉમનિાુસ ઢાનનાકા૧ાસ, યોમપઉિદ વયુ છહાનદેસહોા૧, હાવે ગપોનઉયુ

નિ૬ઉુનયેદ નહે સોયાિઉ ઉ૬િ૧૬ મનિહિઉા સનિયે હસિ દાયસુ શ્રનેમપનસ નોાાનદસ નહે

ગૌનગાનસિાળીનિ ોડ ળહે સોયેતિયૈ ીમે માદે ।નદ ળહે શયેસસવિ યોનસેનવાળસિમ

નિ ળહસિ ગેગાનદ હાદ, ોડ યુોનસે, સોમે ।દવેનસૈ ડડેયળસ ોન ળહે ઊળેન સોયાિઊ

દેવેઊપમેનળ્ થહે સશિળેન ષામસાક્ષાનાસ ોડ ળહે ઘનાહિયાસુળનાસૈ ીમે ગેદુયેદ

ળો ળેન દુનનિગા ળહસિ પેનીદ્િ ઢોન ળહાળ પુનપોસે, વાનાુસિ શ્વાદદહાળસિ (સયસળેમસ)

ીમે યોમપઊિદ ।નદ ળહેયુ ઊળમિાળેઊય ગેપઊાયેદ ળહે ઘનાહિયાસુળનાસ્ ઢગ્ુોનસ

ીમે મિપોસેદ ોન સોયાિઊ નિળેનયુોનસે ।મોનગા દડિડેગેનળ યાસળેસ ।નદ યઊાસસેસ

।નદ પોપઊૈ ીમે શપેયળેદ ળો યોનડોનમ ળો ળહે યોદેસ ઊદિ દીન ડોન ળહે

પુનપોસે્

સ્ન ાીસ નિ ળહસિ વાયક્ગાનુોનદ ળહાળ વદિયાપાળિ, હસિે મનિનળ યોનળેમપોનાનીસિ

।નદ સુયયેસસોનસ ઊવિદ ।નદ ાીોળે થહે ગાનપિ ોડ ળહે ડુદાઊ ।ગ ાીસ સો સળનોનગા

ળહાળ ળિ ાીસ દડિડયુિઊળ ડોન ।નય ોડ ળહે ાૈનળિનસ ળો પનોનુોનયે ।નય દિાઊ ોડ

ેટાઊળિય ોન ળહે વાસસિ ોડ ।નઊય દેમોયનાળયિ યહાનાયળેન ોડ વસિહ્નાવસિમ, ળો

ાીહયિહ મોસળ ોડ ળહેમ સુવસયનાવિદ મેનળાઊઊય્ થહે નગ્ુોનસ ોડ સોયાિઊ સયસળેમ

સળોીદ નિ ળહેમિ ાીય્ સ્ન સપળિ ોડ હસિ ।સસોયાળિીનિ ાીળિહ ળહે યુોનળ ।નદ

નોળાીળિહસળાનદનિગા ળહે મિપેદમિનળસ, વદિયાપાળિ સિહોને ઊકિ। મોીન ોન ળહે

ડમિામેનળ ોડ ળહે ઊળિનાનય સક્ય ોડ મળિહઊિ ।નદ માદે હસિ હોમેઊાનદ। ગાઊ ગાનુોનદ

ડોન ળહે દેવેઊપમેનળ ોડ સૌળ ઊયનાયિસ્ સ્ન માય સુોનદ સળનાનગે ળો માનય ળહાળ ઊવિનિગા

ઊેનગા વેડોગે ષહાક્ેસપોગે, વદિયાપાળિ સિહેુઊદ હાવે સહૌીન સો દેપ ।નુ નદેનસળાનદનિગા

ોડ મોદેનન ઊેવ્ થહે સેયુઊાન યહાનાયળેન ોડ હસિ પોળનાય યાનનોળ વે દેનીદ વુળ ળહેગે સિ

નો ઊાયક ોડ સપળિળુિઊસિમ નિ હસિ પોમસ્ સ્ન ાીસ ળહ્નોુગહ ળહે મેદુમિ ોડ હસિ સૌળ

ઊયનાયિસ ળહાળ હે નોસે ળો ળહે ગગોળેસળ હેગિહળ ।નદ માદે હસિ ।ગ ગેમાનક્ાવઊે ળો ળહે

ેશળેનળ ોડ નિસ વેનિગા યાઊઊેદ। ગોઊદેન ।ગ્ હે સિ હેઊદ, ેવેન ળો- દાય, નિ હગિહે સળેમ

વય ।ઊઊ ઊેવેનસ ોડ પોળનાય ।નદ મુસયિ્ સ્ન દેસયનાવિનિગા ।મુોનસ, હે સિ ।ઊમોસળ

ુનપાનાઊઊેદ્

હસિ યહાનમનિગ઼ા મેઊઊડિઊ્સ ઊ઼નયિસ સહૌ હસિ નિતનનિસયિ ગપોતપેસસ્ હસિ

ઊ઼નયિસ હાવે વેયોમે । પાનત ।ડ તહે ઊવિસ ।ડ ।હેઊ પોપઊ, તહે વેનય ઊડિ

વઊોદ ।ડ તહે માતિહઊિ સિપોકનિગ઼ા પોપઊ મેયુાસે ।ડ તહે નાયનિસસ ।નદ

યનસિપનેસસ ।ડ તહે ઊનગ઼ાગે, માનય ।ડ હસિ ઊનિસ હાવે પાસસેદ નિતો યોમમોન

સપેયહ્ હસિ ઊ઼નયિસ ।પે । વઊનદ ।ડે નોતયિસિમ ।નદ દેવોતીનિ્ રન મોસત

ઊતિનાતુપેસ, તહેયુ સુાઊઊય ગો તોગેતહેન્ ક્ષુત નિ તહે યાસે ।ડ વદિયાપાતિ તિહેને

ાસ । સપેયાઊિ પાસોન ડોન તિસ વેનિગ઼ા સો મેનિગ઼ા હાનદ પુત તો પેયોનયઊિ ।ન તહે

।ને હાનદ તહે દેમાનદ ।ડ હસિ પાતનોનસ ડોન યોનતઊય ।નદે નોતયિ પોતનય ।નદ ।ન

તહે ।તહેન હાનદ તહે દેમાનદ ।ડ સોયોતિય ડોન પોતનય ।હયિહ માય ડોનતડિય

હનિદુસિમ ।ગાનિસત તહે ।નસઊગાહાસ ।ડ રસઊમ, હે ।નોતે પનમિાનઊિય ઊવે પોતનય

વુત ગાવે તિ । દેવોતીનિાઊ યહાનાયતેન્ થહે પઊાતોનયિ હયમનસ ।ડ ષપેનસેન પેમનિદસ

સ ।ડ તહે સામે તયપે ।ડ પોતનય વદિયાપાતિ દેનૌ હસિ મિાગેપેસિ ડનોમ તહે

।હેઊ ।ડ યોનતેમપોનાનય ઊડિ હે માદે પોતનય ।ન નિતેગાનાઊ પાનત ।ડ ઊડિ

હસિ યોનતેમપોનાપેસિ ।નદ સુયયેસસોનસ ।ને નો માતયહ્ હે દોમનિાતેદ

તહે સયેને ।ડ માતિહઊિ પોતનય ડોન યેનતુપેસિ નોત ।નઊય નિ મતિહઊિ વુત ।ઊસો

ેઊસૌહેને વેનય ડૌ પેનસોનસ ।ડ હસિ યાઊવિને ।પે ડુિનદ ।ડતેન વદિયાપાતિ નિ

તહે ।હેઊ નાનગો ।ડ માતિહઊિ ઊતિનાતુને શ્રોહઊિ હસિ યોનતેમપોનાપેસિ ।પે

ેમનિનત, તહે સુયયેસસોનસ, ।તિહ ડૌ સયેપતાનિસ, ।પે ।તિહુેત ।નય ગાઊેનય મોને

।ડ તહેમ યોઊદ નસિ તો હસિ હેગિહત, તહુેગાહ ડનોમ તહે ।નતસિતયિ ।નદ ઊતિનાનય

પોનિત ।ડ વોૌ, શ્રમયિાકાના, પ્યામસાનાનાયાના, ઘોવનિદાદાસા ।પે નો ઊેસસ

મિપોનતાનત્ થહે સોનગ઼ા યોમપોસેદ વય તહે ।વોવે ।નતિનસ, ।પે નોત યેત ।વાઊિવઊ

।નદ, હેનયે, ।નય ।સસેસસમેનત ।ડ તહેનિ પોતયિાઊ ટાઊતિસિ ।ન ગેનુસિ ।ઊિઊ વે

ડુઊતય ।નદ નોત ડને ડનોમ દુોવતસ નિ તહે પનેસેનત સતાતે ।ડુન કનૌઊદગ઼ો

થહે તનાદિતાનિ ।ડ તહે ।ગો યોનતનિદુ નાવાતેદ વુત ।તિહુેત તહે ગાઊેનય ।ડ તહે

પાસન

છ્હશ્રસ્થપ્દ઼—વ઼ર

થહે મોનગાપેઉ ડ઼ાનગુાગે

રુન ળહે મદિદઉ ાગેસ, મળિહઊાીસ ાન મિપોનળાનળ યેનળપે ાડ ઊાપનનિગા ાનદ ળહે

પોપઉ ડપોમ દડિડપેનળ પાપળસ ાડ ાસળેપન રુનદાિ ડઊયકેદ ળા ળહસિ પઊાયે ડોપ ળહે

ાયટુસિળિાિનિ ાડ કનૌઉદગે શ્રઊનગૌળિહ ળહે ળપાદળિાિનાિઉ સયહોઊાપસહપિ, માળિહઊિ

ાિસ ાઉસો યુઊળવિાળેદ વય ા ળુમવેપ ાડ સયહેઊાપસ ાહ્ો યાપપોદ ાિળિહ ળહેમ ળહે

સૌળ સોનગાસ ાનદ ળપાદળિાિનિસ ાડ ઊળિપાપય વ઼ેપનાયુઊાપ હેપળિાગ઼ે રુળ હાસ વેન

પગિહળઉય઼ હેઉદ વય઼ ન઼ પ્ પ઼ મ્રાનુા ળહાળ મપાળાવુઊ સિપપુનગા ડપોમ માળિહઊ઼િ થિહ્ોગાહ

ાપળડિયિાિઉ નિ ળિસનાળુપ, ા વ઼ેપય઼ પેઉઊડિઊ્ાુસ કનિદ ાડ પોળયિ ઊાનગુાગે

દેવ઼ેઊપેદ નિ ળહે હાનદસ ાડ ળહે પોળસ ાડ શ્રસસામ ાનદ મેનગાાઉ ડપોમ ળહે

ડ઼ુપળેનળહ યેનળુપય઼ ાનૌપદસ ાનદ ળહસિ યામે ળા વે કનૌન ાસ મપાળાવુઊ નિ

મેનગાાઉ ાનદ મપાળાૌઊ નિ શ્રસસામ઼ શ્રયયોપદનિગા ળા યપ઼ ષ઼ પ્ પ઼ છહાળળેપળ, ળિ સિ ા

કનિદ ાડ માળિહઊિ, મશિદ ાિળિહ મેનગાાઊ નિ મેનગાાઉ ાનદ શ્રસસામેસે નિ શ્રસસામ,

ાિળિહ સોમે ાપઊિપ શ્રપાવહપામસા ાનદ યોનળેમપોપાપય઼ ાસળેપન મપાળાવહાસહ

ડોપમસ઼ વ઼દિયાપાળ઼િ'સ નિડઊ્ાનયે ાન ળહે પોળયિાઉ યોમપોસળિાિનિ ાડ નેગિહવ્ોપનિગા

સળાળેસ સિ મિમેનસે ાનદ મિમોસુપાવઊે઼ થહ઼્ોગાહ ળહે યુઊળ ાડ છહાળિાનયા, ળહે

સોનગાસ ાડ વ઼દિય઼ાપાળ ળપાવ઼ેઉઊેદ ળા શ્રસસામ ાનદ શ્રોપસિસા ાનદ નિ મેનગાાઉ ળહેસે

સોનગાસ યામે ળા વે ાપળિળેન નિ હ્યવપાદિ ઊાનગુાગે ાનદ ળહાળ ળા વે કનૌન ાસ

મપાળાવુઊ઼ શ્રન મિળિાળાિનિ ાડ હસિ ઊાનગુાગે યપોળેદ ળહે ળપાદળિાિનિ ાડ ાન ાપળડિયિાિઉ

ઊાનગુાગે ડેઉઊૌદ સો ઊેવ઼નિગાઉય નિ ળહે ાહેઉ ાડ નોપળહ-ાસળેપન રુનદાિ

થહે નામે મપાળાવુઊાીસ ગવિન ળા ળિ ાસ ળહે સળોપય઼ ાડ પ્પસિહ્ના'સ સપોપળસ

નિ ળહે ઊાનદ ાડ વ઼પાળાાીસ નાપપાળેદ નિ ઊયપયિસ નિ ળહસિ ાપળડિયિાિઉ ઊળિપાપય઼

ઊાનગુાગ઼ે થહ઼ુે સે ાડ મપાળાવુઊ સિ ા યાસે ાડ દપિયળ પાપળયિપિાળાિનિ નિ ા યોમપોન

ઊિતવાયુ ઊઙિ બિ ાસબેવન રૂનદાિ ાનદ નહે નોતોવાનહયુ ાગપેમેનન ાિતહ ઙપાઊ

ાનદ મતિહઊિ ાનદ પાવાનઊયુ બેનગાઊ ાનદ શ્રોવાસિસા સિ નહે પેઊગિાિસ દવામા ાહિયિહ

ાિતહ બવાળાવુઊ ઊયુવાયિસ, દેવેઊપેદ બિ શ્રસસામેસે બિ નહે ઙઙિતેનનહ યેનનુવયુ

શ્રયુ બોનહ બિ નહે બાવાગાતિસિ, શ્રનક્ષાિાનાસ ાનદ પનોસે, ષાનક્ષાવાદેવાુ સેદ।

મોનગાપેઊ ઊાનગાાગે, ક્ષનૌન, ાસ બવાળાવુઊાિવ બવાળાાૌઊ, ાિન નહે મશિદ

શ્રસસામેસેાિવ માતિહઊિ સિપેયહ થહાન ાિસ નુવનુપેદ ાનદ નુાિવસિહેદ વયુ।

હોસનાિઙ સયહોઊાવસુ ઘપેવિસોન યાઊઊેદ નહસિ વેનન ાનુ નપાવાઊઊેઊેદ યપિયુમસનાનયે

બિ નહે હસિતોવયુાિઙ ઊતિવાનુપે ાનદ દેસયવાવિદ નહસિ મોનગાપેઊ ઊાનગાાગે ાસ।

'વાસનાવદ ઊાનગાાગે' થહે સુયયેસસોવસાિઙ વદિયાપાનાિ બિ શ્રસસામ ાનદ બેનગાઊ

ાિપોતે નહેપિ સોનગાસ બિ નહસિ ઊાનગાાગેાિહિયિહ ાઊમોસને નનપિઊયુ ઊાયક્ષેદ નહે પોઊસિહ

ાનદ ઙેઊયિતિયુાિઙ શપપેસસાિબિાિઙ નહે માસતેવ- સબિગેવ, નહોગાહ બિ ાપપોવાનયે

નહેયુ વોપે યઊોસે પેસેમવઊાનયે થહેસે બવાળાવુઊ સોનગાસ વેયામે વેવયુ પોપુઊાવ

બિ બેનગાઊ શ્રયયોવદબિગા નો ઢાવબિદવાનાનહ થાગોપે, નહે વાસિહનાવા સોનગાસાિઙ

બેનગાઊાિપે ઊાવગેઊયુ મશિદ ાિતહ માતિહઊિ માતિહઊિ ઊિમેનન બિ બવાળાવુઊ

ાિસ નહે દપિયન પેસુઊનાિઙ વદિયાપાનાિસ બિઙઙેનયે હસિ ઊાનગાાગેાિસ બિતિતેદ

વયુ હસિ ઙોઊઊાિવસ બિ નહે ાહોઊાિઙ ાસતેવન રૂનદાિ બવાળાવુઊ હાસ વેન વગિહનઊયુ

દેસયવાવિદ ાસ। "મોનગાપેઊ ઙાનગાાગે", નનાનુવાઊ ાનદ બિયોવપેયન વનુ સેદ

શતેનસવિઊયુ વયુ નહે વાસિહનાવા સબિગેવસ બિ યોમપોસબિગા નહેપિ ઊયુવાયિસુ થહસિ

મોનગાપેઊ ઊાનગાાગે દેસયવાવિદ વયુ સોમે ાસ 'હયુવવાદિ', ાિસ બિ શતેનસવિુ સે

ઙોવ મોપે નહાન નહપે યેનનુવાિસ ાનદે વેન બિાિવ ાગે, ઢાવબિદવાનાનહુ સેદ તિ

ઙોવ હસિ બહાનુસમિહા થહાકુવ શ્રાદાવાઊ શ્રસ। વાસિહનાવા ઊબિગાા ઙવાનયા, તિ સપપોદ

નો દઙિઙેપેનન પાવાનસાિહેપે પ્યવાસિહના ઊેગેનદાિસ પોપુઊાવુ

શ્રમોનગા નહે વેસન બવાળાવુઊાિવતિવસાિઙ નહે વદિયાપાના ષયહોઊ ાપે

ઙાવોનનામા (ાિઙુ નસુવપાસસેદ દેવોનાિબાઊ ઙેવવોુવ), બાઊવામાદાસા

(નાવિાઉ૭ંદ ડોન ηહે ηેનદેન સયેનેસ ાેડ પ્પાસિહના'સ યહ૭િદહોદ), હનાનાદાસા ηિ૭૭

કનૌન ડોન હસિ ૭ગાાનયે ાેડ સηયૂ૭ ાનદ દયિηાિન) ાનદ ઘોવૃનિદાદાસા પ્પાવૃપાિળા

ાેહાેાηિહ વૃદિયાપાηાિનદ છહાનદદિાસા ાેન નિ ηહે ડોનેડોનη ાેડ ηહે શ્વાદાકાનηાસ્

જાઉાનાનાદાસો શયે૭ેસ ા૭૭ જેનગાા૭ જિનાળાવુ૭ પોηસ ાનદ સિ ા સક૭િ૭ંદ જેηનાયિાિન

ાસ સિે વૃદિનη ડોમ હસિ ાનનાηે પોηાયૂ ઘોવૃનિદાદાસા સિે શયઉસવૃિ૭યૂ ાેડ ηહે

વૃદિયૂાપાηા ષિયહોિ૭ ાનદ ાેનાηિસ ા૭મોસη ા૭ાિયૂસ નિ ηહે જાનાળાવુ૭ હે સિ ા૭મોસη

ηહે ગોપાηેસη ાડોન વૃદિયૂાપાηાૃ રિન વૃેનવા૭ હાનમોનયૂ, હે સિ માηયહ૭ેસસ ાનદ હસિ

ા૭૭ηાિનાηાિનસ ા૭મોસη નેમોવૃે હસિ પોમસ ηા ηહે નોઉમ ાેડ મુસયિૃ થહે ૭ાηેન

ાેનાηિનસ ા૭મોસηે યહો ηહે સેનηમિનηસ ાેડ ηહેનિ પનેદેયેસસોનસ્ ઘોવૃનિદાદાસા'સ

સોનગાસ ાેન હે૭ંદ નિ ગોપાη ાપપનેયાિηાિન વયૂ ηહે પોપ૭ ાસ ηહેયૂ ાેન નિ સોનη

જાનાળાવુ૭ૃ રિન જાનાળાવુ૭, ાે ડનિદ ા પનેપોનદેનાનયે ાેડ શ્વાકનાηાિનદસ ηાેગોηહેન

ાેηિહ સપાનક૭નિગા ાેડ માηિહ૭ાિહિયિહ યોનસηાિηેસ ગોપાη૭યૂ ηા ηહે સોડηનેસસ ાેડ

ηહે મશિદ ηાેનગુ થહે યહોયિ ાેડ શ્વાકનાηાિનદસ ηાેગોηહેનોηિહ સોમે ાેડ ηહે

સોડη સુોનદનિગા માηિહ૭ાિનદસ ાેન યોમવનિદ નિ જાનાળાવુ૭ નિ ાન ાનηસિηયિ

માનનેનૃ ઘોવૃનિદાદાસા સિ ા પેનડેયη માસηેન ાેડ ηહસિ મોનગોન૭ ૭ાનગુાગો ાનદ

હસિ સોનગાસ ાેન ાેન૭યૂ નેશη ηા વૃદિયૂાપાηાિનદ છહાનદદિાસૃા થહોગાહ ૭ાયકનિગા નિ

નાηુના૭ મે૭૭ડ્રુસિનેસસ, હસિ સોનગાસ સહૌ ાેા૭ηહ ાેડ નહયૂηહમયિા૭

ેશપનેસસાિન ાનદ ાેન ાે૭૭ કનૌન ડોન ηહેનિ સોનηેસસ ાેડ ૭ાનગુાગેૃ શ્નમોનગા

ηહે સમા૭૭ેન ડનેસિાેનૃ ડૃાયહાના (નોηેદ ડોન હસિ ૭ગાિહη યો૭૭ાેટુ૭ ηુયહ),

પ્પાવૃપાનળાના (ા૭સો યા૭૭ંદ મનિોન વૃદિયૂાપાηા), વાૃસાનηા ઢાિ (કનૌન ડોન હસિ

દે૭યિાηે ડના૭ મુસયિ), શ્નાનηા યાસા, ાિદુનાનદાનદાસા ાનદ ાેηહેનસ્ વાૃસાનη

ઢાિ યિ૭ેવૃેન૭યૂ નેવૃસિદ વૃદિયૂાપાηા'સ પોમસ ાનદ યહાનગેદ હસિ માηિહ૭ાિ નિηા

ે૭ગાાનη જાનાળાવુ૭ૃ

થહે ઢાદહાકનાસિહના સોનગાસ ાેડ વૃદિયૂાપાηા યાિનનોη વે દસિસોયાિηેદ ડોમ

નહે પેનવાદનિગા નેઊગ્ગિુસિ દિા ।સૌ સે નહાન નહેસે સોનગાસ નિસપમિદ નહે

વાસિહ્નાવાસ્ થહે વાસિહ્નાવા ઊનિનાનુને સિં સસેનનાાઊઊય। ઊનિનાનુને ।ઙ નહે પોપઊ

।નદ નહે યનોનોનસ।ઙ નહાન હેનનિાગે હાદ ઙ્ગાહન સુયયેસસઙઊઊય ।ગાાનિસન।નનહોદોશય ।નદ

પનેસિનયનાઙન્ થહેયૌને યોનસયુુસિ।ઙ નહે નૌ સનનેનગાનહ શ્ર નેવોઊન ।ગાાનિસન નહે

।નનહોદોશય ।નદ યઊમસનિસસ।ઙ નેઊગ્ગિુસિ વેહાવાુિન હાસ વેન નહે વનિનહ નગિહન।ઙ નહે

ે।સનોનનસ સનિયે નહે દાયસ।ઙ માહાવનિા ।નદ જાુદદહા ।નદ નહે સનિગાનિગા।ઙ ઢાદહાકનસિહ્ના

સોનગાસ।ન મ્માયહાનસિ નિ હોનુન।ઙ ષહવિા નિ વેનનાયુઊનૌાસ। યોનસયુુસિ નેવોઊન

।ગાાનિસન નહે સોયાિઊ।નનહોદોશય।ઙ નહે નમિ થહે જાહાકનિ મોવેમેનન।ઙ નહે મદિદઊ

।ગેસ હાદ વનોકેન નહે ઙેનનોનસ।ઙ નહે સોયાિઊ।નોયનાયય્ થહે વાસિહ્નાવાસ નેવોઊનેદ

।ગાાનિસન નહે યાસને સયસનોમ ।નદ પનેસિનયનાઙન્ થહે દુયાનિાનાઊ નિસનનિુનિાનિસ।ઙ મનિહિઊ

હેઊદ નહે નોનયહ।ઙ ઊનનનિગા મિમોનનાઊસિદ વય નિસ ।સસોયાનિાનિૌનિહ છહાનિાનયા, ૌાસ

યઊસેસન દુનનિગા નહે પેનાદિુ નદેન નેવાૌ થહે વાગિાનાપહેનસ।ઙ છહાનિાનયા સાયસ

નહાન સોમેનમિસ ઙેન નહેૌહેઊ નગિહન, છહાનિાનયાુઊદ સનિગા નહે સોનગાસ।ઙ

હાયાદેવા, વાદિયાપાનિ।નદ છહાનદદિાસા, શપઊનિનિગા ।સ હે સાનગા નહે નેઊનાનિ

।ઙ સુોઊ નો ઘોદ નેઙેનનેદ નો નિ નહેસે સોનગાસ્ થહે માનિહિઊ સનિગોનસ યુોઊદ નોન

વે સો વોયાઊ ।સ નહેપિ યુોનનોનપાનનસ નિ।નહેન સનાનેસ વેયુાસે।ઙ યેનનાનિ

ુનાવોદિાવઊ નાસોન્

થહે વાસિહ્નાવા સનિગોનસ।ઙ શ્રસસામ, જોનગાઊ ।નદ શ્રોનસિસાૌનોને નહેપિ

સોનગાસ નિ જાનાળાવુઊિ નિૌહયિહ નહેને સિ। પનેપોનદેનાનયે।ઙ શ્વનાકનનિૌાનદસ

નોગેનહેનૌનિહ માનિહિઊિ થિહસિ મેઊદય હાસ યોનનનવિુનેદ નો નહે સોઙનનેસસ।ઙ

નહે ઊનગુાગેાૌહયિહ સિ સનિગુઊનનઊય સૌન ।નદ પઊસનિગા નો નહે ।નસ થહે

જાનાળાવુઊિ વનુોગહન નિનુ સે। ઊનગા ઊસિન।ઙૌાનદસ, યોમમોન નો હનિદિ થિહે

।દમશિનુનેૌાસ દુે નો પનેદઊિયનાનિ।ઙ નહે વાસિહ્નાવા સનિગોનસ નિ ઙાવુોન।ઙ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

પહ્નાસેસ, ક્નૌન ।સ મનાળાવુઉ ।તેનમ માદે પેપુઉન ઙનેમ તહે ગિહ્નેનતહ

યેનતુનય ેનૌનદસ્ થહે ઙામુેસ તહેમે નિ તહેસે મનાળાવુઉ સેનગાસ યેનતપેસ

નુેનદ ઢ઼ાદહાક્નાસિહ્ના

થહે મનાળાવુઉ પેતસ હાવે સેમે નેમાનતયિ ગાઉમુેન ઙેન તહે ઉનગુાગે

થહેય તુનનેદે વેનયતહિગિા ાવુેત ઢ઼ાદહાક્નાસિહ્ના નિતો પેતયિ વુતય઼ ઢ઼ાદહા

ેન હેન ઉવે- તનયસત {શ્રવહસિાના} સિ તહે સયમવેઉેઙ હુમાન સુેઉેન તહે હાઙાનદુેસ

ેાય઼ તો તિસ પેનઙેયતાનિ઼ થહેનિ ઉવે સિ પેનઙેયત ેનઉય નિ તહેસે મેમેનતસેઙ

ેયસતાસય઼ેહિન તહેય઼ ઉેસે ાઉઉ સેનસેેઙ સેપાનાતેનેસસ્ થહેસે સેનગાસ, ેઉયનિગા

મેસતઉય઼ેન સુેનદ, દેઙય઼ ાઉઉ ાતેમપતસ ાત ઉતિનાઉ તનાનસઉતાનિ઼ થો દેપનાવિ તહેમ

ેઙ મુસયિ સિ તો દેપનાવિ તહેમેઙ તહેનિ સસેનતાઉ ઉડ઼િ થહેનિ માનિ ાપપોઉ સિ

તહ્નેગાહ વેનવાઉ મુસયિેઙેહયિહ વ઼દિયાપાતાસ તહે ગનેતેસત માસતેન઼ થહે

મનાળાવુઉ ઉતિનાતુને દાઉસેતિહ તહે વાનુેસિ ાસપેયતસેઙ તહે પ્યનાસિહ્ના ઊગેનદ

ાનદ તહે સતેનયેઙ ઢ઼ાદહાક્નાસિહ્ના સિ દેવેઉેપેદ તહ્નેગાહ શ્રુનવાનાગા (દાૈનેઙ

ઉવે), યુાતા (મેસસાગે), શ્રવહસિાના(તનયસત), ષામવહેગાનઉિના (નાનિ), માતહુના

(સેપાનાતાનિ), મહાવાસામમઉિના (ને-નાનિ) ાનદ ાઉસો તહ્નેગાહ ાઙઙેયતાનિ ાસ

વેતાૈન પાનેનત ાનદ યહઉિદ (વ઼ાતસાઉયા), ઙનેનિદસહપિ (ષાક્હયા), દેવ઼ેતાનિેઙ।

સેનવ઼ાનત (દાસયા), તનાનટુઉિતિય઼ તહ્નેગાહ પેઉાનસિાતાનિેઙ સુેઉસેતિહે ાયહેતહેન

(ષાનતા) ાનદ તહે યસતાતયિેનેનેસસેઙ માન ાનદ હસિ મસિતપેસસ (માદહુના) શ્રેન

ાયયુેનતેઙ તહેસે ઉમિતિદ નુમવેનેઙ તહેમેસ, તહે મનાળાવુઉ પેતસ સેમેતમિ

નાતહેનેઙનેન વેયેમે સતેનેતયપેદ સનિયે તહેનિ પનમિાનય઼ ાઉઊગાનિયે સિ તો

નેઉગિાનિ ાનદ નોત તો પેતનય઼ મોનેેઙ તહેમ યુેઉદ નસિ તો તહે હેગિહતેઙ

ળેયુેસનેસસેઙ વ઼દિયાપાતાહઉિ દેસયનાવિનિગા તહે પહયસયિાઉ સેનસાતાનિસ નેન

યુેઉદ તહેય નોયહ તહે દેપતહેઙ તહે પેગિનાનત ઙેઉનિગાસેઙ છહાનદદાસા

શ્રૈહાતેવેન મગિહત હાવે વેન તહે ાયતુાઉ ઙાતિહેઙ વ઼દિયાપાતિ, તહે ઙાયત

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ત્રેમાનિસ નહાન હૈ ાસ સોમેહૌ નિસનુમેનનાઉ નિ પોપુઉાનસિનિગા નહે પ્પનસિહ્ના

યુઉન નિ નહે નેગિહ્વોનનિગા પનોવનિયેસ ાઙ ત્રેનગાઉ, શ્રસસામ ાનદ શ્રોનસિસા નિ ।

પેયુઉનિઉપ્ર સેનસ્રોસ પહ્નાસોઉગાયૂ ાઙ નહે શ્રુનાનાસ ાનદ દેવેઉપેદ નિનો ાને

ાઙ નહે હ્ગિહેસન ઉનિનાનય ાયહૈવિમેનનસ્ યન્ ષુવહ્દના હ્રહ્ વેઉવિસ નહાન સોમે

ાઙ નહે ત્રનાળાવુઉ સોનગાસ ાને નિ પુને માનિહ્ઉિ, સોમે મશિદ ૈનિહ માનિહ્ઉિ,

ત્રેનગાઉ ાનદ ત્રનાળાવહ્રાસહ્ર ઘોવનિદાદાસા ાઙ મનિહ્ઉિ ાસ ાને ાઙ નહે ગનોનેસન

ત્રનાળાવુઉ પોનસ્ ર્ન શ્રસસામ, ષામક્રાનાદેવા ાસ નેસપોનસવિઉ ઙોન નહે

દેવેઉપમેનન ાઙ ત્રનાળાવુઉ થહે દગિયન નિઙઉનયે ાઙ વનાળા ાન નહે શ્રસસામેસે

ત્રનાળાાઉ સિ મોને નોનયિાવઉ નહાન નિ ત્રેનગાઉ થહે ત્રાનાગાનિસિ (યેઉસનાિઉ સોનગાસ)

હાવે ગનોન પોનો વુાનય, ાનદેનનેસસ ાઙ સેનનમિનન ાનદ ઉાઙનાિસસ ાઙ

નહ્રોગહ્રન ઢામાનાનદા ઢા ાસ નહે ગનોનેસન ત્રનાળાવુઉ પોન ાઙ શ્રોનસિસા હસિ

ઉાનગ્રાગે સિ માનિહ્ઉિ મશિદ ૈનિહ ત્રનાળાવહ્રાસહ્ર, ત્રેનગાઉ ાનદ શ્રોનયિા થહે

શ્રોનયિા ત્રનાળાવુઉ પોનસ ૈને ાઉસો નિસપનિદ વય વદિયાપાન્ શ્રિયયોનદનિગા નો

ત્રપ્પ ત્રાનુા, ષામક્રાનાદેવા ૈનોને હસિ દેવોનોિનાઉ સોનગાસ નિ ાન ાનયહાયિ સપેયહ,

વેયુાસે ત્રનાળાવુઉ ાસ । ઉાનગ્રાગે "હાદ ઉેસસુ સે ાઙ યોમપુાનદ યોનસોનાનનસ,

। પનેપોનદેનાનયે ાઙ વાઉસ, ાન ાઉઉનિનાનવિ ઙનિનેસસ ાઙ નેશનુને, ાનદ ।

સુવનઉેનય ાઙ મિપઉયિાનોિન" (હસિનોનય ાઙ શ્રસસામેસે ઙનિનાનુને, પ ૩૦) ર્ન ાસ ।

મોને ઙઉેશવિઉ મેદુમિ ાઙ ઉયનાયિાઉ યોમપોસનોિન ૈનિહ સોમે ઉેમેનન ાઙ

સાયનેદનેસસ ાસસોયિનિદ ૈનિહ નહસિ ઉાનગ્રાગે થહે શ્રસસામેસે શ્રનક્રાિનાનાસ ાનદ

ત્રાનાગાનિસિ ાને નિ ત્રનાળાવુઉ નિ ૈહયિહ, નિ યાસે ાઙ શ્રસસામ, નહેને સિ ।

પનેદોમનિાનયે ાઙ માનિહ્ઉિ ાનદસ્ ત્રેસદિસ વેનિગા નહે ઉનિનાનય મેદુમિ ાઙ

નહે વાસિહ્નાવનિ પોમસ, નહે ત્રનાળાવુઉ પહોનેનયિસ ાનદ નનાયનસ માદે નિ ઙઉેશવિઉ

થહે માનિહ્ઉિ દિનામાસ, દસિયોવેનેદ નિ મેપાઉ, યોનનાનિ । ગોાદ દાઉ ાઙ

ત્રનાળાવુઉ ઙોનમસ્ માનિહ્ઉિ ાનિહ ાનહેન યુનનેનન ઉનિનાનય ઙોનમસ દોમનિાનેદ

nहे સયેને

થહે પોપઝેહો યપ્નોnદ nહે વાસિહ્નાવા ઊnિમાnુએ હાદૌમ્નપેદ ાગાનિસn

ોમnહોદોશયુ થહેયુ હાદ નસિનુn ોડ nહે સnુપોમ ોડ ગિનોમાનયે ોડ ાગેસ ાનદ

વેયોમે યોનસય઼ુસિ ોડ nહેનિ નૌ સnમેનગાnહ થહેયુ વનોકે nહ્નુગાહ nહે nહયિક

ૌાઊઊસ ોડ nહે nમિ- હોનુપેદ નિસnnિnાનિસ ાનદ ોપેનેદ ા નૌ વસિnા થહે

મનાળાવુઊ પોમસ વપ્નોnહ ડમ્નેદોમ ડનોમ nહે નગિદિ સnયઊ ોડ nહે ોઊદ ષયહોઊ

થહેયુ ામે ડમે ડનોમ nહે સઊાવસિહ મિnિાnાનિસ ોડ nહે ષાનસકનાnિ મોદેઊસ ાનદ ામે

ડુઊઊ ોડ ાપપનોપનાnિ હોમેઊયુૌનદસ થહે પોnસ ોડ મnિહઊિ, મેનગાઊ, શ્રસસામ

ાનદ શ્રોનસિસા નોn ોનઊયુ માદે મનાળાવુઊ ાડnિnેમ વહયિઊ ોડ nેનદેમ nહુગાહn વુn

ગાવે સયોપે ડોમ યોનnમવિnાનિસ વયુ પેમસોનસુnસદિ nહસિ ઊનિગુસિnયિ ગાનુપ

થહે સપનિnિ ોડ ડમ્નેદોમ દોમનિાnેસ nહેનિ સnયઊ ોડ ોમપોસnિાનિ ાનદ નિ nહેનિ

દેસયનપિnાનિ ોડ સોયાઊિ ઊડિ થહેયુ નાળોયુ પમ્નેયેદેનયે ડોમ nહેનિ પોnયિ શયેઊઊનયે

ાનદ દેઊનિાnાનિ ોડ nેનદેમ મોnાનિસ

છહશ્રશ્ચથપ્હ—વ૨૨

છનોસસાનિગા nહે ઢનોનnોનિ

થહે ડાઊઊ ોડ nહે પ્પામનાnાસ ાનદ nહે યોનસેટુનn દેયઊનિ ોડ nહે પોઊnિયાઊ પોમ

ુનદેમ nહે શ્રોનિૌમાસ સુનદેદ nહે દાnહ- કનેઊઊ ોડ nહે ના ોડ નિદેપેનદેનn

હનિદુ કનિગાદોમસ નિ nહે નોમnહે- ાસnોમન ડમનિગ ોડ ૨નદા ાનદ nહે સયહોઊાનસ

ાનદ પોnસ ોડ મnિહઊિ ાનદ મેનગાઊ nોક સહેઊnેમ નિ મ્પાઊ ૨ન nહોસે દાયુસ, nહે

યોનnાયn વેnૌન મnિહઊિ, મ્પાઊ, શ્રસસામ ાનદ મેનગાઊૌાસ વેનયુ યઊોસે ાનદ

નિnમિnે થહે ઊnિમાનયુ મેડુગેસ યામનોદિ ૌnિહ nહેમ nહેનિ યુઊnુમાઊ હેમnિાગે

ોડ સુપેમવ સયહોઊાનસહપિ ાનદ મેઊઊડિઊુસ પોnનયુ માnિહઊિ, ૌnિહ nિસ નયિહ

યુઊnુમાઊ nમાદnિાનિ, યનોસસેદ nહે ડનોનnોનિસ ોડ મnિહઊિ ાનદ nિસ ડનિસિહેદ સnયઊ

ાનદ દયિnાનિૌાસ યામનોદિ ોવેન nા મ્પાઊ, શ્રસસામ, મેનગાઊ ાનદ શ્રોનસિસા થહે

સયહોઉાનસ ોડ મતિહિઉ઼ા હદ ાઉેાદય ાયટુપિદ નિડવુ઼નયે નિ તહે યુાન ોડ મપાઉ

ાનદ ાડોન તહે સતાવઉસિહમેનત ોડ માતનમિેનાઉ ાઉઉાનિયે વેતાૈન તહે

દેસયેનદાનતસ ોડ તહે પ્યાનનાતાસ ાનદ તહે માઉઉાસ ોડ મપાઉ, ડવિ઼ માતિહિઉ઼ા

સયહોઉાનસ, વ઼પિ઼, પ્યિતિનિાતહ ૩પાદહયાય઼, ઢ઼ાગહુનાતહ હ઼ા, ષહનિાતહ મહાતતા,

માહનિાતહ મહાતતા ાનદ ઢ઼ામાનાતહ હ઼ાૈમે નિવ઼ાદિ તા મપાઉ થહેય઼ નાત

ોનઉય યાનેદિ઼ૌતિહ તહેમ તહે યુઉતુમે ોડ મતિહિઉ઼ા વ઼ત ાઉસો તહેનિ ઉાનગુાગે઼

થહે મેનગાાઉ વ઼ાસિહનાવ઼ા ઉય઼નયિસિતસ નાત ોનઉય ાવ઼દિઉય યુઉતાવ઼ાતેદ તહે સતય઼ઉ

ાનદ દયિતાૈનિ ોડ માતિહિઉ઼ ઉાનગુાગે વ઼ત તહેય઼ ાઉસો મિતિાતેદ઼ ૨ન સપાતિ ોડ તહે

દસિતુનવેદ પોઉતિયાિઉ સતુાતાૈનિ, તહે માતિહિઉ઼ા સયહોઉાનસ યુઉતાવ઼ાતેદ તહે ઉાનગુાગે

ૈાતિહ । સેનસે ોડ સુપપોનત ડોમ તહેનિ પાતનોનસ઼ થહે તનાદહતાૈનિ ોડ઼ નવનોકેન

યોનતાનિતિય઼ ોડ ઉય઼નયિસ નિ મતિહિઉ઼ા ગાવ઼ે । નાૈ મિપેતુસ તા તહે મેનગાાઉ ઉય઼નયિાઉ

પોતનય઼ થહે મેનગાાઉ વ઼ાસિહનાવ઼ા પોતનય઼ૌસ ાન મિતિાતાૈનિ, નાય઼ે વ઼ેન

ાદેપતાૈનિ, ોડ તહે સોનગાસ ોડ વ઼દિય઼ાપાતિ ાનદ હસિ પનેદેયેસસોનસ ાનદ

યોનતેમપોનાનેસિ નિ મતિહિઉ઼ા થહે દેવ઼ેઉેપેદ મેનગાાઉ ઉય઼નયિ઼ૌસૈાેઉઉ કનાૈન

નિ મતિહિઉ઼ા નિ તહે દાય઼સ ોડ ઘોવ઼નિદાદાસા઼ થહેસે ઉય઼નયિસ તનાવ઼ેઉઉેદ તા મપાઉ

ાનદ વેયામે પોપુઉાન ડોન તહેનિ ડનેસહનેસસ ોડ સતય઼ઉ ાનદ મુસયિ઼ ૨ન મેનગાાઉ,

ઞસસામ ાનદ ઞોનસિસા, વોતહ ૩માપાતિ ાનદ વ઼દિય઼ાપાતિૈમે તાકેન ાસ વ઼ાસિહનાવ઼ા

સનિગેન઼ ઞાૈતિહ તહે હેઉપ ોડ કનાૈન મિાગેનય઼, તહેય઼ ાનુસે તહે સામે કનિદ ોડ

ેમોતાૈનિસ઼ થહે નોય઼ાઉ યુાન ોડ મપાઉ પાતનોનસિદ તહે પોતસ ાનદ સયહોઉાનસ

ૈહો ામનાવ઼િદ તહેમે ાનદ તહેય઼ ાવ઼દિઉય યુઉતાવ઼ાતેદ તહે માતિહિઉ઼ ઉાનગુાગે ાનદ

નગિહતઉય઼ ઙુસતડિદિ તહેમસેઉવ઼ેસ ાસ તહેૈાનતહેય઼ સુયયેસસોનસ ોડ વ઼દિય઼ાપાતિ઼

(૨) મપશ્રઞડ઼

ઞડોન તહે સતાવઉસિહમેનત ોડ તહે યઉાેસે મેઉાતાૈનિસહપિ વેતાૈન મતિહિઉ઼ા

ાનદ મપાઉ, ેમનિનત માતિહિઉ઼ા સયહોઉાનસ ાનદ પોતસૌમે નિવ઼ાદિ તા તહે યુાન

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

સોનગાસ, દેવોનોિનાઉ નિ યહાનાયતેન, ાનોન। નુમવેનોડ સુવળેયનસ્ હસિ શ્વાદાવાણિ
વેગાનિસૌતિહ। સોનગા નિ પનાસિેાડ ષહવિા હસિ ઊવે સોનગાસ ાને ટાઉઉય
ેડડયિાયાસિ ાનદ તહે નિડવેનયેાેડ વદિયાપાનાિસિ વદિનત્ થહે નિડવેનયેાેડ
વદિયાપાનોિનત ડાન વેયોનદ તહે ઊમિતિસોડ માતિહઊિ ાનદ તહે ઊયનયિસ ાઊસો ડુેનદ
ેશપનેસસીનિ નિ તહે દનામાસ તહાતૈનૈનાતિતેન નિ મેપાઉ, ૈાતિહ તહે નેસુઊત તહાત
ુઊતમિાતેઊય તહે પોતયિ દનામાસોડ તહે પ્યતિાનયિાસ યાને તો વે યોમપોસેદોડ
તહે સોનગાસ ાઊને

માતિહઊિ ાયટુમિદ તહે સતાનુસોડ। દગિનિડિદ ઊનગુાગે ાત મહાતા- ગાોન,
શ્વાતાન ાનદ પ્યાતહમાનદુ શ્વયયોનદનિગા તો યન્ શ્વ ઇ માગાયહ, માતિહઊિાસ તહે
મેદુમિાેડ નિસતનુયતોનિ ાનદ યુઊતુનોડ તહે ઊતિસોડ મેપાઉ ાનદ તહે સોનગાસોડ
વદિયાપાતિ હાદ નેયેવિદ નાતુનાઉ નેયેપતોનિ ાત તહે યોનતોડ મેપાઉ માતિહઊિ
હાદ ાઊનોદય માદે। નાને નિ તહે ડેઊિદોડ દનામા ાનદ ગનાદુાઉઊય તહે
વેનનાયુઊન દનામાૈાસ માકનિગા તિસ હેદોય નિ પઊયેાેડ ષાનસકનાતિ દનામા
થહે ાનઊસિત માતિહઊિદિનામા, યહુનતાસામાગામાનાતાકા, વય હ્યોતપિસિહાૈમા
થહાકુન હાસ વેન નેયેનતઊય દસિયોવેનેદ ડનોમ મેપાઉ શ્ન તહે ાનઊય યોનસોડ
તહે ડુનતેનતહ યેનતુનય શ્વ ય, ષાનસકનાતિ ાનદ શ્વનાકનાતિ દોમનિાતેદ તહે દનામાતયિ
સયેને ાનદ વેનનાયુઊન સોનગાસૌને નિતનોદુયેદ મોતહ ષાનસકનાતિ ાનદ શ્વનાકનાતિ
ૈાને નો નનિતેઊઊગિાવિેઊ ાનદ, ાસ સુયહ, દેમાનદ ડોન વેનનાયુઊન દનામાૈાસ
ગેતતનિગા સતનોનગા શ્વનસિનિગાુતોડ તહે દેવોતોનિ તો પ્યનસિહના તહે દનામાસૌને
ગનાદુાઉઊય સેયુઊનસિદ ાનદ વેનનાયુઊનસિદ થહે તહેમેસૌને ગેનેનાઉઊય
તાકેનુતોડ તહે શ્વુનાનયિ ઊગેનદસ શ્ન ૈાસ ઉમાપાતિ ઉપાદહ્યાયાૈાહ ડનિસત
નિતનોદુયેદ વેનનાયુઊન નિ ષાનસકનાતિ દનામા ાનદ હેૈાસ ડોઊઊદ વય
વદિયાપાતિ ાનદ તહસિ પનાયતયિૈાસ યોનતુનિદ નિ મેપાઉ શ્વ સુયયનિયત ાયયોનત
ાેડ તહે સેાેડ માતિહઊિ નિ તહે દનામાસોડ મેપાઉ સિ પનેસેનવેદ નિ તહે પુવઊસિહેદ

।નદ્દ નપુવઊસિહેદ ખેયોનદસ ।નદૌ સે ળહાળ ઙોમ ૧૬૦૦ શ્ર યૃ, વૈનનાયુઊન

પઊયસ યામે ળો વૈનાળિળેન નિ। ખેગુઊન માનનેન્ શ્રઙોન ળહે મુસઊમિ યોનટ્ટેસળ

ોઙ થમિહુળ, ળહે યુઊળવિા ળીનિોઙ દનામાળયિ ।નળૌસ પનાયળસિદ નિ મેપાઊૌળિહ ।ઊઊ

સેનીસિનેસસ ।સ। ખેસુઊળોઙૌહયિહ ળહે વૈનનાયુઊન દનામાસ ગાનિદ પોપુઊનાળિય઼

નિ મેપાઊ હાયાસળહળિમાઊઊા (૧૩૧૮- ૧૩૮૪) ૌસ ળહે ગમોળેસળ પાળનોનોઙ દનામાળયિ

।નળ નિ મેપાઊ ।નદ ળહે ।નઊસિળ ષાનસકનાળિ દનામા સિ વેઊવિદ ળો હાવે વેન

ૌનાળિળેન નિ હસિ ખેગિન્ મમ્ હ્ શ્ર ષહાસળની સાયસ: "હાયાસળહળિમાઊઊા યુઊળવિાળેદ

। ઙનિ ઊળિનાનય ળાસળે ઙોન ળહે દસિપઊાયોઙૌહયિહ હસિ નૌ પોસળિીનિ ।સ। ષ્યનિગોઙ

મેપાઊ ।ઙઙોમેદ હમિ ।નપઊોપપોનુનળિીસિ હે નિળનોદ્દયેદ ળહે નિસળુમેનળાઊ

મુસયિોઙ યપિાકાનાગા ।ળ નોયાઊ વુનાઊિસ્ થહે વનિળહ યેમેમોનય઼ોઙ હસિ સોન,

યહાનમામાઊઊા, ૌસ યેઊવનાળેદ વય઼ ળહે પેનઙોનમાનયેોઙ। ઙુન- ।યળ પઊાય઼

નામેદ ઢ઼ામાયાના" હસિ યોનળાયળૌળિહ મળિહઊિૌસ નિળમાળે

શ્ર માળિહઊિ દનામાળસિળ, માનકાિ, ૌનોળે ળહે ઙામુોસ ષાનસકનાળિ દનામા

ેનળળિઊેદ "ચહાનિવાનાનદાનાળાકા" રુળ સિ। સેયુઊન દનામા, ળહે હેનો વનિગા

ચહાનિવા ।નદ ળહે હેનોનિ, માદાનાવાળિ ।યેઊસળાઊિ દાનયેન્ હસિ દનામા

ૌસે નાયળેદોન ળહેોયયાસીનિોઙ ળહે માનનાગિ યેમેમોનયોઙ યહાનમામાઊઊા

માનકાિૌસ ળહે સોનોઙ ઢ઼ાળા વાનદહાના, ।ને શપેનળ નિ દનામાળુનગાય઼ શ્રઙોન

હાયાસળહળિમાઊઊા, યુઊળુનાઊ ।યળવિાળિય નિ મેપાઊ યામે ળો। સળાનદસળાઊિ હસિ ગમોળેસળ

સુયયેસસોન, ૈકસહામાઊઊા, માદે હસિ માનક ।સ। યોનટ્ટેોન ।નદ ।ઙોન હસિ દોળહ

હસિ કનિગદોમૌસ દવિાદિદ નિળો ળહે પાનળસ:

(ાિ) ઢ઼ામિાઊઊા ઙુનદેદ ળહે ઊનિોઙ ચહાળાગાોન

(ાિિ) ઢ઼ાનામાઊઊા ઙુનદેદ ળહે ઊનિોઙ ચાનેપા (ચાનકાિપુન)

(ાિિિ) ઢ઼ાળનામાઊઊા ઙુનદેદ ળહે ઊનિોઙ ષ્યાળહમાનદ્દ (ષ્યાનળપુિન ।નદ

ઙ઼ાઊળિાપાળાન)

થહે ।ϴε ષાનસક્નાતિ દ્નામાતયિ તનાદતિનિ ગાવે઼ાય઼ તો વે઼નનાયુϴાન દ્નામા

।નદ ઙ઼ોમ સેવે઼નતેનતહ યેનતુનય઼ શ્ન઼ ય઼ ।નૌનદસ, માતિહϴિ દિનામા નિ મેપાϴ

યામે તો સતાનદ ।ન । સુનદ ઙૌતનિગ઼ ઢોન ।વુતાને હુનદનેદ ।નદ ઙડિતય઼ યે઼ાનસ,

માતિહϴિ દિનામા ઙϴુનસિહેદ ।ત તિસ હેગિહ્ન નિ મેપાϴ, નેપϴાયનિગ તહે ષાનસક્નાતિ

દ્નામા ઙોન ।ϴϴ પનાયતયિϴ પુનપોસેસ઼ થહે ગનૌતહ ।ઙ વે઼નનાયુϴાન દ્નામા વનુગહ્ન

નિ તિસ તનાનિ નૌ તેયહનટ્ટિ નિ સપતિ ।ઙ તહે ઙાયત તહાત તહે ।ϴε ઙનામૌનક ।ઙ

ષાનસક્નાતિ દ્નામા યોનતનુિદ ઙોન સોમેતમિ઼ થહે ϴાનગુાગે ।ઙ તહેસે પϴાય઼સ

દેનોતેસ તહે નેમાનક્ાવϴ ઙાયત તહાત માતિહϴિ હિદ વેયોમે તહે ϴતિનાનય઼

ϴાનગુાગે઼ થહે વે઼નનાયુϴાન દ્નામાતસિતસ ।ઙ મેપાϴ યહોસે તહેનિ તહેમેસ ઙનોમ

તહે પયિસ ।નદ તહે શ્રુનાના઼ થહે સુવળેયત માતતેનાસ નિતનોદુયેદ ।નદ ।ઙોન

ઙોનમાϴ નિતનોદુયતાનિ ।નદ ।પેનનિગ, પનોપેન ।યતનિગ યોમમેનયેદ઼ થહે ।યતોનસ

દસિયϴોસેદ તહેનિ દિનતતિય઼ તહનુગહ સોનગાસ઼ ઘેસતયુિϴાતાનિસ ।નદ ।યતાનિસ ઙોનમેદ

। વે઼નય઼ નેગϴગિવિϴ પાનત ।ઙ તહે દ્નામ઼ા થહે દ્નામાસ, ।નતિતેન નિ મેપાϴ, ।ને

મોસતϴય઼ નિ માતિહϴિ ।નદ સોમે ।ઙ તહેમ ।ને નિ મશિદ મૌનત- માતિહϴિ-

જેનગાϴિ સિપેયહ઼ શ્રુગુસતુસ છોનનાદય઼ હાસ દેયϴાનેદ તહાત છહાનદનાક્ુસકિ ।ઙ

યામોદાના પ્યાવ઼ સિ નિ પુને માતિહϴિ઼ ષોમે યુનનેનત જનાળાવુϴ ઙોનમસ ।ને નોત

ુનક્નૌન નિ તહે દ્નામાસ ।ઙ મેપાϴ઼

વ઼દિય઼ાવ઼ϴાપા સિ તહે ।નϴેસિત માતિહϴિ દિનામા ।ઙ મેપાϴ, ।નતિતેન ।નદ

સતાગેદ નિ તહે નેગિન ।ઙ વ઼સિહૌમાϴϴ ।ઙ જહાતાગોન (ય઼ ૧૫૩૩ શ્ર઼ય઼) થહે મષ

।ઙ તહસિ દ્નામા સિ નિયોમપϴેત઼ શ્નોતહેન નિયોમપϴેત દ્નામા ।ન તહે ϴડિ ।ઙ

પ્યનાસિહના, નિસપનિદ દનિયતϴય઼ વય઼ હ્યાય઼ાદેવ઼ા ।નદ વ઼દિય઼ાપાતિ, ।ાસ ।નાતિતેન નિ

તહે નેગિન ।ઙ થનાવિહુવ઼ાનામાϴϴ ।ન થનાϴિક્ય઼ામાϴϴ (૧૫૭૨- ૧૫૮૫) થહે નામે

।ઙ તહે દ્નામાતસિત સિ નોત ક્નૌન વુત તહે સોનગાસ તહેનેનિ યોનતાનિ તહે વહાનતિાસ

।ઙ તૌ પોતસ નામેદ ઢ઼ામાયહાનદના ।નદ વ઼નિાનાનાય઼ાના઼ શ્નોને ।ઙ તહે સોનગાસ

ટોનેદ વય઼ યન઼ શ્રુ છ઼ત્નાગયહ઼ સિ ।સ ડોઓૌસ :

"શ્ન સિ નાનિનિગ ોનપેનનાિઓઓય઼, ૨ નેમેમવેન મય઼ ડનેનિદ મોસન્ષઓેપ

દૌસ નોન યોમે ો । હોનન નહાન'સ ગનોાનનિગ ।નદ વોદય઼ યહાનેદ વય઼

સેપાનાનોિન઼

૨ૌઓિઓ ગો ઓકિ । વનિદ હૈને ૨ યાન ડનિદ (હમિ),

૨ૌઓિઓ હોઓદ હમિ વય઼ હાનદ, ડાઓઓેાન હસિ ડેન, ।નદે મવનાયે, ો વનનિગ

હમિ હેન઼

૨ ઓકિ નેનિહેન સાનદાઓૌદ, નોન । વેદ દેયોનાનેદ વય઼ પ્પુસુમ

ડઓૌનસ઼

૨ કેપ મય઼સેઓડ યોનડનિદ ો નહે હુસે, યેન સુોઓૌાનદેનસ નિ ।ઓઓ

દમિયનોનિસ઼"

હેનયેડેનોાનદ, નહે દનામાનયિ ।યનાવિનિય઼ ગનૌ નિ નિનેનસનિય઼ ।નદ નિસ સયોપે

ૌાસ ૌદિનેદ઼ હાગાળયોનિમાઓઓ (૧૬૧૩- ૧૬૩૩), । ગનોન પાનનોનોડ ।નન ।નદ

ઓનનેનસ, ૌનોને હસિ ડામોુસ દનામાસ, (ન઼) મુદનિાકુવાઓાયાસૌ (ઓ૬૨૮), । વેનય઼

વાઉવઓે સુોનયે- વોક ડેન નહે હસિનોનય઼ોડ નહે માઓઓ કનિગાસોડ મેપાઓ, (નિ)

હાનાગુાનવિવિાહ (૧૬૨૯) ।નદ (નિ) પ્પુનળાવહિાનનિાનાકા થહે ઓાસનોને સિ ।

દનામાનસિાનોનિોડ નહે વેનનસ ડનોમ નહે ઓડેોડ પ્પનસિહના, ઢાદહ ।નદ ઘોપસિ઼

શ્ન હાસ વેન પુવઓસિહેદ વય઼ યન઼ શ્રુ છ઼ ત્નાગયહ઼ થહે દેસયનપિનોનિોડ સાસોનસ,

નાનુને ।નદ નહે યોનવેનસાનોનિ ।નોનગ નહે ઘોપસિ ।ને પયિનુનેસટેઓય઼ દેસયનવિદ

નિ નહે દનામા શ્ન હાસ યેનનાનિ ઓનિનાનય઼ મેનનિ શ્રૌહઓિ હાગાળયોનિમાઓઓૌાસ

હમિસેઓડ ૌનાનિનોડ નેપુને નિ માનિહઓિ હસિ ગનાનદસોન, હાગાનાપનાકાસહામાઓઓ,

નાસિદ માનિહઓિ ો નહે પનિનાયઓેાડ ગઓેનય઼ નિ મેપાઓ઼ હાગાનાપનાકાસહામાઓઓ

હમિસેઓડ યોનનનવિનેદ વય઼ૌનાનિનિગ દેવોનોનિાઓ સોનગાસ ।નદ દનામાસ઼ ઉસહાહાનાના,

મોઓયિાનાનાકા, પાનળિાનાહાનાના, શ્રુનાવહાપાનહિાનાના ।નદ માદાનયહાનાનિ ।ને

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

।नद वेनोन नहान ।ઙઙ हसि पनेदेयेससोनस् हे सि ैઙઙ कनौन ऊेन हसि ઙઙुेनयय़

।नदे ।से हे सि ।नो ।ऽ नहे वेसन ैनोनस ।ऽ ममेपाઙ हावनिगे टाઙ योममानद

ोवेन ममौना, मेनगाઙ ।नद मानिहઙि हिसि सोन, मह्पानिदना, ैास ।ઙसो ।

पनोઙडियि ैनोनन ।ऽ ममौना, मानिहઙि ।नद मेनगाઙ हिसि योननाविनौनि नो नहे

मानिहઙि ઙय़नायिस सि नटि नि नहे सेनसे नहान हसि सोनगास (नि हसि दनामास) हावे

। वानोनियु नकनौन नो ।नઙनि दनामानसिनस ।नद ।न नहे साने नमि नुमेनुोस्

थहे ।यनोनि सि ।ઙसो नेपोनेद नि सोनगास ।नद सोमेनमिस समाઙઙ सेननेनयेस

निनेनसपेनसे नहेसे सोनगास् हे ैनोन : (ि) माद्दहावानाઙ (१७०४); (िि)

घानविविहानानाका (१७०६); (िि) श्वासहुपानपिनादुनवहावा (१७११); (वि) घापयिहानदना

(१७१२); (व) उसहासहानाना (१७१३); (वि) ढुकमनिपिनानिाया, (विि) वदियावाઙिपा

(पुवઙसिहेद वय़ नहे वानगयिा षाहनिया श्वानसिहाद); (विि) माहावहानाना; (िि)

ঘामसावादहा- ঘनसिहनायहानानि; (श) ঘोઙासुना वादहोपाकहयाना; (शि)

श्वादमावाननिनाका; (शि) हाઙनदहानोपाकहयाना; (शिि) हामिनिविहानानानानाका ।नद

(शवि) मानोनानऊानानानाका

ঘुमान घानगानानद षनिगाह हास मादे सनुदय ।ऽ नहे गनौनह ।नद

देवेઙपमेनन ।ऽ नहे मानिहઙि दनामा नि ममेपाઙ ।नद नहे नेसुઙनस ।ऽ हसि सनुदय

।ने पुवઙसिहेद नि नहे नौ सेनोसि ।ऽ नहे हानाઙ ।ऽ नहे श्वसानियि षोयोनिय ।ऽ मेनगाઙ

ोऽ १८२४ थहे वदियावाઙिपा ઙिઙसननानेस नहे ममेपाઙेसे- मानिहઙि दनामा ।न निस

वेसन ।नद नहे सनोनयैास ।नो ।ऽ नहे मोसन पोपुઙान नहेमेस नि मेदेवाઙ श्नदा

ঘुमान घानगानानद षनिगाह हास सुममानसिद नि नि नहे ऊोઙौनिगा मानवेन :

"श्न उऊऊानि, नहेनेैास । कनिगा नामेद वनिासमिहा हे हाद । दुागहोन

याઙઙद वदियौनापि षहे ैास । वेनय नाઙननेद गनिઙ ।नद हाद नाकेन । वौ ।ऽ

माननयनिगा नहान पेनसोन ैहोुोઙद देऊान हेन नि दसियुससोनि मानय पननियेઙय

सुनिनस यामे ।नदैनन ैाय दसिापपोनिनेद हेन ऊानहेन वेयामे वेनय

ાનર્શુસિ ોન હેન ાયયોનન ાનદ દેયદિદ નો નનય પનનિયે ષુનદાના ાૈહો ૈાસ

ેપોનોદ નો વે। વેનય ઊનનેદ માન્ હે સેનન હસિ યોુનન પોન નો નહે નોયાઉ

યોુનન ોડ કનિગા ઘુનાસમિદ્દુ ોડ પ્યાનયહ઼િ (નહે ડાનહેન ોડ પનનિયે ષુનદાના) ડોન

નહે પુનપોસે ોડ નિવ઼નિનિગા નહે પનનિયે નો હસિ યોુનન, પનનિયે ષુનદાના હાદ ાઉસો,

ોન નહે ોનહેન હાનદ, હોનદ ોડ નહે વોુનય ાનદ ાયયોમપઉસિહમેનનસ ોડ વ઼દિયોાૈનિ

ાનદ સેયનેનઉય ૈાસિહેદ નો ૈાૈ હેન્ હે યામે નો ઉળળાનિ ૈાનિહોન ાનયવોદય'સ

કનૌઉદગો ાનદ પનિયહેદ્દુ પ હસિ નેસદિનયે ાન નહે હોુસે ોડ નહે ગાનઉાનદ ગાનિઉ

ોડ નહે કનિગા શ્રોન વેયોમનિગા નિનમિાને ૈાનિહ હેન, નહે પનનિયે નોઉદ હેન હસિ મનિદ

ાનદ સોુગાહન હેન હેઉપ નિ નહે ાડડાનિ ષહે યોનનનાવિદ નો વનનિગા વોનહ ષુનદાના

ાનદ વ઼દિયોાૈનિ નોગોનહેન ાનદ ડનોમ નહે ડનિસન સગિહન વોનહ ોડ નહેમ વેયામે

ેનામોુનેદ ોડ ાયહ ોનહેન્ મુન નહેય દદિ નોન ડનિદ નહેનિ યોુનસે ોડ ઉવ઼ે

સમોનહ્ થહે કનિગા ાનદ નહે ટેુન ોડ ઉળળાનિ યામે નો કનૌ ોડ નહે યઉાનદેસનનિ

વ઼સિનિસ, ાનદ નહે ઉવ઼ેનસ ૈાને યોુગાહન્ ષુનદાના ૈાસ વનોુગાહન વેડોને નહે કનિગા

ાનદ ૈાસ સેનનેનયેદ નો નહે પુનસિહમેનન ોડ। નહેડિ મુન સુવસેટુનનઉય નહે

યોુનન પોન, ૈાહો હાદ ગોને નો પ્યાનયહ઼િ, નેનુનેદ ાનદ નોઉદ નહે કનિગા નહાન નહે

યાપનનિવ઼ ૈાસ નો ોનહેન નહાન પનનિયે ષુનદાના, નહે સોન ોડ કનિગા ઘુનાસમિદ્દુ

ઉપોન નહસિ, કનિગા મિમેદિાનિઉય નેઉાસેદ હમિ ડનોમ યાપનનિવ઼નિય ાનદ્દુ નાનિદ

હમિ ૈાનિહ હસિ દ્દુગાહોન નિ માનનાનિ઼"

"થહે સનોનય હાસ નિસ ોનગિનિ પનોવાવઉય નિ નહે છહ઼ુનાપાનયહાસકિા ષુનદાના,

નહે હેનો ોડ નહે સનોનય, સિ ાયયોનદનિગા નો સોમે, નહે છહ઼ુનાકાવ઼ હિમિસેઉડ, નો

ૈાહેમ નહે ુનહોનસહપિ ોડ છહ઼ુનાપાનયહાસકિા સિ ાસયનવિદ્ થહેને ાને ોનહેનસ,

હોૈવ઼ેન, ૈાહો સાય નહાન નહે ૈાનકૌસ નહે ૈાનક ોડ વ઼ાનાનુયહ઼િ । માનિહઉિા

સયહોઉાન્ ષહનાિુન મહાનાનયહાનદના ઢોય ૈાવ઼ે નહે સનોનય નિનો। ડનિ પોમ ાનદ

નિ વેયામે। ડાવ઼ોનાનિ સનુદય ોડ વોનહ નહે ોઉદ ાનદ નહે યોુનગા નિ મેનગાાઉ

માહાનાળૌ ાનિદનામોહાન થાગોમે નિઉિસિદ નહે સનોનય નો ઙોનમ નહે પઊન ાઙ

હસિ પઊાય ‘ વદિયાસુનદાના’ ાનદ નહે યેઉવનાનેદ હનિદ પૌન, જાહાનેનદ

હાનસિયહાનદના, વોનનૌદ માનેનાઉિસ ઙનોમ નિ ઙોન હસિ ૌનક વોનનિગ નહે સામે

નનિઉ”

થહે દનામા નિ સેવેન ાયનસ, સિ મિપોનનાનન નિ માનય ૌાયસ જોસદિસ વેનિગ

ૌઉઉ પઊાનનેદ ૌનકોઙ ાનન, હાવનિગ હાનદઉય ાનય પનોસે, નિ મેઙનસ નો નહે

ેવનયદાય ઉઙિ ાઙ નહે પોપઉ (શ્રયન ૨વ) એનોનનાનિનિગ સોનગાસ ાનદ દાઉિગુસ,

ઙામઉિમિ ઉયનયિસ ાનદ માહેસહાવાનસિ ાપે સોમે ાઙ નહે મેદેમનિગ ઙાનુમેસ ાઙ

નહસિ પઊાય થહે ઉવે સનોનય હાસ વેન નયિઉય નોઉદ નિ। માનનેન વેઙનિનિગ।

ઙનિસિહેદ ાનનસિન થહે ઙામુસ (પ્પોવાના) સોનગાસ, સનઉિઉ સુનગ નિ મનિહઉિ ાન નહે

ાુસપયિુિસ ાયયાસૌનિ ાઙ માનનાગિ, ઙનિદ પઊાયે નિ નહસિ દનામા ાનદ નહનુગાહ

નહસિ નયપે ાઙ સોનગ। પનાયેન સિ માદે નો ષહવિા નો માકે નહે ઉવે ાઙ નહે હેનોનિ

ાનદ નહે હેનો પેનમાનેનન ૨ન સિ નિનેમેસનનિગ નો નોને હેને નહાન નોન ાનઉય નહે

માનિહઉિ સોનગાસ વુન ાઉસો નહે નયપયિાઉ માનિહઉિ યુસનોમસ હાદ ઙુદ નહેમિ નનનય

નિનો નહે દાઉિય ઉઙિ ાઙ મેપાઉ થહે દેપયિનૌનિ ાઙ યહાનાયનેન સિ માનવેઉઉુસ

મોસન ાઙ નહે યહાનાયનેનસ ાપે ઙનોમ નહે ઉૌન ાનદેનસ ાઙ નહે સોયેનિય થહે

યહાનાયનેનસ ાઙ ૌાસહેનૌમાન ાનદ ગાનદેનેન ૌમાન હાવે વેન નયિઉય

દેપયિનેદ

થહે માહાવહાનાના હાસ ાઉસો વેન પુવઉસિહેદ વય નહે જાનગયિા ષાહનિયા

શ્રાનસિહેદ ૨ન ાઉસો મેપમેસેનનસ નહે મેપાઉસે માનિહઉિ દનામા ાન। મેમાનકાવઉ

હેગિહન ૨ન સિ નિ નૌનનય નહેને ાયનસ ાનદ દેપયિનસ નહે પસિોદેસ ાઙ નહે ગાપોન

ેપયિસ હુસન નો સુમમાનસિ નહે નાનનાનવિ, વયાસા ાનદ ષાનળાયા ાપે વનુગહન નો

નહે સનાગે શ્રન નહે નદ ાઙ નહે દનામા, યહનાનિાનાસહનના સિ માદે નો ઉમેનન હે

મેપેનનસ ાનદ નિવોકેસ, નહે હેઉપ ાઙ ઘોદ સાયનિગ નહાન ૌહાન સિ ઉનનેદ યાનનોન

વે વળિળેદ્ થહે વ઼દિયાવ઼ળિપા, ળહે માહાવહાનાળા ।નદ ળહે ળહે

માદહાવ઼ાનાળકામના- માનદળા ।પે નિ માળિહળિ ળિહ઼ાગહ સોમે યુનપેનળ મનાળાવુળિ

ડોનમસ ।પે ।ળસો ડ઼ોનદ નિ ળહેમ્ થહેસે દનામાસૈપે ળહે દગિયળ પેસુળળસોડ

ળહે નિડળ઼ાનયેોડ માળિહળિ દિનામાસ્ માળિહળિ દોમનિાળેદ ળહે સયેનોડ મિપાળ

ડોન । પપેળળય઼ ળિનગા નમિ઼ મોસળોડ ળહે દનામાસોડ મિપાળ હાવે વેન યળામિદ ।સ

ળહે મેનગાળિ દિનામાસ વુળ ળિ સહ઼ેળદ વે નોળેદ ળહાળ ળહેય઼ ।પે ળિહેન નિ પુપે

માળિહળિન મનાળાવુળિ ળિહ઼ાગહ સોમે મેનગાળિ ડિનોમસ ।પે નોળુ નકનોન્ ષોમે

ોડ ળહેમ ।પે નિ ળહે મશિદ ળાનગુાગોસ ।નદ હેનયે ળહેય઼ ।પે યળામિદ વય઼ ।ળળ

ળહે ળનિગુસિળયિ ગનુાપસોડ ।સળેનન ૨નદી

થહે પેગિનોડ ઢ઼ાનળળિામાળળા (૧૭૨૨-૧૭૭૨) માનકેદ ળહે ઉનળિહોડ માળિહળિ

દનામા નિ મિપાળ ।સૌ સે ળહાળ દુનિગા હસિ પેગિન ળાનગો નુમવેનોડ પળાય઼સ

ૈપેનળિળેન ।નદ સળાગેદ્ મોસળોડ ળહે દનામાસૈપે નિ હ઼ોનુનોડ હસિ

પેનસોનાળ દેળિય઼ોન ૨સહળાદેવ઼ાળા, ।નદૈપે ।સસોયળિેદૈળિહ દડિડેપેનળ

ોયયાસળિનસ્ ષોમેોડ ળહે દનામાસ ।પે નિ મેનગાળિન નિ મશિદ મૌનનિ- મેનગાળિ-

માળિહળિ ળાનગુાગ઼ે ઢપેટેનળુ સેોડ પનોસે દસિળનિગુસિહેસ ળહે માળિહળિ

દનામાનૈળિળેન દુનિગા ળહે પેનોદ઼ શ્રવ઼ોળ ળૌનળય઼ દનામાસૈપેનૈળિળેન નિ

હસિ પેગિન, ડોપે શામપળે : (૧) પ્પનસિહના- યહાનળિા, (ળિ) પ્પનસિહનાકાળિસહાયાળનોપાકહ્યાના,

(ળિળિ) ૩સહાહાનાના, (વિ) પ્પનસિહાનાયહાનળિોપાકહ્યાના, (વ઼) ૨નદનાળાયાનળાકા, (વ઼ળિ)

પ્પોળાસુનાવાદહોપાકહ્યાના, (વ઼ળિળિ) માદાનાયહાનળિા, (વ઼ળિળિળિ) ઢ઼ામાયાનાના- ળાકા, (શિ)

મિાળાયહાનળિા, (શ) માદહાવ઼ાનાળકામાકાનદળા, ।નદોળહેનસ્ થહે પળિળોડ

માદહાવ઼ાનાળકામાકાનદળા સિ વેનય઼ સમિળિન ળો વ઼દિયાવ઼ળિપા ।નદ ળિ સિ વાસેદોન ।

વ઼ેનય઼ પોપુળન ઉનગેદ્ પ્પુમાન ઘાનગાનાનદ ષનિગહ હાસ સુમમાનસિદ ળહે સળોનય઼

નિ ળહે ડોળળૌનિગા માનનેન :

"પ્પનિગા ઘોવ઼નિદાયહાનદનાોડ શ્રુસહપાવ઼ાળિ છિળિય઼ હાદ નિ હસિ સેનવ઼યિ ।

ઙપિસન માદહાવાનાળા હાદ નો ઙશિદ દસિનનિાનીિ્ શ્રોન હસિોય, હૌવેન, હે

મેન। માનૌહોૌાસ ગોનિગા નો નહે યુોનનોઙ પ્પામાવાનીનિહ। પનોવળેમ ઙનોમ

પ્પનિગા વકિનામાદનિયાોઙ ૩ળળાનિ્ માદહાવાનળા સોળવેદ નિ ।નદ પનોયેદેદ નો

૩ળળાનિ્ શ્રોન નોયહનિગા નહેને હેૌનોને। ળેવે ળેનનેન નો પ્પામાકાનદળા ।નદ

નેયેવિદ। સુનિાવળે નેપળય્ માદહાવાનાળા વેયામે ગનોનળય દસિનનાયનેદ નિ મનિદ

ૌહેન હે નોદ નિ નિ નહે સોનનૌસોઙ। નનુળય ।ઙઙળયિનેદ હોનન્ હેૌનનોવેન નો

નહે નેમપળેોઙ માહાકાળા ।નદ પાસસેદ હસિ નગિહન નહેને શ્રસ। મોનસ નો ળગિહોન

હસિ હોનન, હેૌનોને। યુોપળેોઙ વેનસેસોન। પયિોઙ પાપેન્ થહેય યળેનળય્

ેશપનેસસેદ નહે મોનીનિસોઙ હસિ હોનન્ શ્રોન નહે નેશન દાય, નહે પ્પનિગા,

વકિનામાદનિયા, ૌહેન હે યામે નોૌનસહપિ નહે ઘોદ, સૌ નહેમ, ।નદ વેયામે

નિનેનેસનેદ નિ ઙનિદનિગાુન નહેનિ્ ।નહોન્ થહે ટુસનૌાસુ નસુયયેસસઙુળ હે

મેનૌનિહ સોમે નિયદિનનોન નહે સુવસેટુનન દાય્ જુનોન નહસિોયયાસૌનિ, હે

સુયયેદેદૌનિહ નહે હેળપોઙ હસિ યુોનનેસાનસ નિ ઙનિદનિગાુન માદહાવાનાળા,

નહેુ।નહોનોઙ નહેસે સનનાય વેનસેસ્ થો નેસન હસિ ળેવે, પ્પનિગા વકિનામાદનિયા

માદે હમિ વેળેવે નહાન પ્પામાકાનદળાૌાસ દોદ્ માદહાવાનાળા દેદિોઙ ગનોડિ

થહે કનિગા નહેન સેયનેનળય સેનન ઙોન પ્પામાકાનદળા ।નદ વનોકે નો હેન નહે નૌસ

ોઙ માદહાવાનાળા'સ દોનહ્ ષહે ।ળસો દેદિ ।ન નહસિ નેનનવિળે નૌસ્ થહે પ્પનિગા,

નહેન નોળસિદ નહે સનિુાનીનિ ।નદ ।સકેદ હસિ વામપનિસ નો વનનિગા નહે ળેવેનસ નો

ળડિ ।નદે ઙઙેયન નહેનિુ નીનિ્ શ્રનદ નિનૌાસ દોનિ્"

"ઙકિે નહાનોઙ વદિયાવળિપા, નહસિ સનોનય હાદ। વેનયૌદિ યપિયુળાનીનિ્

શ્રૌ કનૌોઙ નિસ ।નનઠિાનેદ મષષ વેનિગા ।વાળિવળે નિ મિપાળ, મનિહળિ

।નદ મેનગાળ ।નદ નિ હાસ ।ળસો વેન નનોનેદ નિ। દનામાનયિ ઙોનમ વય

ષાનસકનનિ ।નદ હનિદિુ।નહોનસ" થહેને સિ ।નેળેમેનનોઙ સુનપનાસિ નિ

નહસિ પાળય્

શ્વનાનાપામા૭૭ાદેવ્રાોડ પ્પાનૃમાનૃદુીસ। વેનય પૌનડુ૭ નુ૭નાૈહિ

દેઙોદ હસિ નવિા૭ ષદિદહિ મિાનાસમિહ્નાોડ ડ઼ા૭ાનાિપુન શ્વાનાન્ શ્વોન ાયયુોનનાોડ

હસિ નાૌ માનિહિ૭િ ટુૅનસ, નહે માનિહિ૭િ શ્વાનદાનાસ ાનદ સયહો૭ાનસ હાદ ડને

ાનદ ડનેટુનન ાયયેસસ નાો હસિ યુોનન્ શ્વ માનિહિ૭િ, મિાનાસમિહ્ન થહાકુન, ગોન નહે

નાનિ૭ાોડ ઘુનુ ડનોમ શ્વનાનાપામા૭૭ શ્વનાનાપામા૭૭ાૈસ।ૈ૭૭ કનૌન

યોમપોસેનાોડ સોનગાસ નિ પનાસિાોડ ઘોદ્ હે ગોન સોમેાોડ નહેમ નિસયનવિદાોન

સનોનેસ્ હે સેન સોમેાોડ હસિ સોનગાસ નાો મુસયિ ાનદ યા૭૭દ હમિસે૭ડ "પ્પાવનિદના"

થહે માનિહિ૭િ યોમપોસેનાોડ ૭યનયિસ ાનદ ષાનસકનાનિ દનામાનસિન, વ઼ામસામાનાિ હિહ્ન,

ડ૭ાેનસિહેદ ાન હસિ યુોનન્ હેૈાસ નહોનહોનાોડ નાૌ માનિહિ૭િ દિનામાસ, વ઼િડ઼

ઘનાિદગિામવાના ાનદ મુદાનામાદા૭સ્રા સ્ન હસિ સોનગાસ, હે ડનેટુનન૭યે યહોસ

વ઼દિયાપાનિ'સ સોનગાસ થહે ઘનાિદગિામવાનાૈાસ યોમપોસેદાોન નહોયયાસૌનાોડ

શ્વનાનાપામા૭૭'સ માહ્નાનુ૭ાદાના યેનેમોનય્ થહે પ૭ાય સિ નિ ડ઼ોન ાયનસ દેપયિનાનિગ઼ા

નહે સનોનયાોડ ષહવિા'સે નનાયિમેનનાોડ શ્વાનવાન્ થિહે દેસયનપિનાૌન નિ સમિપ૭ ાનદ

૭યદિ ૭ાનગ઼ુગો સિ સુપેનવ ાનદ નહે સુગગોસનવિનેસસાોડ હસિ સનય૭ સિ સેન નિ

માના઼

ૈ઼ન મૌન ૭કિ પેનસોન

હ્નાસ માદે મયે યેસ છહાકોના,

સ્નો નયહાનનાસ ાનદ વોનડિસિ નાો હાવે। ૭ૌક ાન યુો,

ષપોક નાો મે

ૈાન પ્પોહ૭ સનાિનદ દા઼ડડ૭નિગો યેસ,

ડ઼ૌક ાસ વોનડિ૭

ાસ વ૭ાયક દનોને માય વે સનિનનિગાોન ૭ાનુસ"

ષમિપ૭યિનિય સિ નહે હ્ના૭૭માનકાોડ હસિ ૭નિનાનય સનય૭ૈહયિહ સિાનહેન-ૈસિ

હગિહ૭ય સુગગોસનવિ ાનદ ૭યનયિા૭ હેૈાસ ા૭સો નહોનહોનાોડ ાૈનકાોન મુસયિ

કનૌન ાસ ષાનગાતિાવહાસકાન્ા ઉનદેન તહે નેગિન ોડ મહુપાળનદના ાાાળાયહાનાતિ

ોાસોનાતિતેન્ થહે શ્રવહિાવાપનાવોદહા- યહાનદનોદાયા, ાન ાદાપનાતાિન ોડ ષાનસકનાતિ,

'શ્રનાવોદહાયહાનદનોદાયા' ોાસોનાતિતેન નિ માશિદ માતિહિિ- મેનગાાળ ાનદ ાાોાન્

૬ત સિ ા હિગિહઉય સુગોસનાવિોનક ાનદ હાસે ાનનેદ નેપુતે ાત તહે હાનદસ ોડ

સયહોળાનસ્ થહે ાાાળાયહાનાતિાસાતાક્ા, નેડનાનેદ તો ાવોલે, યોનતાનિસ ગોદ ળયનાયિસઃ

"શ્રો, નાસિ યોન ળતુસ ડાયે સમાિનિગા,

ષો તહાત તહે તોનિ મોન માય નસિ વેનઉય નિ તહે ષકય્

ડ઼ીક ાત તહે સૌત નગિહત

ષો તહાત તહે નૌસ ોડ ળતુસ માય વળીમે વેનયોહેન્"

શ્ર શ્ર શ્ર

"થહે સૌત નગિહત સિ પાસસનિગા ોાય

શ્રો, ગાવિુ પ યોનુ નનોસેનાવળે ોવસતાનિયય્

શ્રોત વામસામાનિ સિનિગા તહે સોનગા,

ઢોન ોહો દોસ નોત ળોવે તો માકે સુયહ ા નેટુસન્

ઉનદેન ષદિદહિ- ાાાનાસમિહા ોાસ યોમપોસેદ તહે ડામુોસ દનામા

હાનાસિયહાનદના, તહે સતોનય ોડ ોહિયિહ સિ ાળમોસત તહે સામે ાસ તહાત ોડ

છહાનદનાકાુસકિા થહે ળાનગુાગે ોડ છહાનદનાકાુસકિા સિ માતિહિર્િ નિતેનાસપેનાસેદ

ોતિહ મેનગાાળ તહોુગાહ ષાનસકનાતિ સુિ સેદ ડોન તહે નિતનોહુયતાિન ોડ હગિહ

પેનાસોનાગેસ્ થહે દનામાતાયિ નિસતનિયત સિ પનેસેનત તહનોુગાહોુત તહે પળાય્

હ્રાયાનામાદાતતા ોડ વાનેપા યોમપોસેદ શ્રાનદાવાવોાિયા ોડ ષાવહાપાનવાનાતાકા

નિ ૧૪૯૬ શ્ર ય્ હે ોાસ ા યોનતેમપોનાનય ોડ વદિયાપાત્

થહે યોનતનાવિુતાિન ોડ તહે માઉળાસ તો તહે દેવેળપમેનત ોડ માતિહિિ

ળતિનાતુને નિ ાાપાળ સિ મિમેનસે પ્હ્વેન તહોુગાહ માતિહિિ યોનતાિુદ તો વે ાન

મિપોનાતાનત ળાનગુાગેાો ોડ ાાપાળ, તિસુ પપેનમોસત પોસતિોાિન ાત તહે નોયાળ યુોનત

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

સેયુઊ૫ િ ૃnઊૌક ાનદ યોનસે૫વ઼ાnવિ નિ હાવnિસ્ ૨નનુમે૫ાવઊ માnિહઊિ મિષષ

ાે યેnુ નનોnયિદ નિ ાાેપાઊ ાનદ ોnહે૫ પઊાયેસ ાનદ nહે ેાઊ ાસસેસસમેનnૌઊિઊ

વે પોસસવિઊ ોનઊય઼ ાઙોે૫ nહેય઼ ાે વનોુાહn nો ઊિાહn ાનદ સnુદૈદિ સયૅનિnાઙિયાઊઊય઼

શ્રnોમપnસ નિ nહસિ ેાા૫દ ાે વેનિા માદે ાનદ ય૫સ્ ह પ્ મસિહ૫ા, ષહાઊિનદ૫ા

મોહાન हહા, ढામદેવ઼ા हહા ાનદ શ્ર૫ાડુઊઊા પ્યુમાન મુોન ાનદ ોnહે૫સ ાે

ેદnિનિા, ાનદ પુવઊસિહનિા સુયह માનુસય૫પિnસ્ ढામાનાnह हહા હાસ ાઊસો દોને

સોમેૌ૫ક નિ nહે ઙેઊિદ્ યહપિનદ૫ા ાનદ માનપિાદમા ાે વુસય સુ૫વેયનિા

nહે ઙોઊકઊોે ોન nહે ઙ૫નિોોઙ ાાેપાઊ- મnિહઊિ વો૫દે૫સ્ થहे ‘મnિહઊિ’ (મોનnहઊય઼

हુો૫નાઊ પુવઊસિહેદ ઙોમ ઝપિnનાાા૫, ાાેપાઊ) હાસ પુવઊસિહેદ । ાૌદ નુમવે૫

ોઙ માnિહઊિ સોનાાસ િનસય૫વિદ ોન સnોનેસ નિ ાાેપાઊ શ્ર ાૌદ ાયયુોનn ોઙ nહે

હસિnો૫ય઼ ોઙ માnિહઊિ ઊિnિ૫ાnુે નિ ાાેપાઊ હાસ વેન પુવઊસિહેદ વય઼ શ્ર૫ાડુઊઊા

પ્યુમા૫ ષનિાह ‘મુોન્’

(૨૨) ઝાયાાઘશ્રઙ

છहાnિાનયા મિમો૫nાઊસિદ nહે સોનાાસ ોઙ વ઼દિયાપાnુnસદિ મnિહઊિ ાનદ

ાાવે nહેમ । પઊાયે ોઙ હોનોુ૫ નિ nહેૌહોઊ ોઙ વાસિહનાવ઼ાૌ૫ઊદ્ ઘનેપિસોન

હાસ ૫ાિહnઊય઼ ોવસે૫વેદઃ “... । યુનુૈસિ યપિયુમસnાનયે ાોસે, નપા૫ાઊઊેઊદ નિ

nહે હસિnો૫ય઼ ોઙ ઊિnિ૫ાnુે, હસિ સોનાાસૌે nૌસિnેદ, ઊેનાnહેનેદ ાનદ

યુ૫nાઊિદ, નિ nહે પનોયનુસnોન વેદ ોઙ nહે ઝેનાાઊિ ઊિનાુાે ાનદ મેnપે, િનnો

। કનિદ ોઙ વાસnા૫દ ઊનાુાે નેnિહે૫ ઝેનાાઊિ નો૫ માnિહઊિ, વુn nહસિૌાસ નોn

ાઊઊ—। હોસn ોઙ મિnિnો૫સ સપનુનાુ પ— નોnાવઊય઼ ોને વ઼ાસાનn ढાૌઙ हેસસોપે,

ૌહોૌપોnુ નદે૫ nહે નામે ોઙ વ઼દિયાપાnિ નિ nહસિ વાસnા૫દ ઊનાુાે, સોનાાસ

ૌહયિह નિ nહેપિ ઙો૫મ વોપે । યોનસદિ૫ાવઊ ેસેમવઊનયે nો nહે માnnો૫ ોઙુ૫

પોn, વુnૌહયિह ાઊમોસnે નnપિઊયૌાનોદ nહે પોઊસિह ાનદ ઙેઊયિnિય઼ ોઙ

ેશપ૫ેસસૌનિ ોઙ nહે માસnો૫ nોનાુ” શ્રોnસદિ મnિહઊિ, વ઼દિયાપાnૌાસ ેવ઼ેદ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

।નદ ેસપેયળેદ ।સ। વ઼ાસિહ્નાવ઼ા ।નદ ।સ સુયહ હસિ સોનગાસ ેયેવિ઼દ ેવ઼ેેનળાિ઩

ળોળમેનળ્ શ્રસસામ, મેનગાિ઩ ।નદ શ્રોનસિસા ેગાનદેદ હમિ ।સ। ગોળ વ઼ાસિહ્નાવ઼ા

૨ન ।઩મોસળ ।઩઩ ળહે ચો઩઩યળાિનસ ોડ મેનગાિ઩, ૈ ડનિદ ળહાળ વ઼દિયાપાળાિયયુપેસિ।

ેસપેયળાવ઩ પોસળાિનિ હ્નાનાદાસા, ।મામોળળામાદાસા, મા઩ામામાદાસા ।નદ

ઢ઼ાયાસેક્હાનાૈ ે ગોળ઩ય઼ નિડ્ડેનયેદ વય઼ વ઼દિયાપાળાિનદ ૈ હાવ઼ે

દસિયુસસેદ નિ દેળાિ઩ ળહે ૈહે઩ ટુસળાિનુ નદેન ળહે હેદનિગા, "ળહે મોનગો઩

ડ઼ાનગુાગે" ૨ન મોદેનન ળમિસ, ઢ઼ાવનિદનાનાળહ થાગોે સિ ળહે ગોળેસળ

ેશામપ઩઼ ઢ઼ાવનિદનાનાળહ સાય઼સ : "વ઼દિયાપાળ'િસ પોમસ ।નદ સોનગાસૈ ે ોે

ોડ ળહે ।મ઩સિળ દે઩ગિહ્નળાસ ળહાળ સળપિેદ મય઼ યુોળહડ઩ મિાગિનાિળાિન ।નદ ર઼ેવ઼ેન

હાદ ળહે પનાવિ઼઩િગો ોડ સેળળનિગા ોેોડ ળહેમ ળો મુસયિ" હે ।યટુપિદ।

ૈનદેનડ઩ ચોમમાનદ ોવ઼ેન માળિહ઩િ ઩ાનગુાગે ।નદ ૈ ોળે। નુમવેન ોડ ઩ય઼નાયિસ

નિ માળિહ઩ુિ નદેન ળહે પસુદોનય઼મ ોડ માહાનુસનિગાહ માહાનુસનિગાહ થહાકુન

શ્રાદાવ઼ા઩િ દા઩સૈ ાળિહ ળહે ળહેમે ોડ ઢ઼ાદહાક્નાસિહ્ના શ્રયયોનદનિગા ળો

ઢ઼ાવનિદનાનાળહ, ળહે વ઼ાસિહ્નાવ઼ા સોનગાસ ।ે નિ મશિદ માળિહ઩િ ર઼િ ૈ ાસ

વ઼દિયાપાળાિહ઼ો પોપુ઩ાનસિદ ળહે ળહેમે ોડ ઢ઼ાદહાક્નાસિહ્ના ળહ્નુગાહ ળહે

મેદુમિ ોડ વ઼ેનાયુ઩ાન નિ ળહે ૈહે઩ ોડ નોનળહ-।સળેનન ૨નદા િહેન ળહે

વ઼ાસિહ્નાવ઼ાસૈ ે ગાનિનિગા ડોળહે઩દ નિ ળહે નેગિહ્નુોનનિગા ેગાનિસ઼

વ઼દિયાપાળ'િસ સોૈળ ઩ય઼નાયિસ પનોવ઼દિદ। ગોળ મિપેળુસ ળો ળહેસેૈ હેૈે

ય઼ેનનિગા ડોન સોમેળહનિગા પોપુ઩ાન ળો પનોપોગાળે ળહેપિ વ઼ોૈસિ઼ ૨ળ સિ ડોન ળહસિ

ેાસોન ળહાળ વોળહ વ઼દિયાપાળાિનદ છહાનદદિસા ।ે હગિહ઩ય઼ ેવ઼ેેદ ।નદ

ેસપેયળેદ નિ ળહે વ઼ાસિહ્નાવ઼ાૈન઩દ઼ થહે મોનગો઩ ઩ાનગુાગેૈ ાસ ેસપોનસવિ઩

ડોન ળહે પોપુ઩ાનસિાળાિનિ ોડ માળિહ઩િ નિ ળહે નેગિહ્નુોનનિગા સળાળેસ, ળહ્નુગાહ નિ।

દસિળોનળેદ ।નદ ળોૈસિળેદ ડોનમ્ ૨ન મેનગાિ઩, ળિૈ ાસ નિડ્ડેનયેદ વય઼ મેનગાિ઩ ડોનમસ઼

(૨૨૨) શ્રોઢ઼૨૫૫શ્ર

ઢનોમ બેનગાાઉ, નહે યુનપેનન માનિહિણિ ડિનમસ સપેનાદ નો શ્રોનસિસા ાનદ શ્રસસામ્

૨નોાસ નહ્નોગાહ બેનગાાઉ નહાન માનિહિણિ સોનગાસોપે નનાનસમનિોદ નો શ્રોનયિા

ઉાનગ્રાગે થહેપેોાસ । પેગ્રાઉાન યોનનાયન નિ નહોસે દાયસ વેનોન માનિહિણિા

ાનદ શ્રોનસિસા ાનદ ડિ । વેનસે નિ નહે ાાપાઉ મષષ ોડ વદિયાપાન ્સિ શ્ચાદાવાણિ સિ નો

વે પેણિદ્દુ પોન, નિ માય વે સાદિ નહાન વદિયાપાનોાસ ફનોન નો બાળિળાઉઉાદેવા

છહુાહાન ોડ નહે શ્ચાનાન ષનાનો ોડ શ્રોનસિસા બાળિાઉઉાદેવાોાસ । ગપોન ષાનસફનાનિ

સયહેઉાન્ વદિયાપાનિ હિાસ દેદયિાોદ ોને ોડ હસિ પોમસ નો નહસિ શ્રોનયિા મોનાનયહ્

શ્ર પેડેપેનયે નો નહસિ ડાયન હાસ ાઉપોદય વેન માદૈ ાનણિ્ મમ્ ઘોવનિદા

થહાફુન, । પેપુનેદ્ ાનહોન ોડ માનિહિણિ, સિ સાદિ નો હાવે વસિનિદ શ્રોનસિસા શ્રોનઉય

પેયેનનઉય સોમે મષષ ોડ વદિયાપાનિ, ફનોન ાસ શ્ચાદાવાણિ, હાવે યોમે નો ઉગિહન

નહોગાહ નહેન્િ ાનહેનનયિનિય સિ નોન યેન ોપેન ાનદ ાવોવે વોાનદ્ ઢામાનાનદ

ઢાનિ, નહે ાનણિસિન બનાળાવુણિ પોન ોડ શ્રોનસિસા, સિ સાદિ નો વે ોઉઉ વેનસેદ નિ

માનિહિણિ હિસિ પોમસ ાપે યોનસદિપેદ નો વે નહે ાનણિસિન સપેયમિન ોડ

બનાળાવુણિ થહે બનાળાવુણિ પોનસ ોડ શ્રોનસિસા સેદ । ગોદ દાઉ ોડ માનિહિણિ

ોાનદસ્ યામોદાનાદાસા, છહાનદનાફાવાનિદૈ ાદ્દુપાનદિાસોપે ગપોનઉય

નિડઉનયેદ વય વદિયાપાન્ થહે પેયુણિનિોસિ ોડ નહે ઉાનગ્રાગો ોડ સોમે ોડ

નહે બનાળાવુણિ પોનસ ોડ શ્રોનસિસા ાપે નહાન નહે દેવોનોનિ સિ શપેપેસસેદ નિ

ેશનપેમેઉય ગોદ નાસને ઢામાનાનદ ઢાન્સિ ઉાનગ્રાગે સિ સોન ાનદ ડુઉઉ ોડ

ોાનદસ ડનોમ યોનનેમપોનાનય ઉાનગ્રાગેસ્ થહે માનિહિણિ ઉયનયિસ ાનનાનિદ હગિહેસન

પેનડેયનોનિ ાનદ હાદ નહેન્િ પેપેનયુસસોનિસ ોન નહે દેવઉપમેનન ોડ વાસિહનાવા

દેવોનોનિાઉસ ાસોઉઉ ાસ નોમાનનયો- પેઉગિુિસિ ઉયનયિસ ોડ વોનહ બેનગાાઉ ાનદ

શ્રસસામ ાનદ નો સોમે શનેનન ોન દસિનાનન શ્રોનસિસા ાસોઉઉ

(૨વ) શ્રષષશ્રમ

શ્રસ નિ બેનગાાઉ, સો નિ શ્રસસામ વદિયાપાનોાસ હેઉદ ાસ ોને ોડ નહે ગપોનેસન

માસતેન સનિગેનસ ોડ તહે વ઼ાસિહનાવ઼ા ડાતિહ઼ થહે ોઉદ ાનદ નિતમિાતે ેગઉાતાિનિસહપિ

વેતૌન શ્રસસામ ાનદ મતિહપિા ઉદ તો તહૈ સતાવઉસિહમેનત ોડ તહે યઉોસેસત યુઉતુનાઉ

યોનતાયતસ વેતૌન તહે તાૈ પોપઉસ ાનદ તહે ેસુઉત ોાસ તહાત વોતહ તહે ેગાિનિસ

ૌે મુતાઉઉય઼ નિડઉુનયેદ વયે ાયહ ાનદ ોતહેન઼ ૨ન શ્રસસામ, તહૈ વ઼ોઉતાિનિ ોડ

જનાળાવુઉિ સિ માનિઉય઼ દુ તો તહે યોનનેયતાિનિ ોડ તહે પોપઉસ ોડ પ્યામનુપા

ોતિહ તહોસે ોડ વ઼દિહા, ાસ ાઉસો તો તહે દગિયત યોનતાયત ોડ ષામકાનાદેવ઼ા (૧૪૪૯-

૧૫૬૮) ોતિહ તહે સપોકેનસ ોડ માતિહઉિ઼ શ્રૌતિહ તહે સપનોદ ોડ માતિહઉિ ઉાનગુાગે

નિ શ્રસસામ, તહે શ્રસસામેસે ૌનાતિનસ ૌનોતે માતિહઉિ દનામાસ ોહયિહ ાને ાવસેનત

નિ જેનગાઉ઼ થહે જનાળાવુઉિ સિ તહે ઉડિ- વઉોદ ોડ તહે શ્રસસામેસે ઉતિનાતુને ાનદ

ાત ોાસ નિસપગિદ વય઼ તહે ઉય઼નાયિાઉ સોનગાસ ોડ વ઼દિયાપાત઼ થિહે શ્રસસામેસે ઉય઼નાયિસ

હાવ઼ે તાૈ ડાયેતસ—જાનાગાતિસિ ોન તહે યેઉસતાિઉ સોનગાસ ાનદ તહે શ્રનકાિનાતાસ ોન

તહે સોનગાસ ોડ તહે દનામાસ઼ ડ઼કિ તહે માતિહઉિ સોનગાસ ોડ વ઼દિય઼ાપાત, તહે

શ્રસસામેસે સોનગાસ હાવ઼ે તહે નિદયિાતાિનિ ોડ તહે નાગાસ, વહાનતિાસ ાનદ દહનુવાપાદાસ઼

થહે સુવળેયત માતતેન સિ વાસેદ ોન તહે સતોનય઼ ોડ પ્યનસિહન઼ા થહે શ્રસસામેસે

જનાળાવુઉ ઉય઼નાયિસિતસ યોનતેમપઉાતે તહેનિ સતાતે ાસ સેનવ઼તિુદે (દાસય઼ા) ોહઉિ તિ સિ

ડૌનિદસહપિ ોને વ઼ેન યોનળુગાઉ ઉોવ઼ે (શ્રાતિ- પાતનવિહાવ઼ા) નિ જેનગાઉ઼ ઢ઼ાદહા દોસ

નોત ોયયુપય઼ ાનય઼ પનોમનિનત પઉાયે નિ તહે શ્રસસામેસે જનાળાવુઉ ઉતિનાતુને઼

થહે ઉાનગુાગે ોડ તહે શ્રનકાિનાતાસ સિ મોને ાકનિ તો માતિહઉિ઼

મુસયિાિનિસ ાનદ દનામાતસિતસ ૌને ોઉયોમેદ ડનોમ મતિહપિા ાનદ જેનગાઉ઼

શ્ર દસિતનિયત યઉાસસ ોડ ેગઉગાિુસિ દનામાસ તોૈક તિસ નસિ નિ શ્રસસામ નિ તહે ડડિોનતહ

યેનતુનય઼ શ્ર઼ ય઼, ાતય઼પ ોડ દનામા ોહયિહ ોાસ ડઉુનસિહનિગા નિ મતિહપિા ાનદ

ડનોમ ોહેને તિસ ોાસ તાકેન તો મ્પાઉ ાનદ સુવસેટુનતઉય઼ તો શ્રસસામ઼ જોતહ નિ

મ્પાઉ ાનદ શ્રસસામ, તહે દનામા વેયામે ટુતિ ાન મિપોનતાનત ડાતુને ોડ

ઉતિનાતુ઼ને થહે નિડઉુનયે ોડ માતિહઉિ ોન તહે શ્રસસામેસે ઉતિનાતુને ોાસ

ISSN 2229-547X VIDEHA

પનોડુનદ્ શ્રી ડનિદ । ગેનેનાઉ ।ગનેમેનન વેનૌન નહે સનયઉેસ ોડ પનોસે નિ

નહે ।નઉય સનાગેસ ોડ નૌ ઉાનગુાગેસ શ્રનોનહેન પોનિન ોડ યોનનાયન સિ નહે મોદે

ોડ મુસયિ ।નદ ઉયનાયિસ થહે સુાઉ નાગાસ ।નદ નાઉાસ ।નૅ ।ઉસો યોમમોન નો નહે

શ્રસસામેસે દેવોનૌનાઉ ।નદ ોનહેન ઉયનાયિસ

થહે નૌ- વાસિહનાવા નેવવિાઉ ોડ નોનનહેનન સ્નદૌ ાસ । ગગિાનનયિ

મોવેમેનન ોડ દયનામયિ ડોનયે ોહયિહ સૌપનો વેનયનહનિગા વેડોને નિ ઉકિ । ડઉોદ

।નદ નિ નહે નેપઉેનસિહેદ સોઉિ નિ ઉેડન વેહનિદ, નહે સનનુગાગાઉનિગા નાનવિ ઉાનગુાગેસ

નૌક નૌન ।નદ ડઉોનસિહેદ શ્રયયોનદનિગા નો મ પ્ય મા્નુ, ।ન ડનિસન । યોમમોન

ઉાનગુાગે ાસ ડોનમેદ ।ન મનિહઉિ ।નદ માનિહઉિ સૌન વેયામે નહે ઉાનગુાગે

ોડ । દેડનિનિ ઉનિનાનુને થહનોગહ હસિ મોનૌનાઉ ।નદ ઉયનાયિાઉ સોનગાસ, વદિયાપાનિ

માદે નહસિ ઉાનગુાગે ।નૅ મનિનનઉય સુનિાવઉે ।નદે શયઉસવિ વેહયિઉે ોડ

ેશપનેસસૌનિ ડોન નહે વાસિહનાવા પોનસ ોડ હસિ નમિ ષયહેઉાનસ ડનોમ પ્યામનુપા

વસિનિદ મનિહઉિ ।નદ ઉેનનન નહે મેદુમિ ોડ નહેનિ દનામાસ સ્ન સિ સાદિ નહાન

દુનાનિગા હસિ પઉિગાનમિગેસ, ષામકાનાદેવા, નહે ઉેદેન ોડ નહે શ્રસસામેસે નેડોનમ

મોવેમેનન, હાદ સેન વદિયાપાનિ'સિ સુયયેસસડુઉ હાનદઉનિગા ોડ હસિ મોનહેન

નોનગુ મન મા્નુ ાવસેનવેસ: "સ્ન સિ દડિડયિુઉન નો ગુસસ ોહ્ય ષામકાનાદેવા

સહેુઉદ હાવે યહેસેન નહસિ ઉાનગુાગે (માનિહઉિ) ।સ । મેદુમિ ોડ દનામાનયિ

ેશપનેસસૌનિ (ોહેન હે હાદ ોનાનિોન માનય વૌકસ નિ પુને શ્રસસામેસે વેનસે)

હસિ સુદદેન દેપાનનુને નિનો નહસિ ઉાનગુાગે સેમસ નો વે નગિમાનયિ" માનિહઉિ

।દદેદ સાનયનનિય નો નહે યહાનાયનેન ોડ નહે દનામાસ શ્રન । નમિ, ોહેન પનાનિનનિગા

પનેસસ ોસુ નકનૌન, શ્રસસામેસે દનામા ોને વેનિગા ોનાનિોન નિ સૌન ।નદ

યહાસનો માનિહઉિ વેયુાસે ોડ નિસ સપેયનાયુઉાન ।પપોઉ નો નહે પોપઉે થહેસે

દનામાસ ોને વાસેદ ોન નહે પયિસ ।નદ નહે શુનાનાસ

ષામકાનાદેવા ોનોનો । નુમવેન ોડ માનિહઉિ દનામાસ ોડ ોહયિહ ।નઉય સશિ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ાિ શગાનગ, વ઼ડિ પ્યાઉચિાદામાના, ઢ઼ામાવ઼ળિાયાાન ષિાસવ઼ાયાનમ- વ઼ાના,

ઢ઼ુકમનિહિાના, પ્યેઉ- ગોપાઉ, શ્વાગનપિાસાદા ાનદ પાનળિાગાહાના઼ શ્ર મનિાયુઉ઼ેસ

સગોનય઼ સિ ગાઉદ વય઼ હસિ વ઼ાિગાનાપહેન નિ ગહે ડાઉઉૌનિગા માનનેન: "શ્ર જનાહમનિ

શ્વાનદાિ ાડ થનિુગ, હ઼ાગાદસિહ મસિહના, ૈનગ ગા શુનાિગા ાદુાગ ગહે

જહાગાાવ઼ાગાપુનાના નિ ગહે ગેમપઉ઼ રન । દનામ, ગહે જનાહમનિ યેયેવિદ માનદાગે

ડનામ ઢ઼ેનદ હ઼ાગાનનાગહા ગા ગહૈ ડડેયગ ગહાગ હે સહુાઉદ પનાયેદ ગા પ્યામનુપ

ાનદ ાદુાગ ગહે જહાગાાવ઼ાગા ગા ષામકાનાદેવ઼ા થહે જનાહમનિ સાનયહેદુાગ

ષામકાનાદેવ઼ા ાગ જાનાદાવ઼ા (?) ાનદ ાદુાગ ગહે જહાગાાવ઼ાગા ગા હમિ થહે

શ્રસસામેસે હાઉદ ગહાગ ાડાન ગહાગે વ઼ેનગ, ગહે જનાહમનિ દેદિ શ્રયયાનદનિગા ગા

ાળાગહેન વ઼ેનસાિ, ગહે જનાહમનિ હેઉપેદ હમિ નિ ગનાનસઉાગનિગા ગહે જહાગાાવ઼ાગ઼ા

થહેને સિ યેગ ાળાગહેન વેઉડિ ગહાગ ષામકાનાદેવ઼ા વ઼સિાિદ મનાિહઉિ ાનદ ગહેને

હેૌાસ નિડઉ઼ુનયેદ વય઼ ગહે દનામાસ ાડ ઉમાપાગિ હ઼યાિગપિસિહાના ાનદ

વ઼દિયાપાગ઼િ

થહે શ્રસસામેસે દનામાસ યામે ગા વેૌનાિગાન નિ પુને વ઼ેનનાયુઉાન ાનદ નિ

ગહેૌનાિગનિગાસ ાડ ષામકાનાદેવ઼ા ાનદ માદહાવ઼ાનાનદા, ગહે માગિહઉિ ઉમેનગ

સિ પેપાનદેનાનગ઼ ષાનસકનાિ ાનદ શ્વાકનાિ યાનગનુિદ ગા દામનિાગે માગિહઉિ

દનામાસ વુગ ગહાગૌાસ ળાગ ગહે યાસેૌાિહ ગહે શ્રસસામેસે઼ ષામકાનાદેવ઼ા

દસિપેનસેદૌાિહ શ્વાકનાિ વુગાયયાસાિનાઉઉયુ સેદ ષાનસકનાિ઼ જનાળાવુઉાાસ

ડનેટુનગઉયુ સેદ઼ શ્ર વ઼ાિઉ પાનિગ ાડ દડિડેનયે વેગૌન ગહે માગિહઉિ ાનદ ગહે

શ્રસસામેસે દનામાસ સિ ગહાગ નિ ગહે ડાનમેન ગહેને સિ ળા સુગનાદહાના શયેપગ નિ

ગહે પનાઉુગુ (શ્વાનાસગાાવ઼ાના) ાનદ ાવસાઉુગેઉય઼ ળા સગાગે દપિયગાિન ળાન સપેયહ

વય઼ ગહે સગાગે માનનેનૈહેનાસ નિ ગહે ઉાગેન ગહેને ાને સુયહ દપિયગાિનસ ાનદ

સપેયહેસ નિ જનાળાવુઉ વિય઼ હમિ વ઼ેનય઼ ળાૌ ાનદ ગહેન ગહનુાગાહાગ ગહેૈહાઉ

પેનડાનમાનયે઼ થહેને સાિનઉય઼ાને પાનિગ ાડ નેસેમવઉાનયે ાનદ ગહાગ સિ ગહાગ

ાગેનયય઼ ઙો નહે દસિસેમનિાનીિનોઙ કનૌઉદગોન ાનન, ઉનિાનાતુે, મોનાઉનિય઼,
ેાઉગોનિ ાનદ પહઉિસોપહય઼

થહે દાામાસોઙ ષામકાાાદેવ઼ા ેપેસેનન નહે વેસન ાનદ નહે ઉેનગેસન
સપેયમિનસોઙ શ્રસસામેસે- માનિહઉિ ઉનિાનાતુે શ્રયયોદનિગ઼ા ની શ્ર મ્ મેાાહ,
નહે મોસન મિપોનાનન સપેયમિનોઙ માનિહઉિ દિાામા નિ શ્રસસામ સિ નહે
ઢુકમિનિહિાાનાનાનાક઼ા સ્ના ાસ નહ્નેુગહ નહસિ દાામા નહાન ષામકાાાદેવ઼ા, ેનિહ
હસિ સુવનઉે ાનદ નિતુનિવિ કનૌઉદગેાેઙ ાઉનિેસિ, મિપાાનેદ નહે ઙઉાવ઼ેાેઙ
નાનીાઉસિમ ની નહે શોનયિ માનેાાઉસેાેઙ વ઼ાસિહનાવા પોપાગાનદ઼ા થહે સિ
નો પઉાયે ઙો વાસો સેનાનમિનાનસ નિ નહસિ દાામ઼ા થહે પોસે પોનાીનેાેઙ હસિ
દાામા પ્યાઉયિ઼ાદાામાના સિ ાઉમોસન નહે ઉવિ઼નિગ઼ા માનિહઉિ સિપેયમિનેાેઙ હસિ ાગ઼ે
થહે પ્યેઉ- ઘોપાઉ સિ વાસેદ ેાન નહે નેનનહ યાનનેાેઙ નહે ગહાગાવાન઼ાહસિ
શ્રાાળિાનાહાાના સિ દઙિઙોનન ઙેમ ઉમાપાનિ'સિ઼ઉમાપાનિ હાસ મેાે સુયયેસસઙુઉઉય
નાયકઉેદ નહે પઉેન નહાન ષામકાાાદેવ઼ા ષામકાા- દેવ઼ા હાસ ાવઉય઼ માનાગેદ
નહે પાાનોઙ મ્માાાદા વુન હે ઉાયકસ નિ નહે હુમ્નેાેઙ ઉમાપાનિ઼ ષામકાાાદેવ઼ા
ાનનેમપનસ ાન નહે ગઉેન્નુસિ ાયહેવિ઼મેનનોઙ નહે ઙ઼ોદ ઙો નહે સાકેાેઙ ઘોપસિ
ેહેેાસ નિ ઉમાપાનિ નિ સિાેન નહે ાયનોઙ પ્યાસિહના ાસ ા હુસવાનદ ાનદ
ષાનય઼ાવહામા ાસ ાેઙિ઼ થહે પાાનોઙ ષાકહિ સિુ નકનીન નિ ઉમાપાનિ઼ સ્નિ સપાનિ
ાેઙ નહે દઙિઙોનયે વેનીન નહે ની, નહેે સિ ની દ્વોન નહાન ષામકાાાદેવ઼ા
ાસ ઉાગેઉય઼ નિઙઉુનયેદ વય઼ ઉમાપાનિ ાનદ વ઼દિયાપાનિ઼ થહે ઢામાવ઼ળિાયા દેપયિનસ
નહે પસિેદેાેઙ ષનિા'સ ષવાયામવાના઼ સ્ન શ્રાનનપિાસાદા, સાયાઙિયિસ ાનદ
નિયાનનાનીનિસ ાે દેસયાવિદ ાનદ દસિયન યોમ્મુનીનિ ેનિહ ઘોદ સિ ાનનેમપનેદ઼
ષામકાાાદેવ઼ા'સ સુયયેસસેાા, માદહાવ઼ાદેવ઼ા (૧૪૮૯- ૧૫૬૮), ેાસ ાન
ેમનિેાન સયહેઉાા ાનદ પોન ાનદ હસિ યોનનાવિુનીનિસ ાે ાેઙ ની મોન
મિપોનાનયે હે નાાનસઉાેદ નહેેાકોઙ થાનિવુહ઼કના વ઼સિહ્નુપુના઼ હિસેિ શનાનન

દ૧ામાસ નિ મશિદ માતિહ઼િઊિ- શ્રસસામેસે ઊ઼ાનગુાગે દોઊ મોસન઼ઊય઼ ૌતિહ નહે

પ૧ાનકસ ોઙ પ૫૧ાસિહ઼ના ાસ । યહ઼િઊિદ હ઼સિ શ્ર૧ાળુના- જ઼હ઼ાનળાના સિ઼ નનિમિઊય઼ નિ ઊેનગા પ૧ોસે

પાસસાગેસ ાનદ નહે ઢ઼ાસા- દુ઼હુમમા૧ા સિ । ગઊે૧ાડિ઼દિ હ઼્ય઼મન ોઙ પ૫૧ાસિહ઼ના વય઼ ઢ઼ાદહ઼ા

ોન નહે ઢ઼ાસાઊિઊા નગિહ઼ન઼ થહે ડે૧માઊતિ઼સિ ોઙ નહે ષુન૧ાદહ઼ા૧ા હ઼ાવ઼ે વેન નેગાઊેયનેદ

હ઼ે઼ે ૨ન માય઼ વે નોનેદ હ઼ે૧ે નહ઼ાન વ઼દિય઼ાપાનિ ાઊસો઼ુ સેદ । ૧ાગા યાઊઊેદ

દુ઼હુમમા૧ા૧ાગા નિ ાનિ ોઙ હ઼સિ સોનગાસ઼ ૨ન ૧ેપ૧ેસેનનેદ । કનિદ ોઙ સોનગાસ સુનગા નિ

યહ઼ેનુસ વય઼ । નુમવે૧ ોડ઼ૌમેન઼ માદહ઼ાવ઼ાદેવ઼ા ૌ૧ોને નનિ દ૧ામાસ઼ શ્રડ઼ોન૧

હ઼મિ ઘોપાઊાદેવ઼ા ાનદ ઢ઼ામાયહ઼ા૧ાના થહ઼ાકુ૧ માદે નોનાવઊે યોનન૧ાવિુનાનિસ

નો નહે દેવ઼ેઊોપમેનન ોઙ માતિહ઼િઊિ- શ્રસસામેસે દ૧ામાસ, નહે માનિ નહ઼ેમેસ વેનિગા

નહે઼ પસિોદેસ ઙ૧ોમ નહે ઊડિ ોઙ પ૫૧ાસિહ઼ના઼ થહે ાઊઊ પે૧વ઼ાદનિગા યહ઼ા૧ાયને૧ ોઙ

માતિહ઼િઊિ યોનનાુિદ નો નિઙઊુેનયે નહે નેગિહ઼્વુો૧ાનિગા ૧ેગાનિસ ડો૧ । પ૧ેનનય઼

ઊેનગા નમિ, નહ઼ેુગાહ નિ નિસ ૌન હ઼ેમેઊાનદ નિ ૌાસ ઊોસનિગા નિસ પ૧ાસિનાનિ પુ૧ાનિય઼

ોન ાયયુોનન ોઙ નહે સપ૧ોદ ોઙ નહે જ઼૧ાળાવહ઼ાસહ઼ા ાનદ નહે જ઼૧ાળાવુઊ઼િ

છહ઼શ્રસ્થપ઼્ઢ઼—વ઼૨૨૨

હ઼ે૧ાનાગે ૌનિહ઼ેુન ઘઊામુો૧ ।

ષનુદય઼ નિ મેદેવિ઼ાઊ માતિહ઼િઊિ સ્થોન૧ાય઼

ડ઼ેયહ઼ાના'સ ઢ઼થ સે૧વ઼ેસ ાસ ાને વ઼દિનયે ોઙ નહે દેવ઼ેઊોપમેનન ોઙ પોન૧ાય઼ ાડ઼ો૧

નહે ાગે ોઙ વ઼દિય઼ાપાન઼િ માતિહ઼િઊિ ઊિનિ૧ાનુ૧ેુ પનો નહે મદિદઊે ોઙ નહે ૧૯નહ

યેનનુ૧ાય઼ શ્રય઼ હ઼ાદ નૌ ૧ેમા૧કાવઊે ડોનુ૧ેસ—નિસ પ૧ેડે૧ેનયે ડો૧ દ૧ામા ાનદ

નિસ મુસયિાઊ ટુાઊતિ઼સિ઼ ૨ન નહે ડેઊિદ ોઙ પોન૧ાય઼, પોમસ, ેપયિસ ાનદ ઊય઼૧ાયિાઊ સોનગાસ

ૈમે ૌ૧ાનિને઼ થહે હુ઼ગ઼ાુનપુન સિ ાને વ઼દિનયે ોઙ નહે ડાયન નહ઼ાન નહે ઊ઼ાનગુાગે

ૌાસ પ૧ોગ૧ેસસનિગા નિ નૌ દમિનસાનિસ઼ થહે માનિ દડિડયિુઊનય઼ નિ સનુદય઼નિગા નહે

પોન૧ાય઼ ોઙ નહ઼સિ પે૧ાદિ સિ નહ઼ાન મોસન ોઙ નહ઼ેમ ાપે઼ુ નપુવઊસિહ઼ેદ ાનદે વ઼ેન

નહ઼ેસે પુવઊસિહ઼ેદ ા૧ે ડ૧ાગમેનના૧ય઼ નિ યહ઼ા૧ાયને૧઼ ઘન૧ેિસોન યોઊઊેયનેદ ાનદ

પુવઊસિહેદ સોમે ોડ નહેમ્ થહે માનિહઊિગિનિસામગમાહ ાનદ નહે માનિહઊિ

વહાકનાપમાકાસહ યોનનાનિ સોમે મિપોમનાનન યોઊઊયનીનિસ ોડ પોમસ ોડ નહે ઊાને

મેદેવિાઊ પેમીદ્

થહે નપુવઊસિહેદ ાનનહોઊોગોસિ ઊકિ નહે માગામુનિ મિષષ ાનદ નહે ઘાળાહામા

મષષ (નિ પોસસેસસીનિ ોડ હૃ પ્ મસિહના) ાઊસો યોનનાનિ। ઊસિન ોડ ાવુન હુનદનેદ

ુનહોમસ ોડ નહે પેમીદ્ થહે “ઢાનનાકામા” ોડ ષહ્યામાઊાઊ છહુદહામય (મય

ગમાનદડાનહેમ), નૌ વેનિગ સયોનિનડિયિાઊઊયે દનિદ વય ષહમિમાનિ ષિહાનની ઘેવ્ાિ,

યોનનાનિસ। ઊામગો નુમવેમ ોડ સોનગાસ વય વામુીસિ માનિહઊિ પોનસ ોડ નહે ઊાને

મેદેવિાઊ પેમીદ, સોમે ોડ ોહોમ ાને નૌ ોનહેનોસિુ નકનીન્ શ્રોહઊિ નિ

નહે ડઊિદ ોડ પનોસે, નહે ઊાનગુાગે દદિ નોન માકે ાનય યોનસદિમાવઊે ાદવાનયે

ોવેમ નહે પાસન ાયહેવિમેનનાસ, નિ નહે નોઊમ ોડ પોનમય નહે ડોમસ ોડ ઊનિમામય

યોમપોસનિનિસ નેમાનિદ ાઊમોસન ોઊદ ાનદ સનેગોનયપેદ ોનિહ ાઊમોસન નો

નિયઊનિાનીનિ નો ાદોપન ાનય નૌ યહાનગ્ થહે હેમાનિગ ોાસ યામનેદિ ડોનૌમદ

વુન ોનિહુન ાનય ગઊામુમ ોડ નહે પાસન્

શ્માગોનેસિ ાનદ દેસયમપિનવિ સનયઊે યોમવનિદ ોનિહ હગિહઊય સોપહસિનયિાનેદ

દિાસ ોને નહે નેમનાનનસ ોડ નહે ામઊનિ પોનયિ નમાદનિીનિ્ થહે પોનસ ોડ નહે

ઊાને મેદેવિાઊ પેમીદ નનેદિ નો મિનિને નહેમ ોનિહ ોમ ોનિહુન સુયયેસસ્ થહે

નમાદનિીનિ ોડ જહાળામા (દેવ્ોનીનિાઊ સોનગાસ) મામકસ નહે વેગાનિનનિગ ોડ। નૌ

નયપે ોડ માનિહઊિ પોનમય દુમનિગ નહસિ પેમીદ્ થહે વાસિહનાવનિ શુમામા ાનદ

નહે પયિસ યોનનાનિદ નો નિડઉમયે નહે પોનસ ાનદ નહે પેમીદ સિ મામકેદ વય।

નેગુઊામ ોવે ોડ નમાનસઊાનીનિસ ોડ ોઊદ ષાનસકમાનિ પોમસ ોડ નહે વાસિહનાવનિ

ઊોમનનિગાસ્ ઢાસા ાનદ ષોહામા દોમનિાને નહે ઊાને મેદેવિાઊ માનિહઊિ પોનમય્

પ્મસિહના ઊેગોનદ યોનનાનિદ નો હાવે નિસ હોઊદ ોન નહે ઊનિમામય સયેને ષેયુઊામ

પોમસ ાને નોનુ નકનીન્ થહોગહ ોઊદ ાનદ સનાગનાનન, નહે ઊાને મેદેવિાઊ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ાનદ ાહે મોદોન માાિહિણાિડ હાનસહાનાાહા ચા યોનાાિનસ સોમે ડોામસાૈહિયહ હાવે

સુાનવિદ ડાોમ ાિમિસ પાીાિ વેન ાો વદિયાપાાિાનદ ૈહિયિહ હેનયે હાવે

સપેયાિણ િાિાેસાા"

હસિ પ્પાસિહનાાળાનમા સિ ાણસો કનીાન ાસ હાાયિહાાિા િ સોમે ાડ ાહે મષષ ચા

સિ વેણિવિદ ાહાા હે ાનાનસણાોદ ાહે ૈહેણ ાડ હાવિામસા ાનદ શાાાયાસ ડાોમ

ાહે સામે ાે યુનોનાા િ દડિડોનાા પાાાસ ાડ માાિહિણા થહુોાહ યાણણદ

પ્પાસિહનાાળાનમા, ાિ સિ નોા ાનણય ણમિાિદ ાો હસિ ાયયુોનાા ાડ વાિાહ વુાા ાણસો દેસયાાવિસ

ાહે દેાેાા ાડ હાાસાનદહા ાનદ પ્પામસા ાનદ યોનાાિનસ ાહે માાાેા દાણિિાા

ૈાિહ પ્પાસિહના'સ યહણિદહોદ પ્પાસિહના યામે ાો ાહે ાસયુ ાડ મોાહેાે ાાાહ

ૈહેન સાિાેાસૈાે વોય ાાાાેસસવિ ાો હો થહે પ્પાસિહનાાળાનમા હાસ વેન

ેદાિદ સેપાાાેણય વય ઘનાિસોન ાનદ મમ યા ઉમેસહ મસિહના થહે

પ્પાસિહનાાળાનમા સિ ાેયાિદ ૈાિહ દેવોાાિ િ માાિહિણા હસિ સોનાાસાુણદ ાપપોા

ાો વે મોાે મોદોને નુોાહ ાનદ ણાયક ાહે ણાાાયય ાડ શ્વાકાાિયિ ાડડેયાાાિનસ

શ્રસ હે ાાાેમપોદ ા માહાકાવયા, હે ાોક ડોા હસિ સુવળેયાા માાાેા સાોાસિ ડાોમ

ાહે શુાાાાસ વુાા હે હાનદણદ ાહે સામે િ હસિૈાનૌય ચા યણોાણય સહોૈસ

ાહે પાોાાેસસ માદે વય માાિહિણિ ણાનાુાાે િ ાહે ાિહોનાહ યેનાુાય શ્રય

થહે ાાયય ડણોાિાા ણાનાુાાે ાડ માાાવોદહા સિ ાસે ડડેયાાવિ ાસ ાિ સિ સોનોાુસ

ાનદ મુસયિાણ હે સયાુપુણુસણય ાવોદિદુ સાિાા થાાસામાૈાદસ િ

પ્પાસિહનાાળાનમા ાનદ યેાા ાિ સિ સુાપાાસિાિાા ાહાા હસિ દેસયાાપિાાિનસ હાવે નોાા

સુડડેાેદ િ ઉયિદિાિય ાે શપોસસાીિ થહે ાેનદેનયય ાીાાદસ ાહે

સમિપણિડિયાિાાિ ાડ ણાનાુાાે ડાિદસ ાિસ યુણમાિાાિાિ િ માાાવોદહા શ્ર ઊ

ેશામપણેસ ડાોમ હસિ પ્પાસિહનાાળાનમાૈાિણણ નોાા વેુાા ાડ પણાયે હેાે :

"શ્રૈહેન ાહે ઘેાાા ડીાદ ાોક વાિાહ, સો ાહયિક ા દાાકનેસસ સપેાોદ,

ાનદ સો ડિમિયે ા ાાિ સાોાામ વેાાાન, ાહાા ાહે વોય પોાિાસ ાડ ાહે યોમપાસસ

ૈમે ઙોનગોનભેન, ાનમિાઉસ ાનદ વનિદસ નહેમસેઉવેસ ઊસન ાઉઉ સેનસે ાેઙ

દમિયનાીન્"

શ શ શ

"શ્રસ પ્યનસિહ્ના દાનયેદ્ પોન નહે ષનાક્સે, હે સો પોનદેદ નહેમ

નહાન ઙોમે વ્નેય હોદ નહે વઊદ ઙઊદ નિ નોનપેનનસ્"

શ શ શ

"હે સૌ નહે ૈઉઉસપનનિગોઙ હાપપનિસસ ઊફિ ા ઙઉઉ- મોન

સુનનોનદેદ વય્ ષનાનસ્ હસિ ગોઉદેન દાદિમ સહોને વનગિહાનઉય, હસિ

ગાનમેનનસૈમે પેઉઊ, ાનદ હસિ નેનહ ઊફિ નહે પોનઉસ ઙોનદ નિ ાન

`ઊપહાનન'સ ઙોમેહોદ્ છઊસે નો હસિ દાદિમૈમે પોયોયક ઙાનહેનસ,

ૈહોસે પેસ્ાૈઉદ પુન નો સહામે ાન્ાનુમન ઊનુસ્"

શ શ શ

જુયહાનાન મેઙેનસ નો નહે પોપુઊનનિય્ાેઙ માનાવોદહા નિ ાસનેનન મનિહઊિ

(શ્રુનનો) નિ નહે ાનઉય્ પોનસોઙ ૧૯નહ છેનનુનય શ્રય્ માનાવોદહાૈાસૈદિઉય્

મોદ્

જહશ્રાહ્શ્રાશ્ર

પ્યાવ્સિકહાના જહાનળાનાૈનોન ા ગોદ દાઊાેઙ નોનયિ પોમસ, મોસનઉય્

ઊય્નયિસ હાવ્નિગા ઙમેસહ સમિઉિસ્ ઢોઉઊનિગા વ્દિયાપાન, હે ાઉસોૈનોને થમિહુન

ાનદ જાનાગામન્ફિન હસિ દેસયનપિનોનિાેઙ સેપાનાનોનિ, હે મિાગનિસ નહે સેપાનાનેદ

ઊદય્ નો હાવ્ વેન વનિનેન વય્ નહે પોસિોનુસ સનાક્સે ાનદ નો હાવ્ વેન વ્નેઊય્

ૈાસહેદ ાૈય્ નિ હેન નાનસ્ હે સુગાગેસનસ નહે નિનેનસે પાનિ ાનદ સુઙઙેનનિગાાેઙ

નહેૈમાન ાનસિનિગાુનોઙ સેપાનાનોનિ્ ષહે યાન સાવ્ હેનસેઉઙ ઙોમ નહે પોસિોન

વય્ દનનિકનિગા નહે નેયનાન નિ હેન ઊૈન ઊપિૈહયિહ યોનનાનિસ નહે સૌનનેસસોઙ

નહે નેયનાન્ હે સાયસ :

“થહે નાભિય઼ સોસોન હાનહ યોમે નોન, મય઼ ડર્ગાભિદ, ૈહાન ામ ૨ તો

સાય઼? ઢોન મય઼ ભેનદ હાનહ નોન યોમે઼

થહે નૌ યભુદસ નહુનદેન ભિ નહે ષકય઼, ાનદ નહે પાયોયકસ ાપે

યનય઼ભિગા ભિ નહે ડોપેસન઼

શ્રોહાન ાદવ઼યિ દોસન નહુ ગવિ઼ મે નૌ, મય઼ ડર્ગાભિદ ? શ્રોહો યાન

વોન સુયહ પાનગાસ ાેડ સેપાનાનાભિ઼

શ્રોનહેન દામસેભસ હાવ઼ે સપોનોદૌનિહ નહેપિ ભેવ઼દોવ઼ેસ, વુન ડોન મે

ા સભિગાભે નગિહન ાપપોપેનહ ાસ ાોન઼

ઢાપિ ાભે, વે પાનોભિન઼ ખ્નાસિહના, નહે ભેનદ ાેડ માનહુના ાૈભિભ યોમે

ાનદ મેન નહે઼

જુદદહભિાભ, ઢ઼ામેસહૌાન ાનદ ડ઼ાભ ખ્યાવ઼ મિાદે નોનાવભે યોનનનવ઼િનાભિસ ભિ

નહે દોમાભિ ાેડ પોનનય઼ ભિ નહે ભાને મેદેવ઼િાભ પેનોદિ વુન વ઼ેનય઼ ભનિનભે સિ કનૌન

ાવુન નહેમ઼ શ્રનનાયહેદ નો નહે યુનન ાેડ માહાનાળા ઢ઼ાગાહાવ઼ાસમિહા ાેડ

યાનવહાનગા, જુદદહભિાભૌાસ ા ગપોન ભનિનાનય઼ ાનનસિન઼ હૈાોને સોમે ડભિ

ભય઼નાયિસ ાનદ ભિ ાભિ ાેડ નહેમ હે હાસ દેસયનાવિદ યુ઼ાનગા ગપિભ ભિ સેપાનાનાભિ ડોમ

હેન હુસવાનદ ભિ ાૌનદેનડુભ માનનેન઼ હે સાય઼સ : “થહેુ નયોમવેદ દાનક

હાપિ ાેડ નહે યુ઼ાનગા દામસેભ ાનદ નહેપિ ડાયે માકે નહેમ ભીક ભકિ ા વભાયક

સનાકે઼” ઢ઼ામેસહૌાનૌાસ ાનનાયહેદ નો નહે યુનન ાેડ ઢ઼ાગાહાવ઼ાસમિહ઼ા હૈાોને

સોપહસિનયિાેદ પોમસ વુન નહેય઼ ાપે ાનભય઼ નાપેભય઼ ડુાનદ઼ ‘મ્નાદિહ઼ી’ (ાહેસે દેનાભિસ

ાપે નોન કનૌન ાન ાભભ) ાૈાસ ાને શપેનન ડ઼ાગાનાૈનાનિન઼ ડ઼ાખ્યાવ઼ાૈાસ ાનનાયહેદ

નો નહે યુનન ાેડ માહાનાળા મ્નાપેનદનાસમિહા ાેડ યાનવહાનગા ાનદ સિાૈભભ કનૌન

ડોન હસિ વનભિભાભિન દેસયનાપિનાભિ ાેડ નહે વાનનભે ાેડ ખ્યાનદાનપગિહાન઼ થહસિ વાભભાદ સિ

ભિ મશિદ હભિદિ- માનિહભિ જિનાળાવહાસહા ડોનમસ઼ જેસદિસ નહસિ મિપોનનાનન

ભેનગાનહય઼ વાભભાદ, હે યોમપોસેદ વુ઼ાનડિુભ ષોહાનાસ ભિ માનિહભિ઼ થિહેય઼ ાપે

ન્ગાન્દેદ ।સે શયેઉઉેનન યોમપોસતિોિનિસ ોડ નહે મેદેવિાઉ માતિહઉિ પોનનય઼ મોનહ

ઢ઼ામાપાનિ ।નદ ડ઼ાઉ પ્પાવ઼િ ગાવે઼ યોનયેસસૌનિ નો પોપુઉાન નાસને ।નદ દેમાનદ઼

શ્નોનહેન નોનાવઉ ડગ઼ુિને નિ નહે નાઉમ ોડ પોનનય઼ ।નદ દનામા ાૈસ

ઢ઼ામાપાનિ ઉપાદહયાય઼ા, ।નનાયહેદ નો નહે યુાનન ોડ માહાનાળા ાાપનદનાસમિહ઼

હૈ ાનોને વે઼નય઼ ડનિ ઉય઼નાયિસ નિ માતિહઉિ વુન વે઼નય઼ ડૌ ોડ સૌન ઉય઼નાયિસ ાને

ાવ઼ાઉિાવઉ઼ થહેય઼ દેસેનવે઼ નેસપેયનાવઉ પઉાયે નિ નહે ાનનાઉસ ોડ માતિહઉિ

ઉતિનાતુને઼ હે દેસયનાવિસ ઢ઼ાદહા ોન । યઉાુદય઼ દાય઼ નિ હેન સૌનિગ઼ા ષહે સિ

ોસયઉિઉાતનિગ઼ા નિ નહે ાનિ ાનદ હેન વે઼ઉિ સિ નેમોવે઼દ ાનદ઼ુાન પોન ઉકિનસ હેન નો

ઉનવ઼ાસૌ નિ હેન ોનોપઉાને સનિગાનિગા હગિહુ પ નિ નહે સકય઼ ઢ઼ાદહા'સ ાનનાયનૌનિ સિ

ેનહાનયેદ વય઼ હેન યુ઼ાનહડુઉ પનાદિ ોડ વુ઼ાનય઼ થહુાેગહ નોન । સુયયેસસડુઉ માસનોન

ોડૌનદસ ાનદ મિાગોનસિ, હસિ ઉય઼નાયિસ ાને સેનસુાુસ ાનદ મિાગનિાનવિ઼ ૨ન ોને

ોડ હસિ સોનગાસ હસિ ઉવે઼ન માકેસ । નેટુસન ડોન નહે ડાવુ઼ાન ોડ હસિ વેઉાવે઼દ ાસ ડિ

સહેૈાને । માઉાતિ યિનેપેન઼ શ્નોને ોડ હસિ સોનગાસ નનોનસ ોડ નહે પાનગાસ

ેશપેનનિયેદૌહેન સુાઉ ડાનયોસિ તિસેઉડ દેસેનોદ વય઼ ઘોદ :

“શ્નન ડનિસન, ાઉાસ, નહે મૌન ડાયેદ ોને હોનદ ોડ નહ્ય઼ વ઼નિતુસ઼

મય઼ યહાનયે, ાઉાસ, નહે ડ઼ાદય઼ સાૌ નહ્ય઼ મૌન ડાયે, ાનદ વેયામે ાસ તિ

ૈાને પઉુનગોદ નિ । સો ોડ ઉવે઼

શ્નોડ । સુદદેન, ાઉાસ, સહે હોનેનહ નહે સોનગા ોડ નહે યુયકો નિ નહે

ડડિનહ સયાઉ઼

શ્નઉાસ, નહે નેનદેન ઉાતુસ ઉાડ વેયોમેનહ ાઉાૈય઼સ ટુતિ વુનનન નિ ।

મોમેનન ૈાહેન ઉાદ઼ુિ પોન હેન વેદ઼

મનિોન પોનસ ઉકિ પ્પેસહાવ઼ા, હાનનિાનહા, માદહાવ઼ા, ષહનાપિાતિ, માહપિાતિ,

છહાતુનવહુળા, છહાકનાપાનિ, માનગનનિમા, વે઼નદિાનના, શ્નાનાસુનામા,

ષુનાસય઼ામા, ઢ઼ાનનાપાનિ, માવુળાના, ષાનાસાકાવ઼િ, ષાનાસાનામા, હાય઼ાકનાસિહના,

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ખયૃ હેન નોસે હેન પછાયૃડુછે પેસ ખેમાનિ નોન સનોદયૃ, ાસ વેસ

સુનનોનદે ાયહ સદિ ોડ નહે સેસામુમ ડછીનૃ"

—ષાનાસાનાના,

શ શ શ

"થહે સપછેનદ્દોન ોડ ાનુમન મૌન સિ સપનોદ ાવનોદ્ મયૃ મનિદ

હાસ વેયોમે નહે છહાકોના, ાનદ નહેનેડોને, નિ ગછદિદ નૌાનદસ હમિ"

—છહાકનાપાનિ

શ શ શ

"શનૌાસ ાસ ડિ નહે છગિહનાનિગ ાનદ નિસ યછુદ હદ વેયોમે નિયાનનાને

નિોને છેવૃછયૃ ડોનમૃ

હાન માનયહછેસસે પેસૌને છકિ નહે પ્યહાનળાના

થહે દેછગિહનસ ોડ નહે મવનાયેસૌને સપનોદ્દોન ાનદ ખાનમાછ

નહનછિછદૌનિહ ાડડેયનૌનિ" —મોદાનાનાયાના

શ્રમોનગ નહે નોનદ યછાસસયિસિનસ ોડ નહે પેનૌદિ ાને ાાનદપિાનિ, પ્યાનના

હાયાનાનદા, પ્યાનહાનામાદાસા, ઘોકુછાનાનદા, ઢાનનાપાનિ, હાનસહાનાનહા ાનદ

ોનહેનસૃ થહેયૃ હદ । યછેન વાસિ નૌાનદસ નહે યછાસસયિાછ મોદેછસ ાનદ નહેયૃ

યોનનનવુનોદ નિ નહેનિ ોનોયૃ

ાાશ્રાાયરશ્રથર

ાાનદપિાનિ, નહે ાનહેન ોડ પ્યનાસિહનાકેછમિાછ, સિ ડાન મોને નેનૌનદ ાસ ।

છયૃનાયિસિન નહાન ાસ । દનામાનસિનૃ હે ોનોને દેનાયહેદ છયૃનાયિસ ાનદ યોમપોસેદ

થનિાહુનિ, માના, ડયહનિ (ોયયાસૌનાછ સોનગાસ) શ્રમોનગ ાછછ નહે મેદેવાિછ છયૃનાયિસિનસ,

હે ાયયુપેસિ । પનોમનિનન પછાયે હસિ મિાગેનય ાનદ વોયાવુછાનય ાને વનિદિ

ાનદ પયિનુનેસટ્ટે રનાનો ોડ હસિ સોનગાસ, ૌ ડનિદ નહાન નહે વેછવેદ નનૌસિ નો

ેશપછાનિ નહે નિાદેટ્ટાયયૃ ોડ હેન છેવેન'સ સેનસે ોડ નેયોગાનસિનિગ ગૌદ નહનિગાસ

नि ७ड़ि थहे पोमनमायाउोऽ मिाग हेमे सि सुययेससऽ्७ ।नद्ोम पोन दसिपउायस

।७७ नहे ट्ाउनिसिोऽ। गोद ७यमयिसिन् थहे ङोउ७ौनिा पोयि देसेमवेस नोनयि :

"२न नहे यनियोहेमे, नहे साणदाउ नमे सि नोन कनौन, नहेमे नहेय

पउाणन यासनोम नमेोनिह हेनुोम्

२ऽ ।७७ मेन पमासि नहे प्पामर्मि (। कनिदोऽ वेगोनावउ उोऽ

गमौन नि मनिहिा), ।मे नहे वनितुसोऽ उनुस उससोन नहान ।ययुोणन?

२ऽ। माण मेमानिस नि नहे दामकनेससोऽ। मुोणनानि यउेऽन, सि नहे

मगिहनोऽ नहे षुन- दमिनिसिहेद नहेमेवय ?"

हसि योमपामसिोनस (ट्ोनेद ।वोवे) ।मे मामवे७७ुस थहेसे ।ससोयानिोनिस

पयितुमेसट्७य ।नद पोगिाणन७ये शपमेसस नहै शनमेमे सेनसेोऽ

दसिापपोनिनमेनन ।नद ङ्ुसनमानोनि नहान नहे वेउोवेदे शपेमेनियेद ।न नहे हाणदस

ोऽ हेम निशपेमेनियेद उोवेम् हे सि। ङनिसिहेद ।मनसिन ।नद हसि निगेणुनियोऽ

मिागनिानोनि गोस ङाम वेयोनद नहे योनवेनानिाउ योमपामसिोन् २नोनोऽ हसि

७यमयिस, हे सायस नहान नहे हानिोन नहे ।वदोमेन सहेु७द वे योनयो७द वेयुासे

नहे सेमपेणन सि मोणन नो वनि नहे यौनिोऽ नहे मादिनृ हे माउसिद नहे

हुमाण पोनेणनािनिसि ।नद निोनोऽ हसि उयहनिि सोिनगास हे हास नमेदि नो सहौ

नहान गोद मेन ।मे कनौन वय नहेनि निनेम ट्ाउनिसिोऽ हेद ।नद होमन ।नद

नोन वये शनेमनाउ ।पपोमानयेस्

मााणदपिानि सिोनोऽ नहे मोसन मेमामकावउ पोनसोऽ नहे उानि मेदेविाउ

पेमोदि हसि पोमस ।मे ।ससोयानेदोनिह नहे प्पमसिहना उेगेणद ।नद सोमेोऽ

नहेम हावे पोगिाणन ङे७निगास् थहे ङनिसनोययासोनिोनोहियिह। सुोउ गविस

निसे७ऽ्नमेसेमवेदउयु पनो घोद ।नद निस मसिगविनिगास ।मे देसयमविद् नदेम नहे

समिनि७िनुदेोऽ। वमादिाउ नगिहन नि नहे ङोउ७ौनिा माणनेम् थहे वमादिगमोम

मेपमेसेणनस नहे देनिय ।नद नहे वमादि नहे सुोउ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

“થહૈ ાિગહ્ન ાેડ મય઼ ાનેસસેસ સિ ાેન ાનેહ પોનિા ાેડ વનોકનિગા મય઼

ના઼ાુનાાઙ્ઙય઼ સઙમિ વોદય઼

“ર સઙેપના ડાન઼ યોનયોઙનિગા મય઼ ડાયેુ નદેન મય઼ સયાનના નામિનના, ાનદ

ૌહેન ર હોનદ ાનેહ મેને નામે ાેડ યુોનગા દાઙઙાનિયે ર નોસે ાનેમવઙનિગા઼

થહે યુોનગા વનાદિગાનૌમ’સ ઙેવ઼ નિયનોસેદ, ાનદ ર સૌ હમિ વ઼ેનય઼

ડનાનાાયિ઼

. ા ઙેવ઼ેન દોસ નોાુ નદેનસાાનદ ાૌમાન’સ ગાનેડિ, હે ાનઙય઼ સેકેનાહ

હસિ ાૌન પઙેસુને઼ ”

રન ાનોાહેન પોમ, ા ઘોપ યોમપઙનિસ ાૌ ાસોદા ાેડ ાનેહૈ ાનાાોનનેસસ ાેડ

નિડાનના પ્યનાસિહના઼ ઢાાહિ નિ ઘોદ સિ સહૌન ાસ ાનેહ ાને વોાા નિ ાૌહયિહ ાનેહ

ાનાુોવઙેદ સો ાેડ શસિાેનયે યાન વે યનોસસેદ઼ શ ઘોપ સિ નેપનેસેનોદ ાસ ાસકનિગા

પ્યનાસિહના ાો ડેનાય઼ હેન ાયનોસસૈ ામુના઼ “થહે ાૌવ઼ેસ ાપપોન મિપાસસાવઙે ાનદ

નિ ાનેહ મદિસાા ાેડ ાનેહ સાનોમ ાનેહ વોાા સિ મોવ઼નિગા ાો ાનદ ડનો઼” પ્યનાસિહના ગાવિ઼સ

ાનેહ ડામુોસ ઙેસસોન ાો ાનેહ ઘોપસિ ાહાા ાનેહય઼ મુસાા યોમે ાો ઘોદ નાકેદ ાનદ

નોાા ાસહામેદ ાનદ મુસાા ગાવિ઼ ાનેહમસેઙવ઼ેસ ાો હમિુ નનેસેનવ઼ેદઙય઼ થહે ઘોપસિ

સુનનેનદેન઼ ામાનદપાાિ’સ પૌન ાેડ દેસયનાપિાાૌનિ સિ સમિપઙય઼ માનવ઼ેઙઙુોસ઼ થહે

ાનેહનેડેઙદ ઙનિસ ાેડ હાપિ ાેન ાનેહ ાવદોમેન સિ દેસયનાવિદ ાસ થનાવિ઼નિ઼ યિન઼

ઢ઼ામદેવ઼ા હ્હા હાસ વનુોગાહાુાા ા યોઙઙેયનાાૌનિ ાેડ હસિ સોનગાસ કનૌન ાસ

‘ામાનદપાાિ ઘેાામિાઙ઼’

પ્યશઢ઼શામશ હ્શૈશામશામયશ

પ્યાનાના હ્ાય઼ાનાનદા સિ કનૌન ાુ સ ાસ ા નેનૌનેદ પોાા ાનદ દનામાાસિાા઼

હે ાૌસ ાનેહ ાુાહેન ાેડ ઢ઼ાકુમાનગાદાનાાકા઼ હે ાયયાસૌનિાઙઙય઼ યોમપોસેદ ઙેવ઼

સોનગાસ ાનદ ઙય઼નાયિસ઼ હે ાૌસ ઙાનગેઙય઼ નિડઙેનયેદ વય઼ વ઼દિયાપાાુ હે ાૌનોાે

નાાાગામનાિનદ વ઼નિાહા સોનગાસ઼ હસિ મિાગેનૌસિ ાનદ યોનયેપાાૌનિસ ાને

માનવેઊઊોસ ।નદ સોમે નમિસુ નટ્ઠિ ર્ન નહે ઙોઊઊોનિગ઼ા સોનગ઼ા, નહે ગ઼ાનૅઙિોઙ।

સોુઊોહયિહ ઙાનયૅસિ તિસેઊઙ દેસેનોદ વય઼ ઘોદ સિ દેસયનવિદ :

"ર્ન ।ઊઊ દમિયનોનિસ, ૨ ગ઼ાઉે, ૨ ગ઼ાઉે, પોન નહે ોય઼ોઙ હાનાિનદ

નહેને પુોનહ ઙનોમ મનિ યેસ। સનનોમોઙ નોનસ઼ મય઼ હોમે નો ઊનગ઼ોન

પઊોસેનહ મે નગ઼િહનોન દાય઼; ોહાન ।મ ૨ નો દો ?

બેનોન હમિ ।નદ મે નહેનોસ નોન નહે દઙિઙેનયોેઙ। ગ઼ાનાનિોઙ

સેસામુમ, ુન વેનય઼ વનોનહસોમેોને, ોન હેોનન ોય઼ પનિઊિસસઊય઼

નો। ઙાન યોુનનનય઼

શ્રોહાન યાન ૨ સાય઼ોઙ હસિોસિદોમ ?

હો માનય઼ દાય઼સોઊિઊ નહસિ દાય઼ નેમાનિ ? શ્રોહોોઊિઊ નેઊઊ મે

ેશપઊાનિ ?

શ્રો ઙનોનિદ, નહે યનાનોન હાનહ વેયોમેોપપોસેદ નો મે શ્રોહોોઊિઊ વે

મય઼ હેઊપ ?

હ્રાય઼ાનાનદ, નહે પ્યાનાન પ્યાય઼ાસનહા, સાનગ઼ા, વે નોન મોુનનઙુઊ નહ્ય઼

હોનન

શ્રાનોનિયે સિ વેસનોઙ ।ઊઊ થહે વેોઊિઊ યોમે નો નિસ હોમે"

શ્રઊઊ હસિ શનાનન પોમસ ।ને નોન ક્નોન શ્રોનઊય઼। ઙોોઙ હસિ સોનગ઼ાસ ।નદ

પોમસ ।ને યોઊઊયોદ હેને ।નદ નહેને નિ। હાપહાઙાનદ માનનેન હેોસ।

વેનય઼ સુયયેસસઙુઊ પોન ।નદ ઙિ નહે વહાનાનિસ ।ને નેમોવેદ ઙનોમ સોમેોઙ હસિ

ક્નોન સોનગ઼ાસ, નિોુઊદ વે દઙિઙયિુઊન નો દસિનનિગ઼ુસિહ હસિ મિગ઼ોનસિ ઙનોમ

નહાનોઙ વદિય઼ાપાનહસિ મેઊઊઙિઊુસ ઊય઼નયિસ વોન નહે મિપનેસસોનિોઙ। ગ઼નોન

।મનસિન શ્રસ। દનામાનસિન, હેોસે ટુ઼ાઊઊય઼ ગ઼નોન

પ્શ્રઢશ્રામશ્ર ષહૈશ્રમશ્ર

ઢઊોનસિહનિગ઼ા નિ નહે ઊાસન ટુ઼ાનનેનોઙ નહે ૧ત્નહ યેનનુનય઼ ।નદ નહે ઙનિસન ટુ઼ાનનેન

ɑહે ડામનિ ોડ ૧૮૭૭- ૮૦ થહે ઊનગ્ગાગે સિ મશિદ હનિદ- માતિહિઊિ વુગ ɑહે

યોનગેનગસ ોડ ɑહે સોનગા ાગે વેનય મિપોનગાનગ ાસ ɑહેય ગાવિુ સ ાન નિસગિહગ નિગો

ɑહે ાયગુાઊ યોનદગિાિનિ ોડ ɑહે ડામનિ જેસદિસ ɑહાગ મિપોનગાનગ ાૈનક, હે ાઊસો

ૈનોગે ોન ɑહે વાગાસાવગિનિ ઉિસગવિાઊ ાનદ ોન ɑહે વનિાહા ોડ ɑહે ઘોપસિ શ્રમોનગા

ɑહે મનિોન પોગસ ાૈગે ઢામનુપાદાસા, હાનકિાનગ યાસ, શ્ચાનમાનાનદા યાસ,

ાનદ હ્રાયાદેવા પૌામ શ્રિઊઊ ોડ ɑહેમ યોમપોસેદ જાહાળાનાસ (દેવોગાિનાઊ સોનગાસ)

ાનદ પોમસ વસિહાૈનાગહ ɑનાનસઊાગેદ ɑહે સગોનેસિ ોડ માહાવહાનાગા

ઘાનગાદાસા ɑનાનસઊાગેદ ɑહે વનિાગાપાનવા ાનદ યુનગાદાગગા મસિહના ɑનાનસઊાગેદ

યુનગાસાપગાસાગિ નિ માતિહિઊિ છહાકનાપાનાિાસ। પોગ ોડ સોમે નેપુગે ાનદ

હસિ ૩સહાહાનાના સિ। ઊેનગા પેયિ ોડ મોને ɑહાન ગાૈ હ્રુનદનેદ ઊનિસ શ્રોને ોડ

હસિ સોનગાસ દેસેનવેસ નોગયિ :

“મય હોનગ વનુોગહગ ɑહે ળાસમનિ ોડ ઊેવ હેાૈગેનેદ ગિ ાૈગિહ ɑહે

ામવનોસાિ ોડ હસિ વોયિ, ાનદ યઊેગહેદ ગિ ાૈગિહ ડઊાૈનસ થહે ડઊાૈનસ

વઊેસસોમેદ, ાનદ ɑહે નેયગાને શયેદેદ ɑહેનેડનોમ, વુગ ɑહે વે ાૈહેમ

૨ ɑુસગેદ, ૈનગ ાૈય ાનદ ઊવિ નિ। ડાન યુોનગનય

૨ન ɑહે ડનિસગ પઊાયે, ૨ ામ સમગિગેન વય ડાગે, ાનદ ɑહે યનોગોન હાદ

પનેવાનયિાગેદ ાૈગિહ મે ૨ન ɑહે સેયોનદ પઊાયે, મય વેઊેવેદ સિ ાડાન ોડડ,

ાનદ મય વોસોમ સિ મપગય’

ઢશ્રથ૨શ્ચશ્રથ૨ જાહશ્રઘશ્રથ

પ્યાનાના ઢાગપિાગાિાસ। પ્યાયાસગહા ોડ મગિહિઊ હેાૈસ। વેનસાગઊિ ગેનુસિ

હે ɑનાનસઊાગેદ હ્રાયાદેવા’સ ઘગિાગોવનિદા નિ ગો માતિહિઊિ વેનસે ાનદ ɑહાગ સહાૈસ

હસિ પોગયિાઊ શયેઊઊેનયે થહસિ ɑનાનસઊાગાિન, નાૈ પુવઊસિહેદ નિ ɑહે હ્રોનનાઊ ોડ

ɑહે જાહિાન ઢેસોનયહ પોયેગિય (વોઊ શડવ, પપ ૩૪૨ ડડ), સિ ાવવાુસિઊયાને ોડ ɑહે

મોસગ મિપોનગાનગ પોગયિાઊ ાૈનકસ નિ ɑહે નોઊમ ોડ માતિહિઊિ ઊગિનાગુને થહસિ

માતિહિભિ તનાનસભાતીનિ સિ। પોતયાિભ ગાડિત ડુભભ ાડે ભેગાનયે, સોડતોસસ ાનદ નયિહ્નેસસ

ાડ સેનતમિનતસ ૌતિહ ાનગિતાિભ દયિતીનિ ાડે શયેભભેનયે સુતિદ તો મુસયિ રત સિ।

નૌ ભતિનાનયુ ગેનને ાડ તહે માતિહિભિ પોતનયુ ાનદ તિસ પુવભયાિતીનિ માનકસ તહે

વેગાનિતનાિગા ાડ। નૌ પોયહ નિ તહે હસિતોનયુ ાડ તહે ભાતે મેદીવિાભ માતિહિભિ

પોતનયુ શ્રસ તહે પોત ડભુનસિહેદ નિ તહે સેવેતતેનતહ યેનતુનયુ શ્ર ય, હસિ

તનાનસભાતીનિ (ૌહયિહ ભીકસ ભકિ યેનત પેન યેનત ાનગિતાિભ), ડોનમસ। વાભુવભે

ભનિક વેતીન વદિયાપાતિ ાનદ ઘોવનિદાદાસા શ્રૌ હાવે દસિયુસસેદ તહસિ

ેમનિતત પોત હેને વેયુસે તહે દાતે ાડ તહે ાવાભિવભે મષષ ગોસ વાયક તો તહે

ભન્તહ યેનતુનયુ ાનદ નોતે ાનભિ શ્રૌ કનૌ વેનયુ ભતિતભે ાવુત હસિ ડામભિયુ હસિ

ૌનક તહનૌસ। સગિનડિયાિનત ભગિહતુ પોન હસિે નુદાિ સયહોભાનસહપિ નિ તહે ડેભિદ

ાડ ષાનસકનતિ ાનદ માતિહિભિ ભતિનાતુનેસ હે હાસ ાભીયુસ માનિતાનિદ તહે

ેસસેનતાિભ યહાનમસ ાનદ સેનતમિનતસ ાડ તહે ાનગિતાિભ વેનસેસ ાનદ હાસ કેપત નિતાયત

તહે નેડનિદ નયિહ્નેસસ ાડ તહે માતિહિભિ ભિયુનયિસ શ્ર ભતિનાનયુ ાસસેસસમેનત ાડ તહસિ

પોત સિ યેત તો વે માદે હસિ તનાનસભાતીનિ સિ ાને ાડ તહે ાનભિસિત ાડ તિસ કનિદ હે

ૌસ। ગાનેત પોત ાનદ સયહોભાન હસિ ાતહેને શતાનત પોમસ ાને નોત કનૌનુ રન

તનાનસભાતીનિ, હે શપભાનિદ તહે પુનપોસે ાડ હસિ ૌનક ાનદ તનાનસભાતેદ ાભભ તહે

માળોન પોમસ (પનાવહાનદાસ) નિ ાસયુ ાનદ ડભુનત ભાનગુાગે રત સેમસ ાસ ડિ હે

હાદ ાનહ્ટિ યોમમાનદ ાવેન તહે ભાનગુાગે હસિ સતપભે સિ ભયદિ ાનદે ાસયુ

થહે નિડભુનયે ાડ નનાળાવહાસહા સિ ાડ યોનસે તહેને

ષશ્રહપમાઢશ્રમશ્રયશ્રષશ્ર

હે ૌસ ાને ાડ તહે નેનૌનદ પોતસ ાડ માતિહિભિ નિ તહે ભાતે મેદીવિાભ

પેનૌદ હે વેયામે। ષાનયાસ ાનદે સતાવભસિહેદ માતહા ાત શ્રાયહાનહિ

(યાનવહાનગા) હે સિ વેભીવિદ તો હાવે પોસસેસસેદ મનાિયુભુસ પૌનસુ હે

ૌસ। ગાનેત દેવોતે ાડ પ્યનસિહના હે યોમપોસેદ ાભભ કનિદસ ાડ સોનગાસ નિ હોનુન

ોડ વ઼સિહ્નુ ।નદ ધ્યાસિહ્ના હૈોનોો નિ ઉચદિ ।નદે ।સય સતય઼ઙ ષોમે ોડ હસિ

સોનગાસ ।મે શતમેમેઙય સૌત ।નદ મેઙોદ્દૌસિ છહાનદા હૃહાૈાસ ઙાનગોઙય

નિડઙૈનયેદ વય઼ હમિ ।નદ હે ।ઙસો તનોદિ તો મિતિોતે હમિ ષાહૈવનામાૈનોતે

।વૈોત તહે વ઼ાનૌસિ નિયાનનાતોૈનિસ ોડ વ઼સિહ્નુ ।નદ ।ઙસો ।વૈોત હસિ મમિાયઙેસ઼

હે દેસયનવિસ હમિ ।સ તહે મેદેમેન ોડ સનિસ઼ ૨ન હસિ ઢ઼ાસા સોનગાસ, હે દેસયનવિસ

તહે વમિતહ ।નદ સપોનતસ ોડ ધ્યાસિહ્ના થહે પયિતુમેસટ્ઠે દેસયનપિતોૈનિ ોડ ધ્યાસિહ્ના'સ

સપોનતસ નિ। સૌત ।નદ ઉચદિ ઙાનગુાગે સિ તહે મોસત મિપોનતાનત ગડિતોડ

ષાહૈવનામાદાસા તો તહે મેદેવિ઼ાઙ માતિહમિ પોતનય઼ હે ।ઙસો નિદુઙગોસ નિ

પસુેદો- વ઼ેદાનતા ટ્ઠોતાતોૈનિસ઼ હસિ સોનગાસ ।મે યોઙઙેયતેદ ।નદ પુવઙસિહેદ નિ

દડિડેમેનત યોઙઙેયતોૈનિસ઼ હૌસ। યોનતોમપોનાનય઼ ોડ માહાનાળા ૠામેનદના

ષમિહા ોડ યાનવહાનગા હે મેનૌનયેદ તહૌનઙદ ।ડોન તહે દોતહ ોડ હસિ સોન઼

ડ઼શ્રધ્યષહ્મરાાશ્રથહશ્ર ઘશ્રોષષશ્રરાા

ડ઼ાકસહ્મનિાતહાૈાસ વોનન ।ત શ્વાનસાનમા (ષાહાનસા) વૃત ઙાતેન સહડિતેદ તો

ભાનગાોન નિ તહે ઙાતેન હાઙડ ોડ તહે ૧૮તહ યેનતુનય઼ શ્રય઼ ઢનોમ હસિ યહઙિદહોૈદ,

હૌસ નિૈાગા, શ્વનાનાયામો તય઼ હૌસ સેનત તો તહે ડામુેસ નિ યોનતિાતોૈનિ

શ્વાનદતિ ષહના ઢ઼ાતતા હૃહા ડોન પનોપેન સયહોૈઙનિગ઼ શ્રડોન હસિ સતુદેસિ હે મેતુનનેદ

તો શ્વાનસાનમ઼ા હૈનોતે વોતહ નિ ભનાળા વહાસા ।નદ માતિહમિ઼ હૈ હાદ। મેઙગિૈાસિ

વેનત ોડ મનિદ઼ હે સતુદેદિ તહે વ઼ેદાનતા પહઙિસોપહય઼ ષૌન ।ડોન હસિ માનનાગિો

હે ઙેડત હસિ હોમે ।નદ સેતતઙેદ ।ત ષનિગહેસહૌાનાસતહાન (ષાહાનસા) હે, તહેન,

તનાવ઼ેઙઙેદ તો દડિડેમેનત પાનતસ ોડ માતિહમિ ।નદ ૠિપાઙ ।નદ વેયામે। દસિયપિઙે

ોડ ઘુનુ ડ઼ામવાનાતહસૌામાૈોડ તહે થેનાિમિ હે ।ઙસો વ઼સિતિદ ધ્યાતહમાનદ્દુ

હે યોનતિનદ હસિ પેનાનયે ડોન નનિ યોનસ઼ હે ડનિાઙઙય સેતતઙેદ ।ત ભાનગાોન

।નદ ।મોનગા હસિ દસિયપિઙેસ તહેમેૈાસોને હોહ્ન ષાહવિ (।ધ્નોપોન

મસિસોૈનિાનય઼ૌનકેન) હોહ્ન ષાહવિ યોમપોસેદ સોમે સૌત માતિહમિ સોનગાસ નિ

ડાવ્રુેન ોડ નહે ડ઼ોનદ્ ડ઼ાકસહ્મનિાનહા ઘોસસાનિ, ુનદેન નહે પેનનામે ોડ

ડ઼ાકસહ્મપિાની ોોને નિ હનિદિ ાનદ માનિહિઊિ શ્રિસ । પોન, હે સહૌસ ગપોનેન

પોનયિ મિાગનિાનીન ાનદ નહાન ાયૃ હે સિ । યપોનવિ પોન્ હે ૈનોને ા૭૭ કનિદસ

ોડ સોનગાસ નિ માનિહિઊિ

ષોમે ોડ હસિ મિપોનનાનન ૈનકસ ાપે ષહપેકનસિહ્નાનાનનાવાઊિ,

પ્પનસિહ્નાગેનાવાઊિ, જહાનાનનવાવોદહા ાનદ શ્વાનાસનોનનાના (વોનહ નનાનસઊાનીનિસ ડનોમ

ષહાનકાના), ઘુનુ શ્વાયહસિ ાનદ શ્રકસહાનાયહુાનસિો નયૃ થહે ઊાને શ્વાનદાનિ છહેદિ

હ્હા ોડ જાનગાોન હાદ ૈનાનિોન । યોમપપેહેનસવિ વાંાગાનાપહ્યૃ ોડ નહસિ વેનસાનાઊ

ગેનુસિ ાનદ સાનિન્ હસિ પોમસ ાપે પેન સયાનનેપેદ ાનદ ાસ સુયહ, નો પનોપેન

ાસસેસસમેનન યાન વે માદે ાન પપેસેનન્ શ્વાનદાનિ છહાનનાનાનહ હ્હા ોડ જાનગાોન

ૈાસ ાન મિપોનનાનન પોન ાનદ ુાનહોન્ હે ૈનોને । નુમવેન ોડ વોાકસ નિયઉદનિગા

જાનગાોન- વાનનાના, ષુદામાયહાનાનિ, યનુાપાદિ શ્રિકાના, હાનુમાના- ઢાવાના-

ષામવાદો નયૃ હે ૈાસ । યોનનેમપોનાનયૃ ોડ ડ઼ાકસહ્મનિાનહા ઘોસસાનિ,

ઢાગહુવાના હ્હા, હોહ્ન ષાહવિ ાનદ ોનહેનસ્

હશ્રઢષહશ્રાાશ્રથહ હ્હશ્ર

થહે મોસન મિપોનનાનન ામોનગા નહે ઊાને મેદેવિાઊ પોનસ ોડ મનિહિઊિ ૈાસ

શ્વાનદાનિ હાનસહાનાનહ હ્હા હે ૈાસ । ગપોન ઊયૃનયિ પોન ોડ નહે મેદેવિાઊ

નનાદિનીનિ હસિ નિદેપેનદેનન ઊયૃનયિસ ાપે ડુનદ નિ હસિ સોનગાસ ડોન વાનુાસિ

ોયયાસીનિસ્ હસિ ષોહાના સોનગાસ ાપે માનકેદ વયૃ ઊાવોનાને દેસયનપિનવિ પનિહેનસ

ાનદ યહોયિ ોડ પહનાસેસ્ હસિ માસનેનયૃ ોવેન નહે દેસયનપિનીનિસ ોડ સયેપેસ સિ

સમિપઊયૃ માનવેઊઊુસ ાસૌ ડનિદ નિ ોને ોડ હસિ થનિાહુનિ સોનગાસ્ હે સાયસઃ

"થહે સેનપેનન ઊકિ ઊનિ ોડ હાનિ નિ નહે ાવદોમેન ોડ નહે દામસેઊ

સનાનનસ નો ાન હેન પ્પહાનળાના ઊકિૈ પેસ"

વુન "નહે પોન માકેસ નિ હદિ નિસેઊડ નિ નહે હઊિઊસ ોડ હેન વપેોસન ડોન

ડાનોડ વેનિગ્ર દેવ્રુપેદ વય નહે ઘાન્દા નિ નહે ડાનમોડ હેન નોસે ાૈહેસે

ડાયે સિ યોનવેનનાીનાœœય સુપપોસેદ નો વે વેસનાૈહેન નિ સિ ઘક્ષિ નહાનોડ

ઘાન્દા."

થહેસે ઘનિસ નાસિ હમિ નો નહે હગિહેસન સનાનુને ાસૌ સે નહાન નહે પોન

હેને હાસ યોનદેનસેદ ાન મિાગ ડુœœાેડ ાœœુસાૈનિસ નો હેન વ્રુનય નિ નૌ ઘનિસ

શ્રસ। માસનેનોડ સમિપઘ સનયઘ, હે સિ ટુાœœય ગાનાન હે સાયસ:

"શ્રો શ્રનનોયેદ ાેને ! યોનોન માકે યુોન હોનન હાનદ, વે

પઘાસેદ, દો નોન સે મય ડુઘનસ ાનદ ડુઘડઘિ મય દેસપિસ:

શ્ન સિ સૌન સપનાનિગાૈહેને વેનયવોદય નિ નહેાૈનઘદ ડાનગાવિસ

નહે ડુઘનોડ હસિ વેઘોવેદ ાનદે નળોયસ નહન્ોગાહ્ોન નહેાૈહેઘ નગિહન

શ્રો, વ્રુનડુિઘ ઘાદય, ગાવિુ પ યુોન ાનગોન"

હસિ દેસયનપિનાીનિસ ાને માનવેઘ્રુસ :

"થહે નૌ વનોસનસ ાને ઘક્ષિ ગોઘદેન પનિયહેનસાૈહયિહ નાસિ નહે

દ્રોવનસ નિાેને'સ મનિદ ડિ નહેય ાને નોન નહે દૌન ડાયેદ દ્નુમસોડ નહે

વયિનોનયોડ યુપદિ"

હેાૈસોનોડ નહે ગાનોસન ઘયનયિસિનસોડ નહે નનિનેનનહ યેનનુનય ાનદ।

માસનેન ાનનસિનાૈહેસે યહોયિાેડાૈનદસ ાનદ મિાગોનેસિ નાસિ હમિ નો નહે સનાનુસ

ાેડ। નાœœય ગાનાન પોન શ્રોનોડ હસિ સોનગાસ સિ ટુોનેદ વેઘૌ :

"થહે યઘ્રુદસ નહ્નદેનાૈનિહ્ોન નિનેનમસિસૌનિ ાનદ પુોન

યોનનગ્રુસ દનોપસોડ નાનિ થહે નહનોનગાસોડ ડનોગાસ સિ પાસસૌનાને ાનદ

નહે ઘગિહનનનિગ્ર ડઘાસહેનહ

થહે દાનકનેસસ સિ નિનેનસે ાનદ નહે નેનનાવિઘ મદિનગિહનોડ નહે મોનનહ

ાેડ મહાદો યુાસે યોનડુસૌનિ

થહે ષુનોડ નહે ઘનુસોડ નહે હ્રુસેાેડાૈ ાદુ નોસે

હૈ શચેઉઉદ નહે સપોનઉસસ ઉનુસ ઉાડ નિ વુાનય

.હસિ ચુોનોનાનચે શચેઉઉનિગા નહે મોન નિ વુાનય"

હૈ ોાોનોનિહ। વગુોા ાનદ માદે માનિહઉિ ાચિહ વય હસિ વાોદિ

ચોમપોસાનીોનિસ્ થહે દેવોનીોનાઉ ાનદ સેયુઉાા ોાનિનિગાસ ોડ માગાાનિોમા,

ષાાાસાાામા, ષાહેવાાામા, ડાકસહમનિાનહા ાનદ હાાસહાનાનહ ાનદ। હોસન ોડ

ોનહોસ ડોામેદ। ચઉાસસ વય નહેમસેઉવેસ, વોયિનિગા ાસ નહેય દદિ નહે પોસોનાઉ

ાનદ ગેનુનિ ડેઉનિગાસ ોડ નહે પોનસ ચોનચોનેદ્

થહે ઉાને મેદેવિાઉ પોનસ હાદ, નો દુોવન ચોનનાવિુનેદ। ઉાન નોીાાદસ નહે

દેવેઉોપમેનન ોડ માનિહઉિ પોનાય નિ નહેનિ ોાનોાય ાનદ ાયચોાદનિગા નો નહે

નમિ ાનદ ચનિયુમસનાનચેસ્ થહે ગોઉદેન ચેાાસ ોડ નહે નુઉે ોડ નહે પ્યાાનાનાસ

ાનદ નહે શ્રોનિોાાસ ોને ગોને ાનદ નહુોગાહ નહે પ્યહાનદોીઉાસ હાદ નહે

સાનસિડાચનીોનિ ોડ વેનિગા, નો। ગોાને શનોનન, નહે ાનોનોમુોસ નુઉાસ, નહેય હાદ

નોન મુચહ ોડ નહે ાનહોાનિય ોડ નહે પાસન્ ર્ન ાપપોાસ ડોામ નહે દસિયોવોય ોડ।

નો શ્રોનિોાા દોયુમેનન (मतिहवि- जहानार्नि १९८७०, पनस् १- ४) નહાન નહે પોઉનિયિાઉ

પોાોાસ ાઉસો સહાોદ વય નહે શ્રોનિોાાસે વેન નિ નહે ઉાને પેાોદિ થહે

ગાઉામુોા ોડ નહે પાસન ોાસ, નો દુોવન, મસિસનિગા વુન નહે પોપઉે દદિ નોન ગાવિ

ુપ નહે ચુઉનવિાનીોનિ ોડ મોનહો નોનગુ ષાનસકાનિ, વેન નિ નહે ઉાને પેાોદિ નિ

માનિહઉિ, દદિ સનાનદ ાસ મિપેદમિનન નિ નહે ગાોાનહ ોડ માનિહઉિ વુન

ઉનિાાનનુોાેસ હાદ વાગુન નો પાયે ટુાઉ ાનોનનીોનિ નો નિ ર્ન નહે ાવસેનચે ોડ

સનાને પાનોનાગે (ઉકિ નહાન ોડ ષવિાસમિહા ાનદ પ્યામસાનાાાયાના) માનિહઉિ

સુડડેાેદ। ઉાન નિ નહે ઉાને મેદેવિાઉ પેાોદિ વુન પોપઉે ચોનનિુદે ોાનિનિગા

નિ નહેનિ મોનહો નોનગુ થહે પ્યહાનદોીઉાસ દદિ નોન દો સો મુચહ ડોા નહેનિ

મોનહોનોનગુ ાસ નહેનિ પોદેચસસોા ોને વેન નહેનિ ચોનનોમપોાાોાસિ નિ

મોાાનગા—ષાપનાાનિોમા હાદ દોને માનિહઉિ, દુાનિગા નહે પેાોદિુ નદો

ેવ્રીી, સુ૧વ્રવિદ નહે ેનસઊોગ્રહન ેડ શ્વે૧સાિન, ૩ન્દ્દ, મ૧ાળાવહાસહા, મેળગાઊિ

ાળદ ેનહે૧ યોળનેમપોનાનય ઊાળ્ગ્રાગેસ ાળદ માદે ેમાનક્રાવઊ પનોગ્રેસસે વ્રેન

ૈનિહ્રેન સનાને સુપપોનન્ માળોનાનિય્ર ેડ નહે ાવ્રાઊિવઊ માનિહઊિ પોેમસ હાવ્રે વેળ

ેયોવ્રેનેદ ડનોમ નહે વ્રઊિઊાગે ડોઊક્રસ ેહો હાવ્રે ક્રેપન નહેમે ળસહનાિદ િન નહેિ

મેમોનેસિ ૨ળ નહાન સેળસે, િન હાસ ાઊોાયસ વેળ। પોપઊેસ' ઊાળ્ગ્રાગે

છ્હ્શ્ક્ષ્થ્ય૯—૨શ

શ્ર છોમડોનન નો નહે ઘનોવ્રિદ

(શ્ર ષ્નુદય્ર ૨ળ મેદેવ્રાઊ ષનાગે ાળદ યનામા)

યનામા, ાયયોનદળિગ નો મહાનાના, સહાઊઊ વે। યોમડોનન, ાળ ાકુસેમેળન, ાળદ।

ેડેસહમેળન નો ાઊઊ નહોસે નહાન ાે ગનોવ્રિદ્ શ્રયયોનદળિગ નો ષ્યાઊદાસા, દનામા

સિ ાળે ળનેનાળિમેળન યોમમોળ નો પોપઊ ેડ દડિડેનેળન નાસનેસ્ર મહાવ્રાવહ્નાિ

સનાળદસ ડોન સેળસે ાળદ દગિળનિય્ર નિ નહે દનામ્ા યહાળાળળાયા યાઊઊસ દનામાનયિ

ેપનેસેળનાનાિ ાસ પુને શ્રપનેસસાિનિ ેડ ળોય્ર મહાનાના સિ ેડ ેપનિાિ નહાન ાઊઊ

ાયનવિ્રનિસિ ાે નો વે ેપનેસેળનેદ નિ। દનામા ાળદ હે સપોળસોનેદ નહે દિા

નહાન નિ। પઊાય્ર સનાગેદ, યોમપોસનિાિ સહોઊદ વે વાસેદ ેળ ઊેયાઊ દાઊિયનસ્ર ષનિયે

દનામા ેાસ। ેપનેસેળનાનાિ ેડ હુમાળ ઊડિ નિ ાઊઊ નિસ ાસપેયનસ, યહાળાળળાયા

સુગ્રગેસનેદ નહાન નિ ાઊઊ નહે પનોદુયનાિ, દનેસસ, ાયનાિ ાળદ સપેયહ સહોઊદ વે

નાક્રેળ દનિયનઊય્ર ડનોમ નહે સોયોનિય્ર ાળદ સહોઊદ વે પનોપેનઊય ેવસેનવ્રેદ્ ૨ન ેાસ

નહ્નોગ્રહ દનામા નહાન ઊનિનાનુને ેાસ દેમોયનાનસિદ નો। ગનોને શનેળન્ યનામા

સિ નહે ળાનુનાઊ શ્રપોનેળન ેડ નહે હગિહેન ડોનમ ેડ ડનિ ાનન્

ાાળયાદેવ્રા ેડ મનિહઊિ ેાસ ેને ેડ નહે ગનોનેસન ેનિનસ ેડ દનામાનુનગાય્ર

ાળદ હે ેનોને ાળે શહ્રાસનવ્રિ યોમમેળનાનય ેળ મહાનાના'સ ાાનયા- સહાસનન્ા હે

ેમપહાસસિદ નહાન સપેયનાનોનસ' સનાને ેડ મનિદ મુસન વે યોળસદિનેદ્ હે હોઊદસ

નહાન। દોમનિાળન ડેઊળિગ ેને મોનાિ વેયોમેસ। સેળનમિેળન ેહેળ નિ સિ

[illegible]

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

`િતિહેન ૌતિહ તહે પસિોદેસ યોનનેયનેદ ૌતિહ તહે ઉભિ ોડ પ્પનસિહ્ના ોન ષહવ઼િ।

થહેસે દ઼નામાસ હાવે ષાનસકનાતિ, માતિહિઉિ ોનદ શ્વનાકનાતિ ડોનમસ ોનદ તહેય઼ ૌપે

ૈનાતિનેન ૌતિહ દેવ઼ોનોિનાઉ ડેનવ઼ોન ષપેયાિઉ યઉાસસ ોડ ોયતોનસ ૌાસ તનાનિદ ડોન

તહે પુનપોસે થહેસે દ઼નામાસ સેનવ઼ેદ । ગોેાત પુનપોસે ડોન તહે યોમમોન માસસ઼

થહ્નોગહ તહેસે દ઼નામાસ, ોઉઉ દિાસ ૌપે વનોગહ્ત તો તહે ઉવ઼ેઉ ોડ તહે માસસેસ઼

થહે દ઼નામા નેપનેસેનતેદ તહે પોપઉેસ યુઉતુને થહે નિતનોદુયતોિન ોડ માતિહિઉિ

માનકેદ તહે વ઼યિતગાનય઼ ોડ તહે પોપઉેસ, ઉાનગ્ગુાગે નિ તહે મેદિવ઼ાઉ પેનોિદ ૨ન

મતિહિઉિ તહે દ઼નામાતયિ ોયતવ઼િતિય઼ નોયહેદ િતસ હેગિહ્ત નિ તહે મેદિવ઼ાઉ પેનોિદ઼

થહેને ૌપે યેનતનેસ ોડ દ઼નામાતયિ ોયતવ઼િતિસિ ોત દિભિડેનોત પઉાયેસ઼ થહે નિડઉ઼નયે

ોડ઼ ોતના- પ્પિતાના ોડ નેનગાઉ ોનદ શ્રસસામ ોવ઼ેન તહે પ્પિતાનયિા દ઼નામા ોડ મતિહિઉિ

યાનનોત વ઼ે દેનોિદ઼ થહે પ્પિતાનયિા દ઼નામા ૌાસ વાસેદ ોન તહે શુનાનયિ સોુનયેસ

ોનદ નેપનેસેનતેદ તહે પનેવ઼ાઉેનત યુસતોમસ ોડ માતિહિઉિ ઉભિ ોનદ યુઉતુને ૨ન

ૌાસ હગિહઉય઼ પોતયિાઉ ોનદ મુસયિાઉ ોત તહે સામે તમિ઼

હૈશ્રોથ૨ઢ૨ષહશ્રૌશ્રઢશ્ર થહશ્રપ્પ૩ઢ

હ્યોતપિસિહૌના થહાકુન ૌાસ તહે ડપિસત ૌનાતિન ોડ । વ઼ેનનાયુઉાન દ઼નામા

`નતતિઉેદ તહે યહ્નનતાસામાગામાનાતાક઼ા થહે માસતેનય઼ ોડ તહે ઉાનગ્ગુાગે, તહે

યહાસતે દયિતોિન ોનદ તહે ઉગાનત હાનદઉનિગ ોડ મેતને ોને વ઼દિનયેસ ોડ તહે

ગભિોદ તાઉેનતસ ોડ તહે ોતહોન઼ ડ઼ક્ષિ તહે વ઼ઢ, તહસિ સિ તહે ોઉદેસત વ઼ેનનાયુઉાન

દ઼નામા ોડ નોનતહેનન ૨નદિ઼ા થહસિ સિ ડાનયે઼ થહે પઉાય઼ ોપેનસ ૌતિહ ોને ષાનયા઼સનિ

યાઉઉેદ વ઼સિહૌનાગાના ૌહે સિ ડ્નાદુઉેનત કનાવ઼ે હે હાસ । દસિયપિઉે યાઉઉેદ

ષનાતાક઼ા થહે તૌ ડપિસત ોપપનોાયહ ૌાઉતહ્ય઼ મસિન યાઉઉેદ મનાતિાનગાના

થહાકુન ૌહે નેડુસેસ તો ગાવ઼િ તહેમ ોનય઼ ડોદ ોન સોમે ડાઉસે પનેતેશત઼ થહેય઼

નેવુકે હમિ વુત હે નેડેનસ તહેમ તો તહે હુસે ોડ । પોુસિ ઉાદય઼ ાહ્યૌ તહે

પનેયેપતોન વ઼સિહૌનાગાના હાદ સેન તહસિ ઉાદય઼ ોનદ હાદ ડાઉઉેન નિ ઉોવ઼ે ૌતિહ

હેｽ ષો હે સિ હાપપય઼ ΠΙ ગો ΠΙ હેｽ પΘાયે ષહે સિ ।Θસો । ગΠેΙΠ ઙΠુદ઼ ષહે

દેસપિસ ΠΙ હાવે ΠહΙસ ગોૈદ ΘΙકનિΙગ ષાΠયાસનિ ।સ હેｽ Θવેｽ ષો સહે સિΙΘΘનિΙગ

ΠΙ દૌ વ઼ેｽયΠહનિΙગ ΠΙ પΘાસે હમિ હે ।સકસ હેｽ ΠΙ યીક । નુΜવેｽ ।ઙ ΠહનિΙગાસ

ઙોｽ Μદિ- દાય઼ Μોઉસ્ શ્રોહΘિ ΠΙહે ઙોદ સિ વેનિΙગ યીકેદ, ΠΙહે દસિયપિΘ ષનાΠΙકા

ેશપેｽસસેસ હસિ દેસપિ ΠΙ ઙનિદ્ΙΠ । યુｽΠેસાન ।ઙ ΠΙહે ΠΙૌન યાΘΘેદ શ્રનાનગાસેના

ૌΠિહ ૌહેΜ હે હાસ ઙાΘΘેન નિ Θવે વસિહૌનાગાના ।Θસો ગોસ ૌΠિહ હમિ ।નદ

હાવનિΙગ ઙુેનદ હેｽ, વોΠહ ।ઙ ΠહેΜ ઙાΘΘુΠ થહે યુｽΠેસાન સિ Μુયહ પેｽΠુｽવેદ

।નદ યોΜΜેનદસ ।ને શ્રસસાળાΠ Μસિહｽા ।સ ΠΙહે ।ｽવΠિｽાΠોｽ હેｽ નદસ ΠΙહે ઙપિસΠ

।યΠ

શ્રસસાળાΠ Μસિહｽા સિ ΠΙહે હેｽો નિ ΠΙહે સેયોનદ ।યΠ હે સિ । ગΠેΙΠ ઙΠુદ ।નદ

હે હાસ । વ઼દ્િસહાકા ઙｽોનિદ યાΘΘેદ Μાનદ્હુવાનયહાકા શ્રોહΘિ પｽΠેનદનિΙગ ΠΙ

દેયદિ ।સ ΠΙ ૌહે સહેુΘદ પોસસેસસ શ્રનાનગાસેના, હે હમિસેΘઙ ઙાΘΘસ નિ Θવે

ૌΠિહ ΠΙહે ΘાદΨ ।નદ ΠાકેΉ હેｽ ગૌય઼ ઙｽોΜ વોΠહ થહે ΠΙૌ ગો દસિાપપોનિΠેદ઼

થહે ΘાદΨ સાયસ : “વેｽΘિય઼ હેｽ સિ । ΜΠનિΙગ ।ઙ કનાવેસ” થહે ΠહΜિદ ।યΠ વેગનિસ

હેｽ Πહેુગહ નો નિદયિાΠોનિ ।સ સુયહ સિ ગવિન ΠΙહેｽ છોｽΠેસાન'સ નેગિહવોｽ,

। વાｽવેｽ, ।પપોｽસ ।ન ΠΙહે સયેને ।નદ ૌનΠસ પાય઼Μેનન ઙોｽ સહાવનિΙગ હેｽ પｽવિાΠે

પાｽΠ થહે ΘાદΨ સાયસ ΠહાΠ હે ૌΘΘ હાવે ΠΙહે Μોનેય઼ ઙｽોΜ શ્રસસાળાΠ Μસિહｽા

શ્રસસાળાΠ ગવિસ હમિ । ΘΠિΠΘ વΠિ ।ઙ ઘાનળા નિ Θુ ।ઙ પાય઼Μેનન, ૌહયિહ હે હમિસેΘઙ

હાદ ｽેયેવિદ ઙｽોΜ ષનાΠΙકા ઙોｽ ।ｽવΠિｽાΠનિΙગ થહે વાｽવેｽ ΠΙસિ ΠΙહે હાનદસ ।નદ

ઙેΠ ।ઙ શ્રસસાળાΠ ।નદ ΘાવનિΙગ હમિ નયોનસયોુસિ ગોસ ગૌય઼ થહેન યોΜેસ હસિ

ઙｽોનિદ વ઼દ્િસહાકા ΠΙ ｽેΘાસે હમિ઼

થહસિ સિ વｽોઙΘય઼ ΠΙહે સΠોｽય઼ ।ઙ ΠΙહે પΘાય઼ સΠ સિ । ΠયપયિΙΘ શ્ચાｽહાસાના ।ｽ ઙાｽયે

ડુΘઙΘΘનિΙગ ।ΘΘ ΠΙહે યોનદΠોનિસ્ શ્રΜોનΙગ ΠΙહે યહાｽાયΠેｽસ ।ｽે । કનાવે ષાΠયાસનિ

।નદ । ષｽોΠｽયિા ΜｽાહΜાના ।નદ ΠΙહે Θોｽ યΘાસસ સિ ｽેપｽેસેનΠેદ વય઼ ΠΙહે વાｽવેｽ

।નદ ήઙે પΓ̃ોસΓ̃િ̃ે થઙે વ̃ેΓ̃ય ̃ામેસ ોઙ ήઙે યઙ̃ાΓ̃ાયΓ̃ે ।ત્ુસે ઊ̃ગ।ઙ̃ેΓ̃ થઙે

સોનΓ̃ગાસ ।ΓΓ̃ ̃િ̃ેΓ̃ેસΓ̃િ̃ગ। ̃િ ήઙે Γ̃ોΓ̃ાઊ દેવેઊપમેનΓ̃ ોઙ ήઙે પΓ̃ઊય થઙે માસΓ̃ેΓ̃ય

ો̃વ̃ેΓ̃ ήઙે ઊનΓ̃ગ્ુાગે સિ ΓેમાΓ̃ક્ાવઊ થઙે Γ̃ઙ્યΓ̃ઙ્મ ।નદ ήઙે યઙ̃ાસΓ̃ે માΓ̃િઙ̃િઊિ

દયિΓ̃ોિ̃ ΓેમΓ̃િદ્ સ ોઙ ήઙે ̃િઙ્ઙુ̃નયે ોઙ ઙ્ાયાદેવા'સ ઘΓ̃િગોવ̃િદ્ા થઙે Γ̃ાગાસ

।નદ Γ̃ાઊાસ ોઙ ήઙે સોનΓ̃ગાસ ।Γ ।ઊસો મેનΓ̃ોિ̃દ્ મેસદિસ વે̃િગ। મિપોΓ̃ાΓ̃ાΓ̃ ।સ ।

ોΓ̃ક ોઙ ઊΓ̃િΓ̃ાΓ̃ય મેΓ̃ાΓ̃િ, ήઙે દΓ̃ામા Γ̃ઙ્ોસ । ઙઊોદ ોઙ ઊગિઙ્ΓΓ̃ ોΓ̃ ήઙે સોયાિઊ

ઙ્સિΓ̃ોΓ̃ય ોઙ મΓ̃િઙ્િઊ ।નદ ।ઊસો ગાવ̃િસ્ સ ।Γ̃ દ્િ ોઙ ήઙે યુઊ̃િ̃ાΓ̃ય Γ̃ાસΓ̃ે ોઙ ήઙે

પોપઊ

ઉમશ્રશ્રથર ઉશ્રશ્રયઙૈશ્રૈ

ઉમાપાΓ̃ ોસ । સુયયેસસઙુઊ દΓ̃ામાΓ̃સિΓ̃ ઙે સિ યોનસદિΓ̃ેદ Γ̃ો વે ήઙે

ઙુ̃નદેΓ̃ ોઙ ήઙે પ્યિΓ̃ાΓ̃ય્ાિ દΓ̃ામા ̃િ મΓ̃િઙ્િઊિ ઙે્ સેદ Γ̃ો સ̃િગ। ।નદ દાનયે

વેઙ્ોΓ ήઙે મ્િગે ોઙ પ્યΓ̃ાસિઙ્ના ઙ્સિ દΓ̃ામા, શ્રΓ̃ાΓ̃િΓ̃ાઙ્ાΓ̃ાΓ̃ા, સિ ।Γ̃ે શ્રામપઊ ોઙ

ήઙે ̃િ̃ેΓ̃ેસΓ̃ે વ̃િયેદ વય ήઙે પોપઊ ોઙ મΓ̃િઙ્િઊ ̃િ ήઙે ગΓ̃ોΓ̃ઙ ોઙ દΓ̃ામાΓ̃યિ

ઊΓ̃િΓ̃ાΓ̃ુΓે ઙેΓ̃ ો ઙ્ાવે ષાનસકΓ̃ાΓ̃િ, શ્રΓ̃ાકΓ̃ાΓ̃િ ।નદ માΓ̃િઙ્િઊિ ઙોΓ̃ામસ્ શ્રઊઊ ήઙે

સોનΓ̃ગાસ ।Γ ̃િ માΓ̃િઙ્િઊિ થઙે યઙ્ોઙ મેΓ̃ાΓ̃િ ોઙ ήઙે પΓ̃ઊય ઊેસિ ̃િ ήઙે ।સય ઙઊો ોઙ

ήઙે માΓ̃િઙ્િઊિ ઊનΓ̃ગ્ુાગે ̃િ ήઙે સોનΓ̃ગાસ, ήઙે̃િ સ̃િયેΓ̃ાΓ̃િય ોઙ ઙેઊ̃િગાસ ।નદ ήઙે̃િ

યાપાયΓ̃િય Γ̃ો Γ̃ુયઙ ήઙે ઙ્ુમાન ઙ્ેΓ̃ાΓ̃ ૠન ήઙે ઙોઊઊો̃િગ। સોનΓ̃ગ।, ήઙે દસિΓ̃ેΓ̃ેસસ ોઙ

ήઙે સુ્ઊ મ્િગ।̃િΓ̃ા̃િગ। Γ̃િસેઊઙ Γ̃ો વે દેસેΓ̃ાΓ̃ેદ વય ઘોદ સિ ।ઊઊ્ગોΓ̃ાયિાઊઊય દેપયિΓ̃ેદ:

"શ્રો ઙΓ̃ો̃િદ, વે નોΓ્̃ ̃ઙ્ાપપય્ ર સઙ્ાઊઊ વ્ુΓ̃ે ̃ાળોય ήઙે ઙ્ુΓ̃િ ોઙ મય

ો̃િ ઙાΓ̃ે શ્રોઙેΓ ઙΓ̃ોમ દોસΓ̃ ήઙ્ય ગાવ્િ પ ήઙે ઊઙ્િ ઙ્ોપેઙુઊઊય દદિ ર

વΓ̃ા̃િગ। મય ઊવે Γ̃ો ઙ્ાΓ̃ા, ।નદ ήઙેΓ ર ોવΓ̃ા̃િદ વ્ુΓ̃ દસિાપપો̃િΓ̃મેનΓ̃ ર

સઊપΓ̃ વેΓ̃ાΓ̃ઙ ήઙે સઙ્ાદે ોઙ । યઊુદ્

મ્ેવ̃ેΓ̃ ।ગ્ા̃િ ોઊિઊ ર ΓેવાઊΓ̃ મય ઊવેરઙ Γ̃ઙ્ો મોસિΓ̃ેΓ̃ । સΓ̃ોΓ

Γ̃ેΓ̃ Γ̃ઙ્ોસાનદ Γ̃મિસ ોΓ̃િઙ ।મવΓ̃ોસ્િ, ΓેΓ̃ેΓ̃ યુોઊદ Γ̃ઙ્ો સોઙΓ̃ેΓ̃ Γ̃િ"

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

શ શ શ

હસિ ઊપ઼નયિસ । પે ήહૈ ીનήહ્ય઼ સપેયમિણ ોઙ ήહે દાનિήય઼ પોήયિ સήય઼ઊ ।ણદ

ોને ોઙ હસિ ઊપ઼નયિસ ગવિ઼સ ઙોનήહ ।ને યહો ોઙ । વ઼નસે ોઙ હ્રાયાદેવ઼ા હે સાય઼સઃ

"થહ્ય઼ ઙાયે સિ । ઙાપિ ઊήુસ, ।ણદ ήહનિ પ઼ેસ ήોનિ ઊબિસિ વે,

થહ્ય઼ ઊપિસ ।પે માદે ોઙ નોસેસ, ।ણદ ήહ્ય઼ નોસે ોઙ સેસામે,

શ્રૌહઊિ ήહુસ ήહ્ય઼ ઙોનમ સિ યોમપાયή ોઙ ήેણદેન ઙઊોનસ ।ઊને

શ્રો, ήઊઊ મે ોહ્ય઼ ήહ્ય઼ હેનή સિ પ઼ેή । હેનή ોઙ યનુઊ સήોને઼"

ઙ્માપાή ીનોήે ήહે દનામા નિ ોહયિહ સોણગાસ ।પે નિ માήિહઊિ઼ થહેસે

સોણગાસ ήેમ ૈήિહ ।ઊઊુસોનિસ, ે।યહ ોઙ ોહયિહ સુગગેસήસ । દેઙનિήિ પયિήુ઼ે

થહે સήોનય઼ ોઙ ήહે દનામા સિ ।સ ઙોઊઊોસ—

ઘ્નાનાદા પનેસેણήસ । પાનળિાήા ઙઊોન ήો પ્પનસિહ્ણા ોહયિહ હે ગાવ઼ે ήો

ઢુકમણિ઼ ષાήય઼ાવહામા ોસે ણનાગેદ ।ણદ પ્પનસિહ્ણા સેણή ήો ૬ણદના ઙોન સોમે

મોને ઙઊોનસ, ોહયિહ હે નેઙુસેદ ήો ગવિ઼ થહેનુપોણ ήહેને ોસ ।ોન

ોહેનેનિ ૬ણદના ોસ દેઙાήેદ ।ણદ ષાήય઼ાવહામા ોસ પનોપήિાિήિદ઼

ઘ્નાનાદા, ήહેણ, ।પપોમેદ ।ણદ ήોઊદ ષાήય઼ાવહામા ડિ ોને'સ દોમેસή ήહનિગ

ોસ ગવિ઼ણ ોય઼ુ ણદેન િસ (શ્રાનળિાήા'સ) સહાદો, ોને ગોήુ ણદય઼નિગ ઙનુήિસ઼

ષાήય઼ાવહામા, ήહેનેઙોને, ગાવ઼ે હમિ પ્પનસિહ્ણા ।સ હેન દોમેસή પોસસેસસોનિ ।ણદ

ષુવહાદના ગાવ઼ે હમિ હેન હુસવાણદ, શ્રનળુણા઼ પ્પનસિહ્ણા ।ણદ શ્રનળુણા ήહેણ

વેયામે ઘ્નાનાદા'સ સઊાવ઼ેસ ।ણદ હે પુή ήહેમુ પ ઙોન સાઊ઼ે ષાήય઼ાવહામા ।ણદ

ષુવહાદના પુનયહાસેદ વાયક ήહેપિ હુસવાણદસ ઙોન । યૌ ।યહ ।ણદ ήહે પઊાય઼

ેણદેદ ોήિહ ગેનેનુસ હઊિનήિય઼ થહે પઊોή સિ ઙનિસિહેદ ।ણદ યહાનાયήેનસ ।પે

ોઊઊ દેવ઼ેઊોપેદ઼ શ્રનળુણા હાસ । દસિήણિયή નોઊે ήો પઊાય઼ થહે સήોનય઼ ોઙ ήહસિ દનામા

યાણ વે ήનાયેદ ήો ήહે હાનવિ઼ામસા; ήહે વ઼સિહનુ- પુનાણા ।ણદ ήહે જાહાગાવ઼ાήાપુનાણા઼

ઙ્માપાή ડોઊઊોસ ήહે હાનવિ઼ામસા ોήિહ ોણઊય઼ ોને દડિઙેનયે ήહાή પ્પનસિહ્ણા'સ

ાસસસિનાનન, નિ નહે ડગિહનૌનિહ રનદના, ૌાસ ાયયોનદનિગા નો હમિ નોન હસિ સોન,

શ્નાદ્યુમના, વુન હસિ ડનૌનિદ શ્નાળુના યહાનાનળાયા થહે પનેસેનન ાાનાકા સિ

ૌનહ્ય નિ ોને ાયન, । સપેયાિઘનિયૌનિહ ાઘઘ નહે નાનાકાસ ોડ મનિહઘિ

વ઼ાનાુસિ દનામાનસિનસ ોડ નહસિ નામે હાવે ડઘુનસિહેદ ાનદ હેનયે નહેને

હાસ વેન । ઘન ોડ દસિયુસસાનિ ાવુન હસિ દાને ાનદ ુનહેનનયિનિય઼ શુડનેયહન

મેનનાનિસ ઙુનનેન ઉમાપાનસિ઼ ઘનૌનિસોન હાસ નગિહનઘ્ય પઘાયેદ હમિ નિ નહે ડનિસન

ટુાનનેન ોડ નહે ઙુનનેનનહ યેનનુનય઼ શ્ર વ઼ મમ઼ ઉમેસહ મસિહના હાસ ઙુનદ

ઘનિગુસિનયિ ાનદ ઘનિનાનય઼ ાનગુમેનનસ નો પઘાયે ઉમાપાન વિડોને વ઼દિયાપાન઼ થિહે

સમિઘિાનનિસિ ોડ દિાસ ાનદે શપનેસસાનિ નિ વ઼દિયાપાન ાને યઘાનઘ્ય઼ માનકેદ઼ થહે

ાનયહાયિ ડાનુનેસ ોડ ઉમાપાન઼સિ ઘનગુાગે હાવે નિડઘુનયેદ વ઼દિયાપાન઼સિ

પોમસ઼ મોનહ ડનોમ નહે પોનિન ોડ વ઼ાાોડે નનેનનાનિમેનન ાનદ ઘનિનાનય઼ મેનનિ,

ઉમાપાન઼સિ દનામા સિ સુયયેસસડઘ઼ થહે પઘન સિૌઘઘ યોનસનુયનેદ ાનદ નહે વ઼ેનનસ

ડોઘઘાાને ાનોનહેન નિ । ઘગાયિાઘ સેટુનયે થહે યહાનાયનેનસિાનાનિ સિ ઘનિકેદ

ૌનિહ નહે પઘન ોડ નહે પઘાય઼ હે હાસ સુયયેદેદ નિ પનોદુયનિગા । ડનિસિહેદ પયિ

ોડ ાનન઼ થહેને સિ મોને સુસનાનિદ નિનેનેસન ાનદ યોમપાયનનેસસ઼ હુમોન સિ નહે

પનેદોમનિાનનિગા ડાનુને ોડ નહસિૌનક઼ થહે પનેદોમનિાનન સેનનમિનન ોડ નહે

પઘાય઼ સિ હેનોયિ઼ હસિ નિડઘુનયે ોન નહે ઘનેન દનામાનસિનસ ોડ મનિહઘિ સિ મિમેનસે

થહે સોનગાસ ાને નિ શનનોનદનિાનઘિય઼ પોઘસિહેદ ાનદ મેઘઘડિઘુસ સનય઼ઘ ાનદ

સમિઘિસ ાને સુયયેસસડઘઘ્યુ સેદ઼

વ઼રયૈશ્રશ્નશ્રથર થહશ્રપ્પઉઢશ્ર

થહેુગાહ કનૌન ાઘઘ ોવેન નહે ૌનઘદ ાસ ોને ોડ નહે ગાનેનેસન પોનસ ોડ

રનદાિ, વ઼દિયાપાન ાાસ । ગાનેન દનામાનસિન ાસૌઘઘ઼ હે સેમસ નો હાવે

માનિનાનિદ નહે દેયોુમ ોડ નહે ાનગિનિાઘ સનાનદાનદ નિ હસિ દનામાસ઼

હસિ ઘોનાકસહાવ઼ળાયા સિ । સુયયેસસડઘ દનામા઼ થહે સપેયહેસ ાને નિ ષાનસકનનિ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ાનદ સોનગાસ નિ માનિહશિ ર્િન ગેપગેસેનનસ નહે ાનશિસન કનૌન સનોનય ોડ’ ઘોનાકસહ૧૧૦
મનિ ઊોનદ નિ । મુસયિાઊ પઊાય શ્રનોનહેન દનામો નનનિઊદ માનમિાનળાનિ સિ
ાનનનવુિનદ નો વ઼દિયાપાન્હિ ઊદિ નહે ડુિનદાનીનિ ોડ ।। પેનડયન માનિહશિ
સનયઊ શ્રજ઼્ પેનિહ ાસયનવિસ નહે નિનનોદુયનીનિ ોડ વ઼ેનનાયુઊાન સોનગાસ નો
વ઼દિયાપાન્ થિહસિ ાસયનપિનોનિ સિં નનોનુિસ નિ વ઼ીીોડ નહે ડાયન નહાન વોનહ
હ્યોનનિસિહીાના ાનદ ઝાપાનિ દિદિ નિ પનીનિ નો વ઼દિયાપાન્ વ઼દિયાપાનિ ાદિદેદ
ગાનાયે નો નહે ાઊોદયે શસિનિગિા પનાયનયિ હે દોસ નોન સેમ નો હાવે વેન સો
ૈઊઊ કનૌન નિ નહે ડિઊદ ોડ દનામા ાસ નિ પોનનય઼

ઘશ્રોવશ્રાયશ્ર

ઘોવ઼નિદાૈનોને નહે ડામુોસ ાાાઊાયહાનાનિાનાનાક઼ા, વાસેદોન નહે સનોનય઼ોડ
ાાાઊા’સે શઊિ ષાનસકનાનિ ાનદ શ્રનાકનાનિ ડોનમસ ાનુ સેદ નિ નહસિ દનામા
યામાયાનનિ’સિ દસિનેસસ ાનદ ાાાઊા’સ ગેપનોનયે ાને નયિઊય દેપયિોદ થહે
માનિહશિ સોનગાસ ગેપગેસેનન સોમેોડ નહે પોગિાનાનન ડેઊનિગાસોડ નહે પઊાય થહે
સુયયેસસોડ નહે દનામાનસિન ઊસિ નિ નહે ડાયન નહાને વ઼નૈનિહુોન ાનય ગેડેનયે
નો નહે નેશનોડ નહે દાિઊિગુ, ૈને માય ગોન ાન નહે પઊોન નહ્નુોગાહન નહે સોનગાસ
ૈહયિહ સો નયિઊય દેપયિન નહે ડેઊનિગાસ ાનદ ાને નહોન્ુગાહઊય સુગગોસનવિ઼

ઢ઼શ્રમશ્રયશ્રષશ્ર હ્હશ્ર

ઢ઼ામાદાસા હ્હા સિ નહે ાનહોન ોડ શ્રનાનદાવળિાયાનાનાક઼ા ૨ન ાયન ોને, નહે
હેનો માદહાવ઼ા સિં ાગોન ડોન હસિ વેઊોવેદૈહેન હે ઊોનનસોડ ઢ઼ાદહા’સ વુાનય
નહ્નુોગાહ હસિ ડનોનિદ ‘શ્રનાનદાકાના’ ૨ન ાયન ૨૨ હૌનિહ હસિ ડનોનિદ, સેસ ઢ઼ાદહા
હેને નહે પઊોન હાસ વેન માદે । વનિ નિનેગેસનનિગિ઼ શ્રનાનદાકાના, નિ નહે ગુસિ
ોડ ાન ાસનનોઊોગોન, ઘુનાનદિહાના, ાસકસ ઢ઼ાદહા ાનદ હેન ડનોનિદસ વ઼યિહાકસહાના
ાનદ વાયહાઊ નો યોઊઊયન ડઊીનસ ડોન ષહવિાૈનસહપિ, ાનદૈહશિ નહેય ાને
વુસય, વોનહ નહે ડનોનિદસ ાપપોન્ ઢ઼ાદહા સિં નયહાનનોદ નો સે માદહાવ઼ા ષહે

વેગ્નિસૌનસહપિપનિગ્ગ નહે ડૌનદ્ ષહે ઉ૭સ નહે પાનગ્ગસોઽ સેપાનાનોનિ ।નદ ।

પ્પાપાઊક્નિ યોનસોઊસ હેન્ થહે સાખે યોનદનિોનિોઽ નહે હેનો સિ દેસયનવિદ નિ ।યન

૨વ઼ થહેય ।ને ઊનમિોનેઊયુ નાનિદ્

થહે દેસયનપિનોનિોઽ ઢાદહા વય઼ શ્નાનદાક્નાના સિ નોનહનિગ્ગ મોને નહાન ।ન

મિનિનોનિોઽ વ઼દિયાપાન઼સ ડામુેસ માનાગામનિ દિસયનવિનિગ્ગ નહે યુોનહડુ૭ હેનોનિ

ોન હેનૌય઼ થહસિ દનામા સિ ।નો શામપઊોઽ નહે પ્પનસિહાનનિ નહેમે ૨ન નેઊઊસુ સ

નહે સનોનય઼ોઽ પ્પનસિહના'સ માનનાગિોનિહ ઢાદહા થહે પઊન સિ સમિપઊ વુનૌ૭૭

પઊાનનેદ જેસદિસ વેનિગો શપેનન નિ નહે સેોઽ શ્ઊાનક્નાના, નહે ।નહોન યુો૭દ

।ન નમિસ સનનકિ । નાને ઊય઼નયિા૭ નોને ષોનગ્ગસોઽ સેપાનાનોનિ ।ને પાનહેનયિ ।નદ

પોગિનાનન્ થહે પઊાયે નદસ નિ઼ નોનિ઼

યયવ઼શ્રામશ્રામયશ્ર

યેવ઼ાનાનદા સિ ।ઊસો ક્નોન ।સ પ્પાવ઼નિદના હેૌનોને ૩સહાહાનાના ષોમે

ોઽ નહે સોનગ્ગસ નિ નહે દનામા ।ને મોવ઼નિગ્ગ હેૌસ નહે ડનિસન દનામાનસિન નોુ સે

નહે દેવ઼યિોઽ મિમેદનિોનેઊય઼ નનાનસઊાનનિગ્ગ ષાનસક્નનિ પોનનોનિ નિનો વે઼નનાયુઊાન્

ઢ઼શ્રમશ્રશ્રશ્રથર ૩શ્રશ્રયહૈશ્રૈશ્ર

હે સિૌ૭૭ ક્નોન દનામાનસિન્ હે સિ નહે ।નહોનોઽ નહે ડામુેસ દનામા

'ઢુક્નમનિહિનાના' થહે સનોનય઼ોઽ નહસિ દનામા સિ વાસેદ ોન નહે હાનવિ઼ામસા ।નદ

જાહાગ્ગાવ઼ાનાપુનાના ૨ન સિ । વે઼નય઼ નિનેનેસનનિગ્ગ દનામા, નિ સશિ ।યનસ, ૈહેને ષહવિ઼ા

હાસ વેન પાનિનેદ ।સ નહે ઊનદોઽ મ્મનનિયા (ોન યાનયે) ઘેનેના૭૭ય઼ નહે હાનવિ઼ામસા

નનાદનિોનિ હાસ વેન ડો૭ઊૌદ હેનૌનિહ સઊગિહાન વાનનિોનિસ઼ ૨ન ।યન-૨, નિ સિ

દેયદિદ વય઼ પ્પનિગ્ગ જાહસિમાક્ના નો હો૭દ । ષવ઼ાયા઼મવ઼ાના ડોન ઢુક્નમનિ઼ ૨ન ।યન ૨૨,

પ્પનસિહના ।નદ ષસિહુપાઊ ।ને પનોપોસેદ ।સ ગ્ગનૌનનસ઼ શ્રૌહેન ઢુક્નમનિ સિપોક્નસ

।ગ્ગાનિસન પ્પનસિહના ડોન હસિ ।સસોયાનોનિૌનિહ નહે ઘોપસિ, નહે પ્પનિગ્ગ દેઉેનદસ

પ્પનસિહના ૩૭નમિોનેઊય઼ નિ સિ દેયદિદ નો હો૭દ । ષવ઼ાયા઼મવ઼ાના ૨ન ।યન ૨૨૨, ૈહેન

cહે મેસસેન્ગેન દેઇવિન્સ ાન નિવ્રાિાિનિ ો પ્પનસિહ્ના, હે ાપપોનસ્ થહેને સિ

ોcહનિગ્ા નેમાનકાવેઇ નિ ાયc ૨વ્ ૨ન ાયc વ્, પ્પનસિહ્ના'સ દપિઇોમાcયિ વેહાવ્રિન

માકેસ ઢુકમનિ્િોાસયુ થહે મ્માનાદ ાપપોનસ ાનદ ાદવ્રસિસ પ્પનસિહ્ના ો

ેઇપેિcિહ ઢુકમનિ્ થિહસિ વનાિગ્ાસ ો cહે સશિcહ ાયc, થહે યઇમિાશ સિ નોયહેદ

ૈહેન પ્પનસિહ્ના ડોઇઇૌસ મ્માનાદા'સ ાદવ્રયિ ાનદ યાનનેસિ ૌાયુ ઢુકમમિ વયુ

ડોયે થહેૈહેઇ cહનિગ્ા વેયોમેસ કનોૌન્ થહે સcિાcાનિ વેયોમેસ નિcોિઇાવેઇ

ો cહૈ વ્રાનાળા ાનદ cહેન વેગ્ાનિસ। ડગ્િહcૈિcિહ પ્પનસિહ્ના થહે ાયcાઇ ડગ્િહc સિ

ોc સહૌન વુc દેસયનાવિદ્ શ્રઇઇ સcાગેસોડ ડગ્િહcનિગ્ા ાને વ્રવ્રિદિઇયુ દેસયનાવિદ્

એવેન્cાઇઇયુ પ્પનસિહ્ના સુયયેદસ નિ cાકનિગ્ા ઢુકમનિિ ો હસિ પઇાયે ાનદ માનનેસિ

હેનૈિcિહ દે ડોનમાઇcિયુ

શ્રોડ ાઇઇ cહે પઇાયસ ાccનવ્રિcેદ ો cહે ષયહેૌઇોડ પ્પિcાનયિા દનામા, cહે

ઢુકમનિહિાનાનાાcાકા સેમસ ો હાવે વેનૈનાcિcેન નિ cહે સપિcિ ોડ। દેવ્રોc

શ્રોહઇ cહે સુપેનહુમાન યહાનાયcેનોડ પ્પનસિહ્ના સિ વ્રદિન cહેને, cહે્ cહેન

હાસ માદે્c। યાસેોડ પહઇિસોપહયિાઇ દેડેનયેોડ પ્પનસિહ્ના'સ ાયcાનિ

cહ્નોગ્હેc cહે પઇાયુ થહે શ્રુનાનયિ સcોનયુ હાસ વેનૌવ્રદ નિ। પુનેઇયુ

માcિહઇિ યોઇન ાનદ માcિહઇા યુસcોમસ હાવે વેન વન્ેાગ્હc નિcો ડને્ટેc

ુસે થહે ગોગ્ાનાપહયિાઇ્cઇોક ોડ cહે્ cહેન સહૌસ cહાc વેન નિ ાન ાગ્ોડ

પોઇcિયિાઇ દેયાયુ, cહે સયહેઇાનસોડ મcિહઇિ હાદ ોc ડેનગ્ોcેન cહે યોનયેપcોડ

૨નદાિાસ।ૈહેઇ થહે યોનયેપcોડ ૨નદાિ, cહાc સિ મહાનાc, ૈcિહ ાઇઇ cિસ

દવ્રિનસડિયિાાનિ, સિ પનેસેનવ્રદ નિ। સોનગ્ા નિ યોનનેયcાનિૈcિહ cહે ષવ્રાયાામહવ્રાના

ોડ ઢુકમનિ્ થિહેને સિ ડનેસહ્નેસસોડ મિાગ્ેનયુ cહ્નોગ્હેc cહે પઇાયુ

ડ્શ્રડ્ પ્પશ્રવ૨

શ્રસ। ડનિ યોમપોસેનોડ મશિદ હનિદિ- માcિહઇિ વાઇઇાદોન cહે વાccઇોડ

પ્પાનદાનપિ ઘિહાc, ડ્ાઇ પ્પાવ્રિ સિ ાઇસો cહે્ cહેન ાડ ઘ્ુનસિવ્રાયાામહવ્રાના હેૈનોc

nહસિ દ્નામ્ુn ોડ ©વે ।નદ દેવોnાlન nો ષહવિ઼ા શ્રૌહn સિ ેમાનક્રાવ© સિ nહn

હેેે ાિ nહસિ દ્નામા ષાનસક્નાિ ।નદ શ્રનાક્નાિ હાવે વેન્ સેદ ોન©ય઼ ડોન સnાગે

દિવિયnાlન ।નદ ।દવ઼ાનયિાગ ।યnાlન઼ થહ્ોગહ ૈનાિેન ાિ દેવોnાlન nો ષહવિ઼ા,

nહે દ્નામા સિ ાિ । પોnયિ સnય઼©ૈહેેે nહેેે સિ nહે પ્ેપોનદેનાનયે ।ડ

વેનાયુ©ન ।નદ nહે સોનગાસ ।ે ।©© nુનેદ઼ ૨n સિ । સોનn ોડ ોન ।યn પ©ાય઼ ૨n

દેસયનાવિસ nહે સnોનય઼ ોડ ઘ્ુનેિસ માનનાગિૈાિહ ષહવિ઼ા થહે યહાનાયnેાસિnયિ

ડાnુેે ોડ nહસિ દ્નામા સિ nહn ।©©ૈ©© ક્નૌન યુસnોમસ ોડ માિહિ©િ હાવે

વેન નયિ©ય઼ ।નદ સુયયેસસડ©©ય઼ દેપયિnેદ઼ થહે પ©ાય઼ ોપેનસૈાિહ । પનાયે઼ન nો

ઘ્ુના ાિનદ ।ડોેન nહn nહે પુનપોસે ોડ nહે પ©ાય઼ સિે શપ©ાિદ વય઼ nહે

ષુnનાદહાન઼ા પ્યામાદેવ઼ા ।પપોનસ ાિ nહે વાયક ।નદ હે સ્ુ ©nામાnે©ય઼ દેસnનોપે઼દ

વય઼ nહે ડગિે ોડ ષહવિ઼ા'સ nહાિદે યે઼ ઢાn ૈાિ ોડ પ્યામાદેવ઼ા, મ્ુનનસ nહે ©સસ

ોડ હેન હુસવાનદ ।નદ હેેે nહે દ્નામાnાસn હાસ વેન ।વ© nો પુn ડોનnહ nહે

મોસn પોગિાનn ।નદ પાnહેnયિ ડ©ાિગાસ઼ થહે્ુપોન ઘ્ુના ાિક્સ nો પેનાનયે

।નદ ષહવિ઼ા, ાિ । દસ્ગુસિદ ડોનમ, દસ્સુદેસ હેન નોn nો ।સપિે ડોન ષહવિ઼ા

થહેેે સિ । ડોનયેડ© દાિ©ગ્ુ, nહ્ોગહ nહે મેદ્ુમિ ોડ સોનગાસ ાિદયિાnાિગ

।યnાિ, વેnૌન ઘ્ુના ાિનદ હાન઼ા મ્યાનાદા ।પપોનસ ।સ nહે ઘહાnાક્ા ોડ ષહવિ઼ા

।નદ્ ©nામાnે©ય઼ ઘ્ુનેિસ મોnહેન ।ગેસ nો nહે પનોપોસાલ઼ થહે સnય઼© સિ

વ઼ગિોન્ુસ ।નદ nહે ।યnાિ સિ ેપોનnેદૈાિહ nહે સપેયહ઼ હુમ્ુન હાસ ાિસ ડ©©

પ©ાય઼ ાિ દેસયનાવિાિગ nહે ડામ©ય઼ હસિnોનય઼ ોડ ષહવિ઼ા ।નદ nહે દ્નામા યહ©સેસ્ુ પોન

। હાપપય઼ નોnે

મ્યશ્રામયર્શ્રથર

મ્યાનદપાિn । ેનૌનેદ પોn ાસ ।©સો । ગેમn દ્નામાnાસn઼ હસિ શ્રોન©ય઼

ક્નૌન પ©ાય સિ પ્યનસિહનાક્©મા©઼ ૨n સિૈાિnેન ાિ । ©નગ પનોસે વેનેદયિnાlન ાિ

પનાસિ ોડ nહે સપોનnસ ોડ પ્યનસિહના઼ વેવ઼ાર્ક સિ સહૌન ાિ ©વ્ુન ।નદ ।ડોેન હસિ

વનિનિ૯, ધ્યનાસિ૯ના સિ યાનર્નાદિ નો ક્ષાનદા ાનદૈ ાસોદ્દા ધ્યનાસિ૯ના'સ યહ૭િદહૌદ સિ

વિવિદિ૭યુ મેનનોનિદ્ થહે ઙ૭િ૭નિગ઼ોડ ઢાઙસહાસિ, શ્રુનાના, સેનન વયુ ધ્યામસા નો

પોસોન ધ્યનાસિ૯ના, સિ પયિનુેસટુ૭યુ દેસયનાવિદ્ શ્રુનાના'સે નદ સિ ાનનાવિુનેદ નો

ધ્યનાસિ૯ના'સ સુપેનુમાન પૌંનસ્ થહે ષાઙાનાવહાનગા૭િ૭િ સિ દેસયનાવિદ નિ।

વોનડુિ૭ માનનેન ઢાદહા'સ યોમપ૭ાનિનસોડ ધ્યનાસિ૯ના'સ પનાનઙસ ડોનમસ સોમે

ેડ નહે મોસન ાપપો૭નિગ઼ા ૭નિસોડ નહે સોનગાસોડ નહે દનામા થહે ઘોવાનદહાના૭િ૭િ

સિ ા૭સો દેસયનાવિદ નિ। નયિ માનનેન્ ૨ન નહે નહનિદ ાયન, નહે સનોનયુાેડ સનો૭નિગ઼ા

ઘોપસિ' ય૭નહેસ, ૈહિ૭ િનહેયુૈને વાનહનિગ઼ા, સિ નાનનાનેદ્ થહસિ સિ। વેનયુ

નિનેમેસનનિગ઼ા સયેને ાસ નિ દો૭સૈનિ૯ નહે સનોનેસિાેડ નહે યુોનહોડ ધ્યનાસિ૯ના

ઘોપસિ ાને સેન નોસનિગ઼ા ધ્યનાસિ૯ના ાનદ વયિ- વેનસા શ્રૌહિ૭ સોમેાેડ નહે ઘોપસિ

સનાનયહ ોાયુ હસિ હેદ- દનેસસ, ોનહેનસ વોન હમિ, સયો૭દ હમિ ાનદ સો ાન ાનદ સો

ડોનનહ્ થહે સયેને સિ વોુનદ નો પનોદુયે। નહના૭િ૭નિગ઼ા ળોયુ નિ નહે હોનન ાેડ નહે

ઘોપસિ ઢાદહા સિ ા૭ોયુસ ાનશ્રુોસિ નો નળોયુ ધ્યનાસિ૯ના'સ યોમપાનયુ ાનદૈનિ૯

નહાને નદ નિ વોૌ, સહે ડિગ઼ાનસ નો વે સયિક્ ધ્યનાસિ૯ના ાપપોનસ નિ નહે નો૭ાેડ ાન

ેશોનયસિન્ ૨ન સપનિાેડ નહે ૭દેનસ, ધ્યનાસિ૯ના ાનનાનગોસ સેયનેન મેનનિગ઼ાસૈનિ૯

ઢાદહા ાનદે નળોયુસ હેન યોમપાનયુ ઢાદહા'સ ૭ાનગાનિગ઼ા ડોન ધ્યનાસિ૯ના ઙનૌસ નો

ોનિનિગ઼ા ાનદે વેન ાન હોુનસ' દે૭ાયુાેન નહે પાનન ાેડ ધ્યનાસિ૯ના માઙેસ ઢાદહા

નેસન૭સસ ષહે યહાનગોસ ધ્યનાસિ૯નાૈનિ૯ ડાનિહ૭સસનેસસ્ નોનહોડ નહેમ મેદનિાને

સેપાનાને૭યુાેવેન નહેનિ ાયનૌનિસ ાનદ ઢાદહા નો૭સિસ હેન મસિનાઙેાેડ વેહાવનિગ઼ા

સો ાપાનહેનાયિા૭૭યુૈનિ૯ ધ્યનાસિ૯ના થહે પ૭ાયુ ૭નમિાને૭યુે નદસ નિ નહે નૌનિાેડ

ઢાદહા ાનદ ધ્યનાસિ૯ના

શ્રસ। દનામાનસિન, ક્ષાનદપિાનિ સિ વેનયુ પોપુ૭ાન નિ મ૭િ૭હ૭િ મોદાનૌાન

ધ્યા૭ાનદિહૌાસ હસિ પેન- નામે થહે હોમે૭યુ સનયુ૭ાેડ હસિ દેસયનાપિનૌનિસ સિ

ુનટિ નિ નહેૈહો૭ નાનગોાેડ માનિહ૭િ૭િનિનાનુને હે હાસ ા૭સોુ સેદ ઘો૭ાનિ

સોનગાસ નિ હસિ દનામા ૨ન હાસ વેનય ડૌ ષાનસકનાતિ ।નદ શ્ચનાકનાતિ પાસસાગેસ ૨ન સિ

ોનો ।ડ તહે મોસત મિપોનાતાનત વેનનાયુભાન પભાયસ ।ડ મતિહભિ ોહેને તહે ગાનિ નિ

સપેદ સિ મિમેનસે થહે ।યતોનિ સિ મોને ।ડનેન નેપોનતેદ ।ન દેસયનાવિદ થહે

ષુતનાદહાના ।નદ ાાતવિાન નેસેમવભાનયે તો તહે શ્ચનકાિાતાસ ।ડ શ્ચસસામ્ શ્ચભભ

કનિદસ ।ડ માતિહભિ સોનગાસ હાવે વેનુ સેદ ાાનદપિાત સિ । નેડનિદ ।નતસિત,

વોતહ ।સ । પોત ।નદ ।સ । દનામાતસિત

ષહ૨વશ્ચવશ્ચથથશ્ચ

ષહવિાદાતતોાસ તહે ।તહોન ।ડ શ્ચાનાિાતાહાનાના ।નદ ઘાુનપિાનાનિાયા થહેને

સિ । પનો।ડુસોનિ ।ડ વેનનાયુભાન પાસસાગેસ નિ તહે શ્ચાનાિાતાહાનાના થહોગહ ભાયકનિગા

નિ તહે પેનડેયતોનિ ।ડ ૩માપાત, તહે સતોનય હેને સિ ।ભમોસત તહે સામે ોતિહ તહે

ોનભયે શ્ચયેપતોનિ તહાત ાાાનાદા સિ નોત માદે તો સેભભ પ્પનસિહના ।નદ શ્ચનાગુના હેને

૨ન તહે ઘોનપિાનાનિાયા, ોમોતોનિસ ।ને મોને દેપભય ।નુસેદ ઘોુન હિને

હાસ ભાવે ।ત ડનિસત સગિહત ।નદ સહે પનાયતસિસ પેનાનયે તો ોવતાનિ ષહવિા ।સ હેન

હુસવાનદ ઘોન વુનસત ડોનતહ ।ત તહે તેનનાવિભ પયિતુને ।ડ ષહવિા વુત ોહેન સહે

યોમેસ તો કનોો ।ડ તહે દિનતાતિય હેન ળોય કનોોસ નો વોુનદસ હેને તહે

દેસયનાપિતોનિ સિોનદેન઼ુભ ।નદે વેન તહે ોતેન, તનેસ ।નદ ોહોસે ોડિ ઢાત

મોુનનસ ।નમિાભસ ।ને સહાકેન વય યુપદિ ષહવિા'સ ।નગોન વુનનસ પ્પામાદેવા

ોહોસે ોડિ ઢાત મોુનનસ ભાસસ નિ । પાતહેતયિ માનનેન ાાાનાદા ।પપોનસ ।સ ।

ઘહાતાકા ।નદ ।ભભ તયપયિાભ માતિહભિ યુસતોમસ ।ને દેસયનાવિદ

પ્પશ્ચઢશ્ચાા હુશ્ચૈશ્ચાાશ્ચાાયશ્ચ

હે ોનોતે તહે ઢુકમાનગાદાનાતાકા ોહયિહ વેગાનિસ ોતિહ । વેનેદયિતોનય

સોનગા નિ પનાસિ ।ડ ષહવિા હેને ો હાવે તહે શ્ચયેભભેનત દેસયનાપિતોનિ ।ડ તહે

શ્ચનદહાનાનાસિહોના ડોનમ ।ડ ષહવિા ।નદ । સોનગા નિ । નો નાગા સિ ।ભસો નિતનોદુયેદ

હે ોાસ ।ભસો । ગનોત પોત

ષઢ઼૨પ્પશ્રાાાથશ્ર ઘશ્રાાાશ્રપ્પશ્ર

હૌસ નહે ાનહોનોડ દનામો નાનિઉદ ષહનાકિનાસિહનાાળાનમાનાહાસયા ૨ન

વેગાનિસ ાૈનિહ નહે ાપપોમેનયે ાેડ ાાાનાદા ાન નહે યોનાન ાેડ પ્પામસા હે

ાનનોનયેસ નહાન વેવાક઼ ઼ઁસ સોનાૈાઉઉ કઉઉ પ્પામસા ૨ન સિ ાન નહે નિસનાનયે ાેડ ાાાનાદા

નહાન પ્પામસા પુન વેવાક઼ાનિદ વાસુદેવા નિનો પનાસોન્ થહે વનિનહ ાેડ કનાસિહના

સિ દેસયનાવિદ નિ નહે સેયોનદ ાયન્ થહે દાનાકનેસસ પડ નાગિહન હાસ વેન નાયિઉય

દેસયનાવિદ્ શ્રડોના નહે વનિનહ ાેડ પ્પનાસિહના, નહે પનાસોન દોનાસ ાનોમાનયિાઉઉય ાપેન

ાનદ વાસુદેવા નાકેસ નાૈ વોનાન વાવય નાૈ ાસોદાૈ ાસોદા'સ હોસે સિ ડઉઉ ાેડ

ળોય઼ થહે સમિપઉયિનિય ાનદ દનિયનનેસસ ાેડ નહે દનામા ાને નોનાૈાનાનહ્ય ાનદ

નેમાનાકાવઉ઼

પ્પશ્રાાાહશ્રઢ઼શ્રમશ્રયશ્રષશ્ર

હસિ ઘોનાસિવાયામવાનાનાનાકા સિ નહે મોસન યોમપઉને માનિહઉિ પઉાય હનિહેનાનો

દસિયોવેનેદ્ ૨ન ા નનુ માનિહઉિ સનયઉ, નહે પઉાય વેગાનિસ ાૈનિહ ાન નિવોયાનાનિ

નો ઘાનેસહા, ઘોસાાનાાનિદ પ્પામઉ હે નહેન દેસયનાવિસ નહે વનિનહ ાેડ શ્રાનાવાન્

ાાાનાદા ાનનોનયેસ નહાન ઘોનાસિ દેસનાનિદ નો વે માનામેદિ નો ા માદમાન્

હમિાઉાયા'સ ાૈડિ માનાનિ ગેનસ ાનશ્રાાસિ ાન નહસિ પનેદયિનાનિ ાનદ ઘોના સિ

માદે નો પેનાનયે ડોન સેયુનાનિગા ષહવિા ાસ હેના હુસવાનદ્ ષોમે ાેડ નહે સયેનેસ

ાને દેસયનાવિદ નિ પયિનુમેસટુ સનયઉ઼ ઘોના ગેાૈસ નહનોગાહ ાઉઉ સોનાનસ ાેડ

હાનાદસહપિ ષહવિા સિ સહોન મોનાનનિગા નહે ઉસસ ાેડ ષાન્ ઢામા ાપપોનાસ ાનદ

યોનસોઉસ ષહવિા વય ાસકનિગા હમિ નો માનાનાય ઘોના, દ્ગાહોના ાેડ હમિાઉાયા

શ્રોન નહે ાનહેના હાનદ, શ્રાનાવાનાાસ દેાેનામનિદ નો હાવે ષહવિા ાઉને ાનદ

નોને ઉસે મોનહ ાેડ નહેમ સે ાયહ ાનહેના ાનદ ષહવિા યોનનાિસ હસિ મેદનાિનાનિ

થહેન ડોઉઉાૈસ નહે વનિનહ ાનદ ાયહેવિમેનન ાેડ થાનાકાસુના ાૈહો વેયામે

દડિડયિુઉન નો યોનનોઉ઼ ૨ન ાૈાસ ઉનેના ાેન નેવોઉદ નો ૨નદના વય જનાહમા નહાન સોન

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

વોનન ોડ ષહવિ઼ા ાનદ ઘ્યુનિ યુિઉદ ોનઉય઼ સુપપનેસસ થાનકાસુન઼ા પ્યામાદેવ઼ા ૨સ

મોવ઼ેદ ભ઼ાો નિડઉેનયે ષહવિા વુભ઼ હે સિ વુનનભ઼ વય઼ ભ઼હે ભ઼હવિદે યે ોડ ષહવિ઼ા ઢ઼ાભ઼િ

ઉમેનભ઼ાસ હસિ દોભ઼હ ૨નદના ભ઼હેન ાપપનોાયહેસ ષહવિ઼ા ાનદ ભ઼હે ઉાભ઼ોન ાગાપેસ઼

માભ઼િહિઉિ યુસભ઼ોમસ ોડ માનનાગિ ાપ ભ઼હેન દેસયનવિદ઼ થહે યોમવિનિાભ઼ોનિ ોડ

ોપપોસભ઼િસ, ભ઼હે ગનોભ઼ેસટુે ાનદ ભ઼હે ડાનભ઼ાસભ઼યિ હાવ઼ે વેન સુયયેસસડુઉઉય઼

દેપયિભ઼ેદ઼ પ્યાનહાનામા હાદ ાઉઉ ભ઼હે પેટુસિભ઼િસ ોડ। સુયયેસસડુઉ દનામાભ઼ાસિભ઼઼

પ્યાનહાનામાદાસા વેઉનગોદ ભ઼ો ભ઼હે પ્યાનાના પ્યાયાસભ઼હા ડામઉિય઼ ોડ મભ઼િહિઉિ઼

હસિ દનામા સિ નિ ષઉોકાસ, યોહાસ, છહાનદાસ, ઘભ઼િાસ ાનદ પ્યાવ઼ભ઼િાસે ભ઼ય઼ ડ઼કિ ાઉઉ ભ઼હે

પ્યભ઼િાનયિા દનામાસ, હે દૌસ નોભ઼ મેનભ઼ોનિ હસિ પાભ઼નોન઼ થહે સુપેનોનિભ઼િય઼ ોડ

ભ઼હસિ દનામા ોવ઼ન ોભ઼હેનસ નિ માભ઼િહિઉિ હાસ વેન ાયયેપભ઼ેદ વય઼ ાઉઉ હે હાસ ભ઼હે

પેમાનકાવઉ યાપાયભ઼િય઼ ોડ ાનનાનગાનિગા ભ઼હે ભ઼હનોદસ ોડ પઉોભ઼ નિ હસિ ોનુ નટુિ

માનનેન઼ હસિ દનામાભ઼યિ સેનસે સિ ાવઉ ભ઼ો પનોદુયે ભ઼હે દેવ઼ઉપેદ ડોનમ ોડ

પ્યભ઼િાનયિા દનામ઼ા થહે સયેનેસ ાપ માનકેદ઼ોભ઼ુ નભ઼િસ નિ ભ઼હેમસેઉવ઼ેસ ાનદ

ભ઼હેય઼ માય઼ વે ભ઼નોભ઼ેદ ાસ સેપાનાભ઼ે સયેનેસ ોન શ્રયભ઼સ઼ ડ઼કિ ભ઼હે એઉડિવેભ઼હાન

પઉાયોનગિહાસ, હે દૌસ નોભ઼ દવિ઼દિ હસિ પઉાય઼ નિભ઼ો શ્રયભ઼સ઼ હે માય઼ વે પેગાનદેદ

ાસોનો ોડ ભ઼હે મોસભ઼ પેમાનકાવઉ પ્યભ઼િાનયિા- દનામાભ઼ાસિભ઼ાસ ોડ મભ઼િહિઉિ઼ ડ઼કિ માનય઼

ોભ઼હેનસ, હસિ યનભ઼િયિાઉ સભ઼મિાભ઼ે ાસ। દનામાભ઼ાસિભ઼ ાનદ ાસ। પોભ઼ સિ યેભ઼।

દેસદિનાભ઼ુમ઼ થહે માભ઼િહિઉિ માનનાગિ યુસભ઼ોમસ હાવ઼ે વેન નયિઉય઼ દેસયનવિદ઼

ઢ઼શ્રથામશ્રશ્રશ્રામ૨

હે ોનોભ઼ે ૩સહાહાનાનાનાભ઼ાકા વાસેદ ડાભ઼િહડુઉઉય઼ ોન ભ઼હે ાયયુોનભ઼ ોડ ભ઼હે

હાનવિ઼ામસ઼ા ૨ભ઼ સિ। ઉય઼નયિાઉ દનામા હાવ઼નિગા ભ઼હે સયેનેસ ોડ પાઉસિભ઼યિ યોઉેન઼ થહે

સોનગાસ ાનોુસે ાપપનોપનોભ઼િે મોભ઼ોનિસ હેપ ાનદ ભ઼હેપ઼ મામાદા સિ ાઉસો વનોુગાહભ઼

ોન ભ઼હે સયેપે વુભ઼ નોભ઼ ાસ। હુમોુનાસિભ઼઼ થહે મોસભ઼ મિપોનભ઼ાનભ઼, વુભ઼ ાભ઼ ભ઼હે સામે

ભ઼મિુ નટુિ, ડાભ઼ુપે ોડ ભ઼હસિ દનામા સિ ભ઼હે પનેસેનયે ોડ। નુભ઼નાઉ ોવસેનવ઼ેન

ૌહૈ ેપોનાતસ તહે પનોગેસસ ોડ તહે ાયતાૈિ ાત વાનાુિસ પઊયેસ્ ફ્ સિ દવિદિદ

િતો પાનાતસઃ (િ) ઘુેાનિ ગિાનાતતિગા તો ૩સહ્ા, તહે દુાગહ્ોેના ોડ ોન ેાાનાસુના ોડ

ષોનતિપુન, તહે વોૌન ોડ ગેતતિગા । દેસિાવઊ હુસવાનદ િ । દનોમ ોન ાન

ાપપોિિતેદ દાય; (િિ) શ્રોન તહે ાપપોિિતેદ દાય, ૩સહ્ા સેસ શ્રનાુિદદહ્ા, સોન ોડ

શ્રનાદયુમના ાનદે નળોયસ હસિ યોમપાનય િ તહે દનોમ્ ષહે ઊાનતસ તહે દિનતતિય

ોડ શ્રનાુિદદહ્ા તહ્નુાગહ હેન ડનૈિદ છહતિનાઊકહ્ા છહતિનાઊકહ્ા તહેન ાનાનગેસ

તો ગો તો શ્રનાુિદદહ્ાૌતિહ તહે મેસસાગે ોડ ૩સહ્ા શ્રોન હેનૌાય છહતિનાઊકહ્ા

મેતસ ાાનાદાૌહૈ હેઊપસ હેન તો તાકે ાૈય તહે હેનો સેયપેતઊયૌતિહ તહે

હેઊપ ોડ માગયિ

શ્રનાુિદદહ્ા તહેન માનનેસિ ૩સહ્ા ાયયોનદિગા તો તહે ઘાનદહ્ાનવા નાિ ાનદ

ેનગાગેસ િ ઊવે સપોનાતસૌતિહ હેન્ થહે નૌસ ોડ ૩સહ્ા'સ મેતિગાૌતિહ

શ્રનાુિદદહ્ા સિ યોનવેયેદ તો ેાાનાસુનાૈહૈ ોનદેનાસ તહે ગાતે- કેપેનાસ તો કઊિઊ

તહે િતુદેનાસ્ ૩સહ્ા ઊસેસ યુોનાગે વુત શ્રનાુિદદહ્ા સુયયેદસ િ દેડાતિગા

તહેમ્ ેાાનાસુના તાકેસ ેસોનાત તો માગયિ ડગિહ્ત, ાનદ શ્રનાુિદદહ્ા'સ મસિડોનતુનેસ

માકે ૩સહ્ા ાનશાુિસ્ થહે સતાતે ોડ હેન હેઊતહ િ સુયહ । યોનદિતાૈિ હાસ વેન

યોમપાનેદ તો "ા ઊિન ોડ તહે ઊગિહ્તનિગાૈહયિહ સોમેહૌ તહ્નોવસૌતિહ વતિાઊતિય"

ાાનાદા િડોનામસ પ્યનાસિહ્ાન ાવુોત શ્રનાુિદદહ્ા ાનદ પ્યનાસિહ્ના ગોસ તો ેસયુે

હિમ્ ેાાનાસુના ાડોન વેિગા દેડાતેદ વય પ્યનાસિહ્ના, ગોસ તો ષહવિા ૈહૈ યોમેસ

તો હસિ ેસયુે થહેન વેગાનિસ । વાતતઊ વેતૌન પ્યનાસિહ્ના ાનદ ષહવિા શ્રૌાન ોડ

ડેવેન સિ ેસોનાતેદ તો િ વોતહ તહે યામપસ્ થહેન ષહવિો નગાગેસ હમિસેઊડ િતો ।

પેનસોનાઊ ડગિહ્તૌતિહ પ્યનાસિહ્ના શ્રૌહેન ાડોન ેાઊસિાતાૈિ, ષહવિા ેતપિદ, હસિ

સોન, પ્યાનાતતકિયા, યામે તો તહે ેસયુે ોડ ેાાનાસુના ાનદ હે સિ દનૌન ાૈય

ડનોમ તહે વાતતઊ ોનઊય ૈહેન ઘુેાનાિ િતેનવેનેસ્ ેાાનાસુના ાયયેપતસ દેડાત્

પ્યનાસિહ્ના પાનદોનસ હમિ ાનદ હે ગોસ ાૈય્ ેાાનાસુના સિ સેનૌનસહપિપતિગા

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ેશુવેનાનન ાનદ ઊપ્નાયિાઊ ાનદ મિાગનિાનીનિ સિ વ્નિદિ ાનદ યોઊુનડુઊ હસિ પોનયિ

ટ્ાઊનિસિ ાપે માનવેઊઊુસ ાનદ હે સિં સસેનનાિઊઊય્ા પોન ાડ નાનુપે હસિ

દેસયનપિનીનિ ાડૌનિનેન સિ નિનેપેસનનિગા, ૈહઊિ નહે ડોઊઊૌનિગો નોનયિ મિાગેસ

ગાવિ્ા દેસયનપિનીનિ ાડ નહે ષહનાદા- નનુ :

“નહે ષુન હાસ ઊડન હસિ ાવોદે ાનદ મોોને નનેપેદ નિ ાસ ડિ હેૌપે

નહે સેયોનદ હુસવાનદ;

નહે નવિનુ નયોવેનસ નિસેઊડ ાસ નહે યુોનગા દામસેઊુ નયોવેનસ હેનસેઊડ

ૈનિહ ગપોન હેસાનિાનીનિ્”

મનિહઊિા નિ નહે મદિદઊે ાગેસ પનોદુયેદ સોમે નોનાવઊે પોનયિ દનામાસ,

મોનન નો વે સનાગેદ્ થહે પોનયિાઊ ાનદ મુસયિાઊ ડાનુપેસૌપે નહે યહીડ

યહાનાયનેનાસિનયિસ ાડ મેદેવિાઊ દનામાસ ાનદ નહેય્ૌપે નિસપગિદ વય પેઊગિાુસિ

ડેનવુન ાનદે શનપેમે દેવોનીનિ્ થૌ વાનીનિસિ ાડ દનામા ાપે કનૌન નો

હાવે શસિનેદ્ શોને નિ પનાસિ ાડ પ્પનસિહના ાનદ નહે ાનહેન નિ પનાસિ ાડ ષહવિ્ા

થહનુોગહુેન નહે મેદેવિાઊ પેનીદિ, પ્પનસિહના નહેમે દોમનિાનેદ નહે સયેને

ાડ પોનયિાઊ દનામાસ ાનદ ાનહેન ઊનિાનાનય યોમપોસાનીનિસ્ વાસિહનાવસિમ નોક

નિસ પઊાયે ાઊેનગાસદિ ષાવિસિમ્થહે દનામા સેમસ નો હાવે વેન ા વેનય પોપુઊન

ામન નિ મનિહઊિા ાનદ નહે દેડયિનિયય નિ નહે વનાનયહ ાડ પનોસેૌસ માદુ પ વય

નહે પોનયિ ાનદ દનામાનયિ યોમપોસાનીનિસ્ થહે નહેમેસૌપે વાસેદ ાન નહે

શુનાનયિ ઊેગેનદસ્ ઢુકમનિ, શાનિિાના, ઉસહ, ઘુોન, ષહવિ ાનદ પ્પનસિહાન ડોનમ

નહે વાસસિ ાડ નહેસે સનોનસિ્ ઉમાપાન, ઢામાદાસા, હાનસહાનાનહ ાનદ

જહાનુનાનહ સનયિક નો નહે નુઊસ ાડ ષાનસકનનિ દનામા્ થહેય્ૌપે ગપોનઊય

નિડઊેનયેદ વય નહે ષાનસકનનિ યઊાસસયિસ્ મમાનદપિાન, ષહવિદાનના, ડ્ાઊકાવ,

પ્પાનહાનામાદાસા ાનદ ાનહેનસ ાપૌઊઊ કનૌન ડોન નહેનિ મનિહઊિ પિઊાય્સ ાનદ

ાિ યોમપાનાનિ૭ય ઙરે ઙનોમ નહે યઊાસસયાિ૭ નિઙ૭ેનયે ઢાનનાપાનિ નિપનેસેનનસ

વોનહ નહે નનેનદસ

૨ન નહે વેનાનયુઊાન પઊાયસ, નહેને ાિ પનોવસિોિનસ ઙોન ઞાનદિ ાિનદ નહે

દેસયનાપિનાિનાિઙ યહાનાયનેનસ છહાનદાસ ાિનદ યોહાસ નેઊવિ નહે મોનોનોનય ાિઙ

નહે યોનનાિુસ સનાિગાનાિગ ાિઙ સોનગાસ થહે ષાનસકનાનિ દનામાસ ાિને મોનન માનિ૭ય

ઙોન નહે પપેન યઊાસસેસ ાિનદ નહે ાિનસિનોયનાયયાિહઊ નહે વેનનાયુઊાન પઊાયસ ાિને

મોનન ઙોન નહે યોમમોન માનાિહો નોન ાિન૭યે નળોયેદ નહે સહોિ વુન હાદ નહે

સાનસિઙાયનાિનાિઙ વેનાિગ નાિસપનિદ વય નેઊગાિુસિ ઙેનવોન થહે વેનનાયુઊાન દનામાસ

ાિ સનાિપઊ, નાનુનાઊ, ાિસય, નાિઙોનમાઊ ાિનદ દનિયન ષોમેનમિસ સુનાિવઊ સોનગાસ

ઙનોમ ાિનહેન પોનસ ાિને ાિ૭સો સેદ વય નહે ાિયનોનસ ાિઙ નહે પઊાયોનાગિહનાસ માનાિહઊાિ

વેઊઙિ, યુસનોમસ, નાનિસ ાિનદ યેનેમોનસિ ાિ ઙોનદ નાિ ાિ૭મોસન ાિ૭૭ નહે દનામાસ

ાિનદ નહેસે ાિ૭સો વોન નેસનનાિમોનય નો નહેનિ વેનાિગ ાિઙ ાિન નાિદગાિનોસ યહાનાયનેન

૨નાિાસ નહનોુગહ નહે મેદુમિ ાિઙ નહેસે દનામાસ નહાન નહે નોનયહ ાિઙ માનાિહઊાિ

ઊનાિનાનુનાિાસ કેપન વુનનાિગ નહનોુગહ નહે યેનનુનસિ થહે મિપોનનાનન ાિસપેયન

ાિઙ નહસિ દનામાનાિયિ ાિનન યાન વે સેન નાિ નહે થેનાિ ાિમાિ ાિઙ ઞપાઊ વેન નો- દાય

શ્રયયોનદનાિગ નો ઞાનેનદનાનાનહા યાસ, નહે ઊદેન ાિઙ નહે પોપુઊાન દનામા

નાિ મનાિહઊાિાસ કનોન ાિસ ઞાયાકા ાિનદ નહે ાિહેઊ ગનોુપ ાિાસ યા૭૭દ હામાનાિ

ઞાયાકા પઊાયેદ નહે પાનન ાિઙ ષુનનાદહાના ાિનદ હેનો ઢેમાઊસ દદિ નોન નાકે પાનન

ાિનદ નહેનિ નોઊસ ાિને મિપેનસોનાનેદ વય માઊ ાિયનોનસ થહેનેાિાસ નો યાસને

નેસનનાયિનાિન નાિ નહે યહોયિ ાિઙ ાિયનોનસ વુન સોમે મનાિમુિમ ટ્ઊઙિયાનાિનસ ઊકે

સનાિગાનાિગ ાિનદ ગેસનયિુઊાનાિનસ ાિને નેટુનિદ વેઙોને ાિને યુ૭દ વે ાિ૭૭ોદ નો

ળોનાિ ાિ હામાનાિ થહે પેનઙોનમાનયેસ ાિને હે૭દ ાિન નગાિહન ાિનદ નહે સનાિગ ાિાસ

નોનહનાિગ મોને નહેન ાિ સનાિપઊ પઊાનઙોનમ શ્રઙોન નહે ઞાનદપાનહા, નહે ષુનાદહાના

ુસેદ નો માકે હસિ ાિપેપોનાનયે નાિ હસિુ સુાઊ યોસનુને (હામા, ઞમાિ, શ્વાયળામા

ાનદ । પાિત ાડ સાનદાઉ યાઉછેદ શ્વાદુકા) ાનદ યોવેનાિગા ૬મિસેઉડૌતિ૯ ।ૈાપપેન

ાનદ હોદૌતિ૯ । શ્વાગા (નાતાિનાઉ હોદગોન ાડ મતિ૯િઉ) હે ૬ાદ િન ૬સિ ૬ાનદ

। શ્વ૯ઉા૬ાત૬ા ાન । નાદ ાનદ હેૈાસ ાયયોમપાનેિદ વય ૬સિૌિડ, તહે મ્માત

હે નાત ાનઉય િનતનાદુયેદ તહે ાયયાસાિન ાનદ તહે ાતહેન વુત ાઉસો તહે

પઉાય ાનદ ાન સુયહ ાયયાસાિનસ હે ાઉસો તનેદિ તો દસિપઉાય ૬સિ કનાૈઉદગા

શ્વયતાનસૌને ઉમિતિદ ાનદ તહેિન િનતનાદુયતાિનૌસ ગાિન ાત તહે

વેગાિનાનિગા િન તહે ડાનમ ાડ । સાનગા થહે મ્માયાકા (હેના), મ્માયકિા (હેનાિન),

ષાકહિ (ડનેિદ), મ્માનાદા (િન દિડિડેનાત ડાનમસ) ાનદ વપિાતા ાન વદુિસહાકા ડાનમેદ

તહે સતાયક યહાનાયતેનસ ાડ તહે ખ્પિતાનયિા દનામા ૨ન સામે ાડ તહે પઉાયસ, ષાનસકનાતિ

ાનદ શ્વનાકનાતિૈાનુ સેદ િન દાિઉગુસ ાનદ તહે સતાગે દપિયતાિન વુત તહે

વેનનાયુઉાન સાનગાસ, છ૬ાનદાસ, ષાનત૬ાસે તય ાઉસો યાનવેયેદ તહે માળાન પાનતાિન

ાડ તહે તહેમેસ ાડ તહે પઉાયસ યેતાઉિસ ાડ તહે દેસયનાપિતાવિ સયેનેૈાને સામેતાિમસ

પનેયેદેદ વય । સાનગા ાત તહે સતાગે થહે ાનયહેસતનાૈાસ સપેયાિઉઉય તનાનિદ િન

તહે મ્માનદયિા ડાનમસ ાડ મુસયિાઉ ખ્પિતાના ાનદ માસત ાડ તહે સાનગાસૌને તુનેદ

તા તહે દિડિડેનાત નાગાસ થહે ાનતસિતસે નતાનતાનિદ તહેિન ાદેિનયે વય સયમવાઉયિાઉ

ગેસતયુિઉાતાિન, વાયાઉ ાનદ િનસતનુમેનતાઉ મુસયિ, ડુન ાડ તહે વપિાતા ાનદ સાનગાસ

ાડ તહે મ્માયાકા થહે મિપાનતાનત યેનતનેસ ાડ સુયહ ાયતવિાિતિસિૈાને ૬ાત, ડાગાના,

શ્વઉાપુન, ષાનસિાવા, ઘાન૬ાવાના, ાનદ ાનાસુ નદેન તહે મેપાઉ થેનાિ

થહે દનામાતયુિ સે ાડ તહે સાનગાસ સેમસ તા ૬ાવે વેગાને ાનઉય ઉમાપાતા

સિ સુપેનવ િન પઉાત યાનસતુનયતાિન ાનદ યહાનાયતેનસિાતાિન ાનદ ૬સિ દેસયનાપિતાિન

સતપિ તહે મિાગાિનાતાિન ાડ તહે ાદેિનયેૈાહે દા નાત ડઉ તહે ઉાયક ાડ સયેનેનાય

થહે િનતેનેસત સિ માને સુસતાનિદ ાનદ યાનપાયતૌતિ૯ ૯મુન પનેદાનાનિાતાનિગા

ાઉઉ ાવેન તહે પઉાય મ્ાુતડુિઉ સમિિઉસ ાનુ સેદ િન । નાવેઉૈાય ાસ । મ્માતાનાળા

૬ાસ વેન નયિઉય દેસયનાવિદ િન ાને ાડ તહે ડનિસત મ્માયહાનસિ ાડ ૬સિ દનામા હે

।નદ નગેનેદ ૮હે વ઼ાઊઊય઼ ।ડ ꠸ેપાઉ થય઼પયિાઊ માિ૮હિઊ યુસ૮ોનસ ઊર્કિ ꠸ાિ-

ાિાિ, માિાગામનાિનદ પ્ોહ્વ઼ાનાૈને નિ૮ોદુયેદ નિ ૮હે દનામાસ ।સ।

યોનયેસસીાિ ૮ો પોપુઊાન ૮ાસ૮ે ।નદ દેમાનદ઼ થહે પોપુઊાન ૮ાસ૮ેાસ ।મપઊય઼

મે૮ વય઼ માનાવોદહ઼ાૈહોસે ઊાન્ગાગે ।પપનોયહેદ વ઼ેનય઼ નોનઊય઼ ૮હ઼ા૮ાડ

꠸ાનદપિ૮ાિ, ૈહોસેૈાનક વેનેડ૮ાડ તિસ દનામા૮યિ ડોનમ, સિ વ઼ેનય઼ મુયહ ઊર્કિ।

ઊન્ગા નાનનાિવિ પ્ાવય઼ા ઢા૮ના૮પાનાિનદ હ઼ાનસહ઼ના૮હ઼ુ સેદાનના૮ે સ૮ય઼ઊ ।નદ

૮હેય઼ હ઼ાદ। યઊાન વાસિ ૮ાૈાનદસ ૮હે યઊાસસયિાઊ મોદેઊસ઼ થહે ઊાન્ગાગે ।સ।

મેદુમિાડે શપનેસસીાિ, સહીદ પનાગેસસ, સોમે૮મિસ પહેનોમેનાઊ, વુ૮

૮હે ડોનમસાડ ઊ૮િાનાય઼ યોમપોસ૮િાિનસ નેમાિનદાઊદ ।નદ સ૮ેનો૮ય઼પેદ઼

છહશ્રશ્ઠથયઢ—શ્ર

પ્નાડ ઘેયાદેન૮ ઘોયુમેન૮ાનય઼ શ્ઠનોસે

શ્રડોન ૮હે ગોઊદેન ।ગાડ વ઼દિયા૮પાનાિનદ હસિ સુયયેસસોનસ, ૮હે માિ૮હિઊ ઊ૮િાનાય઼

૮નાદિ૮ાિનાિસાનાડ ।ઊમોસ૮ મેયહ઼ાનયિાઊ નેપે૮ાિનાિ૮િહો૮ ।નય઼ સગિનાડ

ાનગિાિઊ૮િય઼ નિ ૮હે નોઊમાડ પનોસે માિ૮હિઊ ઊોસ૮ હેન નિદેપેનદેનયે ।ડોન

૧૫૩૦ શ્ર ધ઼ ।નદ ।ડોન ૧૫૫૬ શ્રધ઼ યામે ૮ો વે નુઊદ વય઼ ૮હે મુગહ઼ાઊ ઘોવ઼ેનનોનસ઼

થહે પ્હ઼ાનદાૈાઊાસે નળોયેદ સોમે સોન૮ાડ઼ુ૮ોનોમય઼ વુ૮ાિ૮હો૮ ।નય઼

પોઊ૮િયિાઊ઼ુ૮હોન૮િય઼ાહ઼ા૮સોવ઼ેન થહે સગિનસાડ પોઊ૮િયિાઊ દેયાય઼ાૈને ।ઊસો

દસિયેનનવિઊ નિ ૮હે ડેઊિદાડ ઊ૮િાનાુને થહોઊદ ઊય઼નાયિાઊ ડઊો નિ પો૮નય઼ાન ૮હે

નમિદ પનોસોસ નો। ૮હિનાગાડ ૮હે પાસ૮઼ શ્ર હ઼ાઊ૮ાિના પનોસે સ૮ય઼ઊાસ

।દોપ૮ોદ નો૮ે શાયન૮ઊય઼ ડોન ।નય઼ ઊ૮િાનાય઼ પનોદુયનાિ વુ૮ ડોનાન૮િાિના। મા૮૮ોન

ાડ ડાયન૮સ દોયુમેન૮સ યોનયેનનાિના ૮હે સાઊાડ સેનડસે ૮ય઼ થહે સ૮ુદય઼ાડ ષાનસકના૮િ

યોન૮ાિનદ ।નદ ૮હે યઊાસસયિસિ૮સ યોન૮ાિનદ ૮ો હોઊદ ૮હેાિૈાન઼ થહે ।ગાસ

ાનાડ દેયાદેન૮ ડુદાઊસિમાિહ ।ઊઊ તિસ યોનયોમમ૮ાિન૮ નામડિયિા૮ાિનસ઼ ꠸ો

પોયિાડ નેમાનક઼ાવઊ પનોસે સિ ।વ઼ાઊિવઊ નિ માિ૮હિઊ઼

 ISSN 2229-547X VIDEHA

૨ન ૦હે મેદવિ઼ાઙ પેનૉદિ, પનોસે પેયિસ ાપે સયા૦૦ેપેદ હેપે ાનદ ૦હેપે નિ

સોમે ોડ ૦હે ઙ૦િનાપય દનામાસ ાનદે વેન ૦હેય ાપે નો૦ વેનય પેમાનકાવઙ થહે

ાવ઼ાઙિવઙ પાપેનસ, યોન૦ ળુદગેમેન૦સ, સાઙ દેદસ સાઙ ોડ સેનડસ ાનદ ૦હે

દોયુમેન૦સ પેઙા૦નિગ ૦હેપે૦, ૦હનૌ સુડડયિનિ૦ ઙગિહ૦ ોન ૦હે યોન૦ેમપોનાનય

સોયાઙિ હસિ૦ોનય઼ મોસ૦ ોડ ૦હેસે દોયુમેન૦સ ોડ ૦હે મેદવિ઼ાઙ પેનૉદિ ાપે નિ

પુપે મા૦િહઙિ ોહઙિ સોમે ોડ ૦હેમ ાપે નિ મશિદ ષાનસકનાિ ાનદ મા૦િહઙિ઼

શ્રૌ હાવ઼ે ાપે શામપઙ ોડ સુયહ ઙ૦િનાપય સ૦યઙસ નિ ૦હે ડકિહનાવાઙ ોડ વ઼દિયાપા૦઼

ષઙાવ઼ેનય સેમસ ૦ો હાવ઼ે વેન ોપે ોડ ૦હે મોસ૦ મિપોન૦ાન૦ સોયાઙિ ડાય૦ોનસ નિ

મેદવિ઼ાઙ મ૦િહઙિ ાનદ ાપે સ૦ાવઙસિહેદ યુસ૦ોમ઼ ડ઼ાનગે નુમવેન ોડ દોયુમેન૦સ

પેઙા૦નિગ ૦ો ૦હે સાઙ ાનદ પુનયહાસે ોડ સઙાવ઼ેસ ાનદ સેનડસ (માહકિહા૦), દેદસ ોડ

ેમાનયપિ૦ૉનિ (ઘુનવિ઼ાવ઼ા૦કિાપા૦ના), યોન૦નાયનસ ડોન ૦હે પાયમેન૦ ોડ દેવ૦સ ાનદ

૦હેપિ પેમસિસૉનિ (ાસિ૦ાનાપા૦ના), ાગમેન૦સ ોડ દાઙિય ઙાવુપેનસ (હાનુદહા),

ોનદનિાનય યોન૦નાયનસ (શ્રકનાનાપા૦ના), ેમાનયપિ૦ૉનિ (શ્રળા૦ાપા૦ના), ળુદગેમેન૦સ

ાનદ સ૦ા૦ે પાપેનસ યોન૦ાનિ પનોસે પાસસાગેસ઼ થહેય ાપે ોડ ા વ઼ેનય મોન ટુાઙ૦િય

વુ૦ ૦હેય હેઙદુ સ નિ ાનાવિ઼નિગ ા૦ ૦હે યોનયઙસૉનિ ૦હા૦ પનોસે ોાસ નો૦ ાઙ૦ોગે૦હેન

નેગાઙયોદ ાનદ વ઼ાનૃસિ નૌ ડોનમસ ાનદ ૦ેયહનિટુ ોપે મપઙેયદ વય ૦હે

ોનિ૦ેનસ઼

થહેસે દોયુમેન૦સ ાપે સેયુઙાન નિ યહાનાયોન઼ થહેય઼ોપે શેયુ૦ેદ નિ

સે૦ ડોનમસ નિ મશિદ ષાનસકનાિ ાનદ મા૦િહઙિ ાનદ સોમે ોડ ૦હેમ ાપે નિ પુપે

મા૦િહઙિ઼ થહેસે દેદસ ોપે પપેપાપેદ વય ૦હે પ્યાયાસ૦હાસ, ા સેયુઙાન યાસ૦ે,

ોહો હાદ સપેયાઙિસિદ નિ ૦હસિ ાન઼ થહેસે દોયુમેન૦સ પેયોનદ યાસ૦ે, ાગ,

દિન૦ાડિયિ૦ૉનિ માનક ોન ૦હે વોદય઼ ોડ ા સઙાવ઼ે, પનયિ, યોનદ૦િૉનિસ ગોવ઼ેનાનિગ

૦હે સાઙ ાનદ પુનયહાસે, સગિાનુપે ોડ ૦હે પાન૦ોસિયોનયેનેદ ાનદ ોડ ૦હે

ો૦િનેસસેસ઼ થહે ાનઙસિ૦ ઘુનવિ઼ાવ઼ા૦કિા સિ દા૦ેદ ૧૬૧૫ શ્ર ય઼ પેઙા૦નિગ ૦ો ૦હે

ЃЧЁ નયિЃЃસિ ЇЉ ЃЧЁ મોદЃЃ ІЃ, ЃЧЁ મЃદિવિЃ દોયુમЃનЃЃЃ- યુમ- દЃયાદЃનЃ

પЃોસЃ ગાવિસુ સ ІЃ િનસિગિЃ િЃો ЃЧЁ મિનદ ЇЉ મЃદિવિЃ ડુદાЃЃિЃસ ЇЉ

મિЃિહЃ થЃહЃ ІЃ મોЃ ЃЧЁ સુЃЃ માЃЃЃિસ ЇЉ સોયાЃ હિસЃોЃય ЃહЃ ЃЧЁ

ЃશામપЃસ ЇЉ ЃЃિЃાЃય પЃોસЃ થЃહ મЃદિવિЃ પЃોસЃЃસ વાЃЃ ІЃદ નો

ЃЃЃકાવЃ ІયЃવિમЃનЃ સિ સЃન િ ЃЃસિ દિЃયЃિЃ થЃહ પЃોસЃ ЇЉ

હૃયોЃિસિહીЃ દોસ નોЃ સЃન Ѓો હાવЃ વЃન યુЃЃિЃЃદ ІЉЃ હિમ ІЃદ ЃહЃ

ЃસુЃЃદ િ ЃЧЁ દЃયાદЃનયЃ ЇЉ ЃЧЁ ЇЃદ સЃЃ ષોમЃ દЃЃમાЃિસЃસ ЇЉ ЃЧЁ મદિદЃ

ІЃસ ЃЃદિ ЃોЃЃિ સોમЃ પЃોસЃ પાસસાગЃસ વુЃ ЃЃહЃ યુЃદ નોЃ ІЃЃિ ЃЧЁ

સЃાЃદાЃદ ЃЃહЃ ІમિЃ ІЃ

થЃહ દЃЃમાસЃЃિЃЃન િ ІЃપાЃ, શ્રસસાЃ ІЃદ મિЃિહЃ યોЃЃિ સોમЃ સЃાЃ

પЃોસЃ પાસસાગЃસ શ્રયયોЃદિЃІ Ѓો યЃ શ્ર છ ЃાગЃહિ, ЃЧЁЃЃ ЇЃЃЃ ЃાЃ પЃોસЃ

પાસસાગЃસ િ ЃЧЁ ЇЃЃ Ѓક્ષિ ІЃપાЃЃ દЃЃમાસ શ્રુગુસЃુસ છોЃાЃદЃ, િ હિસ

સЃુદЃ ЇЉ ЃЧЁ હાЃસિЃહાЃદЃાЃાЃિЃામ વЃ ષદિદહિ ІЃાસમિહ, હાસ ડુЃદ Ѓો

ЃયЃЃસ ЇЉ પЃોસЃ—ЇЃ િЃЃЃદЃદ ЉЃ ЃЧЁ યોЃવЃાસાЃિЃ ЇЉ ЃЧЁ પપЃ યЃાસસЃસ

ІЃદ ІોЃહЃ ЉЃ ЃЧЁ ЃЃ યЃાસસЃસ છЃાસસ યહાЃાЃЃસિાЃિЃ હાસ વЃન І ЉાЃુЃ

Ѓહુગાહુગ ЃЧЁ મЃદિવિЃ ЃЃદિ ІЃદ ЃЧЁ ЃોЃЃ ЇЉ ЃЃ યЃાસસЃસ ІЃ નોЃ શપЃયЃЃદ

Ѓો વЃ યોમЃЃЃ નુગЃ Ѓો સЃ Љિસિહદ ЃЃગુગЃЃ Ѓો વЃ શપЃЃ િ ЃЃિЃાЃય

પЃોસЃ છુЃુЃ સЃમસ Ѓો હાવЃ વЃન ЃЧЁ પЃસЃવЃ ЇЉ ЃЧЁ ІЃસિЃોЃાયય, ІЃદ ЃЃગુગЃ,

ЃЧЁ મЃદુમિ ЇЉ ЃЧЁ યુЃુЃાЃ શપЃસસીЃ, ЃЃસ વુЃદ Ѓો વЃ િЉЃુЃЃદ ІЃ સુЃહ

ડЃЃ પЃોસЃ પાસસાગЃસ ІЃ ડુЃદ િ ЃЧЁ શ્રЃકિЃાЃાસ ЇЉ શ્રસસાЃ શ્રીહાЃЃવЃ

પЃોસЃ પાસસાગЃસ ІЃ ІЃિЃવЃ Ѓો સ િ ЃЧЁ દЃЃમાસ ЇЉ મિЃિહЃ, ЃЃહЃ ІЃ

સમિЃЃ ІЃદ ЃગાવિЃ થЃહ યોЃોમЃ ЇЉЃЃદસ સિ પЃાયЃસિદ વЃ ЃЧЁ યોમપોસЃાસ

ઢЃોમ ЃЧЁ ЃોિЃ ЇЉ વીЃ ЇЉ ЃЧЁ ЃЃિЃાЃય પЃોસЃ સЃЃЃ, ЃЧЁ મЃદિવિЃ ЃЃીદ,

િ મિЃિહЃ, ЃЃસ, Ѓો ІЃЃ િЃЃЃસ ІЃદ પુЃપોસЃસ, વાЃЃ

છહ્શ્રશ્રથ૯ઢ—શ્ર૨

થહ્નોવવનિગ઼ા હુમાન હોનન

(શ્ર ષ્તુદય઼ોડ નહે ઢોઉક ડ઼નિાનુને)

થહે ડોઉક ઉનિાનુને સિ ાન મિપોનાનન વનાનયહોડ માનિહિઊિ ષનિયે નહે વેગ઼ાનિનનિગ઼ા

ાેડ નહે માનિહિઊિ, ડોઉક ઉનિાનુને હાસ ડોનમેદ । પાનનોડ નિ઼ શ્રયયોનદનિગ઼ા નો મન઼ ષ઼

થહોમપસોન, નહે ડોઉકનાઉસે શ્રસિન નિ નહે મેમોનય઼ોડ નહે પોપઉ઼ વ઼ાનોદિ સનોનેસિ

ાને નિયઉદેદ નિ નહે ડોઉકનાઉસ ાનદ ઉનિાનુને ાનદ નહેય઼ ાને ાવ઼ાઊિવઉ વોનહ નિ

પનોસે ાનદ પોનનય઼ થહેય઼ ાને વાસેદ ાેન નહે ઉેયાઉ નનાદનિોનિ, ાેડોનોડ

ેશ્રનનોાનદનિાનય઼ વ઼નિાઉનિય઼ ાનદ ાૈદિ દસિનનવિનોનિ઼ થહે નનાદનિોનિાેડ નહે ડોઉક

ઉનિાનુને સિ ાસ ાેઉદ ાસ નહે શ્રાનયહાનાનનન઼ા શ્રૌનકસોડ વ઼ાનાનુયહિ ાનદ વ઼દિયાપાનિ

યોનનાનિ નહે ાનઉસિન નેયોનદેદે શ્રામપઉસોડ ડોઉક નાઉસોડ મનિહિઊિ઼ થહે ડોઉક

ઉનિાા- નુનસ નિ મનિહિઊિ સિ઼ુ સેદ નો દેનોને નહે વેઉડિસ, નનાદનિોનિસ, ઉગ઼ોનદસ,

યુસનોમસ ાનદ સુપેનસનનિોનિસોડ નહે પોપઉ઼ ર્ન નિયઉદેસે વેનય઼નહનિગ઼ા નેઉાનનિગ઼ા

નો નહે ઉડિ ાનદ યુઉનુને ાેડ નહે યોમમોન માન઼ થહે માનિહિઊિ ડોઉક ઉનિાનુને

હાસ વેન પનેસેનવેદ નહ્નોુગ઼ાહ નહે ાેનાઉ નનાદનિોનિ઼

યન઼ ઘનેનિસોનાૈાસ નહે પોનિન નિ વનાનિગ઼ાનિગ઼ા નો ઉગ઼િહન નહે ડોઉક ઉનિાનુને

ાેડ મનિહિઊિ નહ્નોુગ઼ાહ હસિ પુવઉયિાનોનિસ, વ઼ડિ, મહિાન શ્રોસાનન ડ઼ડિ, માનિહિઊિ

છહ્નેસનોમાનહ્ય, યનિાવહાદાનકિા ઘનિા ાનદ મેવાનાકા ઘનિો નય઼ ઢ઼ામાનાનદ હ્હા

હાસ યોઉઉેયનેદ, યોમપઉિદ ાનદ પુવઉસિહેદ નહે સનોનેસિાેડ ઘોનુ હ્હા ઢ઼ામ એકવાઉ

ષનિગ઼ાહ ઢ઼ાકેસહ હાસ યોઉઉેયનેદ ાનદ પુવઉસિહેદ નહે માનિહિઊિ ડોકેગ઼ોન઼ પ્યાઊિ

પ્યુમાન યાસ હાસ યોમપઉિદ ાનદ પુવઉસિહેદ માનિહિઊિ ઘેનાનળાઊિ નિ નહ્ને પાનનસ઼

શ્રાનદનિ પ્યાપઉિસહોાન હ્હા હાસ યોમપિઉિદ નહે સાયનિગ઼ાસોડ યાકા નિ ડોન પાનનસ

(યાકાવ઼ાયહાનામનાનિા) મહિુઊા ઘનિા ાનદ પ્યુમાન મનાળાવહાનાકા ઘનિા હાવે઼ વેન

પુવઉસિહેદ ડનોમ માદહુવાન઼િ ઢ઼ાળાપાનદનિા માઉદેવ઼ા મસિહના ાનદ ઢ઼દિહિનિાનહ

પુવઊસિહેદ વ઼ાર્નાુસિ સનાય઼ ।નનયિઊસ ।ન નહે દઙિઙેનન ।સપેયનસ ।ઙ ઙીઊક ઊનિાનુને

।નદ સોમે ।ઙ નહેમ હાવે વેનૌઊઊ નેયેવ઼િદ નિ નહે ૈસનેનન ૈનઊદ્ થહેસે

સોનગાસ ।નદ પનોસે પેયિસ હાવે નોન યેન વેન યોઊઊયનેદ ।નદ સર્યેનિનઙિયિાઊઊય઼

સનુદેદ્િ નાઊઊાદસ ।ન ઘનિાકાનહાસ ।ને વ઼ેનય઼ પોપુઊાન્ થહે ઙ઼ીનકિા ઘનિા સિ ।ને ।ઙ

નહે મોસન મિપોનનાનન વાઊઊાદસ ।ઙ માનિહઊિ ઙીઊક ઊનિાનુને ઙ઼ીનકિા હાસ વેન

મેનનૌનિદ વય઼ હ્યોનિસિહૌન થહાકુન નિ હસિ વ઼ઢ઼ થહે સનોનય઼ ।ઙ નહસિ નોમાનનયિ

ઊવે ઊ઼ોનદ હાસ વેન નયિઊય઼ પનેસેનનેદ નિ નહે છહાનદાયાન ।ઙ મુઊઊા યુદ,

ૈહો ઙઊુનસિહેદ નિ નહે ઙુિનનેનનહ યેનનુનય઼ શ્ર ય઼ શ્ઙનોઙેસસોન ષયેદ હાસાન

શ્રસકાનિ દિસિયોવે઼નેદ નિ નિ ૧૮૫૪, ઙ઼ીનકિા સિ નહે ।નઊેસિન વાઊઊાદ ।ઙ નહે માનિહઊિ

ઙીઊક ઊનિાનુને ।નદ સિ વ઼ેનય઼ પોપુઊાન નિ મનિહઊિ વેન નો- દાય઼ છહાનદાયાના

હાસ સનિયે વેને દનિદ ।નદ પુવઊસિહેદ વય઼ યન્ શ્ઙાનમેસહૌનિ ઙ઼ાઊ ઘુપના, યન્

ઙ઼ોકેસહનાનહ હ્હા હાસ ।ઊસો દોને । યોમમેનદાવઊેૈનક નિ નહે ઙઊિદ ।ઙ ઙીઊક

યુઊનુને

હાનદિ (હોદનેય઼ વ઼સિાયા ।ઙ નહે નાનગાૈન છોપપેનપઊને) નિ નહે દસિનનયિન ।ઙ

ષાહાનસા સિ ।સસોયનિદ ૈનિહ નહે ઙામુસ ઙ઼ીનકિા વાઊઊાદ્ થહે વાઊઊાદ સિ

નૌ ટુાઊઊય઼ યઊમિદ વય઼ ।ઊમોસન ।ઊઊ નહે દસિનનયિનસ ।ઙ નહિન, સપેયનિઊઊય઼,

ઘાય઼ા, શ્રનનાહ ।નદ યાનવહાનગા સન સહુેઊદ વે વોનને નિ મનિદ નહાન ઙ઼ીનકિા સિ

ૈનગિનિાઊઊય઼ । ઙીઊક વાઊઊાદ ।ઙ નહે દસિનનયિન ।ઙ ષાહાનસા થહે સનોનય઼ ।ઙ ઙ઼ીનકિા સિ ।સ

ઙીઊૌસ:

ઙ઼ીનકિા ૈસ । નાનવિ઼ ।ઙ ઘુદા ।નદ । ઙાવુ઼ેનનિ ।ઙ ઘોદદેસસ યુનગા

શ્રોને ઙનિ મોનનનિગા હસિૈઙિ, માનળાના, ।યયદિનનાઊઊય઼ સાૈ હમિ દાઊઊય઼નિગાૈનિહ

છહાનાનિ વ઼ેનસેદ નિ ।સનનોઊગાય઼ ।સ સહેૈાસ, માનળાના ઙુિનદુોન નહાન ઙ઼ીનકિા

ૈસ નો નુન ૈાય઼ૈનિહ છહાનાનિ ।ન નહાન વ઼ેનય઼ નગિહન ।નદ સહે, નહેનેઙીને,

નિઙીનમેદ હેન મોનહેન- નિ- ઊૌ ।વુેન નહે મિપેનદનિગા મસિઙીનુને નહાનૌસ

ાસ છ્હાનાનિ હાદ નહે વઊસસનિાાસ ાડ યુનાા નિ નેતુનન ડોન નહે સાયનડિયિ ાડ હેન

ડનિસન વોનન સોન નો નહે ઘોદદેસસ્ થહે ઢાળા ાાનેદ નો ાવિ હાઊડ ાડ હસિ દોમનિોનિ

નો ડ઼ોનકિા ડિ હે યોઊદ વનનિાા હમિ નહે હોદ ાડ હસિ ાનનાાોનસિન્ ડ઼ોનકિા

ુનદેનનોક નો દો નહસિ ળોવ ાનદ ાન ાયયોમપઊસિહનિાા નહે નાસક હે ાસ પનોયઊમિદ

નહે ળોનિન પ્યનિાાડ હાનદ઼િ । પોસનિોનિ ાહયિહ હે હેઊદ ડોન નોઊવે યોનસ્ શ્રોને

નાિહન ડ઼ોનકિા હાપપેનેદ નો હોન ાોમાનાપ નોન હસિ પાઊયે ાનદ ાસકેદ

છ્હાનાનિ નો નટુમિ નિનો નહે યુાસે શ્રસ સહે ાનનાન, સહે ાસ ડોઊઔદ

ુનસેન વય હેન ઊવેન્ થહે ાઊદ ાોમાન, ાને નટુનિય, નેવોઊદ નહાન સહે ાસ

ાનશ્રોસિ ડોન નહે નેતુનન ાડ હેન સોના હો ાસુાન ડોન મોને નહાન નહને દાયસ્

છ્હાનાનિ ાદવસિદ નો યોમપઊનિ ડાઊસેઊય ડોન સોમે ઊિઊ- નોનમેનન ાનદ નોન ાવુાન

નહે નેતુનન ાડ નહે સોન્ ડ઼ોનકિા, ાહો હાદ ાવનહોનદે વેનયનહનિાા, ાયયુસેદ

છ્હાનાનિ ાડ ડાઊસેહોદ ાનદ સાદિ નહાન ડિ નહને દાયસ' ાવસેનયે ાડ । સોન

યોઊદ માકે । મોનહેન ાપ સો મુયહ, હસિ ાનઊય ાડિ ાનદ મોનહેન મનિાહન

હાવે સહેદ માનય નોનસ દુનનિાા નહે પાસન નોઊવે યોનસ્ થહે ડડેયન ાન હસિ

મનિદ ાસ સો ાનોન નહાન હે નિસનાનનઊય ઊડન ડોન હોમે ાયયોમપાનોદિ વય

છ્હાનાનિ

છુનનનિાાહામ ાવિસ નહે ડોઊઔનિાા વેનસોનિ ાડ નહે સનોનય: “ડ઼ોનકિા

દેસેનનેદ હસિ ાડિ ાનદે ઊપેદ ાનિહ છ્હાનાનિ નો । પઊયે નામેદ હાનદ઼િ, ાહેને

હે ાસ ાપપોસેદ વય ઢાળા માઊોન, ાન શ્રહનિ, ાહોમ હે યોનટુનેદ થહેન

નહે નો યહડિસ વેયામે ડનોનિદસ ાનદ ાનન નો વાનહે નોાોનહેન્ શ્રોહેન ઢાળ

માઊોન'સ સહેન દનોપપેદ ડનોમ હસિ સહોઊદેન હસિ વાયક ાસ સેન નો વે

માનકેદ ાનિહ નુમેનોસ સયાનસ્ શ્રોને નટુનિય, નિ ાસ નેવોઊદ નહાન હાનો

ાનદ નાનવા (નહે મયનહયિાઊ યુસાદહા નુઊનસ) વનિ હમિ ાનદ ઊડન નહેસે માનકસ

ાહેન નહેય યામે નહસિ ાય્ થહેન ડ઼ોનકિા દેયઊનેદ નહાન હે ાોઊદ નોનો ાન

ુનાળિ હે હાદ મેન હાનૌ- ગાનવા માળીન ઊગ્ન હમિ। હોનસે ૌહયિહ યાનનેદિ

ડ઼ેનકિા નો મૌાનપુન હાનૌા ।નદ ગાનવા ૌમે નહેન્ોન હુનાનિગા વુન ડ઼ેનકિા

ૌનન ।ઙોન નહેમ ।નદ ડ઼ુગાહન નહેમ વોનહ ।નદ ઙ્ઞિઊદ ।ઊઊ નહેમિ ઙોઊૌનસ઼ થહે

વનોનહેનસ નહેન સુગાહન નહે ।દિ ોઙ નહેમિ સમિતેન'સ સોન, પ્ુમાન શ્નગાન, વુન ડ઼ેનકિા

ઙ્ઞિઊદ ।ઊઊ નહે, ।ઙોન ૌહયિહ હે નેતુનનેદ નો હાનદિ, ૌહેન હે ઊવિદ હાપપઊિય

ૌનિહ હસિ મસિનનેસસ઼ ડ઼ેનકિા ૌાસ નહે હેનો ોઙ સુપેનહુમાન સનનેનગાનહ ।નદ ૌાસ

।ન શ્રહિ" ("શ્નયહૌઊગાયિાઊ ષુનવેય ોઙ રનદા"—શવ઼ર, ૫૫ર૭- ર૮) વેનયેમિ ૫ઊનિ

યોઊઊયનેદ નહે ઊગોનદસ ોઙ ડ઼ેનકિા નિ હસિ ઢોઊઙ્સોનગાસ ોઙ છહાનનસિગાનહ થહે શપઊનિસ

ોઙ ડ઼ેનકિા ।મે વેનયે શયનિનિગા ।નદ હાવે નિસપમિદ માનય પોનસ઼

થહે સનોનય, હાવનિગા માનય મોનાઊસ, સિ યેન પનેસેનવેદ નિ। વેનય ઊનગાવાઊઊાદ

ઙુઊઊ ોઙ મેઊદય ।નદ પાનહોસ઼ રન નાકેસ ઙુઊઊ નહમિનય સશિ હુનસ નો યોમપઊને નહે

નાનનાનવિ ઙિ નિ સિ સુનગા ૌનિહ ।ઊઊ યેનમોનય઼ થહસિ સિ ોનો ોઙ નહે ઙનિસન પનેસેનવેસ

ોઙ નહે માનિહઊિ ઊનિનાનુને માનિનાનિદ ોનાઊઊય ઙોન નહે ઊાસન નહુસાનદ યેનસ઼

થહે નેશન હાસ સનિયે યહાનગેદ વેયેનદ નેયોગાનાનિોનિ નહુગાહ નહે નહેને ોઙ નહે

સનોનય યોનનુિસ નો। ગનોને શનેનન રન નહે ૧૩નહ- ૧૪નહ યેનનુનય શ્રવ, નહે વાઊઊાદ

ૌાસ સુનગા ૌનિહ ગનોન નિનેનસનિય, ।નદ ૌાસ પનેસેનનેદ નિ નહે ઙોનમ ોઙ। ષોઊ

થહે ડ઼ેનકિાનાયહા ૌાસ વેનય પોપુઊાન થહે સનોનય ।ઊસો નિઙ્ઙુેનયેદ નહે ષુઙિ

મયસનયિસ઼ થહે ડ઼ેનકિા વાઊઊાદ, નિઙ્ઙુેનયેદ। ગનોન સેયનાનિ ોઙ નહે રનદાનિ

પોપુઊાનાનિ થહે વાઊઊાદ સિ ।સસોયાનિદ ૌનિહ નહૈ ।દાવાસ ।નદ નિ સિ ઙ્નૌન નિ

।ઊનોસને વેનય પાનન ોઙ નોનહ રનદાનિગિહન ઙનોમ છેનનાઊ રનદા નો નહે વોનદેનસ

ોઙ મેનગાઊ

થહે 'ષાઊહેસદઙ્ઞાગાનિ' સિ ।નોનહેન મિપોનનાનન પાનન ોઙ નહે માનિહઊિ ઙોઊઙ્

ઊનિનાનુને ષાઊહેસા સિ। ઘોદ ોઙ નહે વુસાદહાસ઼ રન સિ સાદિ નહાન ષાઊહેસા ૌાસ।

વુસાદહા ।નદ ૌાસ નહે છહુઙ્ઞદાના ોઙ ઢ઼ાળા ગહમિસેના ોઙ ખ્નોઊાગાનહ હસિ

ૌડિ, યુાના માઉનિ, પઉાયસ । વ઼ેનય મિપોનાનાન પાનત઼ ષહે વેઉેનગેદ નો મોનાનગ઼ા

ાનદ સહે માનિનાનિદ । ગાનદેન઼ થહેને સહેૌાતિદ ડોન । પનેનનય઼ ઉેનગા નો ગેન

હેન હુસવાનદ઼ રન ગેનનનિગા હેન હુસવાનદ, સહે સેકસ નહે હેઉપ ાડ ડવિ઼ મય઼સનેનુૌસિ

સસિનેનસ઼ યુનનિગા હસિૌાનયહ, । નહેડિ યાઉેદ છહુહાદમાઉા સનોઉ । વ઼ાઉુવઉે

વેદ ાનદ । નેયકઉાયે વેઉેનગાનિગા નો ઢ઼ાનિ હિનસાવાનિ, ટેુન ાડ જાહમિાસેના઼

જાહમિાસેહા સેનદસ ડોન ષાઉેહેસાૌહો સિ ડુનદ નિ ાૌનિ સહોપ઼ થહનુગાહ નહે

હેઉપ ાડ યુાના માઉનિ હિ ઉાનનસ નહેૌહેનાવુાનસ ાડ નહે નહેડિ ાનદ નહે

સનોઉેન પનાપેનનય઼ૌાનિહનિ સેવ઼ેન દાય઼સ઼ ષહે નાકેસ નિનિાનિવિ઼ ાનદ દસિગુસિસ

હેનસેઉડ ાસ । પનોસનાનુિનેૌહિઉિ હે દસિગુસિસ હમિસેઉડ ાસ । મ્માના઼ થહે નહેડિ સિ

ેનાનાપપેદ ાનદ નહે સનોઉેન પનાપેનનય઼ સિ નેયોવ઼ેનેદ઼ રન સિૌાનિહ માઉનિ'સ હેઉપ

નહાન ષાઉેહેસા ગેનસ સુયયેસસ ાવ઼ેન નહે નહેડિ, નિ । વાનનઉ નહાને નસુદ નિ યુાનસે

ાડ નહુ નદેનાનાકનિગ઼ા થહે નહેડિ સિુ ઉાનમિાનેઉય઼ યાપનુનેદ઼ છહુહાદમાઉઉા સિ

પાનદોનેદ વય઼ ઢ઼ાળા જાહમિાસેના઼ ષાઉેહેસા ાનદ માઉનિ ઉવિ઼દ હાપપઉિય઼ ાડોન

નહાન ષાઉેહેસાૌાસ ઉાનેન દેડિદિ઼ થહે નેશાન હાસ વેને દનિદ ાનદ પુવઉસિહેદ

વય઼ ઘ઼ શ્ર઼ ઘનેમિસોન઼

થહે યનિાવહાદનાકિાગાનિા હાસ ાઉસો વેન પુવઉસિહેદ વય઼ ઘનેમિસોન઼ થહે

મુસહાહાનસ ાડ મનિહઉિાૌાનસહપિ યનિા ાનદ જાહાદના઼ થહેય઼ૌાને મુસહાહાનસ

નહેમસેઉવ઼ેસ઼ થહેય઼ૌાને કઉિેદ વય઼ શ્રહોનાના પોસસવિઉય઼ નિસપનિદ વય઼ ષાઉેહેસા઼

થહે સનોનય઼ સિ ાસ ડોઉઉૌસઃ

"શ્ર માગાયિનિ ાસકસ નહે સેનવ઼ાયિસ ાડ યનિા- જાહાદના ાડ હ્નોગાયિા- હાળાનિ

ડનોમ નહેનિ મોનહેન મ્માનિાસોનો ઉાવુન ડોન હમિ નિ નહે ડેઉિદસ઼ થહેય઼ નેડુસે

ાન નહે ગાનુનદ નહાન નહેય઼ હાદ નેવ઼ેન ઉવિ઼દ વય઼ ઉાવુનાનિગા વુન વય઼

હુનનનિગા, ાનદ વાનનિગા હમિ, ેનનનોન હમિ, સહામેડુઉઉય઼ યનિા જાહાદનિ

મેન નહેનિ દાનહ નિ નહે યુાનસે ાડ હુનનનિગા નિ નહે ડોનેસન ાડ પ્યાનાયિ઼ા

થહેયે નયોનળેપ। વોસન શ્વહોળાપા (હ્યાયકાઉ) ૈહયિહ સિ કાઉિઉદ્ શ્વહોળાપા સિ

વનોગહળ ળો ઉડિ ।ગાનિ ।નદ ।ગાનિ વય ષાઉહેસા થહે વાનીિસ પહાસેસ ોડ

ળહે સળોપય સિ વનોગહળ ળો ઉગિહળ ળહનોગહ સોનગાસ ડીસે ઉડિ ોડ યનિા-

ષાહાદનીિસે વદિનળ ડનોમ ળહેસે સોનગાસ શ્રોહેન ળહેય નેળુપન નિ ળહે ગુસિ

ોડ ।સયેળયિસ, ળહેય ।ને નોળ નેયોગનસિદે વેન વય ળહેનિ મોળહેપસ ।નદ ૈવિસ

થહેય ૈને હેનોસ ોડ નેપુળે ।નદ ળહેનિ હેનોયિ દેદસ ।ને પનેસેપવેદ

નિ ળહે સોનગા શ્રોહઉિઉે હાવે નો ।ળહેનળયિ નેયોપદ ોડ ળહે ડીપકિા વાઉઉદ,

ળહે યનિાવહાદનીકાગળિા સિ ।ઉમોસન યોમપઉેળે શ્વ સળુદય ોડ ળહસિ સોનગા ।ઉસો

નેવાઉસ ળો સ સોમે ।સપેયળસ ોડ ળહે ડુદાઉ સોયાઉિ નેઉાળીિનસહપિ ઘુઉામિ

હ્યાળા સિ સેન હેઉપનિગા ળહેમ નિ યોનટેિપનિગા। ઢાળપુળ છહેડિ, હ્યોપાીપ

ષનિગાહ, ૈહો સેદ ળો નળોય ।ઉઉ નો વનદિસ ડનિસળ થહે ૈનેસળઉનિગા માળયહ

વેળોન ઘુઉામિ હ્યાળા ।નદ હ્યોપાીપ ષનિગાહ સિ વેપય વિવિદિઉય દેસયપવિદ્

થહે પયિળુને ોડ હોમે સિ ડુઉઉ ોડ સોળ મેમોનેસિ ।નદ નેમનિદસ ોનો ોડ

ળહે હોમે ોડ ૩ઉયસસેસ ।નદ ળહેનિ ડનોનિદસ ોન ળહેનિ નેળુપન ળોપનેય થહે

પાસસાગેસ, હેને ।નદ ળહેને, ગવિ સ। ગોદ ।યયોનળ ોડ ળોયોસ ઉડિ શ્વ હોમેઉય

સયેનો ોડ ળહે વિઉિઉાગો યહઉિદનેન સિ સમિપઉય માપવેઉઉોસ ।નદ ળહે ઉાનગાગે સેદ

સિ ડનિ શ્રોન ળહે ૈહોઉ, ળહે યનિાવહાદનીકાગળિા સિ। ઉળિપાપય ।યહેવિમેનળ

વાનીિસ યહાપાયળોપસ ।ને વનોગહળ નિ ।નદ ળહેય હાવે વેન સુયયેસસડુઉઉય

દેપયિળેદ

થહે ડસિહેપમેન ોડ મળિહઉિ ગેનેપાઉઉય સનિગાહ સોનગાસ ોડ પવિન પ્યામઉા

(પ્યામઉામાયિાકાગળિા) પ્યોસિ સોનગાસ ।ને મોને પોપુઉાપ ।નદ સોમે ોડ ળહેમ હાવે

વેન યોઉઉયળેદ ।નદ પુવઉસિહેદ્ ૯ થ શ્વપદિશ, ળહે ળહેન (૧૯૪૧- ૪૩) દસિળપયિળ

માગસિળપાળે ોડ ષાહાગાઉપુપ, યોઉઉયળેદ સોમે પ્યોસિ સોનગાસ ષહપિ નિપાળેસહોપ

માઉઉયિક હાસ ।ઉસો યોઉઉયળેદ ।નદ પુવઉસિહેદ ળહે માળિહઉિ સોનગાસ ોન પ્યોસિ શ્રિન

ાનાઉય઼નયિાઉ ાનદ યનાતિયિાઉ સતુદય઼ ાઙ નહે પ્યોસિ સોનગાસ નિ માતિહિઉિાીસ પુવઉસિહેદ

વય઼ નહે ૈનાતિના ાઙ નહેસે ઉનિસ ાસે ાનઉય઼ ાસ ૧૮૫૪ ાનદ નહેય઼ ૈને ૈાઉઉ ગેયેવિદ઼

થહે પ્યોસિ સોનગાસ ાને મોને પોપુઉાન ાનદ હાવ઼ે ાૈદિન ાપપોાઉ઼

ડ઼કિ ાનહેન પાનાનસ ાઙે ાસતોનન ૨નદાિ, નહે સતોનેસિ ાનદ સોનગાસ યોનનેયતેદ

ૈાતિહ નહે સનાકે યુઉન ાને વ઼ેનાય઼ પોપુઉાન નિ માતિહિઉિ ઉતિનાતુને઼ યન઼ ય઼ છ઼ ષેન

ાઙ ઝેનગાાઉ ૈાસ પોનિન નિ નહસિ ઙૈઉિદ઼ હે યોઉઉયતેદ ાનદ પુવઉસિહેદ નહે ઝેનગાાઉિ

વ઼ેનસોનિ ાઙ નહે ઝહિુઉા સોનગાસ (ઝહિુઉાકાાગાતિા઼) શ્ર માતિહિઉિ વ઼ેનસોનિ ાઙ

ઝહિુઉાકાાગાતિા (સોનગાસ ાઙ ઝહિુઉા) હાસ વેન પુવઉસિહેદ ઙનોમ માદહુવાન઼ થહે

માનિ સતોનય઼ નિ વોનહ નહે વ઼ેનસોનિસ સિ ાઉમોસન દિનનયિાઉ, નહેુગહ નિ માનતેનસ ાઙ

દેનાાઉિસ નહેય઼ દઙિઙેન઼

વ઼સિહાહાનાીાસ નહે દુાગહોન ાઙ માહાદેવ઼ા ૈાહે માનનોદિ હેન ાન નહે

ાગે ાઙ નૌઉવ઼ે નો ઝાસુકિ ામાગ઼ શ્રસ ા ગૌનદ ઙોન વનાનિગાનિગા ઘોુનિ (ૈાહોમ સહે

વતિસ) નો ઉઙિ, સહે ગેનસ નહે વોાન ાઙ માહાદેવ઼ા નહાન સહે ૈાઉઉ વે ૈાનસહપિપેદ

વય઼ છહાનદ ષુાદાાગાન઼ા શ્રૈહેન છહાનદ ગેડુસેદ નો ૈાનસહપિ હેન ાન ાને પગેતેશન

ાન નહે ાનહેન, હે વેગાાન નો સુઙઙેન઼ હસિ યહઉિદગેન ૈાને કઉિઉદ વય઼ સેનપેનનસ઼

શ્રાનેે ાઙ હસિ સોનસ સિ માનનોદિ નો ઝહિુઉા ૈાહેુ નદેનાકેસ નો સાવ઼ે હમિ઼ ષહે

ુનદેનાનોક વ઼ાનાુસિ ગોસુગેસ નો સાવ઼ે હેન હુસવાનદ઼ વ઼સિહાહાનિ ઙિુનદ નિ

દઙિઙયિુઉન નો વતિ ઝાઉા પ્યુમાન ાનદ નહેગેઙોગે ાપપોાઉદ નો ષહેસહાનાાગાા નો હેઉપ

હેન ાનદ નહેગેવય઼ સહે નતેગેદ નહે ગોામ ૈાહેગે ઝાઉા પ્યુમાન ાનદ ઝહિુઉા

ૈાને સઉપનિગ઼ા ષહે સુયયેદેદ નિ વતિનિગા ઝાઉા પ્યુમાન ાનદ ઝહિુઉા ઉઙન નો

સતોનેુ નતુનનેદ નો માકે હમિ ાઉવિ઼ શ્રૌતિહ નહે હેઉપ ાઙ વ઼ાનાુસિ ઘોદસ ાનદ

ઘોદદેસસેસ, ઝહિુઉા સુયયેદેદ નિ વનાનિગાનિગા હમિ નો ઉઙિ ાનદ દેદયિાતેદ હેન

ૈાહોઉ ઉઙિ નો નહે સેનવ઼ાયિ ાઙ હેન હુસવાનદ઼ ષહે માય઼ વે યોમપાગેદ ૈાતિહ

ષાવ઼તિન઼ા ઢનોમ નહે ઉતિનાનય઼ પોનિન, ઝહિુઉાકાાગાતિા સિ નોન વ઼ેનય઼ યહાનમનિગ઼ા ૨ન સિ

સુનગ઼ા નિ પનોપેન તુને ।નદ તિસ મુસયિ ।નદ નહ્યતહ્મ ।ને નેમાનકાવઉ઼ે

પ્પુમાન મનાળાવહાનાકાગાતિ સિ વ઼ેનય પોપુઉાન ।મોનગ઼ા તહે ઊૈન યઊાસસેસ ોડ

મતિહઊ઼િ ઢ઼ાળા ઢ઼ોહાનામાઉાૈાસ તહે કનિગ઼ા ોડ શ્રુહુપનિાગાના઼ હે હાદ । વનાવ઼ે

નેપહૈ નામેદ પ્પુમાન મનાળાવહાના઼ થહે પ્પનિગ઼ા હાદ સેવ઼ેનૈવિ઼સ વુત ।ઊઊ ોડ

તહેમૈને વાનમેન્ થહે ।સતનોઊાગોનસૈને યોનસુઊોદ ।નદ તહેય઼ ।દવ઼સિદ હમિ

તો નેટ્ટેસત પ્પુમાન મનાળાવહાના તો વનાનિગ઼ા ઢ઼ાનિ ષોનાતહિ ોડ પ્પાતાકાૈહૌસ

વ઼ુનદ તો ગાવિ઼ વનિતહ તો । માઊ યહઊિદ્ શ્રોન નેયેવિ઼નિગ઼ા નિવ઼તિાતાનિ, પ્પુમાન

મનાળાવહાના, ઊવ઼નિગ઼ા હસિ નૈઊય઼ માનનૈદિૈડિ, હુનૈદિ તો મેત હસિ માતેનનાઊ

ુનયઉ઼ે થહે ઢ઼ાળા નેટ્ટેસોદ હમિ તો વનાનિગ઼ા ષોનાતહ્ શ્રૈતિહ તહે હેઊપ ોડ હસિ ઘુનુ

ઘોનાકહાનાતહ઼, હે નાયહેદ પ્પાતાકા ।નદ તૌક તહે ગુસિ ોડ ।ન ।સયેતયિ઼ હસિ

માનયહ સિ વ઼વિ઼દિઊય઼ દેસયનાવિદ નિ તહે સોનગ઼ા શ્રૈતિહ તહે ।દિ ોડ માગાયિ ।નદ

સુપેનનાતુનાઊ ડોનયેસ, હે ડુઊડઊિઊસ હસિ મસિસૌનિ઼ ડ઼ોવ઼ે, નોમાનયે, ।દવ઼ેનતુને

।નદ પાતહોસ ।ને મશિદ નિ તહે સોનગ઼ા

ઘોપયિહાનદાકાતહ઼ સિ ।ઊસો ડુનદ નિ તહે માતિહઊિ ડોઊક- ઊતિનાતુને

ઘોપયિહાનદાૈાસ તહે નેપહૈ ોડ ઢ઼ાળા મહાનાતાહિાન્ રિન સોને ।યયુનાતસ, હે સિ

દેસયનાવિદ ।સ તહે વનોતહેન ોડ મહાનાતાહિાન્ ઘોપયિહાનદના વેયાને । દસિયપિઊ

ોડ ઘોનાકહાનાતહ઼ શ્રત તહે નેટ્ટેસત ોડ હસિ મોતહેન, હેૈનત તો હસિ સસિતેનસ'

પઊાયે થહે માદિ સેનવ઼ાનાત નેયોગાનસિસ તહે ।સયેતયિ ।સ તહે વનોતહેન ોડ તહે ઢ઼ાનિ઼

હસિ સસિતેન (ઢ઼ાનિ) યુઊદ નોત વોન તહે સગિહત ોડ હસિ ।સયેતયિ વનોતહેન ।નદ દેદિ઼

ઘોપયિહાનદના વનુગાહત હેન વાયક તો ઊડિ઼ થહે સતોનય઼ સિ નિતેનેસતનિગ઼ા ।નદ

તુયહનિગ઼ા

શ્રયયોનદનિગ઼ા તો ઘનૈનિસોન, ોનઊય઼ । સમાઊઊ ડનાગમેનત ોડ મેવાનાકાગાતિ સિ

।વ઼ાઊિવઉ઼ે થહે સોનગ઼ા સિ વ઼ેનય પોપુઉાન નિ તહે મેપાઊ થેનાનિદ મોનાતહ મતિહઊિ઼

રત સિ તહે સતોનય઼ ોડ તહે તૌ સોનસ ોડ ષામવહુ મનાનિ઼ થહેય઼ તનાવ઼ેઊઊદ ડાન ।નદ

[illegible]

(તહે ગપિઉ) શ્રઉઉ તહેસે ાપે નિ સોનગાસ ાનદ તહેય ાપે વેનય નિતેપેસતનિગ઼ થહેય ાપે
ુનતિદ ાનદ તહે ડામઉિય ઉડિ વગિનિસ મેયુસે ાડ તહે શતપાવાગાનયે ાડ હ઼ાતનિ,
હ઼ાતા હાસ તો ગો તો મોપાનગા ડોપે ાપનનિગા મોનેય હ઼ાતનિ'સ ાનગોપ કનૌસ નો
વોનદસ હૈન હ઼ાતા પેતુપનસ ૌતિહ઼ોત તહે પનોમસિદ ગડિત્ રન તહે નદ, । પપાયેપ
સિ માદે તો રનદપા નિ યહ઼ેતુસ ાનદ મનિોપ યેપેમોનોસિ ાપે પેપડોપમેદ હ઼ાતા-
હ઼ાતનિા સોનગાસ હાવે વેન યોઉઉયતેદ ાનદ પુવઉસિહેદ વય ઢ઼ાળેસહૌપ હ઼્હ઼
થહે વપાતાકાતહાસ ાપે ાઉસો મિપોપતાનત ડપોમ તહે ઉતિપાપય ાનદ પેઉગિ઼ુસિ
પોનિત ાડ વ઼ૌ શ્રઉઉ તહે મિપોપતાનત પેઉગિ઼ુસિ ડેસતવિ઼ાઉસ હાવે તહેપિ ૌન
વ઼પાતાકાતહાસ થહેય ાપે પેયતિદ નિ । સેત ઉાનગ઼ુાગે ાનદ ાપે ડુઉઉ ાડ દિૌમાતયિ
તુપનસ ાડે શપપેસસૌનિ શ્રઉઉતિપાતૌનિસ ાનદ પહ઼યમેસ માપક તહે વોતય ાડ તહેસે
પ્યાતહાસ ાપ સતોપેસિ થહેય ાપે માપકેદ વય તહે ાવસેનયે ાડ તહે હોનોપડિયિ ડોપમસ
શ્રૌહેન પેયતિદ, તહેસે માતતેપસ ાડ ડાયત સેનતેનયેસ ાપે ઉવ઼િઉય ાનદ યહ઼ાપમનિગા
ાનદ ાડોને ઉઉપિતયિાઉ, યપસિપ ાનદ સહોપત્ થહેયે શપપેસસ તહે ઉનગાનિગાસ ાનદ દેસપિસ
ાડ ૌમેન ાનદ પોપતપાય તહે હોમેઉય પયિતુપેસ ાડે વેપયદાય ઉડિ ાડ તહે પોપઉે
થહેય ાપે પેપઉેતૌતિહ હ઼ુમાન તોયહેસ શ્રસયયહોઉગાયિાઉ યહ઼ાપાયતેપસિાતૌનિ ાનદ
સહ઼ૌદ પઉત- યોનસતતુયતૌનિ ાપે ાદદેદ તો સોમે ાડ તહે પ્યાતહાસ થહેય ાપે ાઉઉ
વાસેદ ાન તહે શ્રુપાનયિ ઉગોનદસ ઢ઼ોમાનતયિ તાઉેસ ાઉસો ડોપમ પાપત ાડ તહે માતિહિઉિ
ડોઉક ઉતિપાતુપે ાનદ તહેપે ાપે નિનુમેપાવઉ તાઉેસ ાડ તહાત નાતુપે થહેય ાપે
પેપપેસેનતાતવિ઼ ાડ વાનૌુસિ તયપેસ થહેય ાપે માપકેદ વય તહે દેસયપપિતૌનિસ ાડ
તહે નોમાનયેસ ાડ તહે યોનગા પપનિયેસ ુદ પપનિયેસસેસ ડોવે ાનદ નોમાનયે
ાપે ાસસોયતિૌદ ૌતિહ યહ઼વિ઼ાઉપય ાનદ ાદવેનતુપે—। ડોતુપે વેપય યોમમોન નિ
તહે તહે ાગો ાડ ડુદાઉસિમ ષેતે શપપેસસૌનિસ દો ાયયુપ નિ તહેસે નોમાનતયિ તાઉેસ
થહેય પેસેમવઉ ડાપિય તાઉેસ ાડ ાતહેપ યોનતપોસિ ાનદ ાપે સોપયેસ ાડ દેઉગિહ઼ત તો
તહે યોનગા ડોઉક થહે 'ગહોસત' સતોપોસિ ાપે ાઉસો યુપપેનત નિ માતિહિઉિ

થહે શnનોનદિનિાનય દેવોનીનિ નો થાળnના ।નદ nહે યનેદુણુસ વેઊિડિ ો૭

nહે વિઊિાગો ડોઊક ઊનદ ગનોnન યુનનેનયય નો ગહોસn સnોનેસિ ।નદ nાઊસ ।વુn

ોnિયહેસ્ થહે વિઊિાગો, મ્નાળગોાન, નિ nહે દસિnનયિn ો૭ ષાહાનસા, સિ ૭ાનુસ ૭ોન

સુયહ સnોનેસિ

ઘોનુ ૮હા, ઊકિ ઢોવનિહોદ, મ્નિવાઊ ।નદ સેવેનાઊ ોnહેન ો૭ nહે nયપે, સિ ।

nયપયિાઊ યહાનાયnોન નિ માnિહિઊિ ડોઊકઊોને હે હાસ ગાnહેનેદ નુાનદ હમિસેઊ૭ ।ઊઊ

સોનnસ ો૭ સnોનેસિ થહે સnોનેસિ ો૭ ઘોનુ ૮હા ।ને યોઊઊેયnોદ નિ nહે 'ઘોનુ- વિનોદ'

હે સિ વેઊિવિદ નો હાવે પઊાયેદ nનયિકુ પોળ ઘોદદેસસ યુનગા, હસિ પાnનોન, હસિ

મોnહેન, હસિ ોડિ, હસિ સોન, હસિ પહયસયિાનિ, હસિ વાનવેન, હસિ ૭નેનિદસ ।નદ

ેનેસિ શઊઊ સુયહ સnોનેસિ ।ને હુનોનુસ નો nહે શnેળn ો૭ વેનિગા નિદેયેળn ।n

nમિસ હે સિ વેઊિવિદ નો હાવે વેન । યોનnોનિ ।નદ ।યnોદ ।સ । ળેસnોન ષોમે

ો૭ હસિ વેહાવાુનિસ ।ને યોળસદિનેદ નિદેયેળn ડિ વાોદ નિ મોદેનળ ઊગિાહn હે

હાદ । નોદયોnિ ૨ળ સોમે ો૭ હસિ સnોનેસિ, ો હાવે ।ઊુસવિ દિોમિસ નો nહે

ઊાળગુાગો

થહોુગાહ દેવોદિ ો૭ પોnયિ વુnય, nહે વાnાહવાના સોળગાસ નિ માnિહિઊિ ।ને

વેનય પોપુઊાન મ્હાળુનાnહ ૮હા ।નદ છહાનદા ૮હા હાવે યોમપોસેદ સોમે સોળગાસ

ો૭ nહસિ nયપે ૨n સિ । પેયુઊિનિ nયપે ો૭ ોનક ૨n વેગાનિસ નિ ।ઊપહાવેnયિાઊ ોનદેન

।નદ ઊિુસnનાnોસ nહે માનિ nહોુગાહn ો૭ nહે પાનnયિુઊાન વેનસે વય । નેડેનેનયે નો

સોમે પનોવેનવાઊિ સાયાનિગા ૭નોમ માnિહિઊિ થહેસે સોળગાસ ।ને દસિnનિગુસિહેદ વય

ગનોnનોnિ ।નદ હુનોન ૨ળ ષાળસકનાnિ, સોમે ો૭ nહેમ ।ને નયહાળnનિગા પોયિસ

ો૭ ઊોવે પોnનય વુn nહાn યહાનમ સિ નોn ડુોનદ નિ માnિહિઊિ થહે ખાનિાયોગનિસ

સોળગાસ નિ માnિહિઊિ ।ને વોનળ ો૭ માગાયિ ।નદ યહાનમસ નિ ડોઊકઊોને

થહે વાનોુસિ સોળગાસ ૭ોન nહે દડિડેનેળn સોયાિઊ ।નદ યુઊnુનાઊ ોયયાસોનિસ ।ને

।ઊસો મિપોનnાળn ૭નોમ nહે ઊnિનાનય પોનિn ો૭ વાો શોમેન નિ માnિહિઊ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

સપેચાિઊસિ નિ નહેસે સોનગાસ ।નદ મોસન ોડ નહેમ હાવે વેન પએસેનવેદ ોનાઊઊય

।નદ સોમે ોડ નહેમ હાવે નૌ વેન પુવઊસિહેદ્ થહે જાહાળાનાસ ।પે સુનગા નિ

પનાસિ ોડ ઘોદસ ।નદ ઘોદદેસસેસ ૌતિહ એવેએનયે થહે મ્માયહાનસિ ।નદ

માહેસહવાનસિ યાન વે સુનગા ોન ।નય ોયયાસૌનિ થહે દેવોતોનિાઊ સોનગાસ, મ્માયહાનસિ

।નદ માહેસહવાનસિ હાવે વેન યોમપોસેદ વય ।ઊમોસન ।ઊઊ નહે એનૌનેદ પોનસ

ોડ મતિહઊિ ડનોમ વદિયાપાનતિો છહાનદા હહા, શ્ર સેઊયતોનિ ોડ વસિહાહાના સોનગાસ

ૌસ પુવઊસિહેદ વય ઘનેપિસોન્ થહે માદહુસનાવાનિ સોનગાસ ।પે માદુ પ ોડ

વસિહાહાના સોનગાસ થહે માતિહઊિ સોનગાસ ોડ મુહાનનામા ।પે ।ઊસો કનૌન્ થહે

ષામા સોનગાસ ।પે વેનય પોપુઊન ।મોનગા નહે યુોનગા ગપિઊસ ોડ મતિહઊિ શ્ન સિ ।ન

નિતેએસનનિગા ઉસનવિાઊ ।નદ નિ વેગાનિસ ોન નહે સેવેનનહ દાય ોડ નહે વનાગિહન હાઊડ ોડ

ખ્યાનતકિ (મ્મોવેમવેન) ।નદે નદસ ોન ખ્યાનતકિા શ્રુનનમિા થહેસે સોનગાસ દેસયનવિ

નહે પાનહેનયિ સનોનય ોડ ષામા શ્નાસ ોનગિનિ હાસ વેન નનાયેદ નો નહે શ્રાદમા ।નદ

નહે ષકાનદા શ્રુનાનાસ્ શ્રોને મસિયહેવિોસ ષહુદના માદે। ડાઊસે યહાનગ ોડ

ષામા'સ ઊઊયિનિ યોનનેયનોનિ ૌતિહ ।ન ।સયેનયિ નો હેન ડાનહેન ખ્યનસિહના ખ્યનસિહના

ગમૌ ડુનોસિ ।નદ યુનસેદ હેન નો વેયોમે। ષામા વપિદ્ શ્રૌતિહ નહે હેઊપ ોડ હેન

વનોનહેન ષામવા સહે ૌસે માનયપિોનેદ ોન નહે દાય ોડ ખ્યાનતકિા શ્રુનનમિા

ષાપનાનસહિ ।નદ વનાનિદાવાના ।નેસોદ હેન વપિનુ ષામા'સ હુસવાનદ ૌસ

છહાનુવાકનના (ોન યહાકેવા) થહે ઉસનવિાઊ સિ યેઊવનાનેદ નહનુોગહુોન નહે ઊનગાનહ

।નદ વનોદનહ ોડ મતિહઊિ ૌતિહ ગપોન ગુસનો મુમેનુોસ સોનગાસ ।પે સુનગા નિ

પનાસિ ોડ ષામા છઊાય- નોયસ ।પે માદે ોન નહે ોયયાસૌનિ ।નદ યહાનાયનેનસ ।પે

એપએસેનનેદ વય નહેમ્ થહે ઊાસન દાય સિ નહે સાદદેસન દાય ૌહેન ષામા સિ

વેઊવિદ નો હાવે ઊડન નહે ઊડિ ોડ। વપિદ ।નદ સેનન હોનુોનાવઊય નો હેન

હુસવાનદ'સ હોમે થહેસે સોનગાસ નદિયિુઊ નહે સઊાનદેએન ।નદ પનાસિ નહે

વનોનહેન્ થહસિ સિ। વેનય નિતેએસનનિગા નાઊે

થહે માિનહ઼િ ડોઉક ઉિનામાનુે િસ નિયહ િન ।ઉઉ િનસ વનાનયહેસ઼ થહેય઼ નેડઉયિન

સોમે ોડ િનહે દેપેસિન વ઼ાઉસ ોડ ઉડ઼િ શ્ર દેસયનાિપિનીિન ોડ િનહે િનહનોવવિનગા હોનિન

યાન વે ગાઉનેદ િનહનુગહ િનહેસે સોનગાસ ોડ વ઼ાનુિસ સપેયડિયાિનીિનસ઼ થહે ડોઉક

ઉિનામાનુે િસ માિનઉય઼ િનહે ોનક ોડ સુયહ યઉાસસ ોડ પેનસોનસ ોહેસે િદનિનિય઼ િસ

નોિન કનોૈન઼ થહે દાિઉયિનાિયાઉ વ઼ાનાિનીિનસ િન િનહેસે સોનગાસ ાે ટુિન માનકેદ

ાનદ િનહે ાનનોનય઼મુોસ યોમપોસેનાસ માદુ સે ોડ િનહે ઉાનગુાગે િન િનહેિન ોન

સુવિનઉ ાનદ સુિનાવઉ માનનેન઼ થહે યાકાવ઼ાયહાનામનાિના િસ ાને શામપઉ ોડ િનહિસ

િનયપે઼ શ્રિન યોનિનાિનસ ાપહોસિમસ ાનદ ોિસ સાયિનગાસ નેગાનદિનગા ાગાનયુિઉનુે,

ાસિનાોઉગાય઼, ાનદ ોિનહેન માિનિનાસ ોડ િનિનેસિન િના દોમેસિનિય ઉડ઼િ મોનાન િન િનહે ડામઉિય઼

ોડ છોિહનદસ, હે હાદ િનહે શિનાોનદિનાનય઼ પોૈન ોડ પનોપહેસયિનગા ાનદ

સુમમિનગુ પ ાગાનયુિઉનુાઉ િનનુિનહસ િન િનસે ાનદ પિનહેય઼ ઉાનગુાગે હે હાસ સોમે

સિમિઉાિનિય઼ ોિનહ િનહે ઘમેક પોિન, હેસોિદાસ (છ઼ ચ઼ાહ છેિનનુાય઼ શ્રય઼)

થહેસે સોનગાસ કેપિન ાડેસહ િનહે મેમોનય઼ ોડ સિનિનાિનગો વેનિનસ ાનદ હસિનોનિયાઉ

ેપિસોદેસ ાનદ ોડ િનહે યોનિનેમપોનાનય઼ ઉડિ િનહાિન ઉદ િના િનહે સુવવેનસોિન ોડ પોૈન

ોડ ામિસિનોયનાયય઼ થહે સમિપઉ વ઼ઉાગે ડોઉક હાનદઉય઼ કનો િનહે હગિહેન

મેિનાપહયસિયાઉ ોય઼ ોડ િનહિનકિનગા વુિન િનહેય઼ હાદ િનહે ડિનસિન હાનદ કનોઉદગો ોડ

િનહે વેનિનસ િનહાિન ોયયુમેદ ાુનદ િનહેમ ાનદ િનહેય઼ ોવેદ ા િનાઉોન યોમપોસેદ

ા પોમોન િનહાિન વાસિસ઼ થહે ડોઉક- િનાઉસ ોન પોમસ ોે યોમપોસેદ વય઼ િનહેમ

ોન િનહે વાસિસ ોડ િનહેિન ોને શપેિનિયે શ્રનદ િન િસ ોન િનહે વાસિસ ોડ િનહેસે સોનગાસ

િનહાિન ો ગેિન ાન િદ ોડ િનહે યોનિનેમપોનાનય઼ ઉડિ ોડ િનહે પોપઉ઼ છુઉિનુાઉ િનનાિનસ

યાન વેસિન વે િનનાયેદ િના ડોઉક નેઉગાોિનસ ાનદ નાિનસ઼ થહે ડોઉક યુઉિનુે િસ િનહે યુઉિનુે

ોડ િનહે પોપઉ઼ શ્રિન િસ િન િનહે ડોઉકઉને િનહાિન ો ડિનદ ાને શપેસસોિન ોડ ગેનુિન

દેસિનસ, ાસપિનાિનોિન, ગેનુિસ, ેમોિનોિનસ ાનદ િનહેગહિનસ ોડ ા પોપઉ઼ થહે

યુBનુમેોડ ાયહ ાગ ાબેસ્ોન ોડ નહે ગેનોB યોનદાિોાનિસ ોડ Bડિ ાનદ નોક

ેશયહાનાગનિા ડોામસ નિ મેBગાોનિ, Bનિાાનુમે, મુસયિ, ામન, Bાામનિાગા ાનદ નહ્ોગાહન્

થહે દેસયનાપિનાોનિ નિ નહે ડોBક્નાBેસ ાનદ પોમસ ામે વ્નિ્નિદિ ાનદ સોમેનામિસ

ેનયહાનનિાગ્ થહે વાBBાદસ ામે માનિBય્ ાયયુપોદિ ોનિહ નહે યેBવાનાોનિ ોડ નહે

ેશપBોનિસ ોડ યોનાનિ સેમ-િમેBગાોાસિ, ડોBક હેમોેસ્ ષાનયનાનિય્ ાનદ સોBમનાનિય્ સિ

ાનનાયહેદ નો નહેનિ સનિાગાનિાગ્ થહેસે વાBBાદસે શપામેસસ નહે Bાનેનન દેસામિસ ાનદ

યહોનિસહેદ દિાBસ ોડ નહે યોમ્મુનાનિસિ વય્ ાહોમ નહેય્ ામે ાસસોયાનિેદ્ ષોમે

ોડ નહે વાBBાદ સોનાગાસ ામે સુનાગ વેન નોદાય્ ોનિહ ગામોન દેવ્નોાનિ વય્ નહે પોપBે

ોડ નહે Bોામ યBાસસેસ નિ નહે નગાિહન્

થહે ડોBક સોનાગાસ વુBિદુ પ ા સેમાોસિ ોડ પાાBBB મિાગેસ્ થહેય્ નિવ્નેન નો

સયમવોBસ ાનદ યોનવ્નેનનાોનિસ નિ નહેનિ ોાન નાગાિહન ાસ સુવળેયનસ ોડ નહેનિ સોનાગાસ્

થહે ાયયાસોનિસ ાનદ મેBોદિસિ નિ સુયહ સોનાગાસ ામે વ્નાય્ મિપોાનાાન્ ષોનાગાસ

મોાન ડોા દડિડેમોન પુાપોસેસ ાનદ સોસોનસ ામે નો વે સુનાગા ાયયોાદનિાગાBય્

ાનદ ાનય્ દેપાાનુમે ડોામ નહે ાયયેપનેદ યોનવ્નેનનાોનિ સિ નોન ાBBોદ્ માનય્

નામેસ ોડ નહેસે સોનાગાસ ામે દોવ્નિદ ડોામ નહે ોBદ ઢ઼ાગાા ાનદ ઢ઼ાગાનિસિ ોડ નહે

Bનિાાય્ સોનાગાસ્ થહે મેBોદિસિ ામે માદે વય્ શનોદનિાગ વ્નાય્ સય્BBાવB ોડ

ોાદ્ થહે ોામેન નિ માનિહBિ ામે શપોનસ નિ સનિાગાનિાગા નહેમ નિ ગાનુપસ્ થહે

ડોBકસોનાગાસ ામે ાસ ા માનનોા ોડ યોાસે ોનિહોન નહે વહાનિાસ્ થહે માનિ નહેમે

ોડ નહેસે સોનાગાસ સિ માનિBય્ નહે ડનુસનાાનાોનિ ોા દસિાપપોનિનામોન નિ Bોવ્, દુ

નો નહે ાવસેનયે ોડ નહે Bોવ્ ોા નહે હુસવાનદ્ થહે મોાસોનસ ામે ોવવ્નુોસિBય્

ેયોનોમયિ્ સ્ોપBે ોડ નહે Bોામ ોાદોસ ગેનોBBય્ ગાોુન ોડ નહેનિ વ્નBBાગેસ નો

ેામન નહેનિ Bવ્નિBહિોદ ાનદ મેનુાનોનBય્ ાડોા ા વ્નાય્ Bોનાગા નમિ્ થહે ોવ્નિસ

ોા વેBોવ્નેદસ ગેનોBBય્ ડેB નહે પનિયહ ોડ સેપાાનાોનિ ાનદ ા સપોનનાોુસ

ડBોા ોડ સોનાગાસ યોમેસ નિ્ થહેસે સોનાગાસ ામે ાસસોયાનિેદ ોનિહ નહે વ્નાનુોસિ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

સાસોનસ ોડ નહે યોન્ થહેસે સનિગોસ ડોઉઊ નહે ોઉદ પોનયિ નાદિનિોિ ોડ

દેસયાવિનિગા નૌઉવે (ઞાાહામાસા), સશિોા ડુા મોનનહસ ોડ સેપાાનીનિ્ ણયહ

મોનનહ યોમેસૌનિહ નિસૌન યહાામસ ાનદ હાસ નિસ નિદવિદ્દિાઉ ગોયનીિોન નહે

ડેઉનિગાસ ોડ નહે સેપાાનેદ પાાનેન્ થહેસે ાપે ાઉઉ ઉવે સોનગાસ ાસસોયાનેદ

ૌનિહ નહે મોનનહસોા સાસોનસ પાાનયિુઉાાઉય ાનનાાયનવિ ડોા ઉવોસ્ શ્રૌહઉિ નહે

શ્ચહાગા ાનદ છહાનિાા સોનગાસ ાપે યોઉુાડુઉ, નહે માઉાા ાનદ ઞાસાનના સોનગાસ હાવે

હગિહઉય પોનયિ સેનનમિનનસ્ થહે ડ઼ાગાનસિ ગેઉાને નો નહે નાઉસ ોડૌમેન'સ સાયાડિયિ

ાનદ ઉવે, સુયહ ાસ, નહે સનોાય ોડ ઉનનામા ાનદ હાઉમિસનિગાહૈહેગે નહે ઉદય

સાવેદ હો હેનુાિ વય ક્ઉિઉનિગા હોસેઉડ; નહે સનોાય ોડ માનિાવાનીહિેગે નહે

ઉદય ડોઉઊદ હો હુસવાનદૌહો હાદ નુાનેદ ાન ાસયેનયિ, ાનદ નહે સનોાય ોડ

મ્માાસમિહાૌહો માાર્વદિ। પોાિ ઉદય ોડ વઉિઉાગો થહે ષામાદ્દુાનિ સોનગાસ

યોનસનનુિને। યઉાસસ વય નહેમસેઉવેસ્ થહે માાાનીગિ સોનગાસ ાપે નહે મોસન પોનયિ

ોડ ાઉઉ નહે સોનગાસ વેયુાસે નહેય ાપે ઉવે સોનગાસ્

છહ્શ્રશ્ચથપ્ઙ—શ્રરર

થહે મ્મૌ શ્રૌકેનનિગા

થહે સનાવઉસિહમેનન ોડ નહે ઞનિસિહ નુઉ નિ રનદીિ વનુગાહન ાવુન। ગેમાનો

ગેવોઉનીિ નિ નહેગાહનાસ ાનદ દિાસ્ થહે મોસન ોડ સગિાનડિયિાનન નહનિગાસ નિ

ઉનિાાનુગે નિ નહે ઉાનો હાઉડ ોડ નહે ૧ર્દનહ યેનુાય ાનદ નહે વેગાનિનનિગાસ ોડ નહે

રબનહ યેનુાયૌગે વોાન ોડ નહે મિપાયન ોડ નહેૌસન ોન નહે ાસન્ થહસિ મિપાયન

ૌાસ સપગોદ ોવો ાઉઉ સપહેગેસ ોડ ઉડિ- ગેઉગિુાસિ, યુઉનુાાઉ, સોયાઉિ, પોઉનિયિાઉ

ાનદ યોનોમયિ થહે મિમેદીને ડડેયન ોડ નહેૌસનોન ઉાનનિગાૌાસ નો

સનમુિઉાને ઉનિાાય પનોદુયનીિ્ શ્રૌસનોન નિડઉુનયે સિ સેન નિ નહે માસસ ોડ

ડયિનીિ, પોનાય ાનદ દાામા, નિ નહે ઉનિાાનુગે ોડ નહેુગાહન ાનદ ક્નૌઉદગો

ાવોવે ાઉઉ નિ નહે મિમેનસે ળોાનાઉસિનયિ ઉનિાાનુગે થહે નિડઉુનયે સિ ાઉસો

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

પેનયેપનવિઙોન નહે પયિસ ાનદ નહે ઙયનયિસૈહયિહ, નહોગહે સસેનનાાિઙઙય માનિહિઙા

નિ યહાનાયનેન ાનદ ાનઙીક, ાનૈસનેનન નિ ઙેનમ ાનદ નેયહનટ્ઠિ ઢાયનાનિ

ાગાનિસન નહેૈસનેનન નિઙઙનયેૈાસ ાઙસો નહેને વુન નહાન પનોવેદ નિઙઙેયનવિ

થહે શ્રકાઙ પ્યાવનિના (સોનગાસ ાેઙ ઢામનિ) ાેઙ ઢાનુનાિઙાઙ માય વે નાકેન ાસ ાન

ઙિઙસનનાનાનિ ાસ નો હોૈસનેનન ઙેનમસ ાેઙ સપેયહૈને ાન । પનેમુિ

થહે હેનાન ાેઙ માનિહિઙા ઙાય નિ હેન વઙિઙાગેસૈહેને નહે પોપઙ નાિઙદ ાનદ

સાનગા ાનદ હાનદઙય યાપેદ ઙેન નહેૈાનઙદ ાનસદિ થહે પોપઙ યાનનેનનેદ

નહેમસેઙવેસૌનિહ ાહાન નહેય હાદ નિ નહેનિ વઙિઙાગેસૈહેને નહે છુયકો સાનગા

નિ નહે સપનાનિગા, નહે ઙિનુસ વઙીમેદ નિ નહે ાનુમન ાનદ નહે માનગો- ગનોવેસ

પનોવદિદ સપાયે ઙેન ઙેવે- માકનિગા નિ નહે સુમમેન થહનુાગાહોન નહે મદિદઙ

ાગેસ, નહેય હાદ વુસેદિ નહેમસેઙવેસ નિ નહે ાવસનુાસે પહઙિસોપહયિાઙ નહનિકનિગા

ાનદ હાદ નહેનેવય દસિયપિઙનિદ નહેમસેઙવેસ નો ાાય ાેઙ ઙઙિૈહયિહૌસ

દઙિઙેનેનન ઙનોમૈહાનૈ સે નોદાય થહે નમિ યહાનગેદૌનિહ નહે ાદવેનન ાેઙ

નહે મનાનિસિહેનસ થહે છહનાસિનાનિ મસિસોનાનેસિ ાનદ છવિઙિ ષેનવાનનસ હાદ નો પઙાય

નહેનિૈાન પાનન નિ ને- દુયાનિગા નહે પોપઙ ાનદ નહેનેવય વનાનિગાનિગા ાવાન ।

નેનાસિસાનયે નિ નહે ઙેઙિદ ાેઙ નહોગહન ાનદ યુઙનુને

૨ન નહે યોન ૧૭૭૨ શ્ર ય ઢનાનયસિ ઘનાનદૌસ ાપપોનિનેદ નહે ઙનિસન છોઙઙેયનોન

ાેઙ થનિહુન શ્રસે ાનઙય ાસ ૧૭૭૨, યાનવહાનગા વેયામે નહે સોન ાેઙ ાદમનિનિસિનનાનાનિ

ઙેન નહેૈાહેઙ ાેઙ થનિહુનુ નદેન નહે યાસન ૨નદાિ છોમપાનય ાસ । નેસુઙન ાેઙ

ૈહયિહ નિસ મિપોનનાનયે ગનૈ વોનહ ાસ । યુઙનુનાઙ ાનદ પોઙનિયિાઙ યેનનને ૨નૌસ

નહે વનિનહ પઙાયે ાેઙ ાઙઙ મિપોનનાનન ઙનિનાનય મોવેમેનનસ ાેઙ નહે ૧૮નહ યેનનુનય

૨ન હાસ મિપાનનેદ નો નહે ઙનિનાનુને ાનુ નવાનનિય ાેઙ યહાનાયનેન ાનદ ાનઙીક

થહે સેયુઙાન પાનન ાેઙ નહેૈાનક ગાનિસ ાનુ પપેન હાનદ નિ દુ યુાનસે

ઙનવાનસિાનાનિ પનોયેદેદ ાપાયે ાસ નહે યાપનિાઙસિનયિ યોનોમય નિનનોદુયેદ

વય઼ તહે મનાતિસિહેનસ સત઼ુયક નૌતસ ાનદ તૌનસ ગનૌ ાત તહૈ શપેનસે ાડ તહે

વ઼િઇગેસ઼ ૨ન સપતિ ાડ તહે ગનૌનિગ યાપતિાઇસિત વસિ, ઇાનદઇોનદસિમ યોનતિુદ

તો હોઇદ િતસ સૌય઼ ોલેન। માળોન પાનત ાડ મતિહિઇ ાનદ તહે ડુદાઇ ુતઇોક

યોનતિુદ નિ ઇતિનાતુ઼ે શ્વનસિતોયનાતયિ પાતનોનાગે યોનતિુદ ાનદૈનાતિનસ

ઇોકેદ ડોનૌાનદ ડોન સુપપોનત ડનોમ તહે ઞેમનિદાનસ, વગિ ાનદ સમાઇઇ઼ થહેય઼

માનિતાનિદ પોતસ ાનદ ઇતિનાતુેનસ ાત તહેનિ યુેનતસ઼

થહે નૌ તનેનદસ વનુ઼ગહત નિ િતસ તનાનિ। નૌ યઇાસસ, કનૌન ાસ મદિદઇે

યઇાસસ, ૈહેસે નસિ સયનયહનોનસિસૈતિહ તહૈ સતાવઇસિહમેનત ાડ તહે મનાતિસિહ ુઇે

નિ ૨નદિ઼ થહે મનાતિસિહ ુઇે યોનડેનેદ પનોસપેનતિય઼ ોન તહે નૌ યોમમેનયાઇ,

પનોડેસસૌનાઇ ાનદ ઇાનદેદ નિતેનેસતસ ાનદ તહે નૌ મદિદઇે યઇાસસૌસ તહે મોસત

વ઼િતિઇ, પનોગેસસવિ઼ ાનદ મોદેનન સપતિિદ સેયતૌનિ ાડ તહે સોયોતિય઼ થહેય઼

દેવ઼ેઇોપેદ। નૌ પેનસોનાઇતિય઼ શ્વતિહ તહે નસિ ાડ તહે મદિદઇે યઇાસસ, તહે

દેમાનદ ડોન ઇતિનાતુે વેયામે મોને ાનદ મોનૈદિસપનોદ તહાન િત હાદ

વેન નિ તહે પાસત઼ છુઇતુે ાનદે નઇગિહોેનમેનતૈને સુગહત વય઼। ઇાનગે માસસ

ાડ પોપુઇાતૌનિ ાનદ દેમોયનાતયિ ઇતિનાતુે યાઇઇેદ ડોન। સતાનદાનદ ઇતિનાનય઼

ઇાનુગાગે઼ માતિહિઇ યામે તો વે ડનેદ, તહોગહ ગનાદુાઇઇય઼ ાનદ સઇૌઇય઼, ડનોમ

તહે દાદૈગિહત ાડ ષાનસકનાતિ ાનદ તહે ઇાનુગાગે સૌન વેયામે યઇોસે તો

યોમમોન ઇડિ, યોઇઇેટુાઇ, ાત તહે સામે તમિ ેનડનિદ ાનદે ઇેગાનત, ઇુયદિ,

પનેયસિ ાનદ ઞેત યોઇુનડુઇ ાનદ મુસયિાઇ઼ થહે નૌનાતિનસ યનાતેદ। સતય઼ઇે

ૈહયિહ યોમવનિદ નાતુનાઇનેસસ ાડ તહે યોઇઇેટુાઇ ઇાનુગાગેૈતિહ તહે સતનેનગાતહ

ાડ ઇતિનાનય઼ ઇાનુગાગે઼ થહે નૌ નિડઇુનયે ાદેદ ાનદ મોદડિેદિ તહે ાઇદ

ડોનમસ઼ હુમાનસિમ માનકેદ તહે વેગાનિનાનિગ ાડ મોદેનનસિમ નિ માતિહિઇ ઞૌ

ઇનિસ ાડ ઇતિનાનય઼ દેવ઼ેઇોપમેનતૈનેૈતિનેસસેદૈતિહ તહે વેગાનિનાનિગ ાડ તહે

મોદેનન ાગે઼ માતિહિઇ દેવ઼ેઇોપેદૈતિહોત ાનય઼ નોય઼ાઇ સુપપોનત઼ થહે

[illegible]

દદિ ળોપ ાયહેવિ ાનય ેમાનકાવઊ ેસુઊપાસ ભિ પહે વેગાભિળભિગા વુપ પહેૌાનક ોડ
ોનાગિભિાઊ મેનાપિ યામે ભિ યુોનસે ોડ પમિ થહે ોનાગિભિાઊ યેમાપોનસ ોડ પહે ળૌ
પનોસે, ૈમે મોસનપઊય પહે શ્વાનદપિ ાનદ હેનયે પહેમિ સનયઊૌાસ પેદાનપયિ વુપ ભિ
ળો પમિ પહેયૈમે ેપઊાયેદ વય પેનસોનસ, પનોડયિભિપ ભિ એનગાઊસિહ ઊાનગુાગે,
ાસ ા ેસુઊપ ોડૈહયિહ યોઊઊટુાિઊ ઊાનગુાગે ભિ પનોસે ાનદ પોપનય વેયામે
ડમેટુેનપ ૨ન મોદેનન માપિહિઊિ પિનોસે, ેવેન એનગાઊસિહ પુનયપુાભિ પોભિપસ ામે
ળૌ પહેોનુગાહઊય ાપ હોમે
થહે ભિપનોદુયપાભિ ોડ એનગાઊસિહે દુયાપાભિ ૈાસ ેસપોનસવિઊ ડોન પહે ળૌ
ૈાકેનભિગા ષયહોઊાનસ ોડ પહે ોઊદેન સયહોાઊ યોનપભિદ પો પુનસુ પહેમિ ૈાન
સપુદેસિૈહિઊ પહે યુોનગોન ગેનેનાપાભિસૈમે વેનય મુયહ મિપમેસસેદૌપિહ
પહે ગેનુભિ હુમાન ડેઊભિગાસ, યહાનમસ ાનદ મોદેનનસિમ ોડ પહે એનગાઊસિહ
ઊાનગુાગે થહે ળૌ ૈાકેનભિગા સિ દસિયેનનવિઊ ભિ ાઊઊ વનાનયહેસ ોડ ઊપિનાપુમે
ાનદ પહે યુઊપવિાપાભિ ોડ મોપહેન પોનગુ ાસ પહે મેદુમિ ોડ શપમેસસાભિ ોડ
દડિડેનેપ સુવળોયપાસ સિ ા વાસયિ ગડિપ ોડ પહસિ ળૌ ૈાકેનભિગા ળોપૌપિહસપાનદભિગા
પહે દડિડયિુઊપોસિ યેમાપેદ વય પહે યાનવહાનગા ઢાળ વય ભિપનોદુયભિગા હભિદ ાસ
પહે શ્રોડડયિાિઊ ઊાનગુાગે થહે મિપાયપ ોડ પહેૈાસપ વનુોગાહપ ડમેસહ મિપમેપુસ
શ્રૌપિહ પહેૈ મેનગેનયે ોડ પહે હુમાનસિપયિ દિાસ, ળોપ ોનઊય ભિળોવાપાભિસ ોડ
ળૌ ડોનમસ ાનદ પેયહનટિસૈમે માદે વુપ પહેમૌસે વેન ા મે-ોમભિપાપાભિ
ોડ ળૌ વાઊેસ શ્વનાભિ પો પહે ાદવેનપ ોડ પહે મનાપિસિહેનસ માપિહિઊિ ઊપિનાપુમે
ૈાસ દોમભિાપેદ માભિઊય વય પહે મેઊગિાુસિ દિાસ ોડ વાનાુસિ દેળોમભિાપાભિસ
ાનદે વેન પહે ઊાપેન દનામાપસિપાસ દમૌ પનોડુસેઊયુ પોન પહે વાસપ મેસુોનયેસ ોડ
પહે પાસપ ઊમે શ્રૌપિહ પહે ભિપનોદુયપાભિ ોડ એનગાઊસિહે દુયાપાભિ ોન ા ઊાનગે સયાઊે,
પહે સપુાપાભિ યોમપઊમેોઊય યહાનગેદ ામૌ ભિડવુેનયેસ યામે ભિપો ોપેનાપાભિ
ાનદ ળૌ દેવેઊોપમેનપસ પોક પઊાયે

[illegible]

(२२)

[illegible]

૨ પનિનિોદ। પાનાદગિમસોડ ા૭૭ ળહે ડોનમસ નિ હનિદિ ાનદ ષાનસકનાિ

ગનામમાન ાનદ યનિયુ૭ાોદ ળહેમ ાસૈદિ૭ય ાસ પોસસવિ૭ ામોનગા ળહે

શ્રાનદિાિસ, વ઼િ૭િ૭ાગે સયહીો૭ માસોનસ, ાનદે દુયાોદ નાળવિ઼ ગેનળ૭મેન

ોડ મોનળહ મનિહિ૭િ, ૈનિહ દમિયળાોિનિસ ળો ગવિ઼ ળહે શ્રાયળ ળનાનસ૭ાળાિનિસોડ

ેાયહોડ ળહેસે ડોનમસ નિ ળહેમિૈાન નાળવિ઼ ૭ાન્ગુાગે ૨ૈાસે નાવ૭ેદ,

નિ ળહસિૈાય ળો યો૭૭યળ સોમે ડ઼િનિય મોસળુ સેડુ૭ વૌાકસોડ ડોનમસ,

સુપપ૭ેદ વય ોપમેસેનળાળવિસોડ ા૭૭ યઽાસસેસોડ સોયેનિય, ડ઼ાોમ ળહે વ઼િ૭િ૭ાગે

ઘુનુ ળો ળહે મોસળ ૭ોનોદ શ્રાનદિાિસોડ મનિહિ૭િ ૨ામ ગ૭ાદ ળો સાય ળહાળ

ળહુ ળમોસળ નિળેમસળૌસ ળાકેન નિ મય દેસગિન; ડોન ળહે પોપ૭ ામે પનુદ

ોડ ળહેમિ ૭ાન્ગુાગે ાનદૌમે પ૭ાસેદ ાળ ળહે દિોડ નિસ વેનિગા માદે।

પો૭નિોને વયોવળાનિનિગા ળહે હેનુોનોડ પનાિનિ઼માનિહિ૭િસિ ળહેોને

ૈહયિહ હાસ। ૭નિનાનય હસિળોનય઼"

ઘનેમિસોન યો૭૭યાોદ। ગોદ દો૭ ાડ માનિહિ૭િ ૭નિનાનુમે ાનદ પુવ૭સિહેદ

ળહેમ નિ વ઼ાનુૌસિ પાનળસ નિ ળહે ૨નદાિન ાનદ ડોમેગિન ળુોનનાઽસ઼ થહેૈહે૭

યવિ઼િ૭િસિાળાિનિોડ મનિહિ૭િ સિ મેવો૭ેદ ળુ સ ળહનુોગહ ળહે વ઼ાસળ ૭ોમેોડ દેવાોળાનિા૭

સેનળામિનળ ાનદ પોપ૭સ' ાસપનિાળાિનિસ નિ ળહે ૭નિનાનુમે ડ઼ાોમ ળહે દાયસોડ

૩માપાનિ- વ઼દિયાપાળનિો પાનહાનામાદાસા માનિહિ૭િ સેનવેદ ાસ। પેનપેનુા૭

ડુોનળાનિોડ ડ઼ાનિહ ળો ળહે હુમવ૭ ાસૈ૭૭ ાસ ળહે ન૭ગિહોનેદ મેસદિસ

છહેમેસળોમાળહ્ય (નિ ળૌ પાનળસ), ઘનેમિસોન પુવ૭સિહેદ માનાવોદહ'સ

પ્યનસિહનાળાનમા (હાનવિ઼ામસા પ્યા ઘનિા), યનિાવહાદનાકિા ઘનિા; મેવાનકાગાિનિા ાનદ

થૌનળપોને વ઼ાસિહનાવા હ્યમનસ ાનદ માનય સહોનળસોન નદિદ૭સે ળય હે ડુનળહેન

સાયસ—"૩નદેન ળહે ન૭ગિહોનેદ ગુદિાનયેોડ ળહે માહાનાળાોડ યાનવહાનગા,

ળહેમે હાસ વેન। મેમાનકાવ૭ મેવ઼વિ઼ા૭ોડ માનિહિ૭િ ૭નિનાનુમે દુનાનિગા ળહે પાસળ

ડૈ યોનસ઼ ડિ ાન ાનળયિ૭ોડ ળહે છા૭યુળળા ઢેવ઼ૌિ સિ ળો વે વે૭િવ઼દ, ળહે ડમિસળ

ભાનસઊાળીિ ોડ ।નયૂ પોનાીિોડ જવિઊ િન્નો ।નયૂ ઊનગ્ગુાોડ નોનાહોન ૨નદ્દા

ોસ ભહાભોડ ભહે ઘોસપેઊસ ।નદ શ્વયાસ, માદે િન્નો છહયિકા- છહકિ દોઊિયભોડ માિહઊિ

વયૂ ડાહો શ્વનોનાિ ।ભ ભહેં નદોડ ભહે ૧૮ાહ છેનૂ્ુાયૂ, " શ્વનોભહો ભાનસઊાળીિ

ોસ માદે વયૂ હોહન છહાસિાિનસ ।ભ મોનાહયૂા િ ભહે ૧૮ાહ યેનૂ્ુાયૂ ઘનોિસોન

।ઊસો પુવઊસિહેદ જહિા શ્વોસાનભ ડૂિ, જહિા ઘનામમાા, શ્વુનુસહાપાનકિસહાોડ

વૃદિયાપાાિ ।નદ નિ વોઊમેસોડ ડૂિગુસિાયિ ષુાવેયૂોડ ૨નદ્દા જયૂ હસિ

પુવઊયિાિનસ ।નદ ।ઊસો વયૂ ભહે યોનસસિોનો ડડોાાસોડ ભહે સયહોઊાાસોડ માિહઊિ,

માિહઊિ વેયામે યોનસયુસિોડ િાસ પાસિાિ પુાિયૂ, નાિયૂ ।નદ ગઊોાયૂ થહે

સયહોઊાાસોડ માિહઊિ સોન પોઊસિદ ભહાભ ભહે યુઊુાાઊ ોકેનિગોડ ભહે ઊનદ

દેપેનદેદ્દુ પોન ભહે ।ઊઊ નુોનદ દેવઊિપમેનાોડ ભહે ઊનગ્ગુાો ડૂકિ ભહેિ

યુોનોાપાાસે ઊસોહે, ભહેયૂ ભુાનેદ ભહેિ ।ાોનાીિ ભો ભહે સનુદયૂ ।નદ

પુવઊયિાિોડ ભહેોઊદ યઊાસસયિસ ।નદ ।ઊસો ભો ભહેાિાિગાસોડ ભહે નો ભયૂપેસ

ોડ ઊિાાુ્ુ ૨ન ભહસિ નોવઊોાક ોડ યુઊુાાઊ ોકેનિગ, ઘનોિસોન હાદ।

માળોા સહાપે ઘનોિસોન, છહાનદા હહ, ઢગહુનાહદાન યાસ, ડૂઊ યાસ, મમ્

ઘાનગાનાાહ હહ, મમ્ ઉમેસહ મસિહના, શ્વુઊકાિ ડૂઊ યાસ, જહોઊ ડૂઊ યાસ ।નદ।

હોસભોડોહો સયહોઊાાસ, ભહનુોગહ ભહેિ સનુદેસિ, વનુોગહભ ।વોભ। પેનાસિસાનયે

િ ભહે પોઊમોડ માિહઊિ ઊિનગ્ગુાો ।નદ ઊિાાુ્ુ

(२२२)

છુઊુાાઊ શ્વસસોયાિાિનસ ઊકિ ભહે માિહઊિ ષકિસહાિ ષામાળ (છાઊયુાભા- ૧૮૧૮),

માિહઊિ ષામમેઊન, છાઊયુાભા (૧૮૨૩- ૨૪), ષુવોદહિ ષાવહા (શ્વુાનો), માિહઊિ

છહાભા ષામમેઊન (જહાગાઊપુા- ૧૮૧૦, જાનાાસ ૧૮૨૦, મુડાડડાપુા ૧૮૨૪, શ્વાભના

૧૮૩૪ ભયૂ), માિહઊિુ વાકા ષાનગાહ (શ્વુાનો- ઊ૮૩૦), માિહઊિુ વાકા ષાનગાહ

(શ્વાાદિનગા ।નદ જાનાાસ), માિહઊિ થાુના ષાનગાહ, શ્વાવાસ માિહઊિ ષોયોિયૂ

।ભ શ્વાાદિનગા, માઊદાહ, શ્વગાા, હાભહાાસ, માભહુના, હુવવુઊપુા, શ્વળમો, હાિપુા,

દ્હાનસિ઼ ષ઼ાૌ, શ્રઊઊાહ્વાદ, પ્યાનપુન, ાનદ છાઊયુનના યોનનાવ્રિનેદ। ઊાન નૌાનદસ

નહે વેગાનિનાિગોડ મોદોન માનિહ્ઊિનિ ાઊઊ નિસ ાસપેયનસ્ થહે માનિહ્ઊિ માહાસાવહા

ેનયોાગેદ નહે સનુદયેડ ષ઼નગાઊસિહ, ૈહિયિહૌસ નેયેસસાાય ડોા ગેનનાિગે નનાય

નિનો નહે ગોવોનમેનન ળોવસ્ ષયહૌઊસ ાનદ છોઊઊોસૈમે સનાાનેદ ડોા મિપાાનાિગ

ૈસનોન-દુયાનીિ થહે ઊાને ષનિ શ્રસહુનોસહ મુક્હોળિ, વ઼યિ છહ્હાનયેઊઊોાેડ

નહે છાઊયુનના ઉનાવ઼િાસનિય઼, ડુિનદેદ। છહાનિ ડોા માનિહ્ઊિનિ નહે ઉનાવ઼િાસનિય઼

ેડ છાઊયુનનાૈનિહ નહે હેઊપેડ ઢ઼ાળા પ્યાનિય઼ાનાનદ ષનિગાહેડ માનાઊિ઼ હુસનયિ

ષહાાદા છહાાન મનિા ાનદ માવુ મ઼ાગેનદાા મ઼ાનહ ઘુપના મિમેનસેઊય઼ હેઊપેદ

નહે યુસેેડ માનિહ્ઊિ વય઼ નહેનિૈાનિનાિગાસ ાનદ સપેયહેસ્ થહે શ્રસાનિયિ ષોયેનિય઼

ેડ મેનગાઊ પુવઊસિહેદ નહેેઊદેસન યઊાસસયિેડ માનહ્ઊિ, નહે વ઼ઢ઼ (ેદનિદ વય઼

યાં ષ઼ પ્ય઼ છહાનેાાળિ ાનદ શ્રન઼ માવુાળિ મિસિહાા) થહે ઊાને યાં મમિાન મહિાનિ

માળુમદાા હાસ માદે નોનાવઊ યોનનાવ્રિનીાિસ નૌાનદસ નહે યુસેેડ મેસોાયહ

નિ માનિહ્ઊિ ાનદ હસિ મેસોાયહેસ ાનદે દનીાિસ ામેેડ। વ઼ાય઼ હગાિહ સનાાનદાાદ્

માહાાાળાસેેડ યાાવહાાગા ઊક્ડિ ડાક્સહ્મસિૌાા ષનિગાહ, ઢ઼ામે-સહૌાા

ષનિગાહ ાનદ પ્યામેસહૌાા માદે પાનિયેઊય઼ દોનાનીાિસ નો નહે વાનીુસિ

ુનાવ઼િાસનીાિસ ડોા નહે સનુદય ાનદ પનોપોગાનીાિેડ માનિહ્ઊિ઼ થિહે ાદવ઼ેનનેડ

ુાા યેનનુાય સૌ નહે મોગેનયેેડ। વાનદેડ સેઊડેઊસસ સયહોઊાસૌહે દેવોનેદ

નહેનિ ઊવિ઼સ ડોા નહે યુસેેડ મેસોાયહ નિ માનિહ્ઊિ઼ થિહે માનિહ્ઊિ વ઼િદૌાદાળાનિ

ષામનિ (૧૯૦૬), ડુિનદેદ વય઼ નહે ઊાને માં મુાાઊદિહાા દ્હા, સનાાનેદ નહે

પુવઊયિાનીાિેડ। મોનનહ્ઊય઼ માનિહ્ઊિ હુિાનાઊ, ેનનિઊદ "મનિહ્ઊિ-મોદા" ડાોમ

માનાાાસ્ થહે યોનનાવ્રિનીાિેડ નહસિ ળુાાાઊ નો નહે દેવ઼ેઊપમેનનેડ મોદોન

માનિહ્ઊિસિુનટિુ ાનદુ નપાાઊઊેદ્ થહે મનિહ્ઊિ-મોદા પોપુઊાાસિહ નહે

યેવ઼ાનાગાાનિ યિહાાાયનો નિ પઊયેેડ માનિહ્ઊિસિયાપિન્ થહે ઊાને મમ઼ૌસ। ગેમાન

સયહેળાન ।નદ હે ગોળસિદ નહે મિપોનાનયે ોડ ।દોપનિગ઼ા યેવ઼ાનાગાનિ ડોન નહે

પનોપાગાનીનિ ોડ માનિહિળિ થહે પુવળયાિનીનિ ોડ નહે ોળદ માનિહિળિ યળાસસયિસ ।ળસો

હેળપેદ નહે નૌ ાૈાકેનિગ઼ા થહોગહ । ગેનૌનેદ સયહેળાન ોડ ષાનસકનાનિ મમ્

મુનાળદિહાના દૃહા ।ળસો સેનવ઼ેદ નહે યુસે ોડ હસિ મોનહેન નોનગુૈ ાૈનિહે ટુાળ

દેવોનીનિ થહે માહાનાળાદહિનાિળ ોડ યાનવહાનગા સનાનેદ નહે પુવળયાિનીનિ ોડ ।

વળિનિગુાળ ળુાનાળ, ે નનિળેદ માનિહિળિ મહિનિ (સનાનેદ ।સ । મોનનહળય઼ વુન ળાનેન

યોનવ઼ેનેદ નિનોૈકળય઼) નિ ૧૯૦૮ શ્નાૈસ નિ નહે પાગેસ ોડ નહસિ પાનનયુિળાન

ળુાનાળ નહાન । ળાનગે નુમવેન ોડ મોદોન માનિહિળિ ાૈનકસ યામે નો વે

પુવળસિહેદ્ મોસન ોડ નહે ૈનાનિનસ ોડુન ગેનેનાનીનિ સનાનેદ ૈનાનિનિગ઼ા નિ નહસિ

ળુાનાળ શ્રસે ।નળય઼ ।સ ૧૯૦૫, માનિહિળિ શ્વનિનિનિગ઼ા શ્વેગેસસ યામે નો વે સનાવળસિહેદ

ાન માદહુવાનીૈનિહ નહે હેળપ ોડ માનાળિ ઢાળ્ શ્ન નહે સામે યોન ઢામવહાદના

દૃહા ાૈશ- દુદયાિળ મનિસિનેન ોડ શ્રળાૈન ષનાન) ।નદ વ઼દિયાવ઼ાયાસપાનિ

માદહુસુદહાન દૃહા વનુાગહન ાૈળળ- દનિદ મોનનહળય઼ ળુાનાળે નનિળેદ નહે

“માનિહિળિ હનિ ષાદહાના” થહસિ ળુાનાળ ।ળસો પળાયેદ । ળેદનિગ઼ા નોળ નિ વનિનિગાનિગ઼ા

નહે નૌ ગેનાસિસાનયે

ાૈમી ગેસાનયહેસ ૈગે યાનનોદ઼ુાન ।નદ નિ નહે ાૈકે ોડ નહે

ેસનાવળસિહમેનાન ોડ નહે પનોવ઼નિયે ોડ માહિાન નિ ૧૯૧૨ યામે । નૌ યોનસયુસિનેસસ

।મોનગા નહે પોપળે થહે ષવ઼ાદેસહિ મોવ઼ેમેનાન હાદ ।ળોદય઼ સેન નહે વાળળ

નોળળનિગ઼ા ।નદ । સપનિનિ ોડે નટુનિય઼ હાદ વેગુન નો ાગાનિને નહે મનિદસ ોડ નહે

પોપળે શ્રોન નહે પાનનેનનસ ોડ નહે શ્રસાનિયિ ષોયોનિય઼ ોડ મેનગાળ, । નૌ ષોયોનિય઼,

કનૌન ।સ નહે માહિાન (।નદ શ્રોનસિસા) ઢેસોનયહ ષોયોનિય઼ યામે ળનનો વેનિગુ નદેન

નહે નોવળે ગુદિાનયે ોડ નહે ળાને યન્ ષાયહ્યહદિાનાનદ ષનિહા, ષનિ એદોૈનદ ઘાનિ,

।નદ પ્ય઼શ્ન હાયાસોૈળ્ થહે માહિાન ઢેસોનયહ ષોયોનિય઼, વનુાગહન નો ળગિહન માનય઼

હદિદેન નગાસુનેસ ોડ નહે માનિહિળિ ળનિનાનુને ।નદ નિ ડુનનહેનેદ નહે યુસે ોડ

[illegible]

(२)

[illegible]

માય઼ વે દેસયનાવિદ ।સ નહે મોદેનન જહાગકાિનહ ડોન માનિહિઉિ ષોમે વ઼ેનય઼

વ઼ાઙુવઇૌનક ૌાસ દોન઼ુ નદેન નહે ।સપયિસ ો઼ડ નહસિ શ્રાનસિહાદ઼ મેસસનસ઼

ષહાસહિનાનહ છહોદહાનય઼, પ્યુસેસહૌાન પ્યુમાન, ாமાનેનદના ாமાનહ યાસ ।નદ

ોનહેનસ યોઙઙયનેદ ।ઙઙ નહે નેઙવ઼ાનન નિડોનમાનોિન નેગાનદનિગા નહે શસિનેનયે ોડ

।ઙઙ ઙનિન ।નય઼ૌનકસ નિ માનિહિઉિ઼નિદેન નહે ।વઙ ગ઼ુદિાનયે ોડ ષનિ જિહોઙા ડ઼ાઙ

યાસ ૌહોસે યોનનનાવિ઼નૌનિસ નો નહે યુાસે ોડ માનિહિઉિ ોિને ય઼ેન નો વે ।સસેસેદ઼ શ્ર

સહોનન ।યયુોનન ોડ ।ઙઙ નહે ।વ઼િઙિવઙ ઙનિનાનુને નિ માનિહિઉિ (વોનહ નિ પનિનિ ।નદ

નિ મષષ) ૌાસ પુવઙસિહેદ વય઼ નહે શ્રાનસિહાદ઼ થહે સનાવઙસિહમેનન ોડ નહે શ્રાનસિહાદ

માનકસ । નુનનિગા પોનિન નિ નહે હસિનોનય઼ ોડ મોદેનન માનિહિઉિ ઙનિનાનુને઼ શ્રન

।યયુોનન ોડ નહે ૌનકસ ોડ નહસિ શ્રાનસિહાદ ।નદ નહાન ોડ જહુવ઼ેસહૌાના ષનિગાહ

જહુવ઼ાના'સ હાસ વેન યનિનિયિાઙઙયે શાનનિદ વય઼ ષહનિ છિહાનદનાનાનહ નસિહના

'શ્રમાન' નિ હસિ નેયેનન માનિહિઉિ પુવઙયિાનોિને નનિનિઙદ 'શ્ર ષુનવ઼ેય઼ ।ડ માનિહિઉિ

ડ઼નિનાનુને઼' શ્રમાના'સ સુનવ઼ેય઼ ગવિ઼સ । દેનાઙિદ ।યયુોનન ોડ નહે નેયેનન

દેવ઼ેઙપમેનન નિ માનિહિઉિ઼ મિમ઼ ઉમેસહ નસિહના'સ સપેયહ ।વુ઼ોન નહે ોનગિનિ

।નદ દેવ઼ેઙપમેનન ોડ માનિહિઉિ ોિન નહે શ્રઙઙ ૨નદિા માનિહિઉિ ષાહનિયા શ્રાનસિહાદ

।ન ઘહોગહાનદહિ હેઙપેદ સયહોઙાનસ નો ગો દેપેન નિનો નહે સુવળેયનસ઼ થહે

પુવઙયિાનોિન ોડ નહે 'ઢોનમાનોિન ોડ માનિહિઉિ ડ઼ાનગ઼ુાગે' (વય઼ ષુવહાદના હૃહા) ।નદ

હસિનોનય઼ ોડ માનિહિઉિ ઙનિનાનુને' (હૃ પ્ય઼ નસિહના) ડોનમેદ નહે વાસસિ ોડ ડ઼ુનનહેન

નેસાનયહ નિનો નહે સુવળેયન઼ મોદેનન માનિહિઉિ ઙનિનાનુને સિ નહે નેસુઙન ોડ નહસિ

નૌ ૌાકેનનિગા યુાસેદ વય઼ નહે ડાયનોનસ દસિયુસસેદ ।વોવ઼ે થહે વ઼ોઙુમેસ

પુવઙસિહેદ ોન નહે ોયયાસૌિન ોડ નહે શ્રઙઙ ૨નદિા શ્રૌનિનિનસ' છોનડેનેનયે નિ ૧૯૫૬

।નદ ૧૯૬૩ ।નદ નહે છોનડેનેનયેસ હેઙદ ।ન જોમવાય઼ નિ ૧૯૬૯ ।નદ ।ન જેનાનાસ નિ

૧૯૭૧ ગાવિ઼ુ સ ।ન દિ ોડ નહે ગનૌનહ ોડ મોદેનન માનિહિઉિ ઙનિનાનુને નિ ।ઙઙ નિસ

વનાનયહેસ઼ ડ઼ાને ષહનિ શ્રિનુઙ છહાનદના પ્યુમાન ોડ શ્રનાદિાનગા (શ્રૌસન જેનગાઙ)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

([illegible])

[illegible]

નૌ cનેaદસ િન માcિહિઊ થિહે દાc ઙેaતુaાcેઊ યોિનયદિસ ૌિcહ cહે વિaાcહ ોઙ

શ્વાaદિc છeાaદા eeા, ા યોઊઊાવોaાcોa ોઙ ઘaોિસોa, ાaદ ા ગેaુિસ eિમસેઊ

ઢેaતુaાcેઊ ઙેaુ સ, cહે વેગાિaાિગા ોઙ cહે મોદેaa પેaોદિ િસ દોમાિaાેદ વય

cહે ઘેaાc થaોઁ—શ્વાaદિc છeાaદા eeા (૧૮૩૦- ૧૮૦૭), મુaસeિ ઢાગાeાaાaદાa

યાસ (૧૮૬૦- ૧૮૪૫) ાaદ ઙાઊ યાસ (૧૮૫૬- ૧૮૨૧)—ૌeાેસે યોaાcaાવિુcાિaસ િન cહે

દિઙિઙેaાc વaાaયeેસ ોઙ માcિહિઊિ ાિ િમમેaસે ાaદ િન માaય પેસપેયcાસુ aાઢુ

થહે ઘેaાc થaોઁ માaકેદ cહે વઊાેસસોમaાિગા ોઙ cહે ઊાતુસ ોઙ cહે માcિહિઊિ

ઊcિaાતુે

થહે વaાિઊઊાિaાc caોઁ, ૌિcહ eaમોaાુિસ િaાcેઊઊયતુાઊ ાaદ સપaાિcાુઊ

ાઙઙિaાિcાિસ, eાવે વaાુગાeાc ાવુાc ા યeાaગા ોઙ cહે વાુઊુસ િન ઊcિaાતુે િન cહે

મaાિદસ ોઙ cહે પોદેaસ ાaદ યaાિcયિસ ાaદ eાવે દોમાિaાેદ cહે સયેaે ોઙ માcિહિઊિ

ઊcિaાતુે િન પેયેaાc પોaસ થeેય eાવે વેa સaાુદેિદ ાaદ ાિ વેિaાિગા સaાુદેિદ

ૌિcહ ગaેાcેa ગુસaાો aાૌ થeેય ાિ cહે પોઊ િaસપaિaસ ોઙ મોદેaa માcિહિઊિ

ૌaાિcaાસ શ્વc ા cાિ ૌeાેa cહે યુaાcaાય ૌાસ ગaોaાિaાિગુ aદેa cહે eેઊસ ોઙ cહે

ઞaાિcાિસિeહ િમિપેaાોઊિસિમ, cહે caોઁ cાોક પaાિસ cાો પેવાિવ cહે સcાોaાય ોઙ cહે પયિસ િન

પોપઊ'સ ઊaાગુાગે cાો aાવઊ cહે યોમaમોa માa cાો િમવિવ cહે સપaાિcાિ ોઙ

ઢામા ાaદ પ્પaાિસિeaા ાaદ cહaોુગાe સુવaાઊ ઊcિaાaાય ાગેaયોિસ, cહેસે ઊcિaાaાય

પાcaોઁિcસ િaસપaિદ cહે પોપઊ cાો ાયcાોિ થહે caોઁ ૌાિ ગaેાc પાcaોઁિcસ ાaદ

eુમાaાિcાaાિaસ ાaદ cહેય ઊઙc aાો સcાોaુ aાતુaaેદ cાો aાિસ cહે પaેસcાિગા ોઙ

માcિહિઊિ ઊાaગુાગે ાaદ cાો ઊઙાિc ાિc ઙaાોમ cહે મોaાસસ ોઙ સઊાcહ ાaદ દેસપાિ

થeાુગાe cહેમસેઊવેસ ગaેાc માસcાેaસ ોઙ ષાaસકaાિc, ઞaાાળાવeાસeા ાaદ શ્વેaસાિન

પેસપેયcાિવઊય, cહેસે ઊcિaાaાય ગાિaાcસ ાદોપcેદ માcિહિઊિ (ાસ cહેિ મેદુિમ ોઙ

ૌaાિcાિગા) ઊcિaાતુે ાસે શપેaાિમaાcાઊ મોaસ cાો ceાc ગaેાcે aદ ોઙ પાcaોઁિcસિમ

ાaદ eુમાaાિcાaાિસિમ થeેય ૌાિ ાઊઊ પaોઊઙિયિ ૌaાિcaાસ ાaદ cહેય eાદ ા eોસc

[illegible]

દેવ઼ોેદ હસિૌહેઊ ઊડિ નિ ેસુસયયિાનિગા ે પાસન ોડ મિહિાઊા ાનદ માિહિઊિ
ાનદ ેેવય઼ ઊાદિ ે ડુિનદાાિનિ ોડ મોદેનન ેસોનયહ નિો ે સુવળેયન઼ હુસન
ો પોપુઊાનસિ ે ખિનાનયિ઼ા દનામા, હે હમિસેઊડૌોોે ોન સુયહ દનામા
ેનિઊેદ "શ્રહાઊય઼ાયહાન- નાનાિકા", ૠૌાસ પાનનઊય઼ પુવઊસિહેદ નિ ૧૯૧૨ નિ ે
મિહિાઊા મહિનિા (ોડ ૧૯૧૨) થહે સુવળેયન સિ ે ડામુોસ ઊૅોનદ ોડ ૠનદના'સ ઊિઊયિ
યોનનેયનાિનિૌનિહ શ્રહાઊય઼ા, ૌડિ ોડ ઘુામા, ાનદ હેન ેદેમપનાિનિ વય઼ ઢ઼ામ઼ા
હે ટુોેસ સોનગાસ ડનોમ હ઼ાય઼ાદેવ઼ા ાનદ વ઼દિય઼ાપાન િનિ હસિ દનામ઼ા થહે
ઢ઼ામાય઼ાન સિ, ોડ યુોનસે, હસિ મોસન ડામુોસ ાનદૌઊઊ કનૌોન માહાકાવ઼ય઼ા
થહે ઢ઼ામાય઼ાના, ા મોનુમેનનાઊૌનક, સિ વય઼ ડાન ે વેસન ાનદ ે મોસન
પોપુઊાનૌનક નહ્નુોગહૈહયિહ હે હાસ ઊવિ઼દ ાનદૌઊિઊ ઊવિ઼ નિ ય઼ાનસ ો યોમ઼ે
ૠન હસિ યનોાિનિ ોડ હસિે પયિ, હે દેપેનદેદ, ો ા ગનોે શનેનન, ોન જાઊમકિ
ૈહેસે નિડઊુનયે સિ પેનયેપનાવિઊ ો ાનય઼ યનાનિયિાઊ દસિયેનનનિગો ય઼ે ૠાસ સૌોનેસસ
ોડ ઊાનગુાગો ાનદ સનય઼ઊ સૌોન ાનનાયનેદ ે નોનયિ ોડ સયહોઊાનસ઼ ૠન વેયામે
ેશનેમેઊય઼ પોપુઊાન નિ નો મિ઼ થહ્નુગહૈનિનેન મોસનઊય઼ નિ ાયયોનદાનયૌનિહ
ે ષાનસકનાનિ મેનેસ, ે સોનગાસ ાે નુનેદ ો ે મિહિાઊા ષયહોૌઊ ોડ મુસયિ
ાનદ ે ઊનિસ સુોનદ મેઊદુ્ોસિૌહેન યહાનનેદ઼ માહાનાળા ડ઼ાકસહ્મસિૌાના
ષનિગહૌાસ સો મુયહ નિનેસનેદ નિ નિસ યનોાિનિ, નહાન હે ડુઊઊય઼ દસિયુસસેદ વ઼ેનય઼
ઊનિ ોડ નિસ યોમપોસનાિનિ ાન હસિ યુોનન઼ ૠૌાસ ોનઊય઼ ાડોન સુયહ ા ડુઊઊ ઊેનગાનહ
દસિયુસસાિનિ નહાન ે યોમપોસનાિનિૌાસ યોમપઊેનેદ઼ થય઼પયિાઊ ડગ્નુિેસ ોડ સપેયહ,
ાપપનોપનાનિે દિાિમસ, મેઊદેસિ ાનદ ઊય઼નયિાઊ નનિગો, નહ્ય઼નહ્મયિાઊ ઊનિસ ાનદ
મેનેસ, ઊવિ઼નિગા યહાનાયનેનસિાનાિન, ઊવ઼ે ોડ દેનાઊિસ ાનદ પોન'સ યોનવ઼યિનાિનિ ોડ
ેહુ ઊનમિાને વ઼યિનોનય઼ ોડ ગોૌદ ોવ઼ને વ઼ઊ ાે સોમે ોડ ે સાઊેનિન ડાનુેસ ોડ
હસિૌનક઼ શ્રઊઊ યહાનાયનેનસ હાવ઼ે વેન નયિઊય઼ દેપયિનેદ, પઊનસ હાવ઼ે વેનૌઊઊયોનયેવિ઼દ,
નાનુનાઊ દેસયનપિનાિનસ ાે સોમેનમિસ સુપેનવ ાનદ ે દેસયનપિનાિન

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ોડ મતિહિષિ સિ સમિપઙ્ય માનવેઙ્ગુસ્ હૈીસ। તેુ ાનતસિત ાનદ તહે ડમિસત પૌત તો

ચોમપોસે। માહાકાવયા નિ તહે મોઙ સેનસે ોડ તહે તેનમ્ થહે દેવોતીનાઙ

ચહાનાચતેન ોડ તહે ીનક ચાન હાનદઙ્ય વે દુોવતેદ્

હસિ ાગેીસ તહે મેપઙયિા ોડ વ્યિતોનાનિ ાગે નિ મતિહિષિ હ્યોતસિહા- ચહાનયા

ભાઙદેવા મસિહના (ોડ ભાનગાીન- ષાહાનસા) હાસ ીનતિતેન ાન ાચયુોનત ોડ હસિ ઙડિ

ાનદ ીનકસ્ ચન્ ડ઼ાઙતિસહીાન હુહા હાસ મેચેનતઙ્ય પુવઙસિહેદ ાને શહુસતવિ

ાચયુોનત ોડ તહે ઙતિનાનય ાચહેવિમેનત ોડ તહે ાગે ોડ છહાનદા હુહા ચન્ હુહા'સ

ચોનતનવિુતીનિ તો તહે સતુદય ોડ તહસિ ાગેીઙિ મેમાનિ। મોનુમેનતાઙ ીનક

ુનતઙિ મોમે ઙાવોનાતે ાનદ હગિહઙ્ય ચનતિચિાઙ ાચયુોનત ચોમેસ ડોનતહ્ શ્નોડેસસોન

હતિનાનાચાન હુહા હાસ પુવઙસિહેદ। ચોમપાનાતવિ ાચયુોનત ોડ છહાનદા હુહા ાનદ

શ્રોીનદસોીનતહ્ છહાનદા હુહા હાસ વેન દેસચનવિદ હેમે ાસ। પૌત ોડ નાતુમે

હે ચાન વે ડાવુોનાવઙ્ય ચોમપાનેદ ીતિહ શ્રોીનદસોીનતહ ાનદ ાત તમિસ ીતિહ

પ્ાતસ્ હસિ નિડઙુનચે ોન તહે ચોનતેમપોનાનય માતિહિષિ ઙતિનાતુમે સિ ચેત તો વે

ાસસેસસેદ્ હે વનુોગાહત મેડનિમેનત નિ તહે મોઙમ ોડ પનોસે, ઙાદિ તહે ડુનદાતીનિ

ોડ। સચેનિતડિચિ નટુચિય નિતો તહે સુવળેચત, ચોઙઙેચતેદ તહે ોઙદ ચઙાસસસચિસ ાનદ

ચોમપઙિદ તહેમ, ચોમપોસેદ ની સેમેસિ ોડ માહેસહાવાનચસિ ાનદ ાાાચહાનસિ ાનદ

સેત। ની ઙનિ ોડ ીનતિનિગા નિ દડિડેમેનત વનાનચહેસ ોડ માતિહિષિ ઙતિનાતુમે શ્ન

ડી તહેસસિ ોન તહે ઙડિ ાનદ ીનકસ ોડ છહાનદા હુહા નિ માતિહિષિ હાવે વેન

સુવમતિતેદ ાનદ સોમે સતનાય ચનતિચિાઙ ાનતચિઙસ ોન તહે પૌત હાવે મેચેનતઙ્ય ચોમે

ુોત્

હે ડોસતેમેદ। ઙતિનાનય ચુઙતુમે ામોનગા હસિ ડમેનિદસ વયે નચુોનાગાનિગા તહેમ

તોીનાતિ હસિ ઙોનગા ઙડિ ોડ ાવુોત સેવેનતયસેવેન ચોનસ ીાસ। ગામોત વૌન તો

તહે માતિહિષિ ઙાનગુાગે થહનુોગાહ હસિ સહેન નિતેઙઙગિેનચે ાનદ પેનસેવેનાનચે,

હે સેનવેદ તહે ચુાસે ોડ માતિહિષિ વિતતેન તહાન ાનય ોડ હસિ પમેદેચેસસોનસ ોન

સુયયેસસોન્સ હૈ ીસ નેયેપનવિ નો મોદેન્ન દિાસ હૈ ીનોને ીન ાભમોસન
ેવે્નયનહનિગો નિહેન યાસુાભભય ીન નિ । પભાનનેદ માનને્ ઘહે ડભૌનિગ ડેભયિનિય
ીડ વે્નસડિયિાનીનિ ાનદ નહે દેપનહ ીડ સનિયેનનિય યાનનોન ડાભિ નો નુયહ નહે હોનનસ
ીડ હસિ નોદેનસ્ હસિ નિસપનિદ મોદસ ૈને નહે મોમેનનસ ૈહેન હસિ સુોભ
ેશપેનેનિયેદ નિસુ નનિય ૈનિહ નહે દવિનિ નિ ીસ સોનયહનિગ ડોન્ ૨ન નહે નાને
મોમેનનસ, હે વુનસન નિનો માગનડિયિનન પોનનય ાસ ૈભિભ વે વદિનન ડનોમ હસિ
માહેસહવાનસિ હૈ ીસ ાભસો યનનિયિાભ ીડ નહે મનનિસિહ નુભ નિ ૨નદા ીનદ હાસ
યાસનગિાનેદ નિ નિ । વે્નય સાનયાસનયિ માનને્

(૨૨) મઉાાષહ૨ ઢ્શ્રઘહઉાાશ્રાાયશ્રાા યશ્રષ

શ્રન ભિભુસનનીાસિ દેસયેનદાનન ીડ નહે ડામભિય ીડ ષહનદિહાનાદાસા (ુનહોન ીડ
ષાદુકનકિાનનામનનિ), મોદહદિાસા ીનદ શ્રમનનિકાના, મુનસહ ઢિાગહુનાનદાન
ૈાસ વોનન ાન વભિભાગે ષહાકહૌાન (યાનવહાનગા) ઘનાનિદે ીનભય નિ ષાનસકનનિ,
મનાળાવહાસહ, માનિહભિ ીનદ ઉનદુ, હે સહૌદ સગિનસ ીડ હસિ ગેનુસિ સનિયે હસિ
યહભિદહૌદ્ શ્ર માન ીડ દેવોનેદ નેમપેનામેનન, મુનસહળિ, નિસપનિ ીડ હસિ
વાનીાસિ ાયનવિનિસિ, ૈાસ ાભૌાયસ વુસય ૈનિહ ભનિનાનય ૈનક હૈ ીસ નહે ભનિનાનય
ડનેનિદ, પહભિસોપહેન ીનદ ગુદિ ીડ મવુ ઘોપસિહૌના ષનિગહ, । ગનોન પાનનોન
ીડ ાનન ીનદ ભેનેનસ્ હે હાદ નિનમિાને નેભાનીનિસહપિ ૈનિહ હાનસહાનાનહ હહા,
છહાનદા હહા, છહેનનાનહા હહા, વસિહૌાનાનહ હહા ીનદ ીનહેન યોનનેમપોનાનય
ૈનનિનસ્ છહેનનાનહ હહા, મમ્ મુકુનદા હહા માકસહ, ઘાનાનાનહ હહા, ડ્ાભ યાસ
ીનદ વાનીાસિ ીનહેનસ ૈને હસિ ાસસોયનિસ્ હસિ ભેનગા ભડિ ીડે ગિહાયડવિ યોનસ
ેનાવભેદ હમિ નો પનોદુયે । ભેન નિ માનિહભિ ીનદ મનાળાવહાસહ હસિ ડામુોસ
ૈનકસ ીને મનિહભિ મ્રાનાકા, ષુદાનસહાના મ્રાનાકા, યુનાનગા । દા વયાયોગા (યનામા),
વનાનાકાનહાસ (વેનસે), મનિવાભકા (ષ્યહાનદાકાવયા) ીનદ ષુવહાદનાહાનાના નિ નેન
યાનનોસ (માહાકાવયા)

થહે ળ્નાદિોિોિ ોડ ળહે પયિ પોમસ, સેળ વયઃ માનાવોદહા, ોાસ યોનળાિદ

ોિળહે ટ્ાઉ વ઼ાિોિ ાનદ ાિળેનસળિયઃ વયઃ છહાનદા હ્હા, ઢ઼ાગાહ્નાનદાન યાસ ાનદ

ડ઼ાઉ યાસ઼ થહેયઃ ડોનમેદ । ગોઉદેન ળનાોિ થહે મોદેનન નેનાસિસાનયે િન મળિહળ્િા

ોુઉદ નોળ હાવે વેન પોસસવિઉોાિળહિોળ ળહેમ઼ મ્ાોહેને િન ળહેિન

દેસયનપિળોિન, ળહે સળયઃઉ ાનદ યોમપોસળિોિનસ હાવે સુડડેનેદ િન ઉયદિળિયઃ ાનદ

ેશપનેસસવિેનેસસ઼ થહે ળનાોિ ાયહેવિ઼દ । ગોાદ દોઉ િન સળાવળ્િસિનિગા ળહે ઉળિનાનયઃ

ડોનમસ િન માળિહળ્િાિ િન મોદેનન ળમિસ ાનદ ળહેનેવયઃ વનોુગાહળ । નો ોાકેનિનગા

િન ળહે ડેઉદ ોડ પોળનયઃ ાનદ પનોસે છહાનદા હ્હા વનોુગાહળ ળો ળહે ડોને ળહે સળાનક

નોઉળિયઃ ોડ હસિ ાગોાહેન હે સાદિ ળહાળ ળહે "પોપઉોાને વુસયઃ ોવેન ળહે

પનોવઉમ ોડ ળહેિન વનોદ" મુનસહ઼ ઢ઼ાગાહ્નાનદાના યાસ ગાળહેનેદ યોુનાગે

ળો સાયઃ ળહાળ "ળહે ડોનેગિોનેનસ હાદ ઉોાેદ ળહે નયિહેસ ોડોુન યોુનળનયઃ" થહેયઃ

યહાઉઉેનગેદ ળહે ોઉદ ોનદેન િન । મોને સુવળઉોાયઃ ાનદ ળહ્નોુગાહ ળહે મેદુિમ

ોડ ળહેિન મોળહેન ળોનગુ, ળહેયઃ વનોુગાહળ ળહે નોઉળિોસિ ોડ ળહે ાગે વેડોને ળહેિન

પોપયઃઉ

થહે ષુવહાદનાહાનાના દોઉસોાિહ ળહે ડાનુોસે પસિોદેસ ોડ શ્નાળુના

યાનનયનિગા ોાયઃ ષુવહાદના઼ રનસ યોનવાસ સિ ઉાનગે, સળયઃઉ ડઉેનળ ાનદ ળહે

દેસયનપિળોિનસ ોડ સોસોનસ ાનદ નાળુનાઉ ોવળેયળસે નનોવઉનિગા મુનસહળિોિ સિ

ેસસેનળાિઉઉયઃ । નાનનાળવિે પોળ, । પ્યાવયા- માકેન પાને શયેઉઉેનયે હસિ સેયપેળ

ઉાયઃ િન ળહે ડાયળ ળહાળ હસિ પ્યાવયાોાસ ાઉસો હગિહઉયઃ ાિળેનેસળનિગા ડયિળોિન, પનેસેનળેદ

િન માગાયિ યાસકેળ ોડ ાઉઉનિગા પોળનયઃ રન હસિ ષુવહાદનાહાનાના, હે ાિદેદ નસિેસ

ળો શ્નોઉયઃમપયિ હેગિહળસ પેનહાપસ વેયુાસે ોડ ળહે વેનયઃ નાળુને ોડ ળહે સુવળેયળ

ાનદ ગાવિેસ હસિ નોદેનસ ળહે વ઼ાસિોિન ોડ । નોવઉ સુોઉ હસિ પોળયિ િમાગાિનાળોિનસ

ાનદ શપનેસસોિનસ નસિ ળો નેસપેયળાવઉ ઉેવેઉસ હે નેગાનેળસ ાળ ળહે ાિદોઉેનળ હાવળિસ

ોડ ળહે માળિહળ્િાસ ાનદ યાઉઉસુ પોન ળહેમ ળો નસિ ળો ળહે ોયયાસોિન થહાળ સિ ।

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ગ઼ોન મેસસાગે નહાન હે દેઊવિ઼ેદ નહ્નોગહ હસિ ૌનકસ઼ હે નિસપપિદ માનય઼

નો યોમપોસે માનય઼ નૌ નહનિગ઼ાસ નિ માનિહઊિ઼

ઢ઼ાગ઼હ્નાનદાના યાસ ૌાસ । માન ોડ વાનેદિ નિનેપેસન઼ હે નૌક કેન

નિનેપેસન નિ નહે પપેપાનાનીનિ ોડ નહે પ્પનિનાનયિા દનામા ।નદ ।ઊસો માદે ।નનેમપનસ

નો પેવ઼વિ નિ઼ હે, ।ઊનગ઼ ૌનિહ હાનસહાનાનહ હ્હ઼, ઼હ્નાનદાન હ્હ઼,

પ્પાપઊિસહૌાના હ્હ઼ ।નદ ોનહેપસ, સેદ નો નનાનિ પ્પનિનાનયિા ।યનોપસ ૌહ઼ો ।પપોપેદ

વેડોપે નહે ।સસેમવઊય઼ ોડ નહે ઊનપેદ઼ થહે ોપયહેસનના ૌાસ નિ નહે ।ાાનદયિા

ડોપમ નિ મુસયિાઊ પ્પનિનાના હે ૌાસે ઢ઼ાઊઊય઼ યોનવેપસાનન ૌનિહ નહે મનાળાવહાસહ઼

ડોપમસ ।નદ યોમપોસેદ પોનનય઼ નિ નહાન ઊનગ઼ાગે઼ હે ।ઊસો ૌપોનો નિ માનિહઊિ઼

। નુમવેપ ોડ માહેસહાવાનસિ, ૩યહનિસિ ।નદ માઊાના઼ ઢનોમ નહે ઊનિનાનય઼ પોનિન ોડ

વૌ઼, હસિ માહેસહાવાનસિ ।પે ોડ । હગિહ ોનદેપ઼ થહેય઼ દોઊ ૌનિહ નહે દેસયનપિનીનિ

ોડ ષહવિ઼ા, હસિ પનોપોસાઊ નો માનનય઼ ઘોનિ, હસિ માનાનિ (વનાદિગ઼ાનોમ'સ પાનનય઼),

માનાનિસ' દસિાપપોનિનમેનને નય઼ હસિ સોનગ઼ાસ ।પે સમિપઊ ।નદ ઊયદિ ।નદ નો

ોવસયુપે મિગ઼નિનીનિ માનસ નહે યઊનનિય઼ ોડ હસિ પોમસ઼ હે ૌાસ । માસનેપ પનોસૌનનિપ

।સ ૌઊઊ઼ હે ૌનનિસ ૌનિહ યોનડદિનયે ।સ ૌઊઊ વે વ઼દિનન ડનોમ નહે

ડોઊઊૌનિગ઼ નનાનસઊનેદ પોયિ :

"હસિ (ડ઼ાકસહમસિૌના'સ) પેગ઼મિ નિડુસેદ ડપેસહે નેનગ઼ાય઼ નિનો સોયાિઊ,

યુઊનુનાઊ ।નદ ઊનિનાનય઼ ઊડિ ોડ નહે પોપઊ હસિ યહાનમનિગ઼ પેપસોનાઊનિય઼, કનિદ

નપોનમેનન, ઊવે઼ ોડ સયહોઊનસહપિ, ।નદ નવ઼ેનદેદ પાનનીનિસિમ ।નદ ગ઼ેનેનોસનિય઼

।નનનાયનેદ સયહોઊનસ ।નદ ઊનિનાનય઼ પેપસોનસ ડનોમ ડાન ।નદ ૌદિ઼ થહેપે ૌાસ ।ઊઊ

નોનદ ૌાકેનનિગ઼ નિ મનિહઊિ઼ થહે ઊનેનન યપોનવિ઼ ડાયુઊનય઼ ોડ નહે પોપઊ

ૌાસ ।નોસેદ, ।નદ યોનનનવિ઼નીનિસ વેગ઼ાન નો નનયિહ માનિહઊિ ઊનિનાનુપે નિ ।ઊઊ

નિસ દડિડેપેનન વનાનયહેસ઼"

હે ।ઊસો વુસોદિ હમિસેઊડ નિ વનાનિગ઼નિગ઼ નો ઊગ઼િહન નહે ોઊદ ।નદ ડોપગ઼ોનનેન

પોnસ ।નદ ૈiનiનસ ોડ મiતિહિઉિ હિ ।ઉસો પનેપiનેદ મiતિહિઉિ ષહકિસહiઢiઉ ઙોન

યહિઉદેન ।નદ ।ઉસો nનiનસઉiેદ ઢiનુિસ ષiનસકનiત વનiતiકાnહiસ િiનો મiતિહિઉિ

૨ન ઉયનiયિસ nૌ હે ોયયુપેસિ । પનોમનiનn પઉiયે હસિ મતિહિઉiનiતiકા સિ દદિiયnયિ

।નદ ।ઉઙેiોનiયિઉ ।નદ દેપયિnસ nહે વઉિસ ોડ nહે પ્યઉ શ્રેi શ્રૌ ગેn હેને nહે

સમiનnનેસસ ોડ દiઉિગ, નiયનિસસ ોડ સnયઉ ।નદ યોનસસિnેનયય ।નદ વવિદિનેસસ

ોડ મiગiનiનૌiન્ હે સિ યનેદતિદ ૈiતિહ હiવનiગ વનુોગહn । સniગે સેનસે નિ nહે

મોદેનન મiતિહિઉિ દનiમા

થહે મતિહિઉi મiતiક સિ । વેનય મિપોનiનn યોનnનiવિnૌiનિ ।નદ સિ ગનેinઉય

નિઙઉેનયેદ વય nહે નૌ ૌiકેનનિગi ૨ન હસિ નિnનોદુયnૌiનિ, હે સાયસ nહn nહે

મiતiઉયi દેપયિnસ nહે વઉિ ોડ nહે પનેસેનn દાય મતિહિઉi nહનુોગહ ।ઉઙેiોનiયિઉ

યહiનiયnેનસ ।નદ યોનnનiસnસ તિ ૈiતિહ હેન ગઉિનુિસ પાસn ઙકિ nહે

શ્રનોવોદહiહયહiનદનોદાયાનાnાકા, પ્યઉ, પ્યનોદહ, ઙોવહ, શ્રસિહુના, શ્રઉાસયા,

૨નસહ્યો nય ।ને nહે માનિ યહiનiયnેનસ હેને ।નદ પ્યઉ પેિનસ nહે દનiમા

ષાનnોસહ, ષુમાનિ, વદિયા ।નદ શ્રકિયા ।ને ।ઉસો નેપનેસેનnેદ ।સ યહiનiયnેનસ ોડ

nહે પઉાય યહiનમા ઉમેનnસ ।n nહે ઉnિ ોડ હસિ મેન ૨ન nહસિ મiતiકા, મiતિહિઉiસ

।ને, નિ યોુનસે ોડ nમિ, સહૌiન nો નસિ ઙનોમ દેપ સઉમવેન ।નદ nહે પઉાય

ોપેિનસ ૈiતિહ nહે મેસસાગે ોડ ।ન ૌiકેનેદ મતિહિઉિ ષnિ ।ઉસો હાસ હેન પાનn nો

પઉાય થહે ૈiતિ ।નદ નિેnઉઉગેિનયે ોડ । મiતિહિઉi શ્રૌiદ્યુnnેન સિ સહiનપઉય વનુોગહn

ુn ઢiઉસિnયિ યહiનiયnેનસિinૌiનિ સિ nહે વેસn યોનnનiવિnૌiનિ ોડ મુનસહઙિiિહે

પઉાનનેદ હસિ દનiમાસ નિ । વેnેન માનનેન ।નદ ૈiહેને ૈiતિ, હુમોન ।નદ

સાનયાસમ ઙોિનદ । સુતિાવઉ પઉાયે હે ।ઉસો nનiનસઉiેદ nહે ઉnnાનાનiમાયહાનતિ

નિnો મiતિહિઉિ

(૨૨૨) ઙશ્રઙ યશ્રષ

હે ૈiસ વોનન ।n પ્યહાનુi (યાનવહાનગi) શ્રસ યોમપાનેદ nો હસિ nૌ

નીiાવઉ યોનાોમપોનાોસિ, હે હાદ। સહોનોન ઉડિ વુનેવેન નિ સુયહ। સહોનાn

iમિ હસિ્iiપુn સિ સેયોનદ iી નોને હૌસ ।સસોયાiાેદૌiહ iહે યુોનાiોડ

માહાનાળા ઢામેસહીાના ષનિગાહ ।નદ હૌસ સો મુયહ દેવોાેદ iી હમિ iહાn

હે યાઉઉદ હસિ ઢામાયાના, ઢામેસહીાનાયહાનાiા હૌસ। વેનસાiાઉ ગેનુસિ

।નદૌનોને નિ હનિદા, ષાનસકનાi, ઙનદુ, સ્ઙેનસાિન ।નદ માiહઉા વેનય ઙૈ

પેનસોનસ હાવેૈાનાiાેન સો મુયહોન દડિડેનેનn વનાનયહેસ નિ દડિડેનેનn

ઉાનગુાગેસ નિ સુયહ। સહોનાn પેનાૈદ શ્રોનોડ હસિ વીકસ નિ સ્ઙેનસાિન- ઙનદુ

ઉાનગુાગે સિોન iહે મોદેોડ ઉાiાેન-ૈનાiાનિગાસ ।નદ iહે યાઉઉગાિનાપહ્યોડ iહે

વીક સિ ।n iાસ વેસn હે હાદ। ડનિ હાનદ હે ।ઉસોૈાનોને iહે નાiમિ

ધુનાગાસાપનાસાiાન। પીયોડ ષઉિકેન યઉાiહ શ્ર સહોનાn ।યયુોનાiોડ હસિ ઉડિ ।નદ

ૈાનકસ હાસ વેન પુવઉસિહેદ વય મે નિ iહે માiહઉઉા મહિના વુn।

યોમપનેહેનસાવિ સnુદયોડ iહસિ ગેનુસિ સિ યેn iી વે માદે હૌસ ।ઉસો।

ગાૈદ પનોસેૈાનાiન હસિ પનોસેૈાનકસ નિયઉદે ષહાનાસિકિસહા (ોન શ્ચાiાવેનાiાયહાના),

ષાનગાદુનગાપનાકાસહકા હસિ પોiાયિાઉૈાનકસ નિયઉદે ઘાનેસહાકહાનદા,

ષહામવહુવાૈીદા, વાગુદાવાઉિ, છહાનદયિહાનાiા, ઘાનગાયહાનાiા, માiહઉિમાહાiમયા

।નદ ઢામેસહીાના ઢામાયાના હે ।ઉસો યોમપોસેદ વનાiાકાiહાસ ।નદ। દનામા

ેનાiાઉદ ષાવાiાના ષાiયાવાના

હસિ ઢામાયાના સિ। માળોન યોનાiાવુiાૈ રn મુસn વે ।સસેનોદ હેને ।નદ

નીૈ iહાn હે દીસ નોn iનય iી ડોઉઉૈ iહે ઉાદ ગાવેન વય છહાનદા દ્હા ।સ હાસ

વેન નેપોાેદઉય નિસસિાેદ વય। સેiોડ સયહોઉાનસ, વુn હે હાસ હસિૈાનૌયોડ

સાયનિગા iહનિગાસ નિ। સમિપઉ સnયઉ માહાનાળા ઢામેસહીાના ષનિગાહ iાૈક। કેન

પેનસોનાઉ નિાેનેસn નિ iહસિૈાનક ।નદ iાૈાસુiોડ હસિ ।ડડેયાiાૈન ડોન iહે

માહાનાળા iહાn હે નામેદ હસિ ઢામાયાના ।સ ઢામેસહીાનાયહાનાiા શ્રોને સિ

નેમનિદેદ હેનોડ ષાનદહ્યાકાના ।।ાનદા'સ ઢામયહાનાiાૈહયિહ હાસ દ્દોવઉ

મોનનિગ઼ ડ઼ાઉ યાસા'સ ઢ઼ામાયાના દૈસ નોત યાનનય દ્વોવછે મોનનિગ઼ા વુત તહે

ડાયત નેમાનિસ તહાત હે ાેાેતે નિદેપેનદેનતઉય નિ હસિ ાેનોય ાનદ તિ હાસ

નોતહનિગા તો દેાેતિહ તહે માનનેન ાેડ છહાનદા હૃહા હેને હે હાસ તનોદિ તો વનનિગા

ુેત તહે દિાેઉ યહાનાયતેન ાેડ ષતિા નિ। પઉાનિ ાનદ સમિપઉે ઉાનુગાગે થહુેગાહ।

સયહેાેઉાન ાેડ ષાનસકનાતિ, હે હાસ નોત તનોદિ તો સહો હસિ વેનવોસાતિય ાનદુ નુસાઉ

માનનેનસિમ વેયુસે હસિ નિતેનતાનિ સિ તો ાેનાતિ તહે સતોનય ાેડ ષતિાનામા નિ।

ઉાનુગાગે ાેહયિહ યાન વે ડોઉઉાેદ ાનદુ નદેનસતોદે વેન વય। નુસતયિ વ઼ઉિઉાગેન

થહે સમિપઉયિતિય ાેડ હસિ ઢ઼ામાયાના ાનદ તિસ વ઼ાનોતિય ાનદ નાનગે સિ નિદેદ

ામાડનિગ઼ થહે ડોઉઉાેનિગા ઉિઉસતનાતાનિ ાેઉિઉ વાનુેત તહે તનુતહ: — "ડ઼ાનકા સિ

ાડમિ ડનોમે નદ તો નદ,

ઢમિ હાસ યોનવેનતેદ તહે યુનતનય નિતો ાસહ,

શ્નનદ દસિપેઉઉેદ તહે દાનકનેસસ ાેડ તહે નોયતુનનાઉ વેનિગાસ

ઢમિ હાસ દેવુેનદ ડ઼ાનકા, તહે ાેઉ ાેડ તહેને ાેનઉદસ

ષતિા હાસે નતેનદ નિતો ડમિ ાેતિહ તહસિ નિતેનતાનિ

શ્નનદ તહે પુસિસાનત ડઉામેસ હાવે દેસતનોયેદ ડ઼ાનકા નિ મોમેનતસ—"

શ શ શ

"ઢુઉઉય વઉેસસોમેદ ઉેતુસ હાસ વુતિડેદિ તહે ાડડુેનત તાનકુ, નટ્ટિ

ાને તહે શુવેનાનત હાનાસનિગાનાસ

ઙનયેનસેદ નગિહત હાસ નિડાતુતેદ હેસતસ ાેડ વેસ,

ષુપપઉાનિતસ, તો, યોમે દનોન તો તિસ સપઉેનદુેન

થહે ાેનદનુસ વુતય ાેડ તહે મેાેન વુતિડેસિ તહે સકય,

શ્નનદ, વેહેઉદ, તહે યુનતઉેસસ સતાનસ વય તિસ સદિ

થહે વનાયનિગા ાેનિતેન હાસ યોમે ાસ તહે સોસોન ાેડ ઉેવે- માકનિગા,

સોતહનિગા ાેનિતેન હાસ વનુેગાહત તહે ામવનોસાિ ાેડ સોતિ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

શ્રીહયિહ ગવિ઼સ વનિનહ ની સહેઉઉ- પોનઉસ્"

(થહેએવય઼), ક઼ેન'સુ નદોસનાનદ નહે દસિનાનિયનીનિ વેનૌન નહૈ વ઼ઉિ ાનદ

ગૌદ્"હે ાદોપનેદ નહે યોમમોન સપેયહ ાસ નહે ઉનિાનય઼ વ઼હયિઉ ાનદ નહાન

ૌાસ, ોડ યુાસે, ા દાનનિગા ઉનિાનય઼ વ઼નુ઼ેહસિ ૈાનિનિગાસ નિયઉ઼ે શયેઉઉેનન

નોનસિસોનૌમેન, પોમસ, ોન નાનુાઉોવળેયનસ, હયમનસ ાનદ પનાયોસ઼ હે

માદ્ુસે ોડ હસિ ઉનિાનય઼ વ઼હયિઉ ડેન પુવઉયિસિનિગા હસિ દિાસ, વ઼સિનિ ાનદ

એડઉેયનીનિસ઼ થહે હગિહ દગિાનિય઼ ોડે શપએસસીનિ સિ ા એમાનકાવઉ ડેનુએ ોડ હસિ

પોનયિ ટુાઉનીસિ નહ્ગહ ાઉઉ હસિ પોમસ ાએ નોન નુઉય઼ નિસપનિનિગ઼ા હે દદિ નોન

ઉાગા વેહનિદ નિ નહૈ શયેઉઉેનયૈ નિહેાોડ ઉાનગ્ગાોાોડ મેનએ઼ હૌસોએ

ોડ નહે વાઉિઉનિ ાદળુનયનસ ોડ નહે એમાનકાવઉ નની ાનદ યઓનેદ ા નામે ડેન

હમિસેઉડ વય઼ નિનાોદ્ુયનિગા નૌ નહેમેસ ડનેમ ષાનસક્નાનિ ઉપાકહ્યાનાસ ાનદ

વ઼નાનાકાનહાસ્ હૌસોએોડ નહે મોસન પનોઉડિયિૈાનિાસ ોડ હસિ ાગ ાનદ વેસદિસ

ૈાનિનિગા નિોનહો ઉાનગ્ગાોસ, ાસ દદિ હસિ યોનનોમપોનાએસ઼િ હૈાોનોન ા

વ઼ાનીનિય઼ ોડ સુવળેયનસ નિ માનિહઉિ઼

શ્રસ ા એસુઉન ોડ નહે યોનસસિનેનનિ ડડોનસ ોડ નહે નની, નિદેપેનદેનન માનિહઉિ

માહાકાવ઼યાસ યાએ ની વે યોમપોસેદ નિૌઉઉ માનકેદ્ાન યાનનોસ ોન યહાપનોાસ઼

૨ન મોસન ોડ નહે માનિહઉિ માહાકાવ઼યાસ, વેનેદયિનીનિ નિ નહે ોપેનનિગા પાગ સિ

યોમમોન ાનદ સુવળેયન માનનોન સિ સનાનેદ઼ એસદિસે મવનાયનિગા ાને ઉાવોનાને

ાનદ દેસયનપિનિવ઼િ નાનાનાનવિ઼, નહેય઼ ાએ વાસેદ ોન હસિનોનાયિાઉ ોન મયનહોઉગાયિાઉ

ાયયુોનનસ ોડ હેએોસ઼ થહેએ સિ ગઓનેએ ઉાવોનાનીનિ ોડ દેસયનપિનીનિસ ાનદ ઉાનગ

નુમવેન ોડે પસિોદેસ નિ નહે યાનનોસ ોડ નહે માહાકાવ઼યાસ, ાનદ નહસિ પાનાનયિુઉાન

ાસપેયન દસિનાનિગુસિહેસ નહેમ ડનેમ નહે પ્યહાનદાકાવ઼યાસ, ૈહયિહ ાએ ગેએનાઉઉય઼

ઉેનગા નાનાનાનવિસ઼ થહેૌાનકસ ોડ નહેસે નહેએ ગઓન ૈાનિાસ ોડ મનિહઉિ યાન

સાઉેઉય઼ વે યોમપાએદૌનિહ ાનય઼ ોનહેન ૨નદાનિ ઉાનગ્ગાોસ્ થહેય઼, વય઼ નહેનિ

ોડડોનાસ, પાવ઼ેદ ાહે ૌાય઼ ડોન ાહે ાદવ઼ાનયેમેનાા ોડ માાિહિઉ ઉાિાનાય઼ ડોનમસ ડોન

ાહે ાોનેનાાિનસ ાો યોમે શ્રઉઉ ોડ ાહેમૈાે ટાઉઉય઼ ાોમાન ાસ પનોસે ૌનાિનસ઼

છહ્શ્રશ્ચથપ્દ઼—શ્રર્વ઼

થહે ડ઼ોાુસ મઉેસસોમસ

(ષાુદય઼ િન મોદેનન માાિહિઉ શ્ચોાનય઼)

“ઢુઉઉય઼ વઉેસસોમેદ ડ઼ોાુસ

હાસ વુ઼ાિડેદ ાહે ાડડ્ડેનાા ાાનક”

(૧)—ડ઼ાઉ યાસ

ર્નન ાહે ડેઉેદ ોડ પોાનય઼, ઍપયિસ દોમિનોદ ાહે સયેનો ોડ મોદેનન માાિહિઉ

ઉાિાનાુને ડોન। યોનસદિનાવઉય઼ ઉેનાા પેનાિદ઼ છેનાાિન ોઉદ ડોનમસ ૌાે નેવ઼િવ઼ેદ

ાનદ ાોવ઼િન ડનેસહ વ઼ાિાઉાિય઼ ૌાિહ નૌ ાિનાો ોડ મોદેનનસિમ઼ થહે નેવ઼િવાિઉ ોડ ોઉદ

યઉાસસયાઉ પોાનય઼ િન માાિહિઉ મિાનકેદ ાહે વેાિનનિાો ોડ નૌ ાનેનદસ િન મોદેનન

પોાનય઼ થહે ોઉદ ષયહોઉ ોડ ાહુાહા વેઉેવ઼ેદ ાહા સુયયેસસડુઉ પયિસ યુોઉદ વે

ૌાિાેન ોનઉય઼ િન ષાનસકનાિ ાનદ હેનયે નો ાાોમપા સહુોઉદ વે માદે િન

વ઼ેનનાયુઉાન઼ થહે મોદેનન઼ ાાહોનસ ાનદ પોાસ હાવે સુયયેસસડુઉઉય઼ ૌાિાેન

ાોદે પયિસ િન માાિહિઉ઼ થિહે માહા પ્પાવ઼યાસ હાવે વેન ૌાિાેન ૌાિહ ાઉઉ

સુયયેસસ િન માાિહિઉ િન ાહે મોદેનન પેનાિદ઼ થહે મિપોનાાનયે ોડ ાહે

ઢ઼ામાયાના ોડ છહાનદા હ્દા ાનદ ડ઼ાઉ યાસ ાનદ ાહે ષુવહાદનાહાનાના ોડ

ઢ઼ાાહુનાનદાન યાસ યાન હાનદઉય઼ વે ાાિનસાિદ઼ મવુા પ્પહાન ાનદ મહુપ ાાાનાિન

ષહાનમા ોડ માનાોન ાઉસો દેસેનવે મેનાાિન ાસે ાનઉેન પોાસ ાનદ ૌાિાનસ ોડ

મોદેનન ાિમસ઼

મોાહ ાનાનસઉાિનસ ડનોમ ાહે ોઉદે પયિસ ાનદ ોનાિાિઉસ ૌાે ૌાિાેન઼

શ્રયહુપાાનાનદા યાાા ાનાનસઉાેદ માહાવહાનાા ાનદ ાહે ઢ઼ાાહુવાનસા િન

માાિહિઉ ોહિયહ ઉોક ઉકેિ ોનાિાિઉ યોમપોસાિનસ઼ શ્ચાનમાનાનદાદાાા

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

[illegible]

[illegible]

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ઊમપસ : ńહેય઼ ભિવ઼ાિદ ાનદ ૌઊયોમેદ, ાસ િંતૌમે, ખ્યિગા યુપદિૌિદ હે

ડોમમાઊિંતિસ ાનદ નિુાઊસ"

શ શ શ

"ડ઼ક િ ńહે મામક ોડ છહાનદાન (સાનદાઊ) ોન ńહે ડોમેહોદ ોડ ńહે ઘસન, ઊકિ

ńહે સોઊદિ ડોમમ ોડ પઊાસુમે ડઊૌિગા ડમોમ ńહે ઊોવ઼- પમાનકસ ોડ ńહે ɯાગિહન,

ઊકિ નેયનામ ńો ńહે ńહિસનિગો ય઼ેસ ોડ ńહે છહાકોમ, ńહે મોૌમૌનનુ પ ńહે

ષકય઼, "

એકાવ઼ાઊ સિ ńહે નામે ોડ ńહે હેમોિ ાનદ ńહે સńોમય઼ દેસયમવિસ હેનુ નાિ

ૌિદ એકાવ઼િા થહે સńોમય઼ વેગાિસૌિદ ńહે પમોńમાયનેદ પેનાનયે ોડ થુમવ઼ાસુ ńો

વેગાń । સોન ાનદૌિદ ńહે ાપપોમાનયે ોડ ɯામાયાના વે ડોમે હિ઼ શ્ર વોન સિ

ગામાનેદ ાનદ ɯામાયાના ńાકેસ વિંદ ાસ હસિ સોન, નામેદ એકાવ઼િા હે સિૌઊઊ

મેયોવ઼િદ વય઼ ńહે પોપઊ ાનદ હે સુયયેદસ હસિ ડાńહેમ હે મેńસૌ ાસોમાńિ ।

વ઼ુńડિઊ પમિયેસસ ńાકેન ોય઼ વય઼ ńહે દેમોન, ખાઊકેનુ ાસોમાńિ સિ । ડમોિદ

ોડ એકાવ઼ાઊ ાનદ સહે નામમાńેસ ńહે વ઼ુńય઼ ોડ એકાવ઼ાઊ઼ િએકાવ઼િા સિ મોવ઼ેદ઼ હે

મેસયેસૌ ાસોમાńિ ાનદ ઊવ઼િસ હાપપાિઊય઼ૌિદ હેમ઼

ઝાદમાિńહ હ઼હા મેમિદસુ સ ોડ ńહે સńય઼ઊ ોડ માનાવોદહાૌહિઊ દેસયમવિાિગા

ńહે યહિઊદહોદ ોડ એકાવ઼િા હસિ પોમ ોડ દેસયમપિńોિ સિ સુપેમવ઼ થહોુગહ ।

ગોદ ાનદ ોમગિાિઊ માહાકાવય઼ા, હાઊડ ોડ િસ પોમńાિ દાઊસૌિદ નમિપોમńાનń

ેવ઼નńસૌહિઊ ńહે મિપોમńાનń પોિńસ ાને દસિયુસસેદ હુમમોદિઊય઼ થહે સેનસે ોડ

પમોપોમńાિ દોસ નોń સેમ ńો હાવ઼ે વુસોદિુમ પોń઼ થમાńમેનń ોડ ઊોવ઼

ાનદ ોńહેમ મિપોમńાનńે પસિોદેસ હાસ વેન િ । મોસń યામેઊસસ માનનેમ઼

રન ńહે ડોઊદ ોડ માહાકાવય઼ા, ખ્યિહાકાવાદહા ોડ શ્વમોડ઼ થાનńમાનાńહ હ઼હા સિ ।

માળોમ યોનńમવિુńોિ઼ થહે પયિ, ńહોુગહ ોનઊય઼ પામńઊય઼ પુવઊસિહેદ, સિ । પમેયુોસિ

ńમોસુમે ોડ ńહે મોદેમન માńિહિઊ પોńમય઼ રન દાઊસૌિદ ńહે સńોમય઼ ોડ ńહે

[illegible]

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ૈોટે ષ્ઠાનાદાવ્વાિહ્

થહે પ્પહાનદાકાવયા પોતસ ગેનેનાઉઉયુ સે યહાસતે ઉાનુગાગે થહેય હાવે।

ગોઈદ ગનાસપ ોડ તહે સુવળેયત્ થહે શ્રુનાનયિ નિડ્ઉેનયે યોનતિદ તો હોઉદ તહે

ડેઉદ ડોન। યોનસદિનાવઉ પેનોદ્ શ્રયહ્યુતાનાનદ યાતતા'સ ઢતિસામહાના સહોસ

ગનોતેન ગનાસપ ોડ તહે સસેનતાઉસ ોડ તહે સતોનય નિ યહાસતે ઉાનુગાગે વાઉઉાવહ

ઠ્હા ાઉસો યોમપોસેદ ઢતિસામહાના થો તહસિ યાતેગોનય વેઉોનગાસ મેગહાદુતા ોડ

શ્રેનમાનાનદ યાતતા શ્રાનમાનાતહ ાનદ જહાગાિાતહા ઠ્હા શ્રાનમેસહોાના ઠ્હા'સ

ૈાકસહાસામાગામાકાવયા ાનદ ઘાનાિ ષિહાનકાન ઠ્હા'સ જહાનતનહિાનિનિવેદા ાને

માળોન યોનતનાવિતાૈનસ નિ તહે ડેઉદ ોડ પ્પહાનદાકાવયા ડાકસહમપિાત ષિનિગાહ ૈાોતે

ષાતયાવનાતોપાકહ્યાના ાનદ ઢામવહાસુકહાસામવાદા વય શ્રુઉકતિ ડાઉ યાસ 'માદહુના'

સિ ાન નિતેનેસનિગાૈાનક ોડ ઉતિનાનય મેનાતિ 'માદહુના' ૈાસ। નેનૌનેદ

ઉતિનાતતુન ાનદ યનાતિયિ ાનદ ાઉઉ હસિૈાતિનિગાસ હાવે નોત યોમે તો ઉગિહત્

શ્રોનાગિાિઉ ૈાતિનિગાસ નિ હસિ ડેઉદ ાને ટાઉઉય મિપોનતાનત ાનદ ોડ હગિહ

ઉતિનાનય મેનાતિ યેવાકનાસિના ઢોય ૈાોતે 'જહાનાગાવા- વાળિયા', ઢદિદહનિતહા ઠ્હા

ૈાોતે 'ષાતવિવિહુતિ', શ્રયહ્યતુતાનાનદ યાતતા 'શ્રાતવિનાતા- માહમિા', ઘોવનિદ ઠ્હા

'જાનાવાસનિિ', શ્રાનમાનાનદ યાતતા 'ઢકમનિપિાનાિયા', ઢાગહુનાનદાન યાસ

'વનિાવાઉકા', ઘાનેસહોાના ઠ્હા 'યેવગિતિ' ાનદ છહેદિ ઠ્હા 'પ્પોઉિન- યુતા'

(યુયકો- મેસસેનગોન) થહે 'પ્પોઉિ'- યુતા' વેયોમે વેનય પોપુઉાન નિ નો તમિ

ાનદ ાતતાનિદ। સતાતુસ ોડ તિસ ૈાોન્ છહેદિ ઠ્હા 'યૌળિાવાના' ૈાસ। તાઉેનતેદ

પોત ાનદ હાદ ૈાતિતેન। નુમવેન ોડ ાતહેન ૈાનકસ, મોસત ોડ ૈાહયિહ ાને

નપુવઉસિહેદ્ ષોમે ોડ તહે ોનગિાિઉ પ્પહાનદકાવયાસ ોડ શ્રયહ્યુતાનાનદ યાતતા,

શ્રાનમાનાનદ યાતતા, શ્રુઉકતિ ડાઉ યાસ 'માદહુના', શ્રનાનદ ઠ્હા, જાદનાિાતહ

થહાકુન, પ્પાઉ પ્પિુમાન યાસ, ડપેનદના ઠ્હા 'વયાસ', ાને યેતુ નપુવઉસિહેદ્

થહે નેમાનકાવઉ યહાનાયતેનાસિતયિ ોડ તહે મોદેનન પ્પહાનિદાકાવયાસ નિ

[illegible]

(२२२)

[illegible]

શ્રયયોનદનિગ઼ા નો ઘર્નેનિસોન, હસિ પોમસ ાપે નિ નહે સામે સનયઉ ાસ નહોસે ોડ

વ઼દિયાપાનાિનદ ાપે નિ મોદેનન માનિહઉિ થિહે ડોઉઔનિગ઼ા સપેયમિન,

દેસયનવિનિગ઼ા નહે વ઼ુાનય઼ ોડ ા ઉાદય઼, સિ નહેપેડોપે ટ઼ુાોદ :—

"થો દાય઼ ૨ સૌ ા ડાપિ ોપે; ાનદ ઉ, ૈહેન ૨ન વેહેઉદ હેન દાનક

ગાનમેનનસ સો ઉકિ દાનક યઉુદસ, ા સુદદેન ડઉાસહ ોડ ઉગ઼િહાનનિગ઼ા પઉાયેદ

ાનુોનદ હેન઼ થહે મૌન નહુોગહ સહનિનિગ઼ા ાનદિ નહે ડગિ ોડ ષહવિ઼ા'સે યે

વેયામે ાસહામેદ, ૈહેન ગાડનિગ઼ા ોન હેન ડાયે઼ ઢોન ા ગપોન માન યાનનોન

વોન નો વે દસિગાનાયેદ઼

શ્રૌહેન નહે પ્યહાનળાના સૌ નહે પઉાય઼ ોડ હેપે યે઼સ, ૈહયિહ પુન નો સહામે નહે

ઉાડ ોડ નહે સપોનઉસસ ઉનુસ, નિ વેયામે ાસહામેદ ોડ નિસેઉડ, ાનદ નૌકુ પ નિસ

ાવોદે નિ નહે ડોપેસન઼

ષહે કનૌનહ નહાન નહે યુ઼ોનગ઼ા ઉવે઼નસુૌઉદ યોનનનુાઉઉય઼ સનોાઉ નહે ગોઉદ

ાવોવે઼ હેન હોનન ાનદ સો સહે હાનહ નગિ઼હન વુ઼ોનદ હેન નૌનિ વોસોમ વેનોાનહ ા

વોદયિ઼ હાનાકહાનાનહ દેયઉાપેનહૈનિહ ાઉઉ હસિ હોનન નહાન નહે ઉાદય઼ સિ

માનયહઉેસસ઼

શ્રૌહેન ૨ સૌ હેન વુ઼ોનુસે યે઼સ, ૨ કનૌ ૨ હાદ દોપે સો ાસ નહે પેસુઉન

ોડ પેનાનયેસ પેનડોનમેદ નિ ડોનમેન વનિનહસ઼"

છહાનદા હ્હા ાનદ હસિ ગપોન યોનનોમપોનાનેસિ માદે ાન નિવ઼ાઉુવઉ

યોનનનવુ઼િનોનિ નૌાનદસ નહે ગનૌનહ ોડ મોદેનન માનિહઉિ ઉય઼નાયિસ઼ છહાનદા હ્હા

ાનદ મુનસહિ ઢ઼ાગહુનાનદાન યાસ યોમપોસેદ ઉય઼નાયિસ ાનદ સોનગાસ નિ પનાસિ ોડ

વ઼ાનુોસિ ઘોદસ ાનદ ઘોદદેસસેસ઼ થહે ઘનિાસાપનાસાનિ, ષાનગાનિાસુદહા,

માહેસહાવ઼ાનસિ ાનદ છહાનદના શ્વાદાવ઼ાઉિ ોડ છહાનદા હ્હા યોનનાનિ ા ઉાનગે નુમવેન

ોડ હસિ સોનગાસ઼ હૌસ ા દેવ઼ોનેદ સયહોઉાન ાનદ નિ સિ સાદિ નહાનૈહઉિ સનિગાનિગ઼ા

નહેસે સોનગાસ, હે સેદ નો વે ઉસન નિ દેપ નહુોગહન઼ હસિ દેવ઼ોનોનિાઉ પોમસ

પુવઊસિહેદ 'શ્વાદયાસામગામાહ્ય' (વય શ્વનોડ઼ ઢામાળાનહ હ્રહ્ય) યોળનાનિસ। ગૌદ યોઊઊયનૌનિોડ સોળગાસ।નદ ઊયનયિસોડ નહે વાનુીસ પોનસોડ મનિહિઊિ ડનોમ।નયોનિન નો મોદેનળ નમિસ઼ થહે ઘનિ શ્વાનયહ્યાસકિોડ થુઊપાનિ ષિનિગાહ, ઘાળાળાનહ્ય- વ઼નિદયાળાનહ્ય- શ્વાદાવાઊિ (દિનિદ વય ષનિ ઘાળગાળાનહ હ્રહ્ય), માહેસહ્યવ઼ાનિ ષામગામાહ્ય, માનિહિઊિ જહ્યકના- શ્વનાકાસહ્ય।નદ જાઊનિસહૌનાનાનળાના યોળનાનિ। વ઼ેનય ગૌદ।નદ નેપનેસેળનાનવ઼િ યોઊઊયનૌનિસોડ નહે મોદેનળ માનિહિઊિ ઊયનયિસ।નદ સોળગાસ઼ ડ઼યનયિસ નિયઙુદે।ઊઊૈઊઊ કનૌન નય઼પેસોડ માનિહિઊિ સોળગાસ, વ઼ણ઼િ થનિાહુનિ છહ્યુમાસા, માઊાનો નય઼ થહે માનિહિઊિ ઘિનિાળળાઊિોડ પ્યાઊિ પ્યુમાન યાસ, જહ્યળળાવ઼ાઊિ ોડ મુકુળદા હ્રહ્ય।નદ છહ્યળદના શ્વાદાવ઼ાઊિ નેપનેસેળન માળોન સોળગાસોડ મોદેનળ માનિહિઊિ ઊયનયિસ઼ ૨ળ નેયેળન યોનસ શ્વનોડ઼ ષુનેળદના હ્રહ્ય ષુમાળ, શ્વનસિ શ્વિનાસાદ ષનિગાહ, પ્યેદાનળાનહ ડ઼ાવહ,ૈાનનિ પ્યસિહુળ।નદ માયાળાળદ।નદ માનય઼ોનહેનસ હાવ઼ે ળોનિદ નહે નાળકોડ ઊયનયિસિનસ નિ મનિહિઊિ—માનિહિઊિ ઊયનયિ હાસ સુડડેનદ ોળ।યયુોળનોડ નહે નિનનોદુયનૌનિોડ વઊાળક વ઼ેનસે નિ મોદેનળ પોનનય઼ શ્વનોડ઼ વ઼સિહવાળાનહ હ્રહ્ય હાસ પુવઊસિહેદ। વ઼ેનય યનાનિયિાઊ સનમિાનોડ નહે ઊયનયિાઊ નનાદનૌનિોડ મનિહિઊિ નિ માનિહિઊિ વ઼ુન નહે સનુદય઼ દેસેનવ઼ેસ નો વ઼ે પુનસેુદ નો ેળાવઊુ સ નો હાવ઼ે। ડુઊઊ પયિનુનેોડ નહે હ્રસિનોનય઼ોડ નહે માનિહિઊિ ઊયનયિાઊ પોનનય઼

(૨વ઼)

૨ળ નહે ડૈઊિદોડ મુકનાકાકાવ઼યા, નહે મોદેનળ માનિહિઊિ પોનનય઼ સિ ળોન વાનનેળ઼ થહે વ઼ેનસાનઊિ ગેળુસિ।નદ। ગનોન સયહ્યેઊાન, શ્વાળદનિ ષનિામ હ્રહ્યોડ છહ્યુગામા હાસ માદે। ળામે નિ નહસિ વનાળયહોડ માનિહિઊિ પોનનય઼ હ્રસિ મુકનાકાસ હાવ઼ે વેળ યોઊઊયનોદ નિ સેવ઼ેનાઊ વ઼ોઊુમેસ, વ઼ણ઼િ ષકિસહ્ય- સુદહ્ય, ડ઼ોકાઊાકસહ્યળા ૩પાદેસહ્ય- પ્યસહ્યમાઊ઼ થહે ડ઼ોકાઊાકસહ્યળા યોળનાનિ સોમેોડ હ્રસિ મોસન મિપોનનાળન મુકનાકાસ઼: "નહે પગિનામમાનયિ સુમમાનોસિોડ વ઼ાનુીસ કનિદસોડ દસિનનિયનૌનિસ નહ્યન।ને માદે।મોળગા મેળ઼"

મુક્નાકાસ ોડ ।ઉઉ નયપેસ ।પે પેપેસેનોદ નિ હસિ યોઉઉયનીનિસ ।નદ હે માય

વે પેગાનદેદ ।સ નહે વેસન પોન ોડ નહસિ સયહીઉ નિ મોદેનન નમિસ શ્વાનદનિ ષનિાનામ

હ્હા સિ । માન ોડ વાનીદિ નિનેપેસન ।નદ હાસ ૈનનિનેન ોન । ણુમવેન ોડ નોપયિસ શ્રસ

નહે ડોપેમોસન ૈનનિન ોડ મુક્નાકા- પ્યાવયા, હસિ ૈનક્સ ોન ઢહેનોનયિ ।નદ શ્વનોસોદય

।પે ટ્રાઉઉય મિપોનનાનન ।નદ દેસેનવે યાપેડુઉ યોનસદિનાનીનિ હે હાસ ૈનનિનેન

શ્રઉાનકાનાદાનપાના ।નદ છહાનદોઉાનકાના- માનળુસહ હે સિ । નયપે નિ હમિસેઉડ ।નદ

નિ નહસિ પેસપેયન હે સિ માનયહઉેસસ થહોગાહ ।ને પયિ ૈનનિન ોડ સોમે પેપુને, હે

હાસ ગાનિદ પનોમનિનયે ।સ નહે ડોપેનુનેન ોડ નહે નૌ મુક્નાકાસ નિ માનિહઉિ

ભય પનોડેસસીનિ, ।ન ।સનનોઉગેન, શ્વાનદનિળી સિ ।ૈનનિન ોડ ગોદ પનોસે ।ઉસો

શ્રોનહેન ૈનનિનસ નિ નહે ડેઉિદ ોડ મુક્નાકાકાવયા ।પે શ્રયહુનયાનાનદ યાનના

(ભહામનિવિઉિસહા); હ્વિાનાનહ હ્હા (ષહનનિગાનાનઉિકા); છહેદ હ્હા (શ્રનયાસાપનાસાની);

વાઉઉાવહ હ્હા (।સ નનાનસઉાનોન ોડ ભહાનનહિાન ।નદ છહાનાકયા); યહાનુસહાદહાનઉિઉ

યાસ (।સ નનાનસઉાનોન ોડ ભહિાન ષાનસાી), '।દુનાનહ હ્હા '।દુવાના'

(શ્રનયોકનસિહાનાકા), યહાનુસહા- દહાનઉિઉ યાસ (માનિહઉિ ષાપનાસાની), હ્વિાનાનહ હ્હા

(પ્યાઉપાના), ।નદ વેદાનાનહ હ્હા (ઢાનનાવાનુ) શ્રસ નિ ોનહેન ડેઉિદસ ોડ પોનનય,

હેપે ।ઉસો નનાનસઉાનીનિસ ।નદ ોનગિનિાઉસ ૈનન સદિ વય સદિ ।નદ નિ વોનહ નહે

દમિયનીનિસ નહે પોનસ હાવે ।યટુમિદે મનિનયે રન નહે વેગાનિનનિગા ોડ નહે

યેનનુનય, નહે મુક્નાકા પોનસ ।ઉસો નિદુઉોદ નિ નહે પાનયનયિ ોડ ષામાસયા- પુનની

। પનાયનયિ ।ઉપોદય નિ વોગુ ।મોનગા નહે હનિદિ, ઉનદુ ।નદ શ્વેનસીનિ પોનસ

રન પેયેનન યોનસ, શ્રનયોકનસિ ।નદ શ્રપાહનુનસિ હાવે ડોુનદ ડાવોુન ૈનનિહ નહે

મોદેનન પોનસ શ્રનયોકની, ડુકકિોકની, શ્રપાહનુની, વાકનોકની, વયાળોકની, છહાકુકની

।નદ પ્યાકુકની હાવે વેનુ સેદ વય શ્વાનદનિ ષનિાનામ હ્હા શ્રમોનગા ોનહેન ૈનનિનસ

ોન ઢહેનોનયિ ।પે વેદાનાનદ હ્હા (શ્રઉામક્નનિવોિદહા), પ્યાસહનિાનહ થહાકયુન

(ઢાસાકાનાના) ।નદ ભુદદહદિહાન ષનિગાહ ઢામાકાના ોન હ્રાયાદહાન ષનિગાહ (પ્યાવયા

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

શ્રસ। ભેસુઊળ ોડ ળહે યોનળાયળૌતિહ ળહે નૌ ડોનમસોડ ૯નગ઼ાઊસિહ, હનિદિ ાનદ

ભેનગ઼ાઊ પોળનય, નૌ દમિનસૌનિૈભે નિળનોદુયેદ નિ ળહે ડઊદોડ માતિહઊિ

ઊનગ઼ાગો ાનદ નૌ ડોનમસ ાનદ ભેયોનદસ ભેપઊાયેદ ળહેોઊદોનેસ થહે મોદેનન

માતિહઊિ ઊયનયિસ ડભેદ તિસેઊડ ડભોમ ળહે વોનદાગોડ મુસયિ ાનદ નિ ળહસિ ભેસપેયળ

તિ હાસ વેન ઊનગોઊય નિડઉેનયેદ વય ૯નગ઼ાઊસિહ ઊયનયિસ ૅન સિ નૌ નોળ નેયેસસાનય

ળો ાળતુનૌ વેનય ઊયનયિ ળો। નાગાોન નાગાનિ ડિયનયિસ ાભે નોળ ળો વે સુનગ઼ા વુળ ળો વે

ેનળોયેદ થહેય યોઊદ વે ભોદ ાનદ ભેયતિદ ાસ। પ્યાવયાોડ ળહે યઊાસસયિસ ૅન હસિ

નિળનોદુયળોનિ, જહુવાનેસહૌના ષનિગાહ 'જહુવાના', નિ "શ્રસાદહા" (। યોઊઉેયળોનિ

ોડ હસિૌન પોમસ) હાસ ગ઼ાવિન વેનળ ળો ળહે નૌ દિોસ ાનદ ળહોગાહળાસ ભેગાનદનિગ઼ા

પોળનય ૅન હસિ પ્યાવયાકુસુમાનળાઊ, પ્યાઊ પ્યુમાન યાસ ળનોદિ હસિ હાનદસ ાળ ળહે

નૌ તેયહનટ્ઠિોડ ળહે ઊયનાયિાઊ પોળનય ાનદ હસિ યોઊઉેયળોનિસ માનકસ। સળોપ

ડોનૌાનદ નિ ળહાળ દમિયળોનિ હે સિ ડોઊઊૌદ વય હાનિોનાયાન માઊઊયિક,

પ્યાનયહનિાળહ હાસ 'પ્યનિાન', જહુવનેસહૌના ષનિગાહ 'જહુવાના', પ્યાસહકિાનળ

મસિહના 'માદહુપા', ષુભેનદના હાસ 'ષુમાન', ૅસહાનાળહ હાસ, થાનળનાનાળહા હાસ,

ષહયામાનાનદ હાસ, જાદિયાનાળહ મસિહના ોળનો, ડાકસમપિાળ ષનિગાહ,

જનાળાકસિહોભે વેનમા 'માનપિાદમા', શ્રનસ શ્ચિનાસાદ સનિગાહ, ઢાગાહાવાયહાનયા

ષહાસળનો, ઉપેનદના થહાકુન 'મોહાના' ાનદ ઘહાનદનાનાળહ મસિહના 'શ્રમાના'

ાનદ યન ઉપેનદના થહાકુન, ોહે નિ હસિ ાનઊય યોનસ યોમપોસેદ। ડૌ પોમસ

ાનદ હાસ નૌ ગ઼ાવિનુ પૌનાતિનિગ઼ા પોળનય

થહે 'શ્રસાદહા'ોડ 'જહુવાના' સિ ળહે હાનવનિગોનોડ। નૌ ળયપોોડ પોળનય—

ળહે ઊયનાયિાઊ ઊમેનળોડોહયિહ સિ માનવેઊઊુસ હે તુયહેદ વોળહ ળહેોઊદ ાનદ

ળહે નૌ ળહેમેસ ષોમોોડ હસિ ઊયનયિસ ાભે નોળેદ ડોભે શપભેસસનિગ઼ા દમિયળઊય હસિ

પેનસોનાઊ મોળોનિસ હસિ "ષમનાતિકિાના" સિ ળહે વેસળ ાભોનગ઼ા ાઊઊ હસિ ઊયનાયિાઊ

પોમસ ાનદ ળહેભેવય હે હાસ સેળ ળહે વાઊઊ ભોઊઊનિગ઼ા 'જહુવાના' સિોળહેનૌસિ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

।સસોયાિદૈિહ । નુમવેને ૩ ઊિનાનય ।નદ યુઊનુાઊ મોવેમેનાસ વુા હિસ

નામેૈિઊ ગો દીન પનાિમાનિઊય ।સ । પોા ૩ ાહે વેનય હિગહૈદેન વાઊઊાવહા

દ્હા, ।નોાહેન ગેમાા ઊયનાિયિસિા, સિ વેનય મુયહ િનડઊુનયેદ વય ષાનસકનાિ હિસ

'મોનઊિગહા' સિેન ૩ ાહે વેનય ગોદ ઊયનાિયસ ૩ મોદેનન ાિમિસ

ષુપેનદના દ્હા 'ષુમાના', ાહે નસાૈહિઊ દિાન ૩ ાહે માિહઊા મહિમા

(ઊદ સેનસિ) ।નદ નૌ । પનોડસસોન ૩ માિહિઊિ ાિ ાહે છહાનદનાદહાના માિહિઊા

છોઊઊે, યાનવહાનગા, સિ વાસયિાઊઊય । સયહોઊાન ૩ ષાનસકનાિ હે હાસ વેન ાહે

પઊાિન ૩ માિહિઊિ ઊાનગુાગે ।નદ હિસ પોસાિિન ।સ ાહે દિાન ૩ માિહઊા મહિમ

હાસ વેન યોમપાપેદ ાો ાહાા ૩ શ્રયહાનયા માહાવાિ શ્રનાસાદ યોવિદિ ।નદ

શ્રયહાનયા ષહિવા શ્રુળાન ષાહાયા ૩ ાહે હિનિદ ઊિનાાનુેુ યુનાિગા હિસ

સાૈાનદસહપિ ૩ માિહઊા મહિમ, હે પનેપાપેદ । વાનદ ૩ દેવોાેદ માિહિઊિ

સયહોઊાનસ ।નદ ાનાિનદ ાહેમ સયોિનાડિયિાઊઊય મોસા ૩ ાહેમ હાવે માદે નામેસ

િન ાહેિમ નેસપેયાિવે વનાનયહેસ હે હાસ । ડાયઊિ પેન ।નદ સિ । માસાન ।નાસિા

હિસ સેઊડેડડાયનિગા નાુને દેસેનવેસે મુઊાિિન વયાહેનસ ૩ હિસ ઊકિ માનય ૩

ાહે મોદેનન માિહિઊિ યિમાિિનસ ।મે દિમિયાઊય ાન િનદિમિયાઊય ાહે નેસુઊાસ ૩ હિસ

હાનદ ।નદ િન માનય યાસેસ હિસ ।નનોનયમુસ હેઊપ સિ નૌ ।નઊય ।નોપેન સેયપો

થહિસ પનોઊડિયિૈાિમ, વોાહ િન ાહે નેઊમ ૩ પનોસે ।નદ પોાનય, હાસ । સુપેનવ

યોમમાનદોવેન ાહે ઊાનગુાગે ।નદ ાહસિ ટુઊડિયિાિિન વનુગહા હિમ । મૌનદ

ડનોમ ાહે ાહેન શ્રપેસદિેના ૩ સ્નદાિ, ાહે ઊાે યના ઢાળેનદના શ્રનાસાદ

હેયયુપેસિ । વેનય પનોમનિના પઊાયે િન ાહે મોદેનન માિહિઊિ ઊિનાાનુેુ

હિસ યહોિય ૩ૈનદસ, દેસયનાપિિન ૩ સોસોનસ ।નદ ।ઊઊિનાાિનસ ।મેુ નાિટ

િન મોદેનન માિહિઊિ ઊિનાાનુેુ હિસ "શ્રોદે ાો થપે" યાન ડાવુનાવઊય વે

યોમપાપેદૈિહ ।નયોે ૩ ાહે વેસા ઊયનાિયસ ૩ ।નય ઊિનાાનુેુ થહે સેનવાયિસ

।નદ સાયનાડિયિસ ૩ "થપે" ાો માનકનિદ ।મે ।સસોયાિદૈિહ ાહોસે ૩ ।ન ।સયોયિ

થહે પોમ હાસ સનિયે વેન યોઉ૭યહેદ નિ હસિ ડામ્ોસ યોઉ૭યાર્નિસ “શ્વાનપિદા”

હસિ સોનગા નિ પનાસિ ોડ નહે ઘાનગા સિ સુપેનવ્ હે હાસ માદે હમિસેઉડ

મેમોનાવઉ વય્ નૈનિનિગા ોન । નુમવેન ોડ નોપયિસ ાનદ સુવળેયનસ્ હે સિ ।

દેદયિાહેદ સુોઉ ડોન નહે યુસે ોડ માનિહનિ ઉગુાગે ાનદ ઉનિનાનુને હસિ

પુવઉયિાર્નિસ નિયઉદે શ્વાનપિદા, ષોન- મહાદો, શ્વનયહાના ાનદ માનય ોનહેનસ્ હસિ

યાઉવિને ાસ ાને દનિોન યાન વે સેન નિ નહે મનિહનિનકા ોડ મનિહનિ મહિના

પુવઉસિહેદ નિ ૧૮૩૫ હસિ શયેઉ૭ેનન પોનયિ ટ્ાઉનિનિસિ યાન વે સેન નિ નહે

ડોઉઉોનિગા ઉનિસ :

“થહે હુનગાઉેસ ોન ાઉઉ સાદિસ ાને નહયિકનૈનિહ નહે સમેઉઉ ોડ માકુઉા

(ડઉોન); નહે પોઉ૭ેન ોડ પેનાકા (ડઉોન) હાસ ડઉિ૭દ નહેનૈનિદ ાનદ માદે

નિ દેનસે;

શ્ને વેનય હોમે નહે સહે- પોયોયક સિ દાનયનિગા;

એવેનવોદય’સે યેસ ડોસનુ પોન નહે દાનક યઉેદસ (મોનનિગા ાઉસો

વેઉોવેદ પનાસિહના), વુન નિ સિ નિ મય હોમે ાઉેનેનહેને નહે ડઉામે ોડ

ઉોવે નેમાનિસુ નટેનયહેદ્

થહુસ સિ નહે યુોનગા ઉાદય ોડ શ્વઉાકા ાગોનસિદ ોન ાયયુોનન ોડ

ુનેટ્નિદ ઉોવે”

ષુમાના, નૈનિહ હસિ સનોદડાસન ાદહેનાનયે નો યઉાસસયિાઉ પોસિ ાનદ દગિનનિય,

હાસ પનોદુયેદ ઉનિનાનુને ોડ પેનમાનેનન નિનેનેસન્

શ્ન સિ વેનય દડિડયુિઉન નો ગાવિ ાને શહુસનાવિ ાયયુોનન ોડ । પોન ોડ નહે

ેમનિનયે ોડ ‘ષુમાન્’ હે દેસેનવેસ । સપેયાઉિ સનુદય કેપનિગા નિ વોી નહે

વાનોનિસિ ોડ હસિ પુવઉયિાર્નિસ્ એવેન ાસ । નનાનસઉાનોન નિનો માનિહનિ, હે સિ સુપેનવ

ાનદ હાસ નનાનસઉાહેદ વોનહ પનોસે ાનદ પોનનય ડનોમ મેનગાઉ નિનો માનિહનિ હે

હાસ નનાનસઉાહેદ ડનોમ મેનગાઉ: (નિ) ષાનાનયહાનદના’સ ‘માનાદદિ’ (માનકાયાિ) ાનદ

[illegible]

વેસન ઊયનાયિસ નહાન હૈનોને હે ાઉસો સહોને નિો નહેન વનાનયહેસ સપેયાાિઊઊય નિ
મુસયિ

પ્યાસહક્રિાનન મસિહના 'માદ્હુપ' સિ। નોયહેન વય પનોઉસસીનિ હે સિોનોોડ
નહે ઊદનિગા પોનસ્ ઢોન હસિ ગોાદ પોમસ નિ ''થનાવિનિ" (। યોઊઊયનોનિ), હૌસ
હોનોેદ નિ ૧૯૫૪ વય નહે ઘોવેનહમેનન ોડ ૬નદા હે હાસ માદે હસિ માનક નિ
ાઊઊ વનાનયહેસ ોડ પોનનય, હે હાસ યહોસેન નોનનિ હે વેગાન હસિ યાનેન ાસ ાન
ેનોનયિ પોન વુન હે સોાન નુનનેદ નો નાનુને ાનદ પાનનોાનિસિમ હસિ પોાન ોડ
દસિયેનનમેનન સિ મનિને ાનદ હે માય વે દેસયનાવિદ ાસ નહે ડુાનદેન ોડ
પનોગનેસસવિનિસિમ નિ નહે મોદેનન માનિહવિ ઊયનાયિસ્ શ્ર માન ોડોાદે મિાગનિાનોનિ
ાનદ। ઊવેન ોડ નાનુને, માદ્હુપા સિ વય ડાન નહે વેસન સનિગોન ોડ હસિ સોનગાસ
થહોગાહ હે હાસ ાનનિનેન ોન। વાનનિય ોડ સુવળેયનસ, હસિ મિપોનનાનન ાનદ પોપુઊાન
પોમસ ાને "થાના" (ષનાન), "શ્રોસાકાના" (યૌ દનોપસ), "ઘહાસહાઊ શ્રનહાનનિ"
(શ્રોાનનોન યગિહન શ્રનના શ્રયિ) થહનોગાહ નહેસે ાનદ ોનહેન મિપોનનાનન પોમસ,
માદ્હુપો નનોવઊેસ હસિ સુવળેયનસ ાનદ વનાનિગાસ્ ોન। સનનાનિગા ોડ ોનગિનિાઊ
યોમપાનસિોનસ્

માદ્હુપા સિ। પોન ોડ નહે પોપઊ ાનદ હસિ નહેમેસ ાને ગેનેનાઊઊય નાકેન
ોન ોડ નહે વેનનસ ોડ વેનયદાય ઊડિ થહે પાનહેનયિ નદ ોડ। પોાન ઊવોાનિ
હાસ વેનોઊઊ વનોગાહન ોન હસિ "ઘહાસહાઊ શ્રનહાનનિ" ોહયિહ નહનોાસ ાન
નિનેસનનિગા સદિઊગિહન ોન નહે નનોનમેનન મેનેદ ોન વય। સેમનિદાન નો। દાઊિય
ોગો ાનનેન ૬ન સિ નાઊઊય। પોમ નહાન મોવેસ નહે ાદેનિયે ોન નહે નાદેન
ાનદ નિ હાસે ાનનેદ। નામે ડોન હમિ હે સિ કનોાન ાસ પ્યાવયિહોાદામાનનિ હે
હાસ ાનનિનેન મોને નહાન નોાનનય વોાકસ, મોસન ોડ ોહયિહ ાને યેનુ નપુવઊસિહેદ
હસિ પોમસ દેપયિન ઊવે, ઊગિહન ાનદ પહવિસોપહયિાઊ હેગિહનસ ોડ માનિહવિ
નનાદનિોનિ હે યાન યોમપોસે સનનેન સોનગાસ ાનદ ઊયનાયિસ ોનિહે ટુાઊ ડેનવોન હે

સિ। સનિગેન ાેડ હુમાન નનાગેદય ાનદ પાનહેસ ઢૌ સપેયમિનસ ાેડ હસિ પોમસ

ામે ગાવિન વેઊૌ :

"(પ્યનૌ નોન)

"શ્રૌહયિહ યનોન યનોદ મે। ઘુન ડ઼દેન હોનસે ?

શ્રોન મય વાયક સિ નહે વઊૈદ-ૌન ગુનનય વાગ

ષોમે દેવ઼ઊિૈતિહ। ક્નિદ ડેઊનિગા હાસ સપનોદ સોમે ાસહેસ ાેન નિ—

"

શ શ શ

'થહે વે ાેડ મય વનાનિ હાસ યોઊઊયોદ હોનેય ડનોમ નહે

ઊનુસેસ ાેડ મિાગાનિાનિાનિ... ૨ ગમાનિ યુાનનિગા મય સનિસ

શ શ શ

"થહુોગાહ નિ નહે યાગ ાેડ ખ્નિગાસ' યુાનન, નહે યુયક્ોૌ (મોનનિગા

વ઼દિયાપાનિ) ાેસ ડગે ાનદ ગોઊસિનિગા નહે ડાઊઊન સનાન ાેડ નહે સોયોતિય

હાનપેદ ાેન નહે ઊન ાેડ ગેવ઼ોઊનાનિ઼"

શ્ર માસનેન ાેડ ષાનસક્નાનિ ઊાનગાગે, માદહુપા હાસ માનવેઊઊુસ યાપાયતિય

ાેડ યોનિનિગા ાેનદસ ાનદ મિાગેસ઼ હસિ ઊાેડનય દિાેઊસ ાનદ માગાનિાનિાનિસ હાવે

ાઊનોદય ાનનાયોદ નહે નોનયિ ાેડ દસિયેનનનિગા યનતિયિસ ાસૌઊઊ વે વ઼દિનન ડનોમ

જનાળાકસિહોગે વેનમા'સ "માદહુપાકા ઘુનળાના" હસિ ઊવે઼ ડોન નહે

દૌનનોદદેન ાનદ હાવે- નોનસ સિૌઊઊ ક્નૌન ાનદ નિ નહાન ગેસપેયન હે સિ।

પોન ાેડ નહે માસસેસ઼ હે યાઊઊસ હમિસેઊડ। 'વનોક્ેન યહોનદ" ાનદ સાયસ—"૨ૈપ

સઊિનનઊય વય઼ મયાૈન સોનનૌ" હે હાસે શપઊિતિદ નહે ઊૌઊસિન ાનદ હાસ

સુયયેદેદ નિ યાનવ઼નિગાુાન માનવેઊઊુસ મિાગેસ઼ ૨નસનોદ ાેડુ સનિગા સનોયક દિાસ

ાનદ યોમપાનસિોનસ, હે દનૌસ ઊાનગેઊયુ પોન હસિ ાૈને શપેનેનિયેસ ાનદ

સુનનુોનદનિગાસ ાનદ વનનિગાસુાન। ઊનિનાનુગે ાેડ ગેવ઼ોઊનાનિ઼ થહુોગાહ નોન।

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

[illegible]

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

થહે મિાગેસ, નહે નહ્ગાહન, નહે ઙેઓનિગા ।નદ નહે ।સસોયાિનિનસ, ।ને ।ઓઓ વોનનો ઙ

ન્ગે શપેનેનિયે થહેનિ યહાનમ ઓંસિ નોન ।ૌહિનિ ઔસસ નિ નહેનિ હદિદેન મુસયિ

નહાન નિ નહેનિ નોઓસિનયિ સુવળેયન માનને"

થહ્ગાહ હે હાસ ૌનાનિેન યોમપાનાનવિઓય ઔસસ નિ માનિહઓિ, હસિ

યોનનનવિુનિનિસ ।નુ નટ્ઠિ ।નદ માનક । નૌ મઓિસનોને નિ નહે હસિનોનય ોઙ

મોદેનન માનહઓિ ઓનિનાનુને હસિ પાનનીનયિ પોમસ ।ને માનય ૨ન ૌાસ હસિ "શોદે

નો માનિહઓિ" નહાન ઙનિસન વન્ગાહન હમિ નિનો પનોમનિનયે હસિ ।નઓંસિન પોમ નિ

માનિહઓિ સિ જુદહા મૌાા (શોઓદ જનાદિગાનોમ) ૌહયિહ સિ । સાનયાસનયિ નેઙઓયનીનિ

ૌન નહે પનેવાઓનિગા માનનાગિ યુસનોમસ ોઙ મનિહઓિ હસિ "વાઓિપા"

(ઙામેનનાનીનિ) સિ । દનામાનયિ મોનોઓગુ નેપનેસેનનેદ વય નહે ઓમેનનાનીનિ

ોઙ । યહઓિદ ૌદિૌ હસિ યોમમાનદ ોવેન નહે ઓનગુાગે સિ માનયહઓસસ ૨ન ોને

ોઙ હસિ પોમસ, હે્ નઓનિસ નહે નાસક ોઙ । પનોગાનેસસવિ પોન હે સેસ નહે

નયપયિાઓ માનિહઓિ ીનદસ સપોકેન વય નહે ઓૌસન સનનાના ોઙ નહે સોયેનિય ષોમે

ોઙ હસિ શપનેસસીનિસ દેઙય નનાનસઓાનીનિસ હસિ દયિનીનિ સિ ઔવાનેદ ।નદ સમિપઓ

હસિ ।નનસિનયિ હાનદસ યાન સુનિ હસિ ૌનદસ નો હસિ દિાસ હે ગેનેનાઓઓય ૌનનિસ નિ

ઙને વેનસે ।નદ નાકેસ હસિ યઓ ઙોન હસિ ઓયનાયિસ ઙનોમ નહે ઓૌઓસિન ।નદ નહે હાવેનોનસ

હે હાસ સુયયેસસઙુઓઓય દેપયિનેદ નહે દેવાસનાનનિગા નાવાગેસ ોઙ ધ્યોસ; હાસ

નયિઓય પાનિનેદ નહે યહાનાયનેન ોઙ ।પોન ।નદ મસિનાવઓ ઓઙિ ોઙ । ગાનિઓ ગાાનહેનેન

ોઙ દનય નૌગિસ (ઘોનિહ- મયિહયહાનિ) ।નદ હાસ ।વઓય વન્ગાહન્ ન નહે ઙેઓનિગાસ ।નદ

પાસસીનિસ ોઙ । દેવાનેદ હુસવાનદ ષોયાિઓ નેનસીનિસ નિ મોદેનન ઓઙિ હાસ વેન

વન્ગાહન નો નહે ઙોને નિ । વેનય ।નનસિનયિ માનનેન નિ "યોૌનદા" (સન્ગાગઓ) હસિ

યોઓઓયનીનિ "છહનિના" યોનનાનિસ મોસન ોઙ નહે ।વોવે પોમસ હસિ 'શ્ઠાનનાહનિા ઘાાગાના

ઘાાયહયહા, —હાસ ૌન ઙોન હમિ નહે ષાહનિયા શકાદમિ શ્ઠનાઙિ ઙોન ૧૯૬૮ ૨ન ઙોનમસ

। ઓનદમાનક નિ નહે હસિનોનય ોઙ માનિહઓિ પોનનય ।નદ સિ । નેમાનકાવઓ

યોનનવિ઼ર્નાીન્ ૈાનના઼ વેઊેનગાસ નો નહે વોનહ—ેઊદ ાનદ નૌ સયહીાઊ ાનદ હસિ
પોનાય઼ માય઼ વે યાનેગોનાસિદ ાસ વેઊેનગાનિ઼ગા નો દડિડોનન ષયહીાઊસ઼ હે હેાાઊદેદ
ા નૌ ાગે નિ નહે ાેઊમ ાેડ મોદોન માનિહર્ઊિ પોનાય઼ ાનદ વનોકે નૌ ગાનુનદસ
વય઼ નિનનોદુયનિ઼ગા માનય઼ પનોગોસસવિ઼ે ઊમોનનસ નિ નિ઼ હસિ પોમસ ાેડઊયનેદ નહે
યોનનેમપોનાય઼ ાનર્શોનિસિ ાનદ હોાનોન, ાનદ વોનહ નહે પોનાઊય઼સેદ ાનદ
ાેવોઊનાનિનાય઼ મોદ ાેડ મોદોન માન નિ । સોયનિય઼ ૈહેાે નહનિ઼ગાસ ડાઊઊ ાપાાન
ાનદ નહે યેનનો યાનનોન હોઊદ્
ૈાનનાસિ । પોન ાેડ્ોનસનાનદનિ઼ગા ટાઊનિસિ઼ હસિ પોનાય઼ દનૌસ સુસનેનાનયે
ડનોમ નહે દવિ઼ાનસે શપેર્નિયેસ ાેડ હસિ ઊડિ઼ શ્રસ । માનશસિન હે હાસ નહે નિસગિહન
નો નદોસનાનદ સોયાઊિ ાનદ પોઊનિયાઊ પહેનોમેના નિ નહેનિ નનુ પોસપેયનવિ઼સ઼
હસિ કેન સેનસે ાેડ પનોપોાનનિ, યોપઊદ ૈનિહ નહે યઊાનિય઼ ાેડ શપેસસનિ, હાસ
માદે હસિ પોમસ સનાનક ૈનિહ ાેઊસિમ ાનદ યેન સુપોવ નિ પોનયિ વાઊ હે
ાેમનિદસુ સ ાેડ મ્ાાડ હિકિમેન ાનદ ડાડ મ્ાાડ્ાઊ ૨સઊામ્ હસિ દેપ ઊવે ડોા
મેન, હસિૈાામ સય઼મપાનહ્ય ડોા નહેનિ સોાનૌસ ાનદ ાનર્શોનિસિ, હસિ સેનસે ાેડ
પુાપોસે નિ દોઊનિ઼ગા ૈનિહ નહે સોયાઊિ પનોવઊેમસ ાે સોમે ાેડ હસિ વેસન ટાઊનિસિ઼
હે સિ નહે પનોનાગોનસિન ાેડ । સન્ુગાગાઊ ડોા વેનનો ઊડિ઼ હસિ પોમસ ાે શનોમેઊય઼
દડિડયિઊન નો નાાનસઊને વેયુસે ાેડ નહુ સે ાેડ નય઼પયિાઊ માનિહર્ઊિ પહાસેસ ાનદ
મ્િાગોય઼ ૈહોસે ડનિનેસસ સિ ઊસન નિ ાનહો ઊનગાગે ૨ન હસિ દેસયનાપિનિનિ ાેડ
હસિ નાસક ાસ । પોન, હે દસિપઊય઼સ ગાામિ દેનોમનિનાનિ઼ હે દોસ નોન મસિસ ાનય઼
દેનાઊિ, નહે નાકેદ પોવોનય઼ ાનદ હુનગોા નિ હસિ દેસયનાપિનિનિ ાેડ નહે ગામિઊગાનહેાેા
ાેડ દાય઼ નૌગિસ઼ થહે દેસયનાપિનિનિ સિ, ાેડ યોાસે, નટિ઼ શ્રઊઊ હસિ પોમસ પનોવે
નહે માનુાનિય઼ ાેડ નહોગાહનસ, ાેડ હસિ યોનડદિનયે નિ નહે નાાનસનિનિ ાેડ સોયનિય઼
ડનોમ યાપનિાઊસિમ નો સોયાઊિસિમ ાનદ ાેડ નહે ગામેનો પોસસવિઊિનિસિ ાેડ ગોદ પોનાય઼
ૈહેન નૌ વોસે ડોામસ ાે ાદોપનેદ્ થહે માસનોઊય઼ વઊનદનિ઼ગા ાેડ પોઊનિયિસ

ાનદ ઊડિ સિ તહે ક્યનોતે ોડ હસિ પોતયિ મસિસોનિ્ થહ્ગોહ વતિતેન ાનદ સાતપિયિાઊ,

હે સિ। ેાઊસિત ાનદ ડુઊઊય વેઊવિસ નિ તહે તહેનય્ોડ સોયાઊસિત ેાઊસિમ્ હે હાસ

ડુઊઊ ડાતિહ નિ તહ્ ઊતમિાતે માનચપિાતોનિોડ માન ડોમ ાઊઊ તયપેસોડ

ેશપઊોતિાતોનિ્ હે સાયસઃ—

થ્ને સિ તહે ગાનાદ્ુાઊ પનોગાપેસસોડ હ્માન સોયોતિય, થહે ગાનાદ્ુાઊ ગાનૌતહ

ોડ નિતેઊઊયત, થ્ને સિ તહે હસિતોનયોડ સત્ગાગાઊનિગા મઊિઊોનિસ,

થ્ને સિ તહે ાનતહ, ાનદ તહે ષકય

ષુપેમે વય ત્તહ, સિ તહે "માન" હમિસેઊડ્

શ શ શ

"જાઊનિદ ઊડિ,

ઢાતહોમસ ાનદ ડેઊસ, તહે પાતહ, તહે ડોનદ, તહે હોનતહ, તહે દેસેનાતેદ

ડેઊિદસ,

શ્રૌતહ તહે સતયિકોડ યોનનિગા,

થુક, થુક, થુક, થુક્

જાઊનિદ ઊડિ,

શ્રોવૅનૌહઊમેદ ાનદ સતાનદનિગા,

શ્રૌન તહે યનોસસ- નોદસ, તહે યોનડ્ઉેનયેોડ ાગેસ,

હોનસ નાપતૌતહ તહે ામસોડ દસિયપેતોનિ,

થહસિ ાનદ તહાત્

શ શ શ

શ્નોડેસસોન થાનતનાનાતહ હ્હાૈતહ સુપેનવ પોતયિ ટ્ાઊતિસિ, ૈનોતોન તહે

મોદેઊોડ મયિહેઊ માદ્હસુદહાન યાતતા હસિૈઊઊ કનૌન માહાકાવયા હાસ

ાઊનોદયે ાનનેદ ડેન હમિ। ગૌદ નામે વુત નિ તહે ડેઊિદોડ ઊયનાયિસ તો હે હાસ

ેાનનેદ। ગૌદ નામે્ હે નિતનોદુયેસ। નૌ સતયઊ ાનદ સિ, તહેનેડેને,

હેમ્ન હે સિ। ગમોન હુમાનસિન્ હે વ઼ાઉેસ ઊડિ વે઼ન્ય઼ મુયહ્ માનપિાદમા સિ।

પોન ાડ નહે પોપઊ, ।પોન "દાૈન નો ાસનહ"—ાસ થાગોમે હાદ ાનયે વ઼સ઼િાઊસિદ

ાડ। નો પોન્ હે હાસ નેવે઼ન ઊન હસિ મિાગિનાિનાિન ડઊય઼ નો ડાનનાસય઼ ાનદ નાકેન

મેયુાનસે નો સુવનોનડુગે નિ ાનદેન નો હદિ હાનસહ મોઊનિય઼ હસિ પોમ 'પ્યુસહાન'

(ડ઼ોનુસ) વનિગાસ નો ઊગિહન નહે પયિનુમે ાડ સનાનવ઼નિગા માસસેસ સુડડેનિગા ાનદ

સન્નુગગાઊનિગા ડોન સુનવ઼વિ઼ાઊ હેમો હાવે઼ સનોનમ, ગાનહેનિગાૈનિહનિ, ડોન। ગમોન

યહાનગે઼ થહે મોઊનિય઼ હાસ નોન વેન ગિનોમેદ ાનદ નહે પોનયિ શયેઊઊેનયે મોયહેસ

નહે હગિહેસન પનિયહ્ "પ્યુસહાના" સિ ાને ાડ નહે ડનિસન સપેયમિનસ ાડ નહે મોદેનન

માનિહઊિ પોનનય઼ હે સાય઼સ; —

"થહે ઊનુસેસ ામે વઊેામનિગા, સપમોદનિગા નો નહે ગોઊદેન હોનબોન,

થહેય઼ ામે સાૈનિગા નિ નહે ગોઊદેન મોનન વય઼ નહે હોનેપે઼દ વમેડ઼

શ શ શ

"ઢમોમ ડાન ાડડ નહે ઉમે ાડ માહાસાૈના સિ વ઼વિનાનિગા ાનદ નોયા઼ઊ

સાૈનસ ામે ડોનમનિગા નહેનિ ડઊેયકસ઼

શ શ શ

"જ઼ુન, શ્રોહ, ૈહો ામે નહોસે માહાકનસિહાનસ

(ઘમોન વઊાયકસ) ?—નહેય઼ ામે શપઊેાનિદ,

થનામપઊેદ, હાઊડ- સનાનવે઼દ ાનદ નિ નાનનેમેદ યઊેાનહેસ,

જ઼ુનનન ઊકિ હાઊડ વુનનનાૈદ... નહેસે નોનન મેન ામે વેનદનિગા ઊેા...

શ શ શ

થહે ામનહ સિે નળોય઼નિગા પોમપ ાનદ સપઊેનદુેાન,

થહેસે મેન ામે ૈપનિગા઼

શ શ શ

થહે પોમ હાસ નો મિાગેસ—નિ નહે ડનિસન પાનન વુાનય઼, નોમાનયે ાનદ

સૌnેસસ ાે શપેસસેદ ૈહિ નિ nહે સેચોનદ nહે નાક્ેદ n્નુnહાવ્ોn nહે

ેશપeોnિદ પૈપe ાે ાવeય વ્નોગાહn્ોn થહે ીાeદ સિ પનોદ્ુયનિગા પeનાnય

વ્ુn nહે વાસn માસસેસ ોડ હ્ુમાનાnિય સિ eવિનિગ્ુ પોન સનાિeસ ાનદ પ્યાામ િ(ા ક્નિદ

ોડ eાડય વેગૈnાવe) રનાોે ોડ હસિ પોમસ, હે દેસયનાવિસ nહે eિડ ોડ ા eાવ્ુ ેા

ૈહૈ ગૈસ nો nહે ાસn નિ સોાયહ ોડ હસિ eવિeહૈદ્ થહે eાવ્ુ ેા સાયસ—"મય

ોનeય પોસસેસસૌન સિ મય સયિક્e, માદે વય ઢામ્ુ ડેહ્ાા (નeાયક્સમાnિહ) ાનદ ર

nોnાeeય વાનક્ુ પોન nિસ સહનિનિગે દગે થહે ાનnહ સિ વeૌ મય ડેn ાનદ nહે

સક્ય ૈવૈહાદ્" શ્વ્ોn nહે નિદ્ુસnાિe યવિeિસાnૈન, nહે પૈn સાયસ :

"માન હાસ વેયોમે માયહનિ…

રn હાસ યોુનneસસ મ્ુnહસ વ્ુn નૌ ાાસ;

nિ હાસ યોુનneસસ વાનિસ વ્ુn નો હોn…"

હે યોમપોસેદ nહે ડeeૌનિગા eનિસ ાડો nહે છહનિસ નિવાસૌન :

"થહે ્ાnોમાnયિ ગ્ુાસ ાે સહૌાનિગા વ્ુeeાnસ્

શ્વો, પૈn, વનોક યોુન પેન ાનદ માક્ે યાાnાદિગેસ, શ્વનદ પeાય્ુ પોન

nહે ડનિ ગ્ુnે હૈ યાન સો માનયે eપહાનnાસ (મૈનાનિગા છહનિસે) ૈeિe

વૌ nહે ાnnાયક્સ ોડે વેન હાનદ્ુડe ોડ યોનસયોુસિ ાનદ ૈાક્ેનેદ eૌનિસ

(eક્િ્ુ સ—nહે રનદાનિસ)"

રn nહેમે, હે સિ યeોસેસn nો eડ્િ હસિ ડનોમ સિ દિયિn ાનદ યનાસિપ, પાાnાયિ્ુeાાeય

પનેદોમનિાનn સિ હસિ nેયહનટ્િ ોડ સહોn સેનnેનયેસ ાનદ ૈાદસ્ હસિ પોમસ

ાે વનિ્ાeeય સહોન ોડ પનોસોદય્ થહે માન હે ૈાnિસ ાવ્ુn હૈવૌ સિ નોn

nહે ોે યુાસનિગા હસિ eોn વ્ુn nહે માન ૈહૈ પાાnાયિપિnેસ નિ nહે સn્ુગાગe ડો ા

વેnેા eડ્િ હે્ુ સેસ nહે nયપયિાe માnિહeિ પહનાસેસ ાનદ મિાગેનેસ્િ હે સnાનદસ

ડો મિપનોવેમેનn નિ ાee nહે ેયોગાનસિદ વાર્ુસ ોડ પૈnાય્ હે સિ ાનો પnામિસિn

ાનદ eોક્સ ડેાૈાનદ nો nહે વનાગિહn મોાનૌ ોડ હાપપનિસસ ાનદ પનોસપોnિય

ૌહયિહ સિ તો દૌન સૌન્ હે ।ઊાયસૌતિસૌતિહ યોનડદિનયે થો તહે પૌપઊ

ૌહો ।પે સતાકિનિગા તો વુઊિદ ઊડિ ।નૌ, માનપિાદમા સિ । ગપોત સુાયોડ

નિસપનિાતાનિ ।સ હેૌાનતસ તહેમ તો પેડઊયત ઊડિ નિ તિસ મયાાદિ માનડિસતાતાનિસ્

છહાનદાાનાતહ મસિહના 'શ્રમાના' સિાનોડ તહે મોસત પનોગપેસસવિ પૌતસ

ાડ મતિહઊિ ।નદાયયુપેસિ । વોય હગિહ પઊાયે ।મોનગા તહે મોદોન પૌતસ, યનાતિયિસ,

સતોનયોૈનાતિાસ ।નદ પનોસૌનાતિાસ્ હે દાઊસૌતિહ ।ઊઊતયપેસાડ સોયાઊિાદદતિસિ

।નદ સોમોડ હસિ પૌમસ પેવાઊ તહે તૈ યહનાયતેનસિતયિસાડ તહે મોદોન માતિહઊિ

સોયેતિય્ હે હાસ યોમપોસેદ પૌમસ ડોા તહે પૌપઊ, માનિતાનિનિગા ।નદાડતેન

મિપનોવનિગા ।ઊઊ પેયોગાનગિદ વાઊસાડ પૌતાય્ હસિ "ઘુદાગુદ", "થનાપિહાઊ"

।નદ ૈગાયહાકના" યોનતાનિ । પેપપેસેનતાતવિ યોઊઊયતાનિાડ હસિ પૌમસ્ હસિ

ઊતેસત પુવઊયિાતાનિ સિ 'ઢતિુપનાયિા' ડકિૈાતા ।નદ 'માનપિાદમા', હે સિ ।ઊસો

। પૌતાડ તહે પૌપઊ હે ગેનેનાઊઊય્ કેપસ હસિ ાદેનિયે સપેઊઊવાનદ

ૌહનેવેન હે પેયતિસ હસિ પૌમસ ।નદ હસિાનઊય નવાઊ નિ તહસિ પેસપેયત સિ

'માદહુપા'ૈહોસે મેઊદાસિ વોયિ ઊઊઊસ તહે ાદેનિયે 'શ્રમાના'ૈાનતસ તો

કનૌ મોપે યઊસેઊય હસિ પૌપઊ ।નદ હે હાસ પોયહેદ । હગિહેન સતાગે નિ હસિ

યપોતાનિ તો- દાય્ હસિ પેપોનાતાગે હાસાપેનેદ । નૌ વસિતા નિ માતિહઊિ

ઊોનાનાઊસિમ્ હસિ પૌમસ ।પે । ઊયાયિાઊ યોમમેનતાાય્ાડ ઊડિૈહેપે તહે

પેવાઊતાાનાાય ।મદાન સિ પપેદોમનિાનત્ હે સિ નોત । માનશસિત વુત હસિ પૌમસ

પેડઊયત તહે ડઊનિગાસાડ ઊૌન મદિદઊ યઊાસસ્ હે ।ઊાયસ નિવોકેસ તહે ગપોત

સપનિતાડ સાયનડિયિૈહનેવેન હે તાકેસુ પ । યુાસે હે સિ ।ઊાયસે ઊટેનત નિ

હસિ શપપેસસાનિસ્ શ્રોહાત સિ મોસત સતાકિનિગા નિ હસિ પૌમસ સિ તહે સહાનપૌહપિઊાસહ

ાડ સાતપિ નિતેનસપેનસેદૌતિહ તહેૈામદસાડ દેતેનમનિાતાનિાડ પેસસિતાનયે ।નદ

ાડ યોનાગે

ઢાદહાકનસિહના હહા 'ગાહેદા' સિ । પૌત ।નદ । સતોનયૌનાતિન્ હે હાસ

ૈખિતેન સોમે ગોૈદ ઉપ્નયિસ ાનદ સાનિયિાઉ પોમસ્ યેસયનવિનિ઼ગ઼ િનહે વ઼સિતિ ાેડ।

મનિસિતેન નો નહે ડઉોદ ાડેડ઼યતેદ ાપો નિ નહે પ્યોસ઼િ ેગાૈનિ, હે, નિ હસિ પોમ

''હ઼હાઉાહાના'' (ાેતેન-શ્યુનસાૈનિ) સાયસ નહાન નહેને ાપે નો, વેનેઉ-ઉાડ, ડાનદ઼ા,

ાેન નહે પ્યહાદિ યુસહાૈનિ ાેન નહે વોાન, ૈહઉિાે્ન હોનનહસ, હોમેસ ાનદ યનોપસ

ાપે વેનિ઼ગાૈાસહેદ ાૈાય્ શ્રીહાન વેનેડતિ ાપેૈ ગોનનનિ઼ગ઼ૈહઉિ નહેય ાપે

હાવ઼નિ઼ગ઼ નહે વેસન ાેડ નહેપિ ઉડિ નિ નહે ડઉોાનનિ઼ગ઼ વોાન ાેન નહેૈહેતિ યુનનેનન ાેડ

નહે પ્યોસ઼ે હે સિ મોપે ડાનુોસ ડોન હસિ પોમ ''થાપેના'' (થહે ઢઉોાન) શ્ર ડનાઉિ

વોય સતિસ વય્ નહે દપિનય પોનદૌતિહ ાન ાનગાઉનિ઼ગ઼ નોદ્ હસિૈહોેઉ સેઉડ સિ

યોનયેનનનાતેદ ાેન નહે ડઉોાન, ૈહેન। સમાઉઉ ડસિહ નમિવઉેસ ાન નહે હોાક્ થહે

મેનનાઉ ાનનાુતિદે ાેડ નહે ડનાઉિ વોય હાસ વેન નયિઉય વનુોગાહનુાન્ હે

ાેયયાસાૈનાઉઉયૌતિસ ગોૈદ સોનગાસ ાનદ નહાન હે દોસ નિ નહે વાયક્ગાનુોનદ ાેડ

વ઼ઉિઉાગે ઉડિ, ડેઉિદસ ાનદ ાેનયહાનદસ્

થહે મહેના ગાનુોપ (યાનવહાનગા) યોનસસિનસ ાેડ યન્ મનાળકસિહોપે વ઼ાનમા

''માનપિાદના'', પ્યાસહકિાનન મસિહના 'માદ્હુપા', ઢ઼ાદહા-કનાસિહના હ઼હા

'મહેદ઼ા', ષહનિ પ્યિનસિહનાનદાન યાસ, ષહનિ શ્રમાઉેનદ્દુ, ષહનિ હિાયાનાનાપિ હ઼હા

'વ઼નિન', ષહન્ ઘોપાઉ છહાનદના મસિહના, ષહનિ ઢ઼ામ છહાનતિના શ્રાનદેય 'શ્રનુ',

ષહનિ છહાનદનાવહુસહાન હ઼હા, ષહનમિાનિ ષુવહાદના ષુહાસનિ, છહાનદનાવહાન

ષનિ઼ગાહ ાનદ। હોસન ાેડ ાનહેનસ્ થહે મહેના ગાનુોપ ાેડૌતિનસ હાવે માદે

વ઼ાઉવઉે યોનનાવિુનાૈનિ નો નહે દડિડેનેનન વનાનયહેસ ાેડ માતિહઉિ ઉઉિનાનુને ાનદ

નહેપિ યોનનાવિુનાૈનિ હાવે ાનેદ દુ પઉાયે નિ નહે હસિનોનય્ ાેડ માતિહઉિ

ઉતિનાનુે ષહનિ ઢ઼ામયહાનતિના શ્રાનદેય 'શ્રનુ' સિ। પોૈનડુઉૈાતિન ાનદ।

પોન ાેડ નૌ દિાસ્ હસિ યોઉઉયનાૈનિ હાવે વેન પુવઉસિહેદ્દુ નદેન નહે નતિઉ

''મ્માકસહાનના'' ડકિ ાનહેનસ ાેડ નહે મહેના ગાનુોપ, હે સિ ાઉસો। પોન ાેડ નહે

પોપઉે ાનદૌતિસ મોસનઉય્ ાેન નહે વ઼ઉિઉાગે ઉડિ ાનદ યુઉનુે હસિ પોમસ ાપે

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

શ્વનોસપેન ।નદ નૌ નળોય઼ નહે નનિય઼ ઊડિ હે હાસ઼”

ઘોપાઊ છહાનદના મસિહ્ના સિ। પોન ોડ નાનુપે હે પાનિનસ નાનુપે ોનિહ

દેપ ડેઊનિગાસ઼ હસિ દેપ ડેઊનિગાસ, હસિ સોડન ।નદ નેનદેના ોનદસ ।નદ હસિ

ગાઊોનિગા મિગાનિાનિ માનક હમિુન ।સોને ોડ નહે ડનિસન ઊય઼નાયિસિનસ ોડ નહે

માહેના ગાનુપ ોડ ોનાનિનસ઼ હે ડનિદસ। નવિન ડઊોનિગા ।ઊનગા। દનય઼ ળુનગાઊ

ોનિહ નપેસ ોનિહુન ઊવેસ ।નદ નહે સાનદ ડઊય઼નિગા ોનિહ ગુસન ોડ ોનિદ ।નદ હે

નહેન ।સકસ: “હૌ ડાન સિ યુયકો ?” થહસિ સિ હૌ હે હાનકેનસ ડોન નહે

સય઼મપહોનય઼ ોડ ઊડ઼િ થહે સૌન ઊય઼નાયિસિન હાસ નોન ડોનગોનનેન નહે દનુદગોનય઼ ોડ।

ઊવોપેન઼ હે હાસ નગિહનઊય઼ ોવસેનવેદ નહાન નહે સૌન ોડ નહે ઊવોપેન

સિ ોનેનનિગા નહે ડેઊિદ઼ થહે પાનગાસ ોડ સેપાનાનિ ।નદ નહે સૌન મોનિનસ

ોડ ઊડિ ।નદ ઊનિનાનુપે હાવે નેયેવિદ। પાનેનનાઊ નપાનમેનન ।ન હસિ હાનદસ

।નદ ।ન નહે સામે નમિ હે હાસ નોન સહુન હસિ યેસ ડોમ નહે સનાનક પાઊનિસિ ોડ

ઊડ઼િ

શ્વમોનગા નહે નૌ પોનસ ોડ નહે નૌ સયહોઊ ।ને શ્વાનદનિ ઢ઼ામ પ્પનાસિહ્ના

પ્પસિહુન, માયાનાનદા મસિહના, માદહુકાન ઘાનગાદહાન, ઢ઼ાળાપ્પામાઊ

છહુદહાનય઼, ઢ઼ામાકાનન હ્હા, યન઼ પ્પેદાન મામનહ ડ઼ાવહ, શ્વનાનન માહિાનિ સ્નિદુ,

ઢ઼ામદેવા હ્હા, ષોમાદેવા, ઢ઼ામાનાનદ ઢેનુ, હ્વિકાનન, યહમિનદના, હનિ

મામાયાન હ્હા, “હાનસનાળ” ।નદ ોનહેનસ઼ ઢ઼ામ પ્પનાસિહ્ના હ્હા ‘પ્પસિહુન’ ગોનેનાઊઊય઼

ોનોને સેનુસિ સસાયસ, સહોનન સનોનસિ ।નદ નય઼પયિાઊ નોનેસ ોન યુનપેનન પનોવઊમસ,

।મનયિઊસ ।નદ યનાનિયિાઊ નોનેસ઼ હે ડઊનયય઼ સિ સેયોનદ નો નોને નિ મોદેનન નમિસ઼

હસિ કનોઊદગો ોડ ષાનસકનાનિ ોસ ગપોન હેઊપ નો હમિ નિ હસિ યહોયિ ોડ ોનદસ

।નદ મિગોનસિ઼ હે હાસ ોનાનિનેન સેવેનાઊ સનાનય઼ પોમસ ।નદ સોનગાસ ોન દડિડેનેનન

।સપેયન ોડ ઊડિ નાનગાનિગા ડોમ વનાવેનય઼ નો નાનુપે હસિ “શ્વનમાનેપાદા” સિ।

પેમાનકાવઊ પુવઊયિાનિ માનકનિગા નૌ ઊનિસ નિ નહે મોદેનન માનિહઊિ પોનનય઼

પ્યસિહુનળાીસ। ઊનિક વેનૌન નહે ોઊદ ।નદ નહે નૌ ।નદ હે ।યનેદ ।સ। વનાદિગે

હે ોાસ ોનો ોડ નહે સનાોનગોસન સુપપોનાનોસ ોડ નહે નૌ નોનદસ નિ મોદોન

માનિહઊિ પોનાય ।નદ ોૌનિહ। વૌી નો સુપપોનાનનિગ સુયહ। મોવેમેનન હે

યોનવેનેદ। યોનડોનયે ોડ નૌ ોાનિાસ ।ન ષુપુઊ નિ ૧૯૬૬ ।નદ નહોવય

ઊાદિ નહે ડુનદાનીનિ ોડ। નૌ સયહોીઊ ોડ પોનાય હે દેદિ નિ હુને ૧૯૭૦ હે

ોાસ નહે વોય ઊડિ વઊોદ ોડ માનિહઊિ મોવેમેનન નિ નહે દસિનાયિન ોડ ષાહાાસા

।નદ હાદ યોઊઊયનેદ ।ાનુનદ હમિ। વાનદ ોડ દેદયિાનેદ ોૌાનિા, પોનસ, યાનિયિસ

।નદ ોૌાકોસ ોડ માનિહઊિ થિહુગહ ઢાળકામાઊ ।ઊસો વેઊોનગેદ નો ષાહાાસા,

યોદનિ ડોા નિનાોદુયનિગ નૌ નોનદસ નિ માનિહઊિ ગોસ નો 'પ્યસિહુનળા' ોહો

ાપોસેનનેદ। સયનાહેસસિ ોડ વોયનહનિગ નહાન સિ ગોીદ નિ ।ઊઊ નહે ાયેનન નોનદસ

મૌ ોાનિનિગ ોા 'મ્માવાઊકહાના', ।સ નિ યામે નો વે કનૌન નિ માનિહઊિ નિ નહે

ઊાને સશિનેસિ હાદ નિસ ાયોગનનિીનિ ।ન। યોનડોનયે હેઊદ ।ન ષુપુઊ ।ન પ્યસિહુનળા'સ

નિનિાનિવિ ।નદ નહે પુવઊયિાનીનિસ માદે નહેાોડોા ।ા સેઊડ- ઊટુનન ૨ન હસિ

દોનહ મોદોન માનિહઊિ ોાનિા હાસ ઊસન ોનો ોડ નિસ સનાોનગોસન પઊઊાાસ ોડ

સનોનગાનહ હસિ સેઊડ યોનડદિનયે ોાસ। પોનિન નો વે મિનિાનેદ હુસન વેડોા હસિ

દોનહ, પ્યસિહુનળા હાદ પુવઊસિહેદ। સહોાન ।યયુનન ોડ માનિહઊિ ઊનિાનુાે નિ

નહે દસિનાયિન ોડ ષાહાાસા ।નદ નહાન ગાવિસ। ગોીદ ।યયુનન ોડ નહે પનાગોસસ

માદે નિ માનિહઊિ, નિ નહાન દસિનાયિન ૨ન નહસિ સયહોીઊ ોડ મોદોન પોનાય નિ

માનિહઊિ, ઢામાનાનદ ઢેનુ, ।ઊનગ ોનિહ હવિાકાનન ।નદ પ્યનિનિાાયાન, હાસ

માદે। નામે ।નદ ઢેનુ'સ ઊાનેસન યોઊઊયનીનિ ોડ પોમ "શ્નનાાનહ" સિ ।ન

નિદયિાનીનિ ોડ હસિ નહનિકનિગ મોદ માનિહઊિ પોનાય હાસ માદે ગાોાન સનાદિસ

નિ ાયેનન યોાસ ।નદ નિસ ડુનુાે સિ પોગાનાનન ોનિહ ગાોાનો પોસસવિઊિનેસિ

માયાનાનદ મસિહાા, । સુયયેસસડુઊ નોવેઊસિન, યાનિયિ, ળુાનાઊસિન, સિ ।ઊસો। પોન

ોડ ાેપુને હસિ યહોયિ ોડોૌાદસ નિ હસિ પોમસ સિ ।પન ।નદ હસિ સોનગાસ હાવે

મુસયિાઇ વ્રાઉેસ્ ૨ન મોદેન્ન નેન્મનિોઓગય, હે માય્ વે દેસયનવિદ ાસ।

સયમવોઓયિાઇ પોન્ હે હ્રાસ વેને ટ્રાઓઓય્ નિઙઉેનયેદ વય્ ઢ્નેદ ાનદ માન્શ

ાનદ હસિૈનનિનિગાસ વાન નહે મિપનેસસોડ વાનહ નહેસે નહનિકેનસ—વે નિ પનોસોન

પોનનય્ હે સિ। નસિનિગા સયહોઓન ાનદ। પનોમસિનિગા પોન્ મેનાપહ્યસયિસ ાનદ

સયમવોઓસિમ હાવે નિઙઉેનયેદ હમિ ાનદ હે સિ સનનુગાગઓનિગા વેનૈન નૌ

યોનનનાદયિનોનય સયહોઓાેડ નહ્નેગહનાસ્ હસિ મિગેનેસિ, પૌન ાેડ દેસયનપિનોનિ

ાનદ સૌનનેસસોડ ઓનનુગાગે માકે હમિ। સુયયેસસડ્ઓ ઓય્નયિસિન ાેડ નહે મોદેન્ન

પેનાદિ હે ાઓસોૈનનિસ નિ હનિદિ હિસિ "યસિાનનાના" સિ। ગોદ ાનનેમપન નિ નહે

ડેઓદ ાેડ નૌ માનિહઓિ પોનનય્ ઢ્રાળાકામાઇ યહ્નેદહ્નય્ હેનાઓદેદ નૌ- નાઓસિમ

ાનદે શ્રપેનમિનનાઓસિમ નિ માનિહઓિ પોનનય્ ાનદ ષવ્રાનાગાનદહ્ર પોનિેનેદ।

નૌ ગાકેનનિગા હોસ પાસન માસનેનોડ નહે ાનન ાેડ વઓનદનિગા દિાસૈનિહ

સનય્ઓ ષેનસ્રાઓડિય વેય્રાસે। વેહયિઓ ડેન નૌ નેનિનાનોનિ નિુનઓાક ાનદ

નહનિકનિગા ાનદ હે હગિહ્ઓગિહોેદ નહ્રાન—"ડ્પિસ વનિ ઓપિસ ાનદ યેન દેસનિ દોસ

નોને નદ્" હે ાઓસોૈનોનુ નનિહવિનિદઓય ાવ્રોન સેશ્ર થો ઢ્રાળાકામાઇ ાનદ

માયનાનાનદ સેશ સિ નહે વાસસિાેડ ાઓઓ યેનાનવિ ાયનવિનિય ાનદ સિ નહે મોસન સુવઓનિ

નિઙઉેને નિ હુમાન ઓડિ યહેય્ હાવે હુમાનસિદ ાનદ દેડિદિ સેશ્ર (ઢ્રાળાકામાઇ

ગાવે। યાઓઓ ડેન નૌ કનિદ ાેડ પોનનયૌય્ વાયક નિ ૧૯૫૮)

યનસ્ ષહ્રાઓિનદના મોહ્રાન હ્રહ્ર ાનદ ઢ્રામાનાનહ હ્રહ્ર (શ્રનોડેસસોનોડ

એનગાઓસિહ—ઢ્રાનયહ્નિ), ઢ્રામ પ્પસિહોને હ્રહ્ર 'નવિહ્રાકાન', ષહવિ્રાસહ્રાનકાન મસિહ્ના'

'મ્નસિનિગાહ્રાન', ઢ્રામાનાનહ મસિહ્ના 'મહિનિ', ષહ્ના પ્પિનસિહ્ના મસિહ્ના, વ્રેદાનાનદ

હ્રહ્ર, પુનેનદના યાસ 'ષાનોળા' ાનદ પ્પનિનિ મ્નાનાનિ મસિહ્ના ાનદ માહેનદના મ્નાનાનિ

મસિહ્ના, હ્રવિ્રાકાનના, ઢ્રામાનાનદ ઢેનુ, નપિનદના માઓઓયિક, માનનનેસહ્રાન હ્રહ્ર

ાનદ '૨નદુ' હાવે યોમપોસેદ ગોદ ઓય્નયિાઇ સોનગાસ ાનદ પોમસ્ નવિહ્રાકાના'સ

"વ્રવિકા નવિહ્રાકાના" સિ। યનેદનિાવઓૈનક્ હે હ્રાસ પુવઓસિહેદ। નુમવેનોડ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

પોમસ ૌનાતિોન ોન દડિડેનેનાળ ોયયાસીનિસ્ શ્વનોડેસસોન હિતિનાનાયાન હ્હા, માનિછય્

। યનાતિયિ, ૌનાતિસ ળનાદતિોનિાછ પોમસ્ યન્ પેદાનનાળહ ડ઼ાવહ, શ્વનોડેસસોન ોડ હનિદિ

ાળ ઢ઼ાળેનદના છોછછો, છહાપના, હાસ ોનનેદ । પછાયે ાનોનાા ળહે છ્યનાયાિછ પોળસ

ોડ માતિહછિહિ હાસ ાછસો ળનાનસછાોદ નિતો માતિહછિ (ડનોમ હનિદિ) શ્વોદદાન

ઢ઼ામાવ઼ાળાન શ્રુન'સ 'શ્રસોક્પુળના' ોન 'પ્પુનાછ઼' શ્ન સિ । ગોદ પયિ ોડ પોળયાિછ

ૌનક ાનદ સિ ાનેે શામપછે ોડ હસિ પોળયાિછ ળાછેનળ્ હે સિ ૌછછ કનોન ડોન હસિ

સોનનેળસ નિ માતિહછિ ાસિ ૌછછ હે સિ ોને ોડ ળહે ડૌ સોનનેળ ૌનાતિનસ નિ માતિહછિ

ઘોપાછળિ હ્હા 'ઘોપેસહ' સિ । નસિનિગા પોળ ાનદ હસિ પોમસ હાવે નોળેદ । પછાયે નિ

ળહે મોદેનન માતિહછિ પોળનય્ ષહ્નિ ષિહ્યામ જાહિનિ યાસ ાનદ હ્ાગદપિ મ્માનાનિ

યપિાક હાવે યોનળનાવિળેદ સોમે છ્યનાયાિછ સોનગાસ્ ઢ઼ાવનિદના- નાળહ થહાકુન ાછસો

ૌનાતિસ સયમવોછયાિછ સોનગાસ્ હ્ાગદસિહ શ્વનાસાદ પ્પાનના ૌનાતિસ વોળહ સેનીુસિ ાનદ

નોન સેનીુસિ પોમસ્ વ઼દિયાનાનદ યાસ (કનોન ાસ પ્પસિછાયા ષાહતિયાછાનકાન),

થાનાકાનળ શ્વનાકાસહ, વ઼પિનદના, ઘાનગાદહાન યાસ, ઢ઼ામદેવ઼ા હ્હા, ષુદહાકાનળ

યાસ, ઢ઼ામાનાનદ ઢે઼નુ, માહાપનાકાસહા, ષહાનળ ષિુમાન, ષુવહાસ પ્પુમાન,

પ્પામાકહ્યા યેવ઼િ (કનોન ાસ મ્મપિાળા ઢે઼નુ), ષહેપહાછકિા વ઼ાનમા, ઘોુનિ

મસિહના ાનદ શ્વનાવહા હ્હા, હાવે ૌનાતિોન નેમાનકાવછ્ય ગોદ પોમસ નિ નેયેનળ

યે઼ાનસ્ શ્રૌ ી । ગોદ દોછ ળો શ્વનોડેસસોન ઢ઼ામાનાળહ હ્હા ૌહે હાસ વનીુગાહળ

ળો છગિહળ ળહે નામેસ ોડ સુયહ પોળસ નિ હસિ યોછછેયળીનિ ''છહાછુ- છવાછુ જાહનિા''

વય ઢ઼ાવનિદના મ્માળહ થહાકુન, । નસિનિગાપોળ સિ ાપપોછનિગા શ્વનોડેસસોન ઢ઼ામ યેવ઼ા

હ્હા હાસ નેયેનળછ્ય પુવછસિહેદ હસિ નેસોનયહ ૌનક ોન '' મ્માનદપિાળ ઘિતિમિાછ઼''

પ્પપિળામિાનાયાન મસિહના'સ 'ષમિાનળા' ાનદ 'હ્ુમ સળાવ઼ાન મ્માહ ડિકિહાવ઼ા' ડોનમ ।

છાનદમાનક નિ ળહે હસિળોનય ોડ મોદેનન માતિહછિ પોળનય ાનદ । દેસયનાપિળીનિ ોડ

ળહે ગનોળ યતિયે ોડ છાછયુળળા સિ સમિપછ્ય માનવેછછુસ્ થહે પોળસ ોડ ળહે ડપિસળ

વ઼ોછુમે ોડ ળહે મ્માવ઼ા કાછછોછ ગનીુપ (૧૯૭૧) નેળેયળેદ યોનવેળીનિાછ મિાગોસ,

સnાnડાસ, નહ્યમેસ, મેnપેસ નિ ડોવ્રોn ો ડ વ૭ાnક ાnદ ડપે વેnસે પ્પિnિ મિાnાયાn

સાયસ, "ઢહ્યમે, મેnપે ાnદ મોnનિ઼ા,

શ્ર૭૭ ાપે વેનિ઼ા nોnn ાnદે ાnેનુ પ વય nહોnો ડ nમિ,

મોnય, યુ૭nુપે, પે૭ગિાનિ, પહ૭િોસોપહ્ય, દિાોસિમ,

શ્ર૭૭ ાપે વુnnn nો ાસેહેસ નિ nહે ાયદિ ો ડ પેવ્રો૭nાનિ"

માnિહ૭િ સિ નયિહ નોn ોnનય નિ nહે પયિસ, પ્પહાnદકાવયાસ ાnદ nહે ૭યnયિસ, વુn

ા૭સો નિ ોnહેn ડોnમસ ો ડ પોnnય શ્રમોnા nહે ો ડ દેસયnપિnવિ પોn, ડ઼૭દાસા

માય વે nાકેn ાસ । પોનિn ાnદ હે સિ ડો૭૭ોદ વય ઢાળેnદnા હ્રા, પ્પાસહિ

પ્પાnn મસિહnા 'માદ્ગુપા' ાહોસે 'પ્પોવાnા- ઘnા' (દેસયnવિનિ઼ા nહે પ્પોવાnા

યેપમોnય ોn nહે ાયયાસાનિ ો ડ માnnાગિ) સિ સમિપ૭ય માnવે૭૭ોસ ૨n nહે ડિ૭દ

ો ડ હ્રમોnુસ ાnદ ાnિnય પોમસ, માnિહ૭િ હાસ ાnnાનિદ । વેnય પેસપેયnાવ૭

સnાnુસ યામોદાnા૭૭ યાસ, હાnિ મોહાn હ્રા ાnદ છહાnદnાnાnહ મસિહnા

'શ્રમાnા' હાવે માદે નોnાવ૭ યોnnnવિnાનિસ નિ nહસિ વnાnયહ ો ડ પોnnય શ્વnો઼

હાnમિોહાn હ્રા સિ ો૭૭ કnો ડોn હસિ હ્રમોn ાnદ વોnહ નિ પnોસે ાnદ પોnnય

હે સિ હગિાહ૭ય ાnિnય ાnદ હ્રમોnુસ ષોમે ો ડ હસિ હ્રમોnુસ પોમસ નિયુ૭દે

'થા શ્વnnય' ાnદ 'યહા૭ હ્રા કા ગદિાિ' (ડાnો૭૭ nો યહા૭ હ્રા) ાnદ 'શ્રાહ્નાિ'

યામોદાnા૭૭ યાસા'સ "શ્વપેમપાnnાવાણ" (પાnnnો૭ય પુવ૭સિહેદ) સિ વેnય

નિnેપેસnનિ઼ા ૨n nહસિ ગેnપે, યહાnદnાnાnહ મસિહnા 'શ્રમાnા' હાસ પnોવેદ

ેશnપેમે૭ય સુયયેસસડુ૭ હસિ ાnિnય મનિદ ાnદ યાપેડુ૭ સે૭યnાનિ ો ડ દેnા૭િસ હાવે

માદે હમિ ોનિ ો ડ nહે મોસn ૭દનિ઼ા હ્રમnોસો પોnસ ો ડ મોદેnn માnિહ૭િય

૭nિnાnુપે વોદ નિ nહાn ૭ગિહn, હસિ ેગાયહાકnા' સિ । વેnય ગોદ યપાnાનિ

હે નગિહ્ન૭ય હnિસ ાn nહે સોયાિ૭ ાદદnિnોસિ યપાnેદ વય nહે ાપપોnnુnnિય ાડોn

નિદેપેnદેnયે હસિ સાnયાસમ સિ સnનોnા ાnદ nોયહ્ય હે હાસ nોયહેદે વેnય

ાસપેયn ો ડ હ્રમાn ૭ડિ ડnોમ યહવિ૭nય nો નોમાnયે ાnદે વેn સુયહ યુnપેnn

પ્નોવહેમસ ।સુ નડાપિ મોનસ નિ ૮હૈ શામનિાૅનિ હાθθ, દ્નાનિ પપિસ, મનિસિકનૅતિસ

।નદ ૈહાn નોn ।નદ હે હાસ નાાહિદ હસિ પોનિn વેનય સુયયેસસ્ડθθયુ રન ગેયેનn

યોનસ ઘોપાθળ હ્િહા 'ઘોપેસા' હાસ ।θસો ૈનતિેન સોમે હુમોનુસ પોમસ્ શ્રθθ

nયપેસ ।ડ વેનસેસ ।નુ સેદ વય ૮હે મોદેનન માતિહિથિય પોnસ્ ઘોપાθળ હ્િહા હાસ

।θસો ૈનતિેન સોમે ગોૈદ પાનોદેસિ ।નદ હાસ સુયયેદેદ નિ વનાનિગાનિગા nો

θતિનાnુને । નૌ યθાસસ ।ડ θતિનાnુને નિ ૮હે ડોનમ ।ડ હસિ વાનોદિ ૈનતિનિગાસ વાનોદિ

ૈનતિનિગાસ્

ષહનિ વેદાનાનદ હ્હા હાસે નનયિહેદ માતિહિથિ પોnનય વય હસિ nનાનસθnાનિસ

।ડ સોમે ।ડ ૮હે ષાનસકનતિ ૈનકસ ।નદ ।θસો વય હસિ ।નગિનિાθ યોનnનવિnાનિસ્ હે

પોસસેસસેસ । માનવેθθુસ સnયθ ।નદ હસિ યોનnનોθ વેન ૈનદસ સિ પનાસિૈનnહયુ

હે હાસ nનાનસθnેદ 'ષાnયાનાનાનિાવનાnાકાnહા', 'ઘતિ' ।નદ માનય ।nહેનસ્ હસિ

"ષહનાદહાનળθ" ।નદ ષહવિાસnુnતિ ને ।θસો મિપોનnાનn ષહનિ શ્રિનાનn મહિાનિ રનદુ

હાસ nનાનસθnેદ પ્નિગા માહેનદના'સ (।ડ મેપાθ) મેપાθ પોમસ "ઉસાકિોθાગા"

નિnો સૌn માતિહિથિ θયનયિસ્ હસિ પુવθસિહેદ યોθθયnાનિ સિ "થેન

ઉસાકિોθાગાષિાપnાકા" ૈહયિહ યોનnાનિ સોમે ।ડ θnેસn હસિ θયનયિાθ સોનગાસ્ રનદુ સિ

। સોપહસિnયિnેદ ૈનતિન ।ડ પોમસ ।નદ દનૌસ હસિ મિગોનૅસિ ડનોમ ૮હે θડિ ।ડ

માતિહિથિ હસિ સોનગાસ ।ને । nનોn nો ૮હે ।નસ્ શ્ર યોθθયnાનિ ।ડ પોnનય

"વદિયાપાnકિા યેસહ મે" (રન ૮હે θનદ ।ડ વદિયાપાnિ) (નિ હનિદિ ।નદ માતિહિથિ),

ેદnેદ વય શ્રનોડેસસોન હાગાનનાnહ શ્રનાસાદ મસિહના, 'ષુમાન' ।નદ 'શ્રમાના'

યોનnાનિસ ૮હે પોમસ ।ડ ડડિnય સેવેન પોnસ્ મોસn ।ડ nહેમ હાવે ।θનોદય વેન

મેનnાનિદ હેને નિ nહસિ યહાપnેન્ યન્ ઉપેનદના થહાકુન, પ્યુθાનાનદ 'મ્માનદાન',

ષુનેનદના મોહાન, માθગોવનિદા ડાθ, ડોકાપાnિ ષનિગાહ 'મ્મિાનકુસહ', પ્યષ્

પ્યાનમેસહθિ, છહાનદનાવહાનુ ષનિગાહ, પ્યામેસહૈન ષનિગાહ 'માસnા' ।નદ

ષહનામિાnિ શ્રિનાnમિા ।θસો દેસેનવે મેનnાનિ ડોન nહેનિ પોnયિ ટ્ાθnાસિ શ્રનોડ્

ષहાनकાનસોમા हાસ નેયેनળ્ય પુવળસિहेद । ગોદ ।યયુलન ોડ મોદેનન માનિहળિ
પોનનય નિ हસિ ળેनગાનह્ય ।નનયિળે નનિળેદ 'શ્રદहुનકિા માનहળિ પ્યાવનિ ા का जहुનકિા'
નિ 'વાદિहि' (શ્રપનળિ- માય ૧૯૭૧) ઢનોમ ૧૯૪૦ ોનૌનदસ માનિहળિ પોનનય हાસ
નાકેન । નૌ નુનન, ોहળિ નનાદનિોનાળસિનસ યોनનનિુદ નો हોળદ નहे ડળિદ, નहे
પનોગનેસસવિસ ।नद મોદેननસિનસ યોनનનિુદ નો યોમે નો નहे ડોને ।સ । નેસુળન ોડ
નहे મિપાયન ોડ एनગાળસિहे દુયાનોનિ્ થहे ડેળનિગ ોડ વેનિગ । માનિहળિ ોનિह ।ળળ
નિસ પાસન हેનનિાગે, ।ળસો નિસપનિદ નहे નિનેળળેનુાળસ નો ।દોપન નૌ નેયहनटिस्
२ડ નहे ોળદેન ગેનેનાનોનિસ યોनનનિુદ નहे નનાદનિોનિ ોડ ોનનિનિગ પોનનય નિ
મોનहेન નોनગુ નहे યુનગેન ગેનેનાનોનિ हાવે યાનનોદિ ડોનૌનद નहे નનાદનિોનિ
નો हગિहेન પનિયह નિ ।ળળ નેસપેયનસ્ २સहनાનह दहा, ષુમાન, ઢાગहાવાયहાનયા,
પ્યનિાન, માનપિાદमा, પ્યેદાનનાનह ड़ावह, ઘોપેસह, ષોમાદેવા, ઢામાનાनद
ઢેनु, हविाकानन, મુન, યहनिनदना, ોનનિ, हાવે ોનનિનેન ગોદ ।नद ળાસનનિગ
પોમસ ોડ પાનનોનિયિ વાળુસ ોहળિ માकનિગ ળાસનનિગ યોनનનવિુનોનિસ નો ોनहेन
વનાનયहेસ ોડ પોનનય્ શ્રहળિસોપहયાળ ।नद નેળગિોુસિ પોમસ हાવે વેન ોનનિનેન
વય जहાવાપનનિાનાनद શ્રોળા યપિાકા, શ્રમાના, માયાનાनद, ઘોપેસह, हાનસનાળ,
વનિન, શ્રनु, ઢાળकામાળ છहોदहાનય, ડોकાપાનિ ષિનિગह, ોનનિ, માનપિાદमा,
ષોમાદેવા, जાળગોવनिद ડાળ, માદहुપા થાનનનાનાનह दहा, યहનિનदना,
પ્યેદાનનાનह ड़ावह, हાન- મોहાન दहा, हાવે સપેયાળિસિद નિ પનોગનેસસવિ,
हुમાનસિનિયિ ।नद ડુનયનોનાળ પોનનય નિ નેયેનન પોનસ્ થहे મિપાયન ોડ મોદેનન
નનેનदસ નિ ોસિનેનન પોનનય સિ વસિવિળ નિ નहे મોદેનન માનિहળિ પોનસ મોસન ોડ
ોहોમ ।ને દુયાનेद નિ ોસિનેનન સનયળ ।नद ।ને ોળળ યોनવેનસાનન ોનિह નहे
નૌ નનેનदસ નિ एनોપાન ।नद શ્રમેનયિાન ળનિનાનુે થहોસે ોहો નેપનેસેનન
યોમપળેનેળ્ય નૌ નનેનद ।नद માય વે નાકેન ।સ પનેયુનસોનસ ોડ નहे વનોक ોનિह
નहे પાસન ।ને ઢાળ પ્યામાળ, ોનનિ, પ્યસિहुनળિ, પ્યનિનિનાનાયાન મસિहना, ષોમાદેવા,

હ્વિાિકાનવ, મહિબ્નિ, જ્ઞભિનદના માઉ૭યિક, ઞાયહક્ષિનતા, હાનસનાળ, શ્વનાવાસ઼િ,

ષાહવિયાઉાનકાન ।નદ ।વહેનસ્ શ્રીનાવિનસ, ।નદ પોવસ ।ડ વહસિ ગેનાવીનિ નેપનેસેનવ

દડિડેનેનવ વનેનદસ, નો દ્વોવન, વુન વહેય હાવે નાઉ૭ય માદે । દેડનિવિ દેપાનવુને

ડનોમ વહે ।૭દ સયહીઉ થહે યોનડેનેનયે, હે૭દ ।ન ષુપુ૭ (।૭નોદય નેડેનનેદ વો)

ગાવે । ઉાદ નિ વહસિ માવવેન્ ઞાયહક્ષિનતા'સ યો૭૭યવીનિ ।ડ પોમસ સિ ।ને શ્રામપ૭

।ડ પહિઉિસોપહયિાઉ ।નદ નેવાપહયસયિાઉ નાવુને ।ડ હસિ પોમસ ।નદ નેપનેસેનવ ।

નો સયહીઉ ।૭વોગેવહેન નિ વહે સયહેને ।ડ મોદેનન માવિહિઉિ પોવનય ઢેનુ'સ

"શ્રોકને ઞામ' (૧૯૭૨) ।દદસ । નો ગેનને નિ વહે હસિવોનય ।ડ મોદેનન માવિહિઉિ

પોવનય ।નદ વિ માય વે વનોવેદ ।સ । યઉાસસ ।ડે ઉ।ાય

મોદેનન માવિહિઉિ પોવનય હાસ ।વવાનિદ ।ન મિપોનવાનવ સવાવુસ ।સ । નેસુ૭વ

।ડ વિસ દનિયવ યોનવાયવ ।વિહ દડિડેનેનવ ૭વિનાવુનેસ્ ઞો ડોનમસ હાવે વેન

નિવનોદુયેદ ।નદ નો સુવળેયવસ હાવે ।વવનાયવેદ વહે ।વવેનવીનિ ।ડુન પોવસ્ ૨ન

વહે ડ૭િદ ।ડ પોવનય, માવિહિઉિ હાસ પનોગનેસસેદ વેયોનદે શ્રપેયવાવીનિસ ।નદ ।૭૭

નો વેયહનવુિસ ।ડ વહે મોદેનન વમિસ હાવે વેને મપ૭ેયેદ ।વિહે ।સે,

યોમડોનવ ।નદ સુયયેસસ્ થહેને ।ને વનાદિવીનિાઉસિવસ, યઉાસસયિસિવસ, વેન નોમાનવયિસ,

પનોગનેસવિસ ।નદ નાઉસિવસ થહે ।હે૭ ।ડુ નવિનસે યોમેસુ નદેન વહે પુનવી

।ડ મોદેનન માવિહિઉિ પોવનય ૨ન વહે મોદેનન પેનીદિ, ।ડનિદ વો દડિડેનેનવ

વનેનદસ ।મોનગ વહે માવિહિઉિ પોવસઃ (।) વહોસે ।હે ડો૭૭ો વહે ।૭દ દેસયનપિવિવે

નેવહેદસ; ।નદ (।।) વહોસે ।હે નિવનોદુયે મિાગનિાવિં ૭મેનવસ વો યોમપ૭

૭વિનાનય દે૭ગિહવ શ્વાનદવિ ષવિાનામ હ્વા હાસ ।નદેનડ૭ દેસયનપિવિવે વાઉેનવસ્

હે સિ વહે મોસવ પોપુ૭ન પોવ વય સહેન દનિવ ।ડ હસિ ।સય સવયે૭ ।નદ યહોયિ ।ડ

સુવળેયવ માવવેન્ હે હાસ વેને ।નવિનિગ ડોન વહે ૭ાસવ ડોનવય ડવિે યેનસ્ ૨ન પોવયિ

વાઉેનવ, જ્ઞાદનાનિવહ હ્વા સિ વેવવેન વહાન હસિ યોનવેમપોનાનેસિ થહે સેયોનદ વનેનદ

સિ યુ૭વવિવેદ ।વિહે ।સે ।નદ સુયયેસસ વય વહે મોદેનન પોવસ્

મોદેત્ર પોતસ ।મે ીદિ૭યૂ મોદ ।નદ તહેયૂ હાવે યોપ્ાસિ૭યૂ દનૌન ડમોમ

વાનાસિ યુ૭તુમેસ ોડ તહે ીમ૭દ્ શ્રો ડનિદ નિ તહેનિ પોતમયૌસિ સાયનિગાસ ોડ તહે

ૈાસત ।નદ તહે ૈસત્ રેન તહેનિ સોમયહ ડોમ મોનાનિગા, તહેયૂ દવિ દેપ નિનો તહે

ીમ૭દ ૭તિમાતુમે થહસિ હાસ માદે તહે ૭ાનુગાગ ોડ તહેનિ પોતમયૂ । ૭તિતિ૭

ોવેમ૭ાદેનાતિહ ડોમેગિનાીમદસ પહમાસેસ, ।નદ ।૭૭ુસોનિસ, સોમેતમિસ

મેનદેમનિગા તિ સતડિડ ।નદ ોવસયુમે ડોમ તહે ।વેમાગે મોદેન્ થહે પનૌમ પોતસ

ૈમોતે યહેડિ૭યૂ ।વોત તહે યોનતમયૂસદિસ ।નદ ો૭દ તહેમેસ્ ઢુમા૭ ૭ડિ નિ ।૭૭ તિસ

વોતયૂ ।નદ હાપપનિસસ, સોમમૌ ।નદ પોવેમતયૂ, ડગુિમેદ નિ તહેનિ પોતમયૂ

થૌનસ ।મે તહે નેમવે યેનતમેસ ોડ મોદેમન યવિ૭િસિાતોનિ ।નદ મોદેમન પોતસ

।મે તૌન યોનસયાસિ્ મોદેમન પોતયિ દયિતાનિ સિ મામજ્ઞેદ વયૂ । ગમોતે યોનોમયૂ

ોડૌમદસ્ મોદેમન માતિહ૭િ પોતમયૂ સિ નૌ નોત ોન૭યુ નદેમ તહે નિડ૭ુનયે ોડ

ઢમુેદ, મામશ ।નદ શ્રોવેમ વુત ।૭સો તહાત ોડ ષામતમે, છામુસ, છહે ઘુવામા,

।નદ મેયેનત તમેનદસ ોડ મેવો૭તાનિામયૂ દિાસ ।ગસિતાતનિગા તહે મનિદસ ોડ યુોતહ

।૭૭ ોવેમ તહે ીમ૭દ્ શ્રેમસોનસ મેતુમનનિગા ડમોમ ।વનોાદ ડે૭ તહે ગાપ ।નદ તહેયૂ

હે૭પ નિ યમોતનિગા નૌ તમેનદસ નિ તહેનિ મોતહેમ તોનુગ્ો થહે મોદેમન માતિહ૭િ

પોતસ, મોસત૭યૂ યુોતહ, ।મેૌદિ ।નદ ોાજ્ઞે ।નદ ।મે તમયૂનિગા તો યાતયહુ પ

ષોમે ોડ તહે મિપોમતાનત પોતસ મેપમેસેનત તહે ૭ાતેસત ીમ૭દ ૭તિમામયૂ તમેનદ,

વુત તિ ।પપોમસ તહાત માતિહ૭િ પોતસ ।મે નોત યેત ડમે ડમોમ તહે ૭નિગેમનિગા

હેમાતિાગ ોડ તહે પાસત્ થહેયૂ સતાનદ યોનડુસેદ ોન । નુમવેમ ોડ સિસુેસ ।નદ

ૈવેન તોદાયૂ તહેયૂ મોસત૭યૂ યોનયેનતમાતે ોન તહેનિ સોયા૭િ પનોવ૭મસ મે૭ાતનિગા તો

મામમાગિ, સોયા૭િ નિટુા૭તિયૂ, પનોવ૭મ ડાયનિગા તહે ો૭દેમ ગેનમાતાનિસ ।નદ તહે

પનોવ૭મ ોડુ નેમપ૭ોયૂમેનત્ થહુેાગહ તહેમે ।મે । ડૌ ગોાદ પોત ૈહો ।મે

ોતહેમૌસિ ી૭૭ નિડોમમેદ ।નદ યાન ડાવોમાવ૭યૂ યોમપામેૌતિહ ।નયૂ ગોાદ પોત

ોડ તહે યુોનતમયૂ માળોમાતિયૂ ોડ મોદેમન માતિહ૭િ પોતસ ।મે યેત તો યોમેુાત ોડ

043ि સેયળાનાિ ગાનૌવેસ્ થ્ઠે ઞાદનિગા માિઠિઙિ પ્રિવઙયિ સિ નોળ ાૈાઞે ાઙ ળઠે

માનય્ ફાપપેનિનિગાસ નિ ળઠે ાૈમઙદ ાનદ નાતુનાઙઙય્, ળઠેઞડેઞ, વેન ળઠે

ઞેનૌનેદ પોળસ ફાવે ળા યોમે દૌન નિ। નુમવેના ાઙ યાસેસ્ ઠવિક્ાનળ ફાસ

વનોક્રેન। નૌ ગાનુનદ નિ ળઠે ઙઙિદ ાઙ મોદેનન માિઠિઙિ પોળનય્ નિ ઠસિ "ઞ્ઞાયઠુ

ઠે પનાિઠવ્ઞ" (૧૯૭૧) ાૈઠયિઠ સિ। યોઙઙયળાનિ ાઙ ઠસિ ળય્પયિાઙ પનોગાઞેસસવિ પોમસ

ાૈનાિળેન નિ ળઠે ઙળે સશિળસિ્ નોળઠ ાસ। ાૈનાિના ાઙ પનોસે ાનદ પોળનય્, ઠે ફાસ ઠસિ

ાૈન સળયઙે દઙિઙેઞનળ ઙનોમ ાળઠેનસ ાનદ ઠે ફાસ સોમેનળઠનિગા નૌ ળા સાયે ાિઠેન

વય્ ાૈાય્ ાઙ યનાિયિસિનિગા ાન નિળેનપઞેળનિગા નિ ઠસિ ાૈન માનનેન્ નય્ નાતુઞે ાન

ાનાનયઠસિળ, ઠે ાઙસો સળાનદસ યોનડુસેદ ાન। નુમવેના ાઙ યુનઞેનળ સિસુસ વુળ ઠસિ

યોનળનાવુિળાનિસ ાઞે મિપોનાળાનળ ાનદ ઠે ાૈનાિસ માિઠિઙિ ાિળઠે ાસે વોળઠ નિ

પનોસે ાનદ પોળનય્ ઠે સેસ ળય્પયિાઙ, ળઠુગાઠ સોમે ળમિસ ાવસોઙળે, માળઠિઙિ

ાૈનદસ ાનદ નિ ળઠસિ ઞેસપેયળ ઠે સિ સેયોનદ ાનઙય્ ળૌ ાળના્

છઠશ્રશ્રથઘઢ—શ્રવ

થ્ઠે મ્મૌ યમિનસૌનિસ

(શ્ર ષુનવેય્ ાઙ માિઠિઙિ શ્રનોસે)

"ષ્ઠે પઞેપાઞેદ। પઙાનક ાઙ સાનદાઙૌઠ, સમૌળઠ, ાઙ ગૌદ

દમિનસૌનિસ ાનદ વનોાદે નુગાઠ્ શ્રઙસો ાૈાસ ળઠે સળાનિગા ાઙ સઙિક ઙમિમઙય્

ળોદિ ળા ળઠે વનાનયઠ ાઙ ળઠે ષ્યાદામવા ળઞે શ્રસ ળઠે યઙુદસ ાન ળઠે

ફોનઙિન, મય્ મનિદ ઙાપેદુ પાૈળિઠ ળોય્ ાનદ ૨ પુળ ાન મય્ સઙિક યઙોળઠ નિ

ળઠે ઙાનમ ાઙ "ઙેવ" ાઙ મય્ દાના ાને, ઙકે। યઙુદ વિઙુમનિદ વય્

ઙગાિઠળેનનિગા"

—ઠૌાન ઠઠા

થ્ઠે ાઙદેસળ સપેયમિન ાઙ પનોસે નિ માિઠિઙિ ઙાિનાતુઞે સો ઙાના ાવળાનાિવઙે સિ

ળઠે વ્ ઢ ાઙ ઠયોળાિસિઠાૈન્ થ્ઠે પનોસે સળય્ઙ ાઙ ળઠે વ્ ઢ સિ ટુળિ દઙિઙેઞનળ ઙનોમ

ɾહે મોદેનન માતિહિઉિ પનોસે વ્રદિયાપાતિ'સ ખ્પતિઉિતા ચોનતાનિસ। મશિતુપે ોડ

ɾહે ોઉદ માતિહિઉિ પનોસે ।નદ પોતનય થહાત પનોસેોસ નિ ડોનમ ોડ માતિહિઉિ

શ્રવાહાતતા થહે મેદેવ્રાઉ પનોસેોસ પુપેઉય દોયુમેનતાનય શ્ર ડૌ સપેયમિનસ

ોડ ɾહે ઉતિનાનય પનોસે ોડ ɾહે મેદેવ્રાઉ પેનોદિ ।પે ।વાઉિવઉ તો સ ડનોમ ɾહે

માતિહિઉિ દિનામાસ થહે પેડનિદ પનોસે સિ। ગડિત ોડ ɾહે મોદેનન પેનોદિ રન

માતિહિઉિ, ો ગેત। ગઉમિપસે ોડ ɾહે પેડનિ ઉતિનાનય પનોસે ડનોમ ɾહે ઉાતતેન હાઉડ

ોડ ɾહે ૧૯તહ યેનતુનય

થહે મોદેનન પેનોદિ સિ યહાનાયતેનસિદ વય ɾહે ગનોતહ ોડ। દેડનિતિ પનોસે

સતયઉ, ોહયિહ સિ દડિડેનત ડનોમ ɾહે ।નઉય ।નદ મેદેવ્રાઉ પનોસે થહે

માનનેનસિમ ।નદ ɾહે પોતયિ ડોનમસ ોડ ।નઉય પનોસે હાદ ઉેનગ ગોનેતો ોડુ સે

ોહઉિ ɾહે દેયાદેનત પનોસે ોડ ɾહે મેદેવ્રાઉ પેનોદિ ોસ નિયાપાવઉ ોડ વનિગ

ɾહે મેદુમિ ોડ પોપઉસ' ોસિહેસ ।નદ ।સપિનાતોનિસ ોડ મોદેનન તમિસ થહે

ે।નઉેનિ પનોસે સતયઉ ચુઉદ નોત સુયયેદ ।સ તિ ોસ દેવ્રોદિ ોડ ।ઉઉ તોયહ ોતિહ

પેઉતિય ।નદ હાદ ડાઉિદ તો યાનનય ચોનવ્રયિતોનિ ોતિહ ગપોતેન માસસ ોડ ɾહે પોપઉ

શ્રોતિહ ɾહે યહાનગો ોડ તમિ। ોનક્ાવઉ પનોસે વેયામે। નેયેસસતિય રત હાદ તો

વે પોદાવઉ હાદ તિ નોત વેન વનોગાહત નિતો યઉેસેન ચોનતાયત ોતિહ ઉડિ ।નદ

હાદ તિસ હોનડિન વેન નોતે શતેનદેદ, ɾહે પનોસે ોઉદ નિદેદ હાવ્રે

પેમાનિદ નિ। સતાતે ોડ ।નપેસતેદ ।નદ સતુનતેદ ગનોતહ થહે મોદેનન માતિહિઉિ

પનોસે હાસ વેને નનયિહેદ વય હોનનાઉસિમ, મોવ્રેઉસ, ષહોનત ષતોનસિ, છનાતિયાઉ

ેસસાયસ, સતનાયોનાતિનિગસ ।નદ દનામાસ રન ɾહે વેગનિનનિગ ોડ ɾહે મોદેનન પેનોદિ,

પનોસે ોનાતિનસ ઉક્ િછહાનદા હ્હા ।નદ થુઉપાતિ ષિનિગાહ ોપે ।નતડિયિાઉિ,

ુનનિસપનિનિગ ।નદ ઉડિઉેસસ મોહામાહોપાદહ્યાયા મુનઉદિહાન હ્હા,

શ્ચાનપેસહોન હ્હા, ઢાગહુનાનદાન યાસ, ડાઉ યાસ, મમ્ ઘાનગાનાતહ હ્હા, મમ્

ઉમેસહ મસિહના, ષહનાનિહોઉા ડાઉ યાસ, ષનાિમાપેનદના માતહ યાસ, શ્ચનોડેસસોન

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

શ્રમાનણાહ હ્રા, ષ્હ્ના ષિહાસહિણાહ છહ્રેદહાનય, ષ્હ્ના પ્યુસેસહીન પ્યુમાન,

મ્યાપેનદના મ્યાહ યાસ ાનદ શ્વનોઙેસસોન હાનમિહાન હ્રા ાનદ ઢ઼ામાણાહ હ્રા

હાવ઼ે વનુાગહ઼ા સુપપઊેનેસસ ાો ાહે મોદેનન માાિહિઊિ પનોસ઼ે હ્યાેાસાયહાનયા

શ્વાનદાિ માઊદેવ઼ા મસિહના, ાહનુાગહ હસિ મેમાિનસિયેનેસ, હાસ વનુાગહા ાો ઊગિહા

માનયુ નકનીન ઙાયાસ ાવુાે ાહેમ િન મેયેનાા યોનસ઼ મમ઼ મુનાઊદિહાન હ્રા

વનુાગહા ાહે માાિહિઊિ પનોસે ાો ાહે સાાનદાનદ ઊેવ઼ેઊ ાનદ દદિ નાો મનિદ઼ુ સનિગા

પ્નગાઊસિહાનદસ િનાનાાિનગા માાિહિઊિ પનોસ઼ે શ્રી સહાઊઊ નૌ ાાકે઼ પ ાહે

દેવ઼ેઊપમેનાાેઙ મોદેનન માાિહિઊિ પનોસે ાહનુાગહ વ઼ાનુાિસ યહાનનેઊસ :

(૨) હ્રુાનનાઊસિમ ાસ ાહે વ઼ેહયિઊેાેઙ મોદેનન માાિહિઊિ શ્વનોસે

૨ન માાિહિઊિ ાિહેને હાસ વેન નો દોનાહ ાેઙ ગોાદ પેનાિદિયાિઊસ ાનદ મેપુાેદ

ળુાનનાઊસ, વુા ાઊઊાેઙ ાહેમ હાવ઼ે વેન સહોનાઊવિ઼દ઼ થહેસે પેનાિદિયાિઊસ ાનદ

ળુાનનાઊસ હાવ઼ે વેન ાહે સુાનયેસોઙ । માળોન પોનાિનોઙ મોદેનન માાિહિઊિ

પનોસ઼ે થહે માાિહિઊિ- હાિ- ષાદહાના (૧૯૦૫) ાાસ ાહે ઙનિસાા માાિહિઊિ મોનાાહઊય઼

પેનાિદિયાિઊ ાનદ ાિ ઊાસોદ ઙોન ાવુાે ાહને યોનસ઼ ૨ા હાદ ામવાિાિસ પનોળેયાાસ઼

૨ા પાવ઼ેદ ાહોય઼ ઙોન ાહે ઙુાુને હ્રુાનનાઊસિમ઼ શ્વહિઊસોપહયિાઊ ાનદ ઙ઼ાિનાનય઼

ળુાનનાઊસ ટુયિકઊય઼ ઙોઊઊાદ ાન ાિસ હેઊસ઼ થહે ામિાેઙ ાહસિ પેનાિદિયાિઊાાસ ાો

પુવઊસિહ ાહોનકસોઙ પેનમાનેનાા વ઼ાઊે િન માાિહિઊિ િન દઙિઙેનેાા દસિયપિઊનિસ઼

શ્રમોનગા ાહે નોાેદ યોનાાનવિુાનસાને છહાનદા હ્રા, માદહ્રસુદાન હ્રા, ષોને

ઙ઼ાઊ હ્રા, ઢ઼ામવહાદના હ્રા, હ્રીાન હ્રા, 'ાદુનાાહ હ્રા 'ાદુવ઼ાના' ાનદ ાાહેનસ,

૨ા માનિાાનિદ ાિસ સાાનદાનદ ાહનુાગહુા ાિસ ઊઙિ વોાહ િન સાય઼ઊ ાનદ યોનોના઼

થહે મિાહિઊા મોદા (૧૯૦૬) ાનદ ાહે મિાહિઊા મહિનિ (૧૯૦૭-૮) ાને ાહે

મઊસાાનેસોઙ માાિહિઊિ ળુાનનાઊસિમ઼ મમ઼ મુનઊદિહાન હ્રાાાસ ાહે દાિાનોઙ

મિાહિઊા- મોદ઼ા યુ ાો હસિ ાનેસો ઙઙોનાાસ, । નૌ યોનસયુાિસિનેસસ યામે

ામોનગાસાા ાહે માાિહિઊિ પનોસોનાિનસ઼ મોદા હાદ ાહે ઊનગોસાા ઊઙિ ામોનગા ાહે

માતિહિઊિ મોનાનહઊૅસિ ?ન ોાસ નહે પોિનિ ોડ। ઊનિોનાય મોવેમેનાન ોનદ િતસ

મિપાયનોન નહે દેવેઊોપમેનાનોડ મોદેોન માતિહિઊિ, િન ોઊઊ િતસ વોનાયહેસ, સિ

મિમેનસે ઢોોમ ૧૯૦૬ નો ૧૯૨૦, મમ મુોઊદિહાો હ્હો દિિદ નહસિ ઊોોનેદ

ાુોનાઊ ોનદ ડોોમ ૧૯૨૦ નો ૧૯૨૭, શ્નુપ મસિહોા ોનદ ષિનોામ હ્હા ોનદ ડોોમ

૧૯૩૬ નો ૧૯૫૧, ષહોિ ઉપેનદોા ાાનહ હ્હો દિિદ નહે નૌ સેોિસોિડ નહે 'મોદા'

થહે ઙોનદાનોિનોિડ નહે ોાઊ માતિહિઊિ ાુોનાઊસિમોાસ પોોાયનિયાોઊઊય ઊાિદ વય

નહે 'મોદા' ગોુપોડોોિતોસ દુોનોિગા િતસ ઊોનગા ોનદ વાોિદ ઊિડ ?ન પુવઊસિહેદ

સનાનદોનદ ોનયિએસોન ોઊઊ નોપયિસ ?નોાસોઊઊ ક્નૌન ડોો િતસોિતનય ોનદ સાોયાસનયિ

યોમમેનાનસ મેસસોસ પ્પુસહેસહૌોા પ્પુમાો, ઢાગહુોાનદાન યાસ, જહોઊા ડાઊ

યાસ, ઢાોમ છહાનદોા મસિહોા, થોિઊયહાન હ્હા, ષિનોામ હ્હા, હ્યોનસિહાયહાોયા

જાઊદેવા મસિહોા, મમ ઉમેસહ મસિહોા ોનદ વાોુસિોનહેોસોિમે નહે

મિપોોનાોનોિતોસોડ નહસિ ાુોનાઊ ?નોાસ નહોુગાહ નહસિ ાુોનાઊ નહાન નહે

મોદેોન માતિહિઊિ પોોસસ ોયટુસિદ નહે ટુાઊિનિસિોડ યઊોિનય ોનદ વાુિગોા ?ન

ોાસિદ નહે ગોોન નોાદિનોિનોિડ નહોુગાહનાડઊોોિતિનોિગા ોનદ ોાસિદ નહે ઊેવેઊોડ

ાુોાનાઊસિમ નો ગોોન હેિગહન

થહે 'મોદા'ોાસ ડોઊઊૌદ વય 'મનિહિઊા મહિનિ' ?નોાસ વઊિનિગુાઊ િન નહે

વેગાનિનોિગા ોનદ વેયામે નોઊિનિગુાઊ ડોો। સહોોન પેોિદ િન ૧૯૩૦-૩૧ થહે ાુોનાઊ

હાદ નહે ઊોનગોસન ઊિડોડ ોવુન ડિડનય યેોોસ શ્ર નૌ સેોસિ, ોડોો। ગોપોડ

ોવુન ડવિ યેોોસ, હાસ વેન સનાોનેદ િન ૧૯૬૦ િન પુમે માતિહિઊિ ોનદ સિ વેનિગા

ેદિિદ વય ષહોિ ષિદહાનસુ ષેકહાો છહુદહાોય થહેોઊદ સેોસિોાસ ોવઊય

ોનદ સુયયેસસડઊઊયે દિિદ વય શ્રાનદિનિ ષુોનદોા હ્હા 'ષુમાન' સનિયે ૧૯૩૪ ?ન

ોાસ હેોહો ોાસિદ નહે સનાનદોનદોડ ાુોનાઊસિમ િન મોદેોન માતિહિઊિ હિ

માદે 'મનિહિઊા મહિનિ' નહે ોાઊ 'મહિનિ'ોડ મનિહિઊા દુોનિગા હસિ નેનુમોડ

ેદિનોોસહપિ ાાો ોનયિએ િન નહે ાુોનાઊ પાસસેદ ડોો પુવઊયિાનોિનોિતહુોન હસિ

[illegible]

યુાસે ોડ મોદેન્ન માતિહિઉિ તો । ગમોતે શતેનત ાનદ નિસપમિદ ોતહેન્સ તો ડોઉઉૌ

સુતિ

થહે શ્નાવાસ્રિ માતિહિઉિસ દદિ નોત ઉાગ વેહનિદ્ થહે "માતિહિઉિ- શ્નાવહા" ૌસ

પુવઉસિહેદ ડનોમ શ્રળમેન વેતૌન ૧૯૨૦ ાનદ ૧૯૨૬, માતિહિઉિ- શ્નાવહાકાના" ડનોમ

શ્રઉગિાનહ વેતૌન ૧૯૨૯ ાનદ ૧૯૩૦ થહેસે ૌમે વઉિનિ઼ગાઉ પાપેન્સ ાનદ ૌમે

ેદતિદ વય ઢાનાયહાનદના મસિહના થહેસે ળોન્નાઉસ પનોયહેદ સોયાઉિ મેડોનમ

ાનદ તહનોગહ તહેમિ ળોન્નાઉસ તહેય તનોદિ તો સતાવઉસિહ યોનતાયત ૌતિહ તહે પોપઉે

ોડ મતિહિઉિ પ્રુમાન ઘાનગાનાનદ ષનિગહ, શુઉકતિ ડાઉ યાસ, 'માદહુના', શ્નાનદતિ

છહેદિ હિહા, જહુવનેસહૌન ષનિગહ 'જહુવાના', ઢાગહુનાનદાન યાસ, શ્નામાતહ

મ્રાતહ મસિહના ાનદ ોતહેન્સ ડનોમ તહે માતિહિઉિ મિગોનિ ૌમે તહે મિપોનતાનત

યોનતનવિતોનસ ોડ તહે ાવોવે ળોન્નાઉસ

૩દતિ મ્રાનાયાન ડાઉ યાસ ાનદ મ્રાનદ પ્રસિહોમે ડાઉ યાસ સતાનતેદ તહે

પુવઉયિાતોનિ ોડ "ષહનિ માતિહિઉિ" (૧૯૨૫- ૨૭) ૌતિહ તહે સોઉ નિતેનતોનિ ોડ યનોતનિગા

। પનોસે સતયઉે નિ માતિહિઉિ ાનદ ાઉસો ૌતિહ નિતેનતોનિ ોડ પનેસેનવનિગા તહે પુનતિય

ોડ તહે ઉાનગુાગે એસસાયસ ાનદ યનતિયિસિમસ ોન દડિડેનેનત ાસપેયતસ ોડ તહે ઉાનગુાગે

ૌમે પુવઉસિહેદ ાનદ પનોવઉેમસ મેઉાતનિગા તહેનેતો ૌમે દસિયુસસેદ્ થહે પાપેન,

તહેગહ સહોનત ઉવિદ, સેનવેદ તહે યુાસે ોડ માતિહિઉિ મોમે સુયયેસસડુઉઉય તહાન

માનય ોડ તિસ યોનતેમપોનાનેસિ શ્ત ઉાદિ તહે ડોનદાતોનિ ોડ । પોઉસિહેદ ાનદ

મેડનિદ ઉાનગુાગે

થહે નડિનિસિહેદ તાસક ોડ "ષહનિ માતિહિઉિ" ૌસ મિમેદાતિઉય તાકેનુ પ વય

તહે નૌઉય સતાનતેદ મોનતહઉય પેનોદિયાિઉ "મતિહિઉિ" (૧૯૨૯- ૧૯૩૧) નદેન તહે

ાવઉે દતિોનસહિપ ોડ ષહનિ પ્રિસહેસહૌન પ્રુમાન ાનદ ષહનિ મિહોઉ ડાઉ યાસ

'મતિહિઉિ' ઉેડત નો સતોનુ નતુનનેદ તો કેપ ાઉવિ 'તહે તનાદતિોનિ ોડ "ષહનિ

માતિહિઉિ" શ્રસ । ઉતિનાનય ળોન્નાઉ "મતિહિઉિ", નિ । વેનય સહોનત સપાનો ોડ ઉડિ,

ૅસનાવઉસિહેદ તિસ પેપુનાનીિ ૧૭૭ વિેન મતિહિઉિ ૧નદ તિ સૌન વેયામે નહે ડેનુમ ડેન ૧૭૭ સેનીુસિ સયહેઉાનસ ોડ માતિહિઉિ હિગિહ સનાનદાનદ ોડ સયહેઉાનસહપિ ૌસ માનિનાનિદ નહનોુગહેુન તિસ યાપેન્ ૨ન ૧ઉસો દેઉન ૌતિહ નહે સોયાિઉ પનોવઉેમ ોડ નહે નમિ ૌતિહ નહે પેસુઉન નહાન વતિતેન યોનનોવેનસેસિ ોનગિનિાતેદ્ ૨નુીઉદ નોન વે ૧ને શાગગેનાનીિ નો સાય નહાન નહનોુગહ નહે ડડેનનસ ોડ ષહનિ માતિહિઉિ" ૧નદ 'મતિહિઉિ' નૌ નયપેસ ોડ ઉતિનાનય પનોસે યામે નો વે યપોતેદ ૧નદ નહેનિ ૧મિસ ૧ન સનાનદાનદસિાનીિ મેન ૌતિહ સુયયેસસ્ થહે દતિોનાઉિસ, ૌનતિતેન વય ષહનિ નેહેઉા યાસ, પાવેદ નહે ૌય ડેન ડુનનહેન પેડનિમેનન નિ માતિહિઉિ પનોસે મેસસનસ હાનમિોહાન હ્હા, ૧૧પેનદના ૧૧નહ યાસ, ૫ાઉ પ્ુમાન યાસ ૧નદ ષહનિમાનિ ષહામવહાવિ યેવી ૌપે સોમે ોડ નહે મિપોનનાનન ૌનતિનસ ોડ નહેસે નૌ ળોુનનાઉસ્ મોનહ શુઉકતિ ડાઉ યાસ 'માદહુના' ૧નદ છહાનદનાનાનહ મસિહના 'શ્રમાના' (નિ હસિ ઉાતેસન સુનવેય) હાવે ૧નતેસતેદ નો નહે યોનનનવિનીિનસ ોડ નહેસે નૌ ળોુનનાઉસ નો નહે દેવેઉપમેનન ોડ મોદેનન માતિહિઉિ પનોસે

૨ન નહે ૌકે ોડ નહેસે સહોનન ઉવિદ ળોુનનાઉસ, નહેને ૧પપોપેદ ડનોમ ૫નસિહનાગાનહ (ષુઉનાનગાનળ- યસિનનયિન નહાગાઉપુન) । માતિહિઉિ ડેનનનગિહનઉય ૅનનતિઉદ 'મતિહિઉિ મતિના' (१९३१- १९३२), ઉાતેન યોનવેનતેદ નિનો મોનનહઉય,ૅદતિદ વય શ્રાનદતિ ઘુનનિાનહ હ્હા ડાતે યહાનુસહાદહાનિ ડાઉ યાસ, ષહાસહનિાનહ છહુદહાનય ૧નદ માહેસહ હ્હા ૌપે ૧ઉસો ૧સસોયાિતેદ ૌતિહ નહસિ ળોુનનાઉ નિ નહે દતિોનાઉિ યાપાયતિય ૨ન વનોુગહન નો ઉગિહન નહે મિપોનનાનયે ોડ યેઉવનાનનિગ હાનકનિાવામનિ" ૧સ નહે નાનીિનાઉ દાય ોડ મતિહિઉિ થહે માતિહિઉિ- નાનદહુ" સનાનતેદ તિસ યાપેન નિ १९३५ (१९३५- ४३; નૌ સેનેસિ સનાનતેદ નિ १९४७) ૧નદ પુવઉસિહેદ નહે ઉવિસ ોડ મિપોનનાનન માતિહિઉિસ્ ૨નસ સપેયાિઉ નુમવેન, " વવિહુનિ- ૧નકા" સિ ોડ પેનમાનેનન વાઉે થહસિ ળોુનનાઉ ૌસ વનોુગહનુોન વય નહે શ્રનાવાસિ માતિહિઉિસ્ થહેય ૧ઉસો પુવઉસિહેદ "માતિહિઉિ-ૈવાકા" (१९३८- ४१) ડનોમ શ્રળમેન,ૅદતિદ વય

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

છહ્નુનિ ડ઼ાઉ હ્લ્ઠા, ।નદ"હ્વિાન શ્વાવહ્લા" (१९४०-१९५०) ઙાોમ શ્નગાા, `દિાિદ વય઼ શ્વાનદિ

માાળાોહાન હ્લ્ઠા

થહે 'મહાાનિ' (१९३७) ।નદ નહે 'વ઼વિહ્નુનિ' (१९३७-३८), પુવઊસિહેદ ઙાોમ

યાાવહાનગા, માાક્ષેદ નહે ઙેનાિહ ોઙ માિહિઊિ ળ઼ાાનાઊસિમ નિ સો ઙાા ।સ નહે

સાનય઼ઊ ।નદ યોનાોાન ।ો યોનયોાોદ઼ થહે 'મહાાનિ'ાૈસ નહેોઙઙયિાિઊ ળ઼ાાનાઊોઙ

નહે માિહિઊિ ષાહિિયા શ્વાસિહદ, યાાવહાનગા ।નદાૈસ ેદિાિદ વય઼ ષહ્ના િમહાઊા

ડ઼ાઊ યાસ઼ ક્ષ યોનાાિદ ।ાનયિઊસ ોન ।ઊઊ નોપયિસ નિ યહાસો ।નદ ઙનિસિહેદ માિહિઊિ

।નદ િન ।ઊસો ।નોમપોદ નો ોસનોો સોમો ોઙ નહે ોઊદ યઊાસસયિસ ોઙ માિહિઊિ઼

છોમોાસોસે, સોવાોિય઼, વોદાહ ોઙ ુાઊીક ।નદ માગાાનામિાિય઼ાૈો નહે

નોાવઊ ઙેાુોસ ોઙ નહસિ મિપોાાાન ળ઼ાાનાઊ઼ ક્ષ દસિયાાેદદ ।ઊઊ સેયાાાાિ

ુાઊીક ।નદ દસિપઊયેદ । યાનહેઊયિ સપાિાિ઼ ષહ્ના િમહાઊા ડ઼ાઊ યાસ, ોિો ોઙ નહે

પોિાસ ોઙ નહે મોદોાન માિહિઊિ પાોસે, ાૈસ નહે ઊઙિ- વઊીદ ોઙ નહસિ ળ઼ાાનાઊ

।નદ હે માદ િન ોિો ોઙ નહે મોસન ોમાાક્ષાવઊ મેદ્દુમિસ ોઙે શ્નપોસસાૈિન ઙોા

।ઊઊ નહે યોનસયોાિાુસિાૈાાિાસ ોઙ માિહિઊિ થહે સાાવઊસિહમોન ોઙ નહે માિહિઊિ

ષાહિિયા શ્વાસિહદાૈસ । ગોાાે વ઼ાાન નિ મોદોાન નામિસ સાિયે િસ ોઙઙયિાિઊ

ળ઼ાાનાઊસ પોદ્દુયેદ મિમોસેટુાનાિાિસિ ોઙ માોાાિઊસ વોાહ નિ નહે ઙેઊિદ ોઙ

પાોસે ।નદ પોનાય઼

થહે " વ઼વિહ્નુનિ", ોન નહે ોહ્નોા હાનદ, ાૈસ ેદિાિદ વય઼ ષહ્ના િમહ્નુવ- ોસહાૈા

ષનિગાહ 'મહ્નુવ઼ાના઼' ક્ષ ાૈાન નો ઙાા નિ યાાિયિસિાિગા નહે ોઊદ નિસનાુિનાિાસ ।નદ

।નોમપોદ ।ન ગાવિ઼ાિગા । નો સાનય઼ઊ ોઙ સપેઊઊાિગો નય થહે યોનાોવ઼ાાસય વોાૈન

'મહાાનિ' ।નદ 'વ઼વિહ્નુનિ' દઊિુસાૈિદ માનય઼ ોઙ નહેિ ોદોાસ઼ થહ્નુગાહ

પાોમસિાિગા । ોવ઼ાુઊાોાાય઼ યહાનગો, નહે 'વ઼વિહ્નુનિ' ગાવ઼ ।ન મિપોસસાૈિ ોઙ

માઊયાુસિ પાોપાગાનદ્દા શ્ન નહસિ, મોમોન, 'માિહિઊિ- મોદ્દા', 'મહાાનિ', 'વ઼વિહ્નુનિ',

'માિહિઊિ હ્લ્યોનિ' ।નદ 'માિહિઊિ મહિાિ'ાૈો પુવઊસિહેદ ।નદ ।ઊઊ ોઙ નહેમાૈો

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

શ્ચાપેત્રસ, હ્રોત્રનાઉસ, શ્રૌકઉેસિ ।નદ મોનનહઉેસિ ઉકિ 'મનિહઉિ યાત્રસાાના', 'મનિહઉિ',

'મનિહઉિ ષેવાકા', 'છહ્રાપાનિ', 'શ્ચાઉઉાવા', 'યહયિાપુના', 'મનિહઉિાદોના', 'રળોના',

'કાના', 'માનુકા', 'હ્રાનાકા' નય્ હાવે ।ઉસો વેન સનાત્રનેદ ।નદ સોમે ।ઙ નહેમાને

પેન ગોનિગ્ ષહ્નિ ડ઼ાકસહમપિાનિ ષિનિગાહ, યત્ ડ઼ાકસહમાન હ્રહા, થુઉાપાનિ ષિનિગાહ,

શ્ચત્રોડ઼ શ્ચત્રાવોદહ ાાત્રાયાન ષિનિગાહ, યત્ ષહાઉિનદત્રા મોહાન હ્રહા, શ્ચત્રોડ઼ પ્યત્રાસિહના

પ્યાનન મસિહના, શ્ચત્રોડ઼ યહપિનદત્રા, શ્ચત્રોડ઼ યુત્રગાાનાનહ હ્રા 'ષહત્રાસિહ', યત્ માત્રાળા

પ્યસિહોને વાત્રમા, ષહ્નિ માવુ ષાહેવ છહ્રોદહાત્રય, છહાનદત્રાનાનહ મસિહના

'શ્રમાત્રા', માયાનાનદ મસિહના, ષહ્નિ વિળિાયાકાનન મસિહના ।નદ ષહ્નિ ષુદહાકાનન

મસિહના ।નદ ।નહેત્રસ હાવે માદે નહેપિ માત્રક નિ મોદેત્રન માનિહઉિ ળુોત્રનાઉસિમ્

"વાદિહિ" (સનાત્રનેદ ।સ ઙોત્રનનગિહનઉય નિ ૧૯૪૯ ।નદ યોનસેટેનનઉય યોનવેત્રનેદ

નિ મોનનહઉય) હાસ વેન નહે મોસન સનાવઉ પેત્રાદિયિાઉ નિ માનિહઉિ સિનિયે નિસ

નિયેપનિાન્ રનાાસ સનાત્રનેદ ।નદે દનિદ વય શ્ચત્રોડ઼ પ્યત્રાસિહના પ્યાનન મસિહના ।ઉિનગા

ાનિહ 'શ્રમાત્રા', ષુપેનદત્રા હ્રહા 'ષુમાના', ।નદ ષુદહાનસુ ષેકહાત્ર છહ્રાદહાત્રય

'વાદિહિ' હાસ વનુોગાહનાન । નુમવેત્ર ।ઙ ।નનાઉ નુમવેત્રસ ।ઙ હગિહ ઉનિત્રાત્રય

મેત્રાનિ ।નદ સોમે ।ઙ નહેમ ।મે શનપેમેઉય મિપોત્રનાનન્ રન હાસ વેન નહે યહિઙ

ઙોનુમ ।ઙ ।ઉઉ નયપેસ ।ઙ ાત્રાનિત્રસાનદ પોનસ ।નદ હાસ વેન સેત્રવનિગા નહે યાુસે ।ઙ

માનિહઉિ ઉનિત્રાનુને ઙોત્ર મોને નહાન નાી દેયાદેસ, ાનિહોન ।નય વનોક, થહે

'વાદિહિ' ષામનિ નિદેત્રાહોસે ાુસપયિસ નહસિ ળુોત્રનાઉ સિ પુવઉસિહેદ, હાસ

।ત્રનાનગેદ નાી મિપોત્રનાનન શ્રઉઉ રનદાી માનિહઉિ શ્રૌત્રાનિત્રસ' છોનઙેપેનયેસ (૧૯૫૬

।નદ ૧૯૬૩) ।નદ નહેપિ પુવઉયિાનાિનસ સપોક વોઉમે ।વોન નહે ટાઉનિય ।નદ

ટાનનનિય ।ઙ નહે મોદેત્રન માનિહઉિ ઉનિત્રાનુને ષહ્નિ ષોમાદેવા સિ નાી ।ઉસો

।સસોયાનિદ ાનિહ વાદિહિ ।સ ।ને ।ઙ નિસે દનિોન્ થહે વાદિહિ ષામનિ ।ઉસો

।ત્રનાનગેસ ઉનિત્રાત્રય મેનનિગાસ ।યયાસાનાિઉઉય ।નદ ।ને સુયહ મેનનિગા ાસ

।ત્રનાનગેદ નિ માય ૧૯૭૧ રન નહે ઙોઉિદ ।ઙ યહઉિદેત્રન'સ માગાાઙનિ 'માનુકા'

પુવ૭સિહેદ ઙોમ શ્ર૭૭ાહવાદ હાસ માનિનાનિદ નિસ સનાવ૭િનિય઼

૨ન નહે ઙ૭િદ ોઙ ૭નિાાય પ઼ોાના૭સિમ, નહે પુવ૭યિાનીિનોઙ "શ્રવહવિ યાનળાના"

નદો નહે વ૭ે દનિોાસહપિોઙ શ્વોડ઼ યાયાનાનદ મસિહનાીસ । ગોાન સનેપ

ઙોનીાદ઼ ૨ન માનક્દ । ગોાન દવ઼ાનયે ેાિ નિસ પોદેયેસસોાસ઼ થહે પ઼ોાના૭

સનાોનદ ૈનિહ યોનાનિ ગુદિનિગા પાનિયપિ૭સ ોઙ ૭નિાાય પ઼ોાના૭સિમ નદ નહે

સિસુેસ પુવ૭સિહેદ ગાવે વ઼દિનયે ોઙ નહેનિ હગિહ સનાનદાનદ નદ સયહો૭ાસહપિ઼

ષોમે ોઙ નહે યુાોાન પાોવ૭ાસ ોઙ માનિહ૭િ ૭નિાનુે ગ઼ નહે પ્પનિાનયિા

દાામા, સપે૭૭નિગા, ૭નિાાય સનય઼૭ૈ ે દસિયુસસેદ નિ નિસ સિસુેસ઼ ૨નાીસુોન

નદુોન । ૭નિાાય પ઼ોાના૭ થહે પ઼ોાના૭ સિ નીૌ શનનિયન઼ "મનિહ૭િા યાાસાના"

ોઙ છા૭યુનના હાસ પુવ૭સિહેદ નદ સિ પુવ૭સિહનિગા । સેનોસિ ોઙ ૭નિાાય ાનયિ૭સ઼

થહે યોનનાવિુનીિ ોઙ 'મનિહ૭િા યાાસાના' નિ નહે ગાનીહ ોઙ મોદોન માનિહ૭િ

પાોસે સિ સેયોનદ નો નોને 'મનિહ૭િા યાાસાના' હાસ ૭સો વનુોગહનુોન સોમે

નુા૭ નુમવોસ ોઙ મિમેનસે વ઼ાુે

થહે મોદોન માનિહ૭િ પ઼ોાના૭સિમ ીસ નિસે શસિનેનયે નો પોસોાસ ૭ક઼િ

જાહે૭ા ડ઼ા૭ યાસ, જાહુવનેસહીાા ષનિગાહ 'જાહુવાના', ષુપેનદાા હ્હ 'ષુમાન',

શ્વોડ઼ ઢ઼ામાનાનહ હ્હ, શ્વોડ઼ પ્પાસિહનાકાનન મસિહના, શ્વોડ઼ શ્વોવોદહ મ્માાનિ

ષનિગાહ, યન઼ ડ઼ાકસહમાન હ્હ (ીહે સનાોનદ 'મનિહ૭િા' ૈક૭ય઼ નિ ૧૯૫૩), ષહનિ

ડ઼ાશમપિાનિ ષનિગાહ, છહાનદાાનાનહ મસિહના 'શ્રમાના', ષુદહાનસુ ષેકહાા

છહુદહાાય઼, યન઼ ષહા૭િનદાા મોહાન હ્હ, યન઼ જાાળકસિહેોે વ઼ાામા, શ્વોડ઼

માયાનાનદ મસિહના, 'ષાાદેનુ', 'વ઼સિહાપાયે', હાાસિહયહાનદાા મસિહના

'મનિહ૭નુ', "હાનસાાળ" નદ ોનહોસ઼ થહેય઼ ોાનહેીસિ કનીૌન નિ નહેનિ

ોસપેયનવિ઼ વનાનયહેસ વુન નહેય઼ હાવે યોનનાવિુનેદ । ૭ન નીૌાનદસ નહે

દેવ઼૭પમેનન ોઙ મોદોન માનિહ૭િ પાોસે નહનુોગહ પ઼ોાના૭સિમ઼ થહે નૌ

દમિનસીનિ ોઙ માનિહ૭િ પાોસે માય઼ વે ગ૭ોનદ નહનુોગહ નહે વ઼ાુ૭વ૭

યોનળનવિળોનિસ ોડ વાનોુસિ ૈનળિનસ નિ મોદેનન માળિહવિ વિનગુાગે થહે

'મળિહવિ' સળાનોદ વય યન ડાકસહમાન હ્રહા નિ ૧૯૫૩ ાઉસો સળોદ ડોન નેડનિદ પનોસે

થહોગહ સહોનળ- વિવિદ, ળિ વનોુગહળ ળો વગિહળ નિ માળિહવિ ળિહે ળનાનસવળોનિ ોડ મુઉઉ

થાટળિ'સ દવિય નેવળળનિગ ળો ળહે હસિળોનય ોડ યાનવહાનગા શ્ળૌસ નિ નેડનિદ પનોસે

ાનદ ળિ સેળ। નૈ સળાનદાનદ ોડ ળુોનનાવસિમ થહે પુવવયિાળોનિ ોડ 'શ્રકહાના' ડનોમ

છાઉયુળળ ુનદેન ળહે ાવવૈ દળોિનસહપિ ોડ પ્પનિળનિાનાયાન મસિહના ાનદ મનિનદના

માઉઉકિ, ળહોગહ સહોનળ- વિવિદ, માનકેદ। ળુનનનિગ પોનિળ નિ ળહે હસિળોનય ોડ

માળિહવિ ળુોનનાવસિમ ાનદ ળિ ાઉસો વનોુગહળ ળો વગિહળ સોમે ુનપુવવસિહેદ ૈનકસ

ોડ ઢાળ પ્પામાઉ શ્ળ હાસ વનોુગહળ ુોળ સુડડયિનિળ માળેનાઉસ ોન ળહે વડિ ાનદ ૈનકસ

ોડ ઢાળ પ્પામાઉ શ્ળ ૈાસ ૈઉઉ નેયેવિદ વય ાઉઉ સેયળોનિસ ોડ પોપઉ શ્રનોળહેન

સહોનળ- વિવિદ ળુોનનાઉ નિ માળિહવિ ાસ 'શ્રનામા' શ્રનોળહેન વનદમાનક નિ ળહે

હસિળોનય ોડ માળિહવિ ળુોનનાવસિમ સિ ળહે પુવવયિાળોનિ ોડ 'ષોનામાળિ' (શ્રાળના)

ુનદેન ળહે ાવવૈ દળોિનસહપિ ોડ મહાનાળવિહાકળ શ્રમોનગ ોળહેન મિપોનળાનળ

ળુોનનાઉસ ાને 'માળનવિનાનિ' દળિદ વય યપિાક; 'મળિહવિ થમિસ' (દળિદ વય

વળાિયાકાનળ થહાકુન), 'થાળકા' (દળિદ વય ષાનદવિયા), 'માગમાળિ' (દળિદ વય

વસિહૌકાનળ શ્રાળહાક), 'મળિહવિવહ્મિ' (દળિદ વય શ્રનાવહાકાન મસિહના),

'ષાનનપાિળા' (દળિદ વય પ્પુવાનાનદ મસિહના); 'મળિહવિ શ્રવોકા' (ડનોમ ઢેનોડાવાદ,

૩ શ્ર); મનિ- ળુોનનાઉ ડનોમ છાઉયુળળા (દળિદ વય મનિનદના માઉઉયિક); 'ઢુવાપાળા'

(ડનોમ મ્રેપાવે દળિદ વય ષુનદાન હ્રહા (પ્પાળમાનદુ); હ્રયોળિ (પ્પાળમાનદુ) દળિદ

વય હાનદેવ મસિહના ાનદ 'માળિહવિ' (ડનોમ મનિાળનાગાને દળિદ વય ડાકસહમાન

ષહાસળનિ, શ્રનાડુઉઉ પ્પુમાન મોુન ાનદ ઘાનેસહવાઉ પ્પાનના) "માળિહવિ" હાસ માદે

। નામે વય પુવવસિહનિગ સોમે નેસોનયહ ાનદ ળહોગહળડુઉ ાનળયિઉસ નિ ળિસ સિસુેસ

'થહે મળિહવિ શ્રનાકાસહ' (છાઉયુળળા, દળિદ વય માહેનદના મ્રાનાનિ હ્રહા) સિ।

ટુાનળેનઉય નેસોનયહ ળુોનનાઉ નિ માળિહવિ શ્રમોનગ ાઉઉ ળહે શસિળનિગ ળુોનનાઉસ,

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

‘મિતિહિષિ મહાનાનિ’ (શ્વાનના-દિનિદ વય યન્ હાગદસિહ છહાનદના હહા ।નદ નૌ વય ડ઼ાશમપિાનિ ષિનિગહ ।નદ ઢ઼ાળેસહૌન હહા) સિ દેયદિદઉય નહે વેસન મેસેનયહ હ્રેનનાઉ ।નદ યાન ડાવ્રેનાવઉય ચેમપામેનિહ ।નય મેસેનયહ હ્રેનનાઉ નિ નહે ચ્રેનનનય઼ ર્ન નિસ સહેનન સપાનેડ નહેમ- ડ્રેન યેનસ, નિ હાસ સેન। વેનય હગિહ સનાનદાનદેડ મેસેનયહ નિ માનિહિષિ ।નદ વેસદિસ નહે પુવઉયિાનિનેડ નહસિ ળ્રેનનાઉ, નહે મિતિહિષિ મહાનાનિ નિસનિુનિનિ હાસ ।ઉસો પુવઉસિહેદ। યનિનિયિાઉ મેપપનાસિાઉેડ વ઼દિયાપાનિઃ વ઼દિયાપાનિ- એક શ્રુનામ્રુઉયાનકાન્ ‘મિતિહિષિ મહાનાનિ’ સિ। ળ્રેનનાઉેડ નિસનૌન નય઼પે નિ નહે હેહેઉ નાનગેડ માનિહિષિ ઉિનાનુમે થહે માનિહિષિ ષાહનિયા ષામસનહાન (શ્વાનના) હાસ ।ઉસો પુવઉસિહેદ ‘હાન- હાનિના’ (ઢ઼ાળેસહૌન હહા) ।નદ ‘૦ હે પ્યાહાઉાનિ’ (નિનેનવૌનિહ માનિહિષિનિનિનસ) વય હાનસનાળ઼ “છહાનગ્રન” સિ નહે ઉાનેસન ।દદનિનિ નો માનિહિષિ ળ્રેનનાઉસિમ્ ર્ન સિ પુવઉસિહેદ ડનેમ ષાહાનસા ‘શ્રપાના યેસહ’ સિ પુવઉસિહેદ ડનેમ યાનવહાનગા।

(૨૨) શ્વનેસેડ થનાનસઉાનિનિસ

થનાનસઉાનિનિસેન ।દાપનાનિનિસ ડનેમ ષાનસકનાનિ ।નદેનહેન ઉાનગ્રગેસ ।ઉસો ડેનમેદ નહે વાસસિેડ મેદેનન પનેસે઼ થનાનસઉાનિનિસ નિ માનિહિષિ મેનેનઉય ડૌ ।નદ ડાન વેનૌન ।નદહેનાનેવેન સપેયમિનસ મે ।વ઼ાષિાવઉે મે સુડડયેનિનિ નો સહૌ નહે નમેનદેડ ચેનનેમપેનાનય માનિહિષિ પિનેસે઼ યનિાનાનહ હહા નનાનસઉાનેદ ‘વ઼યિાનેડ શ્રૌકેડેઉિદ’, હાઉેસહૌના ષિનિગહ ડ઼ામવ’સ ‘થાઉેસેડ ષહાકેસપેમે’, ઢ઼ાનનાનાનદા થહાકુન, ‘શ્રેસોપ’સ ડાવઉેસ’, ઉમાનાનહ હહા ‘છહાપેક’સ મેનહેન’, ષહવિ઼ાનાનદાન છહુદહાનય઼ ‘મ઼ાનકમિ’સ પ્યાપાઉકુનદાઉ ।નદ મનનિમાયનિ, છહાનદા હહા ‘શ્રુનુસહા- પાનકિસહા’, મુનઉદિહાન હહા ‘મિતિનાઉાવહા’ ।નદ ‘હષિાપાદેસહા’ ।નદ ।ઉસો ‘શ્રનુસહાસહાના- પાનવ઼ા’ેડ નહે મમહ, થનષિયહાના હહા ‘ ઉદયેગા શ્વાનવ઼ા’, ઘાનાનાનહ હહા ‘શ્રદપિાનવ઼ા’, ઘુનવ઼ાનનાઉાઉ યાસ’, ‘ઢ્રેન શ્વાનવ઼ાસેડ નહે મમહ શ્વાનમાનાનદ યાનના ‘પ્યાદામવાનિ’, મહુવનેસહૌના ષિનિગહ, ‘મેગાહાદ્રુના’,

ઉપેનદના હ્હા 'ષહવિ઼ાનાળાવ઼ળિાયા', હ્વિ઼ાણાનહ હ્હા 'ਸ਼ાસિહાદ' ાનદ શ્નોડ઼ ઢ઼ામાણાનહ

હ્હા 'ષનોર્નેસિ ઙનોમ પ્યાનહાસાનાનિાસાગાન' િનો માનિહિણિ઼ થહેસે નનાનસઊાનાૈનિસ હાવે઼

હેઊપેદ નહે ગનૌનહોડ । સયસનેમાનયિ પનોસે સનયઊ િન મોદેનન નમિસ઼ ઉમેસહ

મસિહના'સ નનાનસઊાનાૈનોડ 'ਸ਼ાઊિપાકહ્યાણા' ાનદ ૈાકસહા- શ્નાનદાવ઼ા- ષામવ઼ાદા' સિ

ોડ । હગિહોનદેન શ્નૌનકસોડ ઘુનવ઼ાનનાઊઊ યાસ, શ્નાનમાનાણદા યાનના, ષુવહાદના

હ્હા, ઢ઼ામાનાનહ હ્હા ાનદ ઉમેસહ મસિહના હાવે઼ નોનોનઊય઼ વનુગહ્ન સમૌનહ્નેસસ,

ાસે, નેનદેનનેસસ િન મોદેનન માનિહિણિ પનોસે વુન હાવે઼ ાઊસો ઊાદિ નહે

ઙુનદાનાૈનોડ ાન ાયયેપનેદ પનોસે સનયઊોડ મોદેનન માનિહિણિ઼ થહેય઼ માય઼ વે

નાકેન ાસ નહે વેસન સપેયમિનોડ માનિહિણિ પનોસે િન મોદેનન નમિસ઼ ષોમે

મનિનન ઊનિનાનનેનસૈનોને સનોર્નેસિ વાસેદોન નહે ષાનસકનાનિ નેશ્નનસ, ગ઼ ડ઼ાઊ

યાસૈનોને 'ષનનાસિકિસહા', પ્યુઊાણાનદ યાસ 'ਸ਼ાઊદમાયાનનકિાનહા', ઢ઼ામાનાનદ

થહાકુન, 'ષામકસપિન માહાવહાનાના' ાનદ છહાનનાદહાનાિ થહાકુન઼

'ષુકાનયોપાકહ્યાણા' ષુનેનદના હ્હા 'ષુમાના', છહેદિ હ્હા, ાનદ પ્યાસહિ ਸ਼ાનહ

હ્હા હાવે઼ ાઊસો માદે સોમે ઊનિનાનય઼ નનાનસઊાનાૈનિસ઼ થહે નનાનસઊાનાૈનિસ ઙનોમ

દઙિઙેનેનન ઊાનગુાગેસ ાયટુાનિનેદ માનિહિણિ નાદેનસૈનિહ યોનનેમપોનાનય઼

ઊનિનાનય઼ નનેનદ ાનદ સનયઊ ાનદ સનનિનેદ નહેનિ મિાગનિાનાૈનિસ઼ ਸ਼ો પઊાનનેદ

નનાનસઊાનાૈનોનિક ઙનોમ દઙિઙેનેનન ઊાનગુાગેસ સિ યેન િન સગિહ્ન િન માનિહિણિ,

નહેુગહ સનનાય઼ નનાનસઊાનાૈનિસ ાને દાઊિય઼ યોમનિગુન િન નહે ણુનાઊસૌગાણાનદ

હ્હા હાસ નનાનસઊાનેદ નહેુનોવાૈગિનાપહ્ય઼ોડ માહાનમા ઘાનદહિાનદ

શ્નૌદહ્કસિહોને હ્હા નનાનસઊાનેદ હ્ઊુસિ છોસેન િનો માનિહિણિ િન નેયેનન યોનસ

ાનદ નહેસે હાવે઼ વેન પુવઊસિહેદ િન નહે વ઼ાનૈુસિ સિસુસોડ 'મનિહિણિ મહિનિ઼'

ઢ઼ાદહા પ્યનાસિહ્ના છહુદહાનય઼ હાસ નનાનસઊાનેદ ' યહામમાપાદ' િનો માનિહિણિ

પનોસે (પુવઊસિહેદ- છાઊયુનના- ૧૯૭૧) થહસિ સિ નહેોનઊય઼ માનિહિણિ નિનાનસઊાનાૈનોડ

નહાન ઙામુસ મુદદહસિન છઊાસસયિ઼ મુકનિાનહ હ્હા હાસ નનાનસઊાનેદ ' શ્નાનાદસિ

ડ઼ેસન' નિ માનિહવિ

(૨૨૨) ઢયિનીનિ

૨ન સિ નિ નહે ડેભિદ ોડ ડયિનીનિ નહાન મોદેનન માનિહવિ પનોસે હાસ ।યહેવિદ યોનસદિનાવભ સુયયેસસ્ થહે ।નભય પેનોદિ ોડ માનિહવિ ડયિનીનિ ોસ દેપેનદેનન ોન નહે ષાનસકનાનિ સોનયેસ ।નદ નિ હાદ નો નિદેપેનદેનન યહાનાયનેન્ એવેન નહે ભાનગાગે નિ નહે ।નભય પેનોદિ ોસ ડાભનય્ ષનિયે નહે દિાસ ોને વોનનોદ, નાનુનાભ ડભી ।નદ ગનાયે નિ નહે ભાનગાગે યોભદ હાનદભય વે શપેયનેદ્ શ્રોહેન નહે નિદેપેનદેનન સનોનસિ ।નદ નોવેભસ યાને નો વે ોનાનિનેન, નહે ોનાનિનસ વેગાન નો સે નેડનિદ ભાનગાગે સુનિદ નો નહે ોયયાસીનિ ।નદ નહે નેસુભન ોસ નહે દેવેભોપનેનન ોડ । સનોનહ ।નદ ગનાયેડુભ પનોસે ષુદાનાસોનાપાકહયાના (વય હાના મિાનાયાન હહા) ।નદ ષમિાનનનિુપિા- કહયાના વય મન્ શ્રાનમેસહોન હહા માનક નહે વેગાનિનિગા ોડ નહે ડયિનીનિ નિ માનિહવિ ોડ નહે ।નભય મોદેનન પેનોદ્ થહે ડનિસન ોને સિ વાસેદ ોન નહે સનોનય ોડ નહે 'જહાવસિહયાપુનાના' ।નદ સિ દેવોદિ ોડ ।ભભ સકભિઉ થહોગહ ।ન નિદેપેનદેનન ોનક, નિસ પભિન સિ વેનય સભેનદેન્ થહે સનોનય યેનનેસ ।ોનદ નહે ભેવે ।નદ માનનાગિ ોડ ષુદાનસહાના ।નદ ષહાસહકિાઉ વાનાસિ દેવયિસ ।ને નિનનોદુયેદ નિ નહે સનોનય્ થહે દેસયનપિનીનિ ોડ વેનનાસ સિ દદિાયનયિ થહે નિડહેનયે ોડ ષાનસકનાનિ માનનેનસિમ ।નદ સનયભ સિ પેનયેપનવિભ થહે યહાનાયનેન ોડ નહે વભિભાનિ હાસ વેન પોનનનાયેદ ોનિહ સુયયેસસ, નહોગહ ડનોમ નહે મોદેનન સનાનદ પોનિન નહાન સિ ડાભનય્ થહે ષમિાનનનિુપિાકહયાના, નહોગહ નિયોમપભેને, સિ ।ને પોયહ માકનિગા ોનક ોન ।યયોનન ોડ નિસ દગિનિડિદિ પનોસે નિ યોમમેનદાવભ દેસયનપિ- નવિ પાસસાગેસ્ ૨ન સિ માનકેદ વય ।નનડિયિભિ ।નદ યુમવનોસ દેનાભિસ ।નદ્ નનાનુનાભ ।નદ્ નનોભસિનયિ દાભિગેસ્ ષમિાનનનિ સિ નહે દુગાહનેન ોડ ષનિગા છહનિનાવાનમા ોડ શ્રનયાવાનના ષહે ોસ માનનોદિ નો પુમાન નિ યોનનિગાનીનિ છહનિનાનગાદા,

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

સોનોડ ઘનિગ ઙ્નદનાસાના, ષહે સિ દેસનિદ નો વેયોમે ।ૌદિૌ થહે દેનાઉિસ

ોડ હેન ગનૌનહુ પ નો નહે ।ગોોડ ડુનોન ।નદ યોનસેટેનનઉય હેન માનનાગિ

।મે નયિઉય દેસયનવિદ્ થહે શનાનન સનોનય ।ડોન માનનાગિ સિ ઉડન નિયોમપઉનો

।નદ હેનયે નિસ મિપોનનાનયે, નિ સો ડાન ।સ નહે પઉોન સિ યોનયેનનેદ, સિ નિસગિનડિયિનન

થહસિૌનક માનકેદ । દેડનિનિ મઉિસનોને નિ નહે દેવેઉપમેનનોડ મોદેનન

માનિહઉિપનોસે

શ્રાનદનિ હ્રીૌયહ મસિહના સિ નહે ડનિસન સુયયેસસડુઉ નોવેઉસિનોડ મોદેનન

માનિહઉિહિૌસ । ગનોન સયહોઉન ।નદ માનોડ સાનિનઉય હાવનિ મય નાનુને,

નોમપેનામેનન ।નદ મેનનાઉ માકે-ુપ, હૈૌસ્ોન ।નદ્ોન । ઉનિનાનુેન ઘ

શ્ર ઘનોનિસોન ।નદ શ્રાનદનિ શ્રમવયિા યાનના વયાસૌને હસિ ડાસન ડનૌનિદસ ।નદ

નહેય ।ઉૌયસ દસિયુસસેદ ઉનિનાનય માનોનસ નિ નહેનિ યોનનેસપોનદેનયે થહોગહ

। પૌનિન નિ નહે નાઉમોડ મોદેનન માનિહઉિનોવેઉસ હેૌસ ।ઉસો ।ૌનાનિન નિ

હનિદ્ હિસિ માનિહઉિનોવેઉ 'ઢામેસહૌના' દોઉસૌનિહ નહે સોયાઉિ પનોવઉમોડ

માનિહઉિ ઘનોનિસોન હગિહઉય યોમમેનદેદ નહસિૌનક નિોનોડ હસિ ઉનનોનસ

।દદનેસસેદ નો નહે્નહોન થહે સનોનય સિ વેનય સમિપઉ ઢામેસહૌના સપેનદસ

ેવેનય વનિ હે હાદ ોન નહે ।યયાર્સૌનિોડ નહે ઉાસન નનિસોડ હસિ ડાનહેન ।નદ વેયોમેસ

। પુપેન ઙ્ન સોનયહોડ ઉવિઉહિોદ, હે નોમસ ડનોમ પઉાયે નો પઉાયે, ડાઉઉસ ।

વયિનામિ નો્નડોનેસેન યનિયુમસનાનયેસ, ગોનસ નિ વાદ યોમપાનય, સિ સેપાનાનેદ

ડનોમ હસિૌડિ ।નદ હસિ સોન હેુ ઉનમિાનેઉય ગોનસોવેન નહે દડિડયિુઉનોસિ ।નદ

મેનસ હસિૌડિ ।નદ સોન થહે પઉોન સિ સમિપઉ વુન નિ હાસ નોન વેન સુયયેસસડુઉઉય

હાનદઉેદ્ થહે ઉાનગુાગે સિ સમિપઉ ।નદ દનિયન ।નદ । વનિ દડિડેનન ડનોમૌહાન

ૌસે નોદાય થહે નોવેઉ ઉાયકસ નિ માનય નહનિગાસ વુન ।સ નહે ।મઉસિન માનિહઉિ

નોવેઉોડ મોદેનન નમિસ, નિ હાસ યેનનાનિ હસિનોનયિાઉ વાઉુોડ મિમેનસે

મિપોનનાનયે હે સિ વેઉિવિદ નો હાવેૌનાનિનેન ।નોનહેન વૌક 'વયિહનિના

ઢાહાસયા' રુ સિ। માતિેનોડ ગમોત સાતસિડાયતીિન તહાત હસિ ગમાનદ- દ્ુાગહ્ોન,

પ્યામાકહ્યા યેવા (ાઊાસિ મ્મિપ્ળા ઢેનુ), ાઊસોૌનતિસ ગૌદ પનોસે

હ્ાનાનદાન હ્હા હ્ાનસેદાન'સ 'ષાસહકિાઊ', તહ્ોગહ નિયોમપઊેત, હાસ વેન

મોમે યાનેડુઊઊય હાનદઊેદૈતિહ। ગમોતેન ગમાસપોલેન તહે સતિાતીિન રુ વેગનિસ

ૈતિહ તહે વનિતહોડ। સોન તો ઘાબેસહીાના હ્હા (ડાતહેનોડ ષહાસહકિાઊ)

ઘાબેસહીાનૌસ। યોનત પાનદતિ ાનદ હે, તહેનેડોમે, તૌક ઊવે તો સે હસિ

ડમિસત વોનન સોન્ શ્રોહઊિ હે સિ ાત હસિ હોમે, હે સિ નેમનિદેદોડ તહે નેયેસસતિયોડ

ાનનાનગનિગ ષહાસહકિાઊ'સ માનનાિગ ઘહાતાકા ષુદાનસહાન થહાકુન ાપપોનસ

ાનદ તહે નોવેઊ ાવનુપતઊયે નદસ્ હ્ાનસેદાન'સ યોમમાનદોલેન તહે ઊાનુગાગે

સિ તોઊનાવઊે હસિોતહેન નોવેઊસ નિયઊદે 'ષાતસિાનવાસવા', 'મ્મિદાયા ષુસે' (યનેુઊ

મોતહેન- નિ- ઊૌ), 'પ્યાઊયુિગષિાનયાસિ ૦ યહાકોસાઊાનાનદ' 'શ્રુનાના- વનિાહ' ાનદ

'યવમિાગમાનાનાહાસયા' 'શ્રુનાનાવનિાહ' દોઊસૈતિહ તહે સોયાઊિ પનોવઊેમ ાનસિનિગ

ુતોડ। સેયોનદ માનનાિગે નિ ાનોઊદ ાગે હ્ાનસેદાનૌસ તહોનુાગહઊય

યોનવેનસાનતૈતિહ તહેૈસતેનન કનીઊિદગે ાનદ યુઊતુમે ાનદૌસ હનિસેઊડ।

ગમોસત સોયાઊિ નેડોનમેન, હે ાદવોયાતેદ તહે યુસોડ ઊેમાઊેદુયાતીિન

થહનુાગહ હસિ તહોગહત- પનોવોકનિગ નોવેઊસ, હે સોગહત તો વનનિગ તો ઊગિહત સોમે

તયપયિાઊ સોયાઊિ પનોવઊેમસોડ મતિહઊિ હે હાસ તહે યહાનમનિગ માનબેનોડ

નાનનાતનિગ તહે સતોનય તહોગહ હસિ યહાનાયતેનસિાતીિન સિ મિમાતુમે હસિ ઊાનુગાગે

સહૌસ। નેમાનકાવઊે ાદવાનયેલેન હસિ પનેદેયેસસોનસ્

થહેનોડ નોવેઊૈનતિનિગૌસ ડોનમાઊઊય નિાુગુનાતેદ વય ઢાસવે- હાનિ

ડાઊ યાસા (ુતહોનોડ 'મતિહઊિ- યાનપાના') ૈહોસે નોવેઊ 'ષામાતિ' દદિ।

તમેમેનદ્ોસ સેનવયિસ્ રુ સિ ાન ાઊઊાગોનાયાિઊ ાનદ દદિાયતયિ સતોનય ાનદ તહે ઊેસસોનસ

ાને તાકેન ડનોમ તહે ઊડોિડ તહે હેનો, માનોનાતહા ડાવહ થહે તહેમે યેનતનેસ

નુાનદ તહે શતનાવાગાનતે શપેનદતિુમે, પોમપ, સપઊેનદ્ોન ાનદ સહૌોન તહે

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

[illegible]

ાિ઼ેનાઙે

શ્રુનયાનાનદ દ્દુહાૌનોને 'મનિહબિ યાનપાના' હે હાસ વેન મુયહ

નિઙણુનયેદ વય નહે બેનગાાઘિ નોવે઼ઘસિનસોઙ હસિ ાડ઼ે હસિ દિાઘ હેનો, ૈાગાાનાનદા,

સિ દુયાનેદોનૈસનોન ઘનિસ઼ હે, નહનોુગાહ હસિ નોવે઼ઘ, ાદનોયાનેસ નહે નેડોનમ

પનોપોસેદ વય માનિહબિ માહાસાવહા

થહે મોસન દોમનિાનિગા નોવે઼ઘસિનોઙ નહે મોદોન માનિહબિ બિનિનાનુને સિ

શ્નોઙેસસોન હાનમિોહાન દ્દુહા હસિ ઙાયબિ પેન હાસ માદે માનિહબિ નોદાવઘે ાવેન

ાઘાનગે પાનનોઙે ાસનોન સ્નદાિ ાનદ હસિ સનોનેસિ ાને નૌ નાનસઘાનેદ નિનો ાઘઘ

નહે ઘાન઼ગુાગેસોઙ સ્નદાિ હસિૌનિનય નેમાનકસ ાને સમિપઘય સુપેનવ઼ હે હાસ

ાયટુનિદ ા નાને નોનોનઘય ઙોન હમિસેઘઙ વુન ઙોન નહે ઘાન઼ગુાગે નિસેઘઙ઼ સ્ન સિ નો

હસિ ઘાસનનિગા યનેદનિ નહાન નિ સપનિોઙ હસિ સાનનિસિાનાિનોઙ ાઘનોસનેવે઼નયનહનિગાોઘદ,

હે હાસ સુયયેદેદ નિ વેયોમનિગા પોપુઘાન ાનદ સિૌદિઘય નોદોન ાયયોનનોઙ

હસિૌનિ ાનદ યોમનોન સેનસે઼

હસિ નોવે઼ઘ ઘકિ 'પ્યાનયાદાના' (૧૯૩૦- ૩૩; ાઘનોદય ઙબિમેદ) ાનદ

'યવ઼નિાગામાના' ઙોનમ ા પાનિ઼ થહે સનોનયોઙ 'પ્યાનયાદાના' સિ ાસ ઙોઘૌસ:

'છહાનદયિહાનાન મસિહના, ા માનિહબિ યુ઼ોનહૌઘઘ વે઼નસેદ નિ પ્નગાઘસિહ

નોવે઼ઘસ ાનદ વૌકસ ાનદ ઙુઘઘોઙ ાદમનિાનાિન ઙોનૈસનોન નયપોઙૌમેન,

સિ માનનોદિ નો ા પોન બિઘનિનાને વ઼બિઘાગે ગાનિઘ નામેદ જુયહયહિ યા઼ હસિ

દનોમસ ઙોન ા મોદોનુ પ- નો- દાને ગાનિઘ નહુસ સનાનદ સહાનનેદ઼ સ્ન સિોન

નહે ઙુાનહ નગિાહનોઙ માનનાગિે નહાન હે ઘોનસ નહાન હસિૌઙિ સિ

ુનસોપહસિનયિનેદ, ટુનિ, નિાદેપન ાનદ બિઘનિનાને઼ ષહે દોસ નોન કનૌ

ાનય મોદોન માનનોસ઼ સ્ન નહે બેશન વ઼ોણુને, હે સિ નેયોનયબિદ ાનદ

ાગાનેસ નો ઘવે઼ૌનિહ હેન ઙિ સહે નેયેવિસ નાનિનિગા નિૌસનોન માનનોસ઼

હેન વનોનહેન, ઢેવ઼ાનનિામાના, નાકેસ હેન નો બેનાનાસ ાનદે દુયાનેદ હેન

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ાનદ તહેન તહે “યવ઼નિાગામાના” તાકેસ પલાયે કત સિ વ઼ેનય઼ ાેમાનકાવલે તહાત

તહેસે તાૌ નોવ઼ેલસ (તહોૃગાહ ડોનમનિાગ પાનત ોડ ોને) ાે મિમેનસેલય઼

પોપુલાન નિ યોનસેનવ઼ાતિવ઼ે મતિહવ઼િ હે ાદવ઼ોયાતેસ તહે યુાસે ોડ ડેમાલે

ેદુયાતાૌિન નિ। વ઼ેનય઼ સુવતલે માનનેન઼ થહે ોનગિાનિાલતિય઼ ોડ તહે ોૌનક લેસિ

નિ તહે ડાયત તહાત હે સુયયેસસડુલલય઼ વનાનિાગસ તો તહે ડોને તહે યોનડલયિત ોડ

દિાસ વેતાૌન તહે ોલદ ાનદ તાૌ સયહોલ નિ। મોસત હુમોનુસ ાનદ

સાતિયિયાલ માનનેન઼ હે સિ યનાતિયિસિદ વય઼ તહે યોનસેનવ઼ાતિવ઼ે યવ઼િયલે વુત

ાદમવ઼િદ વય઼ તહે મોદેનન યુાતહ઼ થહે યહાનાયતેનસ ોડ તહે નોવ઼ેલ ાે મોને

નિતેાેસતનિાગ તહાન તહે હેનો ાનદ હેનોનિ઼ યન઼ હ, પ્ય મસિહના સાય઼સ :

“થહે યહાનાયતેનસ ોડ તહે તુમપેત-તોનગુેદ યહુનમુનકાકાં; તહે વ઼ેનૌલયોમનિાગ

શ્રવ઼ેસહાનાનાં; તહે પૌન સમિપલે મોતહેન ોડ તહે હેનોનિ, ડ઼ાલકાકાં

ાનદ તહે પતોદાતે માનકાગામાવાલાં; માતુકાળાં, ોૈહો લકિ મેમેદતિહ’સ શ્રુસતનિ

શ્રૌનતાૌનતહ, ાપપોનસ તો વે ાતહોન’સ મુાતહપેયિ; હ઼હાનકહાનદિનાતહ, તહે

મિપોનતાનત સમિપલેતોન, ોૈહો ગોૌસ તો। યોયતોન તો ગોત। તેલાગાનામ તનાનસલાતેદ

તો હમિ; થુનનાં હ઼ા, તહે ઘહાતાકાનાળ, ોૈહો યલાસસડિસિ તહે સેતતલેમેનત ોડ

માનનાગિોસ નિતો તહેને યલાસસેસ : પ્યહાનકહાનુાા; થાનતાનુાા, ાનદ થહાનતહાનુાા;

ડ઼ાલકાકા, ોૈહો પાસસેસ તહે વોનદસ ોડ યોમયિ ાનદ ોાયહેસ તહે ાતસકતિતસ ોડ તનાગયિ

ોૌનલદ; ાનદ ઢ઼ેવ઼ાતિમિાના ાલિસિ પ્યાનતાિ, ોૈહો સિ ાનશ્રાુસિ તો માનનય઼ હસિ સસિતેન

તો। ‘મોદેનન’ ગેનતલેમાનાૌતિહ તહે પનોસપેયતસ ોડ હગિહ પોસતાિોનિસ ોડ લડિ ાનદ

સિ ાલાૌય઼સ ાોદય઼ તો ોયોનયવિૌહાત હાસ ગોને ાસતનાય઼ ાે ોને ાનદ ાલલ

માસતેનલય઼ યનાતાિોનિસ઼”

ોેસદિસ વેનિાગ। માસતેન હુમોનસિત, હાનમિોહાન હ઼ા સિ। સકલડુલ સાતિનિસિત

ાનદ। સુયયેસસડુલ યોમેદાનિ઼ શ્રોૌહાત તહોસાનદસ ોડ ોડોનમેનસ ડાલદ તો દો નિ

તહે લાસત હુનદનેદ યોનસ, હાનમિોહાન માવુ દદિ તાૌતિહ। સતનોકે ોડ હસિ પેન઼

થહે પેન, નિ ſહસિ યાસે, સિ મſિહſિ (ſોſ ſિ) ſહſ ſહે સૌſદ વુſ ।ઙસો ſહે

વોઙમſિોસ સપેયહેસ છહſદિ- યહſſ, ſહે હેſો, સિ । સુપેſસેſસાſિવિ

ſિદવિદ્વિ ।ſદ ſહે ।ſહોſ વેઙિવિસ ſહſ હે યોſſિસ ſો વે સૌ વેſ ।ઙોſ

હસિ પાſિઙુઙે શપેſિયે ।ſિહ મસિસ ſિઙ હસિ દિઙસિમ યોſſિસ ſિઙ હે

ſેſસ ſો ſોſમાઙſિય વય ſહે પેſſય દેવયિ ।ઙ ſિſોદુયſિ । 'માહſમા' (ſહે

સિ ſોſ ઙસે વુſ ſહે ઙાſહેſ ।ઙ હસિ ઙાſહેſ- ſિ- ઙૌ) ſહે ।દવસિસ હમિ ſહſ ſહે

દુયાſિ ।ઙ ſિઙ સહોઙદ વે યોſદુયſદ ſિ ।યયોſદાſયે ।ſિહ ſહે ſદાſિ

ſાદſિ ।ſદ ſોſ ſ ।સſેſ ઙſિસ

શ્રસ ।ſહય સોſ ।ઙ હસિ ।ſહય ઙાſહેſ (શ્રાſદિ હſાſદાſ હ્ઙ

'હſસેદાſ') હſમોહſ ſાવુ હાસ મિવિદ ſહે ſઙ સપſિ ।ઙ મſિહિ હસિ

ſોવેઙસ વેſ ſહે મિપેસસ ।ઙ હſદય ।ſદ ષહકેસપોſ ।ſદ હસિ યોમમાſદ

ſેſ ſહે ઙſુſ, યોઙઙ્ઙિ દિſિસ, યોſસſુયſિ ।ઙ સેſોſયેસ ।ſદ ſહે

ſય ।ઙ પુſſિ ſહſિસ, ſિ ।ſ ſિſિઙ માſેſ ।ſ સુપેſ હે હાસ

સુયયેદેદ ſિ યſાſિ । સયહોઙ ।ઙ સહોſ સſોſય હસિ પુſોſ યſિયિસિમ ।ઙ ।ઙઙ

ſહે સોયાઙે વઙિસ ।ઙ ſહે ſમિ ſહſોſહ હસિ ।ſિſિસ હાસે ।ſદ । ſામે ઙોſ

હમિ ।ſદ હાસ યોſſાવિſદ । ઙſ ſો હસિ સુયયેસસ હે સિ । માસſેſ ।ſſિſ- ſોવેઙસિſ,

સહોſ સſોſય ।ſિſ, હુમોſસિſ ।ſદ ।ઙસો । પોſ બેસદિસ ſહેસે ſો ſોવેઙસ,

હſમોહſ ſાવુ હાસ ।ઙસો પુવઙસિહેદ સુયહ હુમોſસ યોઙઙયſિસ ।ઙ સſોſસિ

ઙકિ 'વકિſ શ્રાહુſ', 'ઢſſાસાઙ', 'ષહſſાſકાકા થાſાſſ' ।ſદ માſય ।ſહેſ

ſહſિſસ હſમોહſ ſાવુ સિ ſહે મોસſ ।ઙઙ ſદ ।ſહોſ ſિ મોદેſ માſિહિઙિ

।ſદ હસિ પોમસ ।ſ ટ્ઙઙય પુſોſ વુſ હુમોſસ હે હાદ માદે માſિહિઙિ

પોપુઙſ ।ſસદિ મſિહિ

ષાſયહſિſહ હ્ઙ 'ષſાſ' સિ યેſ ।ſોſહેſ ſામે ſો યોſſે ।ſિહ ſિ સો

ઙાſ ।સ ſહે મોદેſ માſિહિઙિ ઙિયſિ સિ યોſયેſદ હે ſેſાઙઙય ।ſિસ

સેનીસિ ।નદ નહેગ્રહન પનોવોકનિગો સસાયસ ।નદ ।નનયિઉસ વુન ।ન નહે સામે નમિ

હે સિ। ગમેન પોન ।નદ નોવેઉસિન્ શ્રસ।નિતિ।ઙ મેઙનિદ પનોસે, હે નાનકસ

હગિહે ટ્ર।ઉઉ્ય ।સ। નોવેઉસિન્ હસિ નોવેઉ 'છહાનદ।ગાહાન' દેપયિનસ નહે સયેનો।ઙ

। વાનહનિગ ઙેસનવિાઉ ।ન નહે ઘાનગેસ નોન ષમિનાગિહાન (યસિનનયિન મેગ્રુસાનાિ

નૌ માનકેદ વય નહે ઙામોસ ઢાળેનદના મનદિગો), હૈન સુયહ યોનગમેગાનોનિસ

નાકે પઉાયે।ન ।ઉઉ।સપયિોસિ।યયાસોનિસ ઉકિ ઉનાને યઉપિસે, નહે સોઉાને યઉપિસે

।ન નહે ઉકિ થહે નહેમે।ઙ નહસિ નોવેઉ યેનનેસ નોનદ નહે મેસયુનિગ।ઙ। ઉદય

ઙનોમ। નુઙઙાનિ ।ન ષમિનાગિહાન હૈન સહે હાદ ગોને નો નાકે। વાનહ।ન નહે

।યયાસોનિ।ઙ। ઉનાને યઉપિસે (છહાનદ।ગાહાના) હસિ દેસયનપિનોનિ।ઙ નાનુમે

।નદ।ઙ નહે વાનેગિાનેદ યોઉન।ઙ નહે મુઉનાિદે નિ નહે યોનગમેગાનોનિ સિ

વોનઙ્ઉ ।નદ ।ન નમિસે શયનિનિગ્ હસિ પોન।ઙ મિાગનિાનોનિ સિ માનવેઉઉેસ્

હે સિ। સેનોનિ।નિતિ ।નદ હસિ નોવેઉ।સ।નિતિેન ઉેનગ વેઙોને હાનમિોહાન

માવુ'સ્ 'પ્પિાના' સિ। માન।ઙ નહે।નનહ ।નદ સેસ નહનિગસ ઙનોમ યોમમોન

માન'સ પોનિન।ઙ વેોહે સિ યાપાવઉ।ઙ યાઉઉનિગ સપાદે। સપાદે વેનય ઙૌ

।નસપોકેન પેનસોનસ।ઙ હસિ ઉકિ ।મ નહેમ નિ મોદેનન માનિહઉિ ઉનિનાનુમે હે

હાસ દસિયોવેનદ સોમે નકનોન માનિહઉિ સોનગસ ।નદ હાસ।નિતિેન યનનિયિાઉ

।સસાયસ ।નદ ।નનયિઉસ।ન નહેમેસ મેઉાનનિગ નો માનિહઉિ ઉાનગુાગે ।નદ ઉનિનાનુમે

"છહાનદ।વહાગા"।ઙ ષહનકિનસિહના થહાકુન ।નદ 'માદાનાપિનિળાના'।ઙ થુઉાપાનિ

ષનિગહ ।મ ઙ્ઉઉ।ઙ ।પપામેનન।નઉદઉ્ય।સિદોમ ।નદ।નિતિેન નિ। નોન પનોસે

સનયુઉ થહેય માય વે યઉાસસેદ ।સ નમાનનયિ માનિહઉિ ઙોઉક- નાઉેસ થહે 'છહામુનદા'

।ઙ ઙાકસહમપિાનિ ષનિગહ સિ। નહનઉિઉનિગ હસિનોનયિાઉ નોવેઉ ઙન મેઉાનેસ નો નહે

દસિાપપોનાનયે।ઙ નહે નૌ દુગાહનેસ।ઙ વાનદહામાના નો નહેનિ હેનોન ઙનોમ

। મુગાહાઉ ઘોવેનનમેનન શ્રોઙઙયિોિ ઙાશમપિાનિ ષનિગહ સિ।નો।ઙ નહે સુયયેસસઙ્ઉ

પનોસે।નિતિસ ।નદ યનનિયિસ।ઙ માનિહઉિ હાનિ મિાનદાન થહાકુના 'ષાનોળા'।નોને

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ાનદ પહ્નાસેસ્ હે દોસ નોન ઊમિતિ હસિ સયોપે નો ાનય પાનનયિુઊાન પોનિન્ શ્રસ।

માનશ્રસિન, હે વનનિગાસ નો નહે ડોને નહે યોનનોમપોનાનય સોયાિઊ વ઼ઊસ ાનદ ગાવિસ હસિ

ૌન સોઊનોનિ ોડ ાઊઊ નહે પનોવઊમસ્ હસિ 'નાઊયહાનમા' ૌનિતિોન ોનગિનિાઊઊય નિ

માનિહઊિ ાનદ યેન નો વે યોમપઊોદ) પનિપોનિનસ નહે શ્રપઊનિાનોનિ નિ ઙુદાઊ

સોયેનિય્ હસિ 'મ્માવાનુનયિા' ાનદ 'નાવા નાનેસહાનાનાનહા' ાને ટાઊઊય મિપોનનાનન

ડનોમ ઊનિોનાનય પોનિન ોડ વ઼ોં

ઙપેનદના હ્હા 'વ઼યાસા' સિ। નોનેદ નોવ઼ઊસિન ાનદ સનોનય ોતિન્ નય

પનોડેસસોનિ હે સિ ાને નગાનિન વુન હે સેસ હસિ પેન મોને નહાન હસિ હામમેન્

હસિ યોનનનાવિુનોનિસ નિ નહે દોમાનિ ોડ માનિહઊિ હાવે વેન મિમેનસે સ્ન હસિ

નોવ઼ઊ 'પુમાના', હે હાસ વ઼ેનય સુયયેસસડુઊઊય દસિયુસસેદ નહે નસિ ાનદ ડાઊઊ ોડ

ેમોનોનિસ ોડ। યુોનગા માન, વ઼મિાઊ, ોહિન હે યોમેસ નિનો યોનનાયન ોનિહ નહે

શ્રનાવાસ઼ મિાનિહઊિસ ોડ માનવહુમ્ નોનિગા દસિાપપોનિોદ, હે દેયદિસ નો ેમાનિ

। વાયહેઊન વુન નિ નહે ઊનગા નુન વેનિગા ડોનયેદ વય નહે ાઊનિગા ોનિડ ોડ હસિ ઊદેન

વનોનહેન, હે માનનોસિ। ગનિઊ શ્રડોન નહાન હે વેગાનિસ નો ેમાઊસિ હસિ મસિનાકે ોડ

નોન માનનયનિગો ાનઊનિ થહે નોવ઼ઊ હાસ વેન ોઊઊ માનાગોદ ાનદ નહે ઊનગુાગો

સિ ગોદ્ વ઼ઊઊાગો ઊડિ, યોઊઊો ઊડિ, ઊવે ાનદ નોમાનયે ાને ોઊઊ- વનોુગાહનુોન

નિ નહસિ નોવ઼ઊ 'વ઼યાસાળિ' સિ। ડનિ ોનાનિોન ોડ સોન પનોસે હે હાસ વેન ોોનદેદ

નહે ષાહનિયા શ્રકાદેમિ શ્રિનાપિ (ડોન ૧૯૬૯) ડોન હસિ 'યુ શ્રાનના' (થોૌ ડેનોનસ)—।

નોવ઼ઊ ોનાનિોન નિ। નો સનયઊ

ોગાનાનદ હ્હા'સ 'નાહાઊામાનુસા' દાઊસ ોનિહ નહે સોયાિઊ પનોવઊમસ માનિઊય

યોનનેયનેદ ોનિહ નહે પનોવઊમ ોડ માનનાિગ઼ે શ્રસ। ેપઊય નો નહસિ નોવ઼ઊ,

ષહાનદાનાનદ હ્હા ોનોને। સેયોનદ નાને નોવ઼ઊ 'હ્યાવાના', હાવ઼નિગા ઊનિનઊ ઊનિોનાનય

મેનાનિ થહે 'નાનમાનુકહા' ોડ શ્રોદહા મ્માનાયાન હ્હા સિ વુઊગાન્ થહે

મનિહઊિનકા ોડ 'મનિહઊિા મહિનિા' (૧૯૩૫) યોનનાનિસ ાન ાયયુોનનો ોડ નહે ઊસિન ોડ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ૈનાિતાસ ાનદ નોવ઼ેઉસિનસ્ મોને નહાન ોને નહોુસાનદ નોવ઼ેઉસ નિ માનિહિઉિ ોને યે઼ન

ુનપુવઉસિહેદ્ શ્રોનહેન મિપોનાનાન નોવ઼ેઉસ નિયઉદે 'માઉ' વય઼ ષુનેનદના ૄહ઼

'ષુમાના', 'ષેવ઼ા' વય઼ ૨સહાનાનહ ૄહ઼, 'વ઼દિાગાનિ' ાનદ 'વ઼નિાક઼ાનયા' વય઼

છહાનદનાનાનહ મસિહના "શ્રમાના" "શ્રમાના" દોસ નોન સેમ નો હાવ઼ે ાયટુમિદ

નહે સનાનુસ, હે હાસ ાઉ઼ોદય઼ નિ ોનહેન વનાનયહેસ, નિ હસિ નોવ઼ેઉસ — નહેય઼ ાને

ગોૈદ વુન નોન નેમાનક઼ાવઉે ડિ સનુદૈદિ નિ નહે વાયક઼ાગોુનદ ોડ ોનહેન

યોનનોમપોનાનય઼ નોવ઼ેઉસ્

યન્ જનાળક઼સિહોને વ઼ાનમા માનપિાદમા, ુનહોન ોડ ાવોુન ા દોઉેન ોડ

નોવ઼ેઉસ, હાસે ાનનેદ ા નામે ાસ ા નોવ઼ેઉસિન્ હસિ પુવઉસિહેદ નોવ઼ેઉ સિ

"વ઼દિયાપાનિ" ૨ન સિ ા હસિનોનાયાિઉ નોવ઼ેઉ ૨ન હાસ માનયે શયનિનિગા પાસસાગોસ ાનદ

નહે ઉાનગુાગો સિ ટુનિ ગોૈદ હે સિ મોને હસિનોનાયાિઉ નહાન ા ઉનિાનાય઼ ાનનસિન

ાનદ હસિ નાનનાનોિનિ ાસ ા નોવ઼ેઉસિન હાસ સુડડેનેદ્ શ્રોન નહે ોહોઉ, નહે નોવ઼ેઉ સિ

ગોૈદ વુન નોન યોમપઉેનેઉય઼ ડને ડનોમ વ઼ેનવોસનિય઼ હસિ 'શ્રનદહાનાનસિહોૈના' સિ ા

માળોન યોનનાનવુિનોિનિ નો માનિહિઉિ ાસ નિ દસિપઉાય઼સ હસિ ોૈદિનહ ોડ વ઼સિોૈનિ, ગનાસપ ોડ

નહે યોમપઉયાિોદ સનુિાનોિનિ ાનદ ગનાપિ ોવ઼ેન સનયઉે ાનદ મેયહાનસિમ્ હે હાસ

ાદદેદ ા ડેનહેન નિ હસિ યાપ ડુનનહેન વય઼ હસિ ાનોનહેન મિપોનાનાન નોવ઼ેઉ 'ડ઼ેનાક઼િા

વ઼ળિાય઼' વાસેદ ોન નહે ડાનોુસ ડેઉક઼ વાઉઉાદ ોડ મનિહિઉિ હસિ સહેનાન નોવ઼ેઉ 'પ્યાનાક઼િ'

સિ ોને ોડ નહે ડૈ નોવ઼ેઉસ પોનાનાય઼નિગા નહે યુોનનાનયસદિ ાનદ ઉડિ ોડ ા

મુસહાહાના હસિ મ્રાક઼િા જાનળાના હાસ ોૈન ડેન હમિ નહે ષાહનિયા શ્રક઼ાદેમિ

ોૈનદ્ માયાનાનદા મસિહના હાસ ાનનાનિદ સોમે માનુનાનિય નિ નહે ાનન ોડ

ૈનાિનિગા નોવ઼ેઉસ નિ હસિ "જાહિાનિ- શ્રાનિ- શ્રાનહાના" થહે નોવ઼ેઉ હાસ નાસિદ ા ગોૈદ

દાઉ ોડ યોનનોવ઼ેનસય઼ ામોનગા નહે ઉનિાનાય઼ યનાનિયિસ્ હસિ ઉાનેસન નોવ઼ેઉ નનનિઉેદ

"પ્યહોના શ્રુન છહમિાયિા" (મ્રસન ાનદ જનિદ) ાનનોમપનસ નો દેપયિન નહે ઉડિ ોડ નહે

ઉોૈન ોનદેનસ નહનોુગાહ નહે મેદુમિ ોડ નોવ઼ેઉસ નિ માનિહિઉિ "શ્રગા- મોમે- શ્રાનહેન"

(ઢપિ-ૌાશ- ષાોિ) (। ચોઊઊયાોિ ોડ સાોગ્રસિ) સિ ।ગાોાહેન ઊતિનાનાય ।ાામપાન માદે

વય માયાગાગદ મસિહ્ના ોિહ સુયયેસસ હે સિ મોગ્ર સુયયેસસડુઊ ।સ । ગોલ્ઊસિાન

।ગદ સહોનાન સાોનાયૌનાિતિન ાહાગ ।સ । પોાન ષોમાદેવાા'સ ''છહાગો યાિ'' ।ગદ

''જનાહ્મા શ્રુસિાયહ'' દેસેનવે મેગાોિ ડોન ાહેપિ ાગાોમેગા ોડ ાહે ાોપયિાઊ

પગોવઊમસ ગ્રઊાાગાિ ાોાન સોચાઊ ઊડિ જાદગા મિાનાયાગ યાસ હાસૌનાિતિોગ ।

સોચાઊ ગોલ્ઊ ગાતિઊદ ''છહાગદનાકાઊા'' શ્ગ સિૌાિહોાન ।ગય ઊતિનાનાય મેનાાિ

યહપિગદના'સ ''જહોાકવા'' સિ । પગોાગ્રસસવિ ગોલ્ઊૌાિહ દિાઊસિમ્ હસિ ।ગાોાહેન

મિપોનાાગા ગોલ્ઊ સિ 'પાદો શ્ર પોઊિ' ઘાગાાપાાિ ષિગિાહ હાસૌનાિતિોગ ''જાયહ્યહાકા

માિ'' (। સોચાઊ ગોલ્ઊ) ડાઊતિા'સ ગોલ્ઊ ''શ્રુનાિહલ્પિ- પુાના'' હાસે વોકેદ મુયહ

યનાિતિયિસિમ િ ગ્રયેગા ામિસ હવિાકાગા'સ 'યુ પુહેસા પા જાાા' ।ગદ 'મિાહ પાાહુ

મિાહ' ।ગદ ઢામાગાગદ ઢેનુ'સ 'ચોદહ- શ્રુહોઊ' ।ગ્ર મિપોનાાગા ગોલ્ઊસ ોડ

મોદેનગ ામિસ ।ગદ દેસેનવેસ ।પપગ્રયાિોિ 'યુદહ- શ્રુહોઊ સિ । લ્નાય સુયયેસસડુઊ

ગોલ્ઊૌાિહોાન માકગિા ।ગય ગ્રડગ્રનચે ાો સેશ્ શ્ગ ગ્રડઊયાસ ાહે ઊડિ ોડ ઊૌન

ોનદેન િ મતિહિાઊિ

ષહાઊિગદના મોહાગ હહા, ૌહો હાસ સપેચાઊસિદ િ ાહે સાુદય ોડ મોદેનગ

માતિહિઊિ ઊતિનાાુગ્ર, હાસ ।ઊસૌનાિતિોગ સોમે મિપોનાાગા ગોલ્ઊસ ।ગદ સહોનાન

સાોગ્રસિ હસિ યનાિતિયાઊ સાુદસિ ।ગ્ર, ોડ ચુનસે, ાોદ્ હસિ ગોલ્ઊસ દાઊૌાિહ ાહે

સોચાઊ ઊડિ ોડ મતિહિાઊિ ।ગદ હસિ યહાનાયાોનાસિાોિ, દેાાઊિસ ।ગદ સાોનાય દેસેનવે

યાગ્રડુઊ ચોગસદિનાાોિ હસિ ''માદહુસનવાગિ'' સિ । લ્નાય ડામુસ ગોલ્ઊ ોડ

મોદેનગ માતિહિઊિ ઊતિનાાુગ્ર ઢાળાકામાઊ હાસ પેગાાનાાગિો યેસ ।ગદ હસિ પેગ

સિં ટાઊઊય પૌનડુઊ િ દેપયિાગિા સયેગેસ ।ગદ સયેગેગ્રસિ હે વનાગિાસાુાન ાહે

માગિ ડાુગ્રસ ોડ ાહે લ્ઊિસ ોડ સોચાઊ ઊડિ ।ગદ હસિ પોગિા ોડ લ્ૌ િ હસિૌગ

યહાનાયાોનાસિાાયિૌાય હસિ 'શ્રદકાિાહા' હાસ વેગ સેનાઊિસિદ િ 'શ્રકહાના' ।ગદ હાસ

સુવસેટ્રેગાાઊય વેગ પુવઊસિહેદ થહાન ાઊઊસુ સ ।લ્ોાન હસિ ।નઊિ ઊતિનાનાય

ૅશપેનેિયે િ છાઉયુનના ઢાળ પ્પામાઉ'સ યોઉઉયનાિ ોડ સહોમન સનોનેસિ હાસ મેયેનનઉય઼

વેન પુવઉસિહેદ ડનોમ ષનિદનુ િદેમ નહે યાપનાિ 'ડ઼ાઉકા- પાગા'

મોનહ ષહાઉિનદના મોહાન ાનદ ઢાળાકામાઉ ાને સુયયેસસડુઉ ાનનસિનસ ાનદ નહેય઼

હાવે ૈનદેનડુઉ યાપાયનિય઼ નો ગુગે નહે હુમાન ઉઉનિગાસ ાનદે મોનાિસ઼

ષહના ાિનીદ માહિના વાનમા'સ 'મ્માયાનમાના' હાસ વેન સેનાિઉસિદ િ નહે મનિહઉિ

મહિનિ સ્ન દોઉસ ૈનિહ નહે નય઼પયિાઉ સોયાઉિ પનોવઉેમ ોડ મનિહઉિ થહુેગાહ ।

પનોમસિનિગા સનામન હાસ વેન માદે હેને, નિ ઉાયકસ નહે ડઉુેનસિહ ોડ । ડનિસિહેદ

ૈનાનિન઼

થહે મોસન મિપોનનાનન સોયાઉિ પનોવઉેમ ોડ મનિહઉિ િ મોદેનન નમિસ સિ

નહે પનોવઉેમ ોડ માનનાિગિ, ૅદુયાનાિ ોડ ગાિઉસ, ૃટસનાિ ોડ દાૈનય઼ ાનદ ોનહેન

ાઉઉેદિ માનનેનસ઼ થહે નોવેઉસ, ૈનાનિનેન સો ડાન, હાનદઉય઼ ગો વેયોનદ નહસિ યોમમોન

નહેમે ૈનિહ નહે શયેપનાિ ોડ઼ ાનના, માનપિાદમા, પ્પુમાન ઘાનગાનાનદ ષનિગાહ,

વ઼યાસા ાનદ । ઉાં ોનહેનસ઼ થહેસે નોવેઉસિનસ હાવે ૈનાનિનેન ોન નોપયિસ ોનહેન

નહાન નહસિ઼ શ્રેનિહ નહે ગનાંનહ ોડ નિદુસનનેસિ ાનદ યહાનગો િ નહે પાનનેનન ોડ

વ઼ઉિઉાગો ઉડિ, નાૈ નહાનેસિ ાને યોમનિગુ પ મેસસસનસ઼ માનપિાદામા, શ્નાવહાસ

પ્પુમાન છહુેદહાનય઼, માનહુનાનાનહ છહુેદહાનય઼, ઢાદહાકનસિહના છહુદહાનય઼,

ષોમાદેવા, ઢામદેવા દ્હા, ષહામવહુનાનહ માઉાસિ 'મુકુઉ', ઢુપકાનન

થહાકુન, મેનોદે માહિના વેનમા, માદહુકાન ઘાનગાદહાન, ઘાનગોસહ ઘુનળાના,

મ્માગેનદના પ્પુમાન (ુનહોન ોડ 'ષાસાના'પહાના—નહે પ્પનોન), યહમિનદના,

"ષહનાસિહ", ષહના ઢામેસહ, સ્ઉાનાના ષિનિગાહ, ઘોપકિનસિહના યાસ, "હાનસનાળ" ાનદ

ોનહેનસ ાને ડાસન યોમનિગુ પ માનપિાદમા'સુ નપુવઉસિહેદ નોવેઉસ સહાૈ ।

નાૈ નનેનદ થહે નાૈ નનેનદ હાસે શનેનદેદ નિસ ગનપિોવેન નહે નાૈ સેન ોડ

ૈનાનિનસ઼ ષહના ઢામેસહ સહાૈસ । પનોમસિનિગા યાનેમ ાસ । નસિનિગા નોવેઉસિન ાનદ

સહોમન સનોનય઼ ૈનાનિન઼ માય઼ પનોડેસસાંિ, ।ષુવ-ઢેગાસિનનાન, ઢામેસહ ૈનાનિસ નય઼પયિાઉ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

[illegible]

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका' वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

[illegible]

(२५) [illegible]

[illegible]

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ાાાગેનદના પ્પુમાન, ઢાળકામાઉ, ૩પેનદના હ્રહ્ય 'વયાસા', યન્ હ્ાગદસિહ છ્હ્યનદના

હ્ર્હ્ય, શ્રનાવહ્યસહ પ્પુમાન છ્હ્ોદહ્યનય, હ્યનસનાળ, ઢેવાનિાંમાન ડાઉ, ધુનગાનાનહ

હ્ર્હ્ય 'ષનાસિહ', જાનીદ જાહિનાવ્ાનમા, માનમોહ્યન હ્રહ્ય, ષહ્યસહનાનહ છ્હ્ોદહ્યનય,

ષહ્યમવહ્નાનહ જાઉાસે 'મુકુઉ', ષહ્યમવહ્યવાં પેવાં, ષુવહ્યદના ષુહ્યસનિ,

ાાપિળા ઢેનુ, જુદહનાનહ મસિહ્ના, ષહ્યામાનાનદ થહ્યકુન, ઢામેસહ છ્હ્યનદના

છ્હ્ોદહ્યનય, ાનદ। હોસન ાડ ાનહેનસ હ્યવે માદે નહેમસેઉવેસ ડામુંસ ાસ સહોનન

સનાનયાનાનિનસ નિ મોદેનન માનિહિઉિ મોસનાડ નહેમ ાપે ાઉનોદય કનૌન નિ

ાનહેન વનાનયહેસાડ ઉનિનાનુપે નો ાનદ નિ નહસિ વનાનયહ ાસૌઉઉ નહેપિ

યોનનનાવુિનાનિસ ાપોડ નો મોન નિપોનનાનપે

થહેપિ સનોનાસિ ાપે નિપોનનાનન નિ ાસ મુયહ ાસ નહેયે શપનેસસ ાદમનાવઉય।

નેનસે સનિુનાનિાનિહ નહે હેઉપાડ। સુોનદ કનૌઉદગાડ હુમાન યહ્યનાયનેનસ

ષહ્યઉિનદના મોહ્યન હ્રહ્ય નિ હસિ યોઉઉેયનાનિસાડ સનોનાસિ હ્યસ દસિપઉાયેદ।

નહોનુગહુ નદેનસનાનદનિગાડ નહે હુમાન મનિદ્ "ષુમાના" નિ હસિ 'પ્પાઉાકા

શ્રુનાસહ્કાના' (ઘડિનાડ થમિ) સહૌસ નહે યોનનેમપઉન નિાહયિહ નહે સેઉડ- યેનનેદ

વુનગોસિં હોઉદસ નહે યઉામિાડ। ગેનુસિ ામોનગા નહોનકનિગા યઉાસસેસ;

"માદહુસહનાવાનિ" સિ વાસેદાન નહે ડામુંસ મનિહિઉિ ડેસનવ્ાઉ; 'જાનહિાસપાકાસોસહ્ય'

સિ। સનાનય વાસેદાન નહે સુપેનસનનિાંનિ નહ્યન નહે ઉાનેન પાનનાડ થહ્નસદાય સિ

નિુાસપયિુસિ ડોનુ નદેનનાકનિગા ાનય ગોદાનક ાનદ 'પ્પાનહ્યમુકહનિ' સિ

ેશયેઉઉેનન ડનોમ નહે ઉનિનાનય પોનિનાડ વાૈ, 'જાયિહ્યહ્યઉા શ્રહોઉ (સેઉેયનેદ ડઉૌનસ)

વય શ્રનાવોદહ્ય ાાાનાનિ સિ। ગોદ યોઉઉેયનાનિાડ સહોનન સનોનાસિ પ્પુમાન

ઘાનગાનાનદ ષનિગહ'સ 'જાહિદિ' (ષનોનમ) દેસયનાવિસ નહે સપનિનાડ પેવોઉન ામોનગા

નહે ઉૌન યઉાસસેસાડ મનિહિઉિ ૩માનાનહ હ્રહ્ય'સ 'શ્રદહ્કા ઘહ્યનના' (હ્યઉડ ાન હુન)

પેવાઉસ નહે ાયનવ્નિસાડ નહે મનિદાડ। યુોનગા સનુદેનન્ માનમોહ્યન હ્રહ્ય'સ

"હ્રહ્યગાના" (ટુાનપેઉ), ાગાનાનદા હ્રહ્ય'સ "ષાનયાસિ" ાનદ શ્રમાનનાનહ થહ્યકુના'સ

'ઘાપપા' (થાઉક) ।મે મેમાનકાવઉ ઙોન નહેનિ પસયયહોઊાયિાઉ નોનમેનન ।ઙ નહે

સુવળેયન નિ । ઉયદિ સનયઉ ૩પેનદના હ્રા'સ 'ાકાનિ' (ષહે- ઘોાન) ગવિસ નહે

પસયયહોઊાયિાઉ મેવઊાનીનિ ।ઙ । મનિદ્ જુદહદિહાનિ ષનિગાહ "ઢામાકાન'સ

"શ્નાયાસા" (શ્નનેમપન) સિ યહાનાયનેનસિદ વય નિસ સોવનેનિય ।નદ સિ । પનાસિીનહય

ઙઙોાન્ માનપિદમા'સ 'શ્નાસહા કા મોઊ" (વાઉ ।ઙ માન) ।નદ "પ્યોના એઊી"

(શ્રાહાન વનુગહન યુ) ।મે મેમાનકાવઉ સહોાન સનોનેસિ ।નદ ।મે ડુઊઊ ।ઙ હુમાન

વાઉ માયાનાનદ મસિહના હાસ માદે । સુનવેય ।ઙ સુયહ યોનનાવિનીનિ નિ ।ને

।ઙ હસિ ।નનયિઉસ્ હે માદે હમિસેઊઙ વુસ સિ સુયયેસસડુઊ સનોનય નૈનિનિ હ્રાગદસિહ

છહાનદના હ્રા'સ "ષહવિ' સિ । વેનય સુયયેસસડુઊ સનોનય ।નદ હસિ યહાનાયનેનસિાનિ

।નદ પઊન યોનસનુયનીનિ ।નદ નાનનાનીનિ ।મે નિ નુનેનિહ નહે નમિ હ્રા હાસ

નૈનિનેન ।નઊય ઙૌ સનોનેસિ વુન ષહવિુ સિ ।ને ।ઙ હસિ માસનેનપેયિસ ।નદ સહો

હસિ યાપાયનિય ।ઙ નૈનિનિગા ગોદ સહોાન સનોનેસિ શ્નનોડ્ ૩માનાનહ હ્રા સિ । મોઊ

માસનેન નિ નહસિ મેસપેયન ।નદ હસિ ઙૌ સક્ષેનયહેસ ।મે વોનહ પસયયહોઊાયિાઉ ।નદ

સોયાઉિ શ્નહાનસિહૌનનાનહ ઢેનુ, પ્યાપઊિદેવ ઢોય 'શ્નાવહાકાન', શ્નેમ ષહાનકાન

ષનિગાહ ।ઊસો નૈનિ ગોદ સનોનેસિ ।નદ સક્ષેનયહેસ્ પ્યુઊાનાનદ યાસ મમાનદાન'સ

'છહાનિ શ્રના પ્યાનિયહા' સિ નૈનનહ મેનનીનિનિગા નિ નહે ઙોઊિદ ।ઙ સહોાન સનોનેસિ

જાનોદ જાહિનિ વાનમા હાસ નૈનિનેન સોમે હગિહઊય ઊિઉમનિાનિગા ।નદ

નિનેમેસનિગા સહોાન સનોનેસિ ડુઊઊ ।ઙ નેનદેનનેસસ ।નદ પાનહોસ્ હસિ ઊવે ।ઙ નાનુમે

।નદ નહનિગાસ નુનાઉ સિ માનવેઊઉુસ્ હસિ સનોનેસિ ઊકિ "પ્યાસહ પ્યા શ્નહોઉ",

"શ્નનનાનાનુકહ જાસુનદહાના", "માયહ્યહાકા શ્નયિનિયિ" ।નદ ।નહેનસ ।મે નિનેમેસનિગા

।નદ ગવિુ સ । વવિદિ ।યયુોનન ।ઙ નહે પોપઉ નિ ।નદ ।નુનદ નહે ।મા

સુનનુનદનિગા પ્યોસ્ હિસિ "શ્નાઊઊાવ" નૈઊઉ ગો દૌન નિ માનિહઊિ ।સિ ।ને ।ઙ નહે

મેમાનકાવઉ સનોનેસિ ।ઙ મોદોન નમિસ્ સ્ન સિ નહે સનોનય ।ઙ ।ને નગિહન, સપેનન નિ

। નનાદનિગા વોાન, યાનનયનિગા વાનેનિસિ ।ઙ ।નનયિઉસ, ।ન નહે પ્યામઊ- જાઊાન નિ નાનિય

સોસોન્ થહે યહાનાયઠેનસ નિવોઉવેદ ાપે વોઠમેન ાનદ ઠહે ઠાઉકસ ઠહેય્ હોઉદ

પેવાઉ ઠાુ સ ઠહે મનિદસ ાડુ નસોપહસિઠયિાઠેદ ાનદ હાનદ-ાૈનકનિગા ઉાવુપેનસ

ાૈહયિહ સે ઠહસિ ાૈનઉદ નિ ઠહે નગિહઠ પેનસપેયઠાવિ ાનદ ડેઉ ઠહે પનિયહ ાડ સોયાઉિ

ાનઠાગોનસિમ્ થહે પોસિ ાનદ ઠહે દેસયનપિઠાનિ ાપે સમિપઉયુ નટિ ાનદ ઠહે

ઉાનુગાાગે સિ નિ કેપનિગા ાૈઠિહ ઠહે સઠોનય્ ફઠ સિ વાસેદ ાન પેનસોનાઉે શપેનિયિે

ાડ સુચહ ળુાનેય ાનદ હેનચે ઠહે નાનનાઠવિ હાસ સોમે ાદદેદ ાઠઠનાયઠાનિસ્ થહે

પસયયહોઉગાયિાઉ ાેનસાૈનિ હાસ વેન વનુાગહઠુાઠ નિ । વેનય નયિ માનનેન્ ફઠ

ાૈસ પુવઉસિહેદ નિ મઠિહિઉ મહિઠિ નિ ૧૯૬૨ (મ્રોવેમવેન) શ્રોન ઠહે ાૈહોઉ ાઠ સિ

ાને શચેઉઉેનઠ સઠોનય્ હે સિ ાઉસો । નોવેઉસિઠ

ષહની ડાઉઠિ'સ ચોઉઉયઠાનિ "શ્વનાઠનિદિહિ", ઘાનગેસહ ઘુનળાના' 'શ્રનહાન-ફળોઠ',

ઢુપાકાનઠ થહાકુના'સ "મોમાકાનાકા", પ્પનસિહનાકાનઠ મસિહના'સ "છહાયાનકિા"

ાનદ હાનાૈહાન હ્હા'સ "ઘાપપાસાપપા વવિકા" ાપે મિપોનઠાનઠ પોદનિગા માઠેનાઉિસ

નિ મોદેનન માઠિહિઉિ ઉઠિનાઠુપે ઘાનગેસહ ઘુનળાના ાનદ શ્વનાવહાસહ પ્પુમાન

છહેાુદુાનય્ ાપે ઠહે પનોમસિનિગા ાૈનાઠિનસ ાડ મોદેનન માઠિહિઉિ ડયિઠાનિ ાનદ

ઠહેનિ ાૈદિ મિાગનિાઠાનિ ાનદ સઠયુઉ હાવે ાઠઠનાયઠેદ ઠહે નોઠયિ ાડ દસિચેનનનિગા

યનઠિયિસ્ થહેય ાઉેનગા ાૈઠિહ માદ્દુકાન ઘાનગાદહાના, "! ઢેનુ", ષામવહુનાઠહ

જાઉાસિ "મુકુઉ", ષહની ઢામેસહ ાનદ "ષોમદેવા" ડોનમ ઠહે ચોપે ાડ ઠહે

મોદેનન માઠિહિઉિ ડયિઠાનિ થહેય હાવે નનાયિહેદ ઠહે માઠિહિઉિ ડયિઠાનિ નિ માનય

ાૈયસ ાનદ હાવે ચોનસદિનાવઉય્ હેઉપેદ ઠહે ગાનાૈઠહ ાડ । પેડનિદ ચોઉઉાટુાઉિ

સપેયહ્ શ્વનાવહાસકુમાન હાસ । ગાેાદ નિસગિહઠ નિઠા ઠહે યુનપેનઠ પનોવઉમસ્ ષહની

ઢામેસહ હાસ દસિચેનનનિગા ાનદ પેનેઠનાઠનિગો યેસ ઠહનુાગહ ાૈહયિહ હે દેપયિઠસ

ઠહે ચોનઠોમપોનાનય ઉડિ નિ । યહાનાયઠેનસિઠયિ માનનેન્ 'ઢેનુ' સિ ઠહે માન ાડ

ઠહે પોપઉ ાનદ સિ ાઠઠાયહેદ ઠા ઠહે સોઉિ માદ્દુકાન ઘાનગાદહાન હાસ ઠહે

ડઉાવુાન ાડ । સઠયુઉ ાનદ 'ષોમાદેવા' સિુ નદેન ઠહે નિડઉેનચે ાડ ઢપુદ ાનદ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

માનશ્ર શ્રઉઉ ાૅડ નહેમ ાપે ગોૅદ ડોનુપે ૈાનિાનસ્ ઢાળાકામાઉ'સ (િ) 'પ્યાનહા શ્રાનાગા',

(િિ) 'ડાઉકા શ્રાગા'; (િિિ) 'મનિમોહિ મોઉામ હામાના' ાનદ (વિ) 'એક શ્રનાનિએક ઢોગાહ'

ાઉસો દેસેનવે મેનનીનિ ષહનિ ઢામેસહ સિ। પનોઉડિયિ ૈાનિાનૌનિહ। ડાયઉિ પેન

વુન ૈાનિહુેન ાનય 'સિમ' હાનસનાળા'સ ઉાનેસન યોઉઉેયનીનિ ાૅડ સનોનેસિ 'ષાનાનળા' સિ

પેન ાનોનહેન યોનનનાવિુનીનિ નો નહે ડેઉિદ ાૅડ માનિહઉિ સિહોનન સનોનેસિ ઉપેનદના

યોસહિ'સ 'શ્રનાયહોદાયાન' સિ પેન ાનોનહેન યોનનનાવિુનીનિ નો નહે માનિહઉિ સિહોનન

સનોનેસિ નિ ાપેયેનન પોનસ્ ઢામાનાનદ ઢેનુ। ગાડિનેદ ૈાનિાન ાૅડ સનોનેસિ ાનદ

નોવેઉસ, હાસ ગાવિેનુ સ। યોઉઉેયનીનિ ાૅડ સહોનન સનોનેસિ નિ ાપેયેનન પોને નનનિઉદ

'પ્યાયહોના' પ્યુમાન પ્યાનન'સ 'ષેહાનના' ાઉસો દેસેનવેસ નોનયિ ઢાળમોહાન દ્હા સિ

। ગોૅદ સનોનય નેઉઉેન નિ હસિ મોનહેન નોનગુ ાનદ હે હાસ। વેનય ડોનયેડુઉ સનયઉે

હે હાસ ાપેયેનનઉય પુવઉસિહેદ યોઉઉેયનીનિ ાૅડ સનોનેસિ નનનિઉદ 'એક શ્રદિ, એક શ્રનના'

શ્રનાડુઉઉા પ્યુમાન ષનિગાહ 'મોુન' હાસ। ડાયઉિ પેન ાનદ હાસ ગાવિેનુ સ મોપે

ાપોદાવઉ માનેનાઉિ નહાન માનય ાૅડ નહે સહોનન સનોનેસિ ાઉોાદય પુવઉસિહેદ હે

હાસ સપેયાઉિસિદ નિ ડોઉક યુઉનુપે ાનદ હે સિ ાને ાગેન ાપેસોનયહેન માનમોહાન

દ્હા'સ 'મેનાકસહિ' સિ ાઉસો। ગોૅદ સનોનય ષામાપેનદના પ્યસિહોપે વાનમા હાસ

પુવઉસિહેદ 'ઘોવાના' મનિદેસોૈન માનદુાઉ'સ "માનાક મહેનન : દ્નિદગાકિા ઘેનનહ"—

સિ। સહોનન વુન ગોૅદ સોયાઉિ નોવેઉ દોઉનિગાૈાનિહ નહે નયપયિાઉ સોયાઉિ પનોવઉેમ

ાૅડ મનિહઉિ—યોનનેયનેદૌનિહ માનનાગિ

૨ન નહે ડેઉિદ ાૅડ સનોનય ાસૌઉઉ, હાનિમોહાન દ્હા સુનપાસસેસ ાઉઉ હે સિ

ેટાઉઉય ગાપોન નિ નહસિ વનાનયહ ાનદ હાસ વેન વેનય પોપુઉાનૌનિહ નહે પોપઉે

હેૈાનિાનસૌનિહ। ગુસનુ નપાનાઉઉેઉદ નિ ાનય મોદેનન ૨નદાનિ ઉાનગુાગે

ડયિનીનિ હુમોુન ાનદ સાનનિ ાપે હસિ નોૈ ાનમોુનેસિ ાનદ સોયાઉિ વઉિસ ાપે હસિ

ડોનને હે વનાનિગાસ નો નહે સયેને નયપયિાઉ સોયાઉિ પનોવઉેમ નિ। મોસન ાપોદાવઉ

ાનદ હુમોનુસ સનયઉે હે સિે ટાઉઉય ાદેપન નિ નુયહનિગા નહે નોનાવઉ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

સેનાનિમનાસોડ વોનહ માઉ ।નદ ઙેમાઉ હે હાસ વેન યનાતિયાઉોડ ।ઉઉ નહે

ોનાહેદેશય નહાન સિ માતિહિઉ ।નદ હાસ વેન । યોનસસિતેનાન સુપપોનાતેનાોડ

મોદેનાનસિમ્ હસિ ।નગુમેનાનસ ।ને ।ઉઉોઉઉ- વાઉનયેદ ।નદ વાસેદોન ડાયનસ ।નદ

હસિ યોમમાનદોલેના ઉાનગુાગે સિ સમિપઉય યહાનામનિગા હે હાસોનાતિતેન

નિનુમેનાવઉ સતોનેસિ ।નદ સોમેોડ નહેમ ।ને યોઉઉયતેદ નિ "શ્વાન- યામાદેવાના"

।નદ નિ "ઢાનગાસહાઉ" ।નદ "પ્યહાનનાનાકાકાકાનાનાનગા" ।નદ નિ સોમેોતહેના સનાાય

યોઉઉયતીનિસ્ ૨ન નહે ઙેઉિદોડ સહોનાન સતોનાય, હાગદપિ ામાનાનિ "યપિાકા", હાગદસિહ

શ્વાસાદ પ્યાનાના, યનિસહોના ડાઉ 'શ્વાનદ', પ્યુમાના ૨નદનાનાનદ યનિગાહ '૨નદુ',

માહાપનાકાસહ, ોગાપિાળ, ષુવહાસહ છહાનદનાો ।દાવા, જામિનદના માઉઉયિક,

ષુકાનાના ષોમા, ષુવહાદના ષુહાસનિ, ષહાનાતિ યેવા, મનાદ્રિઉ યનિગાહ,

યહેપહાઉકિ વાનામા, ષહ્યામા યેવા, ઢામાદેવા હ્હા હાવે ।ઉસો માદે નોતાવઉ

યોનાનાવિતીનિસ્ ઢામાદેવા હ્હા'સ "એકપ્યહનિ થનિ શ્વહાનકા" દેસેનાવેસ મેનાતીનિ

ષહનામિતા ઘાનામિસિહના હાસોનાતિતેન સોમે નિતેનેસનાનિગા સહોનાન સતોનેસિ

ઢાળેનદના શ્વાસાદ 'વામિઉ' ।નદ ષહાવો યેવાઉસો દેસેનાવે મેનાતીનો ।નાનાસિ

। નયપે વય હમિસેઉડ ।નદ દોઉસ મોસનાઉયોઉિહ નહે સોયાતિ- યોનોમયિ પનોવઉમ્

જાઉનામા, યાકેનાનાનદા, હાનાકા પ્યસિહોને ડાઉ યાસ, યહ્મકેતુ, ઢાળેસહોના

હ્હા, ।નદ ઢામાનુગાનાહ હ્હા ।ને સુયયેસસડુઉ સહોનાન સતોનાયોનાતિનાસ્ શ્વમોનગાોતહેના

મિપોનાનાનાનાતિનાસોડ સહોનાન સતોનેસિ ।નદ નોવેઉનતે ।ને જામિનદના

માઉઉકિ, પ્યપિતનિાનાયાન મસિહના, ઘાનગેસા ઘુનાળાના, માહા શ્વાકાસહ,

ોગાપિાળા, યહેપહાઉકિ વાનામા, ષુકાનાન ષોમા, જાનિદેસહોના માનદાઉ, ષુવહાસ

ોદાવા, ષહવિ ષહાનકાના હ્હા 'ામાનાસિનિગાહામ, ષુવહાસ પ્યુમાના 'પ્યાનાન' ।નદ

વાનાીસિોતહેનાસ્

થહે મોદેનાનોનાતિનાસ ।નદ નોવેઉસિતસોનાન । નો ।સસેસસમેનાનોડ વાવુઉતિનાનાય,

ોસનહેનાયિ, પહવિસોપહયિાઉ, નેઉગ્રીસિ, સોયાઉ ।નદ પોઉતિયાઉોતિહ નહે

ડેઉિદ નો એશનપેમેઉય યનિતિયાઉ ોડ સોયાઉિ વ઼િસ, હેૈનોને દદિયનયિ ાનદ સાનિપિયાઉ

ેસસાયસૈહિયિહ ાદદેદ ગાનાયે નો નહૈ મેનગાનિગા પનોસે હે પોસસેસસેદ। ફેન

ાનદ પેનેનનાનિગોયે હેૈાસ નહે ડનિસન નો પેનયેવિ નહે ડાસન યહાનગાનિગા વ઼ાઉેસ

ોડ ઉડિ ાનદ નહ્ોગહ હસિે સસાયસ હે યનિતિયિસિદ નહૈ વ઼િસ ાનદ ાદવોયાનેદ નહે

યુાસેોડ પનોગપેસસ઼ સ્નોનયિાઉ ાનદ સાનિપિયાઉ પનોસેોડ નહસિ પોિનિન નિ નહે ઉનિનાનય

યપિયઉે યનોનેદ। સનપિ ાનદ હેૈાસ સોિન ડેઉઉોદ વય માનય઼ૈનાનહ્ય સ઼યયેસસોનસ

નિ નહે ડેઉિદ હે સિુ નપાનાઉઉેઉેદ નિ હસિ સનપઉેોડ પનોસેૈવેન નો નહસિ દાય઼

જાહુવનેસહૌના ષનિગહ 'જાહુવ઼ાના', જાહેઉાઉાઉ યાસ, નહે યાનના વનોનહેનસ ાનદ

મ્માપેનદના મ્માનહ યાસ યાનર્નોદિ ડનૌનદ નહે નનાદનિોિન નો। ગપોન હેગિહન પ્યુમાન

ઘાનગાનાનદ ષનિગહ, યન઼ શમાનનાનહ હ્હા (ાઉસો ફનૌન ાસ શ્વનોડસસોન શમાનનાનહ

હ્હા), મન઼ ઉમેસહ મસિહના, હ્યોનસિહાયહાનયા જાઉદેવા મસિહના, પ્યુસેસહૌન

પ્યુમાન, પ્યુઉાનાનદ યાસ 'મ્માનદાન', હ્નાનાનદાન હ્હા 'હ્નાનસેદાન', ઢાળ શ્વાનદનિ

જાઉદેવા મસિહના, પુપેનદના હ્હા 'પુમાન', શ્વનોડ઼ ઢામાનનહ હ્હા, યન઼ પુવહાદના

હ્હા, યન઼ ઉપેનદના થહાકુન, નહેૈનાનિનોડ નહેસે ઉનિસ, ાનદ યન઼ શ્વાનમેસહૌન

હ્હા &ોનહેનસ હાવેૈનાનિનેન સોમે વનાઉિઉાનિન ઉનિનાનયે સસાયસ નિ યહાસને માનહિઉિ઼

ષોમેોડ નહેમ ાપેૈઉઉ ફનૌન ડેન નહેપિ઼ોનસપોફેન યનિતિયિસિમ, સહાનપનેસસ

ોડ ઉાનગ઼ાગે ાનદ સનપેનગાનહોડ સનપઉે શ્વનોડ઼ યામોદાન હ્હા ાનદ ષહનાિ પ્પિનસિહના

મસિહના હાવે઼ ાઉસોૈનાનિનેન ગૌદ ઉનિનાનયે સસાયસ઼ થહે ાવોવે મેનનૈાિનદ

ેસસાયસિન ાપે નહે પનોમનિનનૈનાનિનસોડ નો- દાય઼ હ્યોનસિહાયહાનયા જાઉદેવા

મસિહના હાસ નો હસિ યપેદનિ ાવોન। દોડેનોડ વૌફસ યોનનાનિનિગા હસિ યોઉઉેયનૈાિન

ોડે સસાયસ, વિાગિનાપહસિ ાનદોનહેનૈનાનિનિગાસ઼ હે યોવેનસ।ૈદિ નાનગોોડ

સ઼વળેયનસ ડેન હસિે સસાયસ઼ મન઼ ઉમેસહ મસિહના સિૈઉઉ ફનૌન ડેન હસિ સનપઉે

ૈહિયિહ સિ સેનોિસ, ાનગ઼મેનનાનવિ, યોનયપેને, યોનયસિ ાનદે શપોસનિોનય઼ શસ।

યનોનવિૈનિન, હસિે સસાયસ વોન નહે મિપનાનિનોડ હસિ સયહોઉાનઉય પેનસોનાઉનિય

ાનદ હસિ યોનાનાવિુનોિન નો નહે દેવેઉપમેનાન ાડ મોદોન માનિહવિ પનોસે સિ

મિમેનસે યન્ હ્ પ્ મસિહના ાઉસો ાનિસ નિ ડઉેનાન સનયઉે ાનદ હસિ સસાયસ, મોસનઉય

ઉનિાનાયુ, ામે ાઉઉ વાઉાનયેદ ાનદ યનાનિયિાઉ

"વયાસ", "માનપિદમા", "શ્રમાના", "પ્પસિહુન", ષુદહાનસહ ષેકહાન

છહેુદહાનાયુ, શ્રમાનનાનહ થહાકુન, ઉમાનાનહ હ્હા ાનદ યન્ ઉપેનદના થહાકુન

ામે કનોન ડોન નહેનિ નાયય ઉાનગ્રાગે ાનદ સનયઉે થહેય ાનિ સસાયસ ાન નહેમેસ

ાડ યુનમેનાન નિનેમેસન મેઉાનિનિગ નો ઉડિ, ઉનિાનુમે ાનદ હસિનોનયુ થહેય સહો

નિનેઉઉગનિયે નિ પેનયેવિનિગ નહે નો વાઉસ ાનદ ામે યનાનિયિાઉ નિ નહેનિ ાનઉોકુ

થહે વાઉમનિુસ ાનિન ાડ સકેનયહેસ ાનદ સકનિસ, ાવેન ાનદ ાવોવે હસિ નોવેઉસ

ાનદ સહોનન સનોમેસિ, શ્કનોઉેસસોન હાનમિોહાન હ્હા, સિ ાઉસો ા ગમોનો સસાયસિન

મહોઉાઉાઉ યાસ, નહુેગહ ા નનાદનિોનિાઉસિન નિ નહે મોદોન સેનસે ાડ નહે નેનમ,

સિ ાઉમોસન ા મોવાનિગ સનોમે- હુસે ાડ કનોઉેદગો ાન માનિહવિ હે વેગાન હસિ

યામેન ાસ ા ઉોયેન ાન ડાહેનાસિાનાનિ નિ ઉાનેન નોનનોસિ વુન ઉનમિાનેઉય નુનનેદ

હસિ યામેન ાસ ા પુવઉસિહેન નિ યુોનસે ાડ નમિ હે સિ નહે ડાનહેન ાડ મોદોન

માનિહવિ ાનદ હે સાયનાડિયિદે વેનયાનહનિગ ડોન નહે યુસે ાડ માનિહવિ વેનોન

૧૯૨૫ ાનદ ૧૯૪૦ શ્ર ય હસિ યોનાનાવિુનોનિસ નિ વનાનિગનિગ મેનાસિસાનયે નો નહે

મોદોન માનિહવિ ામે યેન નો વે ાસસેસસેદ હે ાનોનો ાન ાઉમોસનો વેનયાનહનિગ

નો પોપુઉાનસિ માનિહવિ ાનદ ાસ નહે ડમિસન નો યોમપવિ ા ઉસિન ાડ વોકસ,

પુવઉસિહેદ ાનુ નપુવઉસિહેદ નિ માનિહવિ હિન હે ાસ નહે ષેયમેનાનય ાડ નહે

માનિહવિ ષાહનિયા શ્કાનસિહદ હે હાસ ાનિનિેન ા ઉન નિ પનોસે હે પોસસેસસેસ ા

પોનડુઉ સનયઉે ાહયિહ સિ નદેનસનોદ વય ાઉઉ ાનદ સુનદનય વુન હે સિ ાઉસો ા

માસનેન નિ ાનિનિગ ા નુગહ પનોસે ાસ ાઉઉ શ્ન સિ નોન પોસસવિઉ નો ગવિ ા યનાનિયિાઉ

ેસનમિાનો ાડ ાઉઉ હસિ ાનિનિગાસ હેમે ડોન ાનાન ાડ સપાયે

ઢમાનાનહ હ્હા સિ ા પોનડુઉ પનોસે ાનિન ાનદ હે હાસ ા સનયઉે ાડ હસિ

સોમેનમિસ ાસ દોઉનિગાૌનિદ નહે પનોવઉમસ ોડ ામન ાનદ ઉડિ, સોમેનમિસ ુનોડ

પેનસોનાઉ શપેનેનિયે ૌનિદુ નટિ શામપઉસ ોડ પેનસોનાઉ સસાયસ, સોમેનમિસ

સેનીુસિ ાનદ પહઉિસોપહયિાઉ (ાસ નિ નહે યાસે ોડ "ષહાનાનનદિહા" ાનદ

'મમઉિગાગાનાકા મમઉિકામાઉ' સેનાઉિસેદ નિ મનિહઉિ મહિનિ વય઼ ઢ઼પ્ય છહ઼ુદહાનય઼

ાનેમપનનિગા નો ગવિ। સોસોનેદ ાયયુાનન ોડ સોમે પનોવઉમસ ોડ શનદાિન

નહાુગહન઼ થહે નૌ દનિાિન ોડ નહે યાનવહાનગા યસિનનાયિન ઘાઉનનેન (દનિદ વય઼

શ્રુ છ઼ ઢ઼ોય઼ છહાુદહાનય઼) ાવસેનવેસ— "ઢ઼ાદહાકનાસિહના છહ઼ુદહનય઼'સ

'ષહાનાનનદિહા' હાસ વનોકેન। નૌ ગનાુનદ નિ નહે ઙઉિદ ોડ મનિહઉિ પનોસે ાનદ

સિ। પોનિનેન નો। નૌ નહાુગહન યેનુ નનાુયહેદ વય઼ ાનહેન ૌનનિનસ" શ્રનોડ઼

વેદાનાનહ હહા ાઉસો ૌનનિસ। વનાઉઉનિન પનોસે હસિ સનયઉ સિ ાઉદ ાનદ પેદાનનયિ

વુન હસિ યોમમાનદ ાવેન નહે ઉાનગ઼ાગે સિ સુપેનવ઼ હસિ યનાનિયિસિમ ાનદ

વવિઉાગિામાપહયિાઉ સસાયસ હાવે વેન વેનય઼ મિપોનનાનન નિ નહે દેવેઉપમેનન ોડ

મોદેનન મનિહઉિ પનોસે ષુમાન વાનસાયાના સિ યેન ાનોનહેન પનોસે ૌનનિન નિ

મનિહઉિ઼ હિ ાઉસો ગોનેનાઉઉય઼ ૌનનિસ ોન વાિગામાપહયિાઉ સકેનયહેસ ાનદ નનાવેઉ

દેનાઉિસ઼

મસિયેઉઉાનાુસ

મનિહઉિ પનોસે નિ નેયેનન યોનસ હાસ વેને નનાયિહેદ વય઼ વાિગામાપહેસિ,

પહઉિસોપહયિાઉ દસિસેનનાનાિનિસ, હસિનોનય઼, નનાવેઉ ઉનિનાનુને, યનાનિયિાઉ સનુદેસિ ોડ

વાનાુસિ કનિદસ઼ છોઉવનોકે, છામપવેઉઉ, ઢાઉઉેન, મોમેસ, હોનનઉ, પ્યેઉઉોગા

ાનદ ઘનેમિસોન ામે યનેદનિદ ૌનિદ હાવનિગા ઉાદિ નહે ડુનદાનાિન ોડ। સયેનિનડિયિ

સનુદય઼ ોડ નહે ઉાનગ઼ાગે વય઼ યોઉઉયનનિગા ાનદ પુવઉસિહનિગા નહે શનાનન માનેનાઉિસ

ડનોમ દડિડનેનન સાુનયેસ઼ થહેય઼ ૌને ડોઉઉાદ વય઼ નહે મેનગાઉ સિયહોઉાનસ ઉકિ

મમ઼ મમ઼ ઘુપના, પ્યહાગેનદના મનિના ાનદ મામિન મહિના માળુમદાન (હસિ

યોનનનાવિુનાિન નો મોદેનન મનિહઉિ સુિ નટિ), હાના શ્રનાસાદ ષહાસનના, શ્રુછ઼

ખાગાયહિ, ધ્ર છ્ર ષેન, ષ્ પ્ર છ્હાનેખળિ, ષુક્રુમાખ ષેન ।નદ ।નહેખસ્ થહેયૈપે

ડોઙઔદ વય માનિહિણિ સયહોણખસ ણકિ મમ્ ઉમેસહ મસિહ્ખા, ખહોણણઙ યાસ,

ષુવહાદખા હ્હા, ઢ઼ામાણાનહ હ્હા, હ્ પ્ મસિહ્ખા, ષાસહિણાનહ છહુદહ્ખય,

ષહાસહિણાનહ હ્હા, યબિસહૌખ ડ઼ાઙ શ્રણાનદ ।નદ ।નહેખસ્ ક્નૌાસ છહાનદા હ્હા

ૌહો ણાદિ નહે ડોનદાનોબિ ।ડ સયોબિનડિયિ સનુદેસિ બિ માનિહિણિ ।નદ હેૌાસ

ડોઙઔદ વય ।નહેખસ્ હે સુપપઙેમેનાદ ।નદ સનેનગાનહેનેદ નહે ઙડોખનસ ।ડ

મમ્ મુખણદિહાખ હ્હા બિ યપાનબિગા મોદેખન માનિહિણિ પિનોસે ।નદ ।ઙસો બિ

પપાખબિગા । સયોબિનડિયિ ગખામમાખ ।નદ યયિનોણિખય્ છહેનણાનહ હ્હા બિ હસિ

બિનખોદુયનોબિ નો ઉમાપાનિ'સિ શ્રાખણિાનહાખાણ બિ । વેખય પેડબિદ પનોસે હાસ નખાયેદ

નહે યોનનેયનેદ હસિનોખય ।ડ નહે ઙેદબિગા માનિહિણિ પોનસ ।ડ નહે પાસન્ થહેૌખક

।ડ દનિબિગા ।ઙદ નેશનસૌનિહ યોમમેનદાવઙ બિનખોદુયનોબિસ, બિ પનોસે, ।ડ યોખસે,

હાસ વેન યાખનોદિ ડોનૌખદ વય મમ્ ઘાનગાણાનહ હ્હા, યખ્ શ્રમાખનાનહ હ્હા,

ઉમેસહ મસિહ્ખા, ममपेनदखा ममानह યાસ, ઢ઼ામાણાનહ હ્હા, યખ્ ષુદહાકાખ હ્હા, હ્

પ્ મસિહ્ખા ।નદ ।નહેખસૈ ।દુણાનહ હ્હા ૈ।દુવ્રાખા' પપાપેદ ।

યોમપેહેનસવિ ણસિન ।ડ ।ઙઙ નહેૌખકસ બિ માનિહિણિ ।હિયિહૌાસ યણાસસર્ણોદિ ।નદ

ાગમેનેદ વય ઢ઼ાગહુનાનદાન યાસ, ખહોણણઙ યાસ ।નદ ષહાસહિણાનહ

છહુદહ્ખય પ્પુમાખ ઘાનગાણાનદ ષબિગાહ હાસ પુવઙસિહેદ સોમે ।ડ નહે

મિપોખનાનન દખામાસ ।ડ મિપાઙ ઉમેસહ મસિહ્ખા હાસ વનોગાહનોન યોમપઙેને

ેદનોબિ ।ડ માણાવોદહા'સ 'પ્પખસિહ્ખાળાનમા' ।નદ હાસૌખનિનેન માનય ।ખનયિઙેસ ।ન

નહે હસિનોખય ।ડ માનિહિણિ ણનેખાનુપે ષહખા પ્પખસિહ્ખા પ્પાનન મસિહ્ખા હાસૌખનિનેન ।

'હસિનોખય ।ડ માનિહિણિ ડ઼િનેખાનુપે' બિ માનિહિણિ ણાનગાગો છહાનદખાણાનહ મસિહ્ખા

'શ્રમાખા' હાસ પુવઙસિહેદ 'શ્ર છખાનિયિાઙ ષનુદય ।ડ નહે યેવેઙપમેનન ।ડ માનહિણિ' બિ

માનિહિણિ ણાનગાગો 'ષાસહિણાનહ હ્હા સિ । વેખય ગોદ પેસોખયહેખ ।નદ હે હાસ

ૌખનિનેન ।ન । નુમવેખ ।ડ નોપયિસ પેઙાનબિગા નો નહે યુઙનુપે, હસિનોખય ।નદ ણાનગાગો

ોડ મતિહિથ઼િ હે સિ ।ઉસો । પોત્ વુમગાળાળહ દ્ગહ 'ષહ્નસિહ' હાસ પુવઉસિહેદ ।

'હસિતોમય઼ોડ માતિહિથિ ડ઼િતિમાતુમે' નિ માતિહિથ઼િ ષિહ્ન જાઉગોવ઼નિદા દ્ગહ 'વય઼ાતહિતા'

હાસ ।ઉસો ।મતિતેળ । હસિતોમય઼ોડ માતિહિથિ થિતિમાતુમે નિ માતિહિથિ થાળ્ગાગ઼ે યમ્

દ્ગપ્ય઼ મસિહ્ના'સ 'હસિતોમય઼ોડ માતિહિથિ ડ઼િતિમાતુમે'ોસ તહે ડમિસત સર્યોનિતડિયિ ।તતેમપત

।ત । યોનને઼યતેદ હસિતોમય઼ોડ તહે થાળ્ગાગ઼ે

યનિાવાળદ્દુ દ્ગહ'સ 'વ઼યાકામાળા' (ળતતિઉદ- 'મતિહિથિ- જહાસહ- વ઼દિયો઼તાળા')

નિ માતિહિથિ થાળ્ગાગે માય વે મેયકોનેદ ।સોનેોડ તહે પોયહ- માકનિગા વોકસ

નિ ।નય઼ થાળ્ગાગ઼ે થહે વોક સિોમતિતેળ નિ ષુતમા ડોમમોતિહ । ઉયદિ નુનળનિગા

યોમમેળતામય઼ નિ મેડનિદોમળાતે પમોસ઼ે રત સિ તહે મોસત સર્યોનિતડિયિ ।નદ

ૈશહુસતવિ઼ ગમામમામોમતિતેળ નિ ।નય઼ મોદેમળ રનદાનિ થાળ્ગાગેસ઼ હસિ

'ષાવદાકોસહા' ।નદ યહાતુપાહિ' ।મે ટ્ઠાઉઉય઼ મિપોમતાળત્ ષહ્ન જિહોઉાઉ યાસ

હાસોમતિતેળ । માતિહિથિ ગિમામમામ નિ । યહામમનિગા પોપુઉામ સતય઼ે઼ મુમઉદિહામ

દ્ગહ, ઘાળગાપાતિ ષિનિગાહ ।નદ પ્યાઉક્ુિમામ યાસ હાવ઼ે ।ઉસોોમતિતેળ માતિહિથિ

ઘમામમામસ ડોમ વ઼ાર્ગુસિ યુોમસેસોડ સતુર્દસ઼િ

ષહવિ઼ાળાળદાળ થહાકુમ'સ 'માહાકાવ઼િ વ઼દિયાપાતિ' (ોમતિતેળ નિ હનિદિ) સિ ।

માળોમ યોનતમવિ઼ગાનિ઼ ' વ઼દિયાપાતિ પ્યાવ઼યાઉકા' વય઼ ।।ામેળદમા ।।ાતહ યાસ, ોમતિતેળ

ોમગિનિાઉઉય઼ નિ માતિહિથિ વુત પુવઉસિહેદ નિ હનિદિ, સિ તહેોનઉય઼ યોમપામાતવિ઼

ૈસતમિાતેોડ વ઼દિયાપાત઼િ ।।઼ ।।઼ યાસ હાસ ।ઉસો પુવઉસિહેદ । યોમપમેહેળસવિ઼

।યયુોળતોડ ઘોવ઼નિદા દાસ઼ છ્નતિયિાઉ ।પપમાસિાઉસોડ હામમોહાળ દ્ગહ'સ

"પ્યાળયાદાળ" ।નદ માળવોદહા'સ "પ્યમસિહ્નાળાળમા" હાવ઼ે વેળ પુવઉસિહેદ વય઼

ઢ઼ાદહાકમસિહ્ના છહ્ુદહામય઼ ।નદ ષહ્નકિમસિહ્ના મસિહ્ના઼ ઢ઼ાદહાકમસિહ્ના

છહ્ુદહામય઼ હાસ પુવઉસિહેદ "માતિહિથિ ષાહતિય઼કિા ।।વિાળદહોાઉિ", "મતિહિથિ પ્યા

ઢ઼ાળનતિકિ રતાહિાસ" ।નદ "મતિહિથિ પ્યા ષાળસકમતિકિ રતાહિાસ", 'ષહામાળતદિહા',

'યહામમાપાદા' ।નદ '।।ાઉિગાગાળા પ્યા ।।ાઉિકામાઉ' નિ મેડનિદ પોપુઉામ માતિહિથિ

પનોસે શ્રમોનગા નહે મિપોનનાનન પુવઠસિહેદ ીનકસ ોડ ઘતિનાનય યનતિયિસિમ,

મેનતીનિ માય વે માદે ોડ હ્ાયાદહાના ષિનિગાહ'સ "પ્પાવયા મમિાનસા" નિ ડનિ

માતિહઘિ પનોસે ાનદ ાનોનહેન "શ્વનિયપિઠેસ ોડ ડતિનાનય છનતિયિમિ" નિ માતિહઘિ સિ

વય શ્વનોડેસસોન યામોદાન હ્હા હ્ાયાદહાના ષિનિગાહ'સ 'પ્પાવયા મમિાનસા' સિ। માળોન

યોનનનાવિતીનિ નિ નહે મોદેનન માતિહઘિ ાનદ નિ સનાવઠસિહેદ નહે નેપુનાતીનિ ોડ

નહે ાનહોન ાસ ાને મનિનન યનતિયિ હે પનેસેનનસ ઘિઠુસનનાનીનિ ોડ ઢાસાસ ડનોમ

માતિહઘિ ીનકસ ાનદ નહાન સિ ાહેય નહે ીનક સિ ાઘઘ નહે મોને મિપોનનાનન વોનહ

ડોન નહે સયહોઘન ાનદ ઘાય નોદેનસ હ્ાયાદવાના ષિનિગાહ હાસે ાનનેદ। નામે નોન

ોનઘય નિ નહે હસિનોનય ોડ માતિહઘિ શેતિનનાતુને વુન ાઘસો નિ સ્નદીનિ હસિનોનય વય હસિ

નેયેનન યોનનનાવિતીનિ (નિ માતિહઘિ ઘાનગુાગો) નનતિઘેદ 'જાુદદહાગાના મે થાનનનાયિ

ષદિદહાનના' સ્ન સિ હેને ડોન નહે ડનિસન નમિ નહાન નહે યહાનયા સોનગાસ હાવે વેન

યનતિયાઘઘય ાનાઘયસેદ ડનોમ નહે પોનિન ોડ વ્રીી ોડ માતિહઘિ ાનદ નહેને શામનિદ

ડોન નહે સનુદય ોડ નહે થાનનનાસ્ શ્રઘઘ નહે ડઙિનય સોનગાસ હાવે વેન નેનદેનેદ નિનો

માતિહઘિ ીતિહ ગાઘેસસાનય ોડ નેયહનાયિાઘ નેનમસ્ હે હાસ વેનય નગિહાઘય યાઘઘેદ નિનો

ટેસનીનિ નહે વાઘદિતિય ોડ મુનદાનના'સ યોમમેનનાનય સ્ન સિ, નો દ્વોવન, ।

વાઘાવઘ યોનનનાવિતીનિ નો નહે ાઘનોદયે શસિનનિગા ઘતિનાતુને ોન નહે ષદિદહાસ્

શ્રન પઘાયેસ, હે હાસ નાસિદ નહોગહન પનોવોકનિગા પોનિનસ વય ગાવિનિગા હસિ ીન

નિનેનપનેનાતીનિ ોડ નહે ોવસયુને યહાનયા સોનગાસ્ શ્વનોડ઼ ઢામાનાનહ હ્હા હાસ ાઘસો

ોનતિનેન 'શ્રઘામકાના શ્વનાવેસહ' નિ સમિપઘ પનોસે

યન ષહાઘિનદના મોહાન હ્હા'સ "જનાળાવુઘ પ્પાવયા", યન યુનગાનાનહ હ્હા

"ષહનાસિહ'સ ''માતિહઘિ મ્માનાકા", માયાનાનદ મસિહના'સ "માતિહઘિ ઘાઘપા",

"માતિહઘિ પ્પા મ્માવનિ પ્પાવયાનદોઘના" ાનદ "શ્રદહુનકિ માતિહઘિ ષાહતિયા"; ઘોવનિદા

હ્હા'સ "શ્રદહુનકિ જાહાનનયિાવહાસહા ૦ "માતિહઘિ" "માતિહઘિ પ્પા ૩દવહાવા ૦ વકિાસા"

ઢાદહાકનાસિહના છહુદહાનય'સ "ઘાતિનિાન નયાકાના વદિયાપાતિ", "શ્વનાક- વદિયાપાતિ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

શ્રનકા઼િ મા઼ા઼ શ્રસ। વોક ોડ યનાતિયિસિમ, ષુદહાનસુ ષહેકહાન છહોુદહાનયુ'સ
'વ઼વિયાના' સિ। ગોદ ાનોમપન઼ ઢ઼ામેસહ વ઼ાનમા ાનદ ષહનાસ્થિનાકાસા ડ઼ાઉ યાસ
ૈનાતિ ગોદ યનાતિયિસિમ઼ શ્રસ યનાતિયિસ, વોનહ યન઼ ડ઼ાઉતિસહોન હ્હા ાનદ શ્થનોડ઼
શ્થાનમેસહોન મસિહના હાવ઼ે વેન વ઼ેનયુ પોપુઉાન઼ થહેયુ ાપે સયોનિતડિયિ નિ તહેપિ
ાપપનોાયહ ાનદ મેતહોદ઼ ઢ઼ળિકામાઉ છહોુદહાનયુ, નિ હસિ ાનતયિઉ ોન તહે મોદેનન
માતિહઉિ પોતનયુ, હાસ નયિઉયુ દસિયુસસેદ તહે નૌ તેનદેનયોસિ ોવતાનિનિગા નિ
મોદેનન માતિહઉિ પોતનયુ઼ થહસિ સતમિાતે સિ ાન નિદયિાતોનિ ોડ તહે નૌ
દમિનસોનિ નિ તહે ેાઉમ ોડ મોદેનન યનાતિયિસિમ઼ મસિહેસહોન મસિહના,
પ્પાપઉિસહોન હ્હા, ઢ઼ાળેનદના ડ઼ાઉ યાસ, ાનદ પ્પાઉ પ્પિમાન પ્પાનના, ાપે નસિનિગા
યનાતિયિસ઼
ઙ્ન તહે ડઉિદ ોડ પહઉિસોપહયુ ાનદ હસિતોનયુ, મમ઼ ઘાનગાનાતહ હ્હા, ૈનોતે
"વ઼ેદાનતાદપિકિા" નિ માતિહઉિ઼ "ષામકહયા પ્પહદયોતાતકિા" વયુ પ્પસહેમદહાના ષનિગાહ
ેશપઉાનિસ તહે સયુસતેમ નિ માતિહઉિ ઉાનગાુગે નિ। પોપુઉાન માનનેન઼ મમ઼
શ્થાનમેસહોન હ્હા'સ "મતિહઉિ થાતતવ઼ા- વ઼મિાનસહ઼ા" સિ તહે હસિતોનયુ ોડ મતિહઉિ નિ
માતિહઉિ પનોસે વાસેદ માનિઉયુ ોન તનાદિતોનિ઼ મમ઼ મુકુનદા હ્હા મ઼ાકસહ઼ ઼િસ
"મતિહઉિવહાસહામાયા ઙ્નાહાસ" ગવ઼િસ ાન ાયયુોનત ોડ તહે પ્પહાનદોોઉ દયુનાસતયુ
ઢનોમ તહે પોનિત ોડ વ઼ોો ોડ મોદેનન માતિહઉિ પનોસે, તહેસે તોો ોનકસ,
મિપોનતાનત તહોુગહ ડનોમ તહે હસિતોનયિાઉ પોનિત ોડ વ઼ોો, ાપુ નનેઉાવિઉ઼ે મમ઼
ઉમેસહ મસિહના'સ "માતિહઉિ ષાનસાકનાતિ઼ઙ ષાવહયુાતા" નિ માતિહઉિ પનોસે સિ।
વ઼ેનયુ મિપોનતાનત વોક ાનદ તિ દોઉસ ોતિહ તયુપયિાઉ માતિહઉિ યુસતોમસ઼ થહે ોનાતિન
ોડ તહેસે ઉનિસ હાસ ોનાતિતેન તહે હસિતોનયુ ોડ મતિહઉિ નિ માતિહઉિ ઉાનગાુગે
ોોતિનિગા પુવઉયિાતોનિ઼ યન઼ વુનગાનાતહ હ્હા 'ષહનાસિહ' હાસ ોનાતિતેન। વ઼ેનયુ
સુયયનિયત ાયયુોનત ોન તહે ેયેનત તેનદસ નિ મોદેનન માતિહઉિ પોતનયુ ાસ।
તહેસસિ ડોન હસિ શ્થહ઼ યુ દેગો ાનદ હાસ ાઉસો પુવઉસિહેદ હસિ હસિતોનયુ ોડ માતિહઉિ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

[illegible]

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

મ્માપમાદાસાગાપસાતાકા (૧૯૦૬) - પઙેત સિ ાઉમોસત તહે સામે; (ાાા) માતિહઙિષાતતાકા

(૧૯૦૬) —તિ સિ નિયોમપઙેતે ાનદ ગાવિસ તહે સતોપય ાેઙ ષતિા'સ માપપાગિાેતિહ ઢાम;

ાનદ (વિ) ષામવાવાતપિનાપળાનમા (૧૯૦૮- ૧૯૨૦) રત સિ નિ સેવેન ાયતસ ાનદ સિ વાસેદ

ાેન તહે શુનાનયિ સતોપય ાેઙ ષામવાવાના ાનદ ષુમેદહ શોન વેનિગા યુપસેદ વય

યુપવાસા, ષામવાવાના તુપનસ નિતો। ઙેમાઙે ાનદ તહે સતોપય દેસયપવિસ તહે

પોયતાનિસ ાેઙ હસિ સેયોનદ વિતહ (પુનાપળાનમા) ાસ ષામવાવાતાિન હેપ પેોપઙે

થહનુોગાહ તહે હેઙપ ાેઙ ઘોદદેસસ ષહાકતિ, સહે સિુ નતિદ તો ષુમેદહ

છહાપાયતેપસિાતાિન સિ શયેઙઙેનત ાનદ ઙૌપ સોનગાસ ાપે મોપે ાપપોપનાતિઙય

ુસેદ

ઙાઙ યાસા'સ "ષાવતિનિ ષાતયાવાના" (૧૯૦૮- ૯) દોઙસાૈતિહ તહેાૈઙઙ- કનાૈન

સતોપય રન તહસિ દપામા, તહે દાિઙેગુસ ાપે શયેઙઙેનત ષહાસહનિાતહ હહા'સ

"ખ્યાઙદિહાપમાપપાકાસહકિા" (૧૯૧૧- ૧૨) સિ ાન ાઙઙેગોપયિાઙ દપામા નિાેહયિહ તહે વિઙસ

ાેઙ 'ખ્યાઙયુિગા' હાવે વેન દેસયપવિદ હસિ 'શ્યહાપયાવાળાયા' દોઙસાૈતિહ તહે દેઙાત

ાેઙ તહે જુદદહસિતસ ાત તહે હાનદસ ાેઙ માતિહઙિ ઙેગાયિનિસ, સપેયાાઙઙય

ઉદાયાનયહાપયા હસિ દપામાસાૈપે નોતે શાયતઙય મોનત ઙેપ સતાગે થહે પાયય

ઙાનગાગે ાેઙ તહેસે દપામાસ સિ ઙુપતહેપે નપાયિહેદ વય તહે વિવિદિનેસસ ાેઙ

નિાગાનિાતાિન ાનદ સમાપતનેસસ ાેઙ દાિઙેગુસ થહોગાહ વેપસેસ ાપે તહેપે, સોનગાસ

હાવે વેન દસિપેનસેદાૈતિહ મુનસહ ઢાગાહુનાનદાન યાસ હાસ તપોદિ તો નિતેપેસત

હસિ ાદિનિયે વય મોનસ ાેઙ ાવસતપાયતાનિસ ાનદ પેપસોનઙિયાતાિન ાેઙ વિતુેસ ાનદ

વયિસ હસિ 'મતિહઙિાનાતાકા' દેપયિતસ તહે વિઙસ ાેઙ ખ્યાઙ ાગે ાનદ સિ ાઙઙેગોપયિાઙ

મુનસહળાિ સિ યપેદતિદાૈતિહ હાવનિગા વનુોગાહત। સતાગે સેનસે નિ તહે મોદેપન

માતિહઙિ દપામા રત દેપયિતસ તહે વિઙસ ાેઙ તહે પપેસેનત દાય મતિહઙિાતહનુોગાહ

ાઙઙેગોપયિાઙ યહાપાયતેપસ ાનદ યોનતપાસતસ તિાૈતિહ હેપ ગાઙેનુિસ પાસત રત યાપપોસિ

તહે મેસસાગે ાેઙ ાૈકેનેદ મતિહઙિા હસિ 'ષુદાપસહાનાનાતાકા સિ વાસેદ ાેન તહે

[illegible]

(માઊવકિાગાનિમિતિમાન), ।નદ હીીનાનદ થહાકુન હાસ નાનસઊાંદ માહાસહા'સ

દનામાસ્ થહે નાનસઊાનિસ, નહેુાહે શનેમેઊય્ ડાતિહ્ડઊ, હાવે ગાવિન પનોસે

ડોન ।ઊઊ પાસસાગેસ ।ડ નાનસઊાનિસ, ।નદ હાવે નહેનવય્ ।દદદ ગાનાયે નો નહે

દેવેઊપમેનન ।ડ મોદેનન પનોસે

ષોમે મિપોનાનન સનાગોવઊ દનામાસ હાવે વેન સુયયેસસ્ડઊઊય્ નૌતિોન

નિ મોદેનન નમિસ વય્ । ઊનગો નુમવેન ।ડ માતિહિઊિનાતિનસ થહે ।ને- ।યન પઊાય્

।ડ શ્વનોડ હાનમિોહાન હ્હા ।નનતિઊદ "મોુકાદામા - શ્વનાયિ ।ડ નહે મોય્ ।ન નહે

ઘનોમ) સિ ડ્ઊઊ ।ડ ડ્ન ।નદ સાનપિ 'પ્યોઊળાપ નાવેસહા' (એનનય્ નિનો છોઊઊો)

।નદ 'ઉપાનાયાનાકાવહોળા' (ડાસન ।ન નહે ।યયાસોનિ ।ડ ઉપાનાયાન યેમોનય્)

વય્ શ્વનોડ થાનનાનાનહ હ્હા ।મે વાસેદ ।ન નહે સનુાનિ યહોસેન ડનોમ ।યનુાઊ

ઊડિ શ્રમોનગા નહે વાગિાનાપહયિાઊ દનામાસૈ હાવે 'શ્રયાયહ ૦ ષહાનકાના' (વય્

હ્વિાનાનહ વ્દિયાવહુસહાના) "વ્દિયાવાનિાનાકા" (વય્ શ્રનાનદ હ્હા ।નદ

હાનિાનદાન થહાકુન 'ષાનોળા') ।નદ 'પ્યાનનહાહાના" (વય્ મનાળકસિહોને વેનમા

'માનપિાદમા', થહે ઊાસન ।ને સિ નોઊઊય્ ।ન ।યહેવિમેનન ।ડ નહે મોદેનન

માતિહિઊિ દિનામ્ શ્ન દાઊસૌતિહ નહે સનોનય્ ।ડ નહે ઊડિ ।નદ નમિસ ।ડ પોન

વ્દિયાપાનિ ।નદ નહે દાઊિગેુસ હાવે વેન નાકેનુ ।ન ડનોમ નહે પોમસ ।ડ નહે

પોન હમિસેઊડ 'મુનકાિ માનવિનામા' વયૈ ।ગાનાનદ હ્હા ઊાયકસ નહે સેનસે ।ડ

સનાગે શ્રોનહેન સનાગોવઊ દનામાસ ।મે 'હાનકાિવહોળા' (હાનકાિનન હ્હા),

"શ્રહાઊપોદદહાના" (વય્ હ્વિાનાનહ વ્દિયાવહુસવાન ।નદ પ્યનપિાકાનન થહાકુન),

"હ્હાઊાકા" ।નદ "વ્ાસાનનામોદા" (વય્ શ્વાનમાનાનદા યાનના), 'માનહિાના' (ાગોનમેન)

વય્ થનપિનિ મ્પિાનાયાન થહાકુન, "વ્પિાકપિનિ ષિનિગાહ" (વય્ ઘોવ્નિદા હ્હા),

"ષાપપાના" (ાનહ) વય્ થનપિનિ મ્પિાનાયાન ડ્ાઊ, "થનવિનિ" (વય્ શ્વનોડ શ્વાનમેસહૌન

મસિહના), "છોઊઊો પ્યા છહાનના" (વય્ શ્વનોડ શ્વાનમેસહૌન મસિહના), "ઢાકનાનાનગા"

(છહાનદનાકાનન હ્હા), 'મહુનાકા છહાયા' (યામોદાન હ્હા) ।નદ 'વ્પિાયહાકના'

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

દનામાનસિનસ ।ઉસો દોઉૌનિહ નહે યોનડઉયિન વોનન ોડ યોનોમયિ ।નદ સોયાિઉ ઉિઉસ્

'પ્યુહેસા' વય્ માવુ ષાહેવ છહુેદહાનય વનોકસ । નૌ ગનુોનદ નિ નહે હસિનોનય્

ોડ મોદેનન માનિહઉિ દિનામા ।નદ નિ હાસ વેન સનાગેદ ।ન । ણુમવેન ોડ પઉાયેસ્

માવુ ષાહેવ છહુેદહાનય સિ । સુયેસસડુઉ દનામાનસિન ।નદ, વેસદિસ વેનિગા । કેય

ડગ્ુિને નિ માનિહઉિ મોવેમેનન હે સિ ।ઉસો । સુયેસસડુઉ ૌનાનિ્

શ્રઉઉ કનિદસ ોડ પનોસે ।ને ।વાઉિવઉ નિ મોદેનન માનિહઉિ ઉનિનાનુ્ને મોદેનન

સહોનન સનોનેસિ ।નદ દયિનાિનિસ ।ને નિડહુનયેદ વય્ નહે યોનનેમપોનાનય ૌસનેનન

।નદ ોનહેન સ્નદાિન ઉનિનાનુનેસ્ થહેય્ ।ને ।ઉઉ યોનનેયનેદ ૌનિહ નહે પનોવઉેમસ

ોડ હુમાન ઉડિ ।નદ યોનનેમપોનાનય યવ્િઉિસિાનાિન્ થહે ૌનાનિનસ ોડ નહે મોદેનન

।ગે દડિડેન નિ નેયહનટ્િ, પઉિનસ ।નદ સનયઉેસ્ ।।મોવેઉસ ।નદ સહોનન સનોનેસિ દોઉ

ૌનિહ વ્ાનાિસિ પનોવઉેમસ ।નદ નહેય્ ।ને વોનહ પાનહેનયિ ।નદ હુમોનુસ્ મેસદિસ

નોવ્ઉસ, સહોનન સનોનેસિ ।નદ દનામાસ, યનનિયિસિમ ડોનમસ । માળોન પાનન ોડ નહે

મોદેનન પનોસે્ મોદેનન યનનિયિસિમ સિ વાસેદ ોન નહે પનિયપિઉેસ ોડ ૌસનેનન

યનનિયિસિમ્ 'પ્યનિાના', 'શ્રમાના' ।નદ ઢામાનાનહ હ્ા ।ને ગોદ યનનિયિસ્ મોનહ

હ્ાયાદહાનાિ ષિનિગાહ ।નદ મુદહદિહાનાિ ષિનિગાહ, હ્ાકિાનન મસિહના, ષહાઉિનદના

મોહાન હ્ા, ઢામદેવા હ્ા, યુનગાનાનહ હ્ા 'ષહનાસિહ' ।નદ માનય્ ોનહેનસ ।ને

ૌઉઉ કનોન ડોન નહેનિ યનનિયિસિમસ ।નદ યનનિયિાઉૌનાનિનિગાસ્ ઢાદહાકનાસિહના

છહુદહાનય'સ 'મનિહઉિ' નિ નહે શ્રગે ોડ વ્દિયાપાનાિ' નિ પ્નગાઉસિહ ઉાનગુાગે માય્

વે નાકેન ।સ । માળોન યોનનનાવ્િનાિન નિ નહે હસિનોનય્ ોડ માનિહઉિ છુઉનુને ।નદ

ડ્ાનગુાગે સ્ન નહે ઉાને સસિનેસિ, ઢાળેસહોેન હ્ા દોમનિાનેદ નહે સયેને ોડ

માનિહઉિ પનોસે નહનુોગહ હસિ ૌનાનિનિગાસ ોન દડિડેનન નોપયિસ્ હે હાસ । પૌોનડુઉ

પેન ।નદ હે ૌનાનિસ ૌનિહે ।સે ।નદ ગઉામનુ્ સ્ન નહે ઉાસન ડવ્િ યે્ાનસ હે હાસ

પુવઉસિહેદ યહાનમા વ્યાદહા પ્યાનહા, પ્કાદાસાિ પ્યાનહા, યુકહાિ માવા પ્યા પ્યહાનનાસ,

માનિહઉિ ષાહનિયા પ્યા શ્રદકિાઉ, મનિહઉિાકસહાના પ્યા ઉનપાનાિ ૦ વ્કિાસા, પ્યાનદાનપગિાહાના

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

(२४)

थहे યયયઊૌનયિ વઊાસ૧ાે૬ ૧હે ઘા૧દહીિ મોવેમે૧૧ વ૧ોકે ૧હે ાઉદ ૧૧ાદિાિ
ાે૬ સોયાિઉ યોનસે૧વાાસિમ ાનદ ૧હે વ૧ોક ાસ ૬ુ૧૧હે૧ હેગિહોેદ ાનદ
િાેનસડિદિ વય ૧હે ગ૧ીોાહ ાે૬ ૧ાદયિાઉ ાનદ ૧ેવોઉાિાિ૧ય દિાસ ડોસ૧ેેદ વય
૧હે યુાગો૧ ગ૧ોુપ ાે૬ ાાિાિ૧સ થહે િા૬ઉનયેસોડ ઢાવનિદ૧ાાાહ, ધ્યા૬િ
મ્મા૬ુઉ ૨સઉામ, હાસમિુદદનિ, થુ૫ ૫ઊીિ ાનદ ૫૬૧ા શ્ચુાદ ાન ૧હે મોદે૧ન
ાાિાિ૧સ ાનદ ૫ો૧સ સિ મિમેનસે થહે માાિહિઉિાિાિ૧સ સોાન યામે ૧ો ૧ેાઉસિ
૧હા૧ ૧હેય ાાે નસઉાવેદ મોે વય ૧હેિ ીોન સોયાિઉ યુસ૧ોમસ ાનદ ૧હેય
ાાેમપ૧ેદ ૧ો સહાકે ાે૬૬ ૧હે મેન૧ાઉ ઉ૧હા૧ગાય થહે મુસે ાે૬ ૧હે યુાગો૧
ગ૧ોુપસ દે૧વિદ ાિસ િાસપિાાિ ૬૧ોમ ૧હે ની ૧ેનદસ ાે૬ ૧હેુગાહાસ િા૬ઉનયેદ
વય ઢેુદ ાનદ મા૧શ ાનદ વય ૧હે હાિદિ ઢોમાન૧યિસ શ્ચોહેન ૧હે ન૧િ નાાિ
ાસ ગોાિગ ૧હુોગાહ ાનુ નપે૧યેદેન૧ેદુ પહોવેઉ, ૧હે િાેઉઉય૧ાુઉસ ૬ઉ૧ ।
ગ૧ોા૧ ૬ાસયાિાાિ ૬ો૧ ૧હે સોયાિઉ શપે૧ામિન૧ ાનદ મા૧શસિ૧ પોઉાિયાિઉ િદોઉગાય
યપોાાિગ ગઉવાઉ ન૧ુહસાિસિમ ૬ો૧ હાવે- ન૧ાસ ાનદ ૧હે નદે૧દોગાસ થો ૧હે
મા૧શસિ૧ પોઉાિયાિઉ ૩ોપાિાસ ાદદેદ ૧હે સુપપોસેદ દસિયોવે૧ય ાે૬ ઢેુદ, ાે૬
। ની પસયયહેઉોગાય ાે૬ ૧હે સુવ- યોનસયાુસિ થહે સ૧ુદય ાે૬ ૧હેસે ૧ી ૧હિાકે૧સ
ઉદ ૧ો ૧હે સ૧ાવઉસિહમેન૧ ાે૬ પ૧ોગપેસસવિસિમ િ મોદે૧ન માાિહિઉિ ઉાિ૧ાુ૧ે
"ા૧ન" ેપપેસેન૧સ ૧હે મા૧શસિ૧સ ાહિઉ 'ષોમાદેવા' ાનદ માય ાાાનદ
ેપપેસેન૧ ૧હે ઢેુદાિ "ા૧ન" સિ । ૬ો૧યે ૧ો ેયકોનાાિહ િમોદે૧ન માાિહિઉિ
ઉાિ૧ાુ૧ે હે પોસસેસસેસ । પીો૧૬ુઉ પેન , ાનદ ાે ૬ાિદ િ હસિ ઉાિ૧ા૧ય
ય૧ા૬૧સમાનસહિપ ાઉાે ાનુ નદેનાવિઉ ૬ો૧યે ાનદ િાદિવિદુાઉાિય
શ્ચહાનસિહીાાાાહ ઢેનુ'સ સહો૧૧ સ૧ોાેસિ ેવાાઉ વાઉઉાગ ઉ૬િ ાનદ ાનુ નુસુાઉ
િાસગિહ૧ િાિો ૧હે મિાદ ાે૬ ૧હે ુ૧ાઉ ૬ોઉક ઘાનગાદહા૧ યાસ ાહો ાાિાિસ ાાિહ
ેટુાઉ ૬ો૧યે િ હાિદિ ાનદ મહોળપુ૧િ સિ । પીો૧૬ુઉ પ૧ોગપેસસવિ ાાિાિ૧ ાનદ

પોન નિ માતિહિઓિ શ્રમોનગ઼ા નહે પનોગપેસસવિૈનાતિનસૌ માય઼ મેનતોિન "પ્પિાન",
"શ્રમાના", ેાનના, "માનપિાદમા", "ષોમાદેવા", માયાનાનદા, ઢ઼ામાનાનદ
ઢ઼ેનુ, ઘુનળાન, હ્ણીકાનન, ષહ્નાં મિનોદે, પ્પિનનિાનાયાન મસિના, યહપિનદના,
માહાપનાકાસહા ષુકાનન ષોમા, ડ઼ાઓનિા, ષુવહાસૈ ાદાવ઼ા, ષુવહાસ પ્પુમાન ાનદ
ોનહેનસ઼ થહ્નોગાહ નહે ઙઙોનનસ ોઙ નહેસે પનોગપેસસવિૈનાતિનસ, નહે યોમમોન
માન હાસ વેન વનોગહ્ન નિનો નહે માગાયિ યપિયઓ ોઙ ઓનિાનુપે નિ। દગિનિઓદિ
માનનેન઼ થહેપિૈનાતિનિગ઼ાસ યોનવ઼ેય઼ નહે નિદેસયનવિાવઓ સુઙઙેનનિગ઼ા ોઙ નોઓિનિગ઼ા
માસસ ોઙ હુમાનનિય઼

ઢુપનાનાનિ છહ્નોદહાનય઼ હાસ નેયેનનઓય઼ પુવઓસિહેદ હસિ યોઓઓયનોિનિ ોઙ પોમસ
ેનનિઓદ "શ્રનપિાના" થહે નેયેનન પુવઓયિાનોિનસ નિયઓદે 'મુદનાકસહાસા' વય઼ યન઼
ષુદહાકાન હ્હા, 'ષુઓમા' વય઼ સ્ઓનાનાં ષનિગ઼ાહ ાનદ 'શ્રનહેન મ્માગાનાં' વય઼ શ્વનોડ઼
શ્વનાવોદહ મ્માનાયાન ષનિગ઼ાહ઼ થહે મોદેનન માતિહિઓિ પનોસે હાસ દેવ઼ેઓપેદ ૈોનિહ
નહે નપિ ાનદ સિ નો નૌ યાપાવઓ ોઙ યોમમુનયિાનનિગ઼ા નૌ નહ્નોગહ્નાસ ાનદ
દિાસ નો નહે પોપઓ ાન ઓનગ઼ે સ્ન મોદેનન નમિસ, માતિહિઓિ પોનનય઼, સહોનન સનોનસિ,
નોવ઼ેઓસ ાનદ દનામાસ ાપે વેનિગ઼ા નનાનસઓાનેદ નિનો દઙિઙેનેન ઓનગ્ગાગેસ઼
ઢપેસહ્નેસસ ાનદ ઉયદિનિય઼ ાપે નહે નેમાનકાવઓ ઙોનુપેસ ોઙ નહે મોદેનન માતિહિઓિ
પનોસે થહે ઘાનદહાનિ મિપાયન ોન માતિહિઓિ ઓનિાનુપે યાનનોન વે સાદિ નો વે
ેવ઼ેનઓાસનનિગ઼ા મતિહિઓિ સિે યોનોમયિાઓઓય઼ પોન નહ્નોગાહ નયિહ પેનસોનસ ાપે ાઓસો
નહેન઼ે થહે ઓૌન ોનદેનસ યોનસનિુનિ નહે માળોનનિય઼ ાનદ નિ નહે ઓાસન નૌનનય઼
યે઼ાનસ ઙોનયેસ ોઙ સોયાઓિસિમ હાવ઼ે ગાનિદ ગનોનદ વય઼ ઓપસ ાનદ વોનદસ઼
મ્માનુનાઓઓય઼, માતિહિઓિ ઓનિાનુપે યામે નો વે નિઙઙેનયેદ વય઼ નહેસે ઙોનયેસ ાનદ
નૌ ઙોનમસ ાનદ નેયહ્નાિુસ યામે નો વે મપઓેપેદ વોનહ નિ પનોસે ાનદ પોનનય઼
શ્રૌહેનાસ નહે યહાનાયનેનસ, દેપયિનેદ નિ નહે નોવ઼ેઓસ ાનદ સનોનસિ, ૈપે મોસનઓય઼
ઙનોમ નહે પપેન યાસનેસ નઓઓ નહે મદિદઓ ોઙ નહે ઙઙિનોસિ, નૌૈનાતિનસ હાવ઼ે

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

માનનેસહીન હ્હ હાસ માદે। વ્રાઉવઉ યોનનવિતીનિ નિ નહે નાઉમ ોડ પોનનય

ાનદ સહોનન સનોનેસિ હે ાઉસોનિતિસ સક્ષનયહેસ થહોગહ। નૌ નનનનન નિ નહે

ડેઉદ, હસિનિતિનિગાસ વોન નહે મિપનનિન ોડ સેનીુસિનેસસ ાનદ હે હોઉદસ। ડાયઉ

પેન હે સિ। પનોમસિનિગનિતિન ષનનિઉન શ્વાસીન "જાહિનગામ, "। પોઉતિયિનિ,

સિ વય નાતુને ાનદ હાવતિ। પોન ોડ નેપુને ાનદ હાસ સેયુનેદ। પઉાયે નિ મોદેનન

માતિહઉિ ઉતિનાતુને,

(શ) ઢેનનોસપેયન

શ્વસ ોનો ોડ નહે ોઉદેસન ઉનગુાગેસ ોડ રનદાિ, માતિહઉિ હાસ માનિનાનિદ તિસ

ડનેસહનેસસ નહનુગહુન નહે ાગેસ થહે ાનઉસિન સપેયમિન સિ ડુનદ નિ નહે

સેવેનનહે- ગિહનહ યેનતુનસિ ોડ નહે છહનસિનિાને ના થહે પેનીદ ડનોમ ૧૨૦૦ શ્ર

ય ોનીનદસ યોનસનતુિનેસ। ઉનદમાનક નિ તિસ હસિનોનય થહે ઉનગુાગે નેગસિનેનેદ

ાદેડનિતિ ાદવ્રાનયે ાનદ તિસ સેયુઉનુ સે યાન વે ગઉાનેદ નહનુગહ નહે પાગેસ

ોડ નહે 'શ્વશ્વમ' રન નહે મદિદઉ ાગેસ, તિાસે ઉવાનેદ નો નહે પેદેસનાઉ ોડ।

યઉાસસયિાઉ ઉનગુાગે રનાસ સો વોનહ નિ ડોનમ ાનદે ઉાસનયિનિય થહે સનયઉ ોડ

હ્યોનપિસિહીન નેમનિદસુ સ ોડ માના ાનદ નહે પોનનય ોડ વ્રદિયાપાનિ નિહાન ોડ

હ્રાયાદેવા થહે માસનેન સનિગેન, વ્રદિયાપાનિ હાસ વેન નગિહનઉય યાઉઉદ નહે

નગિહનિનાઉ ોડ ાસનેનન રનદા શ્રૌ યાન સમિપઉય માનવેઉ ાન નહે સૌપ ોડ હસિ

મિગનિાનિ નાનગનિગ ડનોમ નોનમાઉ હ્મન ઉવે નો ઉવે ાહયિહ નનનસયેનદસ

નહે નિદવ્રિદુાઉ પઉાને ાનદ મેઉનસ નિનો મિપેનસોનાઉ યસનાયેસિ

વ્રદિયાપાનિ'સે મનિનન યોનનેમપોનનેસિ ાનદ હસિ ાનનહય સુયયેસસોનસ

દોમનિાનેદ નહે ઉતિનાનય સયેને નિ નહે ાહેઉ ોડ ાસનેનન રનદા ાનદ નહે

મિતિનોનસ ગાવે વનિનહ નો। હ્યવનદિ (મોનગનેઉ) ઉનગુાગે ઢોન હસિ મોનીનાઉ

ાનનાયહમેનન નો પ્યનસિહના, છહાતિનયા'સ નિદેવનેદનેસસ નો વ્રદિયાપાનિ ાનદ

વ્રસિહનુપુનિ સિ ોપેન ાનદ ાવોવે વોનદ યનામા ાસ નોન નેગઉયનેદ થહે

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

ૈનતિનિગા) શ્રસ તિ સિ નોત પોસસવિઊ તો ગવિ। યનતિયિાઊ સતમિાતે ોડ તેહેસે ૈનતિનિગાસ

નિ દડિડેનેનત વનાનયહેસ, ૨ હાવે ળુસત ગાવિન। ઊસિત ોડ ાઊઊ મિપોનતાનત પુવઊયિાતોનિસ્

શ્ર સોવેન યનતિયિ માયુ તઊિસિ તહસિ ઊસિત ાનદ માયે શામનિ તહે તેનદસ નો

ોવતાનિનિગા નિ તહે ડઊિદ ોડ માતિહઊિ શ્ર યનતિયિાઊ ાનદ। સહોનત ાયયોનત ોડ તહે

નેયેનત તેનદસ ાનદ નાતુને ોડ તહે મોદેનન માતિહઊિ વય મે સિ પુવઊસિહેદ નિ

માતિહઊિ શ્વનાકાસહ (૧૮૭૩ સિસે, છાઊયુતતા)

ષનિયે ૧૮૬૬, ાનુાઊ નેવો સિ વેનિગા પુવઊસિહેદ નિ તહે ૨નદાનિ ડતિનાતુને

(હ્રોનનાઊ ોડ તહે ષાહતિયા શ્રકાદેમા) વુત ાઊઊ મિપાનતાઊિ યનતિયિસ ાેઊદ ાગાને

તહાત તહેસે નેવોસિ ાને, ાસ ાેઊિ વે વદિનત ડનોમ હ ય્ મસિહના'સ સુનવેય

પુવઊસિહેદ નેયેનતઊય નિ ષાહતિયા શ્રકાદેમ'િસ વોઉને, ોન પોસત નિદેપેનદેનયે

૨નદાનિ ઊતિનાતુને, નોતુ પતો તહે માનક ૨ હાવે નિ મય પોસસેસસોનિ ાન ાનતયિઊ

(ાનતિતેન નિ માતિહઊિ ાનદ સુવમતિતેદ ડોન પુવઊયિાતાનિ નિ। ળોનનાઊ) વય ષહના

મનિોદ નેવોનિગા તહે ાયહેવિમેનતસ ોડ માતિહઊિ ઊતિનાતુને નિ ૧૮૭૧ વુત તહે

સામે ાસ નોત પુવઊસિહેદ ાનદ તહે માતતેન ાસુ સેદ વય તહે દતિોન નિ।

દડિડેનેનત યોનતેશત વેનય નેયેનતઊય ષહાકતદિહાન હહા હાસ પુવઊસિહેદ યનતિયિાઊ

ાનતયિઊસ ોન તહે દિનતતિય ાનદ નિદેપેનદેનયે ોડ માતિહઊિ ઊાનગાગે ાનદ હો

તિ હાસ વેન ાોનગાઊય નિતેનપનેતેદ ાનદ નદેનસતોદ વય તહે પનોતાગોનસિતસ ોડ

હનિદ થિહે સતુદય ોડ ષહાકતદિહાન હહા દેસેનવેસ તો વે પુનસેદ ડુનતહેન ડનોમ

ઊનિગુસિતયિ પોનિત ોડ વો

૨ન નેયેનત યોનસ ાઊઊ તયપેસ ોડ તેનદસ ાને દસિયેનનવિઊ નિ તહે ડઊિદ ોડ

માતિહઊિ હિનદઊય। દેયાદે વાયક, ૈ હાદ નોતહનિગા ોન સયોનિતડિયિ ાનદ તેયહનયિાઊ

સુવળેયત વુત તહેને ાનૈ ાનતિનસ ાહો ાનતિ નિ માતિહઊિ ોન ાઊઊ તયપેસ ોડ સયોનિતડિયિ

સુવળેયતસ્ ૨ન તહસિ યોનનેયતાનિ તહે ાનતિનિગાસ ોડ ળ્યામદેવા ષહનાવિાસતાવા ાનદ

ષહના મનિોદ દેસેનવે મેનતોનિ ષાહદો છહાદહાનય, ઘાનગાનાનદ,

ઢામેસહીન છહુદહાનય ।નદ વાનીુસિ ।નહેનસ હાવે માદે નોનાવઊ

યોનનનવિુનીનિસ નિ નહે ઙેઊિદ ।ઙ સયેનિનઙિયિ ।નનિનિ઼ા હવિા પ્પાનાયાન હ઼હા યન઼

ષામવહુનાનહ હ઼હા, પ્પાઊકિાનન મસિહના, શ્વાદમા પ્પાનાનિ હ઼હા 'વ઼નિાનયહિ', ષુદહનિ

પ્પુમાન હ઼હા ।નદ ઙ઼ાઊનિસહ મસિહના હાવે ।ઊસો ।નનિનેન ।ન દઙિઙેનનન સયેનિનઙિયિ

સુવળેયન઼ શ્વનનયિઊસ ।ન હસિનોનય, ેયોનોમયિસ, પોઊનિયિાઊ સયેનિયે, સોયીઊિ઼ાય ।નદ

ાનહેન વનાનયહેસ ।ઙ હુમાનીનિસિ હાવે ।ઊસો યોમે઼ન નિ નેયેનન યોનસ ।નદ

ેમનિનન ।નનિનસ ।ઙ મનિહઊિ હાવે યોનનનવિુનેદ । ઊન નિ નહસિ નેસપેયન઼ શ્વોહઊિ

નહે ષાહનિયા શ્વાનના ।ઙ યાનવહાનગા પુવઊસિહેદ । સેનેસિ ।ઙ છઊાસસયિસ, નહે મનિહઊિ

જહાનાનિ ।ઙ શ્વાનના હાસ પનોવે઼દ વેય઼ોનદ ।નય઼ સહાદી ।ઙ દુ઼ોવન નહાન નેસોનયહ

પાપેનસ ।ન મોદેનન સયેનિનઙિયિ ઊનિસ ।ન ।ઊઊ સુવળેયનસ યુોઊદ વે ।નનિનેન નિ

મનિહઊિ ।નિહ સુયયેસસ઼ ૨ન નહે ઙેઊિદ ।ઙ મોદેનન ળુોનનાઊસિમ, નામેસ ।ઙ યનિનાળ

ષાનદઊિયા, જહાનાનવિહાકના, પ્પનિનિનાયાન મસિહના, ષોમાદેવા, શ્વ છ઼ યપિાક,

પ્પુઊાનાનદ મસિહના ।નદ વ઼નિનદના માઊઊકિ દેસેનવે મેનનીન઼ હુોનનાઊસ નિ

મનિહઊિ ।ને સહોનન ઊવિદ વુન નહે નુમવેન ।ઙ હુોનનાઊસ ।નદ પેનીદિયિાઊસ

પુવઊસિહેદ સો ઙાન, સહોીસ નહાન નિ નહસિ ઙેઊિદ નો, મનિહઊિ સિ નોન ઊાગાનિગા

વેહનિદ઼

૨ન નેયેનન યોનસ, માનય઼ નો ।નનિનસ હાવે મેનગેદ ।નિહ નો ।નઊોક

।નદ નિ નહસિ યોનનેયનીનિ હાવે નો સાય઼ નહાન પોપઊ ઙનોમ વાનીુસિ સનાનેસ

હાવે઼ ।દોપનેદ મનિહઊિ ।સ નહેનિ મેદુમિ ।ઙ ।નનિનિ઼ ગેસહયહાનદના

મસિહના, ઙ઼ાશમેસહીન મસિહના, ઢાઙઙુન ઢાહમાન હાસહમિ, શ્વોદહ પ્પસિહોનિ,

શ્વનાનાનિ છિહાુદહાનય, ઙમાન પ્પાટવિ, ષહુકાન પ્પહાઊિ, ષુવહાસૈ ।દાવા,

પ્પુનીન પ્પાનન, માનનનેસહીન હ઼હા, ષુકાનન ષોમા, માહાપનાકાસહ,

ષહવિાસહાનકાન હ઼હા 'પ્પાસિનિગાહેન', ।ઊસો 'પ્પાનન' ।નદ ।નહેનસ દેસેનવે મેનનીન઼

ષોમાદેવા હાસ પનોપુોનદેદ નહે નહોનય઼ ।ઙ ષાહાળાનાવાદ નિ પ્પાઊદહવાનિ઼

શ્રમોનગ। ળ્હે યનાતિયિસ ઞાપેનદના નાળ્હ યાસ, યુનગાનાળ્હ હ્હા ષહ્નાસિહ, હાકિાનળ

મસિહ્ના, વ઼દાનાળ્હ હ્હા, માનકાનદેય શ્વનાવાસિ, યગિામવેન હ્હા મોહાન

જહાનદૌળ, ઢ઼ામાનુગનાહ હ્હા, ષહાનકાન ષોમા, ૩દાયાયહાનદના હ્હા 'વ઼નિોદ',

ષુદહાનસ્હુ ષેક્હાન છ્હુદહાનય, માયાનાનદ મસિહ્ના, ઢ઼ાળ પ્યામાઉ

છ્હુદહાનય, જાપિનદના માઉઉયિક, હ્વિાકાનળ, ઢ઼ાદહાક્નાસિહ્ના છ્હુદહાનય ।નદ

ોળ્હેનસ હાવે માદે ગેમાનકાવે યોનળનાવ્રિતોિનસ઼ પુવહાકાનળ મસિહ્ના હાસ માદે

। વાઉાનયેદ ગેવ઼ાૈોડ 'જાઉ- સાહતિયા઼' શ્વગેમ ષહાનકાન ષનિગાહ હાસ માદે । યનાતિયિાઉ

સળુદય઼ોડ ળ્હે યોનયેપળોડ શ્રુનુસહાનળહા નિ વ઼દિયાપાળ઼િ રિન ગેયેનળ યે઼ાનસ, સળુદેસિ

ોન ળ્હે દડિડેગેનળ ।સપેયળસોડ શ્વનાકનાતિ ।નદ 'પ્યિતિળિાળા' ।નદ 'પ્યિતિપિાળાકા' વય઼

વ઼દિયાપાળિ વિય વ઼પિનદના ષનાવિાસળાવ઼ ।ઉસો દેસેનવે સપેયાિઉ મેનળાિન઼ વ઼ાઉાવઉ

યોનળનાવ્રિતોિનસ હાવે વેન માદે વય઼ ળ્હે પુવઉયિાતોિનોડ ળ્હે છ્હેળના ષામતિ

(શ્વાળના) ।નદોડ ળ્હે માતિહ્રિષિાહતિયા ષામસળહામ (શ્વાળના) થહે ઉસિળોડ મિપોનાળાનળ

પુવઉયિાતોિનસ નિ માતિહ્રિતિનિ ગેયેનળ યે઼ાનસ સિ ।પપેનદેદ વેઉ઼ો

ઞોવે઼ઉ

શ્રુળહોન ઞોવે઼ઉ

૧ યહપિનદના (િ) જાહેનુકવા

(િિ) પ્યાદો શ્રા પ્યોળિ

૨ ષુદહાનસુ ષેક્હાન (િ) થાનપાળળુ પપેન શ્વાળળા

છ્હુદહાનય (િિ) ૯ જાળાહ ષાનાન

૩ ષોમાદેવ઼ા (િ) હોળેઉ શ્રનાનકાઉિ

(િિ) છ્હાનો યાિ

૪ માનપિાદમા (િ) વ઼દિયાપાળિ

(િિ) શ્રનદહાનાનસિોના

(ïïï) ઢ઼ાળા ષાઉહેસા

(િ઼) ડ઼ેનક્િ઼ા વ઼ળિાય઼ા

(વ઼) ꠡાક્િ઼ા- ꠢાનળાના

(ૌનિેન ોડ શ્વક઼ાદેમય઼ ોાનદ)

(વ઼ï) યુઉાના યાય઼ાઉ

(વ઼ïï) ૫્ોવના ઘનિઉ

(વ઼ïïï) ૫્ાનક઼િ (નોવ઼ેઉેનનો)

(ક્િ઼) શ્વનાઉાપાનહ઼ા

૫઼ શ્વનાવહ઼ાસ ૫્ુમાન (ï) શ્વવહ઼સ઼િાપના

છહ઼ેદહ઼ાનય઼ (ïï) ગાપુનુસહ઼ા

(ïïï) હ઼ામાના ડ઼ેગ ઢ઼ાહ઼વ

૬઼ હ઼વ઼િાક઼ાનન (ï) યુ ૫્ુહેસા ૫્ા ꠢાન

(ïï) શ્વાનપિાના

(ïïï) શ્વગાનિાવાન

(િ઼) શ્વાપિ ઘુઉાવ છહ઼હ઼ાઉ

(વ઼) ꠡાહ઼િ ૫્ાનાહ઼ુ ꠡાહ઼િ

૭઼ ઢ઼ામાનાનદ ઢ઼ેનુ યુદહ઼- શ્વહ઼ોઉ

૮઼ ડ઼ાઉનિ શ્વનાનહ઼વ઼પિુનના

૯઼ ઢ઼ાળ ૫્ામાઉ શ્વનદોઉાના

૧૦઼ માય઼ાનાનદ મસ઼િહ઼ના ૫્હ઼ોના શ્વા છહ઼પિાિ

૧૧઼ ષહ઼ાસહ઼ક઼િાનન (ï) ઘપિાહ઼ક઼ાનના

(ïï) શ્વક઼ાસાદેપા

૧૨઼ થનાઉિક઼ાનાનહ઼ મસ઼િહ઼ના ઢ઼ાનળાના

૧૩઼ ꠢનિદેસહ઼ોન માનદાઉ ꠢાન ૫્ા ꠢહેનન, હ઼નિદાગાિ૫્ા ઘેનનહ઼

१४ [illegible] "[illegible]"

१५ [illegible]

([illegible])

१६ [illegible]

१७ [illegible]

१८ [illegible]

१९ [illegible]

२० [illegible]

२१ [illegible]

२२ [illegible]

२३ [illegible]

२४ [illegible]

२५ [illegible] ([illegible]) [illegible]

([illegible]) [illegible], [illegible]

२६ [illegible]

[illegible]

[illegible] ([illegible]) [illegible]

१ [illegible] ([illegible]) [illegible], [illegible]

२ [illegible] ([illegible]) [illegible]

([illegible]) [illegible]

३ [illegible] ([illegible]) [illegible], [illegible]

[illegible]

([illegible]) [illegible]

४ [illegible]-[illegible]

५ [illegible]

६ [illegible]

७ [illegible]

८ [illegible] (i) [illegible]

[illegible]

(ii) [illegible]

९ [illegible]

१० [illegible]

११ [illegible]

१२ [illegible] (i) [illegible]

(ii) [illegible]

१३ [illegible]

१४ [illegible]

१५ [illegible]

१६ [illegible]

१७ [illegible]

१८ [illegible]

१९ [illegible]

२० [illegible]

२१ [illegible]

२२ [illegible]

२३ [illegible]

२४ [illegible]

२५ [illegible]

२६ શ્ચ પ઼ છહ્યુદહ્યાપ઼ ષામાદહ્યાન

२७ ચેનાનાળ઼ ह्हा ઘાપપાદહ્યાચા

२८ ઉમાનાળ઼ ह्हा ઢેકહ્યાયહતિના

२९ માનપિાદમા ષપિના

३० શ્રમાનનાળ઼ છહ્યોદહ્યાપ઼ શ્ચાનચહ઼ ઝુનદ ામોન

३१ ત્રનિોદ ત્રહિાનિ વિાનમા ત્રાઊાન પ્પા ત્રોનાહિન શ્રો શ્ચાઊઊાવ઼િ

३२ ઉપેનદના ચોસહિ શ્ચિનાચહોદચાળ

३३ ત્ર ह्हा ઙાળાળેનપ઼

३४ છહતિનાઊકહ્યા ચેવિ ઉવચિોળ શ્રકહ્યાન

३५ શ્રમાનાનાળ઼ ह्हा છહ્યાહિ ઍકળા ચગુાપાદિ

३६ ચનિસહ પ્પુમાન ह्हा હાસચાકાળહ્યા

શ્ચોળનપ઼

શ્રુળહોન ામેોડ ળહેોનક

१ પ્પતિળિ ામાનાચાન મસિહ્યા (i) ષમિાનળ

(ii) हृम સળાવાન ાાહિ ડ઼કિહાવ

२ ઢામાનાનદ ઢેનુ (i) શ્રનળાળ઼

(ii) શ્રોકપે ાામ (ઍઊગાપ઼)

३ ઘાનગાનાળ઼ ઘાનગોસહ શ્રસામાહિ હિમાન હાળ઼

ાનદ ઉપેનદના

४ માહાપનાકાસહ પ્પાવિળા ષામવહાવા

५ ઉપેનદના ચોસહિ 'વિનોદ', ચહુનિ

ત્રહમિનાળ઼ ાનદુે ગાવોદહ

६ ઘાનગોસહ ઘુનળાન હામ- ઍક મળિહ્યા શ્ચાનચિહાચા

७ ૨ઊા ઢાનિ ષનિગાહ ત્રનિદાનળિ

८ [illegible] (i) [illegible]

(ii) [illegible]

९ [illegible] (i) [illegible]

(ii) [illegible]

१० [illegible]

११ [illegible]

१२ [illegible]

१३ [illegible]

१४ [illegible]

१५ [illegible] (i) [illegible]

[illegible] (ii) [illegible]

१६ [illegible] (i) [illegible]

(ii) [illegible]

(iii) [illegible]

[illegible]

[illegible])

(i) [illegible]

(ii) [illegible]

(iii) [illegible]

१७ [illegible] (i) [illegible]

(ii) [illegible]

(iii) [illegible]

१८ [illegible]

[illegible])

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

१९ [illegible]

२० [illegible] (i) [illegible]

(ii) [illegible]

२१ [illegible]

२२ [illegible] (i) [illegible]

(ii) [illegible]

२३ (i) [illegible]

[illegible]

२४ [illegible]

२५ [illegible]

([illegible])

२६ [illegible]

२७ [illegible]

२८ [illegible]

२९ [illegible]

३० [illegible]

३१ [illegible] (i) [illegible]

(ii) [illegible]

(iii) [illegible]

३२ [illegible]

३३ [illegible]

३४ [illegible]

३५ [illegible]

३६ [illegible]

३७ [illegible]

३८ [illegible]

[illegible]

३९ [illegible]

४० [illegible]

४१ [illegible]

४२ [illegible]

४३ [illegible]

४४ [illegible]

४५ [illegible]

४६ [illegible]

४७ [illegible]

४८ [illegible]

४९ [illegible]

૫૦ ઢાગહ્વાયહાનયા—(િ) પ્યનાનિગિા; (િિ) હૌાઉાનુકહિ; (િિિ) માદ્દુમાિ

૫૧ હેાુકાન હ્હા—છેાિક્ા

યનામા

૧ માનપિાદમા પ્યાનાહાહાન

૨ ઘુનાનાિહ હ્હા ેદિાિસ (િ) પ્યાનયિ- શ્રુિના

ા હ્રુાનાઉ ડોકામાનયા (િિ) શ્રાિહેયા

ેશયઉસવિઉય દેવોદ (િિિ) માદ્દુૈ ામનિ

િા િહે માિહિઉિ ષિાગે

૩ માહેનદના હ્હા (િ) ડાકસમાનાપેકહા

(િિ) પ્યહાનદિા

(િિિ) હ્રુાઉ પ્યાનાકાનિ

૪ ાાાયહકિાિ ાાાયાકા પ્યા ાાામ હ્વિાન

૫ જાનિદેસહૌન માનદાઉ પ્યસામાદાન

૬ જાવુસાહેવ છહ્રુદહાનય પ્યુહેસહા; ાઉસો િનાનસઉાેદ

'છહાનાકયા' વય ય ડ્ ઢોય

૭ ઢાદહાકનસિહના છહ્રુદહાનય (િ) ાાાનયાદેવા પ્યા યાનવાન

(િિ) ઢાળયાવહસિહેકા

૮ ઢાળનાનદાન યાસ ષહાનિાે

૯ મોહાન છહ્રુદહાનય ષહાનિાન

૧૦ હ્રાનાનદાન હ્હા ાાાસિહકાઉાનકા

૧૧ ષિાિમામ છહ્રોદહાનય વેમાનિાના

૧૨ પ્યાનયહનિાિહ હ્હા 'પ્યપિાન' વળિાિ વદિયાપાિ

૧૩ ઘોવનિદા હ્હા (િ) ઢાળા ષહવિા ષનિાગહ

(િિ) જાસાિ

૧૪ હાનસિયહાનદના મસિહના પ્યાઓનિગા પ્યા ઢાળકુમાનિ

૧૫ ષહયામ નહિાનિ યિાસ યૌપાન પ્યા યૌનદા

૧૬ ય ૫઼ હ઼ા ષહનસિહ શ્રુનુસહાનાહા

૧૭ માહેનદના (િ) ડાકસમાના ઢેકહા પ્યહાનદિ઼ા

(િા) એક પ્યામાઓ ૫઼ગિમે

મસિયેઓઓનૌસ

૧ ઢાળેસહૌન હ઼ા (િ) માહાનાળ ડાકસહમસિહૌન

ષનિગાહ

(િા) હ઼ાગા- હ઼ાગનિ

(િાા) ષામા- છહાકેવ઼ા

(વિ) મગિહિઓકસાના પ્યા ઉદહાવ઼ા શ્રો

વ઼કિાસહ

(વ઼) મેનકા

(વ઼િ) વ઼દિય઼ાપાગિ પ્યા ષાનગાગિા મે

વ઼ાનનાગિા ૫઼ાય઼ાકા

૫઼ાય઼કિાવહેદા

(વ઼િા) ડોકગાગહા વ઼ન઼િયહાના

૨ શ્રપાનાળગિા યેવ઼ા યિનહ્યાવ઼ગિયાના

૩ શ્રાનમેસહૌન મસિહના (િ) માનાવોદહ શ્રો હુનાક

પ્યનસનાળાનમા

(િા) શ્રવહનિાવ઼ા હ઼ાય઼ાદેવ઼

વ઼દિય઼ાપાગિ

૪ માગિહિઓ ષાહગિય઼ા વ઼દિય઼ાપાગિ શ્રુનાનમુઓય઼ાનકાન

ષામસગહાન

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

૫ માતિહિઉિ ષાહતિયા પ્યુાસહકિ (છોઉઉયનાિ ૦ ાનયિઉસ)

શ્વાનસિહદ (શ્વુનો)

૬ ષમાનકિા (૧૯૭૧) શ્વુવઉસિહેદ વય નહે છહેનના ષામનિ,

શ્વાનના

૭ શ્વુનવાનયહાઉયિા માહાસા, યો

ષાહતિયા શ્રો ષાનસકનતિ (૧૯૭૨)

૮ પ્યસેમદહાની ષનિગાહ ાાવિાનદહ છહાનદનકિા

૯ ઢાળ પ્યામાઉ છહુદહાનય ઘાદયા શ્વાદયા યુનુ

૧૦ માહાનાન હ્રહા માહાગૌાનગાતિ

૧૧ ષહાનકહા શ્વાિ પ્યાનગાના

૧૨ છહાનદનાનાનહ મસિહના વનિાકાનયા

૧૩ માહાગયાનાનાગાન હ્રહા માનોનાનહ

૧૪ વેદાનાનદ હ્રહા વાદિકિ ષાનગોન

૧૫ ઘોવનિદા હ્રહા (િ) માતિહિઉિકા ૩દહાવા શ્રો વકિાસ

(િિ) વયાકાનાન ઢાયહના

૧૬ યુનગાનાનહ હ્રહા ષહનસિહ માતિહિઉિ ષાહતિયા પ્યા રનહિાસ

૧૭ ઢાળઉાકસહમાિ (િ) ષહનમિાદ માહાગૌાન શ્વનાકાસહ

(િિ) માવિહિસાન સાનનાનાનના

(િિિ) માહાયામામાના

૧૮ હ્રાગદસિહ મસિહના ષહાસાનનયિા ાાવિાનદહ

૧૯ પ્યસિહોને હ્રહા ઢાસાપાનયિહાયા

૨૦ રનદના પ્યાનન હ્રહા। (િ) ષોદહ ઢાનનાકાન

(િિ) વદિયાપાનિ વમિાનસહા

(િિિ) ડકિહાનૌાઉિ

२१ (i)

(ii)

२२

२३

२४

२५

२६ (i)

(ii)

(iii)

(iv)

(v)

(vi)

(vii)

(viii)

२७ (i)

(ii)

२८

२९ શ્રમનાતિદહાનાં ષિનિગાહ (ા) માતિહર્ષિ હિવિાન શ્રાદદહાતિ પ્યા

શ્રુણાનનપિમાન

(ાા) ાગાદાનસહાન

३० (ઍદતિદ) વ઼ળિયાસામકહા

३१ ઉપેનદનાનાતહ હ્હા (ા) ષહનમિાદ મહાગોાતા (તનાનસણાતેદ

નિતો માતિહર્ષિ)

(ાા) શ્રોમાનકહાયિાન

३२ પ્યુમુદનાતહ મસિહના ઘતિાગોવ઼નિદા

३३ મુનસિહોાન હ્હા (દતિદ) વ઼દિયાપાતિ વ઼ાનગામાનયં; મહુપાનિ પ્યિનામાના

३४ ષમાનકિા પુવણસિહેદ વય ષાનસિાવપાહે માતિહર્ષિ ષાહતિયા શ્રાનસિહાદ

३५ હ્હાયાનતિ પેવ઼ ઘાયા હાતના

३६ હ્હાયાદહાનિ ષિનિગાહ (ા) મુદહ ઘાન મે થાનતનાયિ ષદિદહાનત

(ાા) પ્યાવ઼યા- મમિાનસા

३७ ઘાનગાનાનદ વ઼ગિયાનવ઼ાનતા

३८ ઢ઼ ાાા હ્હા ાનદ ાાા ાાા હ્હા વ઼વિાદિહ ાાવિાનદહ

३९ ષહાનકાન પ્યુમાન હ્હા પ્યાવ઼તિા પ્યાણપ

४० ષહાણિનદના મોહાન હ્હા (દતિદ) છહાતુન છહાતુનવહુળા

४१ ઢ઼ામદેવ઼ા હ્હા (દતિદ) હાનગોાનિ વ઼વિાહા (ોડ હાગાગયો- તમિાણણા)

४२ ડ઼ોકનાતહ મસિહના વ઼યાવ઼ાહાનાકા ડ઼ોકેગેત

४३ શ્રમાપેસહ શ્રાતહાક ાાવિાનદહા ષામકાણાન

४४ મુદદહદિહાનિ ષિનિગાહ ઢ઼ામાકાન ષહાનાસાયયા

४५ ષહનિ પ્યાપણિ શ્રનાવહાકાન પ્યહાતતાન પ્યાકા છહનિમે

४६ શ્રનસિ શ્રિનાસાદ ષનિગાહ શ્રહોણ

४७ [illegible]

([illegible])

४८ [illegible]

४९ [illegible]

५ [illegible]

५० [illegible]

५१ [illegible]

५२ [illegible]

५३ [illegible]

५४ [illegible]

[illegible]

५५ [illegible]

[illegible]

[illegible]

५६ [illegible]

५७ [illegible]

५८ [illegible]

५९ [illegible]

६० [illegible]

[illegible]

६१ [illegible]

[illegible]

६२ [illegible]

६३ [illegible]

६४ નાભ ખસિહોને થહાકુન—શ્રદહ્યાયાના શ્રો વ્રવિયહાના

६५ યામાનકાનન હ્હા—ઘાપાસનાક્ષ

६६ વ્રાસુકાિાનહ હ્હા (દાિદ)—માનિહવિ ષાહનિયા ખા ઢુપાનેકહા ૨

વ્રોઉસ્

६७ હાનસનાળ—ષાનદહાન

६८ થાનનાનાનહ હ્હા—માનિહવિ ડ્રીક ખાનહા

६९ છહાનનાનાનદ—યોકાહાન ખા શ્રનકહિ

७० શ્રદયા હ્હા—ખાનહામનન।

७० ડ્રાઉનિસહીન હ્હા—ષાનનપાનકિસહા (ડ્રવિ ોડ ષાહવિનામ યાસ)

૨ન શ્રુસનનાયિ હાઉઉ'સ (દાિદ)—ષેનોનયેસ, શ્રાનોનનસ ાનદ ષનુયનુપેસ નિ

ષેઉયનેદ ડ્રાનુગોસ ાેડ મપાઉ, નહેને સિ। યહાપતેન ાેન માનિહવિ ષેનોનયેસ' વય

મસિસ શ્રઉયિ યાવ્રસિ, પુવઉસિહેદ વય નહે થનાવિહ્રવાન ઉનાવ્રિનસનિય, મપાઉ—

१९७३ (૨ી નહસિ નિડાનમાનીનિ ના નહે ડામુસ માનહવિ પોન, મયહકિના)

— છોમપપેહેનસવિ હસિનાનયિાઉ ાનદ પનયમોઉગાયિાઉ યયિનીનાનય ાેડ નહે

માનિહવિ ડ્રાનુગો સિ વેનિગા પુવઉસિહેદ ડોમ શ્રઉઉાહાવાદ

— ઢામાનાનહ હ્હો દાિદ ાનદ પુવઉસિહેદ ખનિનિવિાન, શ્રુનુસહપાનિ-કસહા

ાનદ માનમિાનળાનાિાનાક ાેડ વ્રદિયાપાનુ

— થહે નાહિન ઘોવ્રેનનમેનન હાસે સનાવઉસિહેદ। માનિહવિ શ્રિકાદેમય ાન

શ્રાનના નિ માય ૧૯७६

— યનુ ષ ય ષેનાહેનયાનય (મોસાૈ) હાસ સુવમનિાેદ। થહેસસિ ાેન

વ્રદિયાપાનિ થહાકુન ાસસેસસનિગા હસિ પઉાયે નિ નહે હસિનોનય ાેડ ૨નદાનિ

ડ્રનિનાનુપે ાનદ ાેન નહે મોનનિગા ાેડ હસિ શ્રાદાવ્રાઉ ૧૯७४)

શ્રપપેનદાશિ-૨૨

ડ્રસિન ાેડ હ્રોનનાઉસ ાનદ શ્રેનીદિયિાઉસ

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

[illegible]

१ [illegible] ([illegible]—१९०५)

२ [illegible] ([illegible]- १९०५)

([illegible] १९३७)

३ [illegible] ([illegible]—१९०८)

([illegible]—१९६०)

४ [illegible] ([illegible]—१९२१),

५ [illegible] ([illegible]—१९२४)

६ [illegible] ([illegible]—१९३५)

७ [illegible] ([illegible]—१९३७)

८ [illegible] ([illegible]—१९३७)

९ [illegible] ([illegible]—१९३५)

१० [illegible] ([illegible]- १९३७)

११ [illegible] ([illegible]—१९४९)

१२ [illegible] ([illegible]—१९४९)

१३ [illegible] ([illegible]—१९४३)

१४ [illegible] ([illegible]—१९४८)

१५ [illegible] ([illegible]—१९४८)

१६ [illegible] ([illegible]—१९५२)

१७ [illegible] ([illegible]) ([illegible]—१९५२)

१८ [illegible] ([illegible]—१९५३)

२० [illegible] ([illegible]—१९५२)

२१ [illegible] ([illegible])

२२ [illegible] ([illegible], [illegible])

२३ यानिकि षौदेसहा (यान्वहानगा)

२४ षानळीनि (ड़ाहेनासिानि)

२५ श्रकहान (छाUयुनना)

२६ मनिहभिवानि (यान्वहानगा—१९६८)

२७ मनिहभि मनिना (षुUनानगानळ)

२८ थानका (ह्ानसहेद्पुन)

२९ मानुक (श्रUUाहावाद)

३० यहयिाुना (ड़ोहना)

३१ षसिहु (यान्वहानगा)

३२ श्ळोन (यान्वहानगा)

३३ ह्ानाक (यान्वहानगा)

३४ मिनिमान (ड़ाहेनासिानि)

३५ माननविानि (थहानहि)

३६ माननविानि (यान्वहानगा)

३७ मुनान वसिहौ (ड़ाहेनासिानि)

३८ मानिहभि षानानयहान (श्रUUाहावाद)

३९ मनिहभि श्रमान (श्रUगिानह)

४० मनिहभि यौन (प्यानपुन)

४१ मनिहभि श्रUोक (ढेनोडावाद)

४२ षोनामानU (श्वानना)

४३ षौदेसहवानि (योगहान)

४४ श्रनामा (श्वानना)

४५ षाननपिना (श्वानना)

४६ मानिहभि (मभिाननागान)

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

४७ [illegible]

४८ [illegible]

४९ [illegible]

५० [illegible]

५१ [illegible]

५२ [illegible]

५३ [illegible]

५४ [illegible]

५५ [illegible]

५६ [illegible]

५७ [illegible]

५८ [illegible]

५९ [illegible]

६० [illegible]

६१ [illegible]

६२ [illegible]

६३ [illegible]

६४ [illegible]

६५ [illegible]

६६ [illegible]

६७ [illegible]

६८ [illegible]

[illegible]-

इंग्लिश-मैथिली-कोष / मैथिली-इंग्लिश-कोष प्रोजेक्टकेँ आगू बढ़ाऊ, अपन सुझाव आ योगदान ई-मेल द्वारा ggajendra@videha.com पर पठाऊ।

१.भारत आ नेपालक मैथिली भाषा-वैज्ञानिक लेखक द्वारा बनाओल मानक शैली आ २.मैथिलीमे भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

१.नेपाल आ भारतक मैथिली भाषा-वैज्ञानिक लेखक द्वारा बनाओल मानक शैली

***१.१ नेपालक मैथिली भाषा वैज्ञानिक** लेखक द्वारा बनाओल मानक उच्चारण आ लेखन शैली*

(भाषाशास्त्री डा. रामावतार यादवक धारणाकेँ पूर्ण रूपसँ सङ्ग लऽ निर्धारित)

मैथिलीमे उच्चारण तथा लेखन

१.*पञ्चमाक्षर आ अनुस्वार:* पञ्चमाक्षरान्तर्गत ङ, ञ, ण, न एवं म अबैत अछि। संस्कृत भाषाक अनुसार शब्दक अन्तमे जाहि वर्गक अक्षर रहैत अछि ओही वर्गक पञ्चमाक्षर अबैत अछि। जेना-

अङ्क (क वर्गक रहबाक कारणे अन्तमे ङ् आएल अछि।)

पञ्च (च वर्गक रहबाक कारणे अन्तमे ञ् आएल अछि।)

खण्ड (ट वर्गक रहबाक कारणे अन्तमे ण् आएल अछि।)

सन्धि (त वर्गक रहबाक कारणे अन्तमे न् आएल अछि।)

खम्भ (प वर्गक रहबाक कारणे अन्तमे म् आएल अछि।)

उपर्युक्त बात मैथिलीमे कम देखल जाइत अछि। पञ्चमाक्षरक बदलामे अधिकांश जगहपर अनुस्वारक प्रयोग देखल जाइछ। जेना- अंक, पंच, खंड, संधि, खंभ आदि। व्याकरणविद पण्डित गोविन्द झाक कहब छनि जे कवर्ग, चवर्ग आ टवर्गसँ पूर्व अनुस्वार लिखल जाए तथा तवर्ग आ पवर्गसँ पूर्व पञ्चमाक्षरे लिखल जाए। जेना- अंक, चंचल, अंडा, अन्त तथा कम्पन। मुदा हिन्दीक निकट रहल आधुनिक लेखक एहि बातकेँ नहि मानैत छथि। ओ लोकनि अन्त आ कम्पनक जगहपर सेहो अंत आ कंपन लिखैत देखल जाइत छथि।

नवीन पद्धति किछु सुविधाजनक अवश्य छैक। किएक तँ एहिमे समय आ स्थानक बचत होइत छैक। मुदा कतोक बेर हस्तलेखन वा मुद्रणमे अनुस्वारक छोट सन बिन्दु स्पष्ट नहि भेलासँ अर्थक अनर्थ होइत सेहो देखल जाइत अछि। अनुस्वारक प्रयोगमे उच्चारण-दोषक सम्भावना सेहो ततबए देखल जाइत अछि। एतदर्थ कसँ लऽ कऽ पवर्ग धरि पञ्चमाक्षरेक प्रयोग करब उचित अछि। यसँ लऽ कऽ ज्ञ धरिक अक्षरक सङ्ग अनुस्वारक प्रयोग करबामे कतहु कोनो विवाद नहि देखल जाइछ।

२.*ढ आ ढ़* : ढ़क उच्चारण "र् ह"जकाँ होइत अछि। अतः जतऽ "र् ह"क उच्चारण हो ओतऽ मात्र ढ़ लिखल जाए। आन ठाम खाली ढ लिखल जएबाक चाही। जेना-

ढ = ढाकी, ढेकी, ढीठ, ढेउआ, ढङ्ग, ढेरी, ढाकनि, ढाठ आदि।

ढ़ = पढ़ाइ, बढ़ब, गढ़ब, मढ़ब, बुढ़बा, साँढ़, गाढ़, रीढ़, चाँढ़, सीढ़ी, पीढ़ी आदि।

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

उपर्युक्त शब्द सभकेँ देखलासँ ई स्पष्ट होइत अछि जे सामान्यतया शब्दक शुरूमे ढ आ मध्य तथा अन्तमे ढ़ अबैत अछि। इएह नियम ड आ डक सन्दर्भ सेहो लागू होइत अछि।

३.व आ ब : मैथिलीमे "व"क उच्चारण ब कएल जाइत अछि, मुदा ओकरा ब रूपमे नहि लिखल जएबाक चाही। जेना- उच्चारण : बैद्यनाथ, बिद्या, नब, देबता, बिष्णु, बंश, बन्दना आदि। एहि सभक स्थानपर क्रमशः वैद्यनाथ, विद्या, नव, देवता, विष्णु, वंश, वन्दना लिखबाक चाही। सामान्यतया व उच्चारणक लेल ओ प्रयोग कएल जाइत अछि। जेना- ओकील, ओजह आदि।

४.य आ ज : कतहु-कतहु "य"क उच्चारण "ज"जकाँ करैत देखल जाइत अछि, मुदा ओकरा ज नहि लिखबाक चाही। उच्चारणमे जज्ञ, जदि, जमुना, जुग, जाबत, जोगी, जदु, जम आदि कहल जाएबला शब्द सभकेँ क्रमशः यज्ञ, यदि, यमुना, युग, यावत, योगी, यदु, यम लिखबाक चाही।

५.ए आ य : मैथिलीक वर्तनीमे ए आ य दुनू लिखल जाइत अछि।

प्राचीन वर्तनी- कएल, जाए, होएत, माए, भाए, गाए आदि।

नवीन वर्तनी- कयल, जाय, होयत, माय, भाय, गाय आदि।

सामान्यतया शब्दक शुरूमे ए मात्र अबैत अछि। जेना एहि, एना, एकर, एहन आदि। एहि शब्द सभक स्थानपर यहि, यना, यकर, यहन आदिक प्रयोग नहि करबाक चाही। यद्यपि मैथिलीभाषी थारू सहित किछु जातिमे शब्दक आरम्भोमे "ए"केँ य कहि उच्चारण कएल जाइत अछि।

ए आ "य"क प्रयोगक सन्दर्भमे प्राचीने पद्धतिक अनुसरण करब उपयुक्त मानि एहि पुस्तकमे ओकरे प्रयोग कएल गेल अछि। किएक तँ दुनूक लेखनमे कोनो सहजता आ दुरूहताक बात नहि अछि। आ मैथिलीक सर्वसाधारणक उच्चारण-शैली यक अपेक्षा एसँ बेसी निकट छैक। खास कऽ कएल, हएब आदि कतिपय शब्दकेँ कैल, हैब आदि रूपमे कतहु-कतहु लिखल जाएब सेहो "ए"क प्रयोगकेँ बेसी समीचीन प्रमाणित करैत अछि।

६.हि, हु तथा एकार, ओकार : मैथिलीक प्राचीन लेखन-परम्परामे कोनो बातपर बल दैत काल शब्दक पाछाँ हि, हु लगाओल जाइत छैक। जेना- हुनकहि, अपनहु, ओकरहु, तत्कालहि, चोट्टहि, आनहु आदि। मुदा आधुनिक लेखनमे हिक स्थानपर एकार एवं हुक स्थानपर ओकारक प्रयोग करैत देखल जाइत अछि। जेना- हुनके, अपनो, तत्काले, चोट्टे, आनो आदि।

७.ष तथा ख : मैथिली भाषामे अधिकांशतः षक उच्चारण ख होइत अछि। जेना- षड्यन्त्र (खड़यन्त्र), षोडशी (खोड़शी), षट्कोण (खटकोण), वृषेश (वृखेश), सन्तोष (सन्तोख) आदि।

८.ध्वनि-लोप : निम्नलिखित अवस्थामे शब्दसँ ध्वनि-लोप भऽ जाइत अछि:

(क) क्रियान्वयी प्रत्यय अयमे य वा ए लुप्त भऽ जाइत अछि। ओहिमे सँ पहिने अक उच्चारण दीर्घ भऽ जाइत अछि। ओकर आगाँ लोप-सूचक चिह्न वा विकारी (’ / ऽ) लगाओल जाइछ। जेना-

પૂ઼ાम ૂપ : પઢए (પઢય) ગેલાહ, કए (કય) લેલ, ૩ઠए (૩ઠય) પડતૈક।

અપૂ઼ાम ૂપ : પઢ' ગેલાહ, ક' લેલ, ૩ઠ' પડતૈક।

પઢS ગેલાહ, કS લેલ, ૩ઠS પડતૈક।

(ખ) પૂ઼વકાલિક ક઼ृત આય (આए) પ્રત્યયમે ય (ए) ઉપ્ત ભS ભાઇછ, મુદા લેપ-સૂચક વિકારી નહિ લગાઓલ ભાઇછ। ભેના-

પૂ઼ાम ૂપ : ખાए (ય) ગેલ, પઠાય (ए) દેવ, નહાए (ય) અએલાહ।

અપૂ઼ાम ૂપ : ખા ગેલ, પઠા દેવ, નહા અએલાહ।

(ગ) સ્ત્રી પ્રત્યય ઇક ઉચ્ચારણ ક્રિયાપદ, સંજ્ઞા, ઓ વિશેષણ તીનૂમે ઉપ્ત ભS ભાઇત અછિ। ભેના-

પૂ઼ાम ૂપ : દોસરિ માલિનિ ચલિ ગેલિ।

અપૂ઼ાम ૂપ : દોસર માલિન ચલિ ગેલ।

(ઘ) વર્તમાન ક઼ૃદન્તક અન્તિમ ત ઉપ્ત ભS ભાઇત અછિ। ભેના-

પૂ઼ાम ૂપ : પઢૈત અછિ, વભૈત અછિ, ગવૈત અછિ।

અપૂ઼ાम ૂપ : પઢૈ અછિ, વભૈ અછિ, ગવૈ અછિ।

(ઙ) ક્રિયાપદક અવસાન ઇક, ઉક, ઐક તથા હીકમે ઉપ્ત ભS ભાઇત અછિ। ભેના-

પૂ઼ાम ૂપ: છથિીક, છથિક, છહીક, છૌક, છૈક, અવિતિક, હોઇક।

અપૂ઼ાम ૂપ : છથિ, છથિ, છહિ, છૌ, છૈ, અવિતિ, હોઇ।

(ચ) ક્રિયાપદીય પ્રત્યય ન્હ, હુ તથા હકારક લેપ ભS ભાઇછ। ભેના-

પૂ઼ાम ૂપ : છન્હિ, કહલન્હિ, કહલહુ, ગેલહ, નહિ।

અપૂ઼ાम ૂપ : છનિ, કહલનિ, કહલૌ, ગેલS, નઇ, નઞિ, નૈ।

ઙ *ધ્વનિ સ્થાનાન્તરણ* : કોનો-કોનો સ્વર-ધ્વનિ અપના ભગહસઁ હટિ કS દોસર ઠામ ચલિ ભાઇત અછિ। ખાસ કS હ્રસ્વ ઇ આ ઉક સમ્બન્ધમે ઈ વાત લાગૂ હોઇત અછિ। મૈથિલીકરણ ભS ગેલ શબ્દક મધ્ય વા અન્તમે ભઁ હ્રસ્વ ઇ વા ઉ આવए તઁ ઓકર ધ્વનિ સ્થાનાન્તરિત ભS એક અક્ષર આગાઁ આવિ ભાઇત અછિ। ભેના- શનિ (શઇન), પાનિ (પાઇન), દાલિ (દાઇલ), માટિ (માઇટ), કાછુ (કાઉછ), માસુ (માઉસ) આદિ। મુદા તત્સમ શબ્દ સભમે ઈ નિઅમ લાગૂ નહિ હોઇત અછિ। ભેના- રશ્મિકેં રઇશ્મ આ સુધાંશુકેં સુધાઉંસ નહિ કહલ ભા સકૈત અછિ।

૧૦.*હલન્ત(્)ક પ્રયોગ* : મૈથિલી ભાષામે સામાન્યતયા હલન્ત (્)ક આવશ્યકતા નહિ હોઇત અછિ। કારણ ભે શબ્દક અન્તમે અ ઉચ્ચારણ નહિ હોઇત અછિ। મુદા સંસ્કૃત ભાષાસઁ ભહિનાક તહિના મૈથિલીમે આएલ (તત્સમ) શબ્દ સભમે હલન્ત પ્રયોગ કएલ ભાઇત અછિ। એહિ પોથીમે સામાન્યતયા સમ્પૂ઼ાम શબ્દકેં મૈથિલી ભાષા સમ્બન્ધી નિઅમ અનુસાર હલન્તવિહીન રાખલ ગેલ અછિ। મુદા વ્યાકરણ સમ્બન્ધી પ્રયોભનક લેલ અત્યાવશ્યક

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

સ્થાનપર કતહુ-કતહુ હુએન્ન દેલ ગેલ અછિ। પ્રસ્તુત પોથીમે મથિલિ ઉપ્પનક પ્રાચીન આ નવીન દુનૂ શૈલીક સરલ આ સમીચીન પક્ષ સબકેં સમેટિ કS વન્નાન-વિન્યાસ કએલ ગેલ અછિ। સ્થાન આ સમયમે વચનક સઙગહિ હિન્ન-ઉપ્પન તથા તકનીકી દૃષ્ટિસેં સેહો સરલ હોવSવલા હિસાવસેં વન્નાન-વિન્યાસ મબિઓલ ગેલ અછિ। વન્નમાન સમયમે મૈથિલિ માતૃભાષી પન્યન્તકેં આન ભાષાક માધ્યમસેં મૈથિલીક જ્ઞાન ઉવS પડિ રહલ પરિપ્રેક્ષ્યમે ઉપ્પનમે સહજતા તથા એકરૂપતાપર ધ્યાન દેલ ગેલ અછિ। તખન મૈથિલિ ભાષાક મૂલ વિશેષતા સબ કુઠ્ઠઠિત નહિ હોઇક, તાહૂ દિસિ ઉપ્પક-મણ્ડલ સચેત અછિ। પ્રસિદ્ધ ભાષાશાસ્ત્રી ડા રામાવતાર યાદવક કહબ છનિ જે સરલતાક અનુસન્ધાનમે એહન અવસ્થા કિન્નહુ ને આવS દેવાક ચાહી જે ભાષાક વિશેષતા છાંહમે પડિ જાઇ।

- (ભાષાશાસ્ત્રી ડા રામાવતાર યાદવક ધારણાકેં પૂર્ણ રૂપસેં સઙગ લS નિર્ધારિત)

૧૨ મૈથિલિ અકાદમી પટના દ્વારા નિર્ધારિત મૈથિલિ ઉપ્પન-શૈલી

૧ જે શબ્દ મૈથિલિ-સાહિત્યક પ્રાચીન કાલસેં આઇ ધરિ જાહિ વન્નનીમે પ્રચલિત અછિ, સે સામાન્યતઃ તાહિ વન્નનીમે લિખલ જાય- ઉદાહરણાર્થ-

ગ્રાહ્ય

એખન
ઠામ
જકર, તકર
તનિકર
અછિ

અગ્રાહ્ય
અખન, અખનિ, એખેન, અખની
ઠિમા, ઠિના, ઠમા
જેકર, તેકર
તિનકર। (વૈકલ્પિક રૂપેં ગ્રાહ્ય)
ઐછ, અહિ, એ।

૨ નિમ્નલિખિત તીન પ્રકારક રૂપ વૈકલ્પિકતયા અપનાઓલ જાયઃ ભS ગેલ, ભય ગેલ વા ભએ ગેલ। જા રહલ અછિ, જાય રહલ અછિ, જાએ રહલ અછિ। કર' ગેલાહ, વા કરય ગેલાહ વા કરએ ગેલાહ।

૩ પ્રાચીન મૈથિલીક 'ન્હ' ધ્વનિક સ્થાનમે 'ન' લિખલ જાય સકૈત અછિ યથા કહલનિ વા કહલન્હિ।

૪ 'ઐ' તથા 'ઔ' તતય લિખલ જાય જત' સ્પષ્ટતઃ 'અઇ' તથા 'અઉ' સદૃશ ઉચ્ચારણ ઇષ્ટ હો। યથા- દેખૈત, છલૈક, બૌઆ, છૌક ઇત્યાદિ।

૫ મૈથિલીક નિમ્નલિખિત શબ્દ એહિ રૂપે પ્રયુક્ત હોયતઃ જૈહ, સૈહ, ઇએહ, ઓએહ, લૈહ તથા દૈહ।

૬ હ્રસ્વ ઇકારાંત શબ્દમે 'ઇ' કે લુપ્ત કરબ સામાન્યતઃ અગ્રાહ્ય થિક। યથા- ગ્રાહ્ય દેખિ આબહ, માલિનિ ગેલિ (મનુષ્ય માત્રમે)।

૭ સ્વરતંત્ર હ્રસ્વ 'એ' વા 'ય' પ્રાચીન મૈથિલીક ઉદ્ધરણ આદિમે તેં યથાવત રાખલ જાય, કિંતુ આધુનિક પ્રયોગમે વૈકલ્પિક રૂપેં 'એ' વા 'ય' લિખલ જાય। યથાઃ- કયલ વા કએલ, અયલાહ વા અએલાહ, જાય વા જાએ ઇત્યાદિ।

૮ ઉચ્ચાાણમે દૂ સ્વ૨ક વીચ ળે 'ય' ધ્વનિ સ્વિન: આવિ ળાઙ્ગ અછ તિકના ઊખ્મે સ્થાન વૈકલ્પિક નૂપેં દેઉ ળાય। યથા- ધીઆ, અઢેઆ, વિઆહ, વા ધીયા, અઢેયા, વિયાહ।

૯ સાનુનાસિક સ્વ૨ાન્ત સ્વ૨ક સ્થાન યથાસંભવ 'ઞ' ઊપ્યિઉ ળાય વા સાનુનાસિક સ્વ૨। યથા:- મૈઞા, કનિઞા, કિનિનિઞા વા મૈઆઁ, કનિઆઁ, કિનિનિઆઁ।

૧૦ કા૨કક વિભક્તિક નિમ્નલિખિત નૂપ ગ્રાહ્ય:- હાથકેં, હાથસઁ, હાથેં, હાથક, હાથમે। 'મે' મે અનુસ્વા૨ સ૨્વથા ત્યાજ્ય થિક। 'ક' ક વૈકલ્પિક નૂપ 'કે૨' ૨ાખ્ઉ ળા સકૈત અછિ।

૧૧ પૂ૨્વકાલિક ક્રિયાપદક વાદ 'કય' વા 'કએ' અવ્યય વૈકલ્પિક નૂપેં ઊગાઓલ ળા સકૈત અછિ। યથા:- દેખિ કય વા દેખિ કએ।

૧૨ માઁગ, ભાઁગ આદિક સ્થાનમે માઙ, ભાઙ ઇત્યાદિ ઊપ્યિઉ ળાય।

૧૩ અ૨્દ્ધ 'ન' ઓ અ૨્દ્ધ 'મ' ક વદલા અનુસા૨ નહિ ઊપ્યિઉ ળાય, કિન્તુ છાપાક સુવિધાર્થ અ૨્દ્ધ 'ઙ' , 'ઞ', તથા 'ણ' ક વદલા અનુસ્વાનો ઊપ્યિઉ ળા સકૈત અછિ। યથા:- અઙ્ક, વા અંક, અઞ્ચલ વા અંચલ, કણ્ઠ વા કંઠ।

૧૪ હલન્ત ચિહ્ન નિયમત: ઊગાઓલ ળાય, કિન્તુ વિભક્તિક સંગ અકા૨ાન્ત પ્ર૨ોગ કએલ ળાય। યથા:- શ્રીમાન્, કિન્તુ શ્રીમાનક।

૧૫ સભ એકલ કા૨ક ચિહ્ન શવ્દમે સટા ક' ઊપ્યિઉ ળાય, હટા ક' નહિ, સંયુક્ત વિભક્તિક હેતુ ફ૨ાક ઊપ્યિઉ ળાય, યથા ઘ૨ પ૨ક।

૧૬ અનુનાસિકકેં ચન્દ્રવિન્દુ દ્વા૨ા વ્યક્ત કયલ ળાય। પ૨ન્તુ મુદ્રણક સુવિધાર્થ હિ સમાન ળટિલ માત્રાપ૨ અનુસ્વા૨ક પ્ર૨ોગ ચન્દ્રવિન્દુક વદલા કયલ ળા સકૈત અછિ। યથા- હિં કે૨ વદલા હીં।

૧૭ પૂ૨્ણ વિ૨ામ પાસીસઁ (।) સૂચિત કયલ ળાય।

૧૮ સમસ્ત પદ સટા ક' ઊપ્યિઉ ળાય, વા હાઇફેનસઁ ળોડિ ક' , હટા ક' નહિ।

૧૯ લિખ તથા દિખ શવ્દમે વિકા૨ી (ઽ) નહિ ઊગાઓલ ળાય।

૨૦ અંક દેવનાગ૨ી નૂપમે ૨ાખ્ઉ ળાય।

૨૧કિછુ ધ્વનિક લેલ નવીન ચિહ્ન વનવાઓલ ળાય। ળા' ૬ નહિ વનલ અછ તાવત એહિ દુનૂ ધ્વનિક વદલા પૂ૨્વવત્ અય્ આય્ અએ આએ આઓ અઓ ઊપ્યિઉ ળાય। આકિ ऐ વા औ સઁ વ્યક્ત કએલ ળાય।

હ- ગોવિન્દ ઝા ૧૧૮૭૬ શ્રીકાન્ત ઠાકુ૨ ૧૧૮૭૬ સુ૨ેન્દ્ર ઝા "સુમન" ૧૧૦૮૭૬

૨ મૈથિલીમે ભાષા સમ્પાદન પાઠ્યક્રમ

૨.૧ ઉચ્ચા૨ણ નિર્દેશ: (બોલ્ડ કએલ નૂપ ગ્રાહ્ય):-

દન્ત ન ક ઉચ્ચા૨ણમે દાઁતમે ળીહ સટત- ળેના વાનૂ નામ, મુદા ણ ક ઉચ્ચા૨ણમે ળીહ મૂ૨્ધામે સટત (નૈ સટૈએ તઁ ઉચ્ચા૨ણ દોષ અછિ)- ળેના વાનૂ ગણેશ। તાલવ્ય **શ** *મે ળીહ તાલુસઁ,* **ષ** *મે મૂ૨્ધાસઁ આ દન્ત* **સ** *મે દાઁતસઁ સટત। નિશાઁ, સભ આ શોષણ વાળ કિઙ દેખૂ। મૈથિલીમે* **ષ** *કેં વૈદિક સંસ્કૃત*

ળકાઁ **પ** સેહો ઉચ્ચરિત કએલ ળાઇત અછિ, ળેના વર્ષા, દોષ। ય અનેકો સ્થાનપર ળ ળકાઁ ઉચ્ચરિત હોઇત અછિ આ ण ડ ળકાઁ (યથા સંયોગ આ ગામેશ **સંળોગ** આ

ગડેસ ઉચ્ચરિત હોઇત અછિ। મૈથિળીમે વ ક ઉચ્ચારણ વ, શ ક ઉચ્ચારણ સ આ ય ક ઉચ્ચારણ ળ સેહો હોઇત અછિ।

ઓહિના હ્રસ્વ ૨ વેશીકાલ મૈથિળીમે પહિને વાળલ ળાઇત અછિ કારણ દેવનાગરીમે આ મિથિલાક્ષરમે હ્રસ્વ ૨ અક્ષરક પહિને લિખલો ળાઇત આ વાળલો ળએવાક ચાહી। કારણ ળે હિન્દીમે એકર દોષપૂર્ણ ઉચ્ચારણ હોઇત અછિ (લિખલ તઁ પહિને ળાઇત અછિ મુદા વાળલ વાદમે ળાઇત અછિ), સે શિક્ષા પદ્ધતિક દોષક કારણ હમ સભ ઓકર ઉચ્ચારણ દોષપૂર્ણ ઢંગસઁ કડ રહલ છી।

અછિ- અ ૨ છ ***ઐછ (ઉચ્ચારણ)***

છથિ- છ ૨ થ – છૈથ ***(ઉચ્ચારણ)***

પહુઁચિ- પ હુઁ ૨ ચ ***(ઉચ્ચારણ)***

આવ અ આ ૨ ઈ ए ऐ ओ औ अं अः ऋ ऐ સભ લેલ માત્રા સેહો અછિ, મુદા ऐमे ई ऐ ओ औ अं अः ऋ કેં સંયુક્તાક્ષર રૂપમે ગલત રૂપમે પ્રયુક્ત આ ઉચ્ચરિત કએલ ળાઇત અછિ। ળેના ऋ કેં री રૂપમે ઉચ્ચરિત કરવ। આ દેખાયો- ऐ લેલ દેખઓ ક પ્રયોગ અનુચિત। મુદા દેખિ લેલ દેખિ અનુચિત। ક સઁ હ ધરિ અ સમ્મિલિત ભેલાસઁ ક સઁ હ વનૈત અછિ, મુદા ઉચ્ચારણ કાલ હલન્ત યુક્ત શબ્દક અન્તક ઉચ્ચારણક પ્રવૃત્તિ વઢલ અછિ, મુદા હમ ળખન મનોળમે ળ્ અન્તમે વળૈત છી, તખનો પુરનકા લોકકેં વળૈત સુનવન્હિ- મનોળડ, વાસ્તવમે ઓ અ યુક્ત ળ્ = ળ વળે છથિ।

ફેર ળ્ઞ અછિ ળ્ આ ञ ક સંયુક્ત મુદા ગલત ઉચ્ચારણ હોઇત અછિ- ગ્ય। ઓહિના ક્ષ અછિ ક્ આ ષ ક સંયુક્ત મુદા ઉચ્ચારણ હોઇત અછિ છ। ફેર શ્ આ ર ક સંયુક્ત અછિ શ્ર (ળેના શ્રમિક) આ સ્ આ ર ક સંયુક્ત અછિ સ્ર (ળેના મિસ્ર)। ત્ર ભેલ ત+ર ।

ઉચ્ચારણક ઑડિયો ફાઇલ વિદેહ આર્કાઇવ <u>ftp.ftpvideha.com</u> પર ઉપલબ્ધ અછિ। ફેર ***કેં સઁ પર*** *પૂર્વ અક્ષરસઁ સટા કડ લિખૂ મુદા* ***તઁ કડ*** *હટા કડ। ऐमे* ***સઁ*** *મે પહિલ સટા કડ લિખૂ આ વાદવલા હટા કડ। અંકક વાદ ટા લિખૂ સટા કડ મુદા અન્ય ઠામ ટા લિખૂ હટા કડ– ળેના*

છહ્યા મુદા સભ ટા। ફેર ૬અ મ સાતમ લિખૂ- છઠમ સાતમ નૈ। ઘરવલામે વલા મુદા ઘરવાલીમે વાલી પ્રયુક્ત કરૂ।

રહએ-

રહૈ મુદા સકૈએ (ઉચ્ચારણ સકૈ-એ)।

મુદા કખનો કાલ રહએ આ રહૈ મે અર્થ ભિન્નતા સેહો, ળેના સે કમ્મો ળગહમે પાર્કિંગ કરવાક અભ્યાસ ***રહૈ*** *ઓકરા। પુછલાપર પતા લાગલ ળે ઢુનઢુન નામ્ના ઈ ડ્રાઇવર કનાટ પ્લેસક પાર્કિંગમે કાળ કરૈત* ***રહએ।***

છલૈ, છલએ મે સેહો ऐ તરહક ભેલ। છલએ ક ઉચ્ચારણ છલ-એ સેહો।

સંયોગને- (ઉચ્ચારણ ***સંળોગને)***

કેં કડ

*કેર- **ક** (*

કેર ક પ્રયોગ ગદ્યમે નૈ કરૂ , પદ્યમે કડ સકૈ છી।)

ક (ળેના રામક)

–रामक आ संगे (उच्चारण राम के राम कऽ सेहो)

सँ- सऽ (उच्चारण)

चन्द्रबिन्दु आ अनुस्वार- अनुस्वारमे कंठ धरिक प्रयोग होएत अछि मुदा चन्द्रबिन्दुमे नहि। चन्द्रबिन्दुमे कनेक एकारक सेहो उच्चारण होइत अछि- जेना रामसँ- (उच्चारण राम सऽ) रामकेँ- (उच्चारण राम कऽ राम के सेहो)।

केँ जेना रामकेँ भेल हिन्दीक को (राम को)- राम को= रामकेँ

क जेना रामक भेल हिन्दीक का (राम का) राम का= रामक

कऽ जेना जा कऽ भेल हिन्दीक कर (जा कर) जा कर= जा कऽ

सँ भेल हिन्दीक से (राम से) राम से= रामसँ

सऽ, तऽ, त, केर (गद्यमे) एे चारू शब्द सबहक प्रयोग अवांछित।

के दोसर अर्थेँ प्रयुक्त भऽ सकैए- जेना, के कहलक? विभक्ति "क" क बदला एकर प्रयोग अवांछित।

नञि, नहि, नै, नइ, नँइ, नइँ, नइं एे सभक उच्चारण आ लेखन - **नै**

त्त्व क बदलामे त्व जेना महत्वपूर्ण (महत्त्वपूर्ण नै) जतए अर्थ बदलि जाए ओतहि मात्र तीन अक्षरक संयुक्ताक्षरक प्रयोग उचित। सम्पति- उच्चारण स म्प इ त (सम्पत्ति नै- कारण सही उच्चारण आसानीसँ सम्भव नै)। मुदा सर्वोत्तम (सर्वोतम नै)।

राष्ट्रिय (राष्ट्रीय नै)

सकैए सकै (अर्थ परिवर्तन)

पोछैले पोछै लेल **पोछए लेल**

पोछैए पोछए (अर्थ परिवर्तन) पोछए पोछै

ओ लोकनि (हुनि कऽ, ओ मे विकारी नै)

ओइ ओहि

ओहिले

ओहि लेल ओही लऽ

जएबेँ बैसबेँ

पँचभइयाँ

देखियौक (देखिऔक नै- तहिना अ मे ह्रस्व आ दीर्घक मात्राक प्रयोग अनुचित)

जकाँ जेकाँ

तँइ **तैँ**

होएत् **हएत**

नञि नहि नँइ नइँ नै

सौँसे सौंसे

बड़

बड़ी (झोराओल)

गाए (गाइ नहि), मुदा गाइक दूध (गाएक दूध नै।)

रहलेँ पहिरतैँ

हमहीं अहीं

सब - **सभ**

सबहक - सभहक

धरि - तक

गप- बात

बूझब - समझब

बुझलौं समझलौं बुझलहुँ - समझलहुँ

हमरा आर - हम सभ

आकि- आ कि

सकैछ करैछ (गद्यमे प्रयोगक आवश्यकता नै)

होइन होनि

जाइन (जानि नै, जेना देल जाइन) मुदा **जानि**-बूझि (अर्थ परिवर्तन)

पइ जाइ

आउ जाउ आऊ जाऊ

મે, કેँ સँ પ૧ (શવ્દસँ સટા કડ) ૮ँ કડ યડ દડ (શવ્દસँ હ્ટા કડ) મુદા દૂટા વ્રા વેસી વ્રમિક્રતા સિંગા ૧હ્ઊપ૧ પહિ૭ વ્રમિક્રતા ટિકેँ સટાઊ। ળેના ***ऐમે સँ ।***

एकટા, દૂટા (મુદા કઙ ટા)

વકિા૧ીક પ્૧યોગ શવ્દક શ્ન્તમે, વીયમે શ્નાવ્રશ્યક નૂપૈँ નૈ। શ્રાકા૧ાન્ત શ્રા શ્ન્તમે શ ક વાદ વકિા૧ીક પ્૧યોગ નૈ (ળેના ***દશ્રિ***

, શ્ર્દયિ', શ્રા', શ્રા નૈ)

શ્રપોસ્ટ્ર૧ોશ્રીક પ્૧યોગ વકિા૧ીક વદઊમે ક૧વ શ્નુયાતિ શ્રા માત્૧ શ્ર◌ॉન્ટક ૮કનીકી ન્યૂનતાક પ૧ાયિયક)- શ્રોના વકિા૧ીક સંસ્ક◌૮ નૂપ ડ શ્રવ્રગ્૧ાહ કહ્૭ ળાશ્ત શ્રછિ શ્રા વ્ર્તાની શ્રા ઉચ્ચા૧ાશ્મ દુનૂ ઠામ એક૧ ઊપ ૧હૈત શ્રછિ ૧હિ સકૈત શ્રછિ (ઉચ્ચા૧ાશ્મમે ઊપ ૧હતિ શ્રછિ)। મુદા શ્રપોસ્ટ્ર૧ોશ્રી સેહો શ્રંગ્૧ેળીમે પસેસવ્રિ કેસમે હોશ્ત શ્રછિ શ્રા શ્રુ૧ેયમે શવ્દમે ળા૮એ એક૧ પ્૧યોગ હોશ્ત શ્રછિ ળેના ૧ાસિોન દે૮ને શ્ર૮એ સેહો એક૧ ઉચ્ચા૧ાશ્મ ગૈળીન ડેટ૧ હોશ્ત શ્રછિ, માને શ્રપોસ્ટ્ર૧◌ॉશ્રી શ્રવ્રકાશ નૈ દૈત શ્રછિ વ્રિ૧ન ળોડૈત શ્રછિ, સે એક૧ પ્૧યોગ વકિા૧ીક વદઊ દેનાશ ૮કનીકી નૂપૈँ સેહો શ્રનુયાતિ)।

શ્રશ્મે, એહમ્િ ***ऐમે***

ળશ્મે *ળાહમ્િ*

એપ્પન્ ***શ્રપ્પન્*** *શ્રશ્પ્પન*

કેँ (ळે ૧હિ મે (શ્રનુસ્વા૧ ૧હતિ)

ગ્રડ

મે

દડ

૮ँ (૮ડ, ૮ નૈ)

સँ (સડ સ નૈ)

ગાશ્ર ૮૧

ગાશ્ર ઊા

સાँહ પ્પન

ળો (ળો ગો, કનૈ ળો દો)

૮ૈ૮શ *ળેના- ૮ૈ દુશ્રા૧ે ૮શ્મે ૮શ્૭*

ળૈળશ *ળેના- ળૈ કા૧ાશ્મ્ ળશ્સँ ળશ્૭*

ऐશ્રશ *ળેના- ऐ કા૧ાશ્મ્ ऐસँ શ્રશ્૭ મુદા એક૧ એકટા પ્પાસ પ્૧યોગ- ઊઊ૮ કિ૮ેક દનિસँ કહૈત ૧હૈત શ્રશ*

ISSN 2229-547X VIDEHA

अइछ/ **अछि**/ ऐछ

तइ/ तहि/ **तै**/ ताहि

ओहि/ **ओइ**

सीखि/ **सीखु**

जीवि/ जीवी

जीवु

मदे/ मदेहि

मदहि

तैं/ तँइ/ **तँए**

जाएब/ जएब

लइ/ **लै**

छइ/ **छै**

नहि/ **नै**/ नइ

गइ

गै

छनि/ **छन्हि**

चुकल अछि/ **गेल गछि**

२२ मैथिलीमे भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

नीचाँक सूचीमे देल विकल्पमेसँ लैंगुएज एडीटर द्वारा कोन रूप चुनल जेबाक चाही:

बोल्ड कएल रूप ग्राह्यः

१.होयबला/ होबयबला/ होमयबला/ हेब'बला, हेम'बला/ होयबाक/**होएबला/ होएबाक**

२. आ'/ आऽ

आ

३. क' लेने/**कऽ लेने**/**कए लेने**/कय लेने/ ल'/**लऽ/लय/लए**

४. भ' गेल/**भऽ गेल**/भय गेल/**भए गेल**

गेल

૫ ક1' ગેળાહ્ક1S

ગેળ્હ્ક1ए ગેળાહ્ક1ય ગેળાહ

૬

ળથ્રિદથ્રિ ળયિ', દયિ', ળથ્રિ', દયિ્'

૭ ક1' વળ્ક1S વળ્ ક1ય વળ કૈવળ્ક'1' વળ્

કૈવાળ

૮ વળ વળ (પુરૂષ), વાળ (સ્ત્રી) ૮

શ્રાહ્ ળ શ્રાંગ્ાળ

૧૦ પ્રાય: પ્રાયહ

૧૧ દુ:ખ દુખ ૧

૨ યળ ગેળ યળ ગેળ્યૈળ ગેળ

૧૩ દેળ્યાન્હિ દેળકન્હિ, દેળ્યાનિ

૧૪

દેખળન્હ દિખળન્ દિખૈન્હ

૧૫ છથન્હિ છળન્હ છથનિ છૈન્ છળની

૧૬ યૈન્દૈન યળન્દિની

૧૭ ધ્યનો

શ્રપનો

૧૮

વઢની વિઢસ્ન વઢન્હિ

૧૯ શ્રો' શ્રોS (સર્વનામ) શ્રો

૨૦

શ્રો (સંયોજક) શ્રો' શ્રોS

૨૧ શ્રાઁગ્ શ્રિાડ્ગા શ્રિાઇંગ્ શ્રાસ્ડ

૨૨

[illegible]

२४ [illegible]

२५ [illegible]

२६ [illegible]

[illegible]

२७ [illegible]

[illegible]

२८ [illegible]

२९

[illegible]

३० [illegible]

३१ [illegible]

[illegible]

३२ [illegible]

३३

[illegible]

३४ [illegible]

३५ [illegible]

३६ [illegible]

३७

[illegible]

३८ [illegible]

३९ [illegible]

४० [illegible]

४१

[illegible]

𑓔𑓒 **𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒂𑒢𑓂** 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒂𑒢𑒼 𑒏𑒱𑒕𑒱 𑒂𑒢

𑓔𑓓 **𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒟𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒟𑒱** 𑒖𑒰𑒞𑒱 𑒕𑒱𑒟𑒾𑒢 𑒕𑒟𑒱

𑓔𑓔 **𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒱 𑒦𑒹𑒙𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒦𑒹𑒙𑒱 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒟𑒱𑒋** 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒱 𑒦𑒹𑒙𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒟𑒱

𑓔𑓕

𑒖𑒥𑒰𑒢 (𑒨𑒳𑒫𑒰) 𑒖𑒫𑒰𑒢 (𑒤𑒾𑒖𑒲)

𑓔𑓖 𑒣𑒛𑓃𑒨 **𑒣𑒛𑓃𑒋** 𑒏' **𑒏𑓄 𑒣𑒛𑓃𑒋 𑒏𑒋 𑒣𑒛𑓃𑓄 𑒏𑓄 𑒣𑒛𑓃𑓄 𑒏𑒋**

𑓔𑓗 𑒣' **𑒣𑒛𑓃𑓄** 𑒏𑒨

𑒏𑒋

𑓔𑓘 𑒋𑒐𑒢𑓂 𑒋𑒐𑒢𑒹 **𑒁𑒐𑒢𑓂 𑒁𑒐𑒢𑒹**

𑓔𑓙

𑒁𑒯𑒲𑓀𑒏𑒹𑓀 𑒁𑒯𑒲𑓀𑒏𑒹𑓀

𑓕𑓐 **𑒑𑒯𑒲𑒩** 𑒑𑒯𑒲𑓀𑒩

𑓕𑓑

𑒡𑒰𑒩 𑒣𑒰𑒩 𑒏𑒹𑒢𑒰𑒃 𑒡𑒰𑒩 𑒣𑒰𑒩 𑒏𑒹𑒢𑒰𑒨𑓂𑒏𑒹𑒢𑒰𑒋

𑓕𑓒 𑒖𑒹𑒏𑒰𑒿 𑒖𑒿𑒏𑒰𑒿

𑒖𑒏𑒰𑒿

𑓕𑓓 **𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰** 𑒞𑒹𑒯𑒱𑒢𑒰

𑓕𑓔 **𑒋𑒏𑒩** 𑒁𑒏𑒩

𑓕𑓕 **𑒥𑒯𑒱𑒢𑒅** 𑒥𑒯𑒢𑒼𑒃

𑓕𑓖 **𑒥𑒯𑒱𑒢** 𑒥𑒯𑒱𑒢𑒱

𑓕𑓗 𑒥𑒯𑒱𑒢𑒱-𑒥𑒯𑒱𑒢𑒼𑒃

𑒥𑒯𑒱𑒢-𑒥𑒯𑒢𑒅

𑓕𑓘 𑒢𑒯𑒱 **𑒢𑒻**

𑓕𑓙 **𑒏𑒩𑒥𑒰** 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒨 **𑒏𑒩𑒥𑒰𑒋**

𑓖𑓐 **𑒞** 𑒞 𑓄 𑒞𑒨𑓂**𑒞𑒋**

𑓖𑓑 𑒦𑒻𑒨𑒰𑒩𑒲 𑒧𑒹 𑒕𑒼𑒙-**𑒦𑒰𑒋**𑓂𑒦𑒻, 𑒖𑒹𑒚-**𑒦𑒰𑒨𑓂𑒦𑒰𑒃**

६२ [illegible]

६३ [illegible]

६४ [illegible]

६५ [illegible]

६६ [illegible]

६७ [illegible] ([illegible]) [illegible] ([illegible])

६८ [illegible]

६९ [illegible]

७०

[illegible]

७१

[illegible]

७२

[illegible]

७३ [illegible]

७४ [illegible]

७५

[illegible]

७६

[illegible]

७७ [illegible]

[illegible]

७८ [illegible]

७९

[illegible] ([illegible])

८० [illegible]

८१

. सेके से'के'

८२ एप्पुनका अप्पुनका

८३ गुमहिन गुमहिन

८४ सुगान

. सुगानक् सुगान

८५ हटहाक हटहाक ८६

छूर्वा

८७ कनरयोथो कनैयो ने देखक् कनयौ-कनरयौ

८८ पुवार्न

पुवार

८९ हगड़ा-हाँटी

हगड़ा-हाँटि

९० पस्ने-पस्ने पैने-पैने

९१ पेछस्वाक

९२ पेछेवाक

९३ छगा

९४ होय- हो – होअय

९५ वहछ वहछ

९६

वूहछ (संवोधन अनुथमे)

९७ पैह पएह शएह सैह सएह

९८ गागछि

९९ अयनाय- अयनाइ अएनाइ एनाइ

१०० ननिन- ननिद

१०१

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका' वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

वनि वनि

१०२ **ळाए** ळार

१०३

ळार (नि दडिडेपेनत सेनसे) - बासत गैनदोड सेनतेनये

१०४ **छत पन श्रावळिार**

१०५

ने

१०६ **पेबाए** (पबाय) – **पेबार**

१०७ **शकिारत**- शकिायत

१०८

६५- ६५

१०९

५६- ५६

११० कनाएि **कनायि** कनासि

१११ **नाकस**- नाकश

११२ **होए** होय **होर**

११३ श्रउनदा-

श्रौनदा

११४ **वुहेबन्हि** (दडिडेपेनत मोननिग- गोतु नदेनसतानद)

११५ वुहएबन्हिवि**हेबन्**ि वुहयबन्हि (नदेनसतोद हमिसेबड)

११६ यबि- **यब् यबि गोब**

११७ **पयार**- पयाय

११८

मोन पाडबपनि्हि मोन पाडबपनि् मोन पानबपनि्हि

११९ कैक- **कएक- कइएक**

१२०

[illegible]

१२१ [illegible]

१२२ [illegible]

[illegible]

१२३ [illegible]

१२४

[illegible]

१२५

[illegible]

१२६ [illegible]

१२७ [illegible]

१२८ [illegible]

१२९

[illegible]

१३० [illegible]

१३१

[illegible]

१३२ [illegible]

१३३ [illegible]

१३४ [illegible]

१३५ [illegible]

१३६ [illegible]

[illegible]

१३७ [illegible]

१३८

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

[illegible]

𑓑𑓓𑓙 [illegible]

𑓑𑓔𑓐

[illegible]

𑓑𑓔𑓑 [illegible]

𑓑𑓔𑓒

[illegible]

𑓑𑓔𑓓

[illegible]

𑓑𑓔𑓔 [illegible]

𑓑𑓔𑓕

[illegible]

𑓑𑓔𑓖

[illegible]

𑓑𑓔𑓗

[illegible]

𑓑𑓔𑓘 [illegible]

𑓑𑓔𑓙 [illegible]

𑓑𑓕𑓐 [illegible]

𑓑𑓕𑓑 [illegible]

𑓑𑓕𑓒 [illegible]

𑓑𑓕𑓓 [illegible]

[illegible]

𑓑𑓕𑓔 [illegible]

𑓑𑓕𑓕 [illegible]

[illegible]

૧૫૬ ગાામી ગા્મી

૧૫૭

વ઼ાદી વ઼ાદી

૧૫૮ સુના ગેઘાહ સુના્ સુનાડ

૧૫૯ પ્ાાર-ગેાાર

૧૬૦

તેના ને ઘોઘ્હ્ તેના ને ઘોઘર્

૧૬૧ નઝ્ ને

૧૬૨

ડાો ડ'ાો

૧૬૩ ક્રાહુ ક્રાૌ કહી

૧૬૪ ઉમાગિા-ઉમોગાા ઉમાગાા

૧૬૫ માાગિા

૧૬૬ ચોઘ્ચોશ્ઘ ચોશ્ઘ

૧૬૭ ગપ્ગપ્પ

૧૬૮

ક્રે ક્રે'

૧૬૯ દાવળ્ળા દાવળા

૧૭૦ ડામ

૧૭૧

ચાતિક

૧૭૨

ઘૂાઘૈટિ

૧૭૩ થોાવેક

૧૭૪ વડ્ડ

૧૭૫ તોઁ તૂઁ

१७६ [illegible]

१७७ [illegible]

१७८

[illegible]

१७९ [illegible]

१८० [illegible]

१८१

[illegible]

१८२ [illegible]

१८३

[illegible]

१८४

[illegible]

१८५ [illegible]

१८६ [illegible]

१८७ [illegible]

[illegible]

१८८ [illegible]

[illegible]

१८९ [illegible]

१९०

[illegible]

१९१ [illegible]

[illegible]

१९२ [illegible]

१९३

सें सें'

१९४

हँ मे हँ (हँमे हँ व्यक्तिगत हमा कए)

१९५ **स्टेठ** स्टैठ

१९६ **स्टेठ**(सपायुसि) स्टैठ

१९७ होयानहि होएानहि **होएानहिानहिानहि**

१९८ **हाथ मटकिाएव** हाथ मटयािवयहाथ मटयािएव

१९९ **स्टेका** स्टेका

२०० **देखाए देखा**

२०१ **देखावए**

२०२ **सतता** सितता

२०३

साहेव साहव

२०४गोठेनह **गोठनहि गोठनि**

२०५ **हेवाक होएवाक**

२०६केठि कएठहुँ**केठी** केठुँ

२०७ कछि न कछि

कछि ने कछि

२०८घुमेठहुँ घुमश्रोठहुँ **घुमेठी**

२०९ **एठाक** श्रएठाक

२१० **श्रः** श्रह

२११ठए

ठए (श्रन्थ-पनाविन्तन) २१२कनीक कनेक

२१३**सवहक** समक

२१४माठिड् **माठि**

२१५**कड्** क

२१६ળાऽ

ળા

२१७શ્રાऽ **શ્રા**

२१८**મऽ** મ' (' શ઼ॉन्टक कमीक द्योतक)

२१९**નશ્રિમ્** નયિમ

२२०

હેક્ટેશ્ન્ હેક્ટેયન

२२१**પહલિ શ્રક્ષ્ન ઢ વાદક વીયક ઢ**

२२२**ગહિતિ**ह तम् **તિ**

२२३**કહિ કહી**

२२४**ગ્**इ

તૈ ગइँ

२२५नँ**इ** नइँ नम्**निह**नि

२२६हि **हए एहीँ**

२२७छम् **छै** छैक् छइ

२२८**द्ृ**ष्टएँ द्ृष्टयेँ

२२९**श्रा** (योम) श्राऽ(योगुनयतानि)

२३०

श्रा (योगुनयतानि) श्राऽ(योम)

२३१**कुनो कोनो** कोनाकेना

२३२गोठिनह-**गोठनहिगोठनि**

२३३**हेवाक**- होएवाक

२३४केवौ- कएवौ-कएवुँ**केवौ**

२३५कछि न कछि- **कछि ने कछि**

२३६केहेन- **केहन**

 ISSN 2229-547X VIDEHA

२३७आऽ (योमे) - **आ** (योनाुनयानाीनि- ।नद्) **आ।** आव' - आव'् **आवह-आवह**

२३८ **हपा**-है।

२३९घुमेहुँ-घुमएहुँ- **घुमेवो**

२४०**एवाक**- अएवाक

२४१होनि- **होरन् होन्हि**

२४२**श्रो**-नाम श्रो स्थामक वीय(योनाुनयानाी), श्रोऽ कहवक (हे साहि) **श्रो**

२४३**की हए कोसी अएवी हए** की है। की हर

२४४**द्ृष्टएँ** द्ृष्टयेँ

२४५

आमोि सामेव

२४६ातँ् तँए तन्िाहि

२४७**जौ**

ज्यौं ज्ँ

२४८**सम्** सव

२४९समक् **सवहक**

२५०कहि **कही**

२५१**कुनो कोनो** कोनहुँ

२५२**आनकी मऽ गेल मए गेल** मय गेल

२५३**कोना केना** कन्नाकना

२५४**अः** अह

२५५**जनै** जनज

२५६गेलन्हि

गेलाह (अन्य पाविन्नान)

२५७केलन्हि कएलन्हि **केलन्हि**

२५८लय् **लए लएह** (अन्य पाविन्नान)

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

२५८**कनीक् कनेक्**कनी-मनी

२६०**पहिलन्हि पहिलन्** पहिलन् पपहिलन्हि **पहिलौन्**

२६१**नाश्रिम्** नायिम

२६२**हेक्टेअर्** हेक्टेयर

२६३पहिल अक्षर रहने ढ बीचमे रहने ढ

२६४आकारान्तमे बिकारीक प्रयोग उचित नै अपोस्ट्रोफीक प्रयोग फान्टक तकनीकी न्यूनताक परिचायक ओकर बदला अवग्रह (बिकारी) क प्रयोग उचित

२६५**केर (पद्यमे ग्राह्य)** -**क** कऽ के

२६६छैन्हि- **छन्हि**

२६७**लगैए** लगैये

२६८होएत् **हएत**

२६९**लाएत्** लएत्

२७०**आएत्** अएत् **आओत**

२७१

पाएत् पएत् पैत

२७२पठिएवाक् **पठिवाक्पठिवाक**

२७३**सुतु सुतह**

२७४**सुतहे सुतए**

२७५अएताह्अओताह् **एताह् औताह**

२७६लाहि लाह् **लह् लै**

२७७**लाइत्** लैतए **लइतए**

२७८**आएब** अएब

२७९कैक् **कएक**

२८०आयब अएब **आएब**

२८१ **लाए** लआए लए (लएता लाए आबैह।)

२८२ नुकएब **नुकाएब**

२८३ **कुश्आएब** कुश्अएब

२८४ नाहि/**नै** **नइ**

२८५ गायब **गाएब** गएब

२८६ **सकै सकए** सकय

२८७**सेनासना सनाए** (जान सना गेल)

२८८कहैत नहिदेयैत नहि कहैत छथि कहै छथि- अहिना पढैत पढैत

(पढै-पढैत अन्य कथनो काल पारिनानि) - आन बुहै बुहैत (बुहै बुहै छथि मुदा बुहैत-बुहैत) सकैत सकै। करैत करै। दै दैत। छैक छै। वयथै वयथैक। नम्बा नम्बाक । विति वित। जानकि जानक बुहै आ बुहैत केर अपन-अपन स्थानपर प्रयोग समीचीन अछि बुहैत-बुहैत आब बुहथि। हमूँ बुहै छी।

२८९ **दुआरे** द्वारे

२९०मेट/मेट **मैट**

२९१

पन् पीन् पुना (मोन पन् मोन पीन)

२९२नाक् **घना**

२९३गाड् **गै** (मोनलिंग इडिकेशन- स्त्रीवै गाड)

२९४सड् **सँ** (मुदा दड, लड)

२९५नानव (तीन अक्षरक मेल वदला पुनरुक्तिक एक आ एकटा दोसरक उपयोग) आदिक वदला त्व आदि। महत्त्व **महत्व कर्ता** कर्त्ता आदिमे त्त संयुक्तक कोनो आवश्यकता मैथिलीमे नै अछि। **वक्तव्य**

२९६**वेसी** वेशी

२९७वालावाल **वल** वल (नहैवल)

२९८

वाली (वदवैवाली)

२९९वानता **वानता**

३०० **अन्तर्राष्ट्रीय** अन्तर्राष्ट्रीय

३०१ **लेमए लेवए**

३०२लमछुनका लमछुनका

३०३लागै लागै (

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका 'विदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

મેદૈન્ મેટૈ)

૩૦૩ઊાગેઊ ઊાઊ

૩૦૪હ્વ્વા હ્વા

૩૦૫નાપ્યઊક્ નપ્યઊક

૩૦૬શ્યા (યોમે)_ શ્યા (નદ)

૩૦૭ પશ્ચયાનાપ્ પશ્ચયાન્નાપ

૩૦૮ S કેન વ્યવહાન શવ્દક શ્નાને માન્ન, યથાસંભવ વીયમે નૈ।

૩૦૯કેહૈન્ કહૈ

૩૧૦

નહૂએ (છઊ) નહૈ (છઊૈ) (મોનનિંગ દવિઙેનેના)

૩૧૧નાગન્ નિાક્ના

૩૧૨પ્યનાપ્ પ્યનાવ

૩૧૩વોસ્ન્ વોન્ વોસ્નિ

૩૧૪ળાઙ્ ળાસ્ઙ

૩૧૫કાગળ્ કાગય્ કાગન

૩૧૬ગનિ (મોનનિંગ દવિઙેનેન- સૌઊઊો)_ ગનિએ (પ્યઞએ)

૩૧૭નાષ્ટ્નાયિ નાષ્ટ્નીય

વશ્યથએ- ઙસ્પથ (યોન- ૨૦૧૩-૧૪)

(૧૪૨૧ શ્ચસઊી સાઊ)

માનનાગિ યાયસઃ

માોવ૨૦૧૩- ૧૮, ૨૦, ૨૪, ૨૫, ૨૮, ૨૯

વેયર૦૧૩- ૧, ૪, ૬, ૮, ૧૨, ૧૩

હ્નુનાય ૨૦૧૪- ૧૯, ૨૦, ૨૨, ૨૩, ૨૪, ૨૬, ૩૧

ઢેવ૨૦૧૪- ૩, ૫, ૬, ૯, ૧૦, ૧૭, ૧૯, ૨૪, ૨૬, ૨૭

માનયહ ૨૦૧૪- ૨, ૩, ૫, ૭, ૯

શ્પ્નાઉ ૨૦૧૪- ૧૬ ૧૭, ૧૮ ૨૦, ૨૧ ૨૩ ૨૪

માય ૨૦૧૪- ૧ ૨ ૮ ૯ ૧૧ ૧૨ ૧૮ ૧૯ ૨૧ ૨૫ ૨૬ ૨૮ ૨૯ ૩૦

હુને ૨૦૧૪- ૪, ૫ ૮ ૯ ૧૩ ૧૮ ૨૨ ૨૫

હુલ્ય ૨૦૧૪- ૨ ૩ ૪, ૬ ૭

ઉપાનાયાના યાયસ્

ઢેવ્નુાનય २०१४- २, ४, ८, १०

માનયહ २०१४- ३, ५, ११, १२

શ્પનાઉ २०१४- ४, ८, १०

હુને २०१४- २, ८, ९

યશ્પિગામાન યનિ

ऩोवेमवेन २०१३- १८, २१, २२

वेयेमवेन २०१३- ४, ६, ८, ९, १२, १३

ઢેવ્નુાનય २०१४- १६, १७, १९, २०

માનયહ २०१४- २, ३, ५, ९, १०, १२

શ્પનાઉ २०१४- १६, १७, १८, २०

માય २०१४- १, २, ९, ११, १२

મુનદાન યનિ

ऩोवेमवेन २०१३- २०, २२

वेयेमवेन २०१३- ९, १२, १३

હ્યનુાનય २०१४- १६, १७

ઢેવ્નુાનય २०१४- ६, १०, १९, २०

માનયહ २०१४- ५, १२

શ્પનાઉ २०१४- १६

માય ૨૦૧૪- ૧૨, ૩૦

હુને ૨૦૧૪- ૨, ૮, ૩૦

ઙ્ષથ્ર્લશ્રઙ્ષ શ્રોઙ મ્સ્થ્લ્ર્ઙ્શ (૨૦૧૩-૧૪)

મ્ાના શ્રાનયહામિ- ૨૭ હુળ્ય

માદ્હુસહ્નાવાની- ૮ શ્રુગુસન

મ્નાગ શ્રાનયહામિ- ૧૧ શ્રુગુસન

ઙ્ાકસહા બાનદહાન- ૨૧ શ્રુગ

ખ્નસિહ્નાસનામિ- ૨૮ શ્રુગુસન

ખ્રુસહિ શ્રમાવાસયા્ ષોમવાની વિનાન- ૫ ષેપનેમવેન

હાનનાઊકિા થેળ- ૮ ષેપનેમવેન

છહ્ાનહછહાનદના- ૮ ષેપનેમવેન

વિસિહીકાનમા શ્રીળા- ૧૭ ષેપનેમવેન

શ્રનાનન છાનુનદાસહિ- ૧૮ ષેપ

શ્રતિની શ્રાકસહા વેગનિસ- ૨૦ ષેપ

હિમીનાવાહાન વનાન્ હિતિા- ૨૭ ષેપ

માનની મ્નાવામિ- ૨૮ ષેપ

ખ્નાઊસહસનહાપાન- ૫ શ્રોયનોવેન

મેઊનાનિ- ૧૦ શ્રોયનોવેન

શ્રાનનકિા શ્રનાવેસહ- ૧૧ શ્રોયનોવેન

માહાસનામિ- ૧૨ શ્રોયનોવેન

માહા મ્નાવામિ- ૧૩ શ્રોયનોવેન

વળિાયા યાસહામિ- ૧૪ શ્રોયનોવેન

ejournal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका' वदेह' १५१ म अंक ०१ अप्रैल २०१४ (वर्ष ७ मास ७६ अंक १५१) मानुषीमिह संस्कृताम् ISSN 2229-547X VIDEHA

પ્પોળાગાના- ૧૮ શ્રોયન

યહાણતેનાસ- ૧ મ્મોવ઼ેમવેન

યયિ઼ાવાન, સહ્યામા પોળા- ૩ મ્મોવ઼ેમવેન

શ્રણણાકોન્ ઘોવ઼ાનદહાણા શ્રોળા- ૪ મ્મોવ઼ેમવેન

મહનાનનદીતિયિ઼ છહતિનાગુપના શ્રોળા- ૫ મ્મોવ઼ેમવેન

છહહાનહિ - ૮ મ્મોવ઼ેમવેન

ષામા શ્રોળાાનામવહ- ૯ મ્મોવ઼ેમવેન

યેવ઼ોનનહાણ એકાદાસહિ- ૧૩ મ્મોવ઼ેમવેન

નાવવિ઼નાનાનામવહ- ૧૭ મ્મોવ઼ેમવેન

મ્માવ઼ાણણા પાનવ઼ાણ- ૨૦ મ્મોવ઼ેમવેન

પ્પાનકિશ્રોનણમિા- ષામા વ઼સિાનળાણ- ૨ યેયેમવેન

વ઼વિ઼ાહા શ્રાણયહમનિ- ૭ યેયેમવેન

માકાન્ થેળ ષાણકનાણનિ- ૧૪ હ્રાણ

મ્માનાકણવિ઼ાનાણ યહાનુનદાસહિ- ૨૯ હ્રાણુાનય

માસાણન શ્રાણયહામ્ ષિાનાસૌાનિ શ્રોળા- ૪ ઢેવ્નુાનય઼

શ્રયહળ ષાપનમિ- ૬ ઢેવ્નુાનય઼

માહાસહવિ઼ાનાનનિ- ૨૭ ઢેવ્નુાનય઼

હોળકિાદાહાણ- ઢાગ઼ુા- ૧૬ માનયહ

હોળિ- ૧૭ માનયહ

ષાપનાદોના- ૧૭ માનયહ

વ઼ાનુણિ થિનાયોદાસહિ- ૨૮ માનયહ

હ્નુનાસિહતાિળ- ૧૫ શ્રપનાળિ

ઢ઼ામ મ્માવ઼ામનિ- ૮ શ્રપનાળિ

શ્રકસહાયા થનતિયિા- ૨ માય

હાનાકાિમિાવામનિ- ૮ માય

ઢાવાિ મિનાત શ્રનત- ૧૧ માય

વાત ષાવતિનિ- વાનાસાતિ- ૨૮ માય

ઘાનગાા યાસહ્હાના- ૮ હુને

હાનવિાસાન વનાતા- ૮ હુઉય

ષહ્ને ઘુનુ શ્રોનનમિા- ૧૨ હુઉ

વઽયપહશ્ર શ્રઢછહ્રવાપ

૧પતનકાિક સઝટા પુનાન શ્રંક વનેઉ-વાદિેહ ૬, તનિહુના શ્રા દેવાનાગાની નૂપમે વાદિેહો ઢાનનાઉ' સ ।ઉઉ ।ઉદ સિસુસ નિ મનાઉિઉ થનિહુના ।નદ યેવાનાગાનિ વિનસાનિસ

વાદિેહ ૬શ્રંક પતનકાિક પહિઉ ૫૦-

વાદિેહ ૬પતનકાિક ૫૦મ સઁ શ્રાગાઁક શ્રંક-

હાતપઃસતિસગોગઉેયોમાવાદિેહાયોમવાદિેહા

હાતપસઃસતિસગોગઉેયોમાવાદિેહાયોમવાદિેહા- ।નયહવિ- પાનત-।
હાતપસઃસતિસગોગઉેયોમાવાદિેહાયોમવાદિેહા- ।નયહવિ- પાનત-।।

૨મૈથિઉ પોથી ડાઉનલોડ માતિહઉિ મોકસ યૌનઉાેદ

હાતપઃસતિસગોગઉેયોમાવાદિેહાયોમવાદિેહા- પોતહિ

૩સંકઉન ઑડિયો મૈથિઉ માતિહઉિ શ્રુદા યૌનઉાેદસ

હાતપઃસતિસગોગઉેયોમાવાદિેહાયોમવાદિેહા-ુદાિ

૪મૈથિઉ વોડિયોક સંકઉન માતિહઉિ વાદિેસ

હાતપઃસતિસગોગઉેયોમાવાદિેહાયોમવાદિેહા- વાદિે

૫ શ્રાધુનકિ યતિનકઉા શ્રા યતિન મથિઉિા યતિનકઉામતિહઉિ શ્રાનિતનિગા મોદેનન શ્રનત ।નદ શ્રહોતોસ

હાતપઃસતિસગોગઉેયોમાવાદિેહાયોમવાદિેહા- પાનિતનિગાસ- પહોતોસ

"વાદિેહ"ક એહિ સિઝ સહ્યોગી ઉકિપન સેહો એક વેન ળાઉ।

૬વિદેહ મૈથિલિ ક્વળિ :
હLLપ:વદિહાટ્ષ્ડિવળોસપોનયોમ્

૭વિદેહ મૈથિલિ ળાબવૃતન ષ્નીગેટ૧ :

હLLપ:વદિહા- ાાામેાાનોનવળોસપોનયોમ્
૮વિદેહ મૈથિલિ સાહત્યિ ઋાેળીમે ઋનૂદિત

હLLપ:માદ્હવાનિ- ામનવળોસપોનયોમ્
૯વિદેહક પૂનવ-નૂપ "જાબસનકિ ાાછ" :

હLLપ:ાાળેનદનાનહાક્નવળોસપોનયોમ્
૧૦વિદેહ ઇંડેક્સ :

હLLપ:વદિહા૧૨૩વળોસપોનયોમ્
૧૧વિદેહ ઋા૨બ :

હLLપ:વદિહા૧૨૩ીનદપનેસસયોમ્

૧૨ વદિહ: સદેહ : પહિલ નનિહા (મથિલિક્ષ૧) ળાબવૃતન (વબાૅા)

હLLપ:વદિહા- સાદેહાવળોસપોનયોમ્

૧૩ વદિહ:વનેબ: મૈથિલિ વનેબમે: પહિલ વેન વદિહ દ્વાના

હLLપ:વદિહા- વનાભિધાવળોસપોનયોમ્
૧૪ વ૨વ્યહ્ઋ૨ષથ મઋ૨થહ૨ડ૨ ઢઋોઢથામ૨ઘહથડૈ ષ્હઋોઉઢામઋડ ઋઢછહ૨વપ

હLLપ:વદિહા- ામયહવિવળોસપોનયોમ્

૧૫ વદિહ પ્નથમ મૈથિલિ પાક્ષકિ ઈ પત્નકિા મૈથિલિ પોથીક આનકા૨વ

હLLપ:વદિહા- પોતહવિવળોસપોનયોમ્

૧૬ વદિહ પ્નથમ મૈથિલિ પાક્ષકિ ઈ પત્નકિા ઑડયિો આનકા૨વ

હLLપ:વદિહા- ાદ્યોવિવળોસપોનયોમ્

૧૭ વદિહ પ્નથમ મૈથિલિ પાક્ષકિ ઈ પત્નકિા વીડયિો આનકા૨વ

હLLપ:વદિહા- વદીવળોસપોનયોમ્

૧૮ વ઼દિહ પ્૧થમ મૈથિ઼િ પાક્ષિક ૬ પત્૧િકા મિથિ઼િ ચિત્૧કળ, આધુનિક કળ આ ચિત્૧કળ

હ઼ાાપ઼્વિદેહ- પાિનાિગાસ- પહેાોસવળાગાસપોાયોમ્

૧૯ મૈથિ઼િ આ઼ મિથિ઼િ (મૈથિ઼િક સજાસઁ ળેકપ્૧ચિ ળાઝવ઼ૃ઼ાા)

હ઼ાાપ઼્માિહિળિ઼માિહિળિવળાગાસપોાયોમ્

૨૦શ્રુતિ પ્૧કાશન્

હ઼ાાપ઼્ાૌસહ્નુાિ- પુવળિચાાિનિયોમ્

૨૧હ઼ાાપ઼્ાોુપસ઼ાોાગ઼ેચોમ્ાોુપ્વિદેહ

૨૨હ઼ાાપ઼્ાોુપસ઼ચાહોાચોમ્ાોુપ્વ઼૨ચ઼ચહ઼્થ

૨૩ગળેન્દ્૧ ઠાકુ૧ ૨ડેક્સ

હ઼ાાપ઼્ગળેનદ૧ાાહાકુ૧૧૨૩વળાગાસપોાયોમ

૨૪ નેના ભુટકા

હ઼ાાપ઼્માનગાન- કહાવાસવળાગાસપોાયોમ્

૨૫વિદેહ ૨ેડિચોકવિતા આદિક પહિ઼ પોડકાસ્ટ સા૨ટ-મૈથિ઼િ કથા઼

હ઼ાાપ઼્વિદેહા૧૨૩ાદાૌાનદપનેસસ઼ચોમ્

૨૬ વિદેહ ઢાદો

૨૭ હાોિ઼ાોડડિચિઝ વિદેહ ડાયેવોક ગ઼ોુપ

૨૮ વિદેહ મૈથિ઼િ નાટ્ય ઉત્સવ

હ઼ાાપ઼્માિહિળિ- દ૧ામાવળાગાસપોાયોમ્

૨૯સમદિયા

હ઼ાાપે઼સામાદ્વળાગાસપોાયોમ્

૩૦ મૈથિ઼િ શ્ાિક્સ

હ઼ાાપ઼્માિહિળિડિઝિમસ઼વળાગાસપોાયોમ્

૩૧અનચિ્હા૧ આપ્પ૧

હIIPપ:IનયહનિહIનIકહIનકોઉકIIIવઊIIસપોIયોમ્

૩૨ મૈથિલિ હાઇકૂ

હIIPપ:માતિહિલિ- હાકુિવઊIIસપોIયોમ્

૩૩ માનક મૈથિલિ

હIIPપ:માનાક- માતિહિલિવિઊIIસપોIયોમ્

૩૪ વહિની કથા

હIIPપ:વહિનકિIIહાવઊIIસપોIનિ

૩૫ મૈથિલિ કવિતા

હIIPપ:માતિહિલિ- કાવિIIવઊIIસપોIનિ

૩૬ મૈથિલિ કથા

હIIPપ:માતિહિલિ- કાIહાવઊIIસપોIનિ

૩૭મૈથિલિ સમાલેચના

હIIPપ:માતિહિલિ- સામાલેચહનાવઊIIસપોIનિ

મહIIવપૂIIII સૂચના: થહે માતિહિલિ પદ૯ વીકસ ાને શ્ર્વશ્ર૨૯શ્રઝ૭૯ ઢશ્રોઢ ૯ને શ્રયઢ યશ્રોશ્રીIIIડશ્રોશ્રય શ્રથ

હIIPપસ:સતિસગોIIઉયોમૂવદિહાયોમ્વદિહ
હIIPપ:વદિહા૧૨૩ૌન્દપ્યેસસયોમ્
હIIPપ:વદિહા૧૨૩ૌન્દપ્યેસસયોમાવોI

विदेह मैथिली नाट्य उत्सव

विदेह मैथिली प्रबन्ध-निबन्ध-समालोचना

विदेह मैथिली शिशु उत्सव

विदेह मैथिली लघुकथा

विदेह मैथिली पद्य

विदेह मैथिली विहनि कथा

વિદેહ:સદેહ:૧: ૨: ૩: ૪:૫:૬:૭:૮:૯:૧૦ "વિદેહ"ક પ્રિંટ સંસ્કરણ: વિદેહ-ઈ-પત્રિકા (હ્ત્તપ્:[[વિદેહ.ચો.િન) ક ચુનલ રચના સમ્મિલિત।

સમ્પાદક: ગજેન્દ્ર ઠાકુર।

ધેતાઇલ્સ ફોર પુરચહાસે પ્લેઅસે વિસિત પુસ્તકસ્હોપ' સ (પત્નિત-વેર્સાિન) સાંત હ્ત્તપ્:[[સ્હ્રુતિ-પુસ્તકાિલય.ચોમ જેત ર્ગ્રા માત્ર સૈિત તા સ્હ્રુતિપુસ્તકાલિય-સ્હ્રુતિ-પુસ્તકાલિય.ચોમ

વિદેહ

મૈથિલી સાહિત્ય આન્દોલન

(c) २००४-१३ सर्वाधिकार लेखकाधीन आ जतए लेखकक नाम नहि अछि ततए संपादकाधीन। विदेह- प्रथम मैथिली पाक्षिक ई-पत्रिका ISSN 2229-547X VIDEHA **सम्पादक: गजेन्द्र ठाकुर। सह-सम्पादक: उमेश मंडल। सहायक सम्पादक: शिव कुमार झा, राम विलास साहु आ मुन्नाजी (मनोज कुमार कर्ण)। भाषा-सम्पादन: नागेन्द्र कुमार झा आ पञ्जीकार विद्यानन्द झा। कला-सम्पादन: ज्योति झा चौधरी आ रश्मि रेखा सिन्हा। सम्पादक-शोध-अन्वेषण: डा. जया वर्मा आ डा. राजीव कुमार वर्मा। सम्पादक- नाटक-रंगमंच-चलचित्र- बेचन ठाकुर। सम्पादक- सूचना-सम्पर्क-समाद- पूनम मंडल आ प्रियंका झा। सम्पादक- अनुवाद विभाग- विनीत उत्पल।**

रचनाकार अपन मौलिक आ अप्रकाशित रचना (जकर मौलिकताक संपूर्ण उत्तरदायित्व लेखक गणक मध्य छन्हि) ggajendra@videha.com केँ मेल अटैचमेण्टक रूपमेँ .doc, .docx, .rtf वा .txt फॉर्मेटमे पठा सकैत छथि। रचनाक संग रचनाकार अपन संक्षिप्त परिचय आ अपन स्कैन कएल गेल फोटो पठेताह, से आशा करैत छी। रचनाक अंतमे टाइप रहय, जे ई रचना मौलिक अछि, आ पहिल प्रकाशनक हेतु विदेह (पाक्षिक) ई पत्रिकाकेँ देल जा रहल अछि। मेल प्राप्त होयबाक बाद यथासंभव शीघ्र (सात दिनक भीतर) एकर प्रकाशनक अंकक सूचना देल जायत। 'विदेह' प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका अछि आ ऐमे मैथिली, संस्कृत आ अंग्रेजीमे मिथिला आ मैथिलीसँ संबंधित रचना प्रकाशित कएल जाइत अछि। एहि ई पत्रिकाकेँ श्रीमति लक्ष्मी ठाकुर द्वारा मासक ०१ आ १५ तिथिकेँ ई प्रकाशित कएल जाइत अछि।

सिद्धिरस्तु